

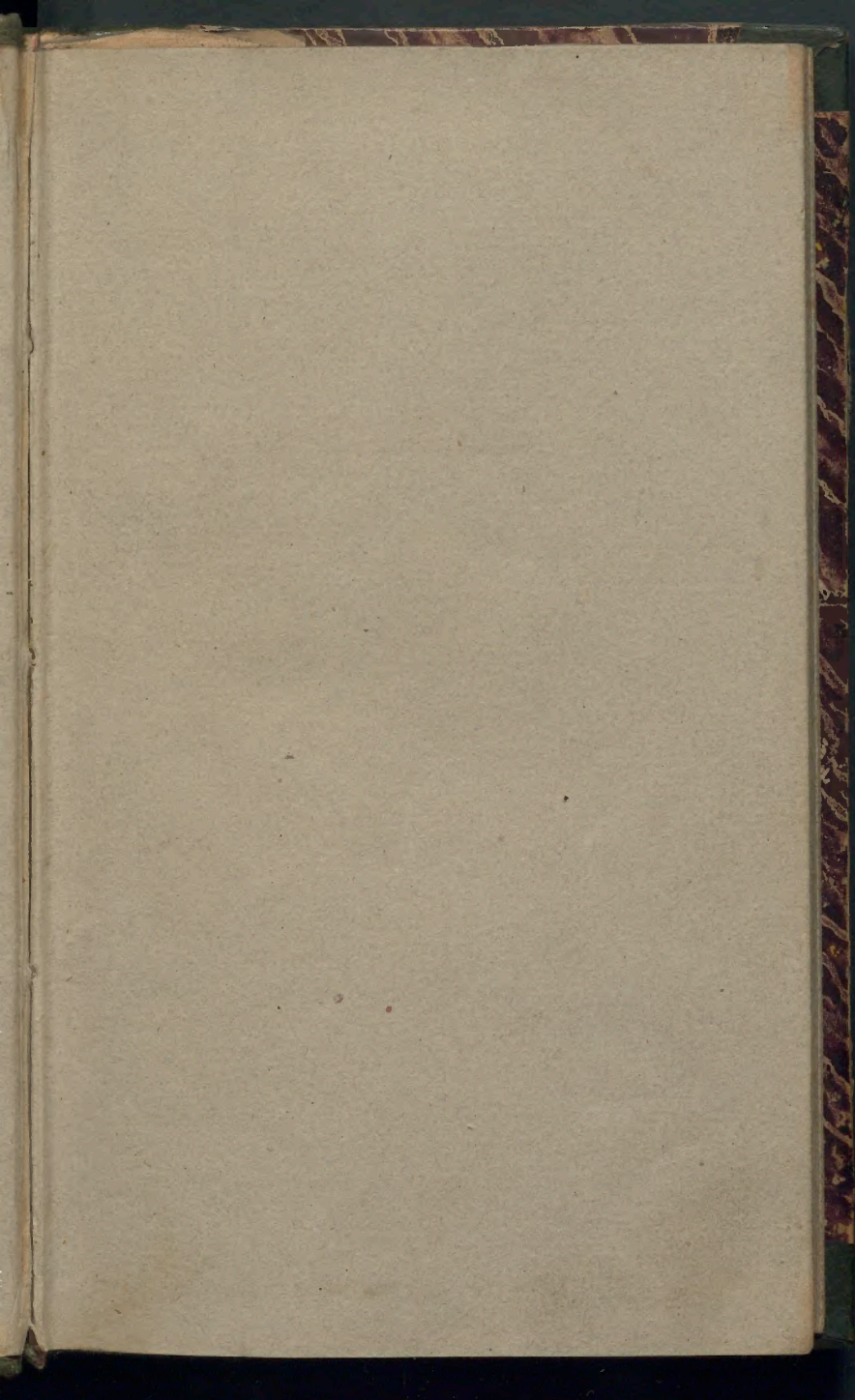
337

W. 337

711

Ե Ո Ւ Ն Կ

ՖԵՅԼԵՍՕՖՈՒՆ

Ֆ Ի Գ Լ Ե Ն Լ Է Ր Ի

ԵԱԽՕՏ

ԵՈՒՆԿՈՒՆ ԿԵՃԷԼԷՐԻ

ԽԿԻԼԻՁ ԼԻՍԱՆԻՆՏԷՆ ՖԵՍՆԳՍԸՁ ԼԻՍԱՆԻՆԷ՝
ԼԸԹՈՒՐՆԷՕՐ ՆԱՄ ՖԵՍՆՉԱԼԸՆԸՆ ԷՅԼԵՏԻՅԻ ԹԷՐ
ՔԻՒՄԷՏԷՆ, ՉԱԼԱ ԸՍԹԱՄԳՕԼՏԱ ՏԱՆԻՄԱՐԳԱ ՊԱՇ
ԹԷՐՃՈՒՄԱՆԸ ՊԱՐՈՆ ՅՈՋԱՆԷՍ ԷՐԷՄԵԱՆ ԻՇ.
ԳՈՒ ԼԻՍԱՆԻ ԹԻՒՐԳԻՅԷ ԹԷՐՃԻՒՄԷ ԷՅԼԷՄԻՇ ՏԻՐ.

ՎԵՆԷՏԻՔ ԸԷՎՐԻՆՏԷ

ՍՈՒՐԲ ՂԱՋԱՐ ՄԱՆԱԹԸՐԸՆԱ ՊԱՄՄԱ.

ՍԷՆԷ 1836.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

LIBRARY

PHYSICS DEPARTMENT

CHICAGO, ILL.

1911

PHYSICS DEPARTMENT
LIBRARY
CHICAGO, ILL.

PHYSICS DEPARTMENT

LIBRARY

CHICAGO, ILL.

ԻԶԶԵԹԼԻ, ՄՈՒՀԱՊՊԵԹԼԻ

ՎԵ ՄԻԻՐԻՒՎՎԵԹԼԻ ՊԻՐԱՏԵՐԻ ԱԶԻԶԻՄ

Մ Ա Ձ Լ Ը Մ Ե Ա Ն

Պ Ը Բ Ո՛Ն Ը Թ Ը Ն Ը Ս

Իշպուռ մուպարէք իսմի շէ-
րիֆինիզ կիւնիւնտէ, կէրչիտօսթ
օլանլարըն ճիւմլէսի տուալէր օ-
գուլուփ, թէհնիյէէ էտէճէքլէ-
րի պի իշթիպահ տըր • անճագ
ճիւմլէնին էտէճէյիտուահէրնէ
գատարտէրունի՛ օլսա, իֆատէսի
ֆագաթ լիսանէն օլուփ, պու
կէտա՝ գալպտէ օլան մուհապ-
պէթինի՛ օլտուղու կիսլի թապիր
էթմէյէ, լիսանինտէ գուարէթ
օլմատըղընտան մա՛տա, պէյնիմիզ-
տէ օլան տօսթլուգ՝ սայիրլէրին-
քինէ թէշպիհ օլունուր սաֆ-

վեթտէն օլմայրժ , տէրունէն վե
լիսանէն էյլէտիյիմ տուալէրէ՝
իսպաթ վէ պէշարէթ օլմագ իչին,
Ֆիլիէն տախի պիր պէրկիւզա-
րլմ իգթիզա էթմէյին, կէրէք
սիզէրէ խօշլանաճագ պիր էյլէն-
ճէ , կէրէք ուղուրունա պէզլի
վիւճուտ էյլէտիյինիզ՝ միլէթի
էրմէնիյէ, սիզին սէպէպինիզէ ,
օլա թի պիր կիւն՝ պիր թուհաֆ
արմաղան օլսուն իչին , իշպու-
եռուսի ֆիՅԱԿՍՕՖՈՒՆ ԿԵՃԵԿԵՐԻ
թէրճիւմէսինի սիզէրի իհտա վէ
իթհաֆ էյլէտիյիմ . ինշա Ա՛ւ-
լահու թաալա գարինը գապոււ
օլաճաղի մէմուլի՝ իլէ տուալէր
թէպլիղ օլունուր : Պագի, իսմի
շէրիֆ մուպարէք պատ :

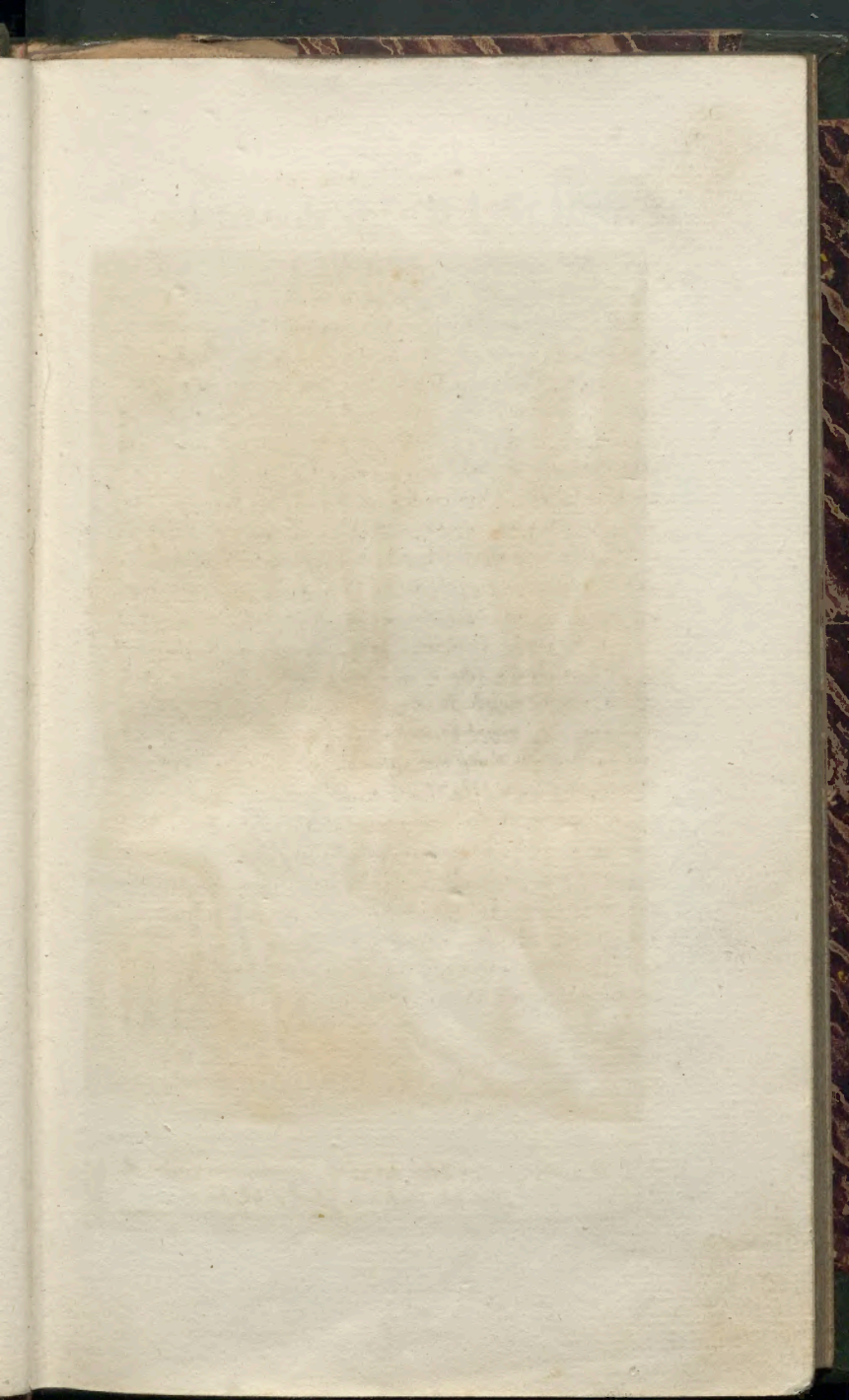
Պէյ օղլուսիպան . 1819 . Յունվ . 23 .

Պէնտէի թէյլէ զատէնիզ
ՅՈՏԱՆՆԻՍ ԻՐԻՄԵԱՆ .

Տ Ի Պ Ա Ճ Է

Ինկիլզ քերտեսի քեշչերինտէն Էտուարո Եունկ նամ ֆէյլէսօֆ 1684 Թարիխինտէ տիւնեայէ կելիփ, կէնճըքտէ իգթիզա էտէն իլիմլերի Թահսիւտէն սօնղրա, կէչէն տէվրին իպթիտասընտա, պաղը նատիւ տէ Թէլիֆլերի իլէ ասընը սէօյլէթմէյէ պաշլատը: Ան ճագ զաթինտէ մերագի Թասիլաթ օլտուղունտան մնտա, ֆէլէք տախի քէնտիյէ եար օլմայրփ, կէնճ էա շնտա տիւնեայէ սէվտատը օլմուշ ուսա տա, ֆէլէլին ֆէլքթէթլերի քէնտիյի պիր հալէ գօօնուշ տուր քի, տիւնեատէն իպա էտիփ, էօլմէտէն էվվէլ քէնտիյի մէ զարէ կէօմիւշ: Կէնճըքտէ Թալիպ օլտուղու մասլա հաթլերին հիչ պիրինէ պէրմուրատ օլմատղընտան պաշգա, էաշընը ալարգտան սօնղրա, օն սէնէտէն պէրի Թէսէլլէսի օլան՝ էհլի լուսիա, վէ էհլինին իքի էվլասը՝ Ֆլլանսարոս վէ նէրկիղէ իւչ այըն զարֆընտա տիւն էալարըն Թէպտիլ էտինճէ, օ ճան աճըսըլա տիւնեատէն քիւլլիէն էլ չէքիփ, զաթինտէ իսթիտատի օլան շիլր իլլինէ մէշղուլ օլուփ, օնունլան մերագընը տէֆ էտէրտի. օնտան սօնղրա պիւթիւն էօմրիւնտէ գալէմ էլինտէն տիւլմէյիփ, կէրէք շիլր, կէրէք նէսը չօդ Թէլիֆլեր էթմիշ տիր: Լաքին օ արղուսուն չէքտիյի էճէ՛ ագըպէթ 1765 Թարիխինտէ էօնիւնէ չըգընճա, էօլէճէյլնի տուլուփ, էինէ պիր մերագ զալէպէսի մի օլա. էօգաս տիւնեատէն իգրաս էթմիշ, ինթիգամ ալ մագ իչին մի օլա. էօգաս ինկիլզճէտէն Ֆրանգուրլ ճայա Թէրճիւմէ էտէն լը Թուրնէօր ալմին Թախսիւնինճէ, էճէլ տէօշէլինտէ ետթմըշ ատամըն՝ տիւնեա շէլլերինտէ կէօլիւ օլմամալը, օ սէպէպ իչին մի օլա. էախօտ էազորըր շէլլեր տահա Թասսիհ օլմամըշ, քէնտի էօլալիւքտէն սօնղրա էլէ կէչիփ տէ, օլան շէրէֆլինէ

զիւլ օլմայա տէյի մի օլա, էլ եազըլարընը հէփի աթէ-
 շէ եօգմըլ: Օնլարտան մանտա հալա էլտէ գալան պիր
 գաջ Թէլիֆի վար քի ղայեթ Թուհաֆ շէյլեր տիր:
 Վէ պունլարըն փէք ալասը՝ իշպու Թէրճիւմէ օլունան
 կէճէլէ տիր քի, ախրէթին էպէտիլլինի, վէ ճանըն
 էօլմէզ օլտուղունու իսպաթ հազգընտա, չօգ աճախպ
 պուրուշար ըլա սէօյլեր. վէ նասիհաթ վէ Թազըրէրի-
 նի՝ նէքրէ Թէմսիլլեր իլէ կէչեր: Պու ստամ պիր էօր-
 նէքսիզ մուէլիֆ տիր քի, Թէլիֆլէրինին ուսուըն հիչ
 քիմսէյէ պէնզէմէզ. հաթթա սաիր մուէլիֆլէր պիր
 պիրլէրինտէն էօրնէք ալմըշար տէյի ղէմմ էտէր, վէ
 Թէլիֆլէրինին պիրլնստէ հէ աճախպ քի քի, ինսանլար քօշ-
 քօշու ղաման պիր պիրինէ պէնզէմէզ քօզար գա, էօլքիտ-
 շէրի ղաման պիր պիրինէ էօրնէք էօլիտ տէյի հիճվ էտէր:
 Քէնտի եազըրըլ շէյլէրին նէ նիզամը վար, նէ Թէրթի-
 պի վար, վէ նէ պիր մատտէյէ մէսին տիր. քիլինին
 Ֆիլքրի նէ շէքիլ կէզէրսէ, պու ստամ գալէմինի տէ
 էօյլէ կէզտիրմիշ տիր. պիր մատտէյի պաշար, օնու
 պրագըր պիր ղայրիսին սէօյլեր, պիր սէօյլէտիլլինի Թէք-
 րարար, պիր ղայրի Թապիր իլէ եինէ սէօյլեր, շէօյլէ
 քի օգուլանըն ճանը սըգըլմասըն տէյի, ինկիլիզճէտէն
 Ֆրանգսըղճայա Թէրճիւմէ էտէն ստամ պիր ըփալը
 Թայէ գօմագ իլին, սօգուզ կէճէյի եիրմի տէօրստէ
 պէօլմիւշ իքէն, պազը խուրտէլէրինի Թէքրար այլըրփ,
 հաշլյէէ իսմի իլէ հեր կէճէնին սօնունա պաշգա պաշ-
 գա Խ, նիշանլէրի իլէ այրը եազմըլ տըր: Պունտան մա-
 տա մահշէր կիւնիւ իւզէրինէ իւշ Ֆասլ պիր գասիտէ-
 սի, վէ պազը մատտէլէր հազգընտա Թէֆէքքիւրլէրի,
 իշպու քիթապըն նիհայէթինէ իլավէ օլունմուշ տուր:

ԱԼԱՆՏ, օ քեֆին պեղինի սօղոստողոսն մէ,
քիք՝ նէ չափուք կիտեր կելեր: 1811

ԵՌՈՒՆԿ ՖԼԵՅԻԼԻՍՏՈՓՈՒՆ

ՖԻԳՒՆՆԵԼԻՐԻ

ԵԱԽՕՏ

ԵՌՈՒՆԿՈՒՆ ԿԵՃԼԵԼԻՐԻ

ՊԻՐԻՆՃԻ ԿԵՃԵ

Լ՛ի, թաթը ույգու ան. եօրղուն
թապիաթէ հայաթ վերիսին... ան, նէյ-
լէյիմ քի գաչայօր : Օ տա քէնտիյի
տինեայէ վերմիչէրկիպի, տէրտլի օլան-
տան գաչայօր . իգպալին օլտուղու եէր-
տէն կէրի գալմազ . ան ու վահ սէսին-
տէն գաչար , գուշ կիպի ուչար տա , վա-
րըի գօնմաղա՝ եաշ ըլա ըսլանմամըշ
կէօզլէր արար :

Չօգտան պէրի տիր՝ ըահաթ ույգու
նէ օլտուղուն պիլմէմ . պիր գաչ տագի-
գա ուչուգլանա ուչուգլանա ույուտուգ-
տան սօնղրա , ույանըրըմ . . . . մութըլ

պիր տահա ույանմայանլարա : Լաքին օ
տա պօշ . էյեր ըույանըն մեզարլարա տա
կիրտիյի սահիհ իսէ , օնլարա տա մութ-
լու օգումագ պօշ տուր :

Ույգումունն իչինտէ նէ գարըլդգ տիւշ-
լեր կէօրտիւմ . պիր մուսիպէթտէն պիր
մուսիպէթէ տիւշիւփի գալգարագ , խայ-
ալի տերտլեր իլէ մէյուս օլտում : Հէլէ
այըլտում , ագլում պաշումա կէլտի ույան-
տում . ույանտում ամմա , էլիմէ նէ կիր-
տի : Վայ հալիմէ . տերտիմի թէպտիլ
էթտիմ , վէ սահիհի խայալիսինտէն պէ-
թէր տերտլեր պուլտում . տերտիմի եան-
մաղա կիւնլեր փէք գըսսա տըր : Ահ . կէ
ճէլեր նէ գատար գարանլդգ օլսա , պէ-
նիմ հալիմ գատար մուսիպէթլի օլամագ ,
գալլիմ գատար գարա եասլը օլամագ :

Իշթէ , կէճէ տէվրինին եարըսընա
վարտը . հավալարըն օրթասընտա , ապա-
նօս թախթ իւզերինտէ օթուրմունշ պիր
հէյպէթլի փատիշահ կիպի , գարանլդգ
պիր գաֆէս արտընտան ույումունշ ճի-
հանէ տօղըու , գուրըուն ասասըն սալ-
մըլ : Ահ . պու նէ սուսլուգ տուր . պու
նէ գարանլդգ տըր . կէօղլեր շէյ կէօր-
մէզ , գուլագլար սէս իշիթմէզ . պիւ-
թիւն քեախնաթ ույգույա տալմըլ . տիւ-
նեա էօլմիւշ կիպի տուրույօր : Տիւնեայը
եաշատան հարէքէթ տուրմունշ կիպի
թապիաթ ըահաթլանըյօր սանըսըն .
վայ գօրգունճ ըահաթլըգ վայ . տիւնեա

սօնունու խապեր վերէն թասվիր : Կէլ-
սին իմտի կէլսին շու տիւնեա սօնու . էյ
գատեր, երբ իմտի փերտէնի . պէնիմ
արթըգ պէբլէյէճէք հալիմ գալմատր :

Եյ սուսլուգ, էյ գարանլըգ . ազիմ
էբիզլեր, էգէլի կէճէնին մուպարէք էվ
լատլարը . թաթլը Ֆիբիրլերին աթալա-
րը, սիգ օլտուղունուգ եերտէ, տիւշիւն
ատամլարը գալտըրըր, ագլընա գուվ-
վէթ վերիրսինիլ . պանա տա իմտատ է-
տին . սիգին հիւքիւնիւղ ծնտա տըր .
քիւլիւ թօփրաղը սիգին օլան՝ պու ալիւ
վիւճուտ, չօղա վարմազ՝ տիւշիւի հէյ-
պէթլի տէվլէթինիղէ պիաթ էտէճէք 15
տիր : Լսքին սիգին Փախտէսիգ իմտատը-
նըզը տիւլէմէյլէ, էլիմէ նէ կիրիր : Սիգ
քիմսինիլ . էպէտի հիլլերէ պիր սէս է-
տիփ, սապաս երլտըզլարընը եարատըրի,
գուպպէի ասումանէ տիգէն, վէ հէնուզ
տօղան տիւնեայէ, եարատանընը խապեր
վերմէք իչին, երլտըզլարըն պի նագիր
տէվրինի պաչլատան՝ գատըր ալլահըն
եանընտա սիգ նէ սինիլ : Սանա, էա՝
թաալ-ալլահ, սանա նիյազ էտերիմ .
շու կէօք էիւզիւնտէ փարլայան աֆիթա-
պըն նուրունու վերէն սէն սին . ճանը-
մա տօգան . պէնիմ տէ ագլըմա նուր
վեր : Պու օ սաաթ տըր քի, ինսանլար
ույգույա տալմըչ իքէն, խասիս ատամ,
մալինին էանը պաչընը պէբլէր . պէնիմ
տէ մալիմ սէն սին . պէնիմ տէ կէօզիւմ

սէնտէ տիր . պիր սըղընաճադ եէր՝ սէն-
տէ արարըմ :

Ղանըմ տա հասեցրիմ կիպի գա-
րանլըգտա տուրույօր : Քերէմ էյլէ է-
Ֆէնտիմ , շու օլտուղում իքի գաթ գա-
րանլըգտանն իչերի՝ ճանըմա պիր նուր
գըվըլճըմը կէօնտէր , մահզունն ճանըմա
ըլըգ վէրսին , թէսեկլա էթսին . պէն ա-
ճըլարըմը պաստըրըփ , տերտլէրիմի Ֆիք-
րիմտէն չըգարըփ , էօմը իւլէ էճէլին
Փասըլլարընը սէյր էթմէյլէ , Փաիտէ-
մէնտ օլմագ նիյեէթինտէյիմ : Սէն էօ-
նիւմէ տիւշ . հագգ օլանլարը պանա
կէօսթէր . տիլիմի տէ , ամէլիմի տէ սէն
իտարէ էյլէ . ագլըմա գուվվէթ վէր ,
էյլիյի թանըյայրմ . կէօնիւմէ գօր էյլէ ,
էյլիյի սէվէյիմ . պէնի Փագիլէթէ պէնտ
էյլէ , շիմտիյէտէք պօրճլու գալտըղըմ
պագիլիէլէրի շիմտէն սօնղրա էտա էտէ
պիլէյիմ . վէ սէնին ինթիգամ գատէհին՝
պու սէֆիլ պաշըմտա թիւքէնիփ , նաֆի-
լէյէ տէօքիւլմիւշ օլմասըն :

Իշթէ սաաթ պիրի վուրույօր . . . .
հայ հայ . պիզ սաաթլարը զայպ էթ-
տիքտէն սօնղրա սայարըգ : էօյլէ իսէ
վագթէ սէս չըգարթմագ , ինսանա պիր
ագըլլըլըգ տըր : Թուճունն սէսի ճանըմ-
տա էօթէր . մահշէր մէլէյինին սէսի կի-
պի , ճանըմը թիթիրէտիր տույարըմ :
Սաաթ կէրչէք վուրտո՛ւ մո՛ւ . պու վու-
րան՝ էօմըիւմիւն սօն սաաթի տիր .

պուռնտան էվվէլքի վուրանլար նիճէ օլտու . վարտը տիւնեանըն տողտուղունու կէօրէն սէնէլէր իլէ պիր օլտու : Պու պիր նիշան տըր քի էօմրիւ թէրք էտէ ճէյիմի խապէր վէրէյօր . ա՛հ , տահա նէ գատար եափաճագ շէյիմ վար : Գօրգուլարըմ , իւմիտլէրիմ պիր պիրինէ կէչմիշ . պիւթիւն զաթիմ գօրգու իչինտէ տիր . նէրէյէ կիտէյօրում . . . շու գըսսաճըգ էօմրիւն քէնարընտան աշաղա տօղրու պագար թիթիրէրիմ : Աման ալլահ , օ նէ տիպսիգ կիրտապ տըր . ա՛հ հիյպէթլի էպէտիլլէ , կէօղիւմէ կէօրիւնէն սէն սին : Սէն պէնիմ զաթիմլէ պիր օլաճագսըն . շիւպհէմ եօգ . եա պէնիմ կիպի ոլիր սէֆիլ , պիր սաաթէ պիլէ սահիպ տէյիլ իքէն , պիր էպէտիլլէ նիճէ մալլէք օլա պիլէճէք :

Ինսան էվլատըչօգ աճաիպ տիր . անղլաշըմագ պիր զաթ վար ըսա , ալլահ տան սօնղրա՝ ինսան տըր . ինսանը պիր էյի թանըմագ իչին , պիր պիրինէ զըտ կէօրիւնիւր՝ պին շէքլի պիր եէրէ կէթիրիփ , էօյլէ պագմալը : Պիր պիրինէ զըտ՝ նէ զէնկինլիք , նէ Փագըրլըգ , նէ խօրլուգ , նէ պէօյիւքլիւք . ինսան նէ խօր շէյտիր , ինսան նէ պիւյիւք շէյ տիր . եա պու աճաիպ մախլուգու եարատան ալլահ՝ օ՞ նասըլ շէյ տիր : Ինսանտա իքի մուխթէլիֆ թապիաթ պիր եէրէ կէլմիշ , ինսան՝ պիր պիրինէ զըտ իքի էպէ-

տինին հասըլ օլտուղու մերքեղ տիր . ի-
 քի ուճուս պիր եերէ կէթիրէն իլմէք
 տիր . եարատան ալլահտան հիշերէ վա-
 րընճա , սայըսըզ մախլուգաթ զէնճիրի-
 նին օրթասընտա՝ պիր փարլագ հալգա
 տըր . Թանղըր նուրունուն՝ սէօնիւք
 շաֆգըր , միւթաալ զաթին՝ Թասլագ Թաս-
 վիրի , վէ պօզուլմուշ սուրէթի տիր . Փա-
 նի Թօփրաղըն էվլատը , էպէտի իզգէթին
 վարիսի . պիր էօլմէղ զաիֆ , պիր էպէ-
 տի պէօճէք , պիր գուրտ , պիր Թանղըր
 տըր : Քէնտիմտէն քէնտիմ գօրգուփ ,
 քէնտի զաթիմտէ քէնտիմի շաշըրըյօ-
 րում : Ֆիքրիմ՝ օլտուղու եերտէ եա-
 պանճը , պիւթիւն քէնտիմի կէզեր սօ-
 լաշըր , հէմ շաշար , հէմ գօրգարըմ :
 Ճանըմ քէնտիյի արար , վէ քէնտիյի
 կէօրմէյի քէնտիյի տէօնէր . կէօզիւնիւ
 տիքէր , քէնտիյի պագար , շաշըրըր , քէն-
 տի քէնտիյի Թանըլամազ , գօրգույա
 տիւշէր : Ինսան էվլատը քէնտի քէնտիյի
 նէ աճաիպ սըր տըր . շու օլտուղու սէ-
 ֆիլ հալտէ , էինէ կէօրիւնէն վագարը-
 նա պագարմըսըն : Շու չէքտիյի տէրտ-
 լէրին արասընտա , կէօսթէրտիյի զաֆէր
 սուրէթինէ պագարմըսըն : Սգըլմ՝ գօր-
 գույուլա սէվինճ արասընտա շաշմըշ գալ-
 մըշ , զաթիմին նէ օլտուղունու անղայ-
 ամայօր : Վեահ Թաաճճիւպ էտէր , սէ-
 վինճիմտէն ուշարըմ . կեահ գօրգում-
 տան քէնտիմի ալտըրըր , քէնտիմտէն

քէնտիմ թիթիրէրիմ . . . . . շու էօմ
րիւմիւ քիմ սագլայա պիլիր . . . . . հէլէ
պիր տէ, պու զաթիմի քիմլէր մահվ էտէ
պիլիր : Պիր մէլէք պէնի մէզարա կիրմէք-
տէն գուրթարամազ . լաքին մէլէքլէրին
սիւրիւսիւ տէ, պէնի մէզարտա մահպուս
թութամազ :

Խայր, ճանրմըն էօլմէզ օլտուղու պիր
պօշ թախմին տէյիլ տիր . թապիաթին
հէր շէյինտէն իսպաթըմ վար : Գուպ-
պէի ասուման՝ պէնի ատէմին էյլէյինէ
մուգայէէտ, նուրլարըլա ըըգ վէրսին-
լէր տէյի, եարատան եէր եէր երլտըզ-
լար տիզմիշ . պու պապտէ ույգու պիլէ
ինսանը թէրպիյէ էթմէյէ թայէին տիր :
Օ թաթըլ ույգու՝ ույուշմուշ ազալէրիւ
մի զապթ էթտիյի զաման, ույանըգ ճա-
նըմ եօրուլմագ պիլմէզ, հաստէլէրիմ
իլլէմէզ իքէն, ճանըմ եինէ քէնտի եօ-
լունտան գալմազ : Կեահ չայըրլարը չի-
մէնլէրի չիյնէր կէզէր, կեահ պիր իզ-
սիզ օրման իչինտէ մէյուս վէ մահղուն
տօլաշըր եաթըր, պիր եօլ իզի պուլա-
մազ . կեահ պիր թէփէտէն ուշար, տէ-
րէտէն տէրէյէ թէքէրլէնիր գօրգար .
պիր տէ քէնտիյի պիր կէօլտէ պուլուր,
սույուն եիւզիւնտէ եիւզմէյէ պաշար,
քէօփիւրմիւշ տալգալարըլա կիւլէշիր
տուրուր . հէլէ պիր սարպ գըլլա տիւ-
շէր, տաղտան եուգարը թըրմանըր եա-
թըր, չօգ տէֆա հավատա ուշայօրում

սանըր, Եթրաֆընտա զարաիպ խայալէր
 կէօրիւր: Լաքին իսթէր կէօրտիւյիւ տիւշ
 տէն խօշանսըն, իսթէր կէօզիւնէ կէօ-
 րիւնէն խայալաթտէն գօրգսուն, եինէ
 քէնտի զաթի՝ այաղըմ ալթընտան գալ-
 քան թօզտան ալա օլտուղունու՝ օ եալան
 գօրգուլարը, օ եալան սէվինճլէրի պիլէ
 խապէր վէրիը: Չալըզգանլըղընա գարար
 օլամազ. կէօզիւ տաիմա եիւքսէքլէրէ
 չըգմատա տըր, հէման վաթանընա տօղ-
 ըու եիւքսէլմէյէ պապար, վէ աղըրը-
 ղը յալա քէնտիյի եէրէ եափըչտըրան՝ Էօ
 լէճէք թէնտէ ուչուշուր տուրուր, կէ-
 ճէնին սուսլուղու տախի ճանըն Էօլմէզ
 օլտուղունու խապէր վէրիը. գարանլըգ
 օլմասլյա, պիր Էպէտի կիւն խապէրի
 վէրիը. հասսէլէրիմի ույուշտուրան ույ-
 գու՝ ագլըմը թէրալիյէ Էտէր, վէ պու
 պօշ բույալէրին Եթրաֆըմտա տօլաշտը-
 ղը՝ նաֆիլէ տէյիլ տիր:

Կէճէնին բույալէրի՝ պիզէ չօգ Փաի-
 տէլի տէրալէր վէրէ պիլիը: Ինսանա մու-
 զիրը օլան՝ քէնտի գուրտուղու բույալէր
 տիր: Աճապա գաջ տէֆա ույգունունը րա-
 պըթասըզ բույալէրինտէն պէթէր խիւ-
 լեալէր գուրմուշում: Պիր պիրինէ ույ-
 մազ շէյլէրի՝ պիր եէրէ կէթիրիփ, օլ-
 մազ շէյէ վիւճուտ վէրմէյէ չալըշմըղըմ:
 Հայ շաշգըն հայ. շու տիւնեանըն օյնագ
 հալինտէ, թէմէլի սէֆալար ումար-
 տըմ. Էօմրիւն Փըրթընալարընտա, լի-

մանլըգ կիւնէր պէքլէրտիմ . տիւնեա չալգանթըլարընտա , ըահաթ տէվլէթ արարտըմ . կէնճ եաշըմտա՝ Ֆիքրիմտէ նէ կիւզէլ տիւնեա կէզէրտի . կէօրտիւյիւմ շէյլէրի՝ խայալիւմ նէ կիւզէլ կէօսթէրիտի . հէփ շազլըգ , տիւրլիւ սէվինճլէր , պիրի պիրի արտըսըրա՝ կէրիսի կէլմէզ սէֆալար : Հու գուրտուղում պինազիր տիւնեատէ՝ Ֆերահ իչինտէ կէզէր տուրուրտում : Խիէք պէօճէի կիպի , ագըլըզլըղըմ ըա էօրտիւյիւմ թէլին իչինէ գափանըփ , հագգը կէօրէճէք՝ ճանըմըն էօնիւնէ չէքտիլիմ փէրտէյի գալընլատըր եաթըրտըմ . ճանըմըն ըշըղընը ազար ազար քէսիփ , կէօզլէրինի էլիմէ քէօր էթտիմ , վէ իրատէթիմէ գուրտուղում գարանլըղատիւշիւփ , իչինտէ տէօնտիւքճէ՝ զէնճիրիմ այագլարըմա տօլանըրտը : Էթտիլիմէ պէյէնլիրտիմ , կէօնլիւմ տիւնեայէ եափըշմըշ , իքիսի պիր թէն օլմուշ , պիր պիրինտէն այրըմագ միւմքին տէյիլիտի : Տէվլէթի պունտա պուլուրում տէյի , տէլիճէ իւմիտ իլէ , գալպիմի ավունտուրուփ տուրուլյօրքէն , պիր տէ անփանսըզ էճէլ չանընըն քէսիին սէտասը պէնի ույգուտան ույանտըրտը : Պու պիր չանտըր քի պիւթիւն կիւն չալընըր , վէ չալընտըգճա օ տօյմագ էճէլին թէքքէսիինէ պինլէրճէ ինսան գուրպան կիտէր . գօրգուլլա ույանըփ , պիր քէրրէ քէնտիմէ

պագտում, նըսըֆ ճէնագէ օլմուշում,
քէնտիմտէն գօրգմաղա պաշատում: Հա
նի օ իւմիւտ էթտիյիմ խայալէր, օ գուր
տուղում տէվլէթլէր, նէրէտէ գալտը .
օ ճանըմըն մալիք օլտուղու փատիշահ
լըգտան, պու կիւն էլինտէ նէ՞ գալտը :
Թօփրագտան եափըլմըշ պիր չիւրիւք
պինա, օ տա տէօրթ եանը խարապ օլ
մուշ՝ երգըմագ իւզրէ տիր: Պէլի. Էօ
րիւմճէյին եափտըղը թէլինսանը տիւն
եայէ, վէ տիւնեա տէվլէթինէ պաղ
լայան թէլին եանընտա, գալըն հալաթ
տըր, գիրա ինսանըն Էօմիւր թէլի պիր
րիւզկեար ըւա գըրըլըր:

Վ՛հ, ճէննէթ, ճէննէթ, Էօլմէզ օլան
լար՝ սէֆայը սէնտէ կէօրիւր. սէնին
սէֆալէրինին նէ վագթինէ գարար օ
լուր, նէ Էօլիւսիւնէ. տէվլէթ իգպալ
սէնտէն ղայրի եէրտէ պուլունամագ:
Սէնին տէվլէթինին սօնու օլսա, տէվ
լէթ սայըմագ. սօնու կէլմէք գօրգու
սու՝ ճէննէթէ կիրէ պիւսէ, տէվլէթ օն
տան տա գաշար: Եօգ, Եօգ, տէվլէթ
օնտա Էմին տիր, գիրա պաշըմըղ իւզէ
րինտէ տէօնէն չարխի Ֆէլէյին հիւք
միւ՝ օրալարա վարամագ. տէօնիւփ տէօ
նիւփ տէ աշաղաքի տիւնեալարը պիլէ
սինճէ չէվրիփի, ալթ իւսթ էթտիյի կի
պի, օրայը տա պէլալէրէ ուղրատամագ:
Չարխըն կեահ ալթ, կեահ իւստ տէօն
մէսի՝ պու տիւնեայէ մսխսուս տուր:

պու Փանի տիւնեատէ, հեր սաաթ պի-
 րեր տիւրլիւ թեպտիլաթ փեյտա էտեր.
 հատարզ հիսապարզ տիւրլիւ շէյլերտէ,
 էյիսի րասթ կելմէք փէք նատիր շէյ
 տիր. րասթ կելսէ պիլէ, էն չափուք
 կէչէնլեր՝ ճուար օլուր: Չիւն վագթին
 էլինտէ պիր պիչիւք թըրփան վար, տէվ
 լէթլերի պիլէ չայրր օթու պիչէր կիպի՝
 քեօքիւնտէն պիչէյօր. հեր սաաթին տէ
 էլինտէ պիրեր պուտայրճը տահրասը
 վար: Չէվգիմիզի պիչէր եաթըր, վէ
 էթրաֆըմըգտա իգպալ օլաճագ ֆիլիս-
 լերի, զալիմանէ գըրըի քեօրլէմէյի՝ զէվգ
 ատտ էտերլեր. պէն քէնտի իգպալիմի՝
 կէօրտիւմ, նէ չափուք թէնգիլ պուլտու,
 հիչ օլտու: Հայ հայ, Ֆէլէքտէն կէլէն
 իգպալ Ֆէլէք կիպի տէօնէք օլուր, ին-
 սանտան կէլէն իգպալ ինսան կիպի Փա-
 նի օլուր. (*) տիւնեա եիւզիւնտէ իգ-
 պալմը. պագ շու քիպրէ. իգպալ ներէ-
 տէ: Հէլէ պէն, էլէ կէթիրտիմ սան-
 տըմ, պիր տէ պագտըմ, կէօլկէ իմիշ:
 Եօգ, եօգ, պու տիւնեատէ, Փագիլէթ-
 տէն զայրի շէյտէ իգպալ եօգ. կիւնէշ՝
 ըըզը քէնտի քէնտիյէ վերտիյի կիպի,
 իգպալի տէ Փագիլէթ՝ քէնտի քէնտիյէ
 վերիր. Փանի տիւնեանըն մալի զայպ
 օլմանղա, Փագիլէթին իգպալի զայպ օլ-
 մազ: Ա՛հ, քէշքի արզուլերիմէ կէօնիւլ
 վերմէտէն, արզու էթտիյիմ շէյլերի՝ պիր
 էյի վէզն էթմիշ օլայտըմ, շիմտի պու-

դատար աճը չէքմէ՛զտիմ :

Երբ էճէլ, հէր վիւճուտուն սահիպ մուծլազը սըն . այաղըն ալթընտա տեվլէթլէրի մահվ կտիփ երլտըղլարը սէօն տիւրմէք՝ սանա վէրիւմիշ, կիւնէշի պիլէ չէքէճէյին պիր էյեամ տըր : Պիր կիւն օլաճագ քի , ծնու տա թախթընտան էն տիրիփ , գարանլըղլարա պրագաճագսըն : Պէօյլէ ազիմ գուրպանլար ըլա , եինէ կէօզիւն տօյմաճմը . պէնիմ կիպի պիր զէրրէ մագուլէսինին՝ նէ փիշինէ տիւշմիւշ , էօվքէնի պէնտէն ալըյօրսուն :

Երբէյիմի եարալամաղա՝ պիր օգուն էէթիշմէ՛զմի իտի քի , իւշիւնիւ պիրի պիրի արտը սըրա Ֆըրլաթտըն : Աֆիթապըն տեվրի՝ իւշ պուրճու թէքմիլ էթմէտէն , սէն պէնիմ էիւրէյիմի իւշ էէրտէն եարտըն՝ : Վագըթլար կէչէր , պէլի , սաաթլար տէօնէր . լաքին լութֆու նէ . օթուրուր գալգարըմ , էէր տէյիշիրիմ , հէփ նաֆիլէ տիր . շագլըգ պէնտէն էիւգ չէվիւրմիշ . կէլիփ հիւ պիր տիւշիւնճէմէ գաթըլմայօր . հէր տիւշիւն ճէմ էիւրէյիմէ չէօքիւփ , աճը էօտլէր իշիրիյօր : Ֆիքրիմ տուրմազ իշէր , ասլա ըահաթ վէրմէզ , զալիմ Ֆիքիր , կէճէնին սուսլուղունա գարանլըղընա պէք-

1 Եունէ Ֆէյլէսօֆ էհլինի , վէ էօզ էվլտոր կիպի սէվէր՝ իքի էօյէ էվլտորը , իւշ այըն զարֆընտա թօփրաղա գօմիւշ տուր :

լէր, սէնի թէսէլլա էտէրիմ տէյերէք,
 կէշմիշէրի կէօզիւմ էօնիւնէ կէթիրիւր :
 Պէն տէ նէ շաշգըն ըմ քի, արտընա
 տիւշէր տէ, օ կէլմիշ կէշմիշ վագըլթլա-
 ըրն գարանլըգ սօգագլարընը տօլաշըր
 եաթըրըմ . պէնի թէսէլլա էտէճէյի
 եէրտէ, խախն քէսիճի կիպի, պըչագլար
 վուրուր, պաղըրըմ տէլէր : Իշի կիւճիւ՝
 պանա հէր եիւզտէն աճըլար պուլմագ
 տըր : Պէնի ալըր, պիր զաման զէվզ
 էթտիյիմ եէրլէրէ կէօթիրիւր, վարըր
 օրասընը պիր գուրու շէօլ կէօրիւրիւմ .
 կէչէնլէրին խայալի կէզիւմ էօնիւնէ
 կէլիր, տէրտիմ թէփրէշիր : Վէնճիքտէ
 օլան տէվլէթիմի իթիրտիյիմի աճըրըմ,
 իգպալիմտէն գալան՝ տաղընըգ փարչա-
 լարը կէօրիւր, ա՛հ էտէր աղլարըմ . խօշ-
 լանտըղըմ շէյլէրի, սէվէ սէվէ զէվզինի
 չըգարտըղըմ շէյլէրի՝ կէօրիւր թիթիրէ
 ըիմ . վէ էթտիյիմ զէվզլէրին հէր պիրի՝
 պիրէր օգ օլուր, եիւրէյիմի տէլէր :

Ս քէին սալթ քէնտիմի աճըմանը՛ն աս-
 լը նէ . տիւնեանըն մէշ՝ալէսի քալթ պէ-
 նիմ իչին մի եանայօր : Տիւնեատէ պէն-
 աէն զայրի տէրտլի եօգմու : Ա՛հ, ա՛հ,
 աղլայըփ սըզլատըղըմ՝ պէնիմ թալիիմ
 տէ օլան պինլէրճէ պին ինսանըն գըս-
 մէթի տիր . քիմինին պիր եիւզտէն, քի-
 մինին օպիր եիւզտէն, հէր քէսին անա
 միրասը տըր . տէրտ տէտիյին՝ պիր սա-
 հիհ միրաս տըր քի, անա օլան էվլա-

տըլա պերապեր տիւնեայէ կեթիրիւր :

Մէջ ինսան էվլատընըն պաշընտա օլան տիւրլիւ տերտլեր . սեֆեր , գըթլըգ , թաուն , ֆըրթընա , եանղըն , նիզա . զալիմ հիւքիւմտարլեր , խալգը պիրի սօյար օպիրինէ վերիւր . եէր ալթընտա պունճա ճանլար՝ մատէնլերտէ իչլեր , ըլըդ կէօր-տիւյիւ եօգ , տիւնեատէ կիւնէշ օլտուղուն պիլէ ունութմուշ . տէնիզ իւզերինտէ նիչէ էօլմէյէճէք ճանլար : Չալիմ փատիշահըն էմրի իլէ , չէքտիրի փրանկասընա պաղլանմըշ միւճրիմլեր կիւ պի , էօմիւրլերին քիւրէքտէ կէչիրիւրլեր , հէր նեֆէս ալտըգճա՝ ըիւզկեարտան ըսլըգ չալարլար , վէ գազանճլարը պիր իւմիտսիզլէք տիր : Գիմի մէրհամէթսիզ սահիպ էլինտէ գալմըշ , ճէնք իչինտէ սագաթ օլմուշ , պու կիւն օ ճէնքտէն արթա գալան գօլունու ուզաթմըշ , տիւշ մէն էլինտէն գուրթարտըղը մէմլէքէթլերի կէզիփ , պիր լօգմա գարա էքմէք տիլէնիր եաթըր Ե Պիր եանտան եօգսուլլուգ , պիր եանտան չարէսի պուլուն մազ խասթէլիք , պիր սիւրիւ պի չարէ Ֆագըրը պասմըշ , մէզարտէն ղայրի սէլամէթլերի եօգ : Խասթախանէլերի պագ , նիչէ պին էօլմիւշլերի գափուտան տիշարը աթը աթը վերիյօրլար . գափուսունու մուհասարա էթմիշ , էօլէնլերին էէրինէ թալիպ օլան՝ էօլէճէքլերին սիւրիւսիւնէ պագ : Էօմրիւնիւ զէվգտէ սէ-

Փատէ կէջիւրմիշ՝ պու կիւն նամէրտ էլիւ
 նէ միւհթաձ՝ նիչէ եիւզ պին սէֆիլէ
 պագ . զա՛վալլըլար , պիր պագըպ աճըյան
 տա եօգ : Ա՛ զէվգէ մաիլ մալտար ա-
 տամ , պարի զէվգտէն սէֆատէն ուսա-
 նրփ , ճանրն սըգըլտըղը զաման , կէլ
 կէօնլիւնիւ պիր տէ պու տէրտլի եէր-
 լէրտէ էյլէնաիւր . էթտիլին սէֆանըն
 զէվգիւնի անղլամագ իչին , շու պիչարէ-
 լէրին չէքտիլի ճէֆայէ պագ տա մէրհա-
 մէթէ կէլ , պիր քէրրէ էլինի աչ . լաքին
 սէնտէ ութանմագ եօգ , ութանսան ու-
 թանսան՝ խայր ամէլ իշլէմէքտէն ու-
 թանըրսըն :

Պարի տէրտէ տիւշէն՝ պէտ ամէլ օլ-
 սա . խայր . քիշիլի տէրտտէն նէ խայր
 ամէլ գուրթարա պիլիյօր , նէ պասիրէթ :
 Խասթէլիք կէլիւր , փէրհիզքեարը տա
 վուրուր , փէրհիզսիզի տէ . վէ գապա-
 հաթըմըզ օլմայարագ՝ պէլասըն չէքէ-
 րիզ : Տաղլարա տա գաչսան նաֆիլէ տիր ,
 տէրտին արտըն սըրա կէլիւր . չօգ տէֆ՝ա
 էթտիլիմիզ թէգայեիւտ պիլէ , տահա
 զիատէ պէլայէ ուղրատըր , էճէլտէն
 գաչտըղըմըզ եէրտէ , վարըր գուճաղը-
 նա տիւշէրիզ : Իգպալին վէրտիլի՝ շէօհ-
 րէթի գատար շէյ տէյիլ . արատըղըմըզ
 իգպալիլէ , պուլտուղումուզ շէյին Փար-
 գընը՝ կէօրիւր թաաճճիւպ էտէրիզ :
 Արզումուզ եէր պուլուր , գալպիմիզ
 էինէ գանմագ , փէք իգպալիլ քիմսէլէ-

րին՝ եինէ տէրտի վար : Էն րահաթ
էօմրիւմիւզ պիլէ՝ պիզի թաճիզ էտէր .
էն ազիզ տօսթումուզ՝ քէնտի խթէմէյէ-
րէք խաթրմըզը ինճիտիր . կէրչի գա-
պահաթլէրի եօգ , լաքին լութֆոն նէ ,
պիզիմ՝ րահաթիմիզ պօզուլուր : Են մա-
ճարասըզ մուսիպէթլէր , նէ տիւշմէնսիզ
տիւշմէնլիթլէր (բ) . ահ , տէրտլէրիմիզին
հաննի պիրինի սէօյլէյիմ՝ , հէր նէֆէսիմ
տէ պիրինի սայաճագ օլսամ , եինէ ալ-
տըղըմ՝ նէֆէս եէթիշմէզ :

Ինսան էվլատընըն եաշատըղը տիւն-
եանըն թարաֆը՝ պիր տարաճըզ եէր
տիր . պազըսը եապանէ տաղիսթան ,
գուրու սէնկիսթան , մախուֆ չէօլիս-
թան , տօնմուշ տէրեալէր , ըսըճագ գուժ
օվալէրի , երլանլար չըղանլար ինլէրի ,
զէհիր թարլալարը , էճէլ եուվասը տըր :
Պիզիմ՝ տէ էօմրիւմիւզ՝ տիւնեամըզըն
պու մուսիպէթլի թասվիրինէ պէնզէր :
Տիւնեանըն փատիշահըրը տէյի պէպիւր-
լէնիյօրուզ . պահ շու փատիշահըզա ,
զէվգի էօլչիւլիւ , տէրտինին սայըսը եօգ ,
կէօնիւլ ազապը պիր եանտան , աղըր
աճը պիր եանտան , նէֆալէրիմիզ րահաթ
գօմազ . ֆէլաքէթ երգար խարապ էտէր ,
էճէլ գույուսու՝ այաղըմըզ ալթընտա ,
եութարըմ՝ տէյի աղընըր աչմըշ տու-
րուր : Էյ մահիթապ էյ . պիզիմ՝ պու
տիւնեա սէնտէն չօգ տէօնէք տիր : Եիւ-
զիւն սօլմուշ , մահզուն մահզուն տօլա-

շըյօրսուռն, աճապա պէնի առեմին հալի-
նի մի աճըյօրսուռն :

Պէն սալթ քէնտի իւզերիմէ աղլամադ,
նէ օլմալլյ տը. կիւճիւ եէթմէզ մաղսըմ,
տէրտիմէնտ իխթիյար, էլ պէնի աճըր
իւմիտի իլէ թէսէլլա օլուր: Թապիաթ՝
պիզէ ծնունլա եիւրէք երմշազլըզը էօյ-
րէտիր. եօգսա սալթ քէնտիյի աճըյան
եիւրէք՝ հէր նէ չէքսէ մուսթահազ տըր.
պիր դանի եիւրէք՝ ամմէնին տէրտինի
կէօզիւնիւն եաշընա հիսսէտար էտէրսէ,
եիւրէյինին երմշազլըզը Փազիլէթ օլուր:
Ելլերի աճըտըղըմըզ եէրտէ, քէնտիմիզ
թէսէլլա պուլուրուզ. էլին տէրտինէ
հէմտէրտ օլուրսագ, քէնտի տէրտիմիզ
խաֆիֆլէնիր: Վէլին իմաի կէլին, պէ-
նիմ կիպի տէրտլի օլանլար, շու կէօզէ-
րիմաէն ագըթարըմ եաշտան՝ սիզ տէ
հիսսէնիզի ալըն:

Վէլէճէք վագթի պիր սաաթճըզ պի-
լէ կէօրէ պիլէճէք ատամա, պու տիւն-
եանըն տէմի տէվլէթի նէ՝ Փազիր շէյ
տիր: Ֆէլէք սէնի զէվգլէնիյօր, Լօրէն-
ցիոս՝. Փէլէյին եիւզէ կիւլիւճիւլիւյիւնէ
գափըլլյօրսուռն. քէրէմլէրին ալտըգճա՝
եիւրէյին թիթիրէսին, զիրա օ հիչ պի-
րինի մէճճանէն վէրմէզ, հէփ պահասըլ-
լա սաթար: Գօրգու չէքմէյէ՝ Փըրթը-

1 Եունկ Ֆէյլէսօֆ՝ քէնտիյի տինլէյնլէրէ պու-
րամի վէրիր:

նա վագթինէ պէքլեմէ, լիմանլըզ վագթի տահա գօրգուլու տուր: Ֆէլէյին վերկիլերի՝ իւճրէթ տէյիլ, թէճրիւպէ տիր. շիմտի էլինտէ օլանը գուլլան, լաքին կէլէճէքտէն գօրգ: Պէնիմ մէրամ՝ սէնին զէվգինի հարամ էթմէք տէյիլ տիր, հաթթա գալիլեմէք տիր. պէն սէնին սէվինճինէ գափրլամամ. պիլիւրիմ, քիպրին իսթէր քի սանա ուղուր գատէմ օգուլայլամ. լաքին մաճուր օլտուն, պէն պիր տօսթ ատամլամ, միւտահէնէ էտիփ՝ սէնի ալտատամամ: Հալա էլինտէ օլան զէվգ՝ չէքէճէյին մէշագգաթըն փէհի տիր. պէշիյին սալլանտրգճա՝ թաթըլ ուլգու արասընտա, իգպալլի տիւշլէր կէօրիւյօրսուն. լաքին խապէրին օլտուն, պէշիյին հէնտէք քէնարընտա տրը: Հիչ պիլմէզլիսին քի, իգպալլի ատամ՝ Ֆէլաքէթէ պօրճուլ օլուր. պօրճուն կէրի գալտրգճա, մէրհամէթսիզ ալաճապը կիպի, Ֆաիզինի իւսթէ վուրուր, ալաճաղըն էօյլէ իսթէր. կէչէն իգպալլինի էլինէ գամըլ էտէր, սէնի գօլալատրգճա, աճրսըն տահա դիատէ տուլուրուր: Կէլ իմտի կէլ. տիւնեա զէվգինէ քէնտինի ալտըրմա. սէվինճինի վէզն իլէ գուլլանըրսան, չէճնիսին տահա էյի ալըրսըն. քէնտիմիզի փէք ալտըրըրսագ, տէվլէթ էլիմիզտէ սէօնէր. վէ սէվինճիմիզի արթըրտրգճա՝ տէրտիմիզ զիատէ պասար, տէվլէթի իթիրմէ.

տէն պէթէր օլուր :

Թէմէլիզ սեֆալարումը՝ սախթէ տօսթլարա պէնզէր , օլան մուհասպպէթ-լերի՝ տիւշմէնլիյէ թէպտիլ օլուր . վէ օգշատըզլարը արգայը թըրմալայա թըր-մալայա բահաթընը զէհիրլէրլէր : Լօ-րենցիոս , սէն խալզըն տէվլէթ իգպալ տէտիլինտէն գօրգ : (4)

Պէնիմ իգպալիմ սէնինլէ հօլտիւ , ա սէվտիլիմ Ֆիլանտրոս¹ , սէնին սօն նէ-ֆէսին պէնիմ Ֆերահըմը սէօնտիւրտիւ , տիւնեանըն սիհիր փերտէսին երթթաը , կիւզէլլիլին գարարթաը : Սէն օլտուղուն եերտէ կէօրաիլիւմ խիւլեալէր , գուր-տուղում կիւզէլլիլէր նէրէտէ գալտը : Տիւնեա չէօլ օլմուշ . պիր գուրու թօփ-րաֆ գալմըշ . կէօղիւմին եաշը սէլ կիպի ագար . շու իխթիյար չաղըմտա՝ ալէմին եիւզիւնտէն տիւշմիւշիւմ , եիւ-զիւմէ պիր պագան եօֆ : Ա՛հ տիւնեա-նըն սիհիրպաղը հօլտիւ . խայալի՛ սուրէ-թի տէ մահլ օլտու . ա՛հ , տիւնեա նէ՛ ափ անսըզ թէպտիլ օլտու . տիւն նէ ի-տի , պու կիւն նէ օլտու : Ա՛հ աղիզ Ֆի-լանտրոսում . սէն շիմտի իշէ եարամազ՝ պիր աուճ թօ՞զ մու գալտըն . մէզարըն չուգուրունու տօլտուրմաղա՝ պիր գու-րու թօփրաֆ մը օլտուն : Պունճա զահ-մէթ , պունճա զայրէթ էթտիլին ար-

1 Եունկուն էոյէ օղու :

զույու՝ էլէ կէթիրմէք իւզրէ իտին . Քազիլէթէ նէ գատար աշգըն վարըտը՝ շուկէնձ եաշընտա՝ նէ գատար էտինմիշ իտին . պիզ սէնին շէրէֆինէ հայրան օլտուղումուզ եէրտէ, մէյէր զալիմ էճէլ՝ գօյնունտա սագլը, իւթիւնէ կիւլէր իմիշ . այաղըն ալթընա կիզլի գույուլար Գազըրփ, էօմրիւնէ գաստ էտէր իմիշ :

Ինսան էվլատը պիր շէյին սօնունու նէ գատար սայսա, եինէ էթտիյի միւլահազա՝ պիր թախմին տիր . էթտիյի՝ պասիրէթմի համագաթմը, մատտէնին վուգուլինտէն պէլլի օլուր : Չօգ տէֆ՝ա փէք սէվինէճէք շէյ՝ աղլայաճագ աճըլա թէպտիլ օլուր . ազլըմըզ նէ գատար գըսսա սըր, կէօզիւմիւզ էօնիւնտէ օլանտան էօթէյէ վարմագ . արտտան կէլէն՝ պիր Գալըն փէրտէ ալթընտա սըր . կէօրէլիմ տէյի չալըջըրըզ, լաքին նաֆիլէ տիր : Վագթ տէտիյիմիզ՝ պիզէ փարչա փարչա վէրիւմիշ . թալիիմիզէ տաիր օլանը՝ սըրը էտիփ սէօյլէմէմէյէ, հէր ան՝ Գազայէ եէմին էթմիշ տիր, կէլիփ էօմրիւմիւզիւն միւտտէթինէ Գաթըլմայընճա՝ սըր վէրմէզ . պու սըրըրը սագլատըզլարը եէրտէ՝ հէր ան, հէր տագիգա, էպէտիլիյէ իպթիտա օլա պիլիր :

Թապիաթին հիւքմիւնէ կէօրէ, պաշըմըզա հէր նէ կէլէ պիլիրտէ, հէր պուլունտուղումուզ անտէ զուհուր էտէ պիլիր : Պիր սաաթիմիզին հիւքմիւ՝ օպիրի-

նէ կէջմէզ . ինսանըն գալլինտէ՝ իր-
 թէյէ կիւվէնմէք կիպի մաղորուրուզ իտ-
 տիասը օլամազ : Հա՛նի օ իրթէ կիւն .
 նէրէտէ : Հայ հայ . նիչէ ատամլար իր-
 թէյի վարըր էօթէ տիւնեատէ պուլուր .
 պու տիւնեատէ քիմսէնին էլինտէ տէյիլ .
 սայըսըզ իւմտէրիմիզի՝ պիր գավի թէ-
 մէլ իւզէրինէ գուրար կիպի , տիւլէրտէ
 էզպէր էթտիյիմիզ պէլքիյէ պինա էտէ-
 ըիզ , էօմիւր թէլինին եուամաղը քէնտի
 էլիմիզտէ տիր , իսթէտիյիմիզ գատար
 ուզատա պիլիրիզ կիպի , սօնու կէլմէզ
 թէտպիրէր գուրարըզ . եարըն շունու
 եափաճաղըզ տէյի պէպիւրլէնիի տու-
 լուրքէն , պու կիւն տիւշէր էօլիւրիւզ ...
 (Դ) ա՛հ ա՛հ , Ֆիլանտրոսուն չաղը՝ թա-
 պուտունու ըամարլայաճագ գատա՛ր մը-
 ըտը :

Պիզիմ էն պիւյիւք գապահաթիմիզ՝
 եաշատըղըմըզը պիլմէտիյիմիզ տիր . կէ-
 չէն էօմիւր սայմազ , պունտան սօնըրա
 եաշայաճաղըզ տէյի տուրուրուզ . հէր
 քէս՝ պիր կիւն ագլըմ պաշըմա կէլիր
 տէր : Պու կիւնքի ատամ՝ պունտան սօզ
 րա օլաճագ ատամա պէյէնիր , վէ քիշի-
 նին քէնտի նէֆսինէ օլան մուհապպէ-
 թէ՝ պիր կիւն ագըլանաճաղըմ տէյի՝
 փիշինճէ՛ պիր միգտար քիպիր զախրիյէէ
 էտէր : Օ քեամիլ եաշայաճաղը նէ՛ կիւ-
 ղէլ էօմիւր օլաճագ , էյէր եաշայա պի-
 լիրսէ , լաքին եաշայաճաղը եօգ : Եա-

շատրղըմըզ հօմիւր էլիմիզտէ իքէն , ըս-
պըթասըզ շէյլերէ գուլլանըրըզ տա ,
գատերին էլինտէ օլանը , քեամիլ եա-
շամազա սագլարըզ (Ե) : Կէնճլիքտէ
գուլվէթիմիզ եերինտէ իքէն , օլտու-
ղումնուզ վազթէ կիւվէնիր , կէլէճէք
վազթի Տիչ տիւշիւնմէյիզ տէ , քէնտի-
միզի պապալարըմըզտան ագըլը սայա-
րըզ : Քիշի օթուզ եաշընա վարընճա ,
ինսան թագսիրաթ հտէ պիլիր տէյի վէս-
վէսէ հտէր . գըրգընտա իլզամ օլուր ,
թերթիպինի թէպտիլ հտէր : Ելլիսին-
տէ իհմալ էթտիյինէ փիւշման օլուր ,
վէ ագընը պաշընա կէթիրմէք նիյե-
թինէ՝ ագըպէթ գարար վէրիր . թէք-
րար թէքրար թէքրարլար , միւքէրրէր
հտէր . . . իճրասը՝ նէ զաման . եարըն .
վէ եարըն եարըն տէյերէք , մէզարա կի-
տէր : Պէօյլէճէ սէնէ պէ սէնէ վազ-
թիմիզի իհմալիմիզէ չալտըրա չալտըրա
թիւքէտիր , հպէտի մասլահաթլարըմը-
զա կիւճպէլա պիր ան պուլա պիլիրիզ :

Ինսան գըսմը ասլա հօլմէյէճէք կիպի
եաշար , թութտուգլարը հօլա պագար-
սան , հօլէճէքլէրինէ ագըլարը եաթ-
մըլ տէյիլ սանըրսըն : Լաքին էճէլ պիր
եագընլարընա կէլսէ , գօրգարլար եիւ-
րէքլերի թիթիրէր : Պու ճիւմիլ իլէ
թանըտըղըմըզ տօսթլար կէօզիւմիւզ հօ-
նիւնտէն գալպայօր . ծնլարըն հօլիւմիւ-
պիզի տէ եարալայօր . լաքին եարամըզ

չափուք գափանըյօր . երլտըրըմըն աթէ-
չի սէօնտիւքլէյն , երլտըրըմ տիւշտիւյ-
իւնիւ ունուտույօրուզ : Հավատա ուչան
գուշուն , տէրեատէ կիտէն թէքնէնին իզ-
լէրի՝ տահա չօգ զաման սիւրէր , նիթէ-
քի ինսանըն Ֆիքրինտէ՝ կճէլ տիւշիւն-
ճէսի : Պիզ օ Ֆիքրի՝ կէօմտիւյիւմիւզ
տօստլար ըլա պէրապէր մէզարա գօր գա-
փարըզ , մէզարըն թօփրաղընը ըսլաթ-
տըղըմըզ կէօզ եաչարըյլա պէրապէր
մահճվ օլուր կիտէր : Նիճէ . Ֆիլանտրո-
սումու պէն ունուտոնըմույոււմ . . . եիւ-
րէյիմ տօլըուն տուր . . . եինէ եիւրէյիմ
գալգտը : Ա՛՛՛՛ , հէր նէ գատար աճը-
սամ , էն ուզուն կէճէտէ՝ սապահատէք
կէօզ եաչը տէօքսէմ , աթէչիմ սէ՛օնմէ-
տէն գուշար ույանըր , Ֆիղանըմը շա-
շըրտըր :

Իշթէ գուշարըն սէսի կէլիեօր . նէ
էրքէն տէ ույանըրլար : Ա՛ աչըգ պիւլ-
պիւլ , պէն տէ սէնին կիպի կէճէյի արա-
րըմ . պէնիմ տէ եիւրէյիմ՝ սէնին կիպի
եարալը տըր , տէրտլի տէրտլի սէօյլէյի-
րէք՝ աճըսըն պաստըրմաղա պագարըմ՝
իքիմիղին ա՛՛՛ ու զարը պիրլիքտէ՝ էֆլա-
քէ չըգայօր . լաքին երլտըզլարտան ղայ-
րի տինլէյնիմիւզ եօգ : Երլտըզլար սէնի
տինլէմէյէ տուրույօր կիպի տիգիլմիշէր .
պէնիմ Ֆիղանըմը՝ տիւնեատէ իշտէն
եօգ . տիւնեայէ նէ՛ իրլայան աչըզլար
կէլմիշ քի , թաթլը սէտալարը՝ հէր ասիւր-

տէ ֆերահ վերմիշ : Շու կէճէնին սուս-
լուղունտա , տիւնեանրն գարանլղընտա ,
պէն տէ ծնլարըն աշգըլա թէսկլա օլ-
մաղա պագարըմ , ծնլարըն թէրէննիւ-
միւլլէ գալլպիմի ալընտըրըփ , տերտլէրի-
մի խաֆիֆլէթմէյէ պագարըմ : Աշգլա
ընա հիսսէտար օլուրում , լաքիննէշալէ
ըիննէ վարամամ : Էյ ազիզ Հօմերոս¹ , էյ
ազիզ Միլթօն² , Էքինիզ տէ կէօզ նու-
րունտան մահրում³ չար նաչար գարան-
լղգտա սէօյլէր իտինիզ . պէն կիւնիւն
այտընլղընտան ըսա՝ գարանլղգտա օլ-
մայը , իրատէթիմլէ իսթէրիմ : Ա՛հ , պէ-
նիմ տէ գալլպիմին աշգը , սիզի եագան
աթէշ գատար օլմալը տէյիլմի իտի :
Բում շաիրինի⁴ տիրիլտէն հեմէհհրի-
մին⁵ սէտասը՝ պէնտէ տէ օլմալը տէյիլ-
մի իտի : Փօփ շաիր⁶ ինսանը պէսթէ
էթտի օգուտու . լաքին պէն էօլմէզ ին-
սանը օգուրում : Չօգ տէֆ՝ա պու էօ-
միւրտէն էօթէյէ կէչէրիմ . զիրա պէն
պունտան պէօյլէ , էպէտիլլիքտէն զայրի՝
նէտէն խօշանա պիլիւրիմ . պէն պունտա
փէք սէֆիլիմ : Հայ հայ , էյէր Փօի շա-
իր պու Փանի վագթին տաիրէսինտէ

1 Բում շաիր :

2 Ինկիլիզ շաիր :

3 Էքինինն տէ կէօզիւ կէօրմէզ իտի .

4 Հօմերոս ,

5 Միլթօն .

6 Պու տա պիր ինկիլիզ շաիր տիր :

տուրաճաղընա , օլան աշգընըն գանա-
տըլլա՝ Եօլունու ալմըլ օլայտը , Էպէտի-
լիք գափուսունատէք վարըրտը . վէ պե-
նիմ տիւշտիւյիւմ պալալէրտէ , Փօփ՝ աշ-
գընըն գանատըլլա հէվալէրտէ տուրո՛ւր-
տու : Ինսանըն Էօլմէզ օլտուղունու օ-
գույուփ , պէնի տէ , Ճիւմլէ պէնի ատէ-
մի տէ թէսէլլի Էտէրտի :

Հ Ա Շ Ի Յ Ե Ե

(ա) Պու տիւնեատէ մութուլուգ խտոխար Էթ-
մէք՝ Էարատանըն Էմրինէ գուարէթինէ գարջը գօ-
մագ տըր :

(բ) Տիւնեատէ քիշի նէ դատար Փաղիլէթ սահիպի
օլսա , տիւլմէնի Էքսիք օլմագ :

(գ) Իգպալինի Էօլմէզ թէմէլ իւղէրինէ պինա Էթ-
մէլէն ատամ՝ Էրղըլըն տէյի գուրմուշ օլտըր :

(դ) Ինսանա մուսիպէթին Էն պիւյիւյիւ՝ ուղուն
վէ դաֆիլ Էօլլում իւլէ Էօլմէք տիր : Էճէլի իլէրի-
սինտէն կէօրմէյէ պունճա վագթիմիզ վար էքէն , կէլ-
տիյի զաման դաֆիլ պուլունմագ . չօդ մուսիպէթի
շէյ տիր : Սէն պու կիւնտէն ագընըր պաշընա կէ-
թիր . իրթէյէ պրագմագ տէլիլիք տիր : Սէն պու
կիւնիւնիւ Էարընա պրագըր , ագըլսմմագ օնուն-
լա Էօզը Էտէրսէն , վարա վարա ագընըր պաշընա կէ-
թիրէճէք կիւնիւն գալմագ :

(ե) Տէլինին պիրի օպիրինէ տէլի տիր տէր , շաքին
քէնտի՝ տէլիլիտէն վազ կէլմէզ : Ինսանըն ագըլըսը
տա Էքսէրիյեա օ տէլտէն գալմագ :

ԻՒՅԻՆՆՆԻ ԿԵՂԵՒ

ՏՕՍԹԼՈՒԳ .

Գուլաղըմա հօրօզ սէսի կէլտի : Հօրօզ պիր ույանըգ պէքճի տիր , կէճէլէրտէ ինսանը ույանտըրսըն , եարատանընը խաթըրնա կէթիրսին տէյի , հագ թաւլա ինսանըն եանընա գօմուշ : Հագ թաալանըն նազարը պիւթիւն ճիհանընտա իւզէրինտէ տիր , պէնիմ տէ . . . . . Վայ հալիմէ . աճապա պէն կէօզիւնտէ նէ սէֆիլ կէօրիւնիւյօրում : Իշթէ կէօզլէրիմ եինէ եաշ ըլա տօլտու . . . ազըթսամմը աճապա . . . նիլին . քէնտիմի թու թաճագ գատար զայրէթիմ եօգ մու . եա պիր զայրէթսիգ ատամ՝ ատամտանմը սայրըր : Ինսան էլլատըր նէ շարթըլա տիւնեայէ կէլեր պիլմէզմիյիմ . տօլտուղու սաաթ միհնէթ չէքմէյի պօյնունա ալըր . աճագ քիշի տերտլէրինի խաֆիֆլէթմէսին եօլու՝ կէլէնի գապուլէտիփ , ըահաթ եիւրէյիլէ չէքմէք տիր :

Մ' պէնիմ ֆիլանտրոսում , սէնին նազիք միզաճըն՝ թէրպիյէ խազինէսի իտի . օ սէնին պիւլպիւլ տիլին՝ քէմսլիյէթ իօճասըրսըր . սէնինլէ պէրապէր նէ պէ

Ճիտ սեօհակեթլեր , նէ զայդըլը մաստե-
 րեր սեօյլեշիր իտիք . զէմանէ քիթապլա-
 րընը տօլտուրան՝ պօշ պիհուտե թէֆեք-
 քիւրլերի պիր եանա աթա՛րտըզ , էօյլէ
 մէալսիզ մաստեղերի արայան միւկլիֆ-
 րէն պրագըրըտըզ : Օնլար նէֆուլերի
 թահրիք էտիփ , շէհվէթէ էթպաա փէյ-
 տա էթտիքլերինէ , վէ ագլէ միւհթաճ
 օլմամանըն եօլունու պուլտուգլարընա
 ֆօտուլլանըրլար : Ֆիլանտրոս ուլա պէն ,
 ագլըմըզը թէրպիյէ էթմէք գայտըն-
 տայըտըզ , Փագիլէթիմիզի արթըրալըմ
 տէյի պիր պիրիմիզի սեվէրտիք : Նէ
 կիւզէլ եազ կիւնլերի կէշիրտիք , պիր
 սու քէնարընտա օթուրուր՝ հէր նէֆէս
 ալտըզճա , թաթըլը պատի սապահ ըլա ,
 տօսթլուգ մուհապպէթի ալըր վէրբըր
 իտիք : Նիլէ՛ զըշ կիւնլերինի , հարարէթ-
 լի մուպահէսէլեր իլէ , կիւնահսըզ կէշի-
 րեր իտիք :

Մ՛հ տօսթլուգ ա՛հ . սէն պիր թաթ-
 ըլը մէյվէսին քի , ինսանլարըն ֆէրահը
 իչին , եարատան՝ սէնի տիւնեայէ պրագ-
 մըշ , արընըն եիւզ պին չիչէքտէն էմիփ ,
 եափտըղը մաճունտան ջօգ լէզիզ սին :
 Տէվլէթ կէօքտէն էնիփ , պէնի ատէմի
 զիյարէթէ կէլտիյի զաման , գօնաճագ
 պիր ըահաթ եէր արար , տօսթ գալպին-
 տէն զայրի՝ սըղընաճագ եէր պուլա մագ :
 Պիր պիրինէ տայանմըշ , ըահաթ ուլգու-
 ույիւր՝ միւթթէֆիզ եիւրէքլերտէն խօշ

լանըր : Ա՛հ տօսթլուգ, սէնի՛ նէ վա-
գըթլար իփրանտըրա պիլըր, նէ էճէլ
էօլտիւրէ պիլըր . պէնիմ տօսթումէօլ
տիւ կիթտի . սէն հալա գալպիմտէ եա-
շարսըն . վերտիյին սէֆա՛ Փանի տէյիլ,
պագի տիր . սէնի հէր պէյթիմտէ մէթհ
էտէր օգուրում :

Վօրէնցիոս, քիշի պիր տօսթտա՛ նէ
տիւրիւ խազինէլըր էտինիր պիլըրմիսին-
իգպալիլէ քէմալիյէթ էտինիր քի, թա-
պիաթտէ իքիսի պիր պերինէ մախլութ
օլմուշ Փազիլէթ տիր, իքիսի տէ պօզու-
լուփ խարապ օլմայընճա, պիր պիրինտէն
այըրլմագ միւմքին տէյիլ : Վուճուտ՝ րա-
հաթին լէզգէթինի ալմագ իչին, հարէ-
քէթէ միւհթաճ տըր . ագըլ տա էթ-
տիյի միւլահազալարտան մէյվէ չըգար-
մագ իչին, պիր պիրի իլէ սէօլէշմէյէ
միւհթաճ տըր . սալթ թէֆէքիւրէ
պաղանըրսագ, հէմ իհթիյաճտէ գա-
լըր՝ հէմ թէքէպպիր փէյտա էտէրիզ :
Պիր աճէմի Փիքիր եալընըզ գալըրսա,
էօլունու շալըրըր . ալարէ կէզէր, խիւլ
եալէրտէ էօրուլըր, պօշ շէյլէրտէ զայ
օլըր : Տօսթ ուլա գօնուշմատա՛ Փիքրին
ազընըլըզ զապթ օլըր, ագըլ տաիրէ-
սինտէն չըգմամանըն էօլունու էօյրէնիր,
հէմ աչըլըր, հէմ գուվլէթ պուլըր :
Գօնուշտուղու տօսթա պէնղէմէք զայ-
րէթի իւսթէ կէլըր, քիշիյի տիւրթէր,
ագըլա եարտըմ էտէր, լիսանէ էօյլէ թէ-

սիր վէ նեղաբէթ վերիւր քի, իթիպարէ
չայեսթէ օլուր :

Իքի քիչինին զըտ գըասլերի պիր պի-
րինէ չաթըջըփ, չագմագտան աթէշ չը-
գար կիպի, հագ օլան՝ զահիրէ չըգար :
Հագգը արայան իքի տօսթ պիրլիքտէ օ-
լուրսա, հէմ տահա չափուք պուլունուր,
հէմ տահա աշիքեար կէօրիւնիւր : Էյէր
սէնին եիւրէք աչաճագ պիր տօսթուն եօղ
ուսա, քէնտին քէնտինէ գուրտուղուն
Ֆիքիրլէր, հէմ թասլագ գալըր, հէմ
քէօրլէնիւր : Ֆիքիր տէտլյին ալընըփ վէ-
րիւմէյիւն՝ հէմ տիրիւր, հէմ հարէ-
քէթ հտէր . եօգսա տիւշիւնտիլյիւն շէյ՝
Ֆիքրինտէ մահպուս օլուրի գալըրսա (*)
զայ օլուր, չօղա վարմագ ունուտուլուր :

Ինսանա սալթ տիւշիւնմէք քիֆայէթ
հտէյտի, եարատան պիղէ լիսան վերիւր
մի իտի : Ֆիքիրլէրիմիզ տուտագտան
կէչմէյլէ իֆրագ օլուր . Ֆիքրի թէքմիւլ
հտէն՝ սէօղ տիւր . Ֆիքրի մատէնտէն
չըգարան՝ տիւ տիր . ալթունու ճիւրիւ-
ֆիւնտէն այըրըր, կերէք զիյնէթ իչին,
կերէք գուլլանմագ իչին՝ ալթ եափար
մէյտանա չըգարըր : Լիսանըն սէյլէյիշի
պիր տամղա տըր, Ֆիքրէ՝ տէյեր տամ-
ղասընը պասար, էյէր այարը էյի չըգար-
սա, սանտըղա գօնուր :

Ը էյ պիւմէք տէ՝ էյլիք էթմէք կիպի
տիր . վերմէյլէ գաղանըրըր . էյրէթմէյ-
լէ էյրէնիւրիզ . քիշի պիւտիլինի տաղըթ-

մանդա գազանըր սահիպ օլուր: Նիչէ
հագ մատտէլէր՝ պազը խույսուզ օգու-
մուշարըն Ֆիքրինտէ կէօմիւլիւ տուրուր,
էյեր տօսթ ուլա գօնուշուփ, իֆրազէ
գօսա, իւզէրինտէքի մուզիր փաս չէօ-
զիւլիւփ, հագզըն փարլագլըզը աշիքեար,
վէ ալէմէ Ֆաիտէսի օլաճագ տըր: Տուր-
ղուն կէօլուն սույու գօգու թութար,
լաքին չալքանթըլը տէնիպտէ, պիր տալ-
ղանըն քէօփիւլիւ՝ օպիրի իլէ տաղըլըր:

Եւջլէ օլտուգտան սօնղրա չըգալըմ
կեահտէ պիր տօսթուլա դօնուշալըմ
քի, ագըլտան ագըլ էօյրէնէլիմ. եալը-
նըզըլըզը պրագալըմ տա, տիննեանըն
զէվքինի չըգարմաղա՝ պիր տօսթ եանը-
նա վարալըմ: Եազըգ, օ քիմնէ իլէ կէօ-
րիւշմէք իսթէմէլէն՝ խույսուզ մէրագլը-
լարա. Ֆիլ-հագիգա պիլկիճիք նէ տիր-
քիշլէ անճագ րահաթըգ պուլմագ հիւ-
նէրինի էօյրէտէճէք թարիգ տիր. ծնու
եափամայան՝ տէլիտէն տէ տէլի տիր.
նէ գօրգմագ պիլըր, նէ սէվինմէք: Պէ-
լի ագլընը գուլլանամայան ատամ՝ ասըլ
տէլիտէն պէթէր տիր. ագըլը օլանլա-
րըն՝ տօսթլարը օլուր: Թապիաթ՝ ին-
սանլար պէյնինտէ տօսթլուգ իսթէր. օ-
նուն իչին իգպալին սէֆասընը չըգար-
մագ իսթէլէնէ՝ օլան իգպալինի թագ-
սիմ էթտիրիր: Եօգսա հէփսինի քէն-
տիյէ սագլայըփ, էմնալինի մահրում է-
տէն նամքէօրիւն իգպալինի՝ եա ալըր,

եա թէնզիլ էտեր : Իգպալ տէտիբլերի պիր թիճարէթ տիր, պիր սէֆա տէյիշի տիր . եէք պաշընա եալընըզ օլան ատամ՝ էտինէ պիլտլի գատար իգպալ էտինէ մէմիշ տիր : Քէնտի չէշնիմիզի ալըփ , քէնտիմիզտէն խօշլանմաղա , պիր տօսթա միւհթաճըզ . գալպիմիզէ պիր Ֆէրաճ կէլիփ , աշգսըզ , գուվէթսիզ գափանըր գալըրսա , չափուճագ սէօնէր : Լաքին թէքրար չըգար եայլըր , պիր տօսթ գալպինտէն կէչէր , թէքրար պիզէ կէլիրսէ , աճ , օ զաման նէ խօշ օլըր . գալպիմիզի ալէվլէնտիրի . պէլի , իգպալ տէտիբլերի իբի քիշլիէ միւհթաճ տըր :

Սագըն ալտանմայասըն . սաճիճ տօսթլուգ՝ Փագիլէթտէն կէլէն տիր . ագըլտան կէլմէյէն տօսթլուգ՝ սէնտէն ուզագ օլսուն , զիրա էօյլէ տօսթլուգ՝ պէտիսոյ մահսուլու տուր : Պիր մէքրուճ աշգ ըլա գալպ թութուշուր եանար , լաքին աթէշի չափուք սէօնէր , էինէ էիւրէք սօուր : Եիւրէյի գըզտըրաճագ մուհապպէթի՝ էօմրիւնէ սիւրէճէք Փագիլէթտէն զայրի շէյտէ արամա : Էբի ճան պիրլիքտէ էյլիք էթմէք՝ պիրլիքտէ Փագիլէթ իշլէթմէք , պիր կիւզէլ շէյ տիր . պու զայրէթ , պու մէրտիք , տօսթլուղուն էն ալա փիշքէշի տիր . Փագիլէթտէ պիր պիրինի պաստըրմանըն պու թաթը զայրէթի՝ ճէմ տօսթլուղու արթըրըր , ճէմ

իբի տօսթու քեմալյեեթին պալա տե-
րէճէլերինէ գալտըրը . Թանդըր քիշլի
էպէտէն մութուլ էտէճէյի գափույա՝
իբիսի պերապեր կիրիր :

Վաբին հանի օ տօսթուլգ պուլան ա-
տամ . էլտէ տօսթուլգ պուլմաղա՝ քիշի
տօսթուլղու քէնտի մէշգ էթմէլի : Պիւյ-
իւք քիմնէլեր՝ նիչէ Փասիտ գլյասլերէ
էսիր օլմուշ , էզ ճիւմէ օ մուպարէք
տօսթուլգ՝ քէնտիլերէ պիր գօլայ եեմ-
լէմէ աիր զանն էտերլեր . տօսթուլգ տէ-
տիքլերի ալթուռուռն փարըլթըսլլա Թու-
թուլուր սանըրլար , պիր քիպարըն կիւ-
լիւմնէր եանաղընտա՝ պիր նաղիք շիվէ
վար քի , տօսթուլգ տայանամազ գլյաս
էտերլեր , Փահիշէ գարը կիպի էլլերին
գալպինէ տուզագլար գուրարլար , քէն-
տի գալպլերինի քիմնէյէ վերմէզլեր : Լա-
քին ալթուռն կիպի պիր չիւրիւք շէյտէն
ղայրի կէօսթերէճէք եեմլերի եօղուսա ,
պիլսինլեր քի , պիզ տէ գալպիմիզի քէն-
տիլերէ վերմէյիզ : Էյ զիւյիւրտ մալ-
տար , սէնին նէֆսինէ օլան տօսթուլ-
ղումուզու , մալինին իրատընա մահուպ
էտերսէն , հիսապըն եանղըշ օլուր : Սէն
տօսթուլղու՝ ալթուռուլա սաթըն ալը-
րըմ իւմիտինտէ սին . պաճ շու շաշգըն-
լըղա . մուհապպէթին պահասը մուհապ-
պէթ տիր . էլլերին գալպինի իսթեր-
սէն , սէն տէ օ սէնի աղտըրան քիպրի
էնտիր . տօսթ գալպի կէօսթեր : Պու

մալի հէր քէս ալըր սաթար, լաքին տէյէր պահասընը վէրէնլէր ազ ալըր :

Տօսթլուղու էտինմէք նէ գատար կիւճիւսէ, սագլամասը տա օ գատար կիւճ տիւր. տօսթլուգ կիպի նագլիք շէյ օլամազ. իֆրաթ չափուք ալընըր. պիր ճիգ վի շէյտէն ինճինիր. կիւլ իւլէ տօգուն սան, գափանմազ եարալար աչըլըր, չէքինսէն՝ եարալանըր, շիւպհէ էթսէն՝ էօլիւր : Հէր շէյի տօսթունլա մէշվէրէթ էյլէ. լաքին հէր շէյտէն էվվէլ պիր սահնս տօսթ պուլմաղա, քէնտին քէնտին իլէ մէշվէրէթ էյլէ : Սանա տօսթ էիւզիւ կէօսթերէն ատամըն հէփսինտէ՝ վէրէճէք տօսթ էիւրէյի օլմազ. էիւզտէն կէօրիւնէնէ գափըլմա. գալպտէ սագլը շիւրիւքլիւքտէն գօրգ : Չօգ վագըթ տիւշիւն. վէգն էյլէ, աճէլէ էթմէ, ահէսթէ սէչ. պիր քէրրէ սէչտինմի, շիւպհէյի գալտըր, քէնտինի ինան՝ էիւրէյինի պիր քէրրէ վէրիփ, սօնղրա էինէ կէրի ալմագ, պիր քէրրէ գարար վէրիփ՝ թէքրար աճապայէ տիւշմէք՝ տէլիլք տիր : Գարար վէրտիյին տօսթա՝ էօլիւն ճէյէտէք պաղլան. պէօյլէ էմնիյէէթ էտերսէն, սէնին շէրէֆին տօսթունտան զիյատէ օլուր : Պիր թէհլիքէն պիլէ օլսա, տիւշիւն քի, գարշըլըղ՝ տիւնեանըն էն պիւյիւք էյլիյի տիր. հէր նէ պահայա ալսան, ուճուզ տուր :

Քիչիկէ պիր սատրգ տօսթ՝
 Թախթ ու Թաճտան էյի տիր .
 տօսթու օլմայան սուլթան՝
 խաղինէսի Թէհի տիր :
 Այէ՛ եարար տէվլէթիմ՝
 էյէր տօսթ ում եօղ ուսա .
 պիր տօսթ էտինմէք իչին՝
 հեր նէ վերսէմ եէրի տիր :

Ֆիլանտրոս պէնիմլէ օթուրուի գալգ .
 տրգճա , պու պէյթլէրի սէյլէր իտի .
 պէնի կէօրտիւքճէ , աշգա կէլիւր , նէ-
 շաթի արթար ըտր . Ճէննէթ շէրպէթի
 իչմիշ կիպի , գալպիմիզ Ֆէրաս ըլա տօ-
 լարտր : Տօսթլուգ գատէհի էլիմտէ՛ Ֆի-
 լանտրոսուն Ֆաղիլէթինէ իչէրտիմ . ահ ,
 հագիգաթ , տօսթլուգ պիր Ճէննէթ
 շէրպէթի տիր : Լաքին չէշնիսի տէ Թէք-
 միլ օլմաղա սէնէլէրէ միւհթաճ տրր .
 եհնի պաղլանան տօսթլուղուն՝ նէ չէշնի-
 սի օլուր , նէ գուվլէթի . պիգիմքի
 էիրմի սէնէտէ փիշմիշ իտի . էիրմի սէ-
 նէ՛ տօսթլուղուն զէվգինի էյի չըգար-
 տրմ : Ա՛հ , Ֆիլանտրոսուն իօշ Թապիա-
 Թինի նէրէտէ պուլայրմ , օ երմչագ էիւ-
 րէյի , օ ալիճէնապ մէշրէպի նէրէտէ պու-
 լայրմ . օ սատրգ գալպի՛ եալանճըլուգ
 պիլմէզ իտի : Եիւգիւնտէ տօսթլուգ կիւ-
 լիւշիւ , գալպինտէ Ֆաղիլէթ խաղինէսի ,
 սատագաթըլա տաիմա գալպիմի շաղ-
 էտէրտի : Ա՛հ Ճէննէթ սէֆասը , տիւն-
 եատէ նատիր պուլունուր սէֆա . լեգ-

զէթինի ալտըմ, լաբին չափուք իթիր-
տիմ . . . . . անհ, պունտան սօնդրա պա-
նա պիր Ֆիլանտրոս տահա պուլուն-
մանգմը :

Ազիզիմ Ֆիլանտրոս, սէնի նէ գատար
աղլասամ եհրի տիր, աճըմայրմմը . աղ-
լամայրմմը . . . . . չօգ սեվտիմ, վէ իթի-
րէլտէն պերի՝ տահա չօգ սեվէյօրում .
իթիրտիյիմ նէ օլտուղունու՝ էօլտիւյիւն
կէօրիւրքէն անղլատրմ : Ազիզ ճանը նէ
մայ օլտուղունու , նէ Փապիլէթէ մալիք
օլտուղունու՝ կէօզիւմ էօնիւնտէն ու-
չայրքէն կէօրտիւմ, ճէննէթէ տօղրու
ջրգարքէն անղլատրմ : Պարի նէշաթըն
պանա պրագայտը տա , էճէլ տէօշէյին-
տէ եաթտրղը հալի նագլ էտէ պիլէյ-
տիմ . ինսան էվլատընըն օ ազիմ կէչի-
տինտէ՝ կէօսթէրտիյի զայրէթի անղլա-
տայտրմ : Ինսան էվլատը էճէլ գու-
ճաղընա տիւշտիւքտէ, նէ աճըյաճագ հալ
օլտուղունու , տահա քիմնէ ըէսմ էտէ-
մէմիչ . օ ըէսմի ջիզմէք՝ քերամէթէ մախ-
սուս տուր , մէլաիք գալէմինէ միւհթաճ
տըր : Մէլէքլէր պունու կէօրտիւ . մէ-
լէքլէր սեվինէրէք կէլիր, էյի էօլլամէ
էօլէն ատամըն էթրաֆընը ալըր , վէ
պիրէր իզգէթլի փօսթ կիպի , եաթա-
ղըն քէնարընա տիզիլիր : Լաբին պէն
պու ըէսմի ջիզէճէք՝ աչգտան զայրի
շէյիմ էօգ , պէն նիճէ անղլատա պիլի-
րիմ . . . . . էօգ , էօգ , պու ճիւմէլ իլէ

տօսթուսունն շանընը ունուտուսի, շերէ. ֆինի պաթըրամամ: Սէսինի գալպիմ. տէ իշիտիյօրում. ալ էլինէ գալէմի, տօսթուգ սանա եօլ կէօսթէրիւր տէյօր . . . . . հայտէ պագալըմ. . . . . իւհհի. եիւրէյիմ թիթիւրէյօր: Պիր այտընըգ եէրտէն պիր գարանըգ օրմանամը կիրտիմ. եէր ալթընտա ուճու պուճաղը եօգ՝ պիր վիրան մաղարայամը տիւշտիւմ, եօգսա էօլիւլէրին մէքեանընա վարտըմ տա, պիր քէօր գանտիլ ըշըլըլա՝ ունուտուսունը մէզարլարըմը կէօրիւյօրում. սէս սէտա եօգ. պունտա փատիշահլարա պիլէ միւտահէնէ էթմէյօրլար. . . . . տուր պիր ազ, ֆիքրիմի թօփլայըմ. . . . . իշթէ ֆիլանտրոսունն եաթտըղը մուպարէք եէրէ կէլտիմ. . . . . նէ՞ տիր շու կէօրիւնէն. էճէլ տէօշէյիմի. հաշա. թախթի զաֆէր տիր: Կէօր իմտի շերէֆինի. պագ քիշի քէնտիլի նիճէ էօլմէզ էտէր:

Կէրի տուրունն տիւնէա ատամլարը, պու եէրլէրէ եագլաշման: Սալիհատամ՝ էօմրիւնիւ գատէրինի թէքմիլ էթմէք իչին, գափանտըղը հիւճրէ՝ պիրմուպարէք եէր տիր քի, գափուսու ճէննէթէ աչըլըր: Հազ մէշ՝ ալէսի ծնտա եանար. միւրաինին եիւզիւ ծնտա աչըլըր, գալլըլէր աշիքեար կէօրիւնիւր, հէր կէօրիւնէն՝ զաթինտէ օլտուղու կիպի տիր: Պէլի. ֆագիլէթ տէտիքլէրի՝ մէզարըն

քէնարընտա պէյան օլուր (բ) . Թանդըր
 փերտէյի երըթար , տօսթու օլանլարը
 կէօսթէրիը : Տիւնեա միւթէքէպպիրլէ-
 ըննի՛ Փօտուլուգ Տէրնէ վագարը գըյա-
 Ֆէթէ գօսա , պիւյիւքլիւքլէրի կյրէթի
 օլտուղու ծնտա աշիքեար օլուր . էճէլին
 էլինէ կէլտիքլէյն , պիւյիւքլիւք սալթ
 Փագլիլէթտէ գալըր : Զալիմ էճէլին
 էլինտէ , Փագլիլէթ սահիպինին պիւյիւք-
 լիւյիւ արթար : Ա՛Տ Ֆիլանտրոս , օ զա-
 լիմ՝ սէսին պաշընա նէ ուգուպէթլէր
 կէթիըմէտի :

Ըլէրի խապեր վէրմէտէն , կիւնիւնիւն
 էօյլէսինտէ , իգպալին գուճաղընտա , անի
 անսըգ պաստը , սէնի Տէր սէվտիլինտէն
 չէքտի այրտը : Պիւթիւն վիւճուտին
 խասթա , եաթագտա ուզանմը՝ էօմրիւ-
 նիւ սէօքէն աղըլլարըն աթէշի իլէ , Տիչ
 արա վէրմէյիփ , սէնի գաուրտու : Սէն
 թիւքէնմէտէ , զաիֆ թապիաթին գօր-
 գուտա , պիր պիլմէտիլին կիրտապա տիւ-
 շէյօրսուն , եիւրէյին օյնամատա . կիւնէշ
 տիր գարարըյօր , մէգար տըր աչըլըյօր ,
 սէսին քէսիլիր . վէ սօն . . . . . ա՛Տ , նա՛
 սըլ սէօյլէիմ , նասըլ անղլատայըմ : Վէ
 սօն . . . . . պիր տօսթուն սէսինին քէ-
 սիլմէսի . . . . . իլա՛Տի , նէ սէօյլէյօրում :
 Պու գօրգուլար , պու մուսիպէթլէր նէ՛-
 րէտէ , օ էօլէնին եիւրէք օյնաթմասը
 նէրէտէ . . . . . պէն էճէլէ միւպթէլա
 ատամ Տագգընա սէօյլէյօրում սանտըմ .

..... օյուսա Ֆիլանտրոս՝ արթըզ օն-
լարտան տէյիլ իտի :

Ղան չեքիշտիյի զաման, Թապիաթ
էճէլ իլէ ճէնքլէշտիյի եկրտէ, ճանը
Թէնտէն այրըլըքէն, օ եիւզիւնտէ օլան
շազըզ, օ գալպինտէ օլան բահաթ,
զաիֆ ինսան պո՛ւ մոլտուր. էճէլէ միւպ-
թէլա ատամ պէօյլէմի օլուր : Խայր.
Ֆիլանտրոս ինսանլըզըն օ տերէճէսինի
աշըրմըշըտը. օ արատա գատըր ալլահ
էլինի ուղաթմը՝ եարտըմ հաէր, իզգէ-
թինի պախշ հտէրտի : Փազիլէթի՛ տօսթ-
լարընա քէնտի նասիհաթ հտէրտի. պի-
զի Թէսէլլի հտիփ, Էօրնէյինի պիզէ մի-
րաս պրագտը : Ահ, եիւրէյիմիզին աթէ-
շինի նասըլ անղլատայըմ. եաթաղընըն
էթրաֆընտա՝ հայրան օլմուշ տուրու-
րուզ, կէօզլէրիմիզի իւզէրինէ տիքմիշ՝
հէմ աղլար, հէմ Թաաճճիւպ հտէրիզ.
կէօզլէրիմիզտէն ագան եաշ՝ քիմի աճը
փունարընտան կէլիր, քիմի սէվինճտէն.
..... պիր տէ օ մուսիպէթլի սաաթ-
կէլտի : Երգըլըքէն պիլէ, գաթինտէ
էինէ ազամէթի վար ըտը. եէնիլմէտի.
անճափ ուլու ճանընը Թէսլիմ հտիփ,
գըսմէթի իլէ պերապէր քէնտի տէ Թէ-
մամ օլտու : Էյ էճէլէ միւպթէլա ին-
սան էվլատլարը, Փազիլէթէ իթիպար
հտին : Փազիլէթի միւշէրրէֆ հտիփ,
իւճրէթինի վէրէն՝ պիր ալլահ տըր, ի-
նանըն :

Կիւն անասնա կիրթրքէն , եկրտէն
 գալգան պուղուլար , վէ հաժատան էնէն
 գարանլըգ՝ տիւնեայը գապլայըփ , տաղ-
 արը չիհնէմէթտիյի գաման , պիր եիւք-
 սէք գուլէտէն , պիր տաղըն թէփէսին-
 տէն , պաթան կիւնէչին տահա սոն շափ-
 դը կէօրիւնտիւյիւ կիպի , ճիւհէլանըն
 կէօզիւնիւ գօրգուտան՝ էճէլ գարան-
 րըղընըն մուսիպէթինտէ , Ֆիլանտրոսուն
 գալպի ըահաթ , վէ վադարը եկրինտէ ,
 էճէլգարանլըղընտա եինէ քէնտիյի կէօս
 թէրիր իտի : Գալպինին ըահաթի եիւ-
 զիւնտէն պէլլի իտի . ճէննէթ իւմիտի
 չէհրէսինտէ փարլար ըտը . թէնինին
 խարապը՝ ճանընը տօնաթտը . պաղընա
 պիր նուր թաճ կիյտիրիփ , էօյլէ զիյնէթ
 իլէ եարատանըն խաքի փայինէ թագ-
 տիմէթտի :

ՀԱՇԻՅԵԿ

(ա) Քիշի Ֆիքրինի իչէրիսինտէ փէք չօդ սագլար-
 սա պօղուլուր . տիւչիւնճէ տէտիքլէրի տէնք պաղը
 էմթիա կիպի ըւղիւեարլանըփ , կիւնէչէ եայըմաղա
 միւհթաճ տըր :

(Բ) Սալիհ ատամըն եիւզիւ՝ էօլիւմ սաաթինտէ
 պիր աջըգ քիթապ տըր . էյլէք սահիպի զուտ թէ-
 սէլլա պուլուր . կիւնահքեար օլան սէտիզ օգուր ,
 քէնտի ըէզուլէթինի կէօրիւր , վէ հիճապընտան պէն-
 զի սարսըր :

ԻՒՉԻՒՆՆԻՒՆ ԿԵՂԷ

Վ Ա Գ Թ .

Ի օրենցիոս , Ֆիքրիմ սէնինլէ վագթ սէօհպէթի էթմէք տիր . սէնինլէ վագթի գուլլանմանըն էօլունու սէօյլէշմէք տիր : Քէրէմ էտիվ , գուլաղընը պանա վէրիւրմիսին : Սէսիմ գալպինէ տէյիվ , պիր Ֆատէսին կէօրիւրսէն՝ պէնի մէսրուր էտէրսին , էթրաֆըմը գապլայան գարա պուլուտ երթըլըվի , պիր աղըշդ կէօրիւրիւմ . վէ քէնտի շէրէֆիմի՝ գալպիմին աճըսընտան չըգարմըջ օլուրում : Ֆիլանտրոսումուն մէգարընտան պիր աղհագ մատտէլէր տէվշիրէյիւմ , կէօլին էօնինէ գօյում , իւղէրլէրինէ սէն Ֆիքրինի իշլէթ : Տիւնեատէ պիր տօսթուն մէգարը կիպի՝ էհլի քէլամ օլամաղ . օնունլա սէօյլէշլիւմ : Օ գուրու թօփրաղըն՝ կէրջի աղզը տիլի էօգ , լաքին օնուն սուս տուրմասը , պիզի թէրպիյէ էտէր , չօգ գօրգաճագ նասիհաթլէր վէրիր :

Սէն՝ Ֆիլանտրոսու աճըրըմ տէյի էօյիւնիւրսին . լաքին էաշաման տա , կէօղ էաշընլա պէրապէր էօյլէ սէօյլէրմի :

Պիր հօլմիւշիւ եիւրեքտէն աճրմագ, հօլ տիւյիւ սաաթտէ օլան մուրատը իւզրէ եաշամագ տըր : Մէմլէքէթտէ խըրսըզ վար ըմըշ, հվլերէ կիրկյօրլար ըմըշ տէյի պիր հէվատիս չըգսա, խաօիս ատամըն եիւրէյի օյնար . խըրսըզ նագլինի իշիթ տիքճէ, քէնտի մալի իչին թիթիրէր, մալինէ տահա զիատէ աչգ վէրիւր, ույգուսուսու սաթար, կէճէ կիւնտիւզ եանը պաշընը պէքէր, մալինի կէօզիւ էօնիւնտէն այըրմագ : Եա սէնին էթրաֆընտա պու գատար ատամ զայ օլույօր . օ մուսիպէթի կէօրիւյօրսուն . էճէլ օնլարտան չալըփ տա, սէնին էլինտէ հալա պըրագտըզը վագթին իտարէսինէ՝ զիյատէ մուգայիէտ օլույօրմուսուն :

( ) վագթ տէտիքլերի մուպարէք մալլ թոււնտան գըլմէթլի իքէն, ինսան էվլատընա պիր եիւք օլմուշ, ալչագ գուրշունտան վիյատէ պասայօր : Պիզէ վէրիլէն կիւնիւ՝ գըլմէթսիզ ալըր, հիսապա գօմայըզ . երլարըմըզը պիրի պիրի արտը սըրա թէլէֆ էտէր, ֆագիլէթ պօրճոււնա հիչ զախրիյէ էթմէյիզ : Աատամ, տիւնեստէ պիր տէմ նէ տէյէր պիլըրմիսին . վար էճէլ տէօշէյինտէ եաթանա սօր . . . տէլի գանլընըն վագթի՝ ագլընա գօտուղու գատար չօգ տէյիլ : Օ էճէլ, օ տէքպազ էճէլ գափոււնտա տուրուր . գարանլըգտա տուրմուշ՝ անփանսըզ պասաճագ վագթի կէօզէտիր .

պիր քերքէ եագան էլինէ կէչերսէ, ար-
թըգ սէլամէթին եօգ. զիրա էլինէ տիւ-
շէն հսիրէ՝ գուրթուլուշ իւմիտի եօգ
տուր, նիհայէթսիզ էպէտիլիք լալէսի
պօղաղընա թագըլըր: Վէ տօղարքէն
տէրիւհտէ էթտիյին պօրճու եաշատըգ-
ճա իւսթէ գօտուղու մուրապահասըլա
հտա էթմէլիսին: Հէր շէյի իսրաֆ է-
տէլիմ գարտաշ, լաքին վագթիմիզէ խա-
սիս օլալում: Տէյեր պահասընը ալմատըգ-
ճա, էօմրիւմիւղիւն պիր տէմինի վէրմէյ-
էլիմ: Հէր սաաթիմիզի մալիմիզտէն,
գանըմըզտան վէրիւր կիպի, գըզգանա-
լուգ աճըյարագ սարֆ էտէլիմ, վէ մէյ-
վէսին ալմաղա չալըշալում. պագալում քի
էօմրիւմիւղիւն հէր կիւնիւ՝ Փազիլէթի-
միզին խազինէսինի արթըրսըն:

Չօգ տէյիլ տիր, պէն տէ մէզարըն
քէնարընտա սալլանըրի տուրոյօրտում,
վէ կէչիրտիյիմ էօմիւրտէն՝ օ իւմիտսիզ-
լիք արասընտա, էօմրիւմիւ իթիրէճէյիմ
աճըսընտան զայրի շէյիմ եօղ ուտու: Էյ
ալիմ Մեատ,՝ պէրէքեաթ վէրսին սէսին
զայրէթինէ քի պու վագթիմ հալա էլ-
տէ տիր: Եագըլգ քի պանա պու ալը-
վէրտիյին կիւնէրէ պէտէլ, սէսին շա-
նընա շէրէֆինէ էպէտիլիք վէրէմէմ:
Նէշաթում մուրատումա իթաաթ էթմէյ-
օր. աչգում կիթտիքճէ կէվէյօր, վէ պիր

կինն էօլէճէք տիր . սէնին սէնաաթի-
նին իսէ Ֆիքրիմի կէնճէլտէճէք պիր ի
լաճը եօգ : Անճապ նիյէէթիմի գապուլ
էյլէ , սանա օլան թէշէքքիւրիւմ՝ վիւ-
ճուտումուն գուվլէթի իլէ էքսիլէճէք
տէյիլ տիր . հաթթա իիթիյարըգ պա-
սըփ , խայալիմ գուվլէթտէն գալտըղը
գաման պիլէ , եինէ խաթրըմտան չըգ-
մայաճապ տըր :

Ինսան էվլատընը թէրպիյէ էթմէք
իչին , կէօղիւմիւզ էօնիւնտէ տիւնեանըն
պիր մէտրէսէսի վար . պու մէտրէսէտէ
հէր տէմ մէշգ օլունան՝ վագթի գուլ-
լանմագ տէրսի տիր : Հէր ագչամ էօ-
լիւրիւզ . հէր սապահտօղարըգ . հէր կիւ-
նիւմիւզ պիրէր թէքմիլ էօմիւր տիւր .
վէ հէր պիրի պիրէր տիւրլիւ տիւր : Պիզ
պու Ֆարգը կէօրմէզ , պու կիւնիւմիւ-
զիւ տիւնքինէ գաթարըգ . լաքին պիր
ազարըրմագտա իքի տէֆ՝ա էայգանմագ
օլամատըղը կիպի , պիր էօմիւրտէ տէ իքի
տէֆ՝ա տօղմագ օլամագ : Ագարըրմազ
ըլա քիշինին էօմրիւ տուրմայրփ ագար ,
տէյիշիլըր , լաքին տէյիշիլտիսի պէլլի օլ-
մագ , պիզ նէ օըրմաղըն վարրփ էնկին-
լէրէ գարըշան տալղալարընա տըգգաթ
էտէրիզ , նէ կէշէն վագըթլարա գաթը
լան սայըրըգ կիւնլէրէ : Չօճուգ օյուն-
ճագլարընա ագըլ վէրմիշիզ , պիզի սիւ-
րիւքէյէն տալղալարըլա կիւլիւփ օյնայ-
արագ կիտէյօրուզ : Կէօզլէրիմիզի գա-

եկրէ սըգըջըր . պիր պիրինէ գարըջըր . կէչէն էօմրիւմիւզ պիզէ պիր տագիգա պիլէ կէօրիւնմէզ : Վագթ՝ պիզէ տօղըու կէլըբէն , սէնէլէր պասմըջ՝ պիր տիւշկիւն իխթիյար կիպի , սիւրիւքլէնէ սիւրիւքլէնէ կէլիյօր սանըրըզ : Գանաթլարընը արարնա չէվիւրմիշ՝ կէօզիւմիւզէ կէօրիւնմէզ : Պիզէ եէթիշտիքլէյն , պագ պիր քէրրէ , գանատընը նասըլ չափուք եայար տա , ըիւզկիւարտան թիզ ուչար : Հայ Հայ . Հա՛նի օ վագթ . օ՛ նէրէյէ կիթտի , պիզ նէրէտէ գալտըզ : Ինսան շաջըրըր գալըր , նէ չափուք կէչտի տէյի , արտը սըրա պէտ տուա օգումաղա պաշլար :

Պու նէ տէրտ տիր քի , հէմ շիմտիքի վագթտէն , հէմ կէչէնտէն թաճիզ օլուրուզ տա , պիզէ նէ էօմիւր եարար , նէ էօլիւմ : Շու պօշ կէչիրտիյիմիզ կիւնլէր՝ էլտէ իքէն նիչին տաթսըզ օլուր տա , կէչտիքտէն սօնղրա թէքրար տէօնէր , խայալէր իլէ պիզի թաճիզ էտէր : Քիշիյէ պիր ճան սըգընթըր՝ զընտանտա հապս օլմագտան պէթէր տիր : Վագթին էիւքիւ՝ Փիքրինի իշէթմէյէն պիր պօշ ատամա՝ պիր էսիրին զէնճիրինտէն աղըր տըր : Պունլարըն սէպէպի նէ՛ տիր : Սէպէպի քէնտիմիզտէ արայալըմ , թապիաթտէ թագսիրաթ եօզ : Թապիաթ՝ վագթի վէրմէտէ խասիսլըբ էթմէզ , իլլա գուլլանմատա՝ ինսան էվլատը սէֆիհ-

լիք հտէր . լաթին ճէզասընը տա չէքէր :
Ալլահըն հմրի տիր , վագթինի պօշա կէ-
չիրիփ , համրիւնիւ օյունճագ շէյլերէ թէ-
լէֆ հտէն ատամն՝ քէնտի եաշամասը
քէնտիլէ ալապ օլուր :

Հագ թաալա տիւնեատէ սէֆայը՝
վագթի իշլէթմէյէ պաղլամը , ճէզայը
տա վագթի գայ էթմէյէ : Ճանըմըզ սը-
զըլըրսա , իշէ սէյիրտէլիմ , չարէսի օ-
տուր : Իշտիզլլի՝ ըահաթլըզ տէյի ալ-
տանմայալըմ , քիշլիէ սէֆա վէ թէսէլլա՝
լազըմ օլան գայըլար տըր : Գայըլըր
օլմայան՝ պիր իշ պուլուփ , եարատըփ ,
պօյնունա ալմալը , եօգսա համրիւնիւ սէ-
ֆիւ կէչիրիր : Քիշինին ճանը՝ իշ իլէ ֆէ-
րահ պուլուր : Իշտիզ գալըրսա , կէօնիւլ
ազապըլլա թէփէլէնիր . ֆերահ պիր մահ-
սուլ տուր քի , իշլէնէն թարլատա պի-
թէր . եաշամագ՝ ֆերահլը օլմատըգճա ,
եաշայանա ազապ տըր :

Եպէտիլիլին թէտարիք էթտիլի հիք-
մէթին՝ իճրասը սաաթինտէ , գատըր ալ-
լահ եարաթմայը թէրթիպ էտիփ , հիշ-
լերէ գոււվլէթ վէրտիքտէ , վէ թապիա-
թի ըէսմ էտիփ , քեաինաթի գուրտուգ-
տա , վէ պինլերճէ պին տիւնեալերէ քէն-
տի հիքմէթինի վերիփ , մախլուգաթին
միւտտէթինի պէյան էթմէք իշին , չար-
խի ֆէլէք սաաթինի տէվրէ գօտուղու-
անտէ , վագթլեր տէ իպթիտա էթտի .
վէ գըմըլտանմագ էպէտիլիքտէն տէվրէ

պաճտան՝ քէնտիյէ քիւլի իրատ հասըլ օլուր: Քիշի իսթէտիյի գատար էյլիք էթմէյէ՝ իճթիմալ քի գուտրէթի օլմայա, լաքին մանի տէյիլ. գալպինտէ վաճ մը. էթմիշ գատար օլուր: Քիշինին մուրատը ամէլին եէրինի թուլթար, զիրա գուտրէթ քէնտի էլինտէ տէյիլ տիր. պիր շէյ պաղըշլամատը տէյի, ճէօմէրտլիքտէն կէրի գալմազ: Ինսանըն Ֆազիլէթինէ գատար չօգ օլսա, խայր ամէլէրի եինէ հօլչիւլիւ օլուր. լաքին մուրատընա հօլչիւ օլամազ. օխուտուտա գուտրէթի ազատէ տիր, վէ ճանը կիպի հօլչիւսիւզ տիր: Ինսանըն Ֆիքրինի քիմնէ թուլթամազ, քիմնէ կէօնլիւնէ մանի օլամազ. էյ ատամ, սէնին Ֆիքրին Ֆազիլէթտէ օլտունտա, քէրիմ ալլահ գապուլ էտեր:

Պու քերէմ սահիպի ալլահը պէննէրէտէ պուլուրում. եա ազիզ մէլայիքէ, եէրինէրէսի տիր, սիզ պիլիբսինիզ, պանա սալըզ վէրին. սիզ թախթընըն եանընտա սընըզ, սիզ գանաթլարընըզը եայմը՝ էթրաֆընը գուշատրփ տուրուլօրտունուզ: Ա՛հ, օնուր ճէմալինի պէնտէ կէօրէճէքմիյիմ. պաստըզը եէրտէ աչըլան չիչէքլերտէն, էսլմէզ այագլարընըն իզինի պուլա պիլէճէքմիյիմ: Կէլէճէք կիւնլէրին սահիպ մուլթազը, կէլէնլէրին հաքիմի, ուչուփ կիտէն սաաթլեր՝ միւտտէթինէ վագըթ գաթամա-

արգլարը՝ էպետի ալլահը, պանա կէօս-
թէրսէնիզ նէ :

Շու ինսան էվլատը, շու կէչիճի զաթ,
էօմրիւնիւ նապետիտ էտէն պիր գաչ
սաաթին զարֆընտա, վագըթ խագինէ-
սինի սէֆիհանէ թէլէֆ էտէր : Իշտիզ
օլտուղումուզ զաման, օլ ազիզ վագըթ՝
պիզէ աղըր ճէզիրէ կիպի մէքրուհ կէօ-
րիւնիւր : Ելիմիզ պօշ օլտուղու գաման,
վագթին թէքէրլէքլէրի տուրմուշ՝ էօմ-
րիւմիւզիւն աղըր եիւքիւնիւ՝ պիզէ զօր
ուլա սիւրիւքլէտիյօր սանըրը : Պիր
սաաթին եիւքիւ ալթընտա ինլէր տու-
րուրուզ . օ ահէսթէ կէչէն սաաթլէրի
չափուք տէվը էտիփ, պիզի պիզտէն պիր
ան էվլէլ գուրթարմաղա եօլ արար,
խայալիմիզի իշքէնճէյէ գօրուզ . Ելտէ օ-
լան կիւնլէրիմիզի պօշ էյլէնճէլէրէ սարֆ
էթմէյէ՝ մալիմիզի պիլէ թէլէֆ էտէ-
րիզ : Ֆիքիր պիր զալիմ շէյ տիր կիպի,
Ելինտէն գուրթուլալըմ տէյի, տիւնեա
եիւզիւնտէ ավարէ կէզէրիզ . տէլի կի-
պի սայըգլար, եարատանա պիւհթան է-
տէրիզ . պիր եանտան էօմրիւմիւզիւ
գըսա էթմիշ տէյի շիքեայէթ էտէրիզ,
պիր եանտան կիւնլէրիմիզ ուզուն տուր
տէյի ճանըմը սըգըլըր : Իքիտէ պիրտէ
էճէլի չաղըրըրը . Եճէլ կէլիփ, պիզի
գուրթարաճագ օլտուգլայն, մէրհամէթ-
սիզ զալիմ տէյի կէրի գօլարը : Եճէլ
կէլտիգլէյն, կէչէն կիւնլէր հէփ պիր

փամբը կճէլ գույուսունա եափճա եափ-
ճա ենէյօրուզ. պիր տէ ան անսրզ քէօ-
փիւրմիւշ տալլալար տաղըլըր, սույուն
ալթընտա գափալը օլան տէօքիւնթիւ
մէյտանա չըգտըզլայն, թիթիրէմէյէ
պաշարըզ. գօրգա գօրգա էթրաֆըմըզա
պագարըզ. ճանըմըզ այըլըր, թիթիրէր
տուրուր . . . չարէ նէ. նարին պայըղըմըզ
տէօքիւնթիւյէ չարփար, աջըլըր, փարա-
լանըր, տարտաղըն օլուր :

Պու տիւնեա չօգ ֆէյլէսօֆլար կէօր-
միւշ, վագթին գըլմէթի իւզերինէ սէօյ-
լէմիւշէր, էյի գուլլանմայը թէնպիհ էթ-
միւշէր : Լաքին վագթինին գըլմէթինի
պիլիփ, պահասընը չըգարան քէամիլ՝
փէք նատիր տիր : Պու ճիւմէ իլէ պիր
փատիշահ կէլմիւշ քի, ' փատիշահ իքէն
» պիր կիւն զայպ էթտիմ » տէյի աճը-
մըշ : Պէօյլէ պիր ֆագիլէթ սահիպի՝ փա-
տիշահ պիլէ օլմասա, եինէ ալէմէ հիւքմ
էթմէյէ լայըզ տըր :

Պու սէօյլէտիլի լագըրտը՝ ինսան գըս-
մը թարաֆընտան պիր իլլիլիլիտի . ագ-
լըն՝ հէր ինսանա սէօյլէտիլի սէօզ իւ-
տիւ : Սգըլ տուրմայըլի չաղըրըր, պու-
ուչան վագթին տէյերի՝ պիր էպէտիլիք
տիր տէր, զիրա էպէտիլիլի վէրէն՝ վա-
գըթ տըր . վագըթ՝ էլիմիղտէ պիր ա-
լթ տըր, չօգ հիքմէթլէր եափար, հէմ

էլիլին, հէմ քէմիլին փունարը տըր տէյի նասիհաթ հտէր: Պու Ֆանի տիւնեա էլիլքլէրինտէ, քէնտի մալիմիզ օլարաք՝ վազըթտէն զայրի շէյիմիզ եօգ պազըսը գազայէ պաղլը տըր տէր: Լա քին ճան՝ հասսէլէրէ հսիր տիր, օ տա վազըթէ՝ հասսէլէր գատար իթիպար էտէր, կէօրէմէյէնլէրին կէօզիւնէ, թու թամայանլարըն էլինէ, վազըթ հիչ կէօրիւնտիւյիւ կիպի, ճանա տա հիչ կէլիւր:

Օ այ էթտիլիմիզ վազըթի՝ թէքըար սաթըն ալաճաղըմըզ եէրտէ, պազըսընը տա թէլէֆ էթմէյէ՝ տահա զիատէ մասրաֆ ըլա սէպէպլէր սաթըն ալըքօրուզ: Հաթթա հիչ աճըմազ, օյունճազ շէյլէրէ սաթարըզ: Էօմրիւմիւպիւն միւտտէթինտէ, նիչէ նիչէ պօշ արալըգլար պրազըրըզ: Խայր, թապիաթին պիզէ վէրտիլի իպրէթ պու տէյիլ տիր: Թապիաթ՝ վազըթին հէր տէմինի ամէլէ գօր, իշլէտիր: Քեամիլ ատամ տա թապիաթ կիպի չալըշղան համարաթ օլուր, էօմրիւնիւն հէր տէմինի իշլէտիր, մահսուլուն ալըր: Կէրէք Ֆիքրի, կէրէք ամէլի, հէր տաիմ Ֆազիլէթ իշլէմէտէ օլուր: Կէշիւճի էօմրիւնիւն հէր տէմինի իշլէտիր, էպէտի էտէր. հէր տէմի պիրէր քեար պրագմայընճա կէլմէզ: Քեամիլ ատամ քէնտի սաաթլէրինին փատիշահը տըր, հէփսինտէն պաճ ալըր, վէ հէր սաաթ սէյիրտիփ կէլտիլի էէրտէ, պրագտըղը

պաշայան վագթ՝ ճիհանէ տիւշիւփ ,
 գօշուփ գաչմաղա պաշատը : Արթըգ
 էյլէնէճէյի եօգ , սաաթլարը , կիւնլէ-
 րի , այլարը , երլարը պիլէսինճէ սիւ-
 րիւքլէյիփ կիտէյօր : Եօրուլմագ պիւ-
 մէզ , էպէտիլիյէ տօղրու երլտըրըմ՝ կի-
 պի սէյիրտիր , էպէտիլիյէ եէթիշմէյէ կի-
 տէյօր : Վէ պու տիւնեալար՝ էարատա-
 նըն էմրի իլէ ալթ իւսթ օլուփ , երգը-
 րփ , քէնտի էմրի իլէ չըգտըգլարը հիւ-
 լէրէ տէօքիւլմէյինճէ , վագթինտէ տու-
 րուփ ըահատլանաճաղը եօգ : Վէ օ մու-
 սիպէթլի սաաթ կէլինճէյէտէք , գայ
 ըիւգկէարլարըլլա , տէնիզ տալղալարըլլա
 պէրապէր ուչսուն , կէօքտէքի երլտըզ-
 լարըլա տուրմայրփ տէօնսիւն , ինսան
 էվլատընա պէքլէմէսին տէյի , էարատան
 էմր էթմիշ տիր . պիլէսինճէ սէյիրթ-
 մէք՝ ինսանա տիւշեր : Ինսան էվլատը՝
 քէնտիյի էճէլէ տօղրու սիւրիւքլէյէն
 մէրհամէթսիզ վագթին աթըմընը ու-
 Փալթմագ իսթէրմի . վէ էլտէ օլան վագ-
 թին սէֆասընը չըգարըփ , կէչտիքտէն
 սօնղրա աճըմամագ իսթէրմի . հէր վագ-
 թինիֆաղիլէթէ գուրպան էթսին : Վագ-
 թինի էյի գուլանանն ատամ՝ կէչտիյի-
 նի տուլմազ . քէնտի եօլունու թապիա-
 թէ ուլտուրուր , ըահատ էիւրէյիլէ կի-
 տեր , նէ վագթտէն շիքէայէթի օլուր ,
 նէ էօմիւրտէն , վէ նէ էճէլտէն :

Վաքին վագթինի պօշա կէչիլէն շաշ-

դըն՝ հէմ վագթ իլէ ճէնքլէշիր , հէմ
 ալլահա գարշը գօր : Ալլահա գարշը գօ-
 մնողա , հէմ քէնտի զաթինի զօրա գօր ,
 հէմ էթտիյի պիհուտէ զօրուն սըգըն-
 թըսընը չէքէր : Խէրիսինտէ պիր իսթի-
 րապ օլուր , արզուլէրի պիր պիրի իլէ
 ճէնքլէշիր . արզուլէրին զըտտիյէթին-
 տէ գալպի հօրսէլէնիր : Պիզ իտէ հէմ
 երլլարը պօլ պօլ սարֆ հտէրիզ , հէմ
 հօմրիւմիւզիւ սէվէրիզ . հէմ վագթ պիզ
 տէն ուզապ կիթսին տէյի զօր հտէրիզ ,
 հէմ տէօնէր թէքրար չաղըրըրըզ . էճէ-
 լի հէմ արար , հէմ գաչարըզ : Ճան ըլա
 թէն պիր եհրտէ իքէն , ույլունսուզ գա-
 րը գօճա կիպի խըրլաշըր եաթըր . այրըւ
 մաղա կէլինճէ իքիսի տէ տէրտլիօլուր ,
 այրըլըզ աճըսը չէքէր :

Վարէ ատէմին հալի օ տուր . Ճան
 սըգընթըսընտան գաչար , Ճան սըգըն-
 թըսըլսա այաղընա տօլանըր . պիւթիւն
 հօմրիւնտէ պիլէսինճէ սիւրիւքլէնիր եա-
 թըր : Պա՛գ շու եօսմա չէլէպիլէրէ , զէն-
 նէ կիպի կիյինիփ գուշանան միրասէտի-
 լէրէ . զարիֆ ըուպալար , մօտամըր գըլա-
 ֆէթլէր , թագըլի թագըշտըրըլի , քէն-
 տիլէրին խալգա կէօսթէրէն թապիաթ
 սահիպի հաթոււնլարա . պիր ճիւզի զահ-
 մէթ՝ վիւճուտլէրին եօրար , պիր էյ էյիւր
 մէք՝ փարմապլարըն ինճիտիր . եաշա-
 տըգլարըր հօմիւր պիլէ՝ քէնտիլէրէ աղըր-
 լըզ տըր : Էյլէնճէլէրի հէր տաիմ թէպ-

եօգ. փէք քեամիլ ատամըն պիլէ սաաթի կերի գալըր: Էյ տօսթում, սէն տէ կիւնէշտէն կերի գալըրսուն, սէն քէն տի եօլունտա՝ կիւնէշ իլէ պերապեր կիթ մէյօրսուն. տիւնեայէ հեր կիւնէշ տօղ տուգճա, սենին տէ գալպինէ եաշամագ իւմիտի տօղայօր: Պու թագսիրաթըմըզ տըր՝ պիզի հէփսինտէն սօնղրա թէրք է տէր, վէ հօմրիւմիզիւն հեր թագսիրաթընա թագվիյեէթ վերի:

Քեամիլ ատամ կէչէն սաաթլերի իլէ սէյլէշիւ. ատիլ ալլահա՝ քէնտի հագ գընտա նէ հիսապ վերտիքլերինի սօրար: Օնլարըն ճէվապընտան՝ պիզիմ թէճըրիւպէ տէտիյիմիզ չըգար: Էյ իթիյար, օ թէճըրիւպէ սանա նէ՛ սէյլէյօր. պու Փանի տիւնեանըն հեր շէյի պօշ տուր. սէֆասընը տաթտըգճա, պօշ օլտուղու անղաշըլըր. տիւնեանըն զէվգինէ մէսթ օլտուղումուզ պիլէ՝ տիւնեա տէվլէթի խիւլեա օլտուղունու անղատըր տէյի չաղըրըյօր: Պու նասիհաթլերտէն տէրս ալ, պաշընտաքի ագ սաշընտան խապեր տինլէ տէ, ալ թէքնէնին տէմիլինի, վար տահա դութլու պիր եէր արա. պու տիւնեատէն Ֆիքրինի այըր տա, էպէ տիլիյէ տօղրու եէլքէնլէ:

Պու՝ սէֆասընա քէնտիմիզի տէլիճէ ալտըրարըմըզ տիւնեա նէ՛ տիր. պիր պիլիւք եաս մէքեանը տըր, տէօչէմէսի մէզարիսթան, տիվար զարլարը՝ էճէլին

կէճէ կիւնտիւղ սօգուտուղու մաթէմ
 նագըչարը . մէվթիմիզի կէթիրէն պու-
 լուտ՝ կիւնիւն էօյլէսինտէ էնէր , քէնտի-
 միզի տէ , թէտպիրլէրիմիզի տէ , մէզա-
 րըն կէճէսինէ կէօմէր : Պու օյնաշտը-
 ղըմըզ Փանի էօմրիւն մէյտանընտան ,
 էէյիփ իչտիյիմիզ էէրտէ , կիւլիւփ օյնա-
 տըղըմըզ էէրտէ , ափ անսըզ վուրուփ ,
 պիզի ինսան էվլատընը եութան կիրտա-
 պա աթը վէրիր : Թօփրագտան պիր նէ-
 Ֆէս ալըր , պիր էյէամ պու եաշատըղը-
 մըզ հավատա սալլանըրըզ . ծնտան թէք-
 րար վարըր , պյաղըմըզ ալթընտա չիյնէ-
 տիյիմիզ՝ աթալարըմըզընէաթտըղը թօփ-
 րաղա կիրիբիզ : Պիզիմ տէ էվլատլա-
 րըմըզ կէլիւր , պիզի չիյնէր , վէ թա եա-
 րատան ալլահ տիւնեայը երգըփ , թօ-
 ղունու թօփրաղընը սաուրուփ , պիզ տէ
 պիր էպէտի կիւնիւն ըշըղլլա , քէնտի-
 միզի շաշըրմը՝ մէզարըն երգընթըրըն-
 տան գաչընձայա գատար . թօփրաղըն
 ալթընտա ույուր եաթըրըզ : Ինսան սօ-
 ղար , եաշատըղընա թաաճճիւպ էտէր .
 կէօզիւնիւ էթրաֆա կէզտիրիւր , քէնտի-
 տէն էվվէլ կէլիփ կէլէնլէրին պիրի պի-
 րի իւթիւնէ մէզար թաշարընը կէօ-
 ըրուր , եաղըլարընը օգուր , էիւրէքտէն
 պիր աճ էտէր , քէնտիյի ալտըրըր , ազը-
 պէթ էլի աճըտըղը հալէ՝ քէնտի տէ կի-
 րիֆտար օլուր : Հայ հայ՝ պիզիմ գըս-
 մէթիմիզ՝ պիր ազ վագըթ պիզ էլի աղ-

տէճէք: Օ սաաթլարտան՝ Ֆիքրինի թա-
 ճիզ հտէճէք՝ ընէքսիզ պոյասըզ թասլագ
 սուրէթլէրինտէն զայրի՝ խաթրընտա նէ
 գալոր. վէ հալա գատերին սանա պրագ-
 տըղը սաաթլար տա վագթին արապասը-
 նա պինէյոր. Եվվէլքի կէջէնլերին արտը
 սըրա սէյիրտիփ կիտէճէք: Արապանըն
 գոչմասընա պագ. գուշ կիպի ուչայոր.
 Թէքերլէքլերին զարպընտան՝ տինկիլին-
 տէն աթէշ չըգայոր: Պիր ազ տահա,
 պիր ազ տահա. . . իշթէ կիւնէշ գարար-
 տը, տիւնեա սանա կէօրիւնմէզ օլտու:

Նազըգ, Եազըգ. պիզէ գօրգու վէր-
 մէյէ, Եճէլ այազըմըզ ալթընտա կիւ-
 ըրիւտէմէք միլազըմ. կէօզիւմիւզ Եօնիւն-
 տէ իքի Եիւրէք պիր պիրինտէն այրը-
 մնագ մը լազըմ. պիր տօթ՝ օպիրինին
 մէզարընը կէօզ Եաշըլա ըսլաթտըղընը
 կէօրմէք մի լազըմ: Հէր սաաթին թախ-
 թասը՝ տիվար Եիւզիւնտէ Եազըլը գըս-
 մէթիմիզի կէօսթերիր. սէօյլէմէզ տիլի
 իլէ պիզէ խապէր վէրիփ, ատամ, տէվ-
 լէթին թամամ օլույոր. հէրնէ գատար
 սիւրսէ, կէօլկէ գատար Եօզ տուր տէր:
 Ինսան Եվլատը գօրգուփ թիթրէյերէք
 Փօտուլ Նաբուգոգոնոսոր կիպի, տէվլէ-
 թիմի Ելիմտէն ալաճաճ քիմ տէյի հայ-
 գըրըր: Եճէլին թօխումու պիզտէ տէյ-
 իլմի. պիզի Եօլտիւրէճէք Եըլանը իլէ-
 ըրիմիզտէ պէսլէմէյօրմուլուզ. նափագա-
 սըն պիզտէն Եմէյօր. գուվլէթի կէլ-

մէյէ պէքէր քի պիզի փարալայա :

Կիւնէշին կէօլկէսի Էօմրիւմիւզիւն
Տէմ Էօլչիւսիւ տիւր, Տէմ Էօրնէյի . Ի-
քիսի տէ գըմըլտանմազ կիպի կէօրիւ-
նիւր, օյուսա տուրմայըփ վադթին պիր
ուճունտան պիր ուճունա սէյիրթմէտէ
տիրլէր . Թէն կէօզիւյլէ արտլարընտան
Էէթիշիւմէզ . լաքին ագը կէօզիւ՝ օ տու-
րուր կիպի կէօրիւնէն Տալէրինտէ, տուր-
մազ Տարէքէթլէրին սէչէր, վէ կէօլկէ-
նին նէ չափուք կիթտիյինի կէօրիւր :
Էօմրիւմիւզիւն սաաթի՝ անի վաՏիտտէ
տէվը օլուր, պիզ տէ օ սաաթ իլէ պէ-
րապէր կէչէր կիտէրիզ :

Լաքին Էքսիքլիյիմիզ պիզի Էօյլէզապ-
թընա ալմըլ քի . վէ խօշանտըղմըզ
խույլարա Էօյլէ քէօրլէնմիշիզ քի, վազ-
թին ուշտուզունու՝ ճան կէօզիւմիւզ տէ
Թէնտէն զիտտէ կէօրմէյօր : Կէչէն Էըլ-
լարըն սայըսընը՝ Էաշատըղմըզ Էօմիւր-
տէն Տիսապ Էթմէյիզ, իլլա սայըսընը
սայարըզ . ծնուն իչին Էաշմըզը ալտըղը-
մըզա ազլմըզ Էաթմազ : Գըլ իչինտէ
պիր աչըճադ կիւն կէօրսէք, տաՏա պա-
Տար այլարընտայըզ սանըրըզ : Իթթիյար-
լըզ պուրուշուգլարընա՝ սէվինէ սէվինէ
կէնճլիք իւմիտլէրի Էքէրիզ : Էօյլէ Էօյլէ
վազթ տէտիյիմիզ պաշմըզ իւկէրին-
տէնխաֆիֆճէ գայար, պիզի տալտըղը-
մըզ րույալէրտէնույանտըրմատան կէչէր :
Տիւնէատէ կիւնիւնէ դափըլմազ ատամ

տիւ օլուփ, ճանլարընը էյլէնաիրմէտիք-
 ճէ, ճան սըգընթըընա տայանամաղ-
 լար: Կիւն տայանտըգճա, սոււնլար մէյ-
 տանտա կէզէր, էվվէլ պահար կիւնէշի-
 նին շաֆգընտա, ուֆաճըգ սինէք կիպի
 ուչուչուրլար տուրուրլար: Եաղըն կիւ-
 զէլ կիւնլէրինտէ կիւնէշ ըըըընը ծնլար
 իչին վէրեր. գըշ կիւնլէրի՝ չիչէյի պա-
 հարը ծնլար իչին աչմալը տըր: Պատի
 սապահ՝ հավայա պիր Թաթըլը ըիւզկեար
 սաչմալը. Էօգսա Թագիրէ մազհար օ-
 լուր: Էսքի վէ Եէնի տիւնեա՝ տիւրլիւ-
 պուհուրլար, նազիք գօգուլու Էաղլար,
 սուլար, սէֆալը սէտալար, էլ վիլայէ-
 Թինտէ տօգոււմուշ տիւրլիւ գումաչլար
 Թէտարիք էթմէյէ պօրճլու տուր: Վէ-
 պու Թիւքէնմէզ ուչան կիւնիւ կէչիրիփ,
 Էօմիւրլէրինին Եիւքիւնիւ շիքեայէթսիզ
 սիւրիւքլէմէյէ մէտար օլմագ իչին, տէլիւ
 լիքլէրի տուրմայրփ Թէպտիւ օլմալը,
 Եէնիտէն Եէնիյէ Թէտպիրլէր իճատ օլ-
 մալը, վէ Թագէտէն Թագէյէ սէֆալէր
 կէօրմէլի Էյ չօճուգ, սէն հիչ պիւյիւ-
 մէզմիսին, Թագսիրաթլարըն սէնի պէ-
 շիյէ գօմուշ Թաթըլը Թաթըլը սալլայօր.
 հիչ տիւշիւնիւյօրմուսուն քի, պիր Էօլ-
 մէզ ճանըն վար, ծնունլա ուղըաչըյօր-
 սուն, ճէնք մէյտանընտա տուրմուշ, չօ-
 ճուգ կիպի օյունճաղըլա օյնայօրսուն:
 Սանա Էաշամագ՝ էյլէնճէ տիր. լաքին
 Էօլմէք տէ էյլէնճէ՞ մի տիր. ճէվապ վէր:

Էճէլ տէօշէյինէ եաթըրսան վաթթինի նասըլ կէչիրէճէքսին: Խասթէլիյինէ չարէ օլմատըղը պէյան օլտուգտան սօնղըրա, ըուհլարըն հարէքէթտէն տուրուփ, տիւնեա սիհրինտէն գուրթուլաճագ օլուրսան, տէմիրին գօփարմըշ կէմի՝ քէնտիյի եուլթաճագ Ֆըրթընա տալղալարընըն հօնիւնէ տիւլմիւշ, գօշուփ էնկինէ չըգտըգճա, գըլը քէնար, շէհիր մէլիէքէթ ուզագլանըր կիպի, սէնին տէ կէօզիւնտէն սիւնեա շէյլէրի ուզագլանտըղը զաման, սէնին սյօշ օյունճագլարըն, էյրէթի պիւյիւքլիքլէրին նէրէտէ գալըր. սէն քէնտին նէրէտէ գալըրսըն . . . . էյլէ տէյիլ . . . . սէնին տահա էթրաֆընտա գալպալըգ օլուր, սէնիաղըր ըուպալարըլ կիյինտիրիլէր, սօնղըրա իւզէրինէ պիր պիւյիւքմէրմէր թաշ պրագըրլար. . . հայ հայ. մէզարտա պիլէ պիւյիւքլիւք էթտիքտէն սօնղըրա, սաղըրգլարընտա էթտիքլէրինէ՝ թաաճճիւպ օլունոլըմու :

Եյ Լօրէնցիոս, էճէլ սէնտէն ուզաճմը տըր սանըյօրսուն: Պաշըն իւսթիւնտէն կէչիպ, օգունու սանա տօղըուլթտուղուն կէօրմէտինմի: Օ սանա զէվգէթտիրէճէք սէվինճլի սաաթլար նէրէտէ գալըր. հէփ սէյիրտիփ, օ եուլթտուղունու չըգարմագ կիրտապա սագլանտը: կէչէրքէն սանա միրաս պրագտըրլարը մանասըլ շէօհրէթ՝ նէնէ եարարքի, օ տա պրագանլար կիպի կէչիփ կի-

լամագ, պիր ազ տա էլ պիզի աղլամագ
տըր :

Ինսան գըամը նէ շաչըն տըր : Վա-
ղըթ գաչար, էճէլ գօշար, էօլիւմ չան-
լարը հավայը էօթտիւրիւր', էպէտիլը
գօրգուտուր, տիւնեա հարէքէթտէ, հէփ
գօրգուտա, հէփ զօր էթմէտէ տիր .
ճիւմէ մասլուգաթ աճէլէ էտէր, ախը-
րընա տօղրու սէյիրտիր . Ինսան տա ախը-
րընա տօղրու տօղրուլուն տէյի, հէփ
խապէր վէրիւրէր, զօր էտէրէր, պուն-
լարըն արասընտա Ֆագաթ Ինսան էվլա-
տը ույուշուր տուրուր : Եօմըիւ միւշէվ-
վէշ, տուրմայըփ թէպտիլ օլուր, մու-
գատտէրի կէրի տէօնմէզ, կիրտապըն
աղզընտա՝ պիր Ինճէ թէլ իլէ ասըլը,
պիր միգտար սալանտըգտան սօնղրա տիւ-
շէճէք իքէն, ալէմին պու արպէտէսի ա-
րասընտա, էինէ րահաթ էիւրէյ իլէ
ույուպլար էաթըր : Ույան էյ զավալը
ույան : Թախթլարը թաճլարը պրագ տա,
էրլարընը սագլա . էրլարընը իտարէլի
թուլթ : Գաչան վագթի սըպը թուլթ :
Էպէտիլը պիր սաաթին գանատընա
պաղը տըր : Վագթի էյլէնտիր, գա-

1 Քրիսթիյան մեմէքէթլէրինտէ պիր քրիսթիյան
ճոն չէքիշմէյէ պաշատըրը զաման, մահալէլիյէ խա-
պէր վէրիփ, տուա էթտիրմէք իչին, մահալէ քիլտէսի-
նին չանը՝ էօլէնին սօն նէֆէսինէտէք՝ պիր մագամուա
չալընըր . վէ ճանընը թէսլիմ էթտիքլէյն, մագամըթէպ-
տիլ օլունմանղլա, էօլտիւյիւ խապէր վէրիւր :

փրփ գաչտըզը մուգատտերինի էլինտէն
չէք ալ : Եալվար եագար , անտ վեր քի ,
օ հօսիւնճ էթտիլի կիւնլէրի սանա թէք
րար վէրսին : Պու քերամէթ՝ Փազիլէթ
պապընտա օլմազ շէյ տիլիլ տիր : Մու
գատտէմ զայ էթտիլիմիզ կիւնլէրի՝ պու
կիւն թէքրար Փազիլէթ տիրիլտէ պի
լիր . պիր պիւթիւն հօմրիւն պէտէլինի՝
պիր տէմին տար վագթինէ սըզտըրա
պիլեր :

Այ ատամ , օյունճագլարա զայ էթ
տիլին սաաթլերի թէքրար էլէ կէթիր
մէք իչին , Փազիլէթէ տիւշ . պէտ խույ
լարընլա զայ էթտիլին վագըթլարը՝ Փա
զիլէթ իլէ թէքրար տիրիլթ (*): Տիւշիւն
քի վագթինի զայ էթմէք՝ գանընը զայ
էթմէքտէն զիյատէ տիր , քէնտի քէն
տիլի թէփէլէմէք տիր , քէնտի նէֆսինի
էօլտիրմէք տիր :

ՀԱՇԻՅԵԿ

(*) Տիւնեա տաղալարընտա չազանան սաման
չէօփիւնի՝ ճահիլէր փիլինէ տիւշիւփ , էլէ կէթի
րէլմ տիլի պիր պիրինէ չէքիլերէր : Ազըլարընը
նատհաթինէ նիլին գուլագ վէրմէզէր . էրէքէրէ
րինէ Փիտիլտէյէն թանղընըն սէսինի նիլին տիւշ
մէզէր : քէնտի էլիմիգտէ օլան իգպալն՝ տիւնեա
տէն իսթէմէնին ապը՝ նէ :

Վագթին էլինտէ չօգ գուտրէթ վար . վէ ալա
նէ մուհայեր տուրուր , նէ պիգայտ : Վագթ տէտիլ
իմիզ թէքմիլ վէ հիքմէթլի կպէտիլք տալրէսիտէն

այրըլքի, կէօյլքտէն աշաղա ինսան էվլատընա իւլ շիւլէյ իլէ կէօնտէրիլտիլի՝ սալթ վագթ օլմադ իլին տէյիլ տիր: Սասթլար, կիւնլէր, այլար, երլար, հէփ վագթին սայրօղ էվլատարը տըր. քէնսի ուլ չուփ կիթտիլի եէրտէ՝ օնլար էթրաֆընտա պիրէր քանսթ կիպի, եախօտ հէր պիրի քանստընըն պիրէր սիւրլիւ գալէմի կիպի տիզլի տուրուրլար:

Վագթին ուլուշու ալը աճէլէ, պիղ տահա զէյա տէ էվտիրմէնին աալը նէ տիր: Կիւնլէրիմիզ գաչար զը եէրտէ, պիղ հէվալի դուրուրլարմիզ ըլա տահա զէյատէ քօվմանըն սէպէպի՝ նէ տիր: Սգըպէթ նէ օլուր պիլլիլմիսին: Ինսան վագթընտան գաչար, վագըթ ինսանտան, պիրի պիր թարաֆա, օպիրի օպիր թարաֆա գաչմտան, չօգ սիւրմէզ պիր պիրինսէնէ կպէտ-էլ-ապատ այրլմազ իգթիզա ետէր:

Ինսան ուլգուտան օյանըրքէն, օ կէչէն կիւնլէր տահա կէլէճէք օլտա տէյի աճ էտէր: Պէլի ալլահ պիղէ պու միւճիլաթը տա էտէր. տիւնքի կիւն՝ պու կիւնքինտէ էինէ կէլաի. իլթէ, կէչէն թագ սիրսթլարմիզը էտէյէճէք, տիւշտիւլիւմիւզ եէրտէն պիղի գալարտահագ տըր, պիղէ լութֆի ալը վէրիփ, էիւրէյիմիզի ըահաթլատահագ տըր: Սագըն պու տա տիւնքինէ պէնգէմէյէ. թիւթիւն կիպի հավայա ուլուփ տա, կէչէրքէն ճանըրըր գարարթմայա: Եալլիզ, եաղըզ. թանըրընըն ճէօմէրտ. ճէօմէրտ վէրտիլի պուճահ կիւնլէր, պիղի սէֆիլ էթմէք իլին մի տիր: Սլլահ ճէօմէրտիլքտէն վագ կէլմէզ տէյի, ինսան տա կիւնսահտան վագ կէլմէմէլի մի:

Սասթլար պիղի գաչարքէն եարալար. տիւնտա տէլլիլքէրի կէօղիւմիւզէ էճէլտէն էօթէյէ շէյ կէօսթէրմէյիփ, կէլէճէք վագթի պիղէ ունութտուրուրտա, էպէտի էլլիք սէվատընըր էիւրէյիմիզտէն գալտըրըր, ճէննէթ իլէ միւնստիպէթի քէսէր, ճանըրընըն սէրպէսթիլէթինի էսիր էտէր. հէր արըումուզու թէնէ պաղար, ճանըրընըն էպէտիլլէյ ուլմագ իլին օլան գանսալարընըր գըրար, վէ պիղի եէր էիւղիւնսէ սիւրթիւնմէյէ մէճպուր էտէր: Օ զաման ինսան՝ վարահալը մէնդիլին աշիքտար էօլունու շալըրըր գալըր: Գուտրէթլէրիմիզ հէփ հայվանի օլուր, տիւնստըն չամուրունա կէօմիւլիւրիւզ: Ճէննէթ տէ հէր պիրի պիրէր թախթտա օթուրուփ, էպէ-

անն երջարզ կիսի փարլայաճագ էօլմէզ ճանլար՝
տիւնեա պաթաղընա պաթար դալըր : Ինսան կէր-
չի թօփրաղըն էօղիւնտէն եափըրըչ տըր, լաքին տիւ-
շէրսէ, կէօյտէն տիւշէր :

Ինսան չօգ միւ՛թէպէր դաթ տըր. քէնտի գըմէ-
թինի պիւլէն՝ տիւնեայէ իթիպար էթմէզ :

Հէր կէչէն կիւնիւն խիւլէտաը՝ թէքրար կէլըր
էթրափըմըզը սօլաչըր . վէ կէչիրտիյիմիզ թարգա
կէօրէ՛ եա մէլէք կիսի եիւզիւմիւզէ թաթը թաթ-
ը կիւլիւմսեր, եա շէյթան կիսի կէօղլէրին տէվի-
րիի պօղընը սալար :

Մահշէր կիւնիւ տիւնեա հիչ օլտուղու զաման,
այաղըմըզը եուվալարընը պօղտուղումուզ գարըն-
ճա սիւրիւսիւ կիսի, հէր պիւրիմիզ չըգըփ . քէնտի
իրատէի ճիւզլիյէմիզ իլէ իխթիյար էթտիյիմիզ՝
խայըրը վէ խայըրըզ գըտմէթիմիզի վարըր ալա-
ճաղըզ :

Կիւնէչ պաթաղըլայն իրթիֆա թախթաը նա-
ֆիլէ օլուր : Էճէլն վէրտիյի խապէրլէր տէ, ագըլ
կիւնէչինտէն նուր ալան ատամա նաֆիլէ օլուր :

Վազթի նաֆիլէյէ կէչիրմէք՝ պիր մէլէք սօղաճագ
թօփումու էզմէք տիր :

լայրդ կիւֆթէլէր իւհամ էլլէ : Աֆի-
թապըն տիւպեր գըզ գարընտաշը, կիւ-
նէշ օլմատըղը զաման, չարիսի ֆէլէյին
կէճէքի տէվլըինի սէն չէվլիրիսին, ահէնք-
լէրին սէն տինլէրսին . ծնլարըն ահէնկի
ինսան դուլաղընա էրմէք մուհալ գապի-
լինտէն տիր : Կէլ իմտի կէլ, պիր խայ-
ըրը բույամտէ սէմավի տիւզէնլէրինի
ճանրմա էօթտիւր . ծնլարըն նազիք ահ-
էնկի՝ պէնիմ ֆիզանի նազմէլէրիմէ թէ-
սիր էթսին :

Ըհ, տույայօրում, սէնին սէվտակէր
թէսիրին՝ տէրտլի ճանրմա տէյէյօր .
սէօլէյէճէյիմ մատտէտէն խօշլանըրսըն,
սանա տա աօգանըր . սէնին կիպի պիր
մահճուպ տիւպերի իթիրտիյիմի աղլայա-
ճաղըմ . . . ա՛ սէվկիւլիւն Նէրկիղէմ, էիւ-
զիւն սօլմուշ, քէնտին մահզուն, կէօ-
զիւմ էօնիւնտէ կէօրիւյօրում սանըրըմ .
սէսին ճանրմա տէյէյօր « պանա կէճէ
« օլտու, պէնիմ կէնճլիյիմ, թաթլը իւ-
« միտլէրիմ՝ պիր էպէտի կէճէյէ կէօմիւլ
« տիւ » տէյօրսուն սանըրըմ . . . խայր,
ֆիլանտրօսուն մէզարընտան չըզան կէ-
ճէ՝ պէօլէ գարանլըզ տէյիլ իտի : էթ-
րաֆըմը պունուն գատար տէրտ պուղու-
տու գապլամատը : Պագ շու տէրտ զէն-
ճիրինէ, ապլա եալընըզ կէլմէզ . պիրի
պիրի արտը սըրա՝ սիւրիւյլէ կէզէրլէր .
պուլտուզլարը տէրտլի գալապալըղ-
ըլա չիյնէրլէր : Ֆիլանտրօսուն մէզարը

տաճա գափանամատան, Ներկիզէմ արտը սրբա կիթտի : Տօսթուսուն մէզարընտա աղայրփ Ֆիղան էտէր իքէն, պիր տէ գըզըմըն իւզէրինէ աղամագ իգթիզա էթտի : Ֆիլանտրոսուն եէրինէ գըզըմ կէչտի, ծնուն իչին տէօքտիւյիւմ էաշը գըզըմ իսթէյօր :

Օալիւմ էճէլ պիրի պիրի իւսթիւնէ վուրուփ, ա՛հ ու զարիմի շաշըրըր . տէրտւ լէրիմի պիր պիրինէ կէչիբիր : Աճըմ նէրտէ գարար էթսին, էվվէլ Տանկիսին աղայրմ . պէն տէ պիւմէմ : Ա՛ տօսթում . ա՛ գըզըմ . իքինիզին արասընտա, էիւրէյիւմ տօղրանըյօր : Ազիզ Ֆիլանտրոս, էվլատըմը իթիրէճէյիմին մուսիպէթ խապէրինի՝ սէնի իթիրտիյիմտէն . մի ալաճաղըմըշըմ . գըսմէթ պէօյլէ մի իմիշ : Սէնի վուրան էլ՝ պիր օգ տա պանա Տազըրլամըշ . պաշըմ իւսթիւնտէ Տարմանլայրփ տօլաշըր . ըաճաթիմի պօզաճագ պիր ուղուրսուզ գուշ կիպի, էճէլ սէնի կէօզիւմ էօնիւնտէ փարալամաղլա, պիր թութսագ տաճա գուրպան էտէճէյինի խապէր վէրիբ իմիշ : Չալիւմ էճէլ . Ներկիզէմի թութսու, չաղընըն պաճաբընտա, էաշայրփ կիւն կէօրմէյէ պաշլայաճաղը զամանտա, մէզարըն տիպինէ աթտը : Վիւն կէօրմէք մի . Տիչ պու տիւնէատէ օլուր շէյ մի տիր : Բաճաթլըզ տէտիքլէրի պիր մէյվէ տիր քի, աճըզընըր չէքէն ատամա՝ էէմէսի էասագ տըր :

Ը՛հ նէ կիւզէլ իտի , նէ թաթլը թա-
պիաթի վար ըտը . սատէ տիլ մէշրէպի՛
չէհրէսինին կիւզէլ ինիսի արթըմը ը-
տը : Օ նէ շէրէմէթ , օ նէ շէն թա-
պիաթ . իգպալինտէ գուսուր եօղ ու-
տու : Տէվլէթտէ Փազիլէթտէ օլան էյ-
լլքէր՝ իւզէրինէ զանի զանի եաղարտը .
Փագաթ իճրասընա կիւն իսթէրտի : Եա-
զըգ , եազըգ . պու գատար էյլլքէր՝ մէյ-
էր էճէլին կէօղիւնէ տահա չափուք կէօ-
րիւնմէք իչին իմիշ (*) . ա՛հ . իգպալին
տամընտան՝ ափ անսըզ նանըլ թէքէր-
լէնտի : Տաղլարը էօթտիւրէն նազիք սէ-
տալը պիւլպիւլ՝ թաթլը շագըրթըսլլա
կիւլիսթանը շէնլէթտիլի եէրտէ , զալիմ
ավճընըն խըշմընա պէօյլէ ուղրար , տէրու-
լի Ֆիղանը աղզընտա գալըր ... օ էօթէն
տաղլարտա՝ սէս սէտա գալմատը , օ նա-
զիք ահէնկի իլէ շէնլէթտիլի օրմանճը-
ղը՝ պիր գարա եաս գապլատը : Ա՛հ ,
գըզլմ գըզլմ . պապանը նանըլ եալընըզ
պրագտըն : Օ գալպիմէ տօգոււնան սէ-
սինի՝ արթըգ իշիթմէյէճէքմիլիմ . տա-
հա սօն սէօզլէրին գուլաղըմտա իշլէյօր :
Աճըմըն արասընտա եիւրէյիմին թիթի-
րէմէսինի հալա տույայօրում , հալա գալ-
պիմտէ սէվինճ իլէ գարըզըգ պիր մահ-
զոււնլուգ վար ... լաքին մահզոււնլու-
ղում չօգ զիյատէ տիր ... ա՛հ , գըզլմ
... սէնի քէշքի ունուտա՝ պիլսէմ :

Կէնճլիք , կիւզէլիք , թաթլը սէտա ,

չէն թապիաթ, սէվէճէք եիւրէք, վէ
 Ֆազիլէթ... Ֆէլէյին ինսանա վերէճէք
 պունտան զիյատէ նէսի վար: Պունւա-
 րնն հէփսինի գըզըմա վերմիշ իտի. գը-
 զըմ պէնիմ խազինէմ իտի. պէն տէ...
 վայ հալիմէ. մութլուլարըն մութլու-
 սու պապայրտըմ... պագ շու ատըն կիւ-
 զէլլէյինէ. նէ ալտատըճը շէյ իմիշ քի,
 պէնի աթաճաղը տէրտ գույուսունա գա-
 փագ օլմուշ ումուշ: Եճէլ պէնիմ տէվ-
 լէթիմի գըսգանըփ, գուրտունա իշարէթ
 էթմիշ, օ տա պիր տանէ կիւլիւմէ եա-
 փըշտը. զօնչէ իքէն տալատը, աչըլմա-
 տան գուրութտու: Ա՛Տ, անի վահիտտէ
 գուրպան օլտու կիթտի:

Ա՛Տ, տիւնեանըն էյլլէյի նասըլ ալտա-
 տըճը տըր. պիր ան րահաթ վերիբսէ,
 արտը սըրա ճէզասըն շէքտիբիր. պար-
 տագ պարտագ էօալէրինի իշիրիր: Ա՛Տ,
 այրըլզ աճըսը՝ սէֆասընտան չօգ աղըր
 տըր. պապալըզ ատը՝ տույտուղըմ աճը
 գատար սէվինճ վերմիշ տէյիլ իտի: Ա՛Տ,
 գըզըմը նէ հալտէ կէօրաիւմ. հէնուզ
 տիւյմէլէնմիշ շիշէյի տահա զօնչէ իքէն,
 պիր գայ րիւզկեարըլլա տէվրիլմիշ Ֆի-
 տան կիպի, Ներկիզէմի էճէլին գուճա-
 ղընտա՝ տահա րէնկի իւսթիւնտէ՝ սերի-
 լի կէօրտիւմ: Սօն նէֆէսինի վերիբքէն,
 աղլայըփ րշգըրմատան նէֆէսիմ քէսիւ-
 տի. էօլտիւյիւ սահաթտա սէվտիյիմ կի-
 պի՝ հիչ սէվմիշ տէյիլ իտիմ: Պէնիմ ան

ու զարիմի հանկի՝ սէրթ մէշընէ պ քեամիլ՝
էօգր էթմէզ տէ այրպլար : Տօսթլար ,
աղլամաղա ութանան ֆօտուլու այրպ-
լայըն . ինսանա կէօզ եաշը տէօքմէք այ-
րպ տէյիլ տիր : Աճըսընը տույան տէրտ-
լիյէ՝ ագըլ տա աղլամաղա իզին վէրիր .
Ֆազաթ հատտէն թէճաուզ էթմէյէ
իզնի եօգ : Պէօյլէ պիր քեամիլ էվլատ
իթիրէն՝ հէր քիմ իսէն, պէնի սէն աճը :

Կէօզիւնիւն նուրու սէօնիւփ , պայղըն
պայղըն պագմաղա պաշլատըղըն կէօր-
տիւյիւմ՝ զաման , կիւլ եանագլարը սօ-
լուփ , եիւզիւնիւ էօլիւ պէնզի սարըփ ,
կէօրէնլէր իւմիտի գաթ էթտիյի զա-
ման՝ ահ , եիւզիւնէ պագմատան տօյու-
լըրմույուտու : Էյ էվլատ սէվէն պա-
պալար , էճէլ սօուզու կիպի գարա եէլ
էսէն վաթանըմտան , նէ աճէլէ իլէ գա-
ջըրփ , կիւնէշին ըսըճաղընա եագըն կէօ-
թիւրտիւյիւմիւ՝ սիզ խայալ էտին :
Կիւնէշին ըսըճագլըղը՝ պէլքի տէվա վէ-
րիր տէյի ումանրտըմ : Աաքին կիւնէշին
եիւրէի էօյլէ փէք իմիշ քի , պիր կիւզէ-
լին էօլմէսինի՝ պիր չիչէյին գուրումասը
գատար աճըօր . պաղէլէրիմիզտէ պիր
զամպագ չիչէյի պաշընը էյիփ , տէօքիւլ-
տիւյիւնիւ սէյիր էթտիյի կիպի , նէրկի-

1 Ինկիլթէրատան գալըրիլը . ֆրանչատա Մօն
փէլէէ թարաֆընա կէօթիւրմիւլ :

զէմ տէ պաշընը կեօքսիւմէ տայայլոյի ,
գուճաղըմտա ճան վերտիյինի՝ էօյլէ պի-
գայտ սէյր էթտի :

Վիւզէլ զամպագ , վէ տաղլարըմըզը
չէնլէտէն չիչէքլէր սիւրիւսիւ , սիզին եէ-
տիյինիզ ճէննէթ թաամը տըր , իչտի-
նիզ՝ սիզէ ըէնք վէրէն կիւնէչին շաֆգը
տըր , վէ սապահըն ագշամըն չիհի իլէ
թաղէլէնիրսինիզ . իսթէրիտինիզ քի ,
սիզի գըզըմ տէվչ իրսին , գըզըմըն էլին
տէ կիւզէլլիյինիզ արթար , վէ կէնզինէ՝
ճանը կիպի նազիք վէ սէֆալի գօգուլար
սաչարտընըզ : Ինսան էվլատընըն մէքէա-
նընը տօնաթմագ իչին տօղար , ինսան
արասընտա եաշարտընըզ . կէչիճի՝ կիւ-
զէլլիքլէր , սէվլիլիւր վիւճուտլար . ահ ,
սիզին թալիինիզ՝ ինսանընքինտէն նէ՝ գա-
տար գուլթու տուր : Կէրչէք սիզ տէ ին-
սան էվլատը կիպի , պիր անտէ կէչէր
կիտէրսինիզ . լաքին սայըսըզ աճըլարընը
պարի չէքմէզսինիզ ա :

Վիզիմ աննըմըզըն եազըսը պու տուր .
տիւնեատէ զէվգ էթմէյէ՝ քէնտիմիզի
սէվտալարա ալտըրմալըզըզ : Սէվտալա-
րըմըզ ըսա՝ կէչիճի շէյլէրէ մաիլ տիր
քի , էրտէ կէճտէ հէփ զայ օլուր , եէ-
րինէ ճէֆա կէլիւր : Լաքին պիր սէֆա-
տան սօնզրա , ճէֆա նէ՝ աճը օլուր : Էյ
տիւնեա եիւզիւնտէ իգպալ իտտիասը է-
տէն Ֆօտուլ , պու գուրու թօփրագտա ,
պու միհնէթ թարլասընտա , իգպալ հա

սրլա կէլմէտիյինի տաճա պիլմէյօրմուսուն : Լօրենցիոս , արգուլէրին սէնի սուրմայրփ տավէթ էտէյօր , պէնիմ տերտլէրիմ սանա իպրէթ օլսուն : Տօսթունուն մուսիպէթինտէն սէն քեամիլլէք էօյրէն . տիւնեայէ տայանմա . զիրա կիւվէնէճէք էյլիլէրի՝ գամրշտան երմշաֆ տրք , վէ էթրաֆրնտա սիվթի տիքէնլէրի վար , գաչարքէն էիւրէյի տէլէր երրթար , վէ գանը ագարագ՝ իւմիտսիզ պրագըր կէչէր :

Օպլիմ ֆիքիր , պրագ պէնի քէնտի չալիմէ . տէրտիմէ տէրման էօղուսա , պարի գալպիմէ էգլյեէթ էթմէ ... Տէրնէ էթսէմ պօշ տուր . գըզըմ խաթըրմ տան չըգմազ . ճանրմտան այրրամայօրում ... կերի աթմաղա չալըշարըմըզ ֆիքիր՝ տաճա գըզար , տէրտլէրիմիգի թաճրիք էտեր , պիգի զէվգէ ալըր . տէրտլէրիմիգի թէքրար թէքրար թազէլէր . պիգի եըգար խարապ էտեր : ԱՏ էվլատըմ . եաշընըն թաղէլիյինտէ սէնի կէլին էթմէյէ չազըրըզ կէօրիւյօրքէն , պախթըն իչէյիփ՝ պիր կիւվէյի սէվին տիրիյօրքէն , տիւնեանըն զէվգինի կէօրիւփ , եաշամագ տէվլէթինի տատմաղա պաշամըր իքէն , տիւնեանըն քէօր ինսանը՝ սէնին պախթընը մէտճ էթտիյի եերտէ , սէնի ուչուրտում ... քէմիլլէրինի էլ վիլայէթինտէ պրագտըմ : Ղարիպ էերլէրին թաշ էիւրէքլի էճալիսի պիլէ՝

կէօզ եաշընը զապթ հտեմէտի: ¹ Սէն աւ
լահա քէնտի թարիգլէրինտէ թափմազ
սըն տէյի, սէնի աճըտըգլարընա թաաճ
ճիւպ էթտիլէր: Միւրիւվլէթսիզ ատամ
լար, կէօզ եաշը տեօքտիւլէր ամմա, մէր
համէթ կէօսթէրմէտիլէր: Ներկիզէնին
էօլիւսիւնէ՝ թապիաթլէրի զօր ուլա կէօզ
եաշը տեօքտիւրտիւ, լաքին մէզհէպլէ
րինին Ֆասիտ իթիգատը՝ կեօմմէյէ մէ
զար վէրմէտի:

Եւ քերէմ սահիպի ալլահըն՝ իբրահ
էթտիյի մէրհամէթսիզ տին զայրէթի
պիր աուճ թօփրաղըն իւզէրինէ, պիր
քիւրէք թօփրագ աթմաղա իմթինա էթ
տիլէր. պու պիր հիզմէթ իտի քի, կն
ալագ հայվանա պիլէ եօզ տէնմէզ: Օ
արատա պէն նէ եափա պիլիւրտիմ. քիմէ
եալվարայտըմ: Չարէմ թիւքէնտի, տին
ճէ պիր իըրսըզըզ էթտիմ, գըզըմա
պիր կիզլի մէզար չալտըմ . . . լաքին էօ
լիւսիւնիւ խօրլատըմ: Պօրճոււմտա գու
սուր էթտիմ: Օ աճըմըն արասընտա
պիլէ, եիւրէյիմտէ էօյլէ գօրգու վար
ըտը քի, հէման աճէլէ մէզարա գօտոււմ:
Կէճէ եարըսընտա, կէօզ կէօրմէզ գա
րանըզտա, էլիմ այաղըմ թիթրէյէրէք,
սէսիմ չըգմասըն տէյի՝ ըզըրըղըմը թու

¹ Պուստըր լթրան տը տէյի, լաթիլէր էօլիւյի
կեօմմէք իմթէմէմիշ օրալար. օ սէպէպ իլլին ճան ա
ճըսըլլա պուստա պիր աղ հատէս ետէր:

Թարազ , գանլըսը պէն իմ կիպի , սօն վէտամը սէսսիզճէ գուլաղընա մըրըլտանրի , խըրսըզ կիպի եանընտան գաչտըմ ... ա՛ թաշ էիւրէքլի պապա , ա՛ զայրէթսիզ ատամ . ասընը օլսուն՝ մէզարըն իւզերինէ եազմալը տէյիլմի իտի : Շիմտի պիլէն եօզ . օ մէրհամէթսիզ էճնէպիլէրին այաղը ալթընտա՛ կվլատըն չիխէնիսի , ունուտուլուփ կիտէճէք տիր : Եազըզ , ճէսարէթսիզ պուլունսուլմ , գապահամ իշլէտիմ : Պէն թապիաթին էն ազիմ էմրինէ իթասթ էտէյօրտուլմ , հանկի տիւշմէնտէն գօրգար տըմ : Ա՛հ կվլատըմ , հալալ էյլէ . էօյլէ էթմէյէ մէճպուր ուտուլմ : Ղազապ ըլա աճը՝ էիւրէյիմտէ ճէնքլէշիր տուրնուրաու . տուամա պէտ տուա գաթարտըմ . եարատանա սէճտէ էթտիլիմ եէրտէ՛ եարաթտըղը գուլա էօվքէլէնիրտիմ . սէնին ազիզ թէնինի եապանի եէրլէրտէ պրագտըղըմա , զազապըմտան քէնտիմի եէր իտիմ : Օ մէրհամէթսիզ թօփրագլարը էօվքէ իլէ չիխէտիմ , լաքին պու ճիւմլէ իլէ էհալիսինտէն միւրիւվլէթլի չըգտըմ . զիրա օ աճըմըն արասընտա , սէնտէն գըսգանտըզլարը մէզար՝ քէնտիլէրէ գըսմէթ օլսուն տէյի տուա օգուտուլմ :

Պապահամ լամը մը : Գապահամ էօլիւլէրի խըրփալամագ տըր . էօլիւլէր ազիզ տիր , օնլարա իքրամնըզլըզ հարամ

տըր : Թօփրաղը թիզկեահա գօյուփ ,
 իշլէյիփ , մահլուգաթըն Էն ալլասը՝ ին-
 սան հվլատընը եահան Էլ , գուպպէի ա-
 սումանի կէօք ըէնկէ պօյայըփ , աֆիթա-
 պը ալթուն ուլա եալտըղլայան Էլ տէյիլէ-
 մի : Թէմամ պէտ խույլար տուրուփ , ին-
 սանիյեէթ ույանաճաղը զաման , զարագ-
 լար ունուտուլուփ , տիւշմէնլեր պարը-
 շաճաղը զաման , Փասիտ իթիգատ պիր
 էօլմիւշ թէնէ գաստ էտիփ , պի կիւ-
 նահ թօփրաղը խօրլպըփ խըրփալամա-
 զա՝ օ զաման մը պաշ գալտըրըյօր :

Ինսան կիպի պաշը թալի՛սիզ՝ պիր ճինս
 արասընտա , պու թարզ մուամէլէ՛ նէ
 գատար իբրահ էտէճէք շէյ տիր : Պիր
 ճինս քի մուհապպէթ իլէ տօղար , մու-
 հապպէթ իլէ եաշար , պիւթիւն տէվէ-
 թի պիր պիրինի սէվմէքտէ տիր , վէ պիր
 պիրինի սէվմէյէ պիր ճիւզ՛ի վազթի վար ,
 օնտան սօղրա մուգատտերի կէօթիւրիւր՝
 էպէտի կէճէլէրէ աթար : Պէօյլէ պիր
 ճինս՝ պիր պիրինէ պու շէքիլ մուամէլէ
 էթմէք , իբրահ էտէճէք շէյ տէյիլմի :
 Եօգ եօգ , տիւնեատէ տէրտլի ատամը
 աճըմայան ատամ կիպի՛ թաշ եիւրէքլի
 ճանավար օլամազ : Ինսան օղլու՝ չօգ
 տէֆ՝ա գարտաշընըն արգասընը օգշա-
 տըղը եերտէ պիլէ խըյանէթ էտեր .
 գարտաշընա պիր եարտըմը տօգանսա ,
 քիպրինին իգթիզասը տըր՝ էյլէք էթ-
 տլի եերտէ ըրզընա քէտեր էտեր : Մեր

համէթ էթմէյէ էլինի ուզաթ տրղը եհրտէ, էաէճէյի Փագըրըն ըրզընը երգար. էա ինթիգամ ալաճաղը զամաննէ էթմէզ : Եյ հաղիմ մահիթապ, էիւզիւնիւ էօրթ, ա՛ քէվքէպին նազիք երլտրզլարը, գանչըն, գանչըն, կէճէնին գարանլըզընտա սագլանըն քի, սէսիմի իշիտիփ էիւրէյինիզ տէ՛օնմէյէ : Պէլի, ինսանըն պաշընա՛ ինսան կիպի ղազապ օլամազ. վէ պիր ղազապ տըր քի սագընմազ միւմ քին տէյիլ Փըրթընա պաշլամատան՝ պիր գասըրղա չըգար, հավայը գարարտըր : Պիր գուլէ երզըլմատան՝ տիվարլէրի աչըլըր : Եհրտէն աթէշ չըգաճագ օլտա, էհր փաթլամատան՝ ալթընտա պիր կիւրիւթիւ փէյտա օլուր : Ձէլզէլէ պիր էհրի պաթըրմատան՝ իպթիտա սարսար խապեր վէրիր : Օլաճագ էանղընը՝ կէօրիւնէն գարա թիւթիւն փիշին տուլուրուր : Լաքին ինսան էլինտէն Փըրլայան երլտըրըմ նէ փարլար, նէ կիւրիւլտէր. ափ անսըլ՝ Փըրլայրփ վուրմասը պիր օլուր : Հաթթա էլինտէքի պըչաղը՝ վուրաճաղը գուրպանըն պէջրիւնէ տայայընճայա գատար, տօսթլուղուն էթէյի ալթընտա սագլար : Մուպալաղամ մը էտէյօրոււմ : Քէշքի էօյլէ օլայտը : Ինսանըն գալպինի չըպլագ կէօրէն ալլահ, պու գօրգունճ հալինի ինսան կէօրիւնտէն քէթմ էթմիշ տիր :

Լ՛ճապա ճանըմըն աճըսընա՛ քէնտի-

մի չօգ մու ալտըրտում: Ա՛Տ, պիր տօս-
 թուհուն հագգընտա ճանը աճըյան ա-
 տամ՝ հարարեթլէնմէյիփ, պի գայտ օլա
 պիլըրմի, եազըգ ինսանլըգ ատընա, եա-
 զըգ: Քեամիլ Ֆիլանտրոսուն տա տիւշ-
 մէնլերի վար ըտը, օ տա տիւշմէն աճը-
 լարը չէքտի իտի տույաթտըմ. լաքին էյ
 հագ, էյ հագ, շիմտի նէ օ տույայօր,
 նէ պէն: Ա՛Տ ներկիզէմ, ներկիզէմ,
 եիւրէյիմին թագէ եարասը. սէնին ա-
 ճըն հէփսինի ունութտուրտու: Սէնի
 իթիրտիյիմ՝ եիւրէյիմէ նէ եարալար աչ-
 տը քի, զայրի շէյ տիւշիւնէճէք հալիմ
 եօգ. սէնին չէքտիյին տէրտլերին հէր
 պիրի՝ գալպիմէ պիրէր օգ օլտու: Սա-
 նըրըմ մուգատտէր սէնին պաշընա պուն
 ճա տէրտ պիրիքտիրտիյի՝ սէնին մէզա-
 րընը չուգուրլատրի, պէնիմ աճըմը ար-
 թըրմագ իչին իտի: Ա՛Տ էվլատըմ, էյեր
 պապանըն սէսի տահա գուլաղընա կե-
 լիյօրսա, սէնին էօլմէնտէ՝ ատէթա էօ-
 լիմլերտէն այրը օլան հալլերի, պապան
 ըլա պերտպէր Ֆիքրինտէ կէզտիր: Չէք-
 տիքլերին պէնիմ հէփ կէօզիւմ էօնիւն-
 տէ տիր, հէր պիրի պիրէր եէտի պաշը
 աժտէր կիպի, եիւրէյիմի պին եէրտէն
 պիրտէն սօգարլար. պունա թագաթ մը
 կէլիր: Պունճա աճըյա պէն նիճէ տայա-
 նայըմ: Պու սօլմուշ եիւզիւմտէն աշա-
 ղա՝ կէօզ եաշըմ սէլ օլմուշ ագար. այ-
 նիմէֆիքրիմէ կէլէնլեր՝ հէփ կէօզ եա-

չըմը արթըրաճագ շէյլէր տիր : Պէն պու
կէօզ եաշընը հէր նէ գատար տէօքսէմ,
փունարը գուրումագ . գալպիմէ թէսէլ-
լա օլաճաղընա՝ աճըլարըն արթըրըր :
Եօգ , Եօգ , պէօյլէ պիր աթէշի սէօն-
տիւրմէյէ՝ նէ պէնիմ կէօզ եաշըմ եէթի-
շիր , նէ տօսթլարըմընքի : Սէվկիւլիւ
Նէրկիզէմ, աճըմը ալէմին գալպինէ թէ-
սիր էթտիրէյիմ . սանա պիւթիւն տիւ-
նեանըն կէօզ եաշընը ալը վէրէյիմ : Սէ-
նին ատըն անըլտըղը եէրտէ , վէ պէնիմ
պու Ֆիղանըէրիմ սէօյլէնտիյի եէրտէ ,
աճը տույան երմշագ եիւրէքլէրին ահը՝
սանա տօղըուլտուն : Տէլի գանըլար՝ կէնձ-
լիք հարարէթինտէ , զէվգինին արասըն-
տա , սէվինձինէ արա վէրսին , սէնին
հալինի աճըսըն . մէյուս վէ մահզուէ՝ վար-
սըն մէզարլար արասընտա սէնի տիւշիւն-
սիւն :

ՀԱՆՆԻՑԵԻ

(*) Ճանը վիւճուտ էօլտիւքլէն աղըրըղը ար-
թար . քէզալիք պիր շէյ էլտէն չըլտըգլայն , աճըսը՝
էլէ կէլէն շէյին սէվինձինտէն զիյատէ օլուր :

ՊԼՇԻՆՆԻ ԿԼՆԻ

ԷՃԷԼ ԳՕՐԳՈՒՍՈՒՆԱ ԳԱՐՇԸ ԻՂԱՃ .

Ի՛յ Եօրգ շահատէմ՝, նէշաթըմ՝ սէնին խաբի փայինէտէք չըգաճագ տըր . ճէսարէթիմի աֆլ էյլէ, զիրա սէպէպի՝ սանա օլան զիմմէթիմ տիր : Կէրչի սէն Էաշտա կէնճ՝ սին, պախթըն քիւշատէ տիր, անճագ պու սէօյլէյէճէյիմ՝ պէճիտ մատտէլէր տիր, կիւճիւնէ կէլմէսին :

Ի՛ճէլ գօրգուսու ինսանըն գալպինտէ՝ փէք տէրին չիզիլի տիր . պունուն չարէսին օգույաճաղըմ . պէյթլէրիմէ գուլագ վէր :

Մու թլո՛ւ օ ատամա քի, պու չալգանթըլը տիւնեանըն սախթէ սէֆալէրինտէն ուսանըփ, հագգը կէօրմէյէ՝ ճան կէօզիւմիւղէ փէրտէ օլան օյունճագ շէլլէրտէն իպա էտիփ, իրատէթի իլէ վաւըր, սէլլիլէրին գույթու կէօլկէսի ալթընտա, էճէլ մէշալէսինին ըըղըլա, մէզար թաշլարընը օգուր, թօփրագալա .

1 Ինկիլթերրա գըրալընըն իքինճի օլունա Եօրգ պէյի տէրէր :

ըննը թարթար , մեզարւար ըլա էլլէնիր :
 Էճէլ օ երգընթըլար արասընտա օթուր-
 մուշ , օ գույթու տէվլէթտէ՝ քիշինին
 ճանընա պիր րահաթ եէր կէօսթերիր :
 Քիշի սըգճա սըգճա օ եէրէ վարըփ ,
 Ֆիքրինի կէղտիրմէլի : Օ եէրլէրին՝ հագ-
 գա Ֆաիտէլի , վէ քիպրի պաստըրաճուգ
 հավասը վար : Ա՛ ճանըմ , գօրգմա , կէլ
 շու եէրէ կիրէլիմ : Ինսանըն պու գա-
 տար միւհթաճ օլտուղու թէսէլլայը՝ ծն
 տա արայալըմ : Իօմը իւլէ էճէլի վէգն
 էտէլիմ . գօրգմայըփ , էճէլին եիւղիւնէ
 սպգալըմ , վէ վէրտիլի գօրգուլարը սայ-
 մայըփ , մեզարւարըն իւզէրինտէն՝ պէ-
 հատըրըգ չէլէնքլէրի ալըփ թագընա-
 ըմ : Պուլայքի տէրտլէրիմին՝ ագլըմա
 Ֆաիտէսի օլա տա , շու տէօքտիւլիւմ
 կէօզ եաշարըն պահասընը չըգարա պի-
 լէմ : (ա)

Պիլէմճէ կէլ Լօրենցիոս , կէլ , Նէր-
 կիզէնին իւսթիւնիւ էօրթէն թաշըն իւ-
 զէրինի օգույալըմ . . . նէ կիւզէլ ատուպ
 տէրսլէրի վար եազըլը : Օ սէօյլէմէզ
 տիլ՝ նէ գատար թէսիրլի տիր . հանկի՛
 էճէլի քէլամ տըր օ քի , պիր նազիք ճա-
 նա՝ պուճտան զիյատէ տօգուճա պիլսին :
 Լիսանըն սէօյլէլիշի՝ պիզի թահրէք էտէ
 պիլըր . լաքին շու թաշը կէօրիւփ , թէ-
 սիրի գալպիմիզէ տէյտիքտէն սօնղրա ,
 լիսանըն էսէրինտէ գուվլէթ մի գալըր .
 լիսանըն կէօսթէրտիլի սուրէթլէր՝ հէփ

Ճանսորդ էօլիւ կիպի տիր : Պու կէօրիւ
նէն թաշըն սէօյլէտիյի՝ սալթ ճանս
տէյեր . իւզէրինտէքի թարիխտէ , նէ
սայըսըզ տէրալէր վար . . . սօր , պիր քէր
րէ սօր , տիւնեատէ կէնճիլք , կիւզէլլէք ,
վէ հէր սէվիլէճէք շէյ , չօգ սիւրէր մի .
էյ ատամ , տահա էօմրիւնէ կիւվէնիւր
միսին : Շու գատար մէզարտա եաթան
լարըն իչինտէ , պէնտէն կէնճ օլմայան
պիր քիշի վարմը . օ տա կէլ տէյի պէնի
չաղըրըյօր . . . պունա նիսպէթ , պիւ
թիւն տիւնեատէ , պէնի չաղըրըվ՝ տիւ
նեպէ պաղլայաճագ նէ՞ պուլույօրում :

Ը՛հ , պիր եէնի շէյ տահա կէօրիւյօ
րում . նէրկիզէնին մէզարը՝ էօնիւմէ ա
ջըտը : Ազիմ հագ փարըլտայըվ , շէֆա
զըն սալարագ՝ մուպարէք մէշրիպինտէն
ջըգայօր : Իշթէ իլերի կէլլօր , ճանըմա
տօգանըյօր տույայօրում . խիւլէալէր
տէֆ օլույօր , ազըմը քէօրլէյէն հէվաի
նէֆս պուլուլթարը՝ փարալանըյօր . պու
հագ նուրոլլա կէօլկէ կէչտի , կէօզիւմ
աչըտը , վիւճուտիւմ եէնիտէն գուտրէթ
լէր էտինիյօր : Կէօզէ կէօրիւնմէզ շէյ
լէր կէօրիւյօրում , փէք ուզագ շէյլերի՝
էլլիմլէ տօգանըվ տույայօրում . կէլէճէք
վագըթ կէօզիւմ էօնիւնտէ հագըր տու
րույօր : Տիւնեա , տիւնեանըն եալանճը
սէֆալարը , պունտան սօնղրա պէնի ալ
տատամազ : (Տիւնեա սէֆալարընըն գըյ
մէթինի՝ քիշի տէրտլի վագթինտէ պի-

լիր :) Պէտ խոյունն չիէքէր արթընտա
գուրտուղու տուզագլար մէյտանա չըգ-
տը . Փագիլէթին փերտեսի երթըլտը ,
կիւզէլլիյին կէօրիւյորում : Ա՛հ , էօմիւր՝
կէօզիւմ էօնիւնտէն նէ չափուք կէչէյոր :
Խալգ՝ շագէլ եափրաղը կիպի , պիրի պի-
րի արտը սըրա տէօքիւլիւյոր . արզու
էթտիքէրի շէյլեր , այագլարը արթըն-
տան գալգան թօզ կիպի խաֆիֆ , չիյնէ
տիքէրի թօփրագ կիպի խօր շէյլեր տիր :
Տիւնեա էօմրիւնիւ տիւշիւնտիւքճէ՝ կէօ-
զիւմէ պօշ կէօրիւնիւյոր :

Ա՛հ , կէօզիւմ շիմտի աջըլլայօր . էճէլին
պունճա գաման գուլաղըմա էօթ տիւրիւփ
տէ , պէն գուլագ արտընա պրագտըղըմ
խայըրը նասիհաթլէրի՝ շիմտի անղայօ-
րում : Օ նասիհաթլէրէ միւթ էնէպպիհ
օլաճաղըմա , պի գայտ , պի փերվա տու-
րո՛ւրտում : Տօսթլարըմա վուրտուղու օգ-
լար՝ պանա տէյտիյինի շիմտի տույայօ-
րում : Եայտան չըգան օգ՝ նէ գատար
կէճ տիւշերսէ , աչտըղը եարա օ գատար
պիւյիւք , օ գատար տէրին օլուր : Աւ-
լա՛հ , էօյլէ օգուն սիվըիսի նէ գատար
քէսքին օլուր : Աճըսը ագալարըմա վուր-
տու , պիւթիւն վիւճուտիմի եագայօր .
աղըրսընը քիմ թէսքին էթսին : Պու
զէհիւրի ֆիքիւր օգունու եիւրէյիմտէն
չըգարըի , եարալարըմա թէսէլլի մէհլէ-
մի սիւրէճէք՝ պիր խայըրը էլ էօգմու :
Եա պէն եիւրէյիմի գալտըրմատան՝ մէ-

զարա պագամայաճագմըլմ:

Վիչին. Կճէլ տիւշիւնճէսինէ՝ եիւրէյիմի նիչին գալտըրայըմ: Օ կէչիտ՝ վէսվէսէ Էթտիյիմիզ գատար գորգունճ տէյիլ: Քէնտիմիզէ գորգու վէրմէյէ Տիւնէրիմիզ չօզ օլտուղունտան, գուրտուղունմուզ խիւլէալէր իլէ քէնտի քէնտիմիզի Էօրսէլէրիզ. Իպթիտա կէօզիւմիւզ Էօնիւնէ պիր խայալի սուրէթ կէթիրիփ, պիր գորգունճ շէյ տիր տէյի՝ խայալիմիզտէ գուրարըզ. ծնտան սօնղրա քէնտի գուրունթումուզ օլտուղունուունուտուր, Էօնիւնտէ թիթիրէրիզ, կէօզիւմիւզիւ գալտըրըփ, եիւզիւնէ պագամաղա ճէսարէթիմիզ գալմազ:

Պու քէնտի թախմիսիմիզ իլէ գուրտուղունմուզ սուրէթին՝ պէլքի ասըլ զաթիսինէ Տիչ պէնզէր եէրի եօզ, սալթ քէնտի գուրունթումուզ օլա պիլիր: Վագըա Կճէլին սաՏիՏ ըհամիսի Տանկի՝ Թասվիրճի չիզէ պիլմիշ. օ զալմ Կճէլին պիր եէրտէ պիր ան տուրտուղու եօզ. գորգուտան՝ գալմ Էլիմիզտէ թիթիրէր. գուրունթումուզ՝ գորգույու պիւյիւտիւր. աճէմիլիյիմիզ՝ սուրէթի գարա կէօսթէրիր, ալլըմըզը տա գորգու ալլը:

Վճէլ նէրէտէ տիր. Էա կէչմիշտէ տիր, Էա կէլէճէքտէ. Տազըրտա օլտուգըսն՝ եօզ տուր. զիրա իւմիտիմիզ քէսիլմէտէն՝ Տասսէլէրիմիզ Էօլիւր: Էօյլէ

օլտուգտան սօնղրա , գօրգուենճ շէյլէր
իլէ Ֆիքրիմիլի փիշին տօլտուրմաննն աս
լը նէ : Վուրտուղու զաման՝ վուրուլու
րուզ , լաքին աղրսըն տույմայլգ . օ հօ
լիւ չանը , թապութ , գազմա , քիւրէք ,
մէզար չուգուրու , եաշ թօփրագ , գա
րանլըզլար , գուրտլար , վէ հօմրիւն ագ
չամընտա՝ իխթիյարըն Ֆիքրիսի պասան
գօրգուենճ շէյլէրին հէփիսի՝ հօլիւլէրէ
տէյիլ , սաղլարա գօրգու վէրիւր շէյլէր
տիր : Ինսան քէնտիյի՝ քէնտի րապլթա
սըզ խիւլեասընա գուրպան էթմիլ , շաշ
գընլըղլլա մուսիպէթիսի արթըրլլօր .
պիր էճէլ իճատ էտէյօր քի , թապիա
թին եափտըղը տէյիլ . վէ պիր էճէլին
գօրգուսուենտան՝ պինինէ միւպթէլա օ
լույօր . շու ալտատըճը սուրէթլէրի՝ Ֆիք
րիմիզտէն չըգարալըմ . մէզարըն աղզը
սըզը գափալը տըր , տիւնեատէ օլանլար
սըրըրընը անղլամագ միւմքին տէյիլ տիր :

Եճէլ՝ րէսմ էթտիյիմիլ գատար չիւ
քին վէ գօրգուենճ օլսա պիլէ , իխթիյա
րըն նէ գօրգաճագ շէյի վար . էյէր եա
շընը ալտըգճա՝ քեամիլէնմիլ իսէ , էճէ
լէ գարշը սէյիրտիփ , գարանլըգ մէքեան
լարընտա , պիր րաճաթ էտէճէք եէր
իսթէմէլի : Էօմրիւն՝ քիշիյի պու գա
տար ճէլպ էտէճէք շէյի մի վար : Գուլ
պիմիզտէ տաիմա եաչամագ արգուսու
պուլլօյօրմուլուզ : Օգուտուղումուզ պէս
թէլէր՝ հէփ շազլըգ նաղմէլէրիմի տիր :

Ա՛հ, ա՛հ. ինսան էվլատը պիր քերրէ
 էթրաֆընը գուշատան մուսիպէթլէրի
 տիւշիւնէճէք օլսա, տիւնեանըն պօշ վէ
 Փանի օլմասընը, ինսանլարըն պէտիույ-
 ունու, Փապիլէթին զաֆինի, քեամիլ
 ատամլարըն պիլէ թագսիրաթինի, տիւ-
 շիւնէճէք օլսա, վէ պիրի պիրի արտը
 սըրա գուհուր հտէն պէլալէրի, գու-
 սուր վէ քէսիր էյլըլէրի, վէ էյլէյի պաշ-
 լաթէն պիթմէսինի, վէ արտը սըրա
 պրագտըղը պիթմէզ էօլմէզ ազապլէրի-
 նի, կէօզիւ էօնիւնէ կէթիրէճէք օլսա,
 հէր նէ գատար ճէսուր ատամ օլուրսա
 օլսուն, էլպէթտէ մէյուս օլուր :

Գէօյլէ պիր գուրու թաշլըզա, էյլը-
 տէ պիր էյլէյի էօգ, հէր թարաֆը տէրտ
 իլէ պէլա. թէփէլէրի տախմա գասըր-
 զալը, աշաղլարը՝ ինսան էվլատընըն իւ-
 միտլէրինի պաթըրմանղլա մէշուր օլմուշ
 գօրգունճ կիրտապլար, պէօյլէ պիր թէհ-
 լիքէլի էէրէ, նիճէ սարըլարգճա սարը-
 լա պիլիյօրուզ :

Ինսանըն պի էյիի հալին միւպթէլա
 օլտուղու պէլալէրտէն մատա, թէշէք-
 քիսիզ պիր կիւն կէշիրտիյիմիզ վաը մը.
 պիր կիւն օլմըմու քի, պիր քեամիլ ա-
 տամ՝ պիր էէնի սըր պուլմասըն, պիր
 պիլինմէտիք պէլա կէօրմէսին, վէ պիրի
 նի տահա կէօրմէյիմ տէյի՝ տիւնեատէն
 իպա էթմէսին : Հիլէքեար սաաթլար
 պիզի տէքքէ կէթիրիր. էլմիզէ կէլմէ-

տէն՝ իւմիտլէրիմիզի օգշար . տիրըլիւ էյլիքէր վատ էտէր : Ինանանըն ագը վար մը . հէփ պիրի պիրի արտը սըրա պիզի ալտատըր կէչէր . էյլիք վէրէճէքլէրի եերտէ , հէր պիրի պիրէր տէրտ պրագըր տա , գաչան եըլա գաթըլըր կիտէր : Պու ճիւմլէ իլէ ինսան եինէ իւմիտինի գաթ էթմէզ . ալտանտըգճա ինանըր , պիր ալտանտըղընը՝ օպիրինէ տէյիշ էտէր . թէճրիւպէսի նասիհաթ օլմազ . եինէ կէլէճէք վագթի կէօզէտիր : Պէօյլէ պէօյլէ սօն կիւնիւմիւզէտէք՝ էօմրիւմիւզ տէ պիլէմիզճէ իղմազ էտէր տուրուր : Պէլի , էօմրիւմիւզին չէքտիյի պիր սըր տըր քի , Փագաթ ճան չէքիչէն ատամա իգրար էտէր :

(Բ) Տաիմա պուրատա եաշամագ մը . նիչին . կէօրտիւյիւմիւզիւ թէքրար կէօրմէք , իշիթտիյիմիզի թէքրար իշիթմէք իչին մի . պիր կէչտիյիմիզ եերտէն՝ ճանըմըզ սըգըլարագ՝ թէքրար թէքրար կէչիփ տէօնմէք , պիր չէմպէրին իչինտէ տօլաշըփ , զարաղտան մուհապպէթէ , մուհապպէթտէն զարագա տէօնմէք իչին մի . տիւնքի արզումուզտան պու կիւն իպա էտիփ , պիր պիրինէ պէնզէր սէֆալարըմըղըն իւսթիւնէ էսնէյիփ տուրմագ իչին մի . եօգսա պիր գարարտա օլտուղումուզա ուսանըփ , պարի հալիմիզի թէպտիլ էթմէք մուսիպէթի իլէ ճանը մըղըն սըգընթըրընը տէֆ էտէլիմ տէյի , պէ-

լալէր արամաղա մէճպուր օլմագ իչին մի։
 Սէֆալարըմըզըն էն նէշէլի վագթինտէ
 պիլէ, հէփսի պու գատար մը, պունտան
 զայրի շէյ եօգ մու տէյի, սորտուզու-
 մուզ աչ մը տըր։ Պու տիւնեւանըն սե-
 ֆասը նէ սագիլ շէյ տիր, նէ գատար
 ազ տըր։ Ասը համրիւմիւզ գըսսա, սե-
 ֆամըզ ըսա համրիւմիւզտէն էվվէլ էօ-
 լիւր, ծնուն էօմրիւ նէ գատար օլուր։
 Էօմրիւմիւզիւն էարըսընա վարտըզլայն,
 հասսէլէրիմիզտէ սէֆա գալմազ։ հաս-
 սէլէրիմիզտէ պիր եէնի շէյ տույաճագ
 գուվվէթ գալմազ։ Պիր գարարտա եա-
 շամագ սըգընթըսլլա, կէօրտիւքլէրի-
 միզի թէքրարլայա թէքրարլայա՝ կիւնլէ-
 րիմիզի կէջիրմէյէ մէճպուր ուզ։ Շիւ-
 տիքի զամանտա կէշէնքինին տատսըզ
 շէշիսինի ալըրըզ։ հասսէլէրիմիզ իմ-
 թիլա օլմուշ, թիթսինիրիզ։ Իլք սէնէ-
 լէրիմիզ՝ միւսրիֆ պապալար կիպի, վա-
 րիսլէրինի մահրոււմ էտէր, արտտան կէ-
 լէնլէրէ միրաս օլաճագ զէվգի սէֆայը՝
 փիշին քէնտիլէր թէլէֆ էտէր։

Պիր տէ գօճամագ պէլասը կէլիր, հէր
 տէրտի պաստըրըր։ օ զաման օլան կիւն-
 լէրտէ սու գալմամըշ, պիզ էօզ չըգար-
 մուղա չալըշըրըզ։ Լէզգէթ աշընմըշ,
 հասսէլէր էօլմիւշ, զէմպէրէքլէր կէվէ-
 միշ, մէսամաթլար թըգանմըշ, չարիւլար
 պօզուլմուշ, կէահ պիրի տուրուր, կէահ
 օպիրի։ Եէտիլիմիզնաֆագա՝ վիւճուտու

պէսլէյէճէյինէ՛ էօլաիւրիւր . քիշինէ գա-
տար փէրհիզքեար օլսա , փէրհիզ էթ-
մէյէնին չէքտիյի սըգընթըլարը չէքէր ,
սէվինճի պիլէ թէհլէքէլի օլուր . էլինէ
պիր գատէհ ալսա , աճապա էճէլ շուճու
նէ զաման էլիմտէն գափաճագ տըր տէյի ,
հէր սաաթ թիթիրէր : Էօմիւր պիր գու-
րու թարլա օլուր , աըթըգ մահսուլ վեր-
մէզ : Պէօյլէ միւրիւվ վէթսիզ կիւնէրի
չէնլէթմէյէ , կէչմիշէրի խաթըրա կէ-
թիրիփ , պիր վագըթ պուլունտուգլարը
իշէրին , գուրտուգլարը պի մանա թէտ
պիրէրին նագլինէ միւհթաճ օլուրլար :
Պէօյլէ պէօյլէ զէվզ սէֆա ինսանը թէրք
էտիփ , պիրի պիրի արտը սըրա գաչար .
վէ գարնը տօյմամը սէֆիլի պիր գուրու
չէօտէ , վէ տիւնեանըն կէճէլէրինտէն
գարանըգ պիր կէճէտէ , եափ եալընըգ
պրագըր կիտէր : Մութլու օնա քի , օ
վագթինտէ քէնտիյի ալէմին հաքիմինէ
պէյէնտիրմէյէ իւմիտ էտէ պիլիր . վէ ճա-
նը թէնտէն այրըլմաղա մէճպուր , պախ-
թըն էյրէթի զիյնէթլէրինի կերի վէ-
րիփ , արգասընտաքի էթի սօյունուր ,
տիւնեանըն օյուն մէյտանընտան չըգար
կիտէր :

Իշթէ պէնիմօ վագթիմ կէլտի . եա-
շատըղըմ տիւնեա մահվ օլտու . էերինէ
պիր էէնիսի կէլտի , օնտա գուլլանըլան
ատէթլէր տէ հէփ էէնի տիր : Մէյտա-
նա պիր սիւրիւ խաֆիֆ ճանըր եապան .

Ճը օյունճուլար չըգտը, պէնի գօվաճագ-
լար մը, եօգսա պիլէմճէ էյլէնէճէքլէր-
մի : Պէնի կէօրտիւլէր շաշայօրլար, պէն
տէ օնլարա շաշայօրում, եանըմտաքի քիմ
օլտուղուն պիլմէմ : Ա՛Տ, ա՛Տ, պունտան
զիյատէ կիւճիւմէ կէլէն տիւնեատէ չօգ
եաշատըղլմ տրր . պունճա զաման էճէլ
տէն մասրում օլտուղում տուր : Փատի-
շահրմ պանա պիր զաման հիմմէթ էտէր-
տի , շիմտի պէնի թանըմայօր .¹ պէ հայ-
տէ շու տիւնեատէն չէքիլէլիմ . տիւնեա-
տէն իպա էթմէյէ՝ պունտան զիատէ նէյէ
պէքլէրիմ :

Այլճէ . պու սալթ պանա՝ մը օլմուշ .
շիմտի անթըգ ունուտուլտումմու : Պէ
տէ իմտի . օ գատար խաթըրա կէլլիշիմ
քի, էլվէրի . պիր շէյ փէք եագըն օլուր
սա՝ կէօզիւ ալըր : Քէնտիյի կէօսթէր-
մէք սէվտասը՝ կէօրիւնմէմէյէ սէպէպ օ-
լուր : Տէրտլէրիմի վարըփ ըիճալէնագլ
էթտիլիմ զաման՝ գուլագ վէրիլէր ,
տիւնէյիփ խօշլանըրլար , վէ էլիմի սըզըի,
եարըն եինէ կէլ տէյի ըէճա էտէրլէր :
Իմթիւնա տէտիքլէրի շէյ՝ պունտան զիյա-
տէ ալտատըճը գըյաֆէթէ կիրէ պի-
լիւրմի :

Ա՛Տգատէմ, պունլարը սէօյլէմէմ ի-
լէ , պաշատըղլմ մատտէտէն այրըլտըմ

¹ Եունկ՝ իսթիյէարըղընտա եիւզտէն տիւշմիւշ
իւտիւ :

սանմա . պու սէօյլէտիբլէրիմ՝ էօմրիւն
զլլմէթինի թէնգիլ էթմէք իչին տիր ,
էճէլին դօրգուսունու ազալթմազ իչին
տիր : Քիշի տիւնեայէ նէ գատար պիւ
գայտ օլուրսա , սէՓասընը օ գատար զիյ-
ատէ չըգարըր :

Բուժ միլլէթի՝ էսքի Ըսթամպօլու
զապթ էթմէյէ պէզլ էթտիյի զամանըն
իքիսի գատար , պէն տէվլէթին քէրէմ
գափուսունու մուհասարա էթտիմ , նա-
Փիլէ եերտէ տայանտըմ տուրտուժ : Լա-
քին էազըգ . մալ քէսպ էթմէնին էօլու՝
կէօզիւ պիւյիւքտէ օլմազ տէյիլ իմիշ .
հաթթա էլիմտէ օլանտան պիլէ մահրուժ
օլտուժ , զիրա զէվգինի չըգարամատըմ :
Արզույէ տիւշմէնին ասլը՝ նէ . տիւնեա-
տէ արզու կիպի էզիյեթթի մէշղուլիյ-
եթթ օլամազ : Սէն պանա կիւճիւ գուվ-
վէթի եերինտէ պիր ատամ պուլ , վիւ-
ճուտի խասթէլիք կէօրմիւշ օլմասըն .
պիր թամաա տիւշսիւն տէ , պագ նէ չա-
փուք սօլար սարարըր , էթինի տէօքէր ,
պէնիմ կիպի մէզար գաչգընընա տէօ-
նէր : Եէնի տիւնեանըն մալի՝ պիւթիւն
սէնին օլսա , արզուն թամաըն օլտուգ-
տան սօնղրա , եինէ Փագըր սըն : Էյ
քէօյիւք եերին սէՓալարը , թէմիզ հա-
վա , խաֆիֆ թաամ , պէնի տէվլէթ գա-
փուլարընըն պուլաչըգ իլլէթլէրինտէն՝
սիզ դուրթարտընըզ :

Հայմուպարէք օլտուն , պէնի պու Փա

կինին տէվլէթի , գահրամանըն շէօՏրէ-
թի , փատիշահըն ազամէթի , հէփ , պուն-
տա եաթըր , „ այս է ասպան հանգստեան տա
պիթէր : Տիւնեա տէֆթէրինին պիր եիւ-
զիւ չէքիլէճէք տէրտէր , պիր եիւզիւ
պրագըլաճագ էյլիքէր , վէ տիւնեա պիւյ-
իւքլիւքլէրինին եէքիւնի՝ թօփրաղա թօփ-
րագ ճէմ օլուր : էյէր պու պէյթլէ-
րիմ՝ պիզտէն սօնղրա կէլէնլէրին էլինէ
կէլէճէք օլուրսա , անղլարլար քի տէվլէթ
խատէմէսի պէյնինտէ եաշամըլ՝ պէօլէ
պիր ատամ զուհուր էթմիլ , վէ ասըլ
տօղուշու ինկիլթէրրալը իքէն , քիշէյէ
տէվլէթ՝ վագթինտէն պիր կիւն կէրի
գալմագ իճթիմալինի միւլահագա էթ-
միլ , էճէլ տէօշէյինտէ՝ տիւնեա վէ տիւ-
նեա մալի թէրթիպլէրինէ վագթ կէ-
չիրմէմիլ . վէ տիւնեատէն կէօշմէք իգ-
թիզասը՝ տիւնեա մալինտէն եիւզ չէվլը-
մէք սըգընթըսընը տէյէր օլտուղունու
անղլամըլ աէյէլէր :

Վէնճլիքտէ թէճրիւպէ եօգ , տիւնեա-
նըն ալտատըճը հալլէրինէ պագար , քի-
շի պին գատար պէլայէ տալար : Սօնղրա
եաշը քէնտիլի թէրպիլիէ էտէր . գօճա-
տըգճա կէօգիւ աչըլըր . եաշամանըն եօ-
լունու էօյրէնիր . էօյրէնիր ամմա էճէլ
գափուլարը տա էօնիւնէ աչըլըր :

Վէօգիւ տօյմագ իխթիյարըլըգ տահա
չաղըրլըօր ասհա կիւն իսիէրիմ , ասհա ճալ
իսիէրիմ , ասհա սէֆա իսիէրիմ . էյ զավալըլ :

Հասսէլէր գուվլէթտէն գալտրգտան սօնդրա, սէֆա օլմազ: Սէֆա՛ պիր շէյէ մալիք օլմատա տէյիլ, քիշիտէ Հասսէ օլմալը քի սէֆայը սոնյսուն: Թապիաթին՝ կէվլէտիփ թէլլէրինի պիրէր պիրէր գըրտըղը եայը՝ թէքրար կէրիփ գուրմաղա նաֆիլէ Եօրուլուրուզ. նէ տէլիլիք տիր պու: Կիւնէշ պաթըլա սօղրու կնտիքճէ՛ կէօլլէնին ուզանտըղը կի պի, պիզիմտէ կիւնիւմիւզ ագշամլատըգճա՛ արգուլէրիմիզ արթայօր:

Օ կնկին Էօլմէյէ թամա Էտէնլէր, պու սիզինքի նէ խըրս տըր: Ա՛ պէնիմ եաշտաշարըմ. ա՛ քէնտինիգտէն արթա գալան փարչալար. ա՛ մէզար քէնարընտա սալանան՝ ինսան գըրընթըլարը. եաշըմըղը ալտըգճա, գօճամըշ աղաճլար կիպի, շու գուրու միհնէթ թօփրաղընա՛ տահա տէրին քէօք սալըփ, տահա սըգըմը սարըլալըմ: Գաչան խայալլէրի էլէ կէթիրմէք իչին, շու պուրուշմուշ էլլէրիմիզի՛ հէմխըրստան, հէմիխթիյարըգտան թիթիրէյէ թիթիրէյէ, պօշ հալալարա սօղրու՛ տահա ուզատալըմ մը: Ինսանա լաղըմ օլան չօգ շէյ տէյիլ, օ տա ազ վազըթ իչին տիր. չօղա վարմազ, թապիաթին պիր սաաթ իչին՝ էյրէթի վերտիյի թօփրաղը կէրի վէրերիզ.

Պու Ֆըրթընպար իչինտէ եաշատըղըն Էօմիւր էլ վէրիր, ա՛ սէֆիլ իխթիյար. վար պարի լիմանտա Էօլ: Սէն չիմ.

սի գալապալըգտան գաչմալըյտըն, սէ-
նին հալինի կէօրէն օլմամալըյտը . կվի-
նին պուճաղընտա գափանըփ, ագընըն
կէվըէմէսինի, մուրատընըն զաֆինի,
վիւճուտունուն խարապընը խալգտան
սաղլամալըյտըն : Կէլէճէք վագթինի
քէնտին քէնտինէ փիշին խապէր վէրիփ,
էօլմէյի թալիմ էթմէլի իտին : Վարըփ
քէնտին քէնտինէ՝ սէսսիգճէ միւլահա-
զայէ տուրսանա . օ թանըմատըղըն տեր-
եալէրէ տօղըու՝ պիր ազտան կէմիյէ
պինիփ, էօլճու օլաճաղըն գըլըլարտա
կէզլինսէնէ : Ճանընը տօնաթ . պինէճէյ-
ին կէմիյէ Ֆագիլէթ զախիրէսի տօլտուր
տա, րահաթ էիւրէյ իլէ, սէնի պիր էս-
մէտէ օ ուզագ տիւնէալարա աթաճագ
րիւզկեարա պէքլէ : Ա՛հ օ վիւլայէթլէր
ահ . Ֆիքրի իլէ ուզագտան թասհիհ էթ-
միշ օլմայան քիմսէլէրէ՝ նէ աճախիպ կէս-
րիւնէճէքլէր :

Պու կէվըէմիշ էլիմիղտէն տիւնէա ց-
ունճաղը՝ պիր քէրրէ գայրի տիւշտիւք-
տէն սօնղրա, արթըգ հասսէլէրտէն իւ-
միս էօգ . ծնտան սօնղրա ճանընը թէֆ-
թիշ էթմէլի, տահա ալա սէֆալար՝ ճա-
նընտա արայրի, ճանընըն գուտրէթինի
էօլմէզ շէյլէրէ պէզլ էթմէլի : Մտան
սօնղրա, իգպալի՝ էլտէ օլան վագըթտա
արամալը տէյիլ, իլլա մէզարտան էօ-
թէյէ պագմալը : Օ զաման տիւնէատէ
Ֆագաթ իթիսար ըլա րահաթըգ արա-

մալը, զիրա էլտէ պու իբիտէն զայրի շէյ
 գալմազ: Իթիպար՝ քեամիլլէք շէօճրէ-
 թինէ վէրիլըր, ըահաթը՝ քեամիլ օլան
 էտինէ պիլըր: Էյէր ճահիլլէքլէրիմիզ՝
 իբիսինի տէ էլիմիգտէն ալմալա պրագըր-
 սագ, ախըր վազթիմիգտէնէ՝ թէսէլլա-
 մըզ գալըր: Օ կիւնլէրտէ պիզի սէվլին-
 տիրիփ, ըահաթ էաշատաճագ՝ Փազի-
 լէթտէն զայրի շէյ էօզ. Փազիլէթ իլէ
 տիր քի, էաշընը ալմըշ ատամ՝ մէզարա
 սէվլինէրէք կիտէր: Պիր շէյտէն գօրգ-
 մատըղընտան մանտա, էօլմէյի արղուլէր
 պիլէ: Էօլլում՝ կիւնահքեարա՝ գօրգուոնճ
 տուր. էճէլ գօրգուլու գըյաֆէթինի՝
 կիւնահտան էյրէթի ալըր. էճէլլն գը-
 լըճընը պիլէյէն՝ կիւնահ տըր:

Եվլատըմ՝ Նէրկիզէ, կէլ պանա էար
 տըմ՝ էյլէ, էճէլ իլէ պարըշայըմ. վէ
 շու արտըմ սըքա կէլմէյէճէք շէյլէրտէն
 կէօնլիւմիւ այըրայըմ: Էճէլ պէնի թօիւ
 ըագլըրը արթըրմաղա կէօնտէրմէտէն,
 պէնի տիւնէայէ պէնտ էտէն պաղչարը՝
 պէն քէնտի էլիմլէ գըրմըշ պուլունայըմ,
 վէ էճէլլն գըլըճը՝ կիւնլէրիմին թէլլին
 տէն զայրի քէսէճէք շէյ պուլամասըն:
 Ագլըմ ույուշմաղա փէք միւպթէլա տըր.
 վէ էյէր ճէնտէյին քէնարընտա ույգույա
 տալարսամ, սէնին կէօլկէն էօնիւմէ կէլ-
 սին, աճընլա պէնի ույանտըրսըն, վէ
 կէօզլէրիմի էուլմտուրմայըփ, կէլէն էճէ-
 լէ տօղըու տիբիլի թուլթտուրսուն: Պոււն

տան սօնղրա պէնիմ մահվ օլմամա՝ նէ
զօր իսթէր նէ Կաղա . եօլ էմրիմի թա-
պիաթ քէնտի պուլուրմուշ , էճէլին էլի-
նէ վէրմիշ , օ տա պանա կէօսթ էրմէյէ՝
պէլքի պիր ան տահա պէքլէյէ :

Տէօնիւփ արտտա պրագտըղըմ կէչէն
սէնէլէրէ պագարըմ , կէօրտիւյիւմ՝ նի-
չէ պէնտէն կէնճ , պէնտէն գուվվէթլի ,
վէ պէն Կատար ճահիլ տէյիլ , վէ չօգ
սէնէլէր էաշամագ իւմիտինտէ օլան քիմ-
սէլէրի կէօրմէտիգճէ , պէն ծնլարըն իւս-
թիւնէ նասըլ էաշայա պիլմիշիմ տէյի
թաաճճիւպ էտէրիմ . . . նիճէ , պէն
էաշայօրմուլում . հաշա . էօլմէմի թէք-
միլ էտէյօրում : էյ ալիմ Մէատ , պու-
էաշատըղըմ սագաթ էօմրիւ՝ պանա սէն
ալը վէրտին . հալա ալտըղըմ նէՖէսսէ-
նին սէնաաթիւնին հիւնէրի տիր . անճագ
պէն էօմրիւմիւ չօգտան պէրի՝ սինիրլէ-
րիմին գուվվէթի իլէ , Ֆիքրիմին գուտ-
րէթի իլէ , հէփ պերապէր մէզարա կէօմ-
միւչիւմ . իսթիյարըգ խասթէլէք էիւ-
քիւ ալթընտա՝ վիւճուտիմ էրիյիփագայ-
օր . կիւնէրիմին թօրթուստունու տա թիւ-
քէտիյօրում : Հասսէլէրիմ՝ ճանրմըն
Կափուլարընը Կափատը . վէ ագլըմ թու-
թուլտուղուլ էէրտէ , պանա՝ թապուտու-
նու հաղըրլա , քէնտինի թօիրաղա վէր
տէյօր :

Եօմրիւմիւն հէր տէմինտէ կէօրտիւյ-
իւմ հալի՝ պիր սօն տէՖ՝ա տա կէօրմէյէ

գօրգայրմ մը: Եճէլ պանա պիր Եէնի շէյ մի տիր. ինսան տօղարքէն էօլմէյէ պաշար. Եաշը արթտըգճա՝ Էօմրիւ աղալըր. պիր մուճ տուր քի Եանտըգճա թիւքէնիր: Չիւնքի Էճէլ կէնճլլիմի Եէտի, Կուվլէթիմի իփրանտըրտը, Կալանը տա քէնտինին օլսուն, նէ ծնու աճըրըմ, նէ ուղուրսուլ սէսինտէն իւրքէրիմ:

Կուլաղըմա տօգանան՝ սէնին սէսին տիր, էյ Էօմրիւն վէ Էճէլին սաՏիպ մուճլլագը, վէ թապիաթին Էպէտի կիւնէշի. պէն պիր պէօճէքտէն պէթէր, վէ շէյնէտիյիմ թօփրագտան ալապ իքէն, սէն պէնի քէնտի քէրէմինլէ՝ օլտուղուճ գարանլըգլարտան չըգարըփ, նուր իչինտէ աննըմ աչըգ կէզմէյէ իզին վերտին. պէնի լուճֆուճլա միւշէրրէֆ Էթաին, վէ պանա պու վարլըղը վերտիյին՝ պէնի մուճլու Էթմէք իչին տիր: Սէն պէնի պիր պիլմէտիյիմ Եերէ տավէթ Էտէյօրսուն. սէվինէ սէվինէ իթաաթ Էտէր, քէնտիմի սանա թէսլիմ Էտէրիմ: Կիւվլէնտիյիմ քիմ օլտուղուն պիլլիրիմ. մուրատըմ սէնտէ Եաշամագ տըր: Ասըլ զաթիլիք սէնտէ տիր. տիւնեատէ օլանլար Տէփ կէօլկէ տիր. քէզալիք՝ Էօմիւրտէ պօշ շէյ տիր, Էօլլուճ տէ:

Եօմրիւն Տագըրնա չօգ էյի սէօյլէնիր, (4) Էճէլէ չօգ իֆթիրա օլու.նուր. քէամիլ ատամ՝ պիրինի գուլլանմանըն

ուսուլինի պիլիը , օպիրինտէն գօրդմա-
մաննն եօլունու . պիր պիրիննէ ըուպար
էտիփ , իքիսինն սէ հագգընը հագգ
էտէր :

Ճան թէնտէ մահպուս՝ պու տիւնեա-
տէ մէզարտա եաշար : Չէնճիրպէնտ է-
սիր կիպի , գարանլըգտա էգիյեէթ չէ-
քէր , հաստէլէրին գալըն փէրտէսի ար-
տընտան՝ կիւճ իւլէ պիր ճիւզ՝ի հագ ը-
չըզընը սէչէր : Եճէլ՝ թէնի մէզարա գօր ,
լաքին ճանը հափսինտէն գուրթարըր ,
էօնիւնտէքի պուլուտլարըր տաղըտըր , այ-
տընլըղա չըգարըր , վէ էպէտիլիյէ ուչ-
մաղա գանատ վէրիըր : Եճէլին հագգը-
նա սէօյլէնէն մուսիպէթլէր՝ խայալի տիր ,
թապիաթ հիչ պիրինի տույմաղ . լաքին
էօմրիւն սահիհ պէլալէրի վար քի , տիւ-
նեանըն ագլը՝ սագընմաննն եօլունու
պուլամաղ :

Լ՝մմա նիճէ՝ տէյէճէքսին . ինսան էվ-
լատընըն էճէլէ հիչ սէօյլէյէճէյի եօգ-
մու . էճէլին կէչտիյի եօլտա նէ երգըն-
թըլար վար : Հիչ պիր շէյէ միւրիւվլէ-
թի եօգ . տէվլէթ , պիւյիւքիւլէք , հէփ
եօլու իւզէրինտէ երգար պրագըր . նէ
իլիմ պագար , նէ մարիֆէթ . տիւնեայէ
նուր օլաճագ՝ օ էպէտի գալմաղա լայրգ
ագըլլարըր զուլումքեար էլի իլէ սէօն .
տիւրիւր , տիւնեաննն իալպընը թէքրար
ճէհալէթ գարանլըզընա պրագըր տէյէ
ճէքսին :

Կէրջէք, էճէլ ալիմլերի տէ, դահրամանն առամլարը տա, փատիշահարը տա խորլար թահգիր էտէր, ինքեար էթմէմ. լաքին ալիմլիք, եկլիտլիք, փատիշահարը իւնվանլարը, պօշ լագըրտըլար տըր. չամուրտանն եափմա թէնիմիգէ եափըջփ, թէնիմիզ իլէ չիւրիւյէճէք շէյլեր տիր: Լաքին շու էպէտի ճանրմըզը, ալլահըն սուրէթ ինէ եարատըլմըջ ճանրմըզը խորլայան՝ պու տիւնեանըն էօմըիւ տիւր. մէզարըն գարանլըգ կէչիտին աջփ, նուրուն մէքեանընա վարընճայա գատար, ճանրմըզը թահգիր էտէն՝ պու էօմիւր տէյիլ մի:

Եւ էճէլ, սէն էօմիւրտէն ալա սըն. գուտուսունն մուպարէք օլտուն. պանա պու եագընլարտա կէլէճէյինէ մէմնու՛նում: Սէնին գըլաղուզլարըն՝ իխթիյարլըգ, իասթէլիք, սէնին եագըն օլտուզունու խապէր վէրիւօրլար. պէնի էօմիւրէ պաղլայան տիւլիւմլերի չէօղէյօրլար տույարըմ: Պիրգաչ կիւնէտէք օնլարըն Տիգմէթի թամամ օլուր. չանըն տիլի գըմըլտանըյօր, գալան պիր գաչ տօսթուսում՝ չօգ կէչմէզ՝ ճէնագէմէ տամլէթ էտէճէք: Եիւրէյի երմշագ օլան՝ պէլքի պիր գաչ տամլա եաշ ագըտա. լաքին ագըլ քեամիլ օլան՝ էօլէնին պաշընտա զազա չէլէնկի կէօրիւր, էօլտիւլիւնէ մութուլ վէրիւր:

Եւ, շու սիւրիւրէտիյիմ թօփրալը՝

նէ սէվինճ իլէ ըիւզկեարլարա վերէճէյ-
 իմ : Վէ պիր կիւն հնասիրին իչինտէն ,
 Թապիաթին կիրտապընտան , երնէ չէ-
 քիփ չըգարըփ , նուր ուլա ալուտէ Թէ-
 նի Թէքրար Թագընըփ , Թէքմիլ վիւճու-
 տոնլա եհնիտէն եաշամաղա պաշլայըն-
 ճայա գատար , Թէնիմի Թօփրաղա էմա-
 նէթ հտէրիմ : Օ վագըթ հեր տէրտի ,
 հեր մէշագգաթի եհնմիշ օլուրում . ա-
 ճըլարըմ աղըրլարըմ պիթմիշ օլուր : Էյ
 էճէլ էճէլ , սէն օլմասան՝ հիշ պիրինին
 սօնու օլմաղ . սէն օլմասան՝ հեր Ֆաղի-
 լէթիմիզ նաֆիլէ օլուր , հեր չէքտիլի-
 միզ պօշա կիտէր : Չէքտիլէրիմին իւճ-
 ըթիմինի սէնտէն ալաճաղըմ : Տօղաքէն
 պիր հայգըրտըմ , պու սէֆիլ էօմրիւ իւ-
 Թէտիմ . պիր տահա պու էօմիւրտէն
 գուրթօուլուփ , պիր էօմիւր տահա էտին-
 մէյէ նէ վագըթ հայգըրաճաղըմ : Խայր-
 էօմիւր՝ մէզարըն պերիսինտէ տէյիլ , էօ-
 Թէսինտէ տիր : Էճէլ վուրուր եարա-
 ւարսա , պիզի սագլամագ իչին տիր . է-
 ճէլին վուրտուղու քիչի՝ տիւշեր երնէ
 գալգար . Ղէնճիրլէրի գըրըլըր , ազատ
 օլուր . տէվլէթ սահիպի օլուր , Ճէննէ-
 Թի էտինիր : (Դ)

Հ Ա Ն Ի Յ Ե Է

(ա) Տօսթլարն էօլիւմիւնտէն ալիղ նէ մէյվէ չըգաւրա պիլիբիղ : Օնլարն էօլիւմիւ պիղն ույոււ շուգլու գտան ույանտըրմալը . գօրդույու եիւրէյիմիգտէն չըգարմալը . քիպրիմիգի եէնմէլի . վէ պէս ամէրտէն պիղի սա գընտըրմալը : Իճէլի չօգճա տիւչիւն Լօրէնցիոս, պրագ քի Փսիտէսի ճանընա թէսիւր էթսին : Սէնին ըսալը թաարղ սէվնճլէրնի քէօրլէյիփ, սանա սաճիճ տէվլէթ թէսարլէք ետէճէք՝ եալընըզ օ ոուր, պրագ քի Տիւքմիւնիւ իճրա էթսին : Սէն օնուն հիւքմիւ ալթընտա օ ըուրսան, օ սէնին հէմ եիւրէյիմիւն չալգանթարը պաստըրըր, հէմ սէնի եպէտի իղղէթէ նաիլ ետէր, հէմ սէն շիմախէն ըաճսթ կիւնլէր կէօրմէյէ պաշարսըն : Էօրլւմ տիւչիւնճէսի՝ քիշնիւն Փիքրիմի աչար, վէ խայր ամէլ իշէմէյէ նասիւթ ետէր :

(բ) Շու նաղիք միղաճ չէլէպիլէրիմիղին մէղագը նէ տիր : Պու տիւնէտտէ տախում եաշամագ : Նիճն . սարլ էօրիւն գափուստուու պէքլէյիփ . սաւա իշէրի կիրէմէմէք իջնի մի . պու տիւնէտնըն գարսնըղընտա հապս օ ըուփ . եպէտի ըըզը սաւա կէօրմէմէք իջնի մի . սաթլըրն եսքիմիլ չարսնըրա հէր կիւն էնիփ չըզլի, պիւր եէնի շէյ կէօրմէմէք իջնի մի . մէրամլարը պու մու սուր : Էյէր պույուսա, վարսընլար հայվանլար ըլա իւնսիլէթ էթսինլէր . էյէր հայվանլար քէնսիլէրտէն թէրպիլէլի տէյիլ իսէ : Փաղիլէթլէրի օլմասարընտան, եանի, միւլաճագա էթմէտիլէրիտէն, կէրչի . քէնտիլէրէ սորսան, հէր քէստէն զլյատտէ միւլաճագալ ըրըլ տէրլէր, լաքին օ թասաարըլարը միւլաճագալը նէյէ՝ միւնճէր օլուրլար : Պու Փանի տիւնէտյը պիւր սէվլիփ պիւր կըրաճ ետէրլէր . էօմիւրլէրնի պիւր խըրպալայրի, պիւր օգշարլար . օ գըղըճայը Փաճիլէյէ պէնղէր էօմիւր՝ կիւնիւն հէր սաա թիւնտէ սուրլարը շաղըն կիւպի գուլանըփ , պուսնլար սա պէթէրէ տիւշմէյէլիմ տէյի՝ Փէնտյը մէտճ ետէրլէր : Վէօր իմտի սէվնսիլէրլէրի շէյի : Հայ հայ . իշթէ օյուսունն Փասընը թէպտիլ ետէճէք վագըթ սըր , վագթի կէտի կէշէյօր պիլէ : Լաքին պուսնլարը նասըլ գանտըրըփ սա, պու խօշանտըլարը չիլքին հալտէն կըրաճ էթտիրմէլի, օնա Փաղիլէթտէն զայրի չարէ հօգ : Փաղլէթ պիւր քէրամէթէ մալլէք սիր քի, տիւնէտնըն գուրու

դայաւորներ զիչքէր իւր ասնաորո, ինսանը արւնեայ, լա պարըւորը, վէ ալէ-խուսուս կիւնէրին պիւ պիւ ըրնէ պէնգէակիլի ճան սրգաճագ հալնէ տիւրիւ սէֆաւար վէրիւ, վէ Թապիւթին ուսանաւորը՝ զհմայերինի՝ պիւ ուզուն եօլ եամար քի, քիչի կեզալքձէ խօշանըր :

(7) Հասուէրին սէֆաւորնասն զայրի շէյ տույմալքի, օնւարն արգուսուստա եաշայնն աստմ՝ սէֆիւ էօմ ըննիւն հէր կիւնիւնիւ ճան սրգընթընտա կէչերիւր . ապրնա պիր մադաւնա էօթէն գուշար կիպի, մէվիւթ լէրին Թէպտիւթինսէն հիչ խապէրի օյմաղ : Ապին արւնեա եիւզիւնտէ կիւնեչնն պիշերակի մէյվէրէրէ իր Թիքեապ էթմէյէն ալա ճանւար կիւնէրինին հէր սէմիւնէ կիւէրձինին պօյնուստաքի եալապուք Թիւյէր կիպի, աիւրլու ընէքէր փէյտա ետէր : Եիւրէքէրինտէքի կիւնաշարըդ սէվննձի՝ հէր շէյի խօշ կէօսթէրիւ, վէ օսան Փաղիւթէրի՝ ֆիքիւրէրինէ կիւնեչ կիպի նուր վէրիւ : Ուսանմաղ նէ օլտուզուն պիւմէղէր. վէ արզու էթաիք լէրի շէյ՝ եպիմէք պիւմէղ : Ճէննէթ իւմիտի իչէ պալաւէրտէ ուշուփ, հէր կիւնեչ տօլտուգճա, սէվէթի քէմալիէթի սասհա եաղըն կէօրիւփ, հէր կիւն պիւրէր էնիւ իղգէթ հիսա ետէրէր քի, Փաղիւթէրին արասա Թէքէրի կիպի սէօնաիւքձէ, քէնտի չըգալքալար եերսէն աշտղա պուգարար, սասթաէն սասթէ պիրէր կիւզէլ լի կէօրիւրէր : Քէնտի Փաղիւթէրինին եօլու՝ իղպալէ տօլտու սուր : Աէ էօյլէ ճանւարն Փաղիւթէրի տինին կէօսթէրակի սիր : Աէ իղպալէրի Փաղաթ տինին իճըրալալա էտինիլէն սիր : Պիղ Փաղիւթէր գազգընըդ էտիփ սէ, գըմէթիմիղ օսան իղպալի Թէփէլմ մի :

Աերչի ալէմին իղարար էթալիլ շէյ տիր քի, աիւրէթին իղպալինն պիգալա օլանըն՝ տիւնեատէ սէ սէֆաւար աղ օլուր : Ետինն սիլաէ սէօյլէնիւր, ամէլէ կէթիւրէն փէք սղ տրը : Ասղըա պու էօմը նի՝ տիր. փէք աշոգ օլանըր պիլէ նէ օլտուզուն պիւմէղ, աշ գիլա քէօրէնմըշիլ, չօգ զիտտէ սէվտիլիմիղսէն՝ սէվիւմէղ էթմիշիլ . սարըլքի սէլի կիպի Կուճաղաւորըլմըդտան, գուճաղըմըղ սաս պօղպօրուգ, վէ կէչիտ էօլումուզու՝ լիսան սըր սանըլօրուգ : Էյէր պու էթմիւրտէն զայրի շէյ եօղ ուսա, հիչ պիր էօյլ սէյիլ տիր. եօղ, էյէր պու էթմիւր պիր զայրի էօյլէ սէպէպ իսէ, պահասաղ շէյ տիր : Պիւրէրիւնիւ գուպթ էտէլիւ՝ սերսէք, հիչ տիր, վէ հիչտէն պէ :

Թեր տիր . տէրոտ իլէ մէշագգամտան իսպարեթ տիր . պի դայոտ օլուր , շէյ եհրինէ գամագսագ , պահասը հատտէն աշար . զիրո օ զաման թէսէլլա վէ լոսհամլըգ մէքէանը օլուր . էպէտի իգպալէ չըգար՝ պիր միւֆերրիհ հօլ օլուր : Օ զաման էօմրիւն ատընը վէրմէտէ , իբրամ ըլա անըփ , սէնա էթմէլն . վէ խամթըրա կէլտիքճէ , էիրէք տէ սէվինճ փէյտա օլուր : Օ զաման նէ կիւնէրիմիզ տէն ուսանըրըզ , նէ տիւնեանըն էիւզիւ՝ գուրու չէօ լիսթան կէօրիւնիւր . վէ էօմրիւմիւզիւն նէ էիւզիւնտէ գըզըճասը գալըր , նէ մէշրէպինտէ թիթիլըք : Պու տիւնեա պօշ տուր ամմա , պօշ օլան ատամա : Պու էօմրիւն տէօնէք օլուրըրըր նէյէ պէնգէտէյիմ՝ քի տէյէրի մալուամ տէյիլ . կիտհ պահա էէթիշմէզ օլուր , կեահ հիջ պահասը օլմազ : Էյ՝ ազիզ կէճէ , սէն տախմո պանա ետար սըն , էինէ սէն ետարլամ էյլէ : Էօմրիւն օյուտուտու սոյա թէշտիհ էտէյիմ . զաթիւնտէ պիր դարանըգ թասլազ քիւրէ , քէնտիտէն էիւքսէք պիր զայրի քիւրէնին ըջըլըլա փարըր : Տիւնեանըն քիւրէտի՝ իբիտիին արաւընա կիւտիյի պիրէ , այ կէօլէտէ գալըր . ըջըլըթու թուլուր , շաքին ըջըլընըն փէք փարըրգ վագ թիւնտէ պիլէ , ըջըլընըր ալուրըր աթէշ չըգան միւշէրրէֆ քիւրէյէ նիսպէթէն , քէնտի նուրու սօլուգ տուր : Պի այնիհի , այ , տիւնեա , վէ կիւնէշ նասըլ ըսա , էօմր , կիւնահ , վէ էպէտիլըք տէ պէյնէրինտէ էօյլէ տիր :

(Դ) Էպէտի իզգէթ ուզադ տէյիլ տիր . էյլըք սահի . պի ատամը՝ մէլաիք մէննէտինտէն այըրան փէրտէ՝ փէք ինճէ տիր : Գըմէթլէրի պիր օլմալա՝ պէլքի պիր տէմէ պագար , պէլքի պիր էըլա պագար . էիւզ էըլ պիլէ օլսա , էպէտիլըլի տիւշիւնէնէ՝ օ էիւզ էըլ տա պիր տէմ տիր : Էվէթլէ տօսթուամ , էվէթլէ , սէն տէ հալա ճէն . նէթտէ օլանըրըն պիր զաման տիւնեատէ օլուր գըլարընա պէնգէմէյէ պագ : Գօրդագ թասպիաթին՝ կէջիտաէն իւրքէյօրմու : Իւրքիւթմէ քէնտիինի . օ կէջտ սէնի է . պէտի տէվլէթէ չըգարաճաղընը Ֆիբրինէ կէթլր տէ շազ օլ : Օ կէջիտտէն չօգ ատամլար կէջիշ գօրգմա միշ , սէն նիյին գօրգայօրսուն : Տին , զայրէթ , քեամիլըք , տանա իւմիտ էյլէ տէյօրլար . պու իւմիտ քիլինին գալպինտէ կէրէյի կիպի էէրլէշտիքսէն սօնըրա , վատին տէ սուրուր : Էօմր իւլէ էճէլն պիր քէրրէ բուսպար էյլէ : Աճայիպ թէշտիհ տէյիլ մի . պու ճիւմէլ իլէ , պիր սահիհ վէզնէտէ թարթըլսա , էճէլ՝ էօմիւրտէն էյի տիր .

չէննկի էօմրէ վերմէլն աեյլլ, էճէլէ վերմէլն : Իօլում գօրգուսունու, էօմրիւն զաիֆլիլի փէյաս էտէր : Իօմրիւն սէվլինձլէրլնատէ՝ էճէլին թէքմիլ էթօլլինատէն զայլրի՝ սահիճ սէվլինձ՝ եօգ . էօմրուր սէտիքլէրի՝ մէզարլն սլիլ սօրձլուսու սուր :

Ռւթան Լօրէնցիոս, ութան. էօմրիւ պու դատար սէվլալիլնէ ար էյլէ . էօմրուր, ճէննէթլիք ճանլարը ալչադ հիգմէթլէրէ գուլլանըր, հասսէլէրէ գուլ էտէր, էօյլէ սօֆրալարա հիգմէթ էթտիլիլր քի, հայվանլար, պէօձէքլէր պիլլէ քէնտի իւսթ թարաֆրնա օթուրուրլար . եաղլիք, եաղլիք . ութանաճադ մէճլիլսէր : Պիլ էօյմէզ ճան՝ քէնտիլի հայվանլարլն ալչադ հասսէվլինէ ալարը սրն . ութան, էճէլատէն գօրգուսուլունա ութան : Ճանընըր գանարրաճադ ճէննէթ շէրպէթլինի՝ սանա մէլաի . քէննի էլլնտէն իչիլէճէք՝ էճէլ տիլ . սանա մէլէքլէր իլէ պերապէր էպէտի սէվլէթ, էպէտի սէֆա էթտիլրէճէք՝ էճէլ տիլ :

Իճէլ պիլ զաղլիք տիլ . էօմրիւն աղլըն պէլալէրի . նի էսիլ էտէր . թամա, շէհվէթ, ինթիգամ, խասուլիք, հէփ զէնձիլրպէնտ օլուփ, գուսպէթլինի իգար սէտերլէր : էօյլէ իսէ, օ կիւնէ էօլալիլիմիւզ կիւն տէ մէյլիւմ, մահուլ ալարըլըրը կիւն աեյլիլում . զիւր մահուլումուզ օ կիւն փիլէր : Իյէր պիլչէքլէն, թահւրա պիլ եէրիմիլի շիգերսէ, պիլ թէսիլըն մէլհէմ եարայը չափուք գափար :

Իյ էճէլ էյ . սէնի տիւ շիւնտիւքճէ սէֆա սուլարում . քիշննիլն ֆիքրիլնէ ալա տիւ շիւնճէլէր կէթիլիփ, ֆաղլէթլի նատիհաթ էտէն սէն սին : Ինսանըն զէնձիլրէրլնի գըրըփ ազատ էտէն, վէ իւճրէթլինի սլը վէրիփ շիրաղ էտէն սէն սին . հէր մէշադգաթ սէնտէ պիլթէր . ճանլարը սէն սէվլնտիլրիլն . վերտիլն սէվլնձիլն սէֆասը էպէտի տիլ . վէ օ սէֆանըն փուսարը՝ եարատան քէնտի տիլ : Իճէլ էօմրիւն քէմալլիլէթի տիլ . պիլիւմ էճէլ սէն գալանտըլըրը չաղրէթի ատէմիլն իթիլտիլնտէն վիյաստ տիլ : Իճէլ կիլլիքէն՝ պիլր գօրգուսնձ էօրֆ սահիլինէ պէնղէր . շաքիլն եազընտան պագարսադ, պիլր միւլալում ուլթան տըր : Մ՛հ ահ, շու տիւնեա քիպլիլնտէն, տիւնեա տէրտիլնտէն էօլիւմլանտէն նն զաման գուրթուլաճալում : Նէ զաման էօլլուփ սէ . . . էպէտէն եաշայաճաղում :

Շ Ե Յ Թ Ա Ն Ը Ն Ե Լ Ի Ն Տ Ե Ն
Գ Ո Ի Բ Թ Ո Ի Լ Մ Ա Մ Ը Զ :

Ի սասանըն կիւնասչը նէտէն Տասըլ օ-
լուր : Եճէլի ունութմատան : Հէյ վա՛հ ,
պէն փէք չօգ զաման ունութտում . շիմ
տի էճէլի տիւշիւնտիւքճէ , աճըսը եիւ-
րէյիմի եարալայօր : Ա՛հ , շու եարամա
մէլհէմ սիւրէճէ՛ք՝ պիր մէրհամէթլի էլ
եօգմու : Վա՛ր տըր վա՛ր , կէօրիւյօրում ,
ամմա զալպիմի սէվինտիրտիյի եհրտէ ,
պանա նիլէ Թագիր էտէյօր : Ե՛յ հիք-
մէթլի Թանղըր էլի , սէսին մէքեանըն
կէօյլէրտէ տիր . . . . նէ՞ սէօյլէյօրում .
էթտիյիմ քիւֆիւր տիւր : Պէսիմ խաթ-
ըմ իչին , օ պինա էթտիյի կէօյլէր-
տէն նէ՞ գատար աշաղա էստի . պէսիմ
իչին հալա գանլարը ագայօր . եարալա-
րընտան պիր փէլէսէն ագայօր քի , պէ-
սիմ տէրտիմէ , անճագ օ տէվա օլա պի-
լիր : Եա՛ գատըր ալլահ , էվլատընըն
պէօրիւնտէն շու զալիմ տէմիրի կերի
չէք . . . . ա՛ զավալը . նէ՛ տուա էտէյօ-
րում : Էօյլէ աճըյաճագ շէյէ պագա պի-
լիրմիյիմ . . . . լաքին պագմագտան տա
կէօզիւմիւ զապթ էտէ պիլիրմիյիմ : Ին-
սանըն հէր իւմիտի ծնա պաղըր տըր : Պու-
միւղէվլէշ տիւնեայը Թուլթան՝ օ մու-
պարէք էսքսէր տիր . օ օլմասա՛ պիզ կիր-

տապա տիւշէ՛րտիք . օ օլմասա՛ հէր իւ
միտիմիզ քէսիլիփ , տիւնեա տօզարքէն
մահվ օլայտը տէյի , պէտ տուա օգուր
տուգ : Նէ թէպտիլաթ տըր պու : Կէօք
եիւզիւնտէ փարլայան երլտըզլարը՝ այա
զը ալթընտա՝ չալգանըր թօզ կիպի կէօ
լէն՝ շիմտի գարանլըգ փէրտէ ալթընտա
տըր . վէ եաթտըզը եաթապ՝ տիւնեա
նըն թօփրազը տըր . եարատան պիզի
պուռտան զկատէ սէվէ պիլիբմի իտի :
Ա՛Տ . օ հայաթ աղաճընտան նէ՛ ինիլթի
սէսլերի չըգտը : Խայր . ալլահին էվլա
տը ինյէտի իսէ , օ աղաճըն իւզէրինտէ
տէյիլ , իլլա կիւնահլարըմըզըն եիւքիւ
ալթընտա ինյէտի : Գապահաթալը տիւ
նեա՝ քէնտի եիւքիւ ալթընտա էզիլմէ
սին տէյի , քէնտի իրատէթի իլէ եարտը
մա կէլիփ , եիւքիւնիւ գալարըտըզը եէր
տէ ինյէտի : Պու պահայա պինլերճէ
պին տիւնեալար սաթըն ալընա պիլիբ
տի : Ճէննէթին մէլաիքէսի կէօրմէտիսի
շէյի կէօրիւփ , ահէնքլէրին քէստիլեր ,
վէ օլան սէֆալարընը թէխիր էթտիլեր :

Ը՛Տ , ծնլարըն սէտասը պէնտէ տէ օլ
մալը տէյիլմի քի , պու մաուտէյի լայըը
իւզրի մէտհ էտէյիմ : Ա՛ կէճէ , շու ա
հէնքլի չարիլարընըն մահամընը գալպի
մէ իշէթ . փուլթփերէսթ շաիրէրին
թէլիֆ էթտիսի պէյթլերտէ աչգ աթէ
շի թուլթուլմուշ տուր տէրլեր տէ , պէն
քրիսթիանըն պիւյիւքիլիւնիւ պայըն

սէն իլէ մի մէտճ հտէյիմ : Հայ հայ,
 էքսիքլէք աչգտա տէյիլ, գալպլէրին փէք-
 լիյինտէ տիր : Ույան էյ գալպիմ ույան :
 Եարատան ալլահ գուտրէթինի ինսա-
 նըն տէվլէթի ուղրունա սարֆ էթտիյի-
 նի, սէն տիւշիւնմէզ ույուշուր տուրուր
 սան, սէնի քիմ ույանարըսըն : Փութ-
 փէրէսթլէք գարանլըղընը տէֆ հտիփ,
 էպէտի նուր ուլա տիւնեայէ բլըգ վէրէն
 հագ՝ ճանընա թէսիր էթսին : Թէսիրի-
 նի տույարսան, աչգըն թութուշմամագ
 գապիլտէյիլ, անճագ ծնուն թէսիրի՝ սէ-
 նին ինանման ըլա օլուր :

X
 Երա քերիմ, վէ էօրֆ սահիպի թանդ
 բրմ . սէնին պիզէ օլան մուհապպէթին
 էօրֆիւնիւ տահա զիյատէ արթըրըր :
 Սէն պիզի նէ գատար չօգ սէվսէն, էմ
 բին օ գատար թէքիտլի օլույօր, վէ պի-
 զիմ իսեանըմըզ օ գատար գապահաթլը
 օլույօր : Սէնին մուհապպէթին խաթըր
 մա կէլտիքճէ, էիւրէյիմ թիթիւրէր . մա
 տամ քի մէրհամէթինին էօլիւսիւ եօգ,
 ատալէթինին տէ շիտտէթինէ գարար
 օլմագ : Հաչ աղաճընը էվլատընըն գա-
 նըլա պօյատըղըն՝ ատալէթինին ինթի-
 գամընը իճրա էթմէք իչին իտի . վէ հիք-
 մէթլէրինին էն պիւյիւյիւ՝ էվլատընըն
 էօլէ պիլտիյի իտի : Խաթըրմա պիր զա-
 բիպ շէյ կէլիւօր ամմա, սէօլէյիմ մի,
 սէօլէմէյիմ մի . պէօլէ պիր ինթիգամ
 ըլա պերապէր, պէօլէ պիր մուհապպէ

Թէ սեպէպ օլան կիւնասա՛ պէնի առեմ՝
 էօյիւնսիւնմիւ , իբրա՛՛՛՛ մը էթօին : Շէ
 տիտ առալէթ , վէ թաթը մուհապպէթ
 իթ թիֆապ էտիփ , էլ էլէ՛ վէրիփ , կիւ
 նասլարըմըզըն գօճա էրզընընը գուշաթ
 տըլար : Իքիսի պիրլիքտէ էպէտի ալլա
 ճըն թախթընը՝ ազամէթինտէ միւնէզ
 զէ՛՛՛ թուլթմուշար . պու իքիսինին իթ
 թիֆագը օլմասա , էա ալլաճըն ազամէ
 թինտէ թագսիրաթ օլուրտու , էախօտ
 ինսան գըսմը քիւլլիյէն զայ օլմագ իգ
 թիգա էտէրտի : Պու իքի նէթիճէ պիր
 պիրինէ ույմագ միւմքին տէյիլ իքէն , ի
 քիսինտէն պէօյլէ պիր ճիքմէթլի քէրէմ
 փէյտա օլուփ , ճէմ ալլաճըն առալէթի
 նի , ճէմ պէնի առեմին տէվլէթինի միւ
 նէզզէ՛՛՛ սապլամագ՝ պիր էպէտի ճիքմէթ
 սահպինէ մախսուս տուր : Էյ ալլաճըն
 ճիքմէթլի Ֆիիլի , սանա նէ իսիմ վէրէյ
 իմ . սէն պիր ճիքմէթ սին քի , նէ ինսան
 ազլընա սըղարսըն , նէ մէլաիք ազլընա .
 վէ պու ճիքմէթէ օլան թաաճճիւպիւ ,
 սէնին՝ ճիքմէթի էարատան գուտրէթին
 պիլէ տէֆ էտէմէզ :

Ալլաճըն ճեր գուտրէթի պիրէր էօլ
 ճիւսիւզ քէմալիյէէթ տիր . շէփիսի պիր
 լիքտէ պիր տէվլի քէամլիլէ օլուր քի ,
 ճեր փէրթէվի պիր գարարտա տըր . օ
 քէմալիյէէթլէրին պիրի զիյատէ , պիրի
 էքսիք տէմէք , մէրճամէթի առալէթին
 տէն զիյատէ տիր տէմէք , ալլաճըն քէ

մալիլէթինտէ նօգսան պուլուփ, ալլա հըլգտան չըգարմագ արը : Սալթ մէրհամէթ սահիպի ալլահ՝ ատալէթսիզ ալլահ օլուր : Ալլահը պու պաթըլ սիֆաթլերտէ կէօսթերէն ատամլար, պու զիլ միւնիւզիւ նէյէ՝ պինա հտէրսինիզ : Ինսանըն փէնճիք պահասը հօտէնմիշ օլտուլունու ունուտու յօրմուսունուզ : Ինսանը սաթըն ալմագ իչին, ճէննէթին սերմայէսի սարֆ օլունտու, վէ մալի՝ ալլահահիսապսըզ պահայա օլտուղունու՝ խաթըրընըզա կէթիրմէյօրմուսունուզ : Ճէննէթին մէլաիքի վէ եարատըլմըշ բուհլար հէփ պիր եերէ կէլտէ, օլան պահասընա գըլմէթ պիչէմէզ . օ պիր սըր տըրքի սահիպինին գալպինտէ՝ հպէտէլապիտ սագըլ գալաճագ :

Պու պահահ՝ քիմին իչին վերիլմիշ : Ե՛յ տերէճէսիզ մուհապպէթ . ինսան իչին վերիլմիշ, ինսան իչին : Կիւնէշ պագամատը, օ ումուլմագ հալի կէօրիւնճէ, գօրգուսունտան կէրի չէքիլտի, եիւզիւնիւ կէճէնին փերտէսի իլէ հօրթտիւ : Պիր կէճէ օլտու օ քի, թապիաթին պու եափտըզ կէճէյէ պէնզէմէզ . հաթթաթապիաթին գօրգուփ թիթիրէտլի կէճէ օլտու : Պիր կիւն թուլմուլմասը քի, այըն կիւնէչին պիր պիրինէ գարը կէլմէսիլէ օլմատը, իլա եարատանըն տարըն պագըշըլա օլտու : Ե՛յ աֆիթապ, սէնին գալտըղըն՝ եարատանընըն չէք-

տիյնի կէօրմէմէք իչի՞ն մի իտի , եօգսա
հաչըն աղըրլըղընտան՝ օլ միւպարէք պա-
շը էյտիրէն՝ ինսան կիւնահլարընըն չօգ-
լուղունս պագմամագ իչի՞ն մի իտի : Տիւ-
նեանըն թէմէլի սարսըլըփ ինիլտեր , թօփ
րագլար եարըլըր , եերլէր աչըլըր , կեօ-
միւլիւ էօլիւլէրի տիշարը տէօթեր : Ճէ-
հէննէմ ինլէր , կէօթաէն եաշ տէօթիւ-
լիւր : Պէլի , ինսանըն եիւզիւ կիւլիւն
տէյի , ճէննէթ աղատըր : Ինսան էվլա-
տը էօլմէզ օլտուն տէյի , պիր ալլահ էվ-
լատը էօլտիւ :

Պունտան սօնըրա տահահ իպատէթ սէ-
վամպ մը օլտուն . մէճպուրիյէթ օլմատըն
մը : Օնէ թաշ եիւրէք օլմալը քի , պու-
շէյ խաթըրնա կէլտիքճէ , երմայըլփ աշգ-
աթէշի իլէ թութուշմայա : Քիշի պուն-
լարը տիւշիւնտիւքճէ , Ֆերահը արթար .
խաթըրնա կէլտիքլէյն , քէնտիտէն չը-
գար , նէ շէթիլ թէշէքթիւր էտէճէյին
պիլմէզ : Պէն պու հիքմէթլէրի տիւ-
շիւնտիւքճէ , զիհնիմ շաշայօր : Ճանրմ՝
հաչըն քէնտիյէ էթտիյի էյլթլէրէ հայ-
րան օլմուշ , թաաճճիւպիւնտէն՝ էսիր
կիպի պաղլը տուրույօր : Ալլահ էվլատը
նըն էօմրիւ՝ պանա թութաճաղըմ էօլու-
կէօթէրիյօր . վէ օ էօլտա կիտերսէմ ,
էօլիւմիւ՝ պանա նէ գազանաճաղըմը պիւ-
տիրիյօր . վէ կէօյէ չըգմատը՝ ճանրմըն
էօլմէզ օլտուղունու թաստիգ էտէյօր .
կէօյէ չըգտըղը սահի՛հ մի : Ե՛յ , հալա
8

սանդ միլէթեր, վէ սիզ էօլիւլեր, իշի-
տին . սասիճ տիր, պէլի . սասիճ տիր .
կէօյէ չըքտը . էճէլ գափուլարընը գըր-
տը : Աջըլըն էպէտի գափուլար, աջըլըն .
փատիշահի ճէլալէթ իչերի կիրսին : Պու-
փատիշահի ճէլալէթ քիմ տիր . թախթի
իզզէթինտէն էնիփ, էօլմէյէ կէլէն տիր .
ինսան ճինսինի փարալայան՝ մէրհամէթ-
սիզ էճէլին էլլէրինի պաղլայան տըր .
ինսանա օլան մուհապպէթի իլէ՝ ճէննէ
թի միւթէհայետիր էտէն տիր . վէ պու-
մուհապպէթին անղաշըլմազ սըրըրնա՝
մէլաիքէ պիլէ քէնտիլերին շաշըրըփ, հայ-
րան օլտուգլարընա իսօշլանան տըր :

Վճէլին գափուլարը տէվըիլտի, էլին
տէն սիլահը ալընտը, թախթը՝ ալթը
իւթիւնէ տէօնտիւ, վէ քէնտի՝ սօն նէ-
ֆէսին վէրտի : Պէօյլէ սէվինճէ քիմ
տայանա պիլըր : Եէրլէր, կէօյլէր,
մէտհ էտին, սէնալէր օգուլուն . ինսա-
նըն պաշընա եաղան քէրէմլէրէ՝ շիւքիւր-
լէր էտին : Իշթէ օ սաաթտա ինսան էվ-
լատը գանաթլանտը, վէ մէզարտան ու-
չուփ, էօլմէզլիլէ վատըլ օլտու : Պուն-
տան սօնղրա էօլէճէք՝ ինսան տէյիլ տիր,
էճէլ քէնտի տիր : Էճէլ երգըլտը, պիր
տահա գալգաճաղը եօգ : Ինսանըն ան-
նընա էպէտիլիք տամղասը պասըլտը :
Պէրէքէթին արթսըն էյ ճէօմէրտ ճէն-
նէթ . պունճա քէրէմլէրին շանը շէրէ-
ֆի՝ սէնին տիր . վէ ինսան էվլատը սէն .

տէ կպէտի տէվլէթ հտինիյօր :

Ը՛հ, սէվլինճիմ պէնի ներեղէրէ կեօթիւրիւյօր : Պէնիմ հօլմէզ օլտուղում՝ մէշագգաթ չէքմէք իչին իսէ , հօլմէզ-լլիլիմն նէսինէ՞ էօյիւնէյիմ : Պէլի էօյիւնիւրիւմ . հօմրիւմ սալթ կիւնահտանն իպարէթ օլսա տախի , եինէ էօյիւնիւրիւմ . զիրա ալլահ էվլատընըն հօլմէսի՝ կիւնահ իչին տիր , կիւնահարզլոզ իչին տէյիլ . օնուն էօյիւմիւնէ կիւնահտաննղայրի հագ էօզր էօզ տուր . յաքին կերէք քի , էօյիւմիւ տէ , մէրհամէթի հուզուրունտա՝ կիւնահ էօզր էտէ : էյեր կիւնահտանն իքրահ էտիփ , սահիհ նէտամէթ իլէ քէֆարէթին էօտերսէմ , հագ թաալ պէնիմ իսմիմի ճէննէթ տէֆթէրինէ , պէօյրիւնիւ տէլիփ , գանընա պուլանանն իրըթ ըլա գայտ էտեր : Պէլլ . ինսան էվլատը կիւնահագ գարըն ճէնքլէշմէյէ գուվլէթ ալաճագ փունարը տչանն հարպա իլէ իշարէթ էտեր : Ինսանըն էիւրէյինտէն : էճէլ գօրգուսունու տէֆ էտէճէք՝ պու Ֆիքիրտէն զայրի էօզ :

Իլահի , պու նէ հիքմէթ տիր : Թանգընըն քերէմ միւճիզաթլարընը պիր պիր տիւշիւնէլիմ , հէլէ պէն հէր տիւշիւնտիւքճէ թաաճճիւպիւմ արթայօր . կիւնահըն պիւլիւքլիւլիւնէ գարար էօզ իքէն , հագ թաալա աֆվ էտէյօր . վէ աֆվ էթմէյէ պիր թարիգ գուլանըյօր քի , աֆվըն պահա էէթ իշմէզ գըլմէթի :

նի պէյան հտէյօր . աֆվըն պահասը՝ պիր ալլահ գանը տըր : Ալլահ պէնիմ թապիաթիմէ թէնեզզիււ կթմիշ, թապիաթիմի ալա կթմիշ իքէն, պէն անը քէնտիմէ տիւշմէն կթմիշիմ . օ պանա տէվլէթ վէրմիշ, վէրտիշի տէվլէթի էյի սագլայըմ տէյի , էքսիքլիշիմի փէտէրանէ մուհապպէթլէ թէտիպ հտէր , պէն օնուն տուրմայըփ խաթրընը երգարըմ . զազապլարընըն օրթասընտա պէն պիր ասի զօրպայըմ . վէ եալընըզ պէն տէյիլ իմ , պիւթիւն տիւնեա քէնտիյէ ասի տիր : Ինսան ճինսի հէփ սիւահլը՝ քէնտիյէ գարշը ճէնքլէշիւր . կիւնահսըզ պիր ատամ եօգ : Պու ճիւմլէ իլէ , էն քէօթիւ կիւնահքեարըն ուղրունա գուրպան օլույօր . վէ կէօյա մախլուգաթըն էն ալասը ինսան տըր , վէ ալլահըն ազամէթի՝ ինսանա կթտիշի քէրէմ գատար արթար կիպի , քէնտիսին էն պիւյիւքսէվինճի՝ կիւնահքեարըն էն քէօթիւսիւնիւ սաթըն ալմագ տըր :

Այիւրէքլէր սէվինսին , մուհապպէթ աթէշի իլէ թուլուշուն : Պու նէ միւճիւզաթ զէնճիրի տիր քի , պիր ուճուճէնէթտէ , օպիր ուճուճ ինսանլարըն տա , մէլաիքին տէ ազլընտան Փիքրինտէն էօթէյէ տիր : Ա՛հ , օզէնճիրին պիր ուճունու թուլա պիլսէմ տէ , հէր պիր հալգասընտա եարատանը պաշգա պաշգա մէտհ կթսէմ : Թաաճճիւպիւմ ա

րա վերիի, ան զապուն տիւրմ, սէօյլէյէ պիւրսին, գալպիմին հարարէթլի մէտ-
հինի՝ տուրմայրփ սէօյլէ. թաթլը պու-
հուրուն կէօյլէրէ չըգսըն, վէ արապիս-
թան պուհուրլարը հէփ պիրտէն եանար
կիպի, թաթլը գօգուլարըն ասումանի
գապլասըն :

Տէօն, տէօն, սէն եինէ կվվէլքի աշ-
գընա տէօն, մուհապպէթէ լայրգ՝ եա-
լընըզ օ տուր : Սէն պիր զաման օ մու-
հապպէթէ րագիպ գապուլ էթմէզ ի-
տին. շիմտի եինէ տէօն, օ ճէննէթին
մէլաիքէսի՝ հօնիւնտէ եերէ գափանըփ,
պիր գարար մէտհինի էթտիքլէրի՝ կզէ-
լի գուտրէթէ տէօն : Ինսան ինսանա
իքրամտէ իֆրաթ էթմէք՝ ալլահը նէ
գատար սայմամագ տըր. նէ գօրգուսուս
ֆօտուլուգ տուր : Ալլահ, պիւթիւն
ճէննէթին սանա իզգէթ էթմէքտէն
զայրի իշի հօղ իքէն, իպատէթինի սէն-
տէն գըզգանան՝ եալընըզ ինսանմը օլ-
սուն : Ահ, սէնին մէտհին տիւրմտէն
քէսիլտիյի սնտէ, հօմրիւմ տէ տիւնետա-

1 Մէտհ՝ ճէննէթէ մախտուս պիր գըյմէթլի շէյ
իքէն, էճէլէ միւպթէլա ինսան էվլատըրն գուլա-
ղըն օյլամաղա թէնէզգիւլ էտեր. սիւյիւքլէրին ճէ-
պինէ կնէր. իջնաէ շիքէտր արար : Ալթունա եա-
փըլան՝ ճէհէննէմ գարասը կիպի սիյահ էլի օգշար :
Պէտ սէվտալարըն էն ալլաղը՝ ալթուն աշգը, պիր
փարչա ջամուրլու էքմէք էտինմէք իջին, հապէ շինին
եիւզեւնիւ ազարտփ, գարասըրը լէքէսինի կէօրիւն.
Մէլ էթմէյէ չալըրը :

տէն քէսիւսին : Եւ՛ փատիշահար փատիշահար , սէնին հիքմէթին ազամէթին վէ մերհամէթին ազըլլարա սըղմազ : Եհր այլթընտա սագըլլ այլթուն, ճէվահր , կէօք էիւզիւնտէ փարլայան երլտըլար , սէնին էօնիւնտէ հէփ գարանլըզ խօր շէյլէր տիր : Թախթընըն էթրաֆընը տօնատըփ , սէնին նուրոնըլա պէսլէնէն երլտըլարտան՝ չարիւլարընըն ահէնկինի իսթէմէք նաֆիլէ տիր . զիրա ծնլարըն՝ պէյթլէրիմէ վէրէճէյի աշգ՝ սէնի մէտօհ էթմէյէ իգթիզա էտէն ահէն . կէ լայըզ օլամազ :

Հաշա . սէնի մէտօհ էթմէք եալընըզ ինսանա մախտուս տուր . սէնին տիւնեայէ էթտիյին քերէմին միսլինի՝ ճէննէթտէ մէլէքլէր կէօրմիւշ տէյիլ : Նոնը կվլատարը , ճէննէթ էհալիսի , ալլահընըն ճէլալէթիէի հէօրմէ Իսիէրփաիէի , Իսսանա պագըն : Էյէր մէլէքլէրտէ գըզգանճըզ օլա պիլսէ , էլպէթտէ ինսանը գըզգանըլլարտը . նիճէ քի գըզգանանըլար գուհուր էթմիշ : Մէլալքէնին հէր պիրի պիրէր թանղըր տըր , լաքին շէյթանըն էսիրլիյինտէն սաթըն ալընմըշ տէյիլէր : Ինսանըն զաֆէրի պունտա տըր , վէ թօփրաղը ճէննէթ իլէ վէզն օլա պիլիր : Ճէննէթ՝ Եարաթմագ հիքմէթինի օգուտու , ծնա ինսանտա իլհագ տըր . լաքին շէյթանըն էլինտէն գուրթուլմագ մասլահաթըր Եալը-

Նրզ ինսանըն տրր : Ինսանը շէյթանըն
 էլինտէն գուրթարմագ , եարաթմագ-
 տան զիյատէ պիր ինայէթ տիր . Օնու
 մէտհ էթմէք՝ եալընրզ ինսանա մախ-
 սուս տուր : Պու մատտէնին հագգընա
 մէլաիք եալընրզ պիր թագսիմ էթտի ,
 ինսան էվլատը էպէտ-էլ-ապատ Փասը-
 նը օգուամալը : Պու մատտէ ինսանը ին-
 սան տէրէճէսինտէն ալա էտէր , վէ էէր
 եիւզիւնտէ մէլէք մէսնէտինէ գօր : Է-
 սիրլիքտէն գուրթուլմամը՝ եարատըը-
 շըմըզտան պիւյիւք մատտէ տիր . Օնու
 իճատ էթմէյէ պիւթիւն ճէննէթ չալըշ-
 մըշ : Նէ սէօյլէյօրոււմ . պու մասլահաթ
 ճէննէթէ էօլիւմ սօզտու : Պէօյլէ պիր
 ազլա սըղմագ հագ մատտէյէ իման կէ-
 թիրմէք՝ տէլիլիք օլուրտու , էյէր շիւպ-
 հէ էթմէք՝ տահա պիւյիւք տէլիլիք օլ-
 մասա :

Շ ունտա պիր ազ էյլէնիփ , շու հիք-
 մէթի վէզն էտէլիմ : Էյէր էօլիւմ ճէն-
 նէթտէ իտի իսէ , տիւնեատէ օլան նէ
 իտի : Տիւնեատէ պու ագապէ նէտէն
 օլտու : Հայ հայ , ինսանը պու եիւզտէն
 պագարսագ , ինսան նէ պիւյիւք շէյ ի-
 միշ : Իպթիտասըլա սօնու՝ պիր պիրինէ
 նէ շէքիլ մութապըգ կէլմիշ : Ճէննէթ
 իլէ ինսանըն արասընտա օլան ուզագըգ
 պագ նէ գատար գըսսալըր . ինսան մէ-
 լսիքէ նէ գատար պէնզէր օլուր : Էքի-
 սինի պիր պիրինտէն Փարգ էյլէ իմտի՝

կէօրէյիմ: Թէնտէն եափրւմը, կիւնաս ըլա գարարմը իբէն, օ իբի տէՓ'ա տօ զան ճէննէթ եվլատը՝ պագ երնէ նէ կիւզէլ փարլայօր: Օ ճէննէթ միրասը նը՝ իբի գաթ հագ էտինմիշ իբէն, հիշ հագգընը տիւնեա տէլիլիյինէ Ֆիտա է տէրմի, պիր տասա էլինտէն չըգարըր մը: Օ գանլը հա՛ ինսանա հեր շէյի վատ էթմիշ. տիւնեա տուրտուգճա քէ ըէմինի իգըար էթմիշ: Վէ ինսանըն ու զուրոււնա էօմրիւնիւ վէրէն՝ տասա նէ սինի տիրիղ էտէր:

Ե՛յ ատամ, քէնտի պիւլիւքիւլիւնիւ թանը: Սէն սալթ քէնտինէ խօր կէօրիւ նիւյօրսուն. սէնին շէյ եերինէ գօմատը զըն պիւլիւքիւլէ՝ մէլէքէր հայրան տըր: Ե՛յ գատրինի պիլմէղ ատամ, թապիաթ քիթապը տայմա կէօղիւն էօնիւնտէ ա չըգ տուրուփ տա, սէն սալա օգոււմաղա իրթիքեապ էտէճէք տէյիլմիսին: Շու զաիֆ ագլընլա պիր քէրրէ տիւշիւնսէն, օ քիթապտա նէ հիքմէթէր պուլմագ սըն. պիւթիւն թապիաթ՝ սէնին պիւլիւքիւլիւնիւ թաֆսիլ էտէր պիր քիթապ տըր. իսպաթլարը ճէննէթտէ եա զըլմը. հաչըն իւզէրինտէ օգոււմուշ տուր: Քէնտի քէնտիյի թէֆտիշ էտէ պիլէն ատամ՝ եէր եիւզիւնտէ թանղըր գուտրէթինէ պէնգէր՝ պիր գուտրէթ սահիպի օլտուղունու, վէ ծնուն կիպի էօլմէղ էօմրէ մալիք օլտուղունու կէօր

մէմէք միւլքին տէյիլ : Պիր ալլահ էվլա-
տը էօլիւյօրսա , տէօքտիւյիւ գան՝ պիր
գուրա , պիր պէօճէք ուզուրունա տէյիլ
տիր : Եպէտիլիք խաթրըմա կէլտիքճէ ,
ճանըմտա պիր պիլմէտիյիմ աշգ աթէչի
տույարըմ , տիւնէայը ունուտուրում ,
հաթթա տիւնէատէն տահա զիատէ խօշ
լանրըմ , տիւնէա կէօզիւմէ պաշգա կէօ
րիւնիւր , քէնտիմի ճէննէթտէ սանրըմ :
Պէն օ տէվլէթէ կէօչէրքէն , կիւնէչին
նէ կէօրմէտիյի մէմլէքէթլէրի տէվը է-
տէճէյիմ :

Պիր հագ սէօզ վար սէօյլէյէճէք , պէլ-
քի չօգ ճէսարէթ տիր տէյի , սէօյլէմէք
խաթմէմիչլէր . պէն նէտէն գօրգուփ
տա սէօյլէմէյէճէյիմ : Մէլաիք տէ ին-
սան տըր , լաքին ճինսի տահա ալա տըր .
թապիաթի տահա խաֆիֆ տիր , վէ
կէօյլէրտէ կէզմէյէ՝ գսնատլարը վար :
Ինսանլար տա մէլաիք տիր , լաքին իւ-
զերլէրինտէ թէն էիւքիւ վար . պու պալ
չըզլը տէրէյի կէչինճէյէ գատար , պիր
գաչ սաաթ պիլլէրինճէ սիւրիւքլէյիփ ,
էարատըլըն սօն տէրէճէսինէ տօղրու՝
այազլարը գայարագ թըրմանըփ կիթ-
մէլի տիրլէր : Մէլաիքին թագսիրաթը
վար , ինսանլարըն սէվապը վար : Ինսան-
լար էազըլը աքէր տիր , չօգ կէլմէզ՝
հագ թաալա չաղըրըփ , ճէննէթտէքի
նուրանի պայրազըն ալթընա ճէմ էտէ-
ճէք : Պիպիմ կէօյլիւ էօլտաչարըմը՝

միւթ թէֆիքլէրի օլան ինսանը ասլա խաթըրտան չըգարմաղար, կէրչի Եանլարընտա տէյիլ, կէօղլէրինտէն ուզաղըզ, լաքին կէօնիւլլէրինտէն ուզագ տէյիլիզ: Հազընթի Միսաիլ պիգիմ իչին ճէնքլէշտի. հազընթի Բաֆաիլ պիգիմ զազամըզը օգուտու. վէ հազընթի Ճէպրաիլ պիգէ Եարատանըն Էմրինի կէթիրտի: Էյ ատամ, պէօյլէ պիր մուպարէք ճինսիլէ պիր օլմուշտուն, ազըլսըզ հայվան տերէ ճէսինէ Էնիփ, հայվանլարա գաթըշտըղընա ութան:

Եյ մուպարէք տին, սէն իգպալին ճանը սըն, վէ օլ ինլէյէն Գաղուլթա¹ տաղը՝ տինին ճանը տըր. հագ օլանլար օտաղըն պաշընտա կէօրիւնիւր. օնտա ճանա զօր Եօգ, քէնտի մէճպուր օլուր. պիզի գօրգուտան մուհապպէթտէն զիյատէ՝ նէ շէյ մէճպուր Էտէ պիլիր: Օ տաղըն թէփէսինտէ ալլահըմ կէօղ Եաշը տէօքտիւ. կէօղիւնիւն Եաշը՝ կիւննշի սէօնտիւրտիւ... պիր ահ Էթտի... պուահ տիւնեանըն թէմէլինի սարստը: Չիւն մուհապպէթի պու գատար Էօրֆլիւյիւսէ, Եա զազապը՝ նիճէ օլուր: Ահ գատըր ալլահ, գարանլըգտա ըըղըմ, Էօրիւմտէ Էօմրիւմ, Էօմիւրտէ իֆթիխարըմ, Էպէտիլիքտէ թաճըմ տէվլէթիմ, պիւթիւն ճիհանըմ, վէ հեր շէյիմ. ա.

1 Գողգոթա:

Ճապա ինճիթտիյիմ խաթըրընըն ինթի-
գամընը՝ տուամ ըլա գարշըլայա պիլըր
միյիմ . . . . ինսանլարա , վէ ինսանլարըն
էն էտնսորնա օլան մու հապպէթինի տիւ
շիւնիւփ , սանա սէնա էթմէյէ՝ էպէտի-
լիք փէք գըսսա տըր . . . . հէլէ պէն . ամ
պէնիմ գուրպանըմ ալլահ : Պու նէ՛ թա
պիր տիր : Եա սէն քիմ սին . իամինէ նէ՛
սէօյլէյիմ . մէլէքլէրին սանա վէրտիյի
իսմի պիլէ էօյրէնսէմ՝ , ճնու տա պրա-
գըր , տահա ալասըն արարըմ : Պա՛րի
գալլիմտէ տոյտուղում իսմի վէրէյիմ .
սէն մէլաիքին փէտէրի սին . լաքին ին-
սանըն տօսթու սուն . Եագուպ կիպի՝ էվ
լատընըն էն քիւշիւյիւնիւ հէփսինտէն
զիյատէ սէվէրսին :

Ե իթանըն էլինտէն ինսանը սէն գուր
թարտըն , նէֆսլէրին աթէշինտէն տէ
սէն խէլաս էյլէ . օ եագըփ էրիտէն ա-
թէշի՝ քէնտի գանընլա սէճնտիւր : Պի-
զի քէրէմինտէ զարգ էտիփ , միննէթին
ալթընտա ինլէթմէք՝ խօշանտըղըն շէյ
տիր . հէմ քէրէմ էտէրսին , հէմ հիճապ
ալթընա գօրսուն . իւմիտ էթտիյիմիզ
շէյլէրի՝ հէմ եագլաշտըրըր , հէմ ուզագ-
լանտըրըրսըն . կեահ շազընլա պիզի եիւք-
սէլաիսին , կեահ՛ պօշ պրագըր , քէնտի
զաիֆլիյիմիզէ տիւշիւրիւրսին : Քէրէմ
լէրին օլ գատար չօգ տուր քի , պիզի զօր
ուլա նամքէօր էտէր . . . պիզիմ էն ալա
մէտհիմիզ պիլէ՝ սէնին խաթըրընը ե ըգ-

մագ օլուր : Անճագ ջիւնքի պիղիմ զայ-
րէթ իմիզ , վէ սատէ պիր մուրատըմը՝
սանա մագպուլ օլույօր , էօյլէ իսէ դալ-
պիմտէքի էճէլ գօրգուսունու , պու սէ-
նին մէտհինէ իհտա էթտիյիմ՝ զայիֆ
նէշա պէյթլէրիմ ալթընա կէօմէյիմ : Աւ-
լահա փէք մագպուլ օլան՝ կէլէճէք էօմ-
րիւն մէտհի տիր :

Բլլահա իպատէթ էթմէյէ , ճանըն
հարէքէթինէ հաճէթ տէյիլ տէյէն մէվ-
հէպսիզ , սէն իպատէթ էթտիյին եերտէ
հիշ գարարընը պօզմագըն . պէնիմ պու
աշգըմը զէվզլէնիրսին : Ինսանըն տէվ-
լէթինի մէտհ էտիփ , մէլաիքէսին աշ-
գըլլա կիւլէշմէյէ , քէնտինէ զօր էթմէյէ
սէն գօրգարսըն . պէն իսէ տահա փէք
սուգ , փէք զայիֆ իմ տէյի աճըյօրում :
Կիւնահ ըլա իսթիյարլըգ նէշաթիմի
տօնատուրմուշ տէյի քէնտիմի աճըյօրում :
Ահ , շու պէյթլէրիմին զա՛ֆի իլէ՛ իսթ-
րընը ինճիթտիյիմ ալլահ , սէֆիլ Գուտ-
սու շէրիֆի աճըյան մէրհամէթլի կէօզլէ-
րինի պանա չէվլըր . վէ աշգըմըն սուգ-
լուղունու աֆվ էյլէ :

Իպատէթին սուղու իպատէթսիզլիք
տիր . ինսանըն իպատէթի աշգ ըլա օլուր
սա , մէլէքլէր տէ քէնտի ահէնքլէրի իլէ՛
աշգընա ճէվապ վէրիրլէր . . . ահ , պէն
օնլարա նէ՛ զաման իլհագ օլաճաղըմ :
Ահ , ալլահըմըն էօլիւմիւ , պէնի ճէն-
նէթէ մալիք էտէն սէն սին : Ե՛յ ազիմ

կէլէճէք վագթ , հէմ կէչմիշ վագթին ,
 հէմ շիմտիքինին սուլթանը , նէ՞ զաման
 օլաճագ քի , սէնին գափուռնտան իշերի
 կիրիսի , եարատանըմա սէճտէ սուռնամ :
 Գարտաշարըմ ճէննէթ ճանլարը՝ ազիզ
 ըուհլար ըլա պերապէր , փէտերիմիզին
 թախթը էթրափընտա նէ՞ զաման պու-
 լուշաճազըմ : Փէտերիմ տիր , պէլի , փէ-
 տերիմ տիր . պէնիմ իջին ըէճա էտէն էվ
 լատընը տինլէր , վէ ծնուն եարալարընա
 պագրի , ինսանը կէօրիւնճէ , քէնտիյէ
 փէտեր չազըրմամըգա իզին վէրիր : Քրիս-
 թիյան օլանա՝ սէվինճ՝ պու եիւզտէն
 պօրճ օլուր . պիր սալիհ ատամ մահզուն
 օլմագ , տինսիզ օլմագ կիպի տիր :

Աթորսիւնմիւ Լօրէնցիոս , իւմիտիմիզ
 պիզի նէրէյէ չըգարըր : Հաչա եափըշ-
 մանղա էօմը էտինիրիզ . պու պիր ինայ-
 էթ տիր քի , մէլաիքին հիսսէսի եօգ :
 Պու պիր միւճիզէթ տիր քի , հիւլէրէ սու-
 բէն վերէրէն պէյառէ տիր . Գարսուշը ըլէփ
 էլմէրէն պէյառէ տիր : Պու՝ ինսանա մախ-
 սուս պիր ինայէթ տիր , վէ եալընըզ ին-
 սանա սագլըյըմը : Միւճիզաթլար զէն-
 ճիրինտէ , էն պիւլիւք հիքմէթ պու տուր :
 Թա տիւնեանըն եարատըրըշընտան , թա
 պիաթին հիքմէթլի եէքիւնինին պինա-
 ոը , վէ եարատանըն իզգէթինի աշիքեար
 էտէն հէքմէթլերին թերթիպի , հէփ
 պու գալի թէմէլէ պագլը տըր : Օ հաչ-
 տա պիր ըապպանի գուվլէթ վար քի ,

Ճանրմըզա տօգուենտուգլայն, հեր իլէ-
թինի տէֆ էտէր, կիւնասըն ազապընը՝
կիւնաստան այրըրը, էճէլ գարանլըզըն-
տան՝ էպէտիլիք մէշ՝ ալէսինի եագար, վէ
տիւնեայը ճէննէթ էտէր :

Պիզիմ իչին էօլիւմիւ իրթ լիքեապ է-
տէն՝ հէմ ալլահ հէմ ինսան, օպիր կէ-
լիշինտէ նէ գատար թէպտիլ օլաճագ :
Հանի օ տէրտլէրի եիւքլէնէն ատամ :
Ի՛զզ իւ ազամէթի քէմնլինտէ՝ պիր հէյ-
պէթլի ալլահ տըր, արտը սըրա թագըմ
թագըմ սայըսըզ մէլէքլէր սալթանաթ-
լա ալայ կէօսթէրէճէքլէր :

Սէնին խայալին պու Փիքիրէ եաթա-
մայօր . ալլահըն վատի իլէ օլաճագ շէյ-
լէրին արասընա պազը գարանլըզ շիւպ-
հէլէր կիրիյօրսա, շիւպհէնի հալլ էթ-
մէյէ՝ վար իլիմ քիթապլարը տէվը էլի
տէմէմ, Փագաթ թապիաթի օգու, օ
տօղրու սէօյլէր . ինսանլարա քրիսթիյան-
լըզը վազ էտիփ, իթիգատըմըզա եար-
տըմ էթմէյէ՝ վիւճուտլարըն ճիւմլէսի-
նէ թապիաթ էմը էտէր . գոյրուգըւ ելէ-
պըլըն ուշտուղոնոն հիլ Էթօրտիյիւն էօֆմա-
պիլէ եագըն Էլէրէքէն, օ նուրանի գոյրուղո-
նոն ուշտուղոնոն գօրօյուլա պագանլարը
իֆրաթի իրտիտիւր : Տէվրիւն էլտիյի եէր-
պէ, սայըսըլ Էննէլլէր իարլաարաֆ՝ վարը
էօլլիստիւ կաճալարա ղայպ օլուր . վէ պիր
գալ էիւլ սէնէ Էլտիտէն սօնըրա լէրար պօ-
նէր պիսեայէ Էլէր : Քէլալի օ ելալըլ

ժարչաբանս աս , Կէլբիսին վագնի հետեոյն ,
Կէժնի-ժ Կի-նեայե հեճէճէ Կիբ . վէ օ հեճ-
շինսէ , Կիդ Կէ մեղարբանս ճուղաճճէր չըգա-
ճաղըլ :

Եւեր պու հագ մատտէտէ Թապիա-
Թին տիլի եօղուսա , վէ Կիզէ Կիբ գօր-
գագ սէս իլէ՝ Թախմինէն Կիբ մէշքեուբ
իւմիտ վէրիբսէ , տինիմիդ Կիւլէնտ ավազ
ըլա չաղըրըփ , փէք աշիքեար սէօյլէր քի ,
տինսի զէհիւլէյն երլանլար իշիտէ Կի-
լիբ . լաքին իշիթ մէյլիմ տէյի , պաշա-
ըրն չէքիփ , գարանլըգ ինլէրէ սօգու-
լուրլար . Կին՝ էճէլ գոյոստաննան աղընա
Կիբ ճեօրիս ամճըլ , Կի-նեայը Կիբէնէ Կի-
նիշտիբիդ , Կիպէ էօնէ Եագայա թէհլէքէսիդ
հեճիբի . էճէլ գօրգուսու ինսանըն րահա-
թընա սէտտ օլուր , լաքին տին օ սէտ-
տի երգար : Պիզի հիչ օլմագտան խէլաս
էտէր . վէ Կիւլթան էթտիյիմիդ մէզա-
ըլ՝ գապահաթսըզ չըգարըր :

Եօրեհնցիոս , սէնին ինանմագլըղընըն
ասլը նէ տիր . ագլըն մը շիւպհէ էթտի-
րիյօր : Պէն տէ սէնին կիպի օ մուպա-
րէք ագլըն Թարաֆլըսըլմ , Կէնիմ տէ
գալպիմ ժուուն չըրաղը տըր : Պէն ագլը
տինտէն ազիդ Թուլթարըմ , զիրա տինին

1 Պու պապտէ Եունկուն Տին տէտիլի՝ ինճիլն շէ-
րիֆին էջրէթտիյի տինին հագգընա տէյիլ , իլա
Թապիաթին ագլէն կէօսթէրտիլի տին իլին տիր :
Հաթթա իւլիւնճիւ ճիլտին 77 Էիւզիւնսէ Պանս
Եանըրըլ պոլտոբաճագ իլիմ գէյիլ , Կինիմ Կիբ տէր :

Թէմէլի ագըլ տըր : Պէնի տինլէ . պէնիմ տինիմ եալընըզ պիր մատտէյէ մէպնի տիր . վէ պագնէ տիր : Ագըլ կիտէ պիլտիյի գատար կիտէրսէ , տին տիր . եօգ , եարը եօլտա էյլէնիր , իլէրի կիթմէյէ իսպաթլարը վար իքէն , կիթմէզ աուրուրսա , ագըլըզտան չըզար : Պիզիմ իսպաթլարըմըզ ըսա , էօյլէ աշիքեար տըր քի , իթիգատտա գուսուր էթմէյէ՝ ագըլըզտա գուսուր օլմալը , վէ թանըըր ծնու ագըլ տէյի գապուլ էթմէզ . էօյլէ ագլէ հագ վէրիփ , աօղուուուր տէմէք , քիւֆր էթմէք տիր :

Կէրչի տինի սէվմէլլիզ , լաքին ագըլ տինտէն էվվէլ սայըփ , տինտէն զնյատէ իքրամ էթմէլլիյիզ . էյէր գըզընը սէվէրսէք , տօղուրան անասընա իքրամ էտէլիմ : Ագըլ քէօք տիր , Ֆիտան տըր , տին ծնուն չիչէյի տիր . չիչէյի սօլար , էօլիւր , լաքին ագըլ՝ եարատան կէօյլիւփէտէրի կիպի էպէտէն եաշար : Սին՝ Փազլիլէթ օլուլօրսա , ագըլն գուվվէթի իլէ տիր : Քրիսթիանըզա պիւհթան էթմէ . ագըլ սալթ սէն սէվէրսին սանմա : Ալլահըն տա հէր շէյտէն զիատէ սէվտիյի ագըլ տըր . կիւնահըն տա ինթիւ գամընը ագըլտան ալըր . սէվապը տա

1 Չիւնքի քիչի տիրէթէ կէօչտիւքուն սննդա հէր շէյի աշէքեար կէօրիւր , տինէ հաճէթ գալմազ . լաքին ագըլ՝ ճան ըլա պէրապէր էպէտէն եաշար :

վերիրսէ, ագլա իթաաթ էտէնէ վերիրս
 Սէն տէ ինան տա, ինստն ագլը կէօս-
 թէր : Ինան տա, ալլահըն քերէմլերինի
 տատ . ինան տա, եիւրէյինի օյնաթմայ-
 արագ՝ ճէսարէթլի կէօզ իւլէ մէզարա
 պագ : Տինին էօլլարսէ, սալթ ագլընըն
 եարալարընտան էօլլար . լաքին ագլըն էօ-
 լլարսէ, էճէլին մուսիպէթլերի տահա
 շէտիտ օլուր, օգլարը զէհիրլի օլուր, քի-
 շիյի գաթ վէ գաթ էօլտիւրիւր :

Վ ար իմտի պունտան անղա, օ պիզի
 ագըլտան եատ էտէնլեր՝ նէ շերէֆլերէ,
 նէ թէշէքքիւրլերէ լայլգ տըրլար : Ագ-
 լը տա, ագլը օլանը տա սէվերիզ տէյի
 էօյիւնիւրլեր . պիզի սէվտիքլերի՝ տէվ-
 լէթիմիզի եօզ էթմէք իչին տիր, վէ պի-
 զի եութաճագ էճէլ կիրտապընը՝ հէր
 կիւն, հէր սաաթ կէօզիւմիւզ էօնիւնէ
 գօմագ իչին տիր : Պու քէնտիլերինէ
 պէյէնմիշ ֆէյլէսօֆլար՝ ագլը խօրլամագ
 իչին, փութ կիպի թափընըրլար, փութ
 մէսնէտինէ գօմագ իչին էօլտիւրիւրլեր :
 Պի այնիհի պիր զամանըն փատիշահա-
 ըրնա էօյլէ էտերլեր իմիշ, սաղ իքէն
 թէփէլերլեր, սօնղրա փութ տէյի թա-
 փընըրլար ըմը : Իշթէ օնլարըն հիւնէ-
 ըրի պու տուր : Տիւ իլէ հագգը վազ է-
 տերլեր, քիպիրլերի իլէ կիւն կիպի կէօ-
 ըրիւնէն հագգըն էօնիւնէ զալըն փերտէ
 չէքերլեր : Գըսսաճըգ ագըլլարըլա ֆէյ-
 լէսօֆլուգ թասլարլար, վէ ագըլլարը-

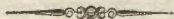
նրն քեօրգանտիլինէ Ֆօտուլլանրի, խաւ
գա տա կիւնէշ պու տուր, պունա թա-
վիրնն տերէր:

Վ՛յ մուհապպէթի իլէ գանլարա պու-
լանան քերէմ սահիպի. պունլար ու թան-
մատան՝ էտէպ եօլ էրքեան սէօհպէթի
էտերէր. ինսանլարա եօլ էրքեան՝ սէ-
նին եէնի գուրտուղուն տուր: Պիւթիւն
իլմի էտէպ՝ սէնի սէվմէքտէն իպարէթ
տիր. սէնի սէվմէք օլմատրգճա, օ քի-
պիրլերինտէննաշի՝ ազիզ տէտիքլերի Սօկ-
րատ գատար ալիմ օլսալար, էինէ զէ-
մանէնին էն մէշուր տէլիլերի տիրէր:

Ինսան էվլատրնա՝ իսիմլերտէ էն ա-
զիմ իսիմ, քրիսթիեան իսմի տիր. պու
ճիւմլէ իլէ ատամ վար քի, աննրնտաքի
մուպարէք հաչ նիշանընը պիր մէքրուհ
րէզալէթ տամղասը տըր կիպի, սիլեր
չըգարըր: Մէլէքլերի թիթիքմէք թու-
թարսա, պէօլլէլերի կէօրտիւքտէ տիր:
Ինսան էվլատր պու տերէճէտէ էտէպ-
սիզլլէ տիւշերսէ, մէլէքլեր էանընտան
գաչար, հիզմէթինտէն իպա էտեր. վէ
պէօլլէ պէտ պախթ ատամը՝ շաշգըն վէ
մահզուն՝ իւմիտի քէսիք՝ էիւզիւ իւսթիւ-
նէ պրագըրլար:

ԱԼԹԻՆՆՈՒ ԿԵՂԻ

ԵՃԵԼԻ ՈՒՆՈՒԹՄԱԳ.

Այնքան թաղէ՛ն երկիրէմ. սէն սա-
պահ չի՛հի կիպի փարլաղ ըտըն, չի՛հի կիպի
պիր սապահ կէօրիւնտիւն, վէ գուշուգ
օլմատան՝ չի՛հի կիպի կէօլէրէ ուչտունն :
Էյ էվլատ, ագ սաչըմլա սանա շայըրտ
օլմուշում, սէնին կէնճիլին, վազըթ-
սըզ էօլիւմին, պանա տերս վէրիյօր :
Սէնէլէր սաչըմը աղարթմըշ, պէն տահա
պաչըմը եիւքսէք թութայօրում. տահա
քէնտիմէ կիւվէնիյօրում : Էլլէրին էօլ-
մէսինէ պագըի, քէնտիմէ գազըլան մէ-
զարը կէօրմէյօրում

Վ ագրա էվլատլար պապալարընըն իւս-
թիւնտէ նէ այըփը էքսիքլիքլէր կէօ-
րիւր : Պիր իխթիյար ատամ՝ ալթմըշ
երլըգ թագսիրաթը վէ պէտ խույլա-
րըլա՝ տելի գանլըլարըն էքսիքլիլինի
պուլմագ, կիւլէճէք շէյ տէյիլ մի : Եօմ
րիւմիւզիւ թէքմիլ էտէն՝ իքինճի չօճուգ-
լուղումուզ, էվվէլքինտէն չօգ ագըլսըզ
տըր : Պէտ ամէլ իշլէմէյէ գուտրէթի-
միզ գալմայընճա, խայըր ամէլ վազ էթ-
մէյէ պաշարըզ : Քէնտիմիզի սէվտիր-

Պէք սեվտասընտան վազ կէչմէյէ մէճպուր
 օլուփ, քէնտիմիգի սայտըրմագ սեվտա-
 սընա տիւշէր, նասիհաթ էթմէյէ պաշ-
 լարըզ. կէօքսիւմիւզիւ կէրէ կէրէ էլէ
 նասիհաթ էտէրիզ: Լաքին պիզ կէնճէլ-
 րին թագսիրաթընը եիւզիւնէ վէրտիլի-
 միզ եէրտէ, օնլար պիզտէ՝ քէնտիւէրտէն
 զիյատէ գապահաթլար կէօրիւր քի, իիւ
 թիյարըղըմըզը տահա չիւքին կէօսթէ-
 րիւր: (Խ)

Մճապա ետընը արմըշ ատամ ըլա,
 գափուսունու պէքլէյէն էճէլին արասը-
 նա, տիւրլիւ խիւլեալէր նէ սիհը իլէ
 կէլիւր կիրիւր: Էճէլ գափուսուն չայար,
 քէնտի իշտիւր գօրգար. պու ճիւմիլէ իլէ
 եինէ չափուճագ գալպինի րահաթ էտէր,
 ույգույա եաթըր: Շու տիւնեատէ տուր
 մուշուզ, պիւր ճէնք մէյտանը կիպի, պին
 լէրճէ էօլիւլէրին իւթիւնէ, պինլէրի
 տահա կէօզիւմիւզ էօնիւնտէ տէվրիլիւր.
 էճէլին՝ էթրաֆըմըզա աթտըղը օգլար-
 տան, հէր պար սագընըր տուրուրուզ.
 չօգ տէֆ՝ա պիզէ րասթ կէլիւր եարալա-
 նըրըզ. պու ճիւմիլէ իլէ եարալը փարալը
 գանլարըմըզ ագըփ տուրտուղու եէրտէ,
 եինէ քէնտիմիգի էօլմէզ սանըրըզ: Գու-
 րումուշ քիւթիւքլէրիմիգին իւզէրինտէ՝
 հէր կիւն իւմիտ ֆիլիսլէրի չիւլէնիւր.
 տօղտուղումուզ տէվր՝ էօմրիւմիւզիւ էօլ-
 միւշ իքէն, պիզ օ տէվիւրտէն սօնղըա տա-
 հա եաշայրի, պիւր տէվրին տահա պաշ-

լատրղըն կէօրմէյէ իւմիտ կտէրիզ : Շէօյ-
լէ քիագրէպիչալարընա ույմազ՝ պօզուգ
սաաթ կիպի , ինսան ըլա թապիաթին
հիւքմիւ՝ ասլա պիր պիրինէ ույղուն կիթ-
մէզ : Ինսան՝ սաաթ տահա ալթըտա տըր
սանըր , օյուսա օն իքիյէ վարմը :

Եւաշտաշարմը՝ աննընըն պուրուշու-
ղունու պիզէ նաֆիլէ կէօսթէրիր . սե-
նէլէր վիւճուտումուգու իփրանտըրմը
օլուուղունու՝ օ սահիհ այնալար նաֆիլէ
խապեր վէրիր . իչինէ սագար , քէնտի-
միզի կէօրմէյիզ : Եճէլ՝ գօմշուլուգտա
մէյտան ալտրղընա պի գայտ պագարըզ :
Գօմշումուգուն եարը թէնինի զապթ
էթմիլ . օպիր եարըսընը սա գափմաղա
պիր զալէպէյէ տահա հազըրլանըօր . պիզ՝
շու իխթիյարըն եաշայաճագ հալի գալ-
մամը , էօլէճէյի եագլաշմը տէրիզ . պի-
զիմ տէ եաշմըզ իլէթիմիզ օնտան եք-
սիք տէյիլ իքէն , քէնտիմիզտէն հիչ վէս-
վէսէ էթմէյիզ : Եճէլ իւսթիւմիւզէ
կէլտիքճէ , պիզ կէօրմէզ էօլուրուզ . կէօյա
էօմրիւ չօգ գուլանմաղլա՝ էօմիւր քէն-
տի մալիմիզ օլուր . վէ սէնէլէրին չօգ-
լուղուլա՝ էճէլին իւզէրինէ պիր հիւքիւմ
քէսպ կտէրիզ կիպի :

Ինճագ պիր էօլիւմ տէօշէյինին եա-
նընտա պուլունուրսագ , ճան չէքիշէն տօս-
թուն իւզէրինէ պագարըզ . եիւրէյիմիզ
աճըր , եա սօուգ սօուգ տէօքտիւյիւ էճէլ
թէրինի սիլէրիզ , եա պաշընը թուլթ մա-

զա եարտըմ՝ էտերիզ . էօմրիւն գանտիլի
 արատա պիր՝ զաիՓ ըլըղըն կէօսթէրտիք-
 ճէ , եիւրէյիմիզ թիթրէյէրէք՝ տաճա
 ալաճաղը նէՓէսլէրի հիսապլարըզ , վէ
 սաաթլար վուրտուգճա , էճէլին սէսինի
 իշիտէճէյիզ սանըրըզ : Օ զաման սէվինճ՝
 գալգար , եիւրէյիմիզի պիր գարա եաս
 գապլար . կէօզիւմիւզէ իօշ կէօրիւնէն
 շէլէր՝ հէփ կէօզիւմիւզտէն չըգար , հէ-
 վանի նէՓսլէրիմիզ տօնար , արղուէրի-
 միզ հէվալէրտէ կէզէրքէն , հէփ եէրէ
 էնէր : Տօսթուճուճու աղլար , քէնտի-
 միզտէն գօրգարըզ : Տիւշիւնիւրիւզ քի ,
 չօղա վարմազ՝ պիզ տէ պու օյուճա չը-
 գրփ , պու կէօրտիւյիւմիւզ մուսիպէթլի
 սէյրի՝ պիզ տէ ախէրէ էթտիրէճէյիզ :
 Նիհայէթ հօլէնին կէօզիւ պիզի արար ,
 օ նուրու ագմըզ կէօզիւ՝ կէօզիւմիւզէ
 իլիշիր , սօն վէտայը ալըրըզ . օ աճըլա
 գալպիմիզ երմշամըշ , ըսըճազ պալ մու-
 մու կիպի , էճէլին գօրգուճ թասվիրին
 ալըր . վէ կէօզլէրիմիզ՝ պիզէ նիսպէթ՝
 եաթաճաղըմըզ եէրէ պագար : Անճազ
 պիր ճիւզի վագըթ մէզարը տիւշիւնիւր
 սէք , եինէ տէր ագապ Ֆիքրիմիզտէն
 չըգարմաղա պագարըզ : Ֆիքրիմիզէ օ
 աճըլա պասըլան թասվիր՝ եալը քէնա-
 ըրնտաքի գուճուն իւզէրինէ չիզիւմիւզ կի-
 պի , տէնիզին պիր տալգասըլա պօզու-
 լուր : Կէօզիւմիւզիւն եաչը տաճա եանա-
 ղըմըզըն իւզէրինտէ իքէն , եիւզիւմիւզ

կիւրմանսմէյէ պաշար . վէ եիւրէյիմիզին աճրսր եինէ էվվէլքիտէլիլքէրէ թէպտիլ օլուր . չօգ սիւրմէզ , էն ազիզ սօս . թումուզա՝ իւզէրինաէքի մէրմէրտէն սօուզ օլուրուզ , վէ էօլմէսինին հէյ էթիւնի եէրի իլէ խաթրըմըզտան չըգարըր , մէզարը իւզէրինտէ օթլանըփ , թօփրաղընը էշէլէյէն գօյուն կիպի պի գայտ օլուրուզ : (Է)

Վալի իխթիյարլար , ա պէնիմ աթա . հրմա շաչընըղըմա հիսսէտար ատամլար , սօսթլարընըն մէզարընտան չըգան սէսէ գուլագ վէրմէյէն ատամլար , չիւնքի էլին պաշընա փաթլայան էճէլ թօփու սիզին գուլաղընըգա կիրմէյօր , պաւրի քէնտինիզի սիւզիւն . ա պայագը մէզարլար , էճէլէն իէպի խապէրինի քէնտի իւզէրինիզտէ օգույուն : Եա սէն , Լօրէնցիոս , կէնճիլիինէ կիւվէնմէ : Էճէլ նիշան ալմատան վուրուր : Օլտուղուն եէրտէ գալի տուր , հէմ կէօղիւնլէ հէմ գուլաղընլա մուգայէէա օլ : Ույանըգ սուր , սիւահընը գուշան , կէնճիլք մըզրաղընա տայանմա քի , ույգուն կէօթիւրիւփ տէ օ զալիմ տիւշմէն կէլիփ սէնի ույգուտա զաֆիլ պասմայա : (Գ)

Վիլէ ատամլար շիմտի թօփրաղըն ալթընտա եաթըր քի , կէչէն սէնէ ճէսիմ մասլահաթլարտայտըլար , վէ հալա շէօհրէթլէրի խալգըն տիլինտէ սէօյլէնիյօր : Սէն նէտէն էմին օլույօրսուն .

էճէլ՝ պէնիատէմիլէ միւթարէքէ՞ մի էթ-
տի : Ինսան գանընտան սոյմուշ, գըլը-
ճընը տիվարէ՞ մի աստը : Հա՛շա . հայա
էլինտէ սալլայրփ տուրույօր : Պու սէնէ
նէ եափրագլար՝ աղաճլարընտա կէչէն
սէնէտէն զիյատէ գավի օլաճապ, նէ ին-
սանլար՝ օլան էօմիւրլէրինտէ :

Եւօլէճէք օլտուղումուզու՝ պիզնիճէ
ունուտա պիլիյօրուզ . վարըփ մէզարլար-
տա թիւրպէլէրտէ օգումազա նէ հա-
ճէթ . կէօզիւմիւզ էօնիւնտէ օլան՝ էն
սէզինճի շէյլէր պիլէ խապէր վէրմէյօր-
մու : Հէր աթըմըմըգտա էճէլին տիւր-
լիւ սուրէթլէրինի կէօրմէյօրմուշուզ :
Սէնաաթքէարըն էլի՝ էթրաֆըմըզօ
սուրէթլէրլէ սօնատըր : Թասվիրճինին
ֆըրըասը, օյմաճընըն գալէմի՝ պէզէ մէր-
մէրէ ճան վէրիւր, տիվարլէրիմիզին էիւ-
զիւնիւ ծնլար ըլա էօրթէր :

Եւճուտտընտան քիպար օլան ատամ
աթալարընըն սըրայլա տիզիլի թասվիր-
լէրինէ պագար խօշանըր . զուրուրու-
նա գաուզ սալլար միւտա հէնէճիլէր կի-
պի, օ թասվիրլէրի էթրաֆընա տիզեր,
պագտըգճա պէպիւրլէնիւր : Ռէնքլէրինին
կիւզէլլիլինէ պագար, գօնաղըմը սօ-
նաթտըմ շէնլէթտիմ սանըր : Շաշգըն
ատամ . տէմէզ քի, էվիմի եաս թագը-
միլլա տէօշէտիմ, պիր սիւրիւ էօլիւլէ-
րին արասընտա եաշայօրում . ծոււ հիչ
տիւշիւնմէզ :

Պու եաշատրղըմը տիւնեա՛նէ տիր .
 պիր պիւյիւք մէզար տէյի՛ւ մի . Թօփրա-
 ղը եաժան վէ պէրէքէթսիղ , գուվլէթի
 էօլէնլէրտէն ալըր : Պիզ հէր գուլլան-
 տրղըմը շէյի էօլմիւշէրտէն ալըրըզ .
 նաֆագամըզը պիլէ , գուրտլար կիպի ,
 էօլէնլէրտէն պէքլէրիզ : Հանկի Թօփ-
 րագ տըր քի գուվլէթինի էօլմիւշէր-
 տէն ալմայա . գազմամըզ սափանըմը՛
 կէշմիշէրիմիզին քիւլունիւ գազըր իշէր ,
 պիզ մահսուլ վագթի ծնու տէվշիբիր ,
 էքմէք եափար գարնըմըզը տօյուրուրուզ :
 Թարլարըմըզըն էիւզիւ՝ մէմլէքէթին
 էհայիսինին Թօփրաղլլա էօրթիւլիւ
 տիր : Տիւնեամըզըն էիւզիւնիւ գապ-
 լայան՝ հէփ պիր վագթ եաշայանլարըն
 Թօփրաղը տըր . պիզ պէնի ատէմ՝ եը-
 գընթըսը իւզէրինտէ օյնաշըփ տուրույօ-
 րուզ , հիչ աճը տույմայըզ : Օյունպագ-
 լարըմըզըն օյնատըղը՝ էէր ալթընա կէօ-
 միւլմիւշ մէմլէքէթլէրին իւսթիւ տիր :
 Ճանըմըզըն պաղլարը չէօղիւլիւփ , հա-
 վալարա տօղըու ուչմաղա պաշլայընճա ,
 պրագտրղըմը թէնի , էնասիր պէօլիւշ-
 մէյէ պաշլար . կիւնէշ Թէնիմիզին նէմի-
 նի չէքէր , Թօփրագ վէրտիյի Թօփրաղը
 ալըր , ըիւզկեար տա պագըսընը հավա-
 լարա սաուրուր : Տիւնեանըն հէր Թա-
 րաֆընտա ինսան էրգընթըսը վար . է-
 ճէլ հէր էէրտէ տիր . Փագաթ ինսանըն
 Ֆիքըրինտէ տէյիլ :

Եւրոպայի սալթ ինսան տեյիլ, եւփտը
 զը շէյլեր տե կօլիւր . սաղլըղընըն խայ-
 ալնի կէօսթէրէն թասվիր զայ օլտուգ-
 տա՝ քիշի պիր տահա կօլիւր . մէզարը
 զայպ օլուր : Տէվլէթլեր պաթար . հա-
 նի Բօմաստէվլէթի . հանի Եունանի տեվ-
 լէթի . աալարը գալտը . վէ օգուտուղու-
 մուզ իլիմլերին եարըրը՝ ծնլարըն աճը-
 նաճագ մէզարընըն թարիխլերի տիր :
 Էյ կէլ, կէլ, տալտըղըմ տիւշիւնճէ՝
 սէնին գարա տեվլէթ ինին գափուլարը-
 նը կօնիւմէ աչայօր . ըլըգ վերէճէք պիր
 երլտըգ եօգ : Սէնին գանլը գույուլարը-
 նա տօղրու պագարըմ . վայ, նէ սայըսըզ
 թաճլար թախթլար . նէ քիւմէ քիւմէ
 երգընթը երղընլարը . նէ կօլմէզ զըաս
 օլունմուշ փատիշահլար՝ երգընթըլար
 ալթընա կէօմիւլիւշ . նէ մէմտուհ մարի-
 ֆէթլեր՝ շէօհրէթի պաթմըշ, շէրէֆի
 ունուտուլմուշ . նէ մէշհուր տեվլերլեր՝
 տէնիզ տալղասը կիպի, պօշ կէօկէլերի
 կէօգիւմ կօնիւնտէ պիր պիրին պաստը-
 րարագ եուվարլանըփ կէչէյօր . պիւլէ-
 րինճէ սիւրիւքլէտիքլերի սիւրիլէլեր՝ Է-
 լերինտէ չալգանըփ տուրույօրլար : Էօլ-
 միւշ մէշհուր ատամլարըն կէօկէլերի՝
 կօնիւմտէն կէչէյօր . վէ ետինտիլիմիզ
 շէօհրէթ նէ պօշ շէյ իմիշ տէյի, պիր պի-
 րի իլէ տերտլէշիյօրլար սանըրսըն : Հէր
 կէլէն՝ տիւնեա ալիմլերինէ . տիւնեա
 պիւլիւքլերինէ , աճըգը կէօզ իւլէ պիր

քերթէ պագըփ կէչէյօր :

Իլահի , շու ահէսթէ ահէսթէ կէլէն՝
 նէ աճախպ կէօլկէ տիր . պու հէփսինի
 պաստըրտը : Կիթտիքճէ պիւյիւյօր եայը
 լըյօր . օնէ աճախպ պիչիմ տիր , օնէ
 պիւյիւքիւք տիւր , պօշ եէրլէլի պիւթիւն
 թութտու : Գօրգումտան զիհնիմ շաշ
 տը . գանըմ տօնտու , տամարլարըմ թու
 թուլտու : Ահ , թանըտըմ , թանըտըմ ,
 էօլմիւշ տիւնեանըն գօճա կէօլկէսի տիր .
 չէվրէսինէ չամուրու չալը տօլանմը ,
 կէօնիւ գըրըգ , գալպի մահգուն , չու
 գուրունա տօղու էյիլմիշ պագար , պա
 թան տէվլէթլէրինի աճըր , սուտա պօ
 ղուլան սիլսիլէլէրինի աղլար : Օ սու
 տա պօղուլանըն եէրինէ կէլէն տիւ
 նեայէ , եագըն վագըթտա աթէշէ եա
 նաճաղընը՝ աղլայարագ խապէր վէրիբ :
 Լաքին վէրտիյի խապէր՝ նաֆիլէ տիր .
 գուլաղընա կիրմէյօր :

Գատըր ալլահ ինթիգամընա գուլ
 լանտըղը կնասիր՝ սույ ուլա աթէշ տիր :
 Իքիսինի տէ այրը վարթալարտա գափա
 մը , իքիսի տէ օլտուպլարը եէրտէ պիր
 պիրինէ տիշ պիլէր , մէյտան օգուր : Սէ .
 Ֆէր , գըթլըգ , վէպա , տիւնեայը կիւ
 նահտան չէվրէմէյինճէ , հագ թաալա
 պիրէր պիրէր . պու իքիսինի կէօնտէրիբ :
 Իքիսի տէ թանղընըն փայի թախթին
 տէն ելլտըրըմ կիպի Ֆըրլայըփ , եագըփ
 երգըփ զարգ էթմէյէ սէյիրտիրլէր : (Դ)

Մ
 Գորգունճ՝ հագ պէնի չաղըրըօր,
 սէսինի իշիտիյօրում. գուվվէթի պէնի
 ճէլպ էտէյօր. մատտէ Փիբրիմի աչայօր,
 մատտէնին պիւյիւքըլիւյիւ պանա գլա-
 ղուզ օլտու :

(Ե) Կէճէնին եարբարնտա՝ ինսան էվ-
 լատը թաթըլը ույգույա տալմըչ, սէֆա-
 լի ըիւյալէր կէօրիւփ, խօշ խայալաթ-
 իլէ մէզէլէնիփ տուրուրքէն, պու աճաիպ
 սէյրան՝ չագմագ չէլիյինտէն աթէչ Ֆըր-
 լար կիպի, եախօտ կիւէրչիլէ թութու-
 շուր կիպի, ափ անսըզ գարանլըզլար-
 տան տիշարը ուղրայաճագ: Եարատան
 պիր իշարէթ էթտիքլէյն՝ աթէչին եա-
 գըճը գըվըլճըմլարը եուվալարընտան տի-
 շարը ուշար: Գըլամէթ մաղարալարը
 աչըլըփ, չիմչէքլէր, եըլտըրըմլար փիւս-
 քիւրմէ չըգար, գույրուգլու եըլտըզլար
 հավալարա աթէչ վէրիր: Աթէչտէն պիր
 ըրմագ տըր՝ եուգարտան աչաղա ագար:
 Տաղլարըն թէփէսի թութուշուր, պիւ-
 թիւն տիւնեա աթէչ փիւսքիւրմէյէ պաշ-
 լար: Տիւնեանըն եարատըլըշընտան պէ-
 ըր՝ էֆլաքէ սէր չէքմիշ գայալար էրիր,
 աթէչտէն պիր սէլ օլուր ագար: Կէօք-
 տէն եըլտըզլար տէօքիւլիւր. տիւնեա-
 նըն տէօրթ թարաֆընը աթէչ գապլար:
 Տիւնեայը եըգմաղա թայեին օլան մէ-
 լաիթ՝ տիւնեանըն իւզէրինտէ կէզինիր,
 հէր թարաֆա աթէչ սալար եաթըր:
 Ինսան էվլատը գօրգուսուունտան՝ ույա

նրո պագար քի պիր էպէտի կիւն պաշ-
 ւամը, տիւնեայը վահշէթ ալմը, գոր-
 գու վէ ճէլալէթ քէմալէ էրմիշ, պիր
 պիրինի սէչկին կէօսթէրիյօր: Տէրին կիր-
 տապլար կիւրիւ լտէյերէք փաթլար աջը-
 լըր, իչէրինտէն թութուշմուշ՝ մատէն
 քիւքիւրտ՝ աթէշ փիւսքիւրիւր. հէփեա
 գրփ գաուրմաղա պագար. ինիլտէյէ
 ինիլտէյէ եայըլըր, եագաճագ շէյ արար:
 Էօթէ եանտա կէօք գուպպէնին պիր
 ուճունտան պիր փարլագ հավա աջըլըր,
 սահիպ գուտրէթին կէլէճէյի եէրի կէօս
 թէրիր: Պու թութուշան տիւնեանըն
 իւզէրինտէ՝ պիւթիւն ազամէթի իլէ քէն
 տի կէօրիւնիւր: Մէլաիքէնին պիրի էօ-
 նիւնէ տիւշմիւշ, տաղլլան կիւնէշին փար-
 չալարընը սիւփիւրիւր: Օ ճան ալամէ-
 թինտէ օլան թապիաթ՝ էճէլ կէչիտին-
 տէ տահա ճէնքլէշիր տուրուր: Շու
 սօն ինիլթիլէրի տինլէ Լօրէնցիոս. ահ,
 նէրէտէյիզ պիզ: Շու իւզէրինտէ կէզ-
 տիլիմիզ տիւնեա՝ պու աթէշ թուֆա-
 նընտա էրիյիփ պաթայօր: Պիզ նէրէյէ
 գաչալըմ, թանդըրընըն հուզուրունտան
 նէրէյէ սագլանալըմ:

Ահէն կիւնէրին կէլիփ կէշմէսի, թօփ-
 րաղըն հիչէրտէն չըգմասը, ինսանըն
 թօփրագտան եափըլմասը, հէփ պու
 կիւն իչին իմիշ: Արզուլէրիմիզ պու կիւ-
 նիւ տիւշիւնտիւքճէ, նասըլ կէվլէր,
 էլինի տիւնեատէն չէքէր կէօյլէրի ու-

զատոր: Արթըգ զայրի շէյ տիւշիւնէ մէյօրում. քէնտիմի օ կիւնտէ սանըյօրում. էթրաֆըմտա տիւնեա սալլանըյօր. տիւնեա սարսըլտըգձա, ճանըմ տա պէրապէր սարսըլըյօր սանըրըմ: Մէլէքէր սիւրիւ սիւրիւ կէօքտէն աշաղա էնէյօր, եուգարտա եէրլէրի պօշ գալըեօր: Իշթէ հաքիմ՝ պիր նուրանի թախթ իւզէրինտէ օթուրմուշ կէլըյօր. էպէտիւլլին թիւքէնմէզ միւտտէթի սէչիլըյօր. եիւրէքէր չըր չըպլագ օլմուշ աշիքեար կէօրիւնիւյօր: Պիր նուր շաֆգը վուրտու, Ֆիքիւրէր հէփ աչըլտը աշիքեար օլտու:

Սայ, շու չիւքին հէյպէթլի մէլէք քիմ տիր. պիր տէրին գույուտան չըգտը, քիւֆը իւ լանէթ օգույարագ, զէն ճիրլէրին սիւրիւքէյօր. մուրտար պաշընը տիքմիշ, երլտըրըմ չալըգլարըլա պուրուշմուշ սուրաթը՝ երլտըրըմըն աթէշինտէն գարարմըշ: Ալլահըն տիւշմէնի տիր, ինսանըն խասմի տիր, զազապընըն իլամընը ալմաղա կէլըյօր. պիր պօրա պուրուտու իչինտէ թութուշմուշ ալէվ կիպի, գալիմ կէօզլէրինի տէվիւրիփ, էթրաֆա գըվըլձըմ սաշարագ իլամընը տինլէյօր: Գօրգուսուն չէքտիլի թանըլըյա պէտ տուա օգույօր. կէօյա ճէհէննէմէ սիֆթաս տիւշէյօր, տահա ազապը եէնի պաշլայօր կիպի տուրույօր: Սէֆիւ վագթ, էօնիւնտէն կիսէն մէ

շալէ սեօնմիւշ . տիւնեայը եագան եան .
 զընըն ըըզընլա իւերի կելեյօր : Սիւրիւ
 սիւրիւ եվլատարընը չաղըրըր . սէսինի
 իշխտինճէ՝ եերլերին իջի սարսըրըր , կե-
 լիփ կէչէն սիւսիւկերի հեփ տիշարը վե-
 րեր : Սիւսիւկեր գօրգուփ թիթրէյերէք
 չուգուրլարըն պրագըփ չըգար : Վսգըթ
 հեփսինի թօփլայըփ , սիւրիւյլէ կեօթիւ-
 րիւր , պէնզերի սօլուփ , ելերի այագ-
 արը թիթրէյերէք , կպէտիլիյէ թէս-
 լիմ հտէր : Իշթէ օ զաման տիւնեայէ
 հիւքիւմ հտէն վագթ՝ թախթտան էնէր ,
 հիւքիւմ ասասընը գըրար , տիւնեայլա
 պաշատըղը աեվլէթի՝ տիւնեայլա թէ-
 մամ հտէր :

Տեվլէթ կպէտիլիյէ գալըր : Ինսանա
 պիր զաման կպէտիլիք ըիւյայըտը , շիմ
 տի կպէտիլիքտէն զայրիսի՝ հեփ ըիւյա
 օլտու : Մերհամէթ վագթի կէչտի ,
 պունտան սօնղրա հեփ պիթմիշ տիր , աը-
 թըգ տեօնմէք եօգ : Եպէտիլիյին պայ-
 րագլարը՝ սօշ եերլերտէ՝ գույրուգլու-
 երլտըզլար կիպի սալլանըփ տուրուր :
 Եպէտի նէֆէս իլէ էօթէն պօրուլարը-
 նըն սէտասը՝ տիշ տէնիզին Փըրթընա-
 սընտան զիյատէ էօթէր : Ինսան եվլատ-
 արը , կէչէն օյունլարըն սօն Փասլը թէ-
 մամ օլաճագ եերէ , սիւրիւ սիւրիւ ճէմ
 օլուր : Օ նէ մէյտան տըր , օ նէ ասքէր
 տիր մէյտանը տօլտուրույօր : Հէր տեվ-
 ըին սէյիրճիսի՝ պու սըր օյունուն սօնու-

նու պու մէյտանտա սէյր հտէճէք : Հէփ սուս օլմուշար, սօնունա պագայօրլար . . . հպէտի հաքիմ այաղա գալգար, համրինի հիւքմ հտէր, հհամքէնտի իզզէթի նին ինթիգամընը ալըր, հհամ ֆագիլէթին :

Հաքիմ հիւքմիւնիւ նութք էթտիքլէյն, թիւքէնմէզ հպէտիլիք նէ աման պիլիւր, նէ վաման վէրիւր, պիր կէօզ եում մատա՝ տիւնեանըն ապքերինի իքիլէ պէօլէր . իքիսինէ տէ եէր կէօսթէրիւր, գափուլարըն աչար : Օ պիւքիւլմէզ գօլոնյլա՝ կիւնահքեարլարը գանլը գույոյա աթար, իւզէրլէրինէ չաթըր չաթըր պիր պիւյիւք քիլիտ վուրուր : Օ սէֆիլ տերտիմէնտլէր պիրի պիրի իւսթիւնէ թէքէրլէնէ թէքէրլէնէ, տէրինտէն տէրիւնէ տէօքիւլիւփ կիտէրլէր :

Լաքին կէօքտէ իշիտիլէն սէսլէր՝ օնլար կիպիտէյիլ տիր : Կէօյլէրի տօլտուրան՝ մէգարտան չըգմըշ պիր սիւրիւ մէլայիք տիր . հէփիսինին սէսի պիրլիքտէ գուպակի ասումանի էօթտիւրիւր : Տիւնեա գուրուլտուղու վաման՝ էօյլէ լաթիֆ սէտալար իշիտիլմիշ տէյիլ : Եարատան ալլահ աշիքեար կէօրիւնիւր, էօնիւնտէնէ փէրտէ վար . նէ պուլուտ : Օ ազիզ ըուհլար պիրտէն պիրէփարլամաղա պաշլայրփ, Եարատան ալլահ պաշլատըղը մասլահաթը թէքմիլ էթտիլինէ թէշէքիւրլէր հտէրլէր : Կէօրիւնէն

տիւնեա՛ նուր ուլա՛ տօլու . Ճէննէթին
իզգէթի՛ հպէտի ահէնկինի պաշար . . . .
օ զաման պէն նէ՞ եափարբմ : Օ գուծ-
լու բուհլար ըլա , ճէննէթ իլահիսին օ-
գուճագ՝ աճապա պանա տա գըամէթ
օլաճագ մը :

Հ Ա Շ Ի Յ Ե Կ

(*) Ինթիյարլարըն էն պիւլիւք գասպահաթի՛ կճէլի
խաթըրտան չըգարմագ արբ : Եաշայա եաշայա՛ էօլմէզ
օլաուճ գանն էաերլէր : Պու թադսիրաթ պէնտէն ու-
զագ օլաուն : Պու զիւլուստէ օլանլար էօլմիւշտիւր , եիւ-
րէբլէրի կէօմիւլիւ տիւր . վէ մէզարլար տիւնեա տըր :
Ինթիյարլարըն շէրէֆի՛ կճէլի արդուլէմէք տիւր . պու
արգու հէմ կէչէն էօմբիւնիւն էլիլինի կէօսթէրիւր ,
հէմ կէլէճէք աէվէթինէ քեֆալէթ էաեր : Կէլէճէք
գըամէթիմիզի քէնտիմիզէ քէնտիմիզ խապէր վէրմէ-
լիլիգ : Էճէլին աճըսը՝ պունոնլա աէֆ օլա պիլիւր :
Էճէլտէն գօրգուճագ իլին , սըգճա սըգճա խաթըրմիզա
կէթիլմէլիլիգ : Պու մուպարէք ֆիբիրտէն թիթսինէն
աուամ՝ կէճէնին գարանլըզնտան պէթէր գարան-
լըգաա օլուր : Ղաֆլէթ էօգուշու պաշընտա՛ ույգույա
տալան աուա՛լ՝ պիւր ըիւզիւար էստիբլէն , թէքէրլէր
չուգուրա աթար , պիւր տահա չըգամագ օլուր :

Լօրէնցիոս , սէն շիմտի սօրարսըն քի պու էճէլ լաֆ-
զըլա՛ նիչին աուրմալի գուլալըմը թաճիլ էտէյօր-
տուն : Տինլէ պէնի . էճէլ թէֆէքբիւրիւ՝ ինսանը էէր
աէն դալըրլի , աօղրու աուրաուրաճագ պիւր տէնթէք
տիւր . ճէ հէննէմին գօրգունճ կիրտապընա պափագ տըր .
վէ պիլիւ մէզար չուգուրունա գահմէթսիլ էնտիլիր՝
պիւր մերաէվէն տիւր : Օ հէյտէթիլ էպէտիլիլի մաս-
գարալըգա չէվլիւի . պիւր զար աթըրիլա օյնալի ,
թէհլըքէյէ գօյան աուամ , վէ էպէա-էլ-ապաա թէպտիլ
օլմիզ իբի տիւրիւ նէթիճէյէ պիլգայտ օլան էիւ-
րէք , նասըլ էթաէն եափըրիշ արբ : Պիւթիւն զա-
թինի պիւր տագիզանըն թէ շլըքէսինէ գօյուպի , էպէտի-

լից գումար օյնամազ նե՛ ճէսարեթ տիր: Իօմրիմիւ-
զին հէր կէլէն տեմի՛ կէչէնին աչորը մեղարը գափար:
Իճէլ գօրգումսունու պիզ պաստորաղըմըզա, իզվա-
լէր դալէպէ էտէր: Փազլէթի հըֆը էտէն՝ ան-
ճաղ կեննահըն սրաը սրա կէլէն պէլայը աիւշունմէք
տիր:

Տիւնեատէ տէլիլը Եօգ .քի, էճէլ աիւշունճէսինտէ
սախթէ շէքլէ թէպալի օլմայա: Տիւնեա պիլիիճլիյի
քէնսիյի շաշորը, գալպլէրի ճէլս էտէն գումվէթի
քէսիլի, օ հէվան պիլիիճլիյին վատ չօգ սուր. կէլէ-
ճէք վագթէ տուրմայրի թէրթիպլէր գուրար. լաքին
հէփ զազէլ եամրայը կիպի թէմէսիղ շէյլէր տիր, պիր
րիւզկեար էտիքլէյի, հավայա տաղըլը թարումար
օլուր: Սահիհ պիլիիճլիք սրաչա շէյ տիր: Տիւնեա պիլ-
կիճլիյի՛ այլն էսքիսինն պէնդէր, կրնտէն կրնէ քիւ-
չիւլիւր, ըլըլը ազար ազար քէսիլիւր. սահիհ պիլիիճլիք՝
եհէնի սորսն այ կիպի, կիթաիքճէ պիւյիւր վէ ըլըլը
արթար: Տիւնեա պիլիիճլիյի կէճ հասըլս կէլիւր, չա-
փուք թէքմիլ օլուր, վէ մասպարա օլունլարը չափա-
ճադ պիթէր. զիրա մեղարա կիրտիքտէն սօնղաս, սէն
տէ պիլիւրսին .քի, իւլէմա՛ ճէմիյէթէթ էտիփ, իմթիհա-
նէ տուրմազ: Իճէլ՝ օ պիլիիճլիյին եիւզունիւ ա-
չար, վէ բապըթասրըղընը թանղընըն էօնիւնէ գօր:
Լաքին սահիհ պիլիիճլիք պիղի մուզաֆֆէր ճէննէթէ
կէթիւրիւր:

(Բ) Տօսթլարըմըզն էօլիւմիւ պուլուտ կիպի իւզէ-
րիմիզէ էնէր, նէմիյի իլէ սէվտարըմըզն աթէչնի
սէօնտիւրիւր, վէ քեամիլէրին պիլէ կէօլունիւ քէօր-
լէյէն պիւյիւքլիւք թիւթիւնիւնիւ պատաըրը: Էօ-
նիւմիւզտէ էօլէն մօսթլար՝ օրսու լաղըմճըր կիպի,
պիզէ էճէլ էօլունու տիւզէրէր, թապաթին ըտտ
էթտիյի գօրգու՛ լքրա՛հ էնկէլէրինի գալաըրըփ, Եօ-
լու աչարլար. վէ էօլում կէչիտինի՛ պիզէ ֆըրթընու-
տան գաչըփ սըղընաճադ լիման էտէրէր: Տօսթլարըմը-
զն հէր պիրինին էօլմէսի՛ քիպրիմիզն պիրէր գալէմի
տիր տիւշէր. օնլար տիւշտիւքճէ, պիզ աչարտան ու-
չարըզ. օնլարն տարօսու պիր կիւն տէ պիզէ գըմէթ
օլաճադ տէյի, պիւյիւքլիւք խըրսըմըզ՝ ուչտուղու
հալալարտան աչաղա էնտիրըր. տիւնեատէն հիչ օ-
լուփ, թօփրաղըն ալթընա կիրմէտէն, եիւզիւնիւ եա-
լամաղա մէճպուր օլուրուզ: Էօլէն մօսթլարըմըզ՝ պի-

զէ խաղըը խապէր կէթիրի սայլար սոր : Խասթէլք զսիֆլիսնէ տիւշաիւբէրի՝ սիզիւմ ֆայասմիլ իչին տիր . տիւնեատէն կէօջուիւբէրի՝ պիզիւմ իչին տիր : Օնլարն չէբալի տղըը , էօլիւմիւ , պիզ նաֆիլէյէ կէշիրէլիւմ մի : Եթրաֆըմըը սօլաշօփ . դաշպիմիզի ֆազիլէթէ տօսթանէ տավէթ էտէն ճանլարնր պիզ նամբէօրլիւյիւմիւլ իւլէ մասհըմնմու էտէլիւմ : Մէղալարնըն սէստիլ , լաբին մանէվի ըէճալէրիսի ըէն մի էտէլիւմ :

Ալլահ տօսթարմըը էլիմիզտէն նիլին ալըր . սիզտէն ինթիգամ ալմադ իչին մի . հանա . պիզի աշըրըը իչին : Ալլըմըլ էա հաճէթսիզ սիր , էա աղըն սոր , էճէլի ֆիլքրինսէ թուլմաղա դայտ էթմէլ . հաթ թուալա տա՝ խաթըրմըգտան չըգմասըն սէլի , տօսթըուզ դալէմի իլէ գաշպիմիզէ էազար : Լաբին տիւնեա սիհրինտէն սիլզի նէ ագըմըզ այլրա պիլլիյօր , նէ տօսթըուզ մուհասպէթի : Օ աման սիլմէզ զամանա պագ , սանա շու գատար էաղըն կէլլիօրքէն , էինէ սէնին ֆիլքրինտէն ուղագ սոր : Պիւթիւն էօմիւլմիւղիւ , պու էլըմ մալալաթա սարֆ էտէճէլ իլքէն , պիզ սալթ ֆիլքրիմիզ տէն չըդարմաղա գուլանիյօրուզ : Եճէլ սուրմայլի գափուումուզու չալար . էճէլ կիպի սահիս շէյ էօր . վէ ինսանա հէր շէյտէն էլզէմ իլքէն , նէ զաման իսթէրսէ կէլիսն ալիսի , պիդայտ օլաճադ միւսֆիլիմի տիր : Պէլի . քէնտի քէօր միւլահաղալըղըմըզ էճէլի հէր կիւն իւզէրիմիզ տավէթ էսիսի , զօր ուլա չաղըրլիյօրքէն , սիւրիւ սիւրիւ գըլուղալըր կէլիսի , կէլլիյօր տէլի խապէր վէրլիյօրքէն . էինէ պիզի զաֆիլ պասայօր . պու աճալիզ զաֆիլէթին սէպէպի նէ տիր : Մէլէքէր ինուանըն էթալիսնէ պագարլար , թուաճիւպ էտէրլէր : Տիւնեանըն սէֆալարը պու գատար չօգմու տուր քի , գօրգու տիւշիւնէճէք պիր տէմ , պիր սափիւգա պուլընմայօր : Եօգսա ինսանըն տէրաի գայլըը օլ գատար չօգ տուր քի , էճէլ գայլըսը ճանրնա թէսիր էթմէյօր : Եճէլ գայլըսը խաթըրմըգտա գալմաստըը՝ աճապա վագթին կէչուիլի տույուլմատըլընտան մը սոր : Պահատըր Սամսուու կէօլէրիսի օյան սէվալիլ խալիմ Տալիլա կիպի , պիզիւմ տէ ագըմըզ քէօրլէյէն՝ ալըզ օլաուղումուզ սէվալար մը տոր :

Էյ շաշգըն ինթիլարլալ , օթուրսուղումուզ էէրուէ սէօրթ էանընըզա էրլըն ըրա քիթապլար սիզիւմի . քէն .

անկողի պիր պօշ իլնէ աւարմըշնըզ քի , թէմէլնի տարաւան , պիր թանթանալը ճահիլլեքտէն զայրի շէյ տէյիւ տիր : Սիզ տիւմիլք թաւալանլարաւան զիստէ ալնմ օմագ իսթէրմիսինիզ : Սեզէ պիլմէսի Ֆարզ օլանը էջրէնին : Ալէմին էօմրիւ սիզէ պիր ազիմ մէտրէսէ տիր . սիզէ լազլմ օլան իլմի ծնտա էջրէնիրսինիզ . օ մէտրէսէյէ կիրմէսի փէք գօլայ տըր . էօլու իւսթիւն . սէ այազընրզա սօլաշաճագ չալը էօգ : Թապիսթին , թէճրիւպէնին հէր պար կէօղիւնիւզ էօնիւնէ գօտուլու հագ տէրպէրի գուլագ տրտընա աթման : Օ տէրալէրտէն այա պիլէճէլնիզ մէյիլէր էպէտի տիր : Ֆիլքիրտէն խարըճ պօշ իլնիլէրէ տալմագտան վաղ կէլին : Ատընըզ սէջլէթմէք սէվտասընա . քէնտինիզի պիր քիպը իլէ պէսէյօրտուուուզ քի , ատընըզ շէրէֆ պուլաճապընա՝ խօրլանլօր . շանընըզ արթալըճա , Ֆիզիլէթինիզ էքսիլլօր : Իւմինիզին նուրու՝ մահիթապըն ըջըզընա պէնիլէր , հէմ սուուգ տուր , հէմ սուուգ տուր : Օ սուուգ միւլտհազալարընըզա պալպինիզ պուուզ կիւ ոսի տօնա գալըր : Քէնտինիզէ լազլմ օլունտան զայրի՝ հէր շէյի պիլմէք , հէր շէյի էջրէնիմէք սէվտասընա տա օլան գէքի ասալլար , ուշանըն , կէլին պէնիմէ պէրապէր , պիր տէ էճէլնի զարիպ հալնի միւլաճապ էտէլիմ :

(Գ) Կէզէն սէնէ տիւնէա մէյտանընտա օլունա պաշլալան մէշնուր աստուլար՝ պու կիւն նէրէտէ տիր . օ էթտէրէրի թաֆրալար նէրէտէ գալար . արգալարընտաքի քիւրքլէր քէփէնէքլէր նիճէ օլտու : Տիւնէանն էն ազիմ պիւլիւքիւքլէրի , պիզէ էճէլն սահա Ֆասիհ լիսան իլէ սէջլէր : Օ ասալլարըն արգալարնտաքի գաֆթան՝ քէֆին պէզնին էօրնէյի տիր : Օլան զինէթլէրիմիզ մէզար իւզերինէ սաջըմըշ շիշէք կիպի , էճէլն խապէր վէրի : Եէր ալթընտան տէֆինէ չըգարմալա չալըշան գօրգուուուզ խըրազլար կիպի , պիզ տէ մէզարլարըն իլինտէ գէվզ էտէճէք շէյ արալըր : Էօմրիւմիւզտէ էթտիլիմիզ սալթանաթ՝ էօլնէլէրին պրագտըզը մէրասըն մէյվէսի տէյիլ մի . . . . ալ գըլըր պէօճէք կիպի . տահա մէզարլարըն իւզերինտէ սիւրթիւնիւփ , քէնտի զաֆիմիզի , էազլաշան գըմէթիմիզի հիշ տիւշիւնմէյէլիմ մի :

(Դ) Էյէր սուշուլա աթէշ պաշգա պաշգա մալարալարտա մահպուս օլմասա , պիր պիրի իլէ էջլէ

զարմանէ ճէգընէ ճէգընրոսի քի, իբրսինն պիրի մահվ
 օրնայնճա պիթմէզ իտի, լաքին հագ թաալա օն
 լարն խըշմընը գուվլէթիին պաշգա նիյեթեթ սագ
 լամը աբր :

(Ե) Ըու ինտանա օլաճադ դըմէթէ պագաթընըն
 Ղօրէնցիոս : Թապիւթ մահվ օլաճագ, ինտան էվլա
 աը թէքրար տօղաճագ : Տիւնեատէ օյունա չըգան ա
 տամլար՝ օյունլարընը պիդարար տիւնեայլա պէրապէր
 թէսպիլ էտիփ, իշէտիքէրի կիւնահըն ալթընտա ա
 լէմի ինլէտիլէր . ա՛հ, ա՛հ, պիր եէնի թուֆանա տա
 ճա սօյուըլըրա, տիւնեա նասըլ ինլէյէճէք . լաքին օ
 թուֆան սու թուֆանը օլաճագ տէյիլ :

Տիւնեանըն իւզէրինէ պիր եէնի կէօք գուրուլա
 ճագ քի, ինտանըն կէօրտիւյիւ տիւշիւնտիւյիւ շէյ
 տէյիլ : Իւզէրինէ շիմալքի ճանաղը եըլարզարը իտա
 րէ էտէն ճանը եըլարզար տիգիլէճէք . պանսաշգա
 պիր կիւնէշի օլաճագ : Պու կիւնէշ Պէյթիւլաճա (1)
 շէյրինտէ տօղան էվլաաա պէնդէրմի : Տայ հայ, օ
 թէն ալան ալաճ նէ գատար թէսպիլ օլմուշ : Օ Գա
 ղըլթա (2) տաղընտա ինլէյէնէ պէնդէրմի . լաքին օ
 տուր, օ աղբըլար չէքէն տիր : Նասըլ տէյիլթիլիշ : Տէյ
 պէթիլ աղամէթիինն էօիւնտէն կէլէն ալայընա պագ
 պիւթիւն ճէննէթ ըրբեապընտա, մէլայիքէ էթրաֆը
 նը գուշաթմըշ . սալթանաթլա կէլյօր : Ղօրէնցիոս,
 տիւնեանըն միւտտէթիինտէ կէօրիւլէճէք շէյլէրին
 կէրլի պու սօնու տուր, լաքին քեամիլ ատամըն ֆիք
 ըրինտէ իլքի օլմաը : Քեամիլ ատամըն գաըլիին
 թահրիք էտէճէք պիր շէյ վար ըսա, պու տուր . պիր
 ստամ նէ գատար ույուշուգ օլսա, պունու տիւշիւն
 տիւքտէ այըլըր, տայարըը էճէլ ույուքուսուհտան ույա
 նըր : Շիմոփ վագթիին վար իքէն, տիւնեատէն գամի
 սայանաճագ պիր շէյ արա . էօգաս էպէտ-էլ-ապատ
 պթար կիտէրսին : Սալէճ ատամըն երիզու գօրգու
 սունտա սարարըրա, գապահաթըլ օլմն նէյ կիւլէ
 նիր : Պու գըյամէթ կիւնիւ իշին տիր, գըյամէթէրէ
 գարար վէրիլէճէք, վէ իւմիտէր գամ օլաճագ՝ աղիմ
 կիւն իվն տիր քի, էպէտիլք ֆապաթ թանըրընըն

(1) Բէր-շէհէ՛ :

(2) Գաղթուա :

սէնէլէրինի սայմազա Թայեին իբէն, Թօզտան Թօ֊
 վրագտան ետիրութչ էտնա ինսանըն իւղէրինէ կնտի:
 Պու մաշէր կիւնիւ տահա ուզամքմը . խայր . իշթէ
 սէնտէ պաշլատը : Ալլահ Թարաֆրտուն սէնին շէ֊
 րիաթինի Ֆասլ էթմէյէ կէլէն քէնտի զեմէթին՝
 փօսթունտա օթուրմուշ, քէնտի իլամընը սանա փի֊
 շին վէրիբ : Գըսմէթլէրի գաթ էտիփ , Ֆասլ էտէ֊
 ճէք սէշյէ պիր աղիմ կիւնէ՝ եպընըզ ինսան մը պի֊
 գայտ տըր . ինսանըն ազլը վար բաա , հէր տիւշիւնճէ֊
 սի պունա պինա օլմուլը : Մէլէքլէրին վէ մէլէքլէր
 փատլիահընըն պէշյէ սըգգաթլա պագտըը շէյէ՝
 ինսան էվլտըր կէօղիւնիւ եուամը մը : Օ շէրիաթ
 մէճիլսինին էթրաֆրնտա, մէլաիքէ սաֆ սաֆ նուրանի
 չէմպէր կիպի, ճինտէրինէ կէօրէ՝ պիրի պիրի իւսթիւնէ
 տիզիլիփ , կէօղլէրի ինոանըն իւղէրինտէ , Թագտիր
 օլաճագ գըսմէթինէ պէքլէյէճէքլէր : Եարատան քէն֊
 տի շանընըն ինթիգամընը ալմուլա, պու կէօրտիւշիւ
 Թէհարըրք՝ ինսան իշին տիր : ինսանըն հալէնի ինսանտա
 պէյան էյլէ, իսպիտի իէճփիպ էփիփ, ալէմէ աշիփար էյլէ
 տէյի , ճէմիի մախլուգաթ րէճա էտէճէք : ինսանըն
 էպէտի գըսմէթի օ սաաթա պագարքէն, էշյէ պիր կիւ֊
 նիւ խաթըրնտան չըգարմագ՝ սալթ ինոանա՞ մը մախ֊
 սուս տուր :

Օ կիւն՝ պէնիմ հէր պար խաթըրնտա տըր , լաքին
 նէ զաման կէլէճէք : Մէլէքլէր պիլէ խապէր վէրէմէզ
 օ մուսիպէթլի սաաթի օնլար պիլէ պիլէմէզ, զիրա պիր
 գարանըզ պուրուտ արաբնտա տըր . մախլուգաթտա
 կէօրէն եօգ . անճագ եագլաշտըը սահիճ տիր : Վագթիւ
 նի պիլմէք օլամագ, լաքին եէրինի պիլմէք կիւճ տէյլէ
 էյ՝ ալիմ կիւն , ինսանըն հէմ իւմիտինի , հէմ գօրգու֊
 սունու Թամամ էտէճէք կիւն . եիւրէքլէրին հէփսինի
 աջգի, գըսմէթլէրէ գարար վէրէճէք կիւն . հէր շէյի սէն
 պիթիլիփ , հէր շէյի սէն պաշլալաճագտըն : Էյ՝ աղիմ
 կիւն , նէրէտէ սին , նէրէտէ . սէնի՝ նէ վագթթտա պու֊
 լա պիլլյորում, նէ էպէտիլլըտէ : Պու իբի տէվլէթ սա֊
 հիպի՝ պիրի կէչէնէ հիւքմ էտէր , պիրի կէլէճէյէ .
 կէօյա իբի տէվլէթի պիր էթմէյէ գարար վէրմէք իշին,
 վէ Թաճլարընը վէրէն Թանղըրնըն սոգամէթինի ար֊
 Թըլըրի , զագպարըր իճրա էթմէք իշին կէլր կիպի,
 իբիտ տէ հուսուսլարընըն պաշընա կէլրլէր . օրտտա
 կէչիճի վագթ՝ Թախթտան էնմիլ փատլահա կիպի :

արթըր. եաշամաղա իրթիքեապ եթմեզ. քէնտի գըը-
ճընըն իւղէրինէ տիւշեր. լաքին քէնտի եաըընը հօւ-
մեզ. օ հէր մահսուըննու հօլտիւրէն՝ պաշ տիւշմե-
նի հճէլ տէ պիլէսինճէ ճանն վէրիր :

Օ զաման էպէտիլիին տէվէթի պաշար. օ խոսթ-
րընը երգաըղընը վադարը սուլթանըն օ կիւնքի
զազապը հագ արը : Պէնի իչէրի աըն տէյի՝ գալպի-
միղին գափուսունու աղ մը չաընը : Իչէրի աընը օւ-
սայարգ, իբրամընըն աըննամ մը գալըրտը. էճրի-
նի հօտէյէճէք մալի՝ մի հօղուսու : Ալլահ էօրիւլա
պիղի աղ մը չաղըրմըն արը. պիզ իսէ՝ պիր Ֆէնա
տիւշ կիպի ծնու կէրի աթար, տիւշմէնլէրինն էն
էանասընա իբրամ էտէրալիք : Շիմտի ծնուն կիւլէր
հիւղիւնտէն զայրիսի՝ հէփ տիւշ օլտու : Շիմտի իշ-
թէ գափուսու աղըրտը. պիր գափու քի, տիւնեա-
տէն հիւզ պին գաթ պիւլիւք : Հաքիմին աղընտան
հիւքիւմ չըգարգըյն էպէտիլիք կէլը, քէօթիւլէ-
րի պիր քիւքիւրա գույուսունա աթար, վէ էյիւլէրի
պիր միւֆէրիւհ պաղչէյէ գօր : Օնտան սօնղրա նէ
օլուր. ծնտան սօնղրա օրաճագ հօգ. օ սօն Ֆաարը
արը. ճէննէթի ճէննէթ էտէր, ճէհէննէմի ճէհէն-
նէմ : Աէ էլիտէքի հիքմէթլի տնտիսթարը վուրուփ,
էպէտի քիլտիինի պօյու պօյունճա չէվերիփ, կէրէք
գութըւլարը, կէրէք գութուղարը, եէրլի եէրի-
նէ գափար : Աէ գափանարգարը եէրտէն, նէ պիր-
լէրին, նէ օպիրլէրին՝ էպէտիլապատ չըգաճաղը գալ-
ուաղ :

ԵԼՏԻՆՆԻ ԿԵՂԷ

ԵՃԵԼԻՆ ՀԱԼԻ

Ի՞նչէլ նէ՛ օյնագ տըր, նէ՛ զալիմ տիր: (ա) պանի տերտըլերի, իխթիյարւարը ալսա կէօթիւրսէ . . . Թապիաթին իլերիսին ալաճաղընա, հիւքմիւնիւն իգթիզասընա պաղլանսա . սէնէլերին տէվրինէ պէքլէսէ տէ, վիւճուտուսուզ իփրանըփ, քէնտիլիյինտէն Թօփրագ քէսիւ տիքտէն սօնղրա, կէլսէ սիւփիւրսէ մէղարա աթսա, Ֆէպիհա: Խայր . օ մէրհամէթօիզ՝ կիւճիւմիւզ գուվլէթիմիզ փէք եէրինտէ իքէն ալըր կէօթիւրիւր: Էօմիւր՝ պաշըմըգա, պէլայրսա, պիզէ պրագըր . եօգ էյեր էյլիյիսէ, չէքեր ալըր: Ֆագըրը պրագըփ՝ զէնկինի ալմագ, տէրտիմէնտի պրագըփ՝ տէվլէթլիյի ալմագ, օ զալիմին զէվգի տիր: Նիչէ՛ գուվլէթի եէրինտէ ատամլարըն քէֆիսինի՝ պիւթիւն էօմիւրլերի էօրիւմտէն իպարէթ ալիւ ատամլար՝ սագաթ էլլերիլէ տիքմիշ տիր: Պէլի իքի գաթօլմուշ՝ նիչէ՛ իխթիյար պապալար, Թազէ էվլատլարընըն մէզարը իւօթիւնէ կէօզ եաշը տէօքեր: Իշթէ պէն, իշթէ

պէն : Ա՛ն էր կիզէմ, սէսին մէզարընը պէն գազըմատըմը . կիւնէրինին պահարընտա՛ն էլիմէ սէսի մէզարա պէն գօմատըմը . . . . ա՛հ, սէսին եաշընը հիսապ էթմէսին ասը՛նէ . ազ կիւնիւն զարֆընտա չօգ եաշատըն, զիրա Փազիլէթին չօղ ուտու : Քիշինին եաշը՛ կիւնէշին տէվըինտէն հիսապ օլմազ, իլլա քէնտի Փազիլէթինտէն : Քիշինին Փազիլէթի օլմատըգճա, եիւզ եաշընտա տա էօլսէ, եինէ կէնճ՛ էօլիւր : Քիշինին պօշ կէշիրտիյի սէնէլէրի, մէզարը թարիսինտէն իխրաճ՛ էյլէ, օլ գատար էքսիք եաշամըլ տըր :

Քիշինին գալպինտէ Փազիլէթ գալմազսա, ալթուն կէօզիւնէ տահա փարլազ կէօրիւնիւր : Քիշի ալթունտան իմթիլա օլուր ամմա, գարնը տօյմազ : Եազը՛գ քի կէօզիւմիւզ քէօր տիւր . իգպալնէ օլտուղուն թանըմայօրուզ : Օ եիւզիւ կիւլէր գալպի խաին Փահիշէնին զէվզի, շաշըն աշըգլարընը զէվզէնիփ, էզիլէթ էթմէք տիւր : Էօյլէ ասամլարըն չէքտիլի՛ պիր աճաիպ հալտըր . էթտիլէրի սէֆալար աճընաճագ շէյլէր տիւր :

Պախթ տէտիյին պիր գուշ միսալի, եալտըզլը գանատլարըն աշար հավատա տուրուր, վէ չըրփընտըգճա սաշտըղը քէրէմէրի, սէն թագսիմ էյլէ տէյի, գազայէ պրագըր : Պիր սիւրիւ ինսան

Էվլատը՝ գափայլում, թուլթայլում, էլէ կէ-
 թիրէյիմ տէյի, հավայա սողրու կէօզիւ-
 նիւ տիրքմիշ, Կօլլարըն ուզաթմըշ, աուճ-
 լարըն աչմըշ պէքլէր: Պախթըն քերէմ-
 լէրի տէօքիւլտիւքճէ, պագ խալգ նէ
 խըրս ըլա պիր պիրինի չիյնէր: Պագ,
 գօճա՝ գարըսընը նանսըլ ունուտուր.
 տօսթ տօսթ ունու նանսըլ չիյնէր, էվ-
 լատ՝ պապասընը նանսըլ էգէր: Պուլուփ,
 էլ ուզաթմաղա նէ գատար զէքի օլուր-
 լար. էլէ կէթիրմէյէ նէ գատար ճէսա-
 րէթի օլուրլար. էլէրինէ Փըրսաթ կէչ-
 տիրէյն, հիչ պիր շէյէ իլիշմէզլէր. հագ-
 գը ատալէթի պիլէ պասարլար, հիչ ին-
 սաֆ էթմէզլէր: Տիւշերլէր քեարըն փի-
 չինէ, մանսըպ, պիւյիւքլիւք արամատա
 պէզլի վիւճուտ էտիփ, թանփ ու թու-
 վանլարը քէսիլիփ երգըլըրլար:

Հէփսինին խըրսը պիր տիր, լաքին
 դըսմէթլէրի պաշգա տըր. պիրի թիզ
 միգաճ տըր, արգուսուն էլէ կէթիրմէյէ
 աճէլէ էթտիյինտէն, մուրատընա վա-
 սըլ օլամազ. պիրի էլէ կէթիրլյօրքէն
 տիւշեր, էլինտէն գաչըրըր. օ պիրի թու-
 թար, էլէ կէթիրտիմ տէյի սէվլինիր,
 սէֆասընը չըգարլյօրքէն աքսինէ տէօ-
 նէր, զաֆիլ պիր գայ չըգար, մալինի
 գալըրըրը հօյլէ պիր ատամա վէրիբ քի,
 նէրէտէն կէլտիյին օ տա պիլմէզ: Վայ
 հալինէ օ ատամըն քի եիւրէյի մալինէ
 եափըլըզ օլուփ, այըլըրքէն եիւրէյինին

փարջասը տա պէրապէր դօփար : Տէր-
 տիմէնտ խասիս , իշինէ եարամազ մալի-
 նին պաշը ուճոունտա չիւրիւր եաթըր
 տա , պիր լօգմա էքմէյէ ա՛հ էտէր : Պիր
 պիրինին գանընը իչէն՝ ըագըսլար , նէ-
 ըէյէ սիլիրտիյօրսունուզ , ըահաթընըզը
 պօզման , էտինտիյինիզ մալին սէֆասըն
 սիւրմէյէ պագըն . . . . տինլէյէն քիմ :
 Խըրսլարը՝ կէօզլէրինի քէօր էթմիշ ,
 գալպլէրինտէքի խուսումէթ , զօր ուլա
 էվլէր երգըմը տավլարա տիւշիւրիւր :
 Խուսումէթ գարղասը պէօյլէլէրի կէօր-
 տիւքլէյն , սէվինճինտէն գանատլարըն
 չըրփընըփ , իրաֆ , իրաֆ տէյերէք՝ լէշին
 պաշընա գօնար , քէմիքլէրինի սօյար : Օ
 շաշգընլար պու հալ իւն սարայլարտան
 չըգար , տիլէնէ տիլէնէ վարըր պիր տամ
 ալթընա գափանըր : Պազըլարընը տա
 պախթ՝ տէօքտիւյիւ քէրէմլէրին ալթըն
 տա էզէր : Նէթիճէի քէլամ իգպալի
 գուլանա պիլէն փէք ազ տըր : Լաքին
 էճէլ կէլիփ պու Փարգլարը գալտըրտըգ-
 լայն , հէփիտինի պիր Փագըրըզա գօր :
 Հէփիտինին իսմինի պիր կէօզլիւ թօր-
 պասընա տօլտուրուր . եաշլարը , փայէ-
 լէրի , լիյագաթլարը , հէփ պիր պիրինէ
 գաթար էլի իւն գարըշտըրըր , վէ հէշ
 այըրմազ , ըասթ կէլէնի չէքէր չըգարըր :
 Եօգ , էյէր պիրինի այըրաճագ օլուրսա ,
 վայ հալինէ ծնուն : Իլք այըրտըզը՝ էճէլի
 քէնտիտէն փէք ուզագ գըլաս էտէն տիր :

(Թ) անդրընննն էճէլէ պուլուրտուղու, զաֆիլ օլանլարը վուր, սաղլարը զկյատէ իւրքիւտէճէլէրի վուր տէյի, թէմպիճ էթ միշ օլմադ կէրէք: Պա՛գ շու գօրգուճ թէնպիճէ՛՛ էճէլին էթ տիյի իթաաթը: Պա՛գ, ինսան էվլատընը նասըլ ալտատըր, էմնիյէէթ ինի նասըլ զէվգլէնիւր: Թախ մինլէրիմիզի տախմա եալան չըգարըր, սայընթըլարըմըզը շաշըրըր: Նիլէ՛ ա տամլարըն էօլտիլիւնէ թաաճճիւպ է տէրիզ: Աճըտըղըմըզտան զկյատէ շաշար պագարըզ:

(Բ) Պախթ աչըզըզը պիր մուսիպէթ կէօսթէրիւր: Պիր տէվլէթ՝ պիր նէք պէթէ պէշարէթ տիր: Պախթըլա էճէլ պիր զուլումքեարըզ շիրքէթի էթ միշ սանըրսըն: Պախթ էճէլէ թէտաւրիք էթ տիյի գուրպանլարընէֆիսթաամըլա պէսլէր, վէ կէրէյի կիպի սէմիրթ տիքտէն սօնղրա, շիլէքլէր իլէ տօնատըր, գուրպան էէրինէ կէօնտէրիւր: Գաշ տէֆ՝ ա պախթը կէօրտիւմ, գարանլըզ տամ ալթընտա, ատը պէլլիսիւլ ատամլար աւրայրի պուլուփ, պիր համլէտէ մալ իչիւնէ սօգար, տիւնեանըն մալինի տէվլէթ ինի էլինէ վէրիւր, նազարընը իւսթիւն տէն այրըմազ, պալալէրէ գալտըրըր, կէօզ էօնիւնէ գօր, վէ խալգ պուճուճ իգպալինէ պագըփ, հասէտ էթ տիյի էէրտէ, օ տա պու էէնի տէվլէթ ինէ քէն տիյի ալտըրմըլ՝ սէվլինիփ տուրտուղու

Եկերտէ , պատիժ պունու պիրտէն պիրէ
 իգպալին տամընտան թէքերլէյիփ , էճէ-
 լին գըլըճը ալթընա աթար : Պէոյլէ պէոյ-
 լէ նիշէլէր օլմուշ տուր քի , սասպահքի
 իգպալինէ հասէտ էթ տիյիմիզ ատամըն՝
 ագշամ հօլիւսինիւ աղամըլըզ :

Եփլաքէ սէր չէքմիշ պիր մէշէ աղա-
 ճը , պաշընը սալար տուրուր . օլտուլու
 օվանըն պիր էանընա կէօլիէ էտիի , կիւ-
 նէշի քէսէր . կիւնէշին ըսըճաղընտան
 դաշան դօյուն սիւրիւսիւ կէլիպ կէօլիէ-
 սինէ սըլընըլ՝ գայլարա , պօրալարա չօփ
 սէնէ գարըլ գօմուշ : Լաքին պիր քէր-
 րէ պալթանըն կէօլիւնէ իլիշտի , պիւյ-
 իւքիւլիւնիւ կէօրտիւքլէյն քէօքիւնէ
 սաթաշտը : Վուրա վուրա ագըպէթ տէ-
 վիրտի : Օ օվայը կէօլիէսի իլէ էօրթէն
 աղաճ , ինլէյէ ինլէյէ երգըլը . կէօլիէ-
 սինին եկըլէրինէ աալարընը էաթըրըր .
 կիւրիւլթիւսիւնտէն էանընտաքի օրման
 էօթէր , շամաթասը էթրաֆ տաղարա
 աքս էտէր : Պի այնիհի էճէլ տէ խալ-
 գըն կէօլիւնիւ գօրգուլթմագ իչին ,
 էիւքսէք պաշարը , պիւյիւք քիմնէլէրի
 գուրպան էտէր . վէ գըլըճընը գընընտան
 չըգարան՝ օ կիւվէնտիյիմիզ իգպալ տըր :

Վիշինին էօմրիւ նէ գատար կէօզէ
 կէօրիւնիւր օլուրսա , միւտտէթի օ գա-
 տար գըսա օլուր : Գըզըմ՝ նէ կիւղէլ
 իտի . օ նէ կէօզէրէ մալիք իտի . էա-
 շայաճագ էվլատ տէյիլ իտի . իւսթիւնէ

պագտորդճա սէվինիր իտիմ . . . անհ, սէ-
վինճիմ չօդ սիւրմէտի: Պէօյլէ պիր կիւ-
զէլ էվլատը՝ պէօյլէ չափուք իթիրէճէյի-
մի հիչ ինանմազ ըտըմ: Օ երւզիւմէ
կիւլիւմնէյէն եանագլար պէօյլէ չափուք
սօլաճաղընա ագլըմ եաթմազ ըտը: Օ
պիւլպիւլ տիրի սէօյլէմէզ օլաճաղընա՝
քէնտիմի ինանտըրամայօրտում: Եճէլ
պէօյլէ տիր . էն կիւզէլ էօմրիւն արտըն
տա սագլանըր: Են թէնտիւրիւթ վիւ-
ճուտուն ալթընտա կիզէնիր՝ պիզի էօյ-
լէ ալտատըր: Շաչըլն ատամ, ճան ա,
ճըսըլա տէօքէճէյի կէօզ եաչընը՝ էյի
վագթիւտէ խաթըրնա պիլէ կէթիրմէզ:
Պէն կէօզ եաչը տէօքէյօրում տա՝ թէ-
սէլի պուլթօյօրմույում . . . անհ, ղայրէ-
թիմ նաֆիլէ տիր, կէօնլիւմ ալտան-
մայօր: Տէրտիմտէն ուզագ գալմաղա՝
հերնէ եօլ թուլթայօրսամ, եինէ տօլա
չըփ օրայա չըգայօրում: Իչթէ եինէ պու-
էթտիյիմ միւլահազալար՝ գաչընտըղըմ
ֆիքիւլէրէ վարտը . . . մութըն պիր պի-
րինին աճըսընը կէօրմէյէնլէրէ . . . անհ,
տիւնեատէ եա պիր օլմագ օլմասա, եա
այրըլմագ օլմասա: Ա՝ նէրկիզէմ՝ կեր-
չէք, սէնի տիւչիւնտիւքճէ եիւրէյիմտէն
գան կիտէր: Կէրչի սէն պէնիմ էվլա-
տըմ ըտըն, անճագ վիւճուտուն պէնտէն
այրըլտը: Լաքին ծնունլա՝ պէն, իքի-

միզ պիր վիւճուտ ուտուգ . . . . պէլի . օ
 եաշամըջ օլսայրտը , պէն պու տէրալէրի
 տույմազ ըտրմ : Նէրկիզէմի անասընտա
 պուլըւրտում , Ֆիլանտրոսու ունուտուր
 տում : Ա՛Տ , ազիզ եօլտաշըմ , օ սէնի
 պանա , պէնի սանա պաղլայան պաղ նի՛
 ճէ օլտու : Պու պապտէ իքի եիւրէք պիր
 օլմազ տէյիլ , պիր պիրինէ գարըշմազ
 տըր քի , պիւթիւն այըրմանըն գապիլի
 եօգ : Էճէլ գըլըճը վուրտուղու զաման ,
 պիր եիւրէք տիր՝ իքիյէ պէօլիւնիւր .
 տիւնեանըն խայրը ուղուրու՝ օ եարա-
 տան ագար կիտէր . օ իքի փարչանըն էն
 գութսուգու՝ էօլէնին իւթիւնէ եա-
 շայան տըր . օ գանը ագան փարչա եիւ-
 ըէք տիր քի , չըրփընտըգճա աճը տույար .
 օ փարչա տըր քի , էօլիւմիւնիւ՝ էզիյէէթ-
 լէր իչինտէ թամամ էտէր . . . . ա՛Տ եիւ-
 ըէյիմ , տուր , տուր . . . . օ եարայա սօ-
 գանմա :

Հ Ա Շ Ի Յ Ե Ի

(ա) Սէն տերսին քի հիւ օլմադա , պարի ինսան
 էօրէք իջն սօղմուշ ուսա , եաշամազ իչին տէ սօղ-
 մուշ օլտուղունու էճէլ թանըլփ , վուրտուղունու
 հագ իւզըն , առայէթ իլէ վուրտուն տէրսին : Սէ-
 նին իսթէտիյին պօշ տուր . էճէլ կէնճ առամը կէօ-
 թիւրիւր . իգպալի քէմաղտէ օլմը կէօթիւրիւր :
 Էճէլ զուլուքէար զապիթ կիպի , էօրֆ գուլանըր .
 վէ քիպրինին իֆթիխարը , կէօզէ կէօրիւնիւր նու-
 ֆուպար գուրպան էթմէք տիր :

(Բ) Թապալտած էնասիրին պիր պիրինէ զրոտ օլուփ, տախմա ճէնքլէշախյի կիպի, էճէլ տէ հօմիւրէ զրա տիւշմէն տիր : Պիր իղպալլն ատամա րաանթ կէլիւր, փարլագ, տինճ, շաղ օլաուղուն կէօրիւրէ, նէֆսինէ եէտիրեմէզ, քէնտի տէվլէթինին գանու նու՝ Թու.Թուգլուգ, ուլլուգլուգ տուր. զէվգ սէֆա, պիւլիւքլուք սէվասար օնաս եասագ սոր. էօյլէ ատամլարը կէօրիւրէ, քէնտի տէվլէթինէ պիր իլլանէթ ատա ետէր : Էճէլ հօմիւրտէն իքրահ էթտիյինտէն, պիր հօմր նէ գատար շաղ օլուրաս, օլ գատար զիյատէ տիւշմէն օլուր, էօյլէ հօմիւր եէ նիսի, քէնտի ճիւքմիւնիւ արթըրույը՝ քէնտիյէ շան սոյար : Տէքք էթմէքտէն իօշանըր, դաֆիլ ալաւմագ իսթէր. Փօտուլանաճագ պիր շիքեար արար. նէ գատար ումուլմաղ վագթոտ պասարաս, էլիլիթլլի օլ գատար զիյատէ օլուր : Գօրգօլու Ֆիքրի միզտէն չըգարմագա՝ նէ տէքլէր գուլանըր : Էլ մեմ լէքէթինտէ Թէպտիլ կէզէր փատիշահար կիպի, հօմիւր շէքլինէ կիրիւր, ատրնա հօմիւր տէտիրիւր :

Թէտապիրէրինէ եարայաճագ գլաֆէթլէրինն ճէփիսինէ կիրիւր : Տէվլէթինին հուտուտու՝ Բօմ գար թալընըն (1) ուշուփ կէզտիյի եէրլէրտէն պիւլիւք իքէն գանաթի եօզ, տահա պիւլիւթմէք իսթէր : Ներօն չատար (2) կիպի, կեահ քէօչէք դըյաֆէթինտէ կէզէր, կեահ արապաճը օլուր արապա սիւրէր : Գատա էաիսի եէրէ վուրտուղու ատամը փարալանույընճա, օնու Թանըմագ միւքլին տէլիլ. քէնտինին գաթի գուրու քէմիք շէքլինէ պէնդէմէյէճէք գլաֆէթլէրի կիրմէյէ պագար : Էքսէրլիյեա միւլահհիւմ վէ սէմիզ գըյաֆէթէ կիրիւր : Մութլու օ կէօրիւնէն գըյաֆէթլինէ գափըրմայանըրաս : Պիր կէօզիւ էճէլտէ, պիր կէօզիւ կէօյլէրտէ օլան ատամ՝ հէմ էօլիւր ատամ սոր, հէմ էօլմէզ տիր : Չիւնքի պէն չօգտան պէրի էճէլին տէքլէրինի տիգրմէթլէ կէօլէյիսի տուրուրում, կէօրտիւմիւ. եօգաս տիւշիւմտէմի կէօրտիւմ քի շիրին վէ կիւլէր եիւղլիւ կէօրիւնմէք իլլին, օ հէյաթլէթլ շէքլինի պրագըրի, այնանըն հօմիւնտէ քէնտիյէ տիւղէն վէրիւր իսի : Հայ հայ. շու զարիպ սէյրսնը իսթըրմոսն

(1) Գարթալ գոաղա՝ բօմ պէվլէթինին տէմի իտի :

(2) Բօմա շատուրը քուք :

չըգարմայլմ : Տիւշ պիլէ օլա, երին էճէլին հալլին
անղաթմաղա եարար :

Պիր տէրի գանլը ճէմիյեէթիտէ պուլունուում, է-
ճէլ մէճիտէ կէլլէք իսթէտի, թապիւթ գախուլու
աչմար, լաքին էօնլնէ պիր հէքիմ տիւշմիւշ, էլին
տէն թու թմուշ իչէրի սօգուու : Իչէրի կիրաիքլէյն, քիւ
օլուուլում պէլլի օլմասըն տէյի, հէքիմէ եօլ վէրաի :
Վէ պիր շէրէմէթը իսթիյար մուամէլէճիլէ վարրի,
քէնտի իչլին պիր սէֆիւհ տէլլիգանլը գուրպան սէմիրթ-
միշ իմիշ, օնա պէտէլ քէնտիմիլի գուրու քէմիք գաֆա-
սընը վիւճուսուուու թէսլիմ էթաի . վէ օնուի եէրինէ
պու միրասէտիմիլին խաֆիֆ թավրընը, զարիֆ գոյա-
ֆէթիմիլի, գուրղուն պագըլըն թագընը, արգասիյա
պիր աղըր քիւրք ալըր, իւղէրինտէքի քէֆիլն պէրլնի
էօրթաիւ : Իլլինտէքի կէրիլէ եայ՝ տօղուլուր, պիր կիւ-
գէլ չըպուք օլուու, վէ գէհիլլի օգլարընը շիվէքեար մահ-
պուպէնիլն կէօղիւնտէ սագլաաը : Պու գըյաֆէթըլէ օ
գալիմ թէպաիլ շիքեար արամաղա չըգար : Նէրէյէ կի-
տէր տէյի սօրաճագ սըն . հէյ, նէրէյէ կիթմէղ, չօգ կիթ-
տիլն եէրի իսթէրտէն, սէֆանըն օլուուլու եէր տիր . էյ-
էր սէֆանըն թու թաուլուու եօլ՝ աղլն իրիաֆլըրա,
կէճէլէր կիւնտիւղիւ գօվալաաղընտան զիյաստէ, էճէլ
սէֆայը գօվալար :

Չէմք սէֆա աղըր քէօրլէյիլի, վէ րապըթաաղ չաղ-
լէգ՝ քէամլլլլլլլն եէրինէ կէչտլիլ զաման, էճէլ տէ եէ-
րինէ կէօրէ՝ սօֆրա պաշընա կէչէր, հօրա պաշը օլուր,
զարրաղըր եուվարլար . վէ մուսիպէթը գաստէհին սիլմէ
սիլմէ տօլուուլուր, օ ճիւմպիւշիւ եարանլարըն աշգը-
նա՝ ալ գաստէհ վէր գաստէհ իչտիլի եէրտէ, վէ էճէլ
օնտա աէյիլ . քէնտիլէրտէն ուղագ սըր կիպի, օնլար
ճէլը գէվգլէնտիլլէրի եէրտէ, էճէլ տէ օնլարը գէվգ-
լէնիլ : Վէ գաֆալար տուամանլանըլի, գօրգուլար տէֆ
օլուլի, եիւրէքլէր շէնլէնտիլի պիրլէ, տիւնեանըն սէ-
ֆալարընը մէճիտէ տալլէթ էտէրլէլի . Ֆիքիլ տէ օ աշգ
ըլա, էճէլն իւղէրինէ պիր պիւյի . ք քիլտ վուրուր . օ
գաման էճէլ օ էյրէթի գըյաֆէթիմիլն գասպ զաֆիլ պրա-
գըլի, գաշալընը չաթար . . . գամալլըլար, գօրգուլարըն-
տան կէրի կէրի գաշալըլար, վէ պիրի պիրի իւսթիւնէ տէվ
րիլիլի, գամթի իւմիտ ճանլարընը թէսլիմ էտէրլէր :

Ղաֆիլ պուլունուուգլարը, վէ չէքաիքլէրի գօրգու,
հէման կիւէրչիլէյէ աթէշ սօգանաղգտա թու թու .

շուքի . փաթլայրփ . փարլայրփ . կնարեւտէյիփ . վուր-
տուղու գատար սիւրմէզ :

Էյ Լորէնցիոս . էճէլ նէ զաման կէլէճէյինի պիլմէզ-
պին տէյի . ճանրնր թաթը էմիլյեէ . թաէ ույուուոնրմու-
սուն . օնուն թէհէլքէլի օլմաոր՝ վագթի պէլլի օլմաոր-
լը աըր : Վատէսի մալու՛մ տէյիլ տէյի . պիւթիւն էօ-
միւրէրնի Ֆէնա կէչիքէն ատամլար կիպի օլմա :

Նէրկիլէնին էօլմէսի՛ կէրչի վագթաորը ըտը . լաքին
պիլլինմէզ շէյ տէյիլ խոի : Վէնճիլք շէնլիյի արասընտա՛
էօլէճէյի խաթրնտան չըզ մազ ըտը . կէօղիւ տէ . Ֆիք-
րի տէ . կէլէճէք թագսիրինտէ խոի : Պախթ՝ էճէլ ի-
լէ իթթիֆադ էտիփ . դըլըմըն կէօղիւնիւ պաղալըփ
ալտաթմադ իչին . էօնիւնէ փարըլթըրը տիւրիւ օյուն .
ճագլար տէօքէր . ալթուն կիւմիւշ կէօթթէրիլ խոի .
լաքին էվլատըմ էինէ կէօղիւնիւ ինսան էվլատըն սօն
տէմինտէն այրըմազ ըտը : Վէ էյէր տիւնեա էիւղիւնտէ
իդպալ տէտիլէրի շէյ պուլունա պիլլիտէ . պախթ
պիր էանտան . թագլիլք շազըզ պիր էանտան . գըզը-
մըն իդպալինի . քէմալ մերթէպէյէ վարտըրըյօրար ըտը :
Էճէլին օգու՝ պէօյլէ պիր փարադ գալլաանը վուրուփ
տէլէ պիլտի՛ մի . հայ հայ . հաթթու օ զալիմին օգու-
նու մրինատըզ կիպի չէքէն՝ օ փարադըզ աըր : Վէօյա
պիւլիւքլիւք՝ թէտպիրլէրիմիզի ալթ իւսթ էտիփ . ին-
սան էվլատըն միգատըրը պիլտիրիլ կիպի . ճէսարէ-
թիմիզի զապթ էթմէք իչին . պէօյլէ միւէքքէտ ալլադ
կէօնիւլիւլիւք տէրսլէրի վէրիր :

Տիւնեա պիւլիւքլիւլիւնիւն վագարընա՛ Լորէնցիոս
տահա հայրան օլուր մու . տահա օ էիւքսէք հալալար-
տա . պիր նիւ՛ ըիւզկեար ըլա գըրըլքի տէվրիլէճէք ին-
ճէճիք պիր կէվըք տալըն թէփէսինտէ . եուվատըն
եափմալա հէվէս էտէր մի : Տէյէլիւ՛ . քի էճէլ էիւք-
տէքտէ օլանլարա . աշաղաքիլէր գատար էագըն օլմայա .
լաքին տիւնեատէ ըահաթըզ՝ թամաըն պիլմտիլի էէր .
տէ պաղատըրը էալան մը տըր : Ինսանը սէֆիլ էտէն՝
էօզըուգ տէյիլ տիր . իլա օլանտան սըգգընլըզ տըր :

Էյ թամաքեար տէլի գանլը . էյ իդպալէ աշըզ ա-
տամ . կէլէճէք գըմէթինէ պիդայա ճահիլ . գալտիլնէ
Ֆախտէլի գօրգու վէրմէք իչին . իլթէ պէն էճէլին
գօրգունճ հէյէթիլի կէօղիւն էօնիւնէ գօտուու . շիմոնի
սէնին թէմէլսիզ իւմիտէրլինի գալթ էթմէք իչին . իդ-
պալըն կիւլէր էիւղիւնիւ՛ գարըսընա ըէսմ էտէլիմ :

Իյէր շու պէյթէրիմ հոգգ ըսա . Ֆէլէք քելկի
օգշատրդճա՝ էճէլինի եագլաշորրըր : Աէն ալթուռնա
տահա թամն էտէրմիսին , քէնտի թէլէֆինէ գարը
վարմաղստահա կէօնլին չէքէրմի : Էճէլին զէվգի՝ նի-
շանն վարլաղընը վուրմոգ աըր , վէ աթաղը կիւրիւ-
թիւլիւ օլմուլը , հէմ գօրգուսու՝ վուրո՛րքէն տուլու-
մալը : Էճէլին սալթ պայաղը խալգտան եուգարը օ-
լան պաշարա աթաղը օգլարը թօփլտամ , թէրքէշի-
մի տօլուրուրում . օնտան սօնղլա օ թէրքէշի՝ կէօքտէ
օգ աթան պուրճուն եանընա ասում քի , ինսան էվ-
լատընը կէօղլունէ կէօրիւնսէ :

Կէրջի պու պիր գօրգունճ եըլարղ կէօրիւնիւրտիւ .
լաքին չօգ խայրըլը օլուրտու . Ֆէլէյին թէհլէքէլի
վէրկիլէրի էլէ էլէրի կէլմիշ ատամը , պու տիւնեա ֆըր-
թընսարնտան սէլսմէթէ չըգարմաղա եարարուր . օնուն
ըըղլը՛ն՝ էքսէրլէյեա օթուրթտուգլարը տէգքիւն թիւ-
լէրի կէօրիւրէր իտի . եանի , թէհլէքէլէրի արթարգ-
ճա , քէնտիլէր էմնլէեթլէրին արթըրմոգտան , վէ
հայա օլան իգպալէրի էլէ քէօրլէնիվ , կէլէճէք գըս-
մէթլէրինի խաթըրտան չըգարմաղտան , կէրի տու-
րուրար ըտը :

ՍԵՒԻՉԻՆՆԻ ԱՆՆՆԻ

ԷՕԼՄԵԶԼԻԲ.

Ահա իհարկեւ, Ներկիւնէ գատար կէնճ՝ հօլ
մէտի. Ֆիլանտրոս կիպի անի անսըզ
հօլմէտի: Հայ հայ, թէսէլլամ պո՛ւ մու
տուր: Ա՛Տ, հաթթա տերտիմին էն
պիւլիւլիւ պու տէյիլմի: Օ արատա կէ-
չէն վագըլթլար տերտիմի կիթտիքճէ ա-
ղըրլաթտը: Նէ գատար կէճ՝ իթիրտիմ
խսէ, իթիրտիլիմին աճըսը օ գատար պիւլ-
իւք օլտու: Եաշատըգճա եիւրէքլէրիմի-
զին պաղը սըգըլըփ, իքի եիւրէք պիր
պիրինէ տասա գավի պաղլանտը: Օ պաղ-
լար գըրըլմաղա պաղլայընճա, եիւրէյիմ
տէ եարալանմաղա պաղլատը, այրըլգ
աճըսը սարտը պէնի, վէ հօյլէ պիր աճը
քի, սէնէլէր սիւրէյօր: Օնուն խաս-
թէլիլի աղըրլաշտըգճա՝ պէն տէ պիլէ-
սինճէ տերէճէ տերէճէ հօլիւրտիւմ:
Պիր ճէֆաքեար գապիթ էլինտէ՝ սաաթ-
տան սաաթա էգիլէթի արթար միւճ-
րիմ կիպի օլտոււմ. գուվվէթի աղար ա-
ղար քէսիլիփ, սօն նէֆէսին վէրիլքէն,
աման տէյի հայգըրարագ՝ աճըսընը պէլ-
լի էթտիլինէ պէնգէտիմ:

Վիշի կիւնլերինն սօնունա պէօլէ
 աթըմ աթըմ եղկեեթ չէքերէք կիթ-
 մէք պիր զալում շէյ տիր . պաշննա կէլէ-
 ճէքտէն պի խապեր , հօմրիւնիւն սօն
 կիւնլերինի վէսվէսէ վէ գօրգու արա-
 սընտա , սէնի մէզարա կէօթիւրէճէք՝
 պիր ուզուն գոյթու եօլտա սիւրիւքլէ-
 նիփ կիթմէք՝ չօգ մուսիպէթլի շէյ տիր .
 իւմիտ թէսէլլասը ազար ազար քէսիլիփի,
 իւմիտ գաթ օլտուգճա , վէ իւմիտ էթ-
 տիյի շէյլէր հէփ կէօլկէ օլտուզուն վա-
 րա վարա անղատըգճա , քիշինին գալլի
 նէ գարա եասա կիրիյօր . պէլի , հօմրիւ-
 միւն սօն կիւնլերինսէ , գութսուգ թա-
 լիմ պէնիսու հալէ գօտու . պէնիմ պու
 մէյուս վէ մահզուն փերլիյիմտէ , տէրտ-
 լի կիւնլերիմի պէօլէ սիւրիւքլէտիմ :
 Ա՛հ , օ քէնտի նէֆսիմէ օլան մուհապ-
 պէթին , օ ինսանըն վիւճուտունա եափը-
 շըգ արսըգ միւտահէնէճի պէնի ալտա-
 տամատը , տէրտլերիմի պանա իղմազ էթ-
 սիրէմէտի :

Չօգ տէֆ՝ա կէօղիւմիւ իւզերինէ տիւ
 քէր պագարտըմ , Ֆիքրիմտէն կէլէն
 մուսիպէթլեր՝ պագըլըման անղաշը-
 լըրտըր Գաշ տէֆ՝ա հօլմիւշ գըյաս էթ-
 տիյիմ եէրտէ՝ պագարտըմ քի , օ սօլմուշ
 աղարմըլ տուտագլարըլլա եիւզիւմէ կիւ-
 լիմնէյօր :

Վիւրիյիմին աճըսընը թէսէլլա էթ-
 մէք իչին , քէնտիյէ զօր էտէր , եիւզիւ-

մէ կիւլէր եիւզ կէօսթերիբ , քէնտի ա-
 ճըսըն պասթըրըր , պանա պէլլի էթմէզ
 իտի : Ա՛Տ , պէնիմ աճըմ ըսա , օ պէնի
 թէսէլլա էթտիյի զաման՝ տահա զիյա-
 տէ արթար ըտը : Եճէլ իչէրիսինտէ
 կիզլէնմիշ , էօմրիւնիւն թէմէլինի՝ կիզ-
 լի կիզի տուրմայրփ գազըր ըտը : Պիր
 մամուր վիլայէթի տիւշմէն ապէրի մու-
 Տասարա էթմիշ կիպի , զալիմ էճէլ տուր-
 մայրփ՝ խասիմանէ լաղըմլար գազըր , օ
 զաիֆ վիւճուտուն խարապընա գաստ է-
 տէր , թըպ իլմինին էտէ պիլէճէյի իմ-
 տատը զէվզէնիբ տուրո՛ւրտու : Ա՛Տ , կէ-
 ճէ եըտըզլարը , սիզ պէնի Ֆէլէքգէտէ
 կէօրմէյէ ալըշգ սընըզ , Ֆէրեատ ու
 Ֆիզանիմի տաիմա իշիտիրսինիզ , տերտի-
 մին խայալլէրի՝ էաթըփ ույուզլատըղըմ՝
 եէրտէ , գաչ տէֆ՝ա եիւզ էասթըղըմը
 սարսըփ , պէնի թաթըլը ույգոււմտան ույ-
 սնտըրմըշար պիլիբոսինիզ : Կէօղիւմիւ-
 աչտըզլայն , ճան ալամէթինտէ էՏլիմ՝
 կէօղիւմ էօնիւնէ կէլիբ : Օ ուզուն կէ-
 ճէլէրտէ , պանա պու գալան էօմրիւմ-
 տէն ազիզ ճանըն՝ սասթտէն սասթէ
 սէօքիւլտիւյիւնէ պագտըգճա , իչիմտէն
 գանլար կիտէրտի : Ա՛Տ ալլահ , օ էանը-
 նը պէքլէտիյիմ կէճէլէրտէ՝ էօմրիւ թիւ-
 քէնտիյինի կէօրտիւքճէ , նէ աճըլար չէք-
 մէմիշիմ : Սասթտէն սասթէ ըէնկի սօ-
 լուի , էօլիւ պէնզի պաղլարտը : Մէզա-
 ըրմըն պաշընա քէնտիմ վարըփ , գօր-

գուն՝ էպէտիլի կէօրտիլիւմ կիւն, օ
գատար եիւրէք աճըսը չէքմէտիւմ: Թագ-
տիրին զարը՝ պէնիւմ հագգըմա՝ էճէլտէ-
մի, էօմիւրտէմի տահա գարար էթմէ-
տէն, կէօզիւմ էօնիւնտէ եուվարլանտը
ղըն կէօրտիլիւմ զաման, օ գատար կէօ-
նիւլ ազապը չէքմէտիւմ: Զարըմ էօմիւր-
տէ տուրտու, լաքին եազըգ, էլիմէ նէ՞
կիրտի. աղըր աճը չէքմէյէ պիր ուղուն
վագըթ գազանտըմ:

Ընճագ աճըարղըմըգ ատամլար զայ
օլմուշ տէյիլ, էօմրիւմիւզիւ կէօզ եա-
շիլա կէչիւմէնին ասլը՞նէ: Ֆիքրիւմիղի
մէզարլարընըն էթրաֆընտա կէզտիրիփ,
քէնտիմիզի պիհուտէ աճըլարա ալտըր-
մազա նէ՞ մուճիպ: Հիչ քիչինին ճանը,
օ ճէննէթ նուրունուն փարչասը, մէզար-
տա սէօնէրմի: Եօգ, եօգ. օնուն (ճէն-
նէթտէ ատը նէ օլտուղուն պիւմէմ քի
ատընը վէրէմ) օնուն էօլէճէք փարչա-
սընտան զայրի շէյի էօլմիւշ տէյիլ. էօ-
լէն՝ Փագաթ եաշամասընա մանի օլան՝
իւզերինտէքի գապա փօսթ տուր. օնուն
հագգընա տէրտտէն պէլատէն զայրի
շէյի էօլմէտի: Եաշայան քէնտի տիր.
էօլիւ սըրասընա պէն քէնտիմի գօմա-
լլըմ: Թանղընըն մէրհամէթինէ պէն
միւհթաճըմ: Հայ հայ, մէզարլարտա
նէ չօգ ատամ վար: Մէզարիսթան նէ
պէրէքէթլի եէր տիր: Ինսան եաշամա-
ղա օրատա սօղար: Պու եաշատըղըմ

եկր՝ պիր Թէնհա չեօլիսթան տըր. կեօզ
եաշըլա սուլանըր՝ պիր սագիլ սելվիլեք
տիր. պէն կեօք գուպպէնին ալթընտա,
աղլայըփ սըլլամաղա մախսուս՝ պիր գա-
րանլըգ զընտանտա մահպուսուսմ: Եհլի-
մին օլտուզու եկրտէ հեփ վարլըգ տըր-
հեր շէյ սահիհ տիր, հեր շէյ պագի տիր:
Օրատա հիչ պիր շէյ Թէպտիլ օլմաղ. հեփ
պեր գարար, վէ պեր տեվամ տըր: (ա)

Եօյլէ օլտուգտան սօնդրա, մէզարը
իւզէրինէ պիր հպէտի փերտէ չէքէլիմ-
օ արթըգ մէզարտա տէյիլ: Օ կէչիտ
հեր նէ գատար գօրգուլույուսա, կէչ
տի, գօրգույու սաուշտուրտու: Արտը
սըրա պագայէ տօղրու պագայըմ: կեօ-
զիւմէ եհնի նիզամլար կէօրիւնիւյօր,
օնլար ըլա Թէսելլա օլայըմ: Ա՛ ազիզ
կէճէ, սէն Ֆիքրիմի աչ. ինսանա՝ ին-
սան լիյագաթընը կէօսթերէյիմ, պու-
լայքի նէշամըն զաֆի ինսանըն լիյագա-
թընը կէօսթերէյիմ տեր իքէն, պիւյ-
իւքլիւյիւն Թէնգիլ Էթմէյէ: Ույան եիւ-
րէյիմ, ույան, հագ աչգըլա ԹուԹուշ
տա եան: Պուլայքի պու պէյթլերիմ
ճան կիպի ալա օլա, ճան կիպի Էօլմէզ
օլա: Իլահի, նէ սեօյլէյօրուսմ: Պեօյլէ
Փանի մէտհլերի՝ հիչ ճան իրթիքեայ
էտէրմի: Խայր. պէնիմ իւմիտիմ՝ տա-
հա ալա շէյտէ տիր. պէյթլերիմին իւճ-
րէթ ինի հպէտիլեքտէն իսթերիմ:

Սէլամ, եա Էօլմէզ ինսան. սանա Էօ-

լիւր տէմէք՝ քիւֆը կթմէք տիր : Ինսան
 նուրանի գափուլարտան կէջիփ՝ էպէտի
 կէնճլիյէ վասըլ օլաճագ : Ինսան կիպի
 պիր զաիֆ մախլուգու , վէ պէօլէ խա-
 պէրսիզ զուհուր էտէն միսաֆիրի ճէն-
 նէթ կէօրիւնճէ , թաաճճիւպ էտէճէք :
 Պին շիւքիւր սանա ես՝ գատըր ալլաճ .
 ես սահիպ քերէմ , շիւքիւրլէր օլտուն
 սանա քի , թիւքէնմէզ էպէտիլիյի՝ թօփ-
 րաղըն Փանի էվլատընա վէրմիշին : Սէ-
 նին քերէմինի Տիքմէթինի կէօրմէքտէն՝
 Ֆիքրիմ Եօրուլաճագ օլուրսա , Եօրղուն-
 լուղուն նէ՞ իլէ սաուշտուրսուն : Ա՛՛՛՛՛ ալ-
 լաճ , ծնտան սօնղրա տաճա՝ սէնի սէվ-
 մէք , սանա սէճտէ էթմէք Փազիլէթ մի
 օլուր ումուշ , խայր ամէլմի օլուր ումուշ :
 Գալպիմիզէ Ֆերաս տէյիլ մի , պօյնու-
 մուզա պօրճ օլմա՛ղ մը :

Հայ հայ , էյէր էօլմէզ օլտուղում՝
 տերտ չէքմէք իչին իսէ , էյէր էպէտիլիք՝
 տերտլէրիմի էպէտի էթմէք իչին պէնի
 էպէտէն եաշատլօրսա , պէնիմ քիպրիմ
 նէրէտէ գալըր . . . լաքին ալլաճ քերիմ
 տիր , աֆիլ էտէր : Չիմմէթ՝ գալպիմի-
 զի տիւրթիւփ , պիզ Փազիլէթ քէսպ
 էթտիքճէ , օ տա կիւնասքեար իսիմլէրի-
 միզի՝ ճէննէթ տէֆթէրինէ գայտ էտէր :
 Պէլի , քերէմինտէն շիւպ Տէմ Եօգ , էճէլ-
 տէն եիւզիւմիւ տէօնմէմ . գալպիմի եի-
 նէ շալ էտէր , խա՛քի փայինէ եիւզլէր
 սիւրէրիմ :

Ղանլարըն ճիւղէսինէ՝ Եարատան
 պիր բուհ ուլա հայաթ վերմիշ . հէփսի-
 նին բուհու՝ պիր ազիզ փունարտան չը-
 մըշ տըր: Օ բուհլարա քէնտի գաթըլ-
 մըշ, լաքին հէփսինէ պիր թարզ տէյիլ .
 հէր պիրինէ՝ հիքմէթինին իգ թիզասընա
 կէօրէ, վէ գուրտուղու թէտպիրին միւ-
 նասիպէթինէ կէօրէ գաթըլմըշ . վէ հէր
 պիրինէ՝ քէնտի պուրճունտա թայելին
 էթտիյի՝ տիւրլիւ թէճրիւպէլէրի էթ-
 տիքտէն սօնղրա, էյէր քէնտի ալա հաւ
 լէրինտէ, վէ չըգտըգլարը փունարըն
 փաքլիյինտէ գալմըչլար ըսա, թէքրար
 օ փունարա տէօնիւփ, էպէտի բուհա
 գարըշաճագլար տըր:

Այ տամ, սէն գուրտ տէյիլ սին,
 պէօճէք տէյիլ սին . քէնտինի թանը,
 պիւյիւքլիւյիւնէ պագ, քէնտի գըլմէ-
 թինի պիլ: Քէամիլլիյին գափուսու օ
 տուր: Պէն Ֆիքրիմի թօփլայըփ, քէնտի
 զաթիմէ պագտըգճա, պիր Եապանճը
 քիպար զատէ կէօրիւրիւմ, թանղըրտան
 այրըլմըշ՝ Եէր Եիւզիւնտէ կէզէր պիր
 զաթ սանըրըմ: Քէնտիմէ պագտըգճա
 կէօնլիւմ պիւյիւր, աչքըմ արթար .
 տիւնեատէն իքրահ էտէր, Եիւզիւմիւ
 տէօնէր, Ֆիքրիմի էպէտիլիյէ գալտըրը-
 ըմ: Պու Ֆիքր իլէ թապիաթ թէպ-
 տիլ օլուր, կէօղիւմէ տահա թէքմիլ
 կէօրիւնիւր: Տիւնեա պիր գարըշըգ գա-
 ըանըգ Եէր կէօրիւնիւր. տիւնեա թիւ-

քէնմիչ, եերինտէ ըջգլար եանայօր սա-
նըրում: Կէօզիւմէ հէր շէյ պիւյի.ք, հէր
շէյ ալա կէօրիւնիւր: Պագարըմ, պէն
քէնտիմ իմ, լաքին պիր պաչգա զաթ իմ:
զաթ իմ տիւրիւ հալէրտէն կէշէր, կիթ-
տիքճէ կիւզէլէնիր, կիթտիքճէ ալա օ-
լուր: Կէլէճէք զաման կէօզիւմ էօնիւնէ
պիր ազ գըմէթլէր գօր քի, վագթի
հալտէ գալըն փէրտէ ալթընտա տըր,
թախմին իլէ պուլունմազ: Մանըրըմ քի
թապիաթ գծլարըն աչմը՝ ճանըմը գու-
ճադլար, պէնի պիլմէտիյիմ եերլէրէ կէօ-
թիւրիւր: Ա՛հ, պիր կիւն պէնիմ էմա-
լիմ օլան՝ օլ մութլու զաթլէրէ րասթ
կէլէճէք օլուրսամ, նէ աչգ ըլա սարը-
լըփ, նէ սէվինճ իլէ գուճադլայաճադըմ:
Պաչգանիզամտէ, պաչգա թապիաթտէ,
սիւրիւ սիւրիւ ճանլար կէօրէճէյիմ քի,
պանա կիւնէշի ունութտուրաճադլար:
Պու կիւնքի կէօրտիւյիւմ տիւնեատէն
ալա՝ պիր տիւնեա կէօրէճէյիմ քի, էլ-
պէթտէ պուսու եերի իլէ խաթըմտան
ջըգարտաճագ:

Ե՛յ էօլմէզլիք, սէնին նէ օլտուղու-
նու քիմ թարիֆ էտիփ, խազինէլէրինի
նագլ էտէ պիլիր: Սէնի շու գատար պի-
լիրիմ քի, սէն պիր թիւքէնմէզ էօմիւր
սիւն, վագըլթլար կէշտիքճէ՝ սէնին թէ-
լին ուզանըր, վէ եումաղըն ասլա պօշան-
մազ: Սէնին թէլին՝ պու էօմրիւն միհ-
նէթ արղաճընըն չիւրիւք թէլինէ պէն.

զէմէզ: Ըու կիւնեշին ըշղղընը կեօր-
տիւյիւմիւզ փէք ազ զաման տըր: Պիր
տէրտ չէմպէրի իչինտէ՝ կեահ պօզու-
լուր, կեահ եափըլըր, տեօնէր եաթը-
րըզ: Պու եաշատըղըմըզ էօմը՝ իլաճ
գուվվէթի իլէ պասըլըր՝ պիր ուզուն
խասթէլէք տիր: Ճանըմըզ տա թէնի-
միզ կիպի ալիլ վէ զպպուն տուր: Էն
ալա Ֆազիլէթիմիզտէ՝ տաիմա սէվապը-
նը թէնչիլ էտէճէք թադսիրաթ վար.
Էն պիւյիւք սէվինճիմիզ՝ թէքմիլ օլմագ
միւմքին տէյիլ. Փագաթ տէրտ չէք-
մէյէ գուվվէթ վէրէճէք թէսէլլալար
տըր: Զաթիմիզ Տէնուզ պաշլամըշ պիր
թասլագ վիւճուտ տուր: Վէ պիզ կիւ-
նիւմիւզիւն տահա շէֆագընտայըզ, տա-
հա չին սապահընտայըզ: Տօղաճագ էվ-
լաու պու քէմալսիզ էօմրէ նէ գատար
եագըն ըսա, պիզ տէ սահիճ էօմրէ օ
գատար եագըն ըզ. վէ օ էօմրիւն գա-
փուլարընը աչաճագ՝ եալընըզ էճէլ տիր
քի, պիզի պունտա մահպուս թուլթան
զէնճիրի գըրար: Ինսան էվլատը էճէլին
էլինտէն գուրթուլուփ, օ էպէտիլէք մէյ-
տանընա չըգաճագ օլուրսա, շու նիմէթ
լէր հէփ պէնիմ տիր տէյի, աճապա նէ
սէվինճ էտէճէք: Ճան թօփրագտան
այըլըփ, գարանըգտան չըգըփ, պէօյ-
լէ պիր եէնի կիւն կեօրէճէք օլուրսա,
անի անսըզ թէպտիլ օլուփ, նէ սէվինճ
տուլաճագ տըր: Կէճէնին իւլքիւնթիւ

սիւ, էճէլին գօրգուսու, վէ շէքտելի տէրտէրին աճըսը, տաճա իւզերինտէ իքէն, ափ անսըզ օ տէվլէթի կէօրտիւքլէյն, սէվինճի նէ գատար թէօիրի օլաճաֆ : Օ նէ սէվինճ թիթ իրէմէսի տիր, օ նէ թաթլը սարսըլմա տըր : էճէլէ նէ գատար տուա էտէճէյիզ . . . էյլէն եաքէրիմ ալլաճ, էյլէն . սէն փէք ճէօմէրտ սին . ինսան էվլատը պու գատարա տայանամազ . . . պու ազիմ տէվլէթի՝ պէն սալթ տիւշիւնմէյլէ քէնտիմի շաշըրըսու . էիւրէյիմի գօրգու կիպի պիր թիթ իրէմէ ալըսօր . կէօրէճէյիմ տէվլէթտէն շիմտիտէն գօրգայօրում : կէօզիւմիւզ էօնիւնտէ նէ սայըսըզ Տիքմէթլէր տէօնէճէք . նէ պիլմէտիյիմիզ շէյլէրի կէօրէճէյիզ : Ինսան էվլատը Տէր շէյի պիլմէք սէվտասընը՝ օրատա գանտըրաճաֆ տըր : Պու տիւնեանըն գափալը սըրլարընը՝ օրատա աշիքեար կէօրիւր : Շիմ տիքի Տալտէ թապիաթի էօրթիւփ, քիշինին ֆիքրինի էօրան պուլուտլար, վէ ալիմէրին կէօզիւնէ պիլէ տիւնեայը աշաղըզ նիզամնըզ կէօսթէրիփ, տիւնեանըն նիզամ պաղլարընը գըրըգ տէօքիւք զէնճիր փարչալարը տըր գըլաս էթտիրէն փէրտէլէր՝ Տէփ երթթըլըփ, զէնճիրին Տալգալարը՝ պիր պիրինտէն այրը գըլաս օլունան էէրլէրտէ, Տէփ պիր պիրինէ կէշմիշ՝ թէքմիլ զէնճիր օլտուզու, պիր պաշտան պիր պաշա աշի-

քեար կէօրիւնէճէք տիր. հէր էօլէիւ եէ-
րինի պուլուփ, թէքմիլ օլաճագ : Վէ
պու աղիմ եէքիւն՝ հէր քէօշէսի նուր
օլուփ, կէօզ էօնիւնէ տէս տէյիրմի կէ-
լէճէք : Օ մահայլտէ պիր եիւքսէք եէր-
տէ տուրուփ, հավալարըն իչինտէ օ չալ-
գանան սայըսըզ տիւնեալարա նազար
էյլէ, տօլաշտըգլարը եէրտէ՝ չիզտիքլէրի
նուրանի իղլէրէ պագ : Պու քիւրրէլէրին՝
էն խաֆիֆինին պիւյիւքլիւյիւնիւ խայ-
ալ էյլէ . ծնտան սօնդրա էն քիւչիւյիւ-
նիւն՝ էօլէիւսիւզ պիւյիւքլէր իլէ օլան
միւնասիպէթլէրինի հիսապ էյլէ : Ատա
պալըղընըն տիվ կիպի պիւյիւքլիւյիւնիւ,
քիւմէսի իլէ փարլագ փարլագ եութուփ
տա, եութտուղունու տույմատըղը՝ ու-
ֆաճըգ հայփանլարա բուպար էյլէ : Պէօյ-
լէ հէյպէթլի վիւճուտլար տա տամարը-
մըզտա ճէվէլան էտէն գանըն զէրրէլէ-
րի կիպի, օ կէզտիքլէրի էօլէիւսիւզ տէ-
րեալէրտէ զայպ օլուփ, կէօրիւնմէզ օ-
լուր : Հայ հայ, պինա պէօյլէ պիւյիւք
տիւր, միմարը պէօյլէ հիքմէթլի տիր
Իմտի պու հիքմէթլէրին հէփիսի՝ պիր
պագըշտա կէօզիւն էօնիւնէ կէլիւսէ,
սէն նէ՞ օլուրսուն : Էյէր պիր շէյէ հայ-
բան օլմագ՝ քիչիյէ սէֆա վէրիւսէ, օ
սաաթտէ գալպինտէ նէ ֆէրահ տույա-
ճագսըն : Պու ագլըն էրմէտիյի տիւնեա-
լարը՝ գուտրէթինին օյունճաղը կիպի,
էլինտէն տէօքէն գատըր ալլահըն ազա-

մէթինի կէօրտիւյիւն սաաթ , գալլին տէ նէ աչգ տօղաճագ : Օ փարլայան բուհլար հասըլ օլտուգլարը փունարըն էօնիւնտէ , պիղիմ տաղլարըմըգտա կիւ նէշէ գարըը աչըլան շիշէքլէր գատար կէօրիւնէճէք : Պու ճէննէթ կիւնէշի նէ տիր քի , եարաթտըըը գուլլարա էօլ շիւսիւզ սայըսըը տէվլէթ սաչայօր , վէ ասըլ տէվլէթ՝ քէնտի ճէմալին կէօրմէք տիր : Պու մատտէյի սալթ էճէլ հալլ էտէ պիլիր : Հայ հայ , պու սըրրա վա գըֆ օլմագ , պու գատար սէֆայէ մա լիք օլմագ՝ փէք գօլայ շէյ տիր . . . պիր էօլմէյէ միւհթաճ տըր :

Հալա հէր պիրի պիրէր մէքեանտա տաղընըգ , հէր պիրի քէնտի ճինսինէ կէօրէ՝ տիւրլիւ գուտրէթլէրէ մալիք , սայըսըը ճանլար , հէփ պիր էէրէ ճէմ օլուփ , հէփիսինին մասլահաթի պիր , էպէտ-էլ-ապատ պիր էիւրէյիլէ գօնուշ մագ՝ նէ թաթլը էօմիւր տիւր : Ճէննէթին ազատ էհալիսինտէն օլուփ , իչին տէ օլան մալին՝ էօլմէզ սահիպի օլմագ , հէր պիրիմիզ գուտրէթիմիզէ կէօրէ՝ սէ ֆամըզ արթըփ , եարատանըն էսրարընա վագըֆ օլմագ , ֆիքրիմիզ իլէ ալլահը զապթ էտիփ , եարաթտըըընն սէ պէպինի տույուփ , նէյէէթինի անղլամագ , վէ եարաթտըըը շէյլէրի քէնտիյէ բուպար էտիփ , կէօղիւմիւպիւ պիր հիք մէթտէն պիր հիքմէթէ կէզտիրտիքճ է

գատըր ավաճըն թերթիպլերինէ ազըլ էրտիրմէք, չօգ պիւյիւք տէվլէթ տիր :

Պէլի, Էպէտիլիքտէն զայրիսի հէփ պօշ տուր : Պունտան սօնդրա տաճա ճա նը էօլմէզ օլտուղունա ինանան ատամն՝ տիւնեատէ սահիճ տէրա էտէճէք շէյ գալըրմը : Եարըն պիր տէվլէթէ փա տիշաճ օլաճըղընը պիլէն էսիր՝ պու կիւն քի չէքտիլինտէն շիքէայէթ էտէր մի : Այաղընտաքի փրանդայը շիմտիտէն ու նուտուր, խայալինտէ թախտա օթուր մոն՝ հիւքիւմէթ էտէյօրում սանըր : Էյլէք սահիպի ատամ՝ պիր չօճուգ փա տիշաճ կիպի տիր, փատիշաճըղը զապթ էթմէյէ՝ եաշընըն պալիղ օլմասընա պէք լէր :

Քիշինին ճանընա գուվլէթ վերիփ գալըրմաղա՝ պունտան զիատէ նէ՝ Փիւ քիր օլա պիլիք : Էօմրիւմիւզիւն տէրա լերինտէ պիզէ տայանըփ թէսէլլա էտէն՝ եալընըզ պու Փիքիր տիր . զամըմըզ գա սավլէթիմիզ խաֆիֆլէնիր . տիւնեանըն եալան կիւզէլլիյի կէօզիւմիւզէ կէօրիւն մէզ օլուր . տիւնեայը՝ թուլուլմոնշ կիւնէշ կիպի ուզագտան սէյր էտէրիզ : Օ պիւյիւքլիւք քիւչիւքլիւք մասգարա լըզլարը գալգար . Ֆէլէյին նէ միւսաա տէսի գալըր, նէ թէրսինէ տէօնմէսի : Հէփիսի պիր, պիր ըիւթպէտէ կէօրիւ նիւր . պիւյիւք, քիւչիւք, զէնկին, զիւյ իւրա, հէփիսի պիր խամուր օլուր, գա

բանը գտա պիր պիրինտէն սէջլմէզ :
Պունլարը սէյր էտէն ատամ՝ պուրճլա-
րըն էն եիւքսէյի՝ զուհալ սէյեարէսին-
տէ օթուրմուշ կիպի , տիւնեայը տէս
տէյիրմի կէօրիւր , նէ տէրէլէրիմիգտէ
չուգուրլուգ կէօրիւր , նէ թէփէլէրի-
միգտէ եիւքսէքլիք :

Դանլը գույու իջինտէ պիր Փազըր
մահպուս՝ գույունուն նէմլիյինտէն , ալ-
չագ հավասրնրն պօզուգլուղունտան պօ-
ղուլոյօրքէն , պիր մէրհամէթ սահիպի
վարըփ թօմրուղուն աչսա , գույուտան
չըգարըփ , պիր խաֆիֆ հավալը , լաթիֆ
րիւզկէարը , վէ միւճէսսէմ կիպի սէյ-
րանկէաճ նազարէթ լի պիր տաղ թէփէ-
սինէ չըգարսա , օ տէրտիմէնտին եիւրէյի՝
սէվինճինտէն չըրփընըր , նէֆէս ալմա-
ղա պաշար , եիւրէյինի պառան փաս չէօ-
զիւլիւր , վիւճուտու թազէլէնիր , էօմ-
րիւնիւ եաշատըղընը տույար , եէնիտէն
տիւնեայէ կէլիւր : Պի այնիճի պիր ճան՝
ինսանը րէզիլ էտէն պաղլարը գըրըփ ,
հատտէն աշըրը էթտիյի պօշ սէֆալարը
թէրք էտիփ , ալչագ նէֆսլէրի եէնիփ ,
սերպէսթ վէ խաֆիֆ՝ ագլըն գուվլէ-
թինէ ույարսա , տիւնեատէ օլտուղու-
նու թանըր , էօլմէզ իւմիտլէր իլէ քէն-
տիյի պէսլէր , ալչահը պիլէ էլէ կէթիր-
մէյէ թալիպ օլուր : Վէ Ֆիքրինի հագ-
գա գալտըրըր , թէսէլլա օլաճագ ազիմ
Ֆիքրիլէր գուրար . Փագիլէթ տէտիլէ-

րի՝ զօր ուլա կէլըր գալսլինտէ եերլէշիր :

Այլեք սաՏիպի ատամ՝ էլը իլէ կէօյիւ թուլթար, պաստրղը եերէ՝ տէօն տէյի էմը էտէր, տիւնեա՝ այաղը ալթընտա քէնտի տոլյմատան տէօնէր : Կէլէճէք իգպալլինին իւմիտի իլէ քէնտիյի սէվին. ճէ ալտըրըր տուրուր : Տիւնեատէն չը գար, էպէտիլիյէ կիրիւր : Օնտան սօնղրա Փանի սէՓալարըն Տիչ պիրի՝ արզու սունու էլլէնտիրէմէզ. նէ կէօզիւ փարլայան կիւնէշի կէօրիւր, նէ գուլաղը կիւրլէյէն կէօյիւ իշիտիր . Փըրթընա ըրւզկեարլարը՝ էթրաՓընտա նէ գատար սերթ էսսէ, քէնտի գըսմէթի՝ ըրւզկեարլարա Տիւքմ էտէնին էլլինտէօլտու զուն պիլիւր . ծուն էթէյինէ էափըջըր . էաջը երլլարը կէչէր . քէնտի Տիչ պիրին տուլմազ : Էօլիւմ սաաթինտէ նէ աճը տույար, նէ աղըր : Էճէլլին կիրտապը նա՝ կէօզիւ աջըգ, էիւզիւ կիւլէր, սէ վինէրէք աթըլան՝ պէօյլէ ատամ տըր : Պունա գարջըլըգ, էպէտիլիյի ինքեար էտէն ատամ՝ ասուտէ վագիթտէ պիլէ էիւրէյի թիթիրէր :

Լ՛Տ : Ճանըմըզը շու միՏնէթ տիւնեասընտա Տապս էթմէյէլիւմ . չիւնքի շու չիյնէտիյիմիզ թօփրագ՝ պիր կիւն պիզի պասաճագ տէյի Տիւր տէմ գօրգու սուն չէքէյօրսագ, պարի էօնիւմիւզտէ աջըգ օլան՝ կէլէճէք վագթա սըղընալըմ քի, քէնտիմիզի սէլամէթ է չըգարա.

լում : Տիւնեայլա պէրապէր պիզի տէ պէտ
վէ Փանի շէյլէրէ տօղրու սիւրիւքլէյէն
աղընթըա գարշը գօյալում . տուրալում
պիր քէրրէ , կէլէճէք գըսմէթիմիզին ա-
լալըղընը տիւշիւնէլում , վէ Ֆիքրիմիզի
պին սէնէ սօնղրայա կէօթիւրիւք , շիմ-
տիքի ատամտա օ զամանըն ատամընը կէօ-
րէլում : Օ զաման կէօզիւմիւզիւ քէնտի
իւզէրիմիզէ չէվիրիք , էօլմէզ ատամ օլ-
տուղումնուզա պագտըգճա , նէ գատար
սէվինճ տույարըզ : Պիզի ասըլ քէնտի
հալիմիզէ գօյուք , օլտուղումնուզ հէյէթ-
տէ կէօթիւրէն օլ միւպարէք այնէյէ
պագտըգճա , նէ գատար թէքէպպիւր է-
տէրիզ : Քիշի կէլէճէք վազթինի պի-
լիք , գըսմէթի օլաճագ սաատէթի Ֆիք-
րինտէ իշլէթմէք՝ չօգ թաթլը շէյ տիր :
Կէլ պիր թէրթիպ էտէլում . պիր ատա-
մը իքի սայալում . պիրինի պագիլէ գօյա-
լում , պիրինի Փանիլէ . պագիտէ օլան Փա-
նիտէքինի թէսէլլա էթսին : Հէմ սէօյ-
լէշէնլէր պիզ օլալում , հէմ սէօյլէշտիքլէ-
րի հիքմէթլի մատտէլէր պիզիմ հագգը
մըզա օլտուն , հէմ գալպիմիզտէ պիր պի-
րի իլէ սէօյլէշտիքլէրինի տինլէյէն՝ էի-
նէ պիզ օլալում :

Երէնցիոս , (Բ) պունլարը տիւշիւն-
տիւքճէ , իշէրինտէ պիր մուպարէք ղու-
րուր տույայօրմուսուն . օլմայա քի պաս-
տըրասըն , գիրա օ պիր հագ ղուրուր տուր :
Քիպր էտէճէք էէրտէ՝ սագըն մահճուպ

օլմա : Կերչի ինսան քէնտիյի նէ գատար
խօրլասա՝ աղ տըր, լաքին նէ գատար տա
աղիզ թու թաս՝ հադ տըր : Ֆագաթ հիւ-
նէր եանըլմամատա տըր, կերէք իթի-
պարը , կերէք հագարէթի եերինտէ
գուլմամալը : Ֆագիլէթէ քիպր էլլէ ,
ճանընը աղիզ թու թ : Տիւնեատէ Ֆիք-
րին սէֆալարընա՝ նէ շէյ պէտէլ օլա պի-
լիր . քէնտի էօլմէզ օլտուղուն պիլլիփ ,
պիւլիւքլիւլիւնիւ թանըյան, վէ քէնտիյի
իթիպար էտիփ , գըյմէթինի պիլէն ճա-
նա՝ տիւնեատէ նէ շէյ թէշպիհ օլունա
պիլիր , տէվլէթմի , փատիշաշլըգմը :

Պու ճիւմէն իլէ , ինսան նէ տէլի տիր
քի , հէր սրգուսունու պու տիւնեատէ
կէօմէր , էօլլիւսիւզ իւմիտլէրինի պու
թօփրաղըն ալթընա գօր , վէ պիր օթուզ
սէնէնին զարֆընտա , պիր էօլմէզ ճանը
պուրատա էօլտիւրիւր : Ըու տիւնեա-
նըն իչինտէ էսիր օլմուշ , զընտանընա
կէօնիւ վէրիր . եիւզիւ իւթիւնէ սիւր
թիւնմէյի իրթիքեապ էտէր , չէքտիյի
սէֆիլլիքտէն խօշանըր : Պու սէնէլէրին
հէփիսի պիր անտէ կէլիփ կէչիփ , կերէք
վագթ , կերէք տէրտ , կերէք գազա ,
կերէք էճէլ մահվ օլտուղու զաման ,
թանըրըտան ալաճաղը պի հէմթա մի-
րաստան , էպէտի էյլէքլէրտէն , պիր պի-
գայտ սերսէմիլի իլէ վագ կէչէր : Պիր
ճան՝ ճահտընը գուլվէթինի պէօյլէ զահ-
մէթլի օյուն ճագլարա թէլէֆ էթտիյին

կէօրիւրսէմ, պախթը՝ կեահ հիւզիւնէ կիւլիւի, կեահ գօրգու վերտիքճէ, օ սէփիլ՝ սէվինճաէն գօրգույա, գօրգուտան սէվինճէ պիր գարար տէպէլէն տիյին կէօրիւրսէմ, տիշ տէնիզին ֆըրթընասընտա պիր չէօփ չալգանըյօր, եախօտ պիր պէօճէք պօղուլըյօր սանըրըմ:

Եւ թէնէ թափընան ատամ, սէն քի էօմրիւնիւ պու սէփիլ տիւնեայէ միւնհասըր էթմիշսին, շու թասվիր էթտիյիմ գութլու ատամըն հալինէ պագ տա, սէնին թութուղուն էօլ՝ ագըլը՝ էօլու մու տուր, ծնտան Փէհմ էյլէ: Պիր արզու՝ իսթէրսին կէլիր. ծնու պրագըր, պիրինի տահա արարըն, ծնտան տա չափուճագ ուսանըր, ծնու տա պրագըրըն: Պէօյլէ պէօյլէ պիրի պիրի արտը սըրա պին շէյէ հասէտ էտէրէք էօմրիւնիւ կէչիրի, հիչ պիրինտէն կէծնլիւնիւ գանտըրամագըն: Լաքին տէյէլիմ քի հէր արզուն էէր պուլսուն. էինէ օ գարա սաաթ՝ հէր նէ գատար կէճիքսէ, էլ պէթտէ պիր կիւն կէլիր, վէ խըլմ ըլա կէլիր: Ալլահ, օ քէփին պէզինի տօգուտուղուն մէքիք՝ նէ չափուք կիտէր կէլիր: Հանի օ իւք սէնէլէրիմիզին ըիւյալըր, նէրէտէ գալտը. վագըթլարա պաթտը կիթտի, վէ հիչ կէլմէմիշ կիպի՝ պիզտէն ուզագ գալտը: Պու կիւնիւ միւզ էլիմիզտէ պիր գուշ տուր, գանաթլարըն չըրփընըյօր ուչաճագ: Հէր կիւ-

նիւմիւզ ելիմիգէ կելիր կելմէզ գանաթ-
լանըր ուչար կիտէր: Վագըթ նէ գա-
տար չափուք ուչար՝ էն ուղուն էօմիւր-
լէրի, էն իգպալլի կիւնլէրի թամամ է-
տէրսէ, էճէլ տէ օ գատար չափուք սեյ-
իրտիր կելիր. էլտէ էպէտիլիքտէն զայ-
րի շէյ գալմազ: Եպէտիլիք քիմին տիր.
տէվլէթի քիմէ վերիր: Քէնտի գալպի-
նէ սօր. ճէվապընը օնտան ալ:

Հ Ա Շ Ի Յ Ե Կ

(ա) Քեամիլ ատամնն փէք ճանտան արդուլէ տլի
գութլու էօմր մեմէքէթի՝ ներէտէ տիր. աֆիթա-
պըն ըլըզ փէք զանֆ տիր, օրայտէք վարամոզ.
Երարըլարն էն էիւքսէյի՝ օրատան չօք աշտազ տրը:
Էճէլ էճէլ, օ գատար էճէլ, պիղի սալթանանթլա
գալարըրփ, օ գութլու տլյարլէրէ՝ էալընըզ օ կե-
թիւրէ պիլըր:

Վագըրա օ պիղէ հագըրլանան տէվլէթի տիւշիւն.
աիւքճէ, Ֆօտուլանտըրըմըզա նէ գատար հագը-
մըզ վար: Օ տէվլէթ՝ թամարմըզն հավարտա
գուրսուղու խայալի տէվլէթ տէլիլ: Օ պիր սահիհ
տէվլէթ տիր քի, ապլ ըլա պուլունուր, Ֆազիլէթ
իլէ էտինլիր, վէ պիղի մէլայիքէ իլէ պիր տէրէ.
Ճէյէ գօր: Էջլէ օլտուգտան սօնուլա, նէ կէճիքիյօ.
ըւզ. սյոգ պալարըմըզ նէյէ՝ գըրմայօրուզ. քեա-
ինաթին պիր պուճալընա սօգուլու, հավար պու-
լուտ պուլուտ պուղուլար ըլա սօլու, կերչի հոս-
սէլէր հագըրնա փէք ինճէ տիր. փէք թէմիզ տիր.
լաքին ճէննէթ ճանլարը հագըրնա փէք աղըր, փէք
պօզուզ հավալը՝ պու տարաճըզ հիւճրէտէն չըգըմ
տա. ճէննէթ գօգուլու՝ թէմիզ հավա պմազա, ճէն-
նէթ սուլարը իլմէյէ, նիլին զայրէթ էթմէյօրուզ:
Պու տիւնեանըն պիլիլիքէրի կիւնլէրինի էօլուգ-
տա սէֆիլլիքտէ կէլիլիլիքէն, պիղ մուզաֆիէր

վարով , վագթ տերեաւորնն սոն գլըւորնա պիր ան էվէլ եանաշառգ , ֆաղկէթին տէվէթ իւ իդպալ իւէ հիւքմ էթտիյի եերէ վարսոդ , խօջ օլմազմը : Ա՛հ , օ գուրթուլուղումուղ էշքեֆ կիւնտէ , գաւ տեր ուլլահ նասրլ աշիքեար օլաճադ . պու կիւն ֆիքրիմիզի շաշըրան էյրի պիւյրիւ շաշըրմա էօլլարը . նը՛ նասրլ սօղրու կէօրէճէյիդ :

(Բ) Ա՛հ , էօլմէղ օլուփ էաշամադ մը . խաթըրմա կէթիլքճէ , ճանըմ գուտրէթ իւէ սօլար . իշիմ կիւ . ճիււմ պու մասլահամթ սըր : Պու ֆիքրէ տարար . սամ , էիւղ սէնէ կէշտէ տույնամ , վարտըգճա զիյ . ստէ տայարմ : Քիշինին գալպինէ պոււտան զլյա . տէ նէ՛ շէյ տօգուհա պլիլի . կէօք կիւրիւլթիւսիւ գուլղըմը սարստըղ կիպի , պու ֆիքր տէ ճանը մը սարսար . ագըմ շաշար գալըր . շիւքր իւլէ ա՛հ էթմէքտէն էիւրէյիմ թիւքէնիլ : Պու ֆիքր վար իքէն , ճան՛ մէգարն քէնարնտա ուլուգլամադ . ա . թըլըր , վագար ըլա պալպէրէ չըգար . աղիմ թա . մարնը պէսլէյէճէք՛ վաթան հավասը սըր , վէ էա . րատանն ճանըարա թագսիմ էթտիյի աթէշ թու . թուշուր ալէվէնիլ : Օ զաման երլտըղարտան ա . շաղա հիշ պիր տիւշիւնճէսի օլմազ : Աշդըմը հաս . տէն աշըրտըմ , էօյլէմի . էօգ , էօգ . պու աշգա վա . րամայան ճան՛ կէվէք տիր . պէօյլէ աշգը օլմնար չօդ օլմուշ տուր . պէօյլէլէր ծլմնասայր , պոււնճա շէհիալէրին գանը տէօքիւլմէգտի . վէ պիր դան տէօ . քէն օլմուշ ուսա , պիրինին էթտիյին՛ հեր քէս տէ հտէ պիլիլի : Տիւնէա ֆըլթընասընտա չալգանտըղ եերտէ , պէօյլէ պիր էօլիւսիւղ էպէտի տէվէթին գըմէթինի տիւշիւնիւփ տէ աշգ աթէշի իւէ թու . թուշմազ ստամ օլա պիլլըր մի : Պագ պիլգէ նէ թախթ , նէ թաճ հաղըրլանմըլ սըր : Ճան՛ պու սա . պիլիք վագթինտէ , պու չօճուգուրգ ճէհալէթինտէ . նաֆիլէ չալըջը . նաֆիլէ էօրուլուր . պու էպէտի տէվէթին աղիմ ֆաղկէթէրինէ ադըլ էրտիրէ մէզ :

ՏՕԳ՝ՈՒ՛ՕՈՒ՛ՆԱՂՈՒ՛ ԿԼՂԷ

ԷՕԼՄ Է ԶԼԻՔ.

ԲԱԳԻԱԲՏԷՆ ԻՍԳԱԹԼԱՐ :

Էփ տին տիր : Օ ճէննեթ մէլէյի՛ սաղ էլինտէ ախրէթ , սօլ էլինտէ տիւնեա , տէրտլի ինսանլարը թէսէլլա էթմէք իչին , կէօքտէն տիւնեայէ կնմիչ : Ինսանա էլ թուլթուփ , հալինի ալա էտէր . թապիաթինի պիւյիւտիւր . Փազիլէթինի թահգիգ էտէր : Եճէլին հիւքմիւ ալթընտա՝ միւշէվլէշ վէ Փանի տիւնեատէ , ինսանա պիր ճան վէրիւր քի , թանղըր կիպի իճրալար էտէր : Պիզիմ տայանաճաղմըզ գավի թէմէլլէր՝ գատէր իլէ էօլմէզլիք տիր . պագիսի պիր չալգանթըլը մուհաննաթ տէրեա տըր քի , կէզտիյիմիզ էէրտէ էարըլըր , պիզի էուլթար :

Վէֆսլէր գաթիմին էօլմէսինի իսթէր : Պօշ վէ ապէս տավա , դուրուրտան իպարէթ քիւֆիւր տիւր : Ճանըմըն աչըզ օլտուղու էաշամագ տըր : Եաշամաղըլա էիւզիւմ աք չըգաճագ : Տա

Հա եաշամագ, տախմա եաշամագ, պիր
 արգու տուր քի, եիւրէքտէն չըգմաղ ...
 կիւղէլ ամմա, եաշայրփ տա նէ՞ օլա պի-
 լիւրիմ: Ա՛հ Լօրէնցիոս, գալտըր կէօզիւ-
 նիւ գալտըր, շու էպէտիլիյէ պագ:
 Մութլուլուղա պագ, փոննարըն աչմըշ
 տէվլէթ իգպալ սաշայօր. ինսան էվլա-
 տը, օ՛ պիր սաաթ եաշայրփ կէչէն կէօլ-
 կէ, օ՛ գուվլէթինի կիւնտիւզլէրտէ
 զայպ էտիփ, հէր ագշամ կէճէնին ույ-
 գուսունտան գուվլէթ տիլէնէն զապուն
 զաթ, շիւքրիւնտէն սէվինճինտէն գալ-
 պինի աշգա ալտըրմըշ, պինլէրճէ սէնէ-
 լէրինէ եէնիտէն եէնիյէ սէնէլէր գա-
 թըլան էպէտիտէ, կէօզիւնէ ույգու կիր-
 մէզ, հայրան օլուր տուրուր, թիւքէն-
 մէզ էպէտիլիյի սէյր էտէր, էպէտիլիյին
 էօլչիւսիւզ իսազինէսինէ սահիպ օլուր,
 վէ թանդըրյա իպատէթ էթմէք աշգըլ-
 լա, քէնտիլի տէ պիր թանդըր սանըր:
 Սէն պու տիւնեատէ էօմրիւնիւն պիր
 տէմինէ մալիգ տէյիլ սին: Սէն պաղ-
 չէնտէ աշըլան չիչէք կիպի նազիք, վէ
 ըիւզլիւար կիպի կէչիճի սին, օնտա վա-
 ըրփ էպէտիլիյէ մալիք օլաճագ սըն. վէ
 հէր շէյէ գատըր պիր ալլահըն վէրէ պի-
 լէճէյի էյլիքլէր՝ հէփ սէնին օլաճագ:
 Խայր. թանդըրըն ճէօմէրտիլի ինսան
 ագընա սըղար շէյ տէյիլ. վէ ինսան էվ-
 լատըր էյեր Փաղիլէթ սահիպի իսէ, նէ
 պիւլիւք զաթ օլտուղու, անղլաշըլմաղ:

Ալլահա կիւ վէնէն խայր սահիպի՝ հեր նէ իւմիտ էտերսէ, չօգ տէյիլ տիր՝ գօրգմասըն :

Եւ ագըլ, Փագիլէթլերին մուպարէք փունարը, եիւրէյիմ սէնին տիր. պէնիմ իգպալիմ՝ սանա իթաաթ էթմէք տիր. էօմրիւմ օլտուգճա սէն պիլէմճէ Եաշա, վէ պանա էօմրիւմտէն ազիղ օլ : Պէնիմ էօլմէզ օլտուղումն թէքէֆֆիւլ էտէն սէն սին. պէնիմ իթիգատըմ՝ թէվէքքէլի իթիգատ տէյիլ : Պանա տինի կէօս. թէրէն՝ նէ տօղտուղում եերին իգթիգատը տըր, նէ տօղուղումուն թալիի : Տահա ֆիքրիմ աչըլմատան՝ կէօրտիլիւմէ մէյլէտիփ, չօճուգլուգտա օլան թէր. պիլէմէ էսիր կիպի պաղլանմը՝ սըգը թէրպիլէ չըրաղը տէյիլիմ : Եաշըմ պալիղ օլուփ, ագլըմ ֆասլէ գատըր օլտուգլայն, հեր ֆիքրիմի թէֆթիշէ գօտում : Ագլըն սահիհ վէզնէսի իլէ, հեր շէյին սահիհնի խիւաֆընը վէզն էթտիմ : Ագլըմըն պէյէնմէյիփ այըրտըղը զիւիւմէրի ֆիքրիմտէն աթտըմ : Պէնիմ էվվէլքի գըրասլարըմ րասթ կէլէ շէյլէր իտի, պիր ալըշմայըտը . շիմտի իրատէթիմէ գարար վէրտիլիմ՝ հէփ սէպէպլէրի իլէ ֆասլ էթտիլիմ մատտէլէր տիր : Իքրամա լայըգ՝ հեր շէյտէն զիյատէ ագըլ տըր : Սագըն, տին ագլը շիւրիւտիւր տէմէ : Քիշինին ագլը օլմատըգճա, տինի սէվապ օլամսղ : Ինսան էվլատընըն

ազլը՝ եարատան ալլահըն ազլընտան հա-
սրլ օլմուշ տուր : Հագ թաալա էյլիբ
սահիպինէ սէվապ, վէ կիւնահ սահիպի-
նէ ազապ վէրէճէք օլուրսա, կերէք սէ-
վապը, կերէք ազապը քիշինին ազլընա
վէրիւր : Ազլըն ինսան ազլը օլտուղունու
կէօսթերմէք իսթերսէն, էօլմէզլիյէ ի-
նան : Էօլմէզլիյէ ինան քի, մութլու օլա-
սըն, էճէլաէն գօրգմայասըն :

(*) Տաղըն տիպինտէ ճէվճէր մատէ-
նի օլուփ տա, տաղ պիգայտ օլտուղու
կիպի, պազը ատամ տա իչէրիսինտէ օլան
էօլմէզ ճանա պի գայտ օլուր . պիր տէ
գըլամէթ կիւնիւ մատէն աջըլըրսա, ճէվ
հէրի կէօրիւր ամմա, իթիրտիյինի կէօ-
րիւր . օլտուղու թէհլիքէյի անղլար ամ-
մա, չուգուրա տիւշէրքէն անղլար : Պա-
զը պունլարտան պէթերլէր տէ օլա պի-
լիր քի, զիմմէթինի քէօրլէր, քէնտիյի
հայլան սըրասընա գօմաղա չալըլըր, քէն-
տի խըրսըլա քէնտիյի խըրփալար : Պիր
եանտան կերէք ազլը, կերէք զիմմէթի
տուրմայըփ գարշը կէլիր, ճանը խըրփա-
լաթմագ իսթէմէզ, հաթթա ալգըլչա-
մաղա պագար, պին միհնէթ իլէ ճէնք-
լէշըր, հիւերէ գարշը գօր . օպիր եան-
տան քէնտիլէր հիւերէ կէօմիւլմէք սէվ
տասընտա օլուրլար . աննարընտան էօլ-
մէզլիք եաղըսըն սիլիփ, օ իչէրլէրինտէ
եաշայան ճանա, վէ եարատան թանդ-
ըլա քեաֆիր օլուրլար :

Իբրի հպետիւնիս ազիմ սահիպի՝ եւ
ազիզ ալլահ, օ իբրի հպետիւնիս պիրի՝
սէն բուհլարը ինսանլարը եարանթամտան
կէշմիշ իտի, օպիրի սէն եաշատըգճա
սիւրէճէք: Սէնին կեօզիւն հէր շէյի
կեօրիւր, հլին հէր եերէ հրէր, նեֆե-
սին պիւթիւն թապիաթէ ճան վերիը
զըզտըրը: Սէն եւ գատըր ալլահ, սե-
նին գուտրէթինին քերեմի, վե քէնտիյի
պիլէն ինսանա համրիւնտէն ազիզ օլան
ճանըն հօլմէզ օլտուղունու՝ պէն թա-
րիֆ հթտիյիմ եհրտէ, սէն պանա գուվ
վեթ վեր: Լաքին օ ճանըն գըլմէթինի
պիլմէյէ՝ քիշի սէնի սէվմէլի տիր:

Իօլմէզլէյէ ինանմայան՝ քէնտի քէն-
տիյէ եալան սեօյլեր, սեօյլտիյի եալան
օլտուղունա պիւթիւն թապիաթ շէհա-
տէթ հտեր: Եերին վե կեօյիւն հիք-
մէթլերի հօլմէզլիքտէն իսպեր վերիը:
Ագըմըզ սեօյլեր, կեօնլիւմիւզ արզու-
լեր: հէր պիր շէյ՝ եա կեօսթերիը, եա
արզու հթտիրիը: Պու հլգէմ հագգըն
իսպաթլարընը՝ գատեր ուլլահ նէ գա-
տար չօղալթմըշ: Էյէր պու՝ հագ օլմա-
սա, հէր շէյ պօշ օլուրտու: Պու պապ-
տէ իսպաթլարըն չօղլուղու Ֆիքրիմէ
ըլմայօր:

Եւմ ատամ, անղլամագ իսթերսէն,
կէլ պիլէմճէ քեւինաթէ կիր: Կէլ շու-
մէտրէստէ հիքմէթի իլահիյի տերս էյ-
լէ. պագ քի հօլմէզ օլտուղունու իքրար

էթմէտէն չըգա պիլիւրմիսին: Թապիւթ
 տէտիյիմիզ՝ պէր գարար եարատաննն պի
 գարար էլ էմէյի տիր քի, հիչ պիւ շէյ
 զայ Օլմատան, հէր շէյ տուրմայրի թէպ-
 տիլ օլան տէվըին էսէրի տիր: Կիւնիւն
 պաթմասընտան կէճէ չըգար, կէճէնին
 գարանըղընտան կիւն տօղար, ելլարզ-
 լար տօղար պաթար, եինէ տօղար: Եէր
 կէօյէ պագար, օ տա օ նիզամտա տէօ-
 նէր. կիւզէլ եազ՝ կիւլէր եիւզ իւլէ կէ-
 լիւր տաղլարըմըգա եայլըր, հալայէ րաի-
 հա վէրէն չիչէքլէրիմիզը՝ ըսըճագ գա-
 տէմի իլէ գըրլարա սաչար. եափճա եափ-
 ճա ալ եանագլարը սօլմաղա պաշլար,
 պէնգի սարարըր, կիւզ այլարըն սօլուգ
 ըէնկինէ եիւզ թութար, կիւզ այլարը
 իխթիյար օլուր. գարտան տօնտան սաչ-
 լարը աղարմը՝ փիւր իխթիյար գըլ կէ-
 լիւր. Փըրթընալար իւզէրինէ օթուրմուշ
 պուղլար ըլա տօնանմըլ, կէլիւր ճան չէ-
 քիշէն կիւզիւ գաչըրըր, տիւնեանըն մահ-
 սուլ մալինի սօյար: Ագար աղար օ նա-
 գըս իխթիյար ազըպէթ եըմլար. լաթիֆ
 ըիւզկեարլար ըլա պի նագիւր պահար տօ-
 դար, պահարըն կիւլէր եիւզիւ տիւնեայը
 կէնճէլտիր. պէօյլէ պէօյլէ սէնէնին պիւր
 տէվըի թամամ օլուր. պիւրին տահա պաշ-
 լամաղա, պահար տէօնէր թէքրար գըպ-
 լէնին ըսըճագ չէօլէրինտէն պերի՝ եազ
 այլարընը տալթէ կտէր: Հէր շէյ գու-
 ըուր, թէքրար չիլէնմէք իչին. թէքէր-

Լէյնն հէր փարմաղը պիրի պիրի արաբ սրուա էնէր, թէքրար եուգարը չըգմագ իչին: Մախլուգաթըն հէր շէյի պիչիմինտէն չըգար, պիր զայրի գալըպա իֆրաղ օլուր: Հէր թարաֆտա էօլիւմտէն հասըլ օլան էօմիւր՝ տուրմայրփ պու եէքիւնտէ ճէվէլան էտէր. վէ քեախնաթին էօլիւսիւնիւ պիր գարարտա թութար, պիր զէրրէ պիլէ զայ օլմագ: Վէ պիր մախլուգ էօգ քի, հագ թաալա եարաթ տըղընա փիւշման օլա, եախօտ պիր եարաթ տըղընը էօղ էտիփ տէ, պիր վէրտիյի գարարը՝ պիր տահա թէպտիլ էտէ:

Ինսանըն էօլմէզ օլտուղունա՝ պուշար հէփ աշիքեար ալամէթ տիր: Ինսան կէշէր, լաքին զայ օլմագ: Ճան ըլա թապիաթին Փարզը շու տուր քի, թապիաթ պիր չէմպէրին իչինտէ պիր գարար տէվը օլուր, ճան պիր ալէվ կիպի, թիւքէնմէզ պիր չիզիտէ տուրմայրփ եիւքսէլիր, իլէրի կիտէր: Իմտի թէն օլան շէյլէր էօլմէզ օլուփ, ճան էօլիւր օլտուղունա՝ քիմին ագլը եաթըր: Եարատըլմըշ շէյլէրին հէփսինտէն ալասը՝ հէփսինտէն իսօր մու օլմալը: Հէր շէյ ինսան իչին էօլիւփ տօղայօրքէն, պիր տահա եաշամամագ իչին, սալթ ինսան մը էօլմէլէ: Էօյլէ իսէ ինսան գըսմը եէտիյի պուղ տայ գատար պիլէ էօգ: Ինսան եաշամանըն տէվլէթինի, էօլմէնին մուսիպէթինի պիլէն իքէն, զալիմ թագտիր՝

եօզ օլմագ նէքպէթինի՝ եալընըզ ինսա-
նա՛ մը գըսմէթ էթմիշ :

Բեախնաթտէ պիր իբինճի գանուն
վար քի, թապիաթ պիր վէճ՛՛ հիւն այրը-
լամագ : Տէրէճէ թարիգինտէ, թա-
պիաթ՝ մէրտէվէնին հէր գատէմէսինէ
պասար, հիւ պիր շէյ Ֆէվթ էթմէյերէք,
հիւ պիր շէյէ զօր էթմէյերէք, հէր տէ-
րէճէսինի պիր տույուլմագ ուսուլ իւն
կէշէր . արատա օլան՝ պիւյիւքիւքտէ
քիւշիւքիւքտէ պիր պիրլէրիննէ զտ շէյ-
լէր, իքի սյաշտան պիր պիրիննէ պիթի-
շիր : Եէքիւնիւն հէր փարչասը պիր պի-
րիննէ ույար, արատա նէ պօշ էէր գալըր,
նէ այրը արալըգ . փարչալար պիր պիրի-
նէ կէշէր, վէ կէշմէ օլտուղու պէլլի տէյ-
իւ . հէր թարաֆը պիր, վէ պիր պիրիննէ
պաղլը տըր : Պիր եանտա պաթթալ ա-
վարէ եաթան թէն՝ ճանլանըփ եաշա-
մաղա պէքլէր : Օպիրի ճանլանմըլ աճ-
մա՝ հասսէսի եօգ, եարը եաշար : Տա-
հա օպիրի հասսէսի տէ վար, պիւթիւն
եաշար : Հայվանտա տա պիր իլգա կէօ-
րիւնիւր : Իլգա տէտիքլէրի աղլըն շէ-
ֆագը տըր, իպթիտասը տըր : Մգըլ
տէտիքլէրի ինսանտա կէօրիւնիւր . լա-
քին ծոտա տա թէքմիլ տէյիւ : Պու սու-
րէթտէ ինսան գըսմընտան՝ թա էճէլէ
միւպթիւլ օլմայան ալա բուհլարա վա-
րընճա, զէնճիւրին հալգալարընը պիր պի-
րիննէ թագըփի, նի՛ճէ պիր էթմէլի : Եօյ-

լէ իսէ ինսանը՝ պիր եանը էօլիւր , պիր
 եանը էօլմէզ՝ պիր եեքիւն շէյ օլտուղու
 նու իգարար էյլէ , եօգսա զէնճիր գըրը
 լըր , ծնտա գալըր . մախլուգաթ մէրտէ
 վէնինտէ պօշ եէր գալըր : Կէօրտիւնմիւ
 մատտէնին նէթիճէսինի . հաթթա միւ
 նասիպէթ ալան տա պու տուր . վէ տօզ
 բու էօլտա կիտէճէք ատամա՝ պունտան
 սահիհ տէլիլ օլամազ :

Ղօլմէզլիյէ ինանմայան ատամ՝ էճէլ
 իլէ ահտ էթմիշ կիպի տիր : Թապիա
 թին շէհատէթինէ ինանմազ . եալան
 տըր , տէր : Տէվլէթինի թէփմէք իյին
 ագընը ինքեար էտէր . ինսանըն պիւյ
 իւքիւյիւնիւ ճէլալէթինի խօրլար : Լա
 քին քեամիլ ատամ էյլէ տէյիլ . ,, տիւ
 ,, նեա պիւթիւն քիւլ քէսիլսին , պաշըմ
 ,, իւզէրինտէ տէօնէն երլարզար հէփ
 ,, տէօքիւլսին տէյի՝ ալլահ էմր էթմիշ
 ,, օլսա , վէ պէն ալթընտա էգիլսէմ պիւ
 ,, լէ , եինէ ճանըմ սէլլամէթ տէ տիր :
 ,, ճանըմ տիւնեանըն երգընթըսընը
 ,, պասար չըգար , վէ ալէմին եանըփ
 ,, քիւլ օլտուղու եէրտէ , ճանըմ ալէվ
 ,, կիպի հավայէ ուչար : Ինսան էվլատը
 ,, ճիհանըն խարապընա պագար կիւլէր .
 ,, երլարըրըմ պիլէ քէնտիյի վուրտուգ
 ,, տա , ճանը էօլմէզ օլտուղունու խա
 ,, պէր վէրիւր : Ինսան՝ սույու սէրթ տէ
 ,, միր տիր , էճէլին օգու կէչմէզ , պուր
 ,, նու գըրըլըր տիւշէր , ինսանը եարա

«լայամազ» • քեամիլ ատամ պէօյլէ սէօյլեր, պէօյլէ տիւշիւնիւր :

Այլ Լօրէնցիոս կէլ, (Բ) պագ ինսան եվլատը պայաղը պիր զաթ մը տըր, պիւթիւն էօլէճէք շէյ մի տիր • սէնիւնլէ պուլուտլարա տօղրու չըգալըմ տա , ինսան եվլատընըն գուտրէթիսի սէյր էտէլիմ : Տիւնեանըն իւզէրինէ պիր կէօզ կէզտիր , հէր նէ էանա պագարսան , ինսանըն էօլմէղ օլտուղունուն իսպաթընը կէօրիւրսիւն : Պագ նէ թիւքէնմէզ հիքմէթլեր վար : Նէ ուճու տէօնմէզ օվալար , հէփ իշլէնմիշ , մահսուլ վէրմիշ : Նէ սիւրիւ սիւրիւ գալիյօնլար՝ իշի տօլու մալ , տէրեա եիւզիւնտէ ուչայօր : Տէրեալերի հիւքմիւնէ ալմը՝ իսթէր զէվզինէ գուլանըր , իսթէր զագապընա : Տէրեայը , ըիւզկէարը վէ եշտըզլարը քէնտի մէրամընա գուլանըր : Ենասիրէ սահիպ օլմուշ՝ իսթէտիյի կիպի իշլէտիր : Թապիաթ քէնտի մէմուրու օլմուշ քէնտի էմրի իլէ իշլէր • հէլէ Թապիաթ ինսանա պիր գարշը գօսուն , էօլունու գափամաղա , քէնտի գատար էսքի տաղլար գայալար կէօսթէրէ՛ կէօրսիւն • հիւքիւմ սահիպի ինսան տըր , ինսանըն էմրինէ՝ տաղ ըսա տէվլիլիւր , տէրէ իսէ տօլար : Պագ շու տաղլարըն թէփէսիստէ մուալլագ տուրան շէն շէհիր • լերէ : Պուլուտլարա չըգմըշ գուլէլերինէ պագ , հէր պիրի տիքիլի Թաչլարա

պէնզեր, էթրաֆ քէօյլերինի եեր եեր
 կէօրիւր, տիւնեանըն ըհամինի շէնլէտիր:
 Տահա էօթէքի հիքմէթէ պագ. տէնի-
 զին օրթասընա եիւրիւմիւշ շէհիրլէր,
 տէնիզ չալզանտըգճա, վագարլը կէօլկէ-
 լերի սույուն եիւզիւնտէ սալլանըր եա-
 թըր: Պունլարնէ օլաճագ. ինսան էվ-
 լատը տէնիզին եիւզիւնտէ չօգ մէմէ-
 քէթլերէ սահիպ օլմուշ. տէնիզին տալ-
 ղալարըր էթրաֆընտա ինլեր եաթըր, օ-
 գավի տաղլարա չարփտըգճա՝ կէրի ա-
 թար, էթրաֆըր պօշ քէօփիւլ իւլէ աղա-
 ըրըր: Ինսան տա թանղըր կիպի տէրեայէ
 էմր էտէր, շարափա փոր, պր- էէնի սիւ-
 բու Կէվէ տէյի ըմարլար: Վէօզիւնիւ
 տահա էօյլէ թարաֆընա տօղըու չէվիը,
 պագ տիւնեանըն օ թարաֆընտա նէ ա-
 լա սէնաաթլէր, նէ կիւզէլ մարիֆէթ-
 լէր վար: Թանղըրա իհտա օլունմուշ
 սայըսըզ իպատէթխանէլերէ պագ, գուպ
 պէլերի էֆլաքէ չըգմըշ: Նէ վագարլը
 քէմէրլէր վար, տէվլի՝ կէօյիւն պիրգա-
 թընա չըգմըշ: Պիր եանտա ագար սու-
 լար՝ աղըրլըզ հիւքմիւնիւ ունութմուշ,
 հավալարա չըգըփ, թօզ կիպի սերփի-
 լիյօր: Օպիր եանտա շէտիտ ըրմագլար՝
 վարըփ պիր չուգուրա հապս օլուփ, տուր-
 ղուն պույուլա՝ օվալարըր էօրթէյօր: Տա-
 հա էօթէտէ, ինսան էվլատըր տաղլարը
 եարըփ, պիր պիրինտէն ուզագ տէրեա-
 լերի պիր պիրինէ չէքիփ, սուլարընը՝ աշ-

տղը եօլարա պէնտ, վէ մէմլէքէթի-
նին իչնտէ իքի տէնիզի պիր հտէյօր :
Պիր տէ քէնտի գալպինի եօզլա: Ըու սէ-
ֆէր շէյթանը պուրնունտան գան տամ-
լար՝ գըլըճ հլինտէ, գուտրէթ վէ շէօհ-
րէթ արտընտան ալայ պաղլամը՝ Տէյ-
պէթլի թապուրլարը կէօրտիւքճէ, սէ-
նին զայրէթլի կէօնլիւնէ պիր աջգ կէ-
լլօր մու: Ըու ինսան գանլլա սու-
լանմըջ օվալարա պագ: Տէրեալէրին օր-
թասընտա կէմիլէրտէն կիւրիւտէյիփ
ֆըրլայան երլտըրըմլարը կէօրիւյօրմու-
սուն: Օ կիւրիւլթիւ ինկիլթէրանքն
սէսի տիր, ալէմէ՝ պարըշըն տէյի հմր
հտէյօր :

Խայր, ինսանա պիր շէյ տայանմազ :
Եէր աջըլըր, իչնտէքի խազինէսինի ին-
սանա թէսլիմ հտէր: Ինսան կէօյիւն
էօլլիւսիւն պիլիր, օ թիւքէնմէզ օվալար-
տա գաչան երլտըզը պուլուր: Քեաի-
նաթին տէվրինի պիւյիւտիւր, մէյտա-
նընը արթըրըր: Նէթիճէի քէլամ թա-
պիաթ ինսանա եէնիլիր, Տէր սըրընը
ինսանա վէրիր: Ինսան՝ Տիւնէրի իլէ Տէր
թարաֆտա թապիաթի եէնէր, գապթը-
նա ալըր: Պիւթիւն տիւնէա ինսան ագ-
լընըն, ինսան գուտրէթինին պիր աշի-
քեար հսէրի տիր: Ինսան քէնտի մէ-
քեանընտա նօգսան պուլտու, նօգսանը-
նը քէնտի թէքմիլ էթտի: Պիր եէնի
եարատըճը, հպէտի եարատանա պիր

ազ վազըթ գարըը չըգար, ճիհանը Թէք-
միլ Կտէր . . . պու հիքմէթլերի կէօր-
տիւքտէն սօնղրա, պու եերտէ Էօլմէզ
զաթլէր եաշամըշ, հայրան օլտուղու՝
օնլարըն Էլ Էմէյի տիր տէմէզմիսին :

Այ ատամ, քիպրինի փէք ալգըշա-
տըմ, հիւնէրինէ փէք պէպիւրլէնիյօր-
սուն : Պունտան պիւյիւք պիր շէյ տահա
խսթէրմիսին . տինլէ . . . . քէնտիյի պիւ-
մէյէն սէֆիլէ պունլարըն հէփիտի պիր
նէֆէս տիր . (4) ասըլ պիւյիւքըլէք՝ մէշ-
րէպտէ տիր : Էճէլ՝ պունլարըն հէփ-
սինի մահվ Կտէր, Փագաթ մէշրէպ պիւյ-
իւքըլիւնիւ հըֆզ Կտէր, վէ շէրէֆ
վէրիր :

Հ Ա Շ Ի Յ Ե Կ

(*) Շու աշգըմլա օբույուփ, գըլմէթէ շայէսթէ
պունճա հագ մատտէլէրի պէյան Էթտիլիմէ նիսպէթ,
տահա տիւնեայը պիր գալըն չար կիսի պիւրիւնիւր
քիմնէլէր պուլունա պիլլիրմի . վէ տիւնեատէն Էօլմէյէ՝
պուլուտտան գարանղգտան վայրի շէյ կէօրմէզ, վէ սօ-
նունու սայմաղ ատամ պուլունուրուն քի, Փօտու-
լուգ գօլունա Էամնազ Էազըլփի, րագսա չըգա, վէ Թա
քիմ այաղընա պիր սաման չէօփիւ րսոթ կէլիփ Թէքէր-
լէնէ . վէ րագսլարըն Թիւքըլէրին Թամամ օլտուղու-
գանը գույույա՝ Թէփիտի իւսթիւնէ Էնիփ կիտէ : Պուն-
լարտան մն տա մէգարա կիրմէքտէն պէթէր՝ հիշ օլմադ
մուսիպէթիսի, քէնտիլէրինէ սըղընաճագ Էէր ատտ
Էտիփ, Էօլմէզըք իսպաթլարընա գարըն՝ պիր մուրտար
զայրէթ իլէ սիլահ չէքէնլէր տէ պուլունա պիլլիրմի :
Շէյթանի տէքէր սօրսպլար գուլանըփ ճէհէննէմ՝ ա .

Թէն փուսքիւրէրէք, հագդը եէնէլմ տէյի, ճէհէնէմ
աէ հլլէ դալմազ, հէփ մէյաանա տէօքէրէր. տիւնեատէ
պէօյլէ ատամլար տահա պուլունմագ միւմքի՛նմի :

(Բ) Լաքին խիւլեալէր Լօրէնցիոսուն գաշպինէ սո-
գանմայօր, տիւնեա պիւլիւքլիւլիւնիւ՝ աշիքեար կէօ-
րիւնէն հագագ գարջը գալլան էթմիշ: Էպէտիլիք թաճ-
լարը կէօրիւնէ կէօրիւնմէյօր. երլտըզարտան եուգարը
կէօրէճէյի աէվլէթ՝ գաշպինէ թէսիր էթմէյօր . թա-
մաընն արասըզը՝ տահա կէօրիւնիւր շէյլէր տիր: Գա-
պիլ օլտա, սէնին պու թամաընը յէն քէօրէրիւմ, վէ
պու սէնի պաշաան չըգարան տիւնեանըն պօշ իզպէթի-
նի, թէմէլիզ շէրէֆինի, սանա գարջը շէվիւրիւմ: Պու
տիւնեայը սանա սէվաիրէն շէյլէրին հէփիտի՛՝ արիէթի
խապէր վէրիւ, սէն քեամիլ ատամ ըսան, մուպէճէ-
նի եինէ իլլէթինին սէպէպինաէ պուլուրսուն :

(Գ) Պունտան պիւլիւք նէ՛ օլուր . ինամմայանլարա
պիր ահ : Հայ հայ, պու տիւնեատէ պիւլիւք շէյլէր
վար դըրաա էաէնլէր, նէ քիւչիւք աատմլար սըր : Հէ-
լէ շեմտիլիք պունտա տուրալմ . պիր աղտան սանա տա-
հա գավի իսպաթմ վար սէօյլէյէճէք : Հէմ էճէլտէն
պիւլիւք, հէմ մէգարաա կիւլաիրիւր :

ՕՆՈՒՆՆՈՒ ԿԵՂԷ

ԵՕԼՄ Ե ԶԼԻՔ .

ԽՍԱՆԸ ԶՍԼԽՏԷՆ ԱԼԵՄԸԸ ԻՍԳԵՔԼԱՐ

Ի՛յ նամտար Փօփ. Էօլտիւնմիւ սէն. սէնին զիհնին Էօլմէզլէ գուտրէթինի իւ պաթ Էթմիշ իբէն, սէն պիւթիւն պիւթիւնէ զայմը օլտուն: Հա՛շա. հա՛լա Եաւայօրսուն. ուղը օլա, ուղը օլա . գար. շը գըլըյա կէջիտին մուպարէք օլա : Է՛յ ազիզ, պէն սէնինլէ վիտալէշմմ, զիրա չօղա վարմազ՝ կէլիփ սէնի պուլաճաղըմ: Պու կիւնէշին տէվրինի պրագըփ, պիւտահա այա կիւնտէ, տահա գութլու իգլիմտէ, կէլիփ սէնինլէ թաթլը թաթլը քօնուշաճաղըմ: Ինսան պիր քերրէ Էճէլէ տալար, Էօլմէզ օլուր Էօլլէ չըգար: Մէզար՝ քիշիլի Եէր ալթընտան տէվլէթէ Էրտիրիր պիր Եօլ տուր : Ինսանըն շէրէֆլի թէվարիխի իբի պէօլլէք տիր, պիրի ուղուն, պիրի գըսսա : Պու գըսսա Էօմը՝ քիթապըն պաշը կիպի տիր : Մուգատտերիմիզին պիւթիւն թարիխի Էպէտիլլէ ճիլտինտէ տիր :

Ընթացի ինքեար էտէն ատամ տեր
քի ,, տիւնեատէ կէօրտիւլիւմ՝ հեփ
պիրի պիրի արտը սըրա կէօլկէլէր տիր
քի , պիր սաաթին իչինտէ սոզար , էօ-
լիւր , էօլէնին էէրինէ պիրի տահա կէ-
լիւր : Հեփ պօշ խայալէր տիր քի , պիր
տէօնէք թանղըրնըն նէֆէսինտէն հա-
սըլ օլույօր : Վագթլէրին սէլի իլէ եու-
վարլանըփ հիչէրէ տէօքիւլիւր՝ պիր սիւ-
րիւ ֆանի վիւճուտլարըն էպէտի ճէվէ-
լանը տըր ,, տէր :

Ընթէ , պու սիւրիւքլէնտիյիմիզ տէ-
րեատէ պիր գուրու գայա եօգ մու քի ,
ինսան էվլատը պաթըփ կիթմէտէն , գօր-
գուսու արասընտա օնտա պիր նէֆէս
ալըփ , թալիինի վէզն էտէ . վէ սոզ-
մուշ օլմագ պիր շէյ օլտուղունու տիւ-
շիւնէճէք՝ պիր զուրուր փէյտա էտէ :
Պու գատար կիւզէլ վէ գըյմէթլի զաթ-
լէր՝ պիրի պիրի արտը սըրա պաթըփ
զայ օլտուղու էէրտէ , քեախնաթէ տայ-
անըփ գուվլէթ վէրէճէք , վէ պիր ըլըփ-
լը ֆէնէր կիպի , էճէլին տաղըթտըզը
էվլատլէրի էթրաֆընա ճէմ , վէ տէվ-
լէթէ նաիլ էտիփ , գափուսուն շէնլէտէ-
ճէք՝ պիր հիւքիուլմէթ սահիպի եօգ մու :
Հէր մէվճուտ օլանա մէրքէզ օլաճագ
պիր գուտրէթ եօգ մու տուր : Հիչէ-
րէ էմը էտիփ , պունճա վիւճուտլար չը-
գարտան , պիր կիւն էլինի ուզատըփ տա
• վիւճուտլարը էճէլին փէնչէսինտէն

արմազմը : Պիր կիւն տէօնիւփ մէզարլա-
րա՝ էթտիլինիզ ավլարը վերին տէյի էմը
էթմէզմի . սուտա թօփրագտա պիր ազ
վագըթ իչին եաթան էմանէթլերի՝ կէ-
րի իսթէմէզմի :

Սէզհէպսիզի՝ թապիաթ ինանտըրա-
մազսա , կէօրտիլիւնէ տէ քէօր օլուր-
սա , տուլտուղունա՝ սէօղիւ նէ : Եարա-
տանըն՝ մախլուգաթընտա տէօլէտիլի պզ
ըսա , քէնտի գալպինէ տանըշտըն . քէն-
տիլէ պագսըն , քէնտի զաթինտէ օգու-
սուն : Եօլմէզլիք նիշանէլերի քէնտի իւ-
զերինէ պասմա օլմուշ տուր . գապահա-
թինի եիւզիւնէ վուրան հաքիմ՝ քէնտի
իչերիսինտէ տիր : Թապիաթ քէնտի էվ-
լատընը արտաթմազ : Թապիաթին գալ-
պիմիզէ եազտըզը՝ մասալ տէյիլ տիր .
ինսանը ինսանա եալան էտիփ արտաթ-
մազ :

Գօյունլարընը գալտըր , օթու պօլ
պիր չայրրա կէօթիւր . սէսլերի չըգմազ ,
քէյֆլերինճէ օթլանըրլար եաթըրլար :
Գօյունուն պու սէֆասը՝ սահիպինէ վե-
րիւմիշ տէյիլ : Ինսան հիչ պիր շէյտէն
խօշնուտ տէյիլ , էօմրիւնիւ կէօնիւլ ա-
զապլըլա կէչիւրիլ : Իսթէր փատիշահ ,
իսթէր չօպան , իքիսի տէ հալինսէն շի-
քեայէթ էտէր . փատիշահ չօպանա հա-
սէտ էտէր , չօպան փատիշահ : Իքիսի-
նին հալի պիր պիրինտէն նէ գատար ու-
զագ տըր : Պիրի՝ տէվլէթինին իքի պէօ-

լիւյիւնիւն արասընտա տէրեալերէ մա-
լիք . օպիրի՝ տիւնեա եիւզիւնտէ պիր
եապանի եէրտէ , սազտան չամուրտան
աճիլէ չաթըլը պիր գուլիպէսի վար , օ
տա գըլտան եազմուրտան պէլքի հըֆզ
էթմէղ : Պու պէօյլէ տիր տէյի , եարա-
տան ալլահ գօյունլարումն պէնտէն զիյա-
տէ քէրէմ՝ էտէրմի տէյիմ : Հաշա . օ
պէնտէքի խօշնութսուզուգ՝ ճանըմըն
էօլմէղ օլտուղունու անղլատըր : Թա-
պիաթին իլգասը տըր քի , իգպալինտէ
օլան գուսուրու արար : Ինսան էվլատը
կէրէք Թախթ իւսթիւնտէ , կէրէք տամ
ալթընտա . զաթինին պիւյիւքլիւյիւ սէ-
պէպի իլէ կէծնիւլ ազապը չէքմէք՝ ան-
նընըն եազըսը տըր : Քիչինին չէքտլի
րահաթսըղըգ՝ զաթինին պիւյիւքլիւյիւ-
նիւ խապէր վէրիւր . օլան սէֆիւլէյի՝
գուլթուլ օլմագ իչին տօղմուշ օլտուղու-
նու պիւտիւրի : Պուրասը քէնտի վաթա-
նըմըղ տէյիւ . պու պիր դուրպէթ տիր ,
թապիաթտէն կէչէրքէն չէրէզլէնիւրիւ ,
լաքին գարնըմըղ տօյմագ : Սէֆալարը-
մըղը նէ գատար արթըրսագ , պու գա-
ըն տօյուրմագ պէրէքէթլէրին իչնտէ ,
եինէ աճ գալըրըղ . էն ալա զէվգիմիզ՝
գալլիմիգտէ եինէ պիր արզու պրազըր :
Էյիյի պուլամատըղըմըղ հալտէ , րահաթ-
տուրաճաղըմըղա , Ֆէնայը իրթիքեապ
էտէրիւղ : Բօմա տէվլէթինին պաշը ,⁵

1 Տիքերիոս չասար :

տիւնեանն փատիշահը իբէն, տէվէթի
նի թէրք էտէր, Գափրի ատասընա գա-
փանըր, քէնտիլի քէօթիւլիւյէ վերիը :
Եօյլէ պիր փատիշահը ըզլիւ էտիփ խա-
րապա վերէն՝ հէվանի նէֆս պէլասը տըր :

Պիր կիզլի գուվլէթ իլէ, ալլահ ինսա
նըն էիւրէյինի կելէճէք վազթէ տօղըու
տիւրթէր, վէ պու պիր գուվլէթ տիր
քի էէնմէք միւմքին տէյիլ : Եօրուլմազ
իւմիտիմիզ՝ գանատլարը տաիմա աչըզ,
կէօզիւ հէր նէ կէօրսէ, իւթիւնէ սէյ-
իրտիր . կէօզիւ տօյմազ պիլմէզ, չէք-
տիլի զահմէթին սէմէրէսինտէն ասլա
խօշնուտ տէյիլ, ըհաթըմըզը խայալի
շէյլէր իլէ պէսլէտիր, սահիհ էյիլքէրինի՝
գազանըն մէճհուլ էյիլքէրինի Ֆիտա
էթմէյէ պիզի մէճպուր էտէր . էլտէ օ-
լան էյիլքէրի այագ ալթընա ալտըրըր .
սէֆալէրիմիզի՝ տօղաքէն պօղար, մէ-
զարէ կիտինճէյէտէք պիզի գօվալար . վէ
իւմիտսիզլիքգատար կէօնիւլազապը չէք-
տիրիը : Պիր շէյին արզուսու նի՛չին սէ-
ֆասընտան թէսիրլի օլուր : Պիր արզու՝
նէտէն տիր քի էլտէ օլան տէվլէթտէն
թաթըլ օլուր : Նէտէն տիր քի, պիր
արզու իճրա օլտուգլայն, սէֆասը ու-
նուտուլուր : Հայ հայ . ալլահ պիզի պու
տիւնեատէ իւմիտէն զայրի էյիլք պրագ-
մամըլ ըսա, էլպէթտէ օպիր տիւնեատէ
տահա ալալարըն սագլամըլ տըր : Պիզ
տէ, ալլահըն պիզի չէքտիլի՝ օ կէօրին-

մէջ սէմթէ մէյիլկիլ :

Հէլէ տուր , սանա ճանընը տահա էյի
անդլատայրմ : Պիղիմ գուտրէթլերիմիզ
պու տիւնեատէ չօճուգ լուգտակիպիտիր ,
ամէլլերինտէ քէմալիյէթէթ հօգ , հիչ պի-
րի քէնտի հալլերինէ կէօրէ տէյիլ տիր :
Պագ ինսանըն ագլը հայվանըն իլգասըն-
տան նէ գատար Փարգլը տըր : Պիրի
քէմալիյէթէթէ գատըր , աչար աչար սայը-
սըզ տէրէճէլերտէն կէչէր , իլէրի կէլըր .
օպիրի չափուճագ գուրուլուր , թէքմիլ
օլուր : Աչըլ մագտուտունա եավաչ եա-
վաչ չըգար . իլգա տէր ագապ էլէ կէ-
թիրի : Հայվանլարտա՝ հէր հայվան քէն-
տի ճինսինէ մախտուս օլան գարարը՝ պիր
գաչ կիւնտէ պուլուր , էտինէ պիլէճէյի
էյիքլերին էօլլիւսիւ տօլար , վիւճուտու
թէքմիլ օլուր , գարարընտա գալըր : Պին-
լերճէ սէնէլէր տահա եաչասա , պիր զիյ-
ատէ շէյ էօյրէնէմէզ , էտիփ իչլէտիյի
թէքրար թէքրար օ հարէքէթլեր տիր .
նէ արգուլերի արթար , նէ սէֆալերի :
Լաքին ինսան էվլատը կիւնէչ գատար
էօմրիւ օլսա , հէր տաիմ պիրէր եէնի
շէյ էօյրէնտիքտէն սօնդրա , տահա էօյ-
րէնմէք արգուսուլա էօլիւր :

Պիղիմ սէվտալարըմըզ տա գուտրէթ-
լերիմիզ կիպի տիր . սէվտալարըմըզ՝ վար
օլան գուվլէթլերինի՝ պու տիւնեատէ իճ-
րա էտէմէյէճէքլերինի պիլըրէր : Կէր-
չի էօնլերինէ չըգան սօշ շէյլերէ սարֆ

Էթտիքերի գուզվելթ ազ տէյիլ տիր. լա
քին օ խաֆիֆ օյունճագլար՝ օլան գուզ
վելթլերինէ նէ տէնկ օլա պիլիր, նէ օլան
գուզվելթլերի՝ օ օյունճագլար ըլա բա-
հաթընա գարար վերէ պիլիր : Հէման
քիշինին իչերիսինտէ պիր Ֆըրթընա
փէյտա էտիփ, քէնտիլէրտուրմայըփ չաւ
գանտըգճա, քիշինին էօմրիւնիւ տէ պէ-
րապէր չալգարլար :

Ղէզար իմիերաթօր տիւնեանըն թախ-
թընա՝ ճիւլուս էթտիքտէ հէփսի պո-
հու տէյի սօրտու : Իլթէ թամա՝ պէօյլէ
տիր . հէմ՝ քեարընա իթիպար էթմէզ,
հէմ՝ քէնտի շէրէֆինտէն քէնտի իպա է-
տէր : Ճանըմըզ գըզըփ տա օ աչք ըլա
քէնտիմիզէ պիր չօգ գըյիլէթ գուրար-
սագ, էիւզ եըլ իթիպարէ գանսաթ էթ-
մէյիզ, վագթիմիզտէ օլան ատամլարըն
մէտհի՝ ինտիմիզտէ պիր շէյ տէյիլ, էյեր
արտտան կէլէնլէր տէ մէտհ էթմէզտէ :
Իչերիմիզտէ պիր էօլմէզ իլգա վար, պիզ
իսթէսէք իսթէմէսէք, պիզէ կէլէճէք
վագթի տիւշիւնտիրիւր . կէլէճէք վագ-
թին ատամլարը պիզի մէտհ էտէճէք
տէյի սէվինիբիզ : Շէրէֆիմիզ՝ կէօլկէ-
միզի տօղաճագ սիլսիլէլէրին արասըն-
տան կէչիրիբէն, պիզ տէ արտը սըրա
կէզէր, օ սիլսիլէլէրտէն տէ էօթէյի
կիթմէք իսթէրիզ : Իմտի էյեր պիզ էօ-

լիւր օլսագ, պէօլէ հօլմէզլիք ըւշյալէրի կէօրիւրմիւշիւզ : Կէօզիւմիւզ քէօր , թէնի արար . թէնին կէօլէսինտէ տուրուրուզ . հօլմէզլիք տէյի՝ շէօհրէթի թուլմուռ շտուրմուռուզ , օյուսա շէօհրէթ տէտիքլէրի , հօլմէզլիյին սուրէթի տիր : Օնուն իչին շէօհրէթի տէ կտինտիքլէյն , Օնտա տա լեզգէթ պուլամայրզ . Օնուն տն խայալի վիւճուտու՝ թուլմանն էլինտէ գալըր :

Պու ճիւմէ իլէ հէր արատըզմը շէյտէ էլիմիզ պօշ չըգարքէն , վէ արզուլէրիմիզի գանտըրմաղա իւմիտ էթտիյիմիզ շէյլէրտէն տաիմա ուսանըքէն , եինէ պու եաշամագ արզուտունու Ֆիքրիմիզտէն չըգարամայրզ : Պու արզույու՝ թապիաթ Ֆիքրիմիզէ տահա ալա շէյլէր իչին գօմուռ , պիզ իսթէմէսէք պիլէ , թապիաթ Ֆիքրիմիզտէ սագլար : Չինեա ալիմին փիրրոսա վէրտիյի ճէվապը փէք չօզ մէթհ էթմիշէր¹ : Լաքին իճրասը միւմքին օլմայան նասիհաթ շաշկընլըգ տըր : Օ գահրաման պիւթիւն տիւնեայը Ֆէթհ էթմիշ օլսա , եինէ թամար տօյմաղտը : Իսսան օլան տուրամագ , իլէրի կիթմէյէ պագար : Իչէրիսինտէ պիր հա-

¹ Արնատուտուզ գրալը փիրրոս , վէզլի Չինեա Ֆէլէսօֆա , էտէճէյի ֆիւթուհաթը նազլ էտիփ , օ զաման էիւզիւմիւզ կիւլէր , ըահաթ էտէրիլ տէյինճէ , Չինեա տէօնիւփ , փատիշահըմ , շիմտի նիչին կիւլուփ , ըահաթ էտէմէյէճէյիլ , տէմիշ :

մարաթըզ վար , զապթ օլմազ . պիր իւզա վար , ճանընը տուրմայըփ տիւրթեր : Ֆէլէք քիչիյէ նէ գատար միւսատէ կթ . սէ , ճանըն հարէքէթինի զապթ հտէմէզ . ճան էինէ հարէքէթտէն գալմազ , տահա զիյատէ զալէպէ հտէր : Քէօյլիւնիւն էն Փագըրընըն , փատիշահ կիպի թամաը վար . պիր զէնճիրպէնտ հսիր՝ թախթ իւզէրինտէ օթուրմուշ փատիշահը գատար վազար սաթար : Նաբուգո . դոնոսոր փատիշահ կիպի , որոյ որ գորդէրէփն հիւէթլէրէնի պագ տէյի չաղըրըր : Զիրա օ տա քէնտիյի՝ փատիշահ կիպի հօլմէզ սայար : Քիւչիէ եալան կէրէք՝ պիր պիւյիւքլիւք լազըմ . սահիհի եօղ ուսա , պիր խայալիսին գուրար :

Վիպիր՝ ինսանըն իւք սէվտասը տըր : Վիւճուտու սագլամագ , ճինսինի արթըրմագ , սէֆայէ վէրիլմիշ իսէ , ճանըն տա պիւյլիւքլիւնիւարթըրըփ սագլամագ քիպրէ վէրիլմիշ տիր : Տիւնեամըզը շէնլէտէն քիպիր տիր . մարիֆէթլէր իճատ հտէր , Քիքիրլէրի աչար , ամլլէրի թասահիհ հտէր , հէր թարաֆտարահաթըմըզը փաքլէյիփ , թէքմիլ էթմէյէ չաղըրըր : Տիւնեատէ հէր նէ կիւզէլ շէյ կէօրիւրսէք , հէր նէ գատար ազիմ վէ հայրան օլաճագ շէյ վար ըսա , հէփ քիպրին հիւնէրի տիր : Իթթիյաճ վէրահաթըզ սէվտասը՝ շէրէֆիմիզին պինսանըն գուրար . լաքին փաքլէյիփ , տօնա-

տըքի, թէքմիւ կտէն ուսթա միմար՝ քի-
 պիր տիր: Ֆազիլէթ պիւն քիպը իւն օ-
 լուր: Քիպըին պիր կիզլի իւգասը վար
 քի, քիշլյէ ղայրէթ վէրիր: Էպքի զա-
 ման ալիմէրինի՝ ալիմ կտէն քիպիր տիր:
 Քիպիր քիշլյի թէրպիյէ կտէր, թէր-
 պիյէյէ չէշի վէրիր: Ճանտա պու գա-
 տար քիպիր օլմասա, տիւնեատէ նէ Ֆա-
 զիլէթլէր էքսիք օլուրտու: Ելին իթի-
 պարը ագլըմըգա Եարտըմ կտէր. զիրա
 սալթ ագլըմըգա գալսա, ագլըմըգ պիր
 մուտասէնէճի տիր քի, պիզի չօգ տէՓա
 ալտատըր. քէնտիմիզի էլէ պէյէնտիրմէք
 սէվտասը, զիւիւմէրիմիզի ալէմին հագ
 վէգնէսինէ գօտուրուր: Խալլըն հիճվի
 գօրգուսու՝ ղայրէթիմիզի արթըրըր:
 Վէ Ֆազիլէթ-իմիզ մէյտանա չըգուրգտա
 հէմ պիւյիւր, հէմ օլան գուվէթինի
 կէօսթէրիր:

Թապիաթին հէր կէօնիւլտէ պէսլէ-
 տիյի՝ շէօհրէթ իթիպար սէվտասընը
 պիզ նիշին իգրար էթմէյիզ. նէտէն
 գօրգարըզ: Պիր էյլէք սահիպի ատամ՝
 սըրըմըզը անղայրքի տա, քէնտիմիզի
 մէտ՝ էթտիրմէք սէվտասընտա օլտու-
 ղումուզու տույտուգլայն, պիզ էն ալա
 Փիլլէրիմիզտէն պիւն ութանըրըզ: Զա-
 հիր, թէն պիր աճաիպ հիւնէր իւն ճա-
 նը թէրպիյէ էթմէնին Եօլունու պուլ-
 մուշ: Եարատան ալլա՝ գանըմըգա ճէ-
 վէլան վէրմիշ: Քիշլ քէնտիտէն խարըճ

զաթէ քէնտիյի պէյէնտիրմէյէ թէնէդ-
զիւլ էտինճէ, թէն գանա էմր էտէր,
չու ատամըն իրթիքեապընը եիւզիւնէ
վուր, շահիտէր էօնիւնտէ եանադլարը
նը գըզարտ տէյի, գանը քիչինին եիւ-
զիւնէ սէյիրթ տիրիր: Պունանէ՛ հաճէթ.
հէր ամէլըմիզէ լայըգ օլան մէտհի զէմ-
մի թագսիմ էտէճէք՝ պունըարտան ա-
զիմ վէ պունըարտան ատիլ հաքիմ՝ գալ-
պիմիզտէ օթուրմուշ տէյիլմի:

Պիզիմ էօլմէզ օլտուղումուղու Ֆիքրի-
միզտէ իչլէտէն քիպիր, զէվգ սէֆա էթ-
տիյիմիզ եէրտէ պիլէ, արտըմըզ սըրա կէ-
լիր. կէլէճէք պիւյիւքըլիւյիւմիւզիւ տաի-
մա խաթըրմըզա պրագըր: Չիւնքի ին-
սան մութըլ օլմագ իչին եարատըլմըշ
տըր, վէ ինսանըն էն պիւյիւք տէվլէթի
սէֆա տըր, ութանաճագ օլտուգտան
սօնըրա, սէֆասը թէքմիլ օլմագ: Պու-
հալ իլէ քիպրիմիզ էն ազիմ սէֆալարը-
մըզտա պիլէ, պիզէ էզիյէէթ էտէր. օ-
նուն իչին իգպալին տէ՛ ֆագիլէթին օլ-
տուղու կիպի՝ միւրաիլերի վար: Օլան
իգպալիմիզի էօյիւնէ պիլմէք իսթէրիզ,
լաքին ինսանա լայըգ շէյ օլմատըղըն-
տան, սէֆասընը չըգարմաղա եիւզիւ-
միւզիւ սագլարըզ:

Նիւրէյիմիզին պինասընտա պու նա-
զիքըլին սէպէպի նէ՛ տիր. հասսէլերի-
միզտէ օլան ինճէ տույմագըզ նիչին
տիր. վէ ֆագիլէթ շաշըրըփ, գլաղու-

յու օլան ագըտան այրըտըգտա, վիւ-
ճուտուժուգտա եկտէք օլան գուտըկթ-
լէր՝ տէր ագապ իմտատա կէլմէնին աւ-
լը նէ . ճանըմըզըն պու վագարը պիր
մասգարալըգ մը տըր : ճանըմըզ տիւշ-
տիւքլէյն, գաթի տէրէճէսինտէն տիւ-
շիւրմէմէք իչին, եարատանըն պու թէտ-
պիրլէրի պօշ շէյ մի տիր, թէրթիպսիզ
շէյ մի տիր : Պու շէսիտ սէվտալար գուտ-
րէթլէրինէ միւնասիպ օլան իճըայը կթ-
մէսինլէրմի :

Եւ սօուգ խօճա, սէն Փասըլարընը
տօնմուշ թապիաթինտէն պահս էտէր,
սէվտալարըն հարարէթինի զէմմ էտէր-
սին, պիր Եօլմէզ ճանըն ալա հարէքէթ-
լէրինի՝ պուլանըգ փունարլարտան կէլըր՝
մէքրուհ շէյլէր տիր տէյի, ըէղիւ էտէր-
ահն : Աերչէք կիւնահ պունլարտան հա-
սըլ օլուր, լուքին Փէնա գուլանըլըրսա .
Եօդսա անըլ տօղուշարընտա եարատա-
նըն էլինտէն փաք վէ կիւնահսըզ չըգ-
մըշ տըր . մուպարէք նուր փունարընտան
չըգմըշ գըվըլճըմլար տըր քի, հէր քէսի
ճանլաթմագ իչին վէրիւմիշ : Սէվտալա-
րըմըզ պու տիւնեատէ տօղրու Եօլար-
տան չըգըփ, եանըլտըգլարը նէ դատար
Փէնա օլսա, եաղնըլարընտա պիլէ պէօյ-
իւք շէյ օլտուգլարըն անըլարըմ : Թախ-
թընտան էնմիշ փատիշահ կիպի, սէֆիւ-
լիքլէրինտէ պիլէ էվվէլքի վագարլարը
կէօրիւնիւր . վէ եաղնըլ Եօլա սափտըգ-

լարնը՝ հեր նէ վագըթ ագըլ խապեր վերիփ , տիզկինլերին չէքերսէ , եինէ տեճնիւփ կվվէլքի մէրթեպէլերն պուլուրլար :

Սէվտալարըմըզ ասլա պօշ տուրմագ իսթէմէյիփ , տայմա հարէքէթտէ օլ տուգլարը ֆէնա խույ տէյիլ տիր . զաթլերինտէ քէօթիւլիւքօլմագ տէյիլ հաթթա պիւյիւքլիւյիւն կէօսթերիր . անճագ քէնտիլերին գանտըրաճագ նիհայէթսիզ շէյլերէ մաիլ տիրլեր : Ճանըն հալինի նէ գատար արաշտըրսագ , վէ սէվտալարըն կերէք մէյիլերինի , կերէք գուտրէթլերինի նէ գատար թէֆթիշէթսէք , ճանըն էօլմէզ օլտուղունուն նիշանէլերինի՝ օլ գատար աշիքեար կէօրիւրիւզ :

Եարատան ալլահ քեանաթին հեր թարաֆընտա գուտրէթ իլէ արգույուլ շէյինէ կէօրէ վերմիշ . հեր մախլուգ քէնտի տէվրինի թէքմիլ տէճնէր : Իմ տի պու նիզամըն պօզուլտուղունու՝ հիլ պիր շէյտէ կէօրտիլիւմիւզ եօդ տա , սալթ ինսամն հագգընտա մը պուլույօրուզ : Լնսան կվլաուը մէնգիլինի թէքմիլ էտէ պիլըրքէն , եարը եօլտա նիլին գալսըն : Կիւնէշ եարըմ տէվրինի թամամ էթտիքտէն սօնղրա , տերեալերին ալթընա կիրիյօր : Էօյլէ օլտուգտան սօնղրա , հեր մախլուգա անալըգ էտէն թապիլաթ՝ պիգէ կէլինճէ նիլին էօյէ .

լիք էթսին : Էն մէալըզ շէյի թամամ վէ թէքմիլ էթմէյէ մուգայեէտ իքէն , էն ալա էլ էմէյինի եարը պուչուգ պրա գըրմը : Եօգ , էյէր ինսան էվլատը տօղ մատան էօլիւփ , տաճա պիր թասլագ սուրէթ իքէն պօղուլաճագսա , գօրգուլար . իչինտէ տէ էօլմէք՝ զիյատէ շէյ տէյիլմի :

Հայ հայ , էօյլէ օլաճագ օլսա , շու պիւյիւք ատամըն , շու ալ-իւլ-ալա Իգլէ մալիք , Իգըլ խազինէսի ալիմին , տիւնէա եիւզիւնտէ թանդըրնըն թասվիրի կիպի օլան գաթին՝ քիւլիւնտէն զայրի պիր շէյի գալմագ ըտը : թանդըրնըն պու մուպարէք թասվիրի՝ սուրէթ պուլուփ , կէօզէ կէօրիւնէճէյի վագըթ , էճէլ կէլիր րէսմինի պօղար , էպէտի կէճէլէրէմի աթար : Եա պիր պիւյիւք ատամըն , էա պիր ալիմ , էա էյլիք սահիպինին ճէնագէսինի մէգարա կէօթիւրիւրքէն , տիւնէատէ էթտիքլէրի խայր ամէլլէրի Ֆիքրիմիզէ կէթիրիփ , կէօքտէն էնմիշ ճանլար տըր տէյի հայրան օլուրսագ , զահիր տիւշիւնտիւքլէրիմիզ հէփ տիւշ տիւր , վէ ընլարըն պու հայրան օլտուղումուզ պիւյիւքլիւքլէրի՝ վարըր չիւրիւր հիւլէրտէ զայ օլուր , էօյլէմի : (ա)

Վար էյ ատամ վար , վար սէնտէն պիւյիւքլէրինի քէնտի ախօրլարընտա ալրա . վար սէնին օ խայալի պիւյիւքլիւյիւնիւ , օ մասգարա տէվլէթինի , ընլարըն

խաբի փայինս թագտիմ էյլէ : Սէն օն-
 ւարըն էսիրի սին , օնւար սէնին փատի-
 շահըն : Հասսեւերէ տաիր օլան շէյլեր-
 տէ՛ օնւար սէնտէն իւսթիւն տիւր . նա-
 Փագաւարը օլան չիմէն՝ այագւարը աւ-
 թընտա չիլէնիր : Օնւար թօփրաղա թի-
 մար էթմէյէ միւհթաճ տէյիլէր , գա-
 րընւարը օնուղ տօյար : Իչճէք սոււա-
 րընը՝ թապիաթ թէտարիք էտեր . տէ-
 րէլերին սոււարը տուրմայրոփ ագար , սու-
 սուզուզլարըն գանտրըր : Բուպաւարը
 պիլէլերինճէ սոդար , պիլէլերինճէ պիւյ-
 իւր : Վարըփ պին գահմէթ իլէ՛ էլ վի-
 ւայէթինտէն գումաշ կէթիւրմէյէ հա-
 ճէթ տէյիլ : Ուղազ մէմլէքէթլերին մա-
 լնի գափմագ իչին , պի կիւնահ գան-
 ւարը տէօքմէզլէր : Քէնտի մալլերինի
 թապիաթ սագւար , մալլերինէ սահիպ
 օլմաղա՝ գարտաշարընը թէլպիսլէք մէհ-
 քէմէսինէ չէքմէյէ միւհթաճ տէյիլէր :
 Պիր օթու պօլ չայըր՝ քէնտիլերէ ճէն-
 նէթ պաղչէսի տիր . իչինէ կիրտիլէյն ,
 չէշնիսին ալարագ՝ թաթը թաթը կէ-
 վէլէնիրէր : Հիչ պիր արզուլերինէ էօգ՝
 էօգ տուր : Սէֆաւարը կիւնահարզ , վէ
 հիչ պիր ճէֆասը էօգ . հէր սէֆաւարը
 հէմ պիզիմքինտէն էյի , հէմ պիզիմքին-
 տէն էմին տիր : Ազատիլք թէհլէքէլի
 շէյ տիր . ազատիլի սէչէ պիլէն՝ էանը-
 ւա տա պիլեր : Անճագ թապիաթ իլգա-
 սը էանըլմազ . զէհիրէ աղա տունմազ .

վէսվէսէ , գօրգու , պօշ իւմիտ , աճը ,
 վէ իւմիտ քէսիբլէյի , կէլիփ ըաճաթինի
 պօղմաղ : Օնլարըն սիւրտիյիւ սէֆայը՝
 պիզիմ՝ ալիմլէրիմիզ նաֆիլէ արար , Գու
 նէֆսէ թապիէօմրիւն սաճիճ ֆէյլէսօֆ-
 լուղու՝ եալընըզ Օնլարտա տըր : Թէն
 ազապլարընտան պիւյիւք՝ կէօնիւլ ազապ-
 լարընըն տէյիրմէնի ազլըմըզտա տուր-
 մայրփ տէօնէր : Կէօզ եաշը տէօքմէք
 պէլասը՝ եալընըզ ինսանա վէրիլլիշ տիր .
 վէ տէօքէճէք սէպէպլէր սիւրիւյլէ սօ-
 ղար : Հայվանլար ինսանտան մութլու
 տուր , էօմրիւ օլտուգճա մէշագգաթ
 չէքմէզ : Օնլարըն չէքտիյի Փագաթ պիր
 աղըր տըր : Աղըր քէսիլտիբլէյն՝ շի-
 քեայէթ էտէճէյի գալմաղ . կէչէն ա-
 ճըրը ունուտուր . կէլէճէյի տույուփ
 գօրգմաղ . էճէլ պիլէ գօրգու թմատան
 կէլիր . կէլտիյի սաաթտա տույարլար .
 վէ պիր ճամլէտէ աճըլարը ճէմ պաշլար ,
 ճէմ պիթէր : Ինսան էվլատը՝ քիպրին-
 տէն տիւնեայէ սըղմաղ . կիւնէշի իտարէ
 էտէր , էըտըզլարը թարթար , գահրա-
 ման մը , Ֆէյլէսօֆմու , ճէփիսի պու ըա-
 ճաթ էօլիւմէ ճասէտ էտէր : Ինսան էվ-
 լատը սաղ իքէն՝ պէօյլէ մուսիպէթլի
 ճալէր իլէ , ճայվանլարտան Փարզ օլլու-
 օրքէն , էօլտիւքտէն սօնղրա վարըփ թօփ-
 րազլարընա գարըջըփ , ճէփիմիզ պիր մի
 օլալըմ :

Ինսան ըլա ճայվան պէյնիստէ օլան

պու նահագ ույղունսուզուզարը , պան
 րի կելէճէք զաման իսլահէթմէլի տէյիլ
 մի . պու պիզիմ կէօզ եաշարըմըք՝ եպե-
 տիլք սիլմէլի տէյիլմի : Եյեր ինսան էվ-
 լատընըն գըսմէթի պոնյուսա , նէ՞ թա-
 լիսիզ պաշը վար ըմըշ : Ալլահա քիւֆր
 տէ էթսէք զարարը եօգ , գօրգմայա-
 լըմ : Ինսան պիր գօրգուեն՝ ճիպիլէթ
 օլույօր քի , եարատանընա՝ ըէզալէթ :
 Տիւնեանըն սուլթանը ինսան՝ թապիա-
 թին պինագիր թասվիրի օրթասընտա ,
 պիր չիրքին լէքէ օլույօր : Զէվչ սե-
 ֆա , պերէքէթ , զանիմէթ , հէփ քէօ
 թիւլեր իչին իմիշ , էյիլերին գըսմէթի՝
 տէրտ իլէ կէօզ եաշըրմըշ : Տէրտէ ազ
 մուսթահագ օլան՝ էքսերիյեա հէփսին-
 տէն գութսուզ օլույօր : Եյ ատիլ ալ-
 լահ , սէն կիւնահըն պէօյլէ զաֆերինի ,
 ֆագիլէթին հագարէթինի կէօրիւր տէ ,
 պի գայտ տուրուրմուսուն :

Եյ ֆագիլէթ սահիպի , էյեր մէզա-
 րըն չուգուրու հիլլերին գափուսույու-
 սա , սէնին սըտգըն , սէնին սէվինճին
 նէրէտէ գալըր : Օ լէքէսիզ գալլինի
 պիւթիւն կիւն գայըրըի էսիրկէտիյին
 նէյլէ եարար : Սէն քէնտինի քեամիլ
 եէրինէ գօմուշուն հա՛ . . . շաշգըն սըն ,
 շաշգըն : Շաշգըն սըն քի կէօլիլէլեր ի-
 լէ կիւլէշիօրսուն : Փագիլէթ , քեամիլ-
 լէք , հագ . վահ՛ , վահ՛ . պէօյլէ իսիմէ-
 րի՝ տիւնեանըն հէր տէվըինտէ , ազիլ

վէ մուսարէք սայարլարտը, իթիպար վէ մէտճ հաերլէրտի . . . չիւնքի ճանլարը մըզ հօլէճէքսէ, պիզ իւզերլէրինէ աղլայալըմ : Պունլար ճան եագըճը զիւիւմ լէր տիր . մուսիպէթտէն իպարէթ սըր շէյլէր տիր, եէնի չըգմա զազապլար տըր քի, պունլարը տա ինսանլարըն օպիր պէլալէրինէ գաթմալը : Քեամիլլիք պէնիմ նէմէ լազըմ, հլէմիմի արթըրըյօր : Փազիլէթ նէմէ եարար, ճէֆատէն զայրի մարիֆէթի եօգ, սալթ տերալէրիմի գապարալըյօր :

Փազիլէթ նիջին իշլէյիմ . իւճրէթիւնի նէրտէ ալաճազըմ : Իւճրէթի օլմաարգտան սօնղրա՝ Փազիլէթ նէ տիր . Փազիլէթին էն ալա սէպէպի՝ քէնտի իթիպարը տըր : Պու իթիպար՝ քիշի էյիյէ սիւլիւք էթտիյինէ, գալպինին շէհատէթինտէն հասըլ օլուր : Էյիյէ սիւլուք էթմէք՝ անճագ սէվապա նաիլ օլմագ իշին տիր : Էօյլէ իսէ՝ Փազիլէթ, իսայր ամէլ իշլէմէք՝ քէնտի սահիճ մէնֆաաթիմիզ իշին տիր, քէնտի էյիլիյիմիզի արամագ տըր : Ճան հօլէճէք օլտուգտան սօնղրա, ինսանըն սահիճ մէնֆաաթի նէ՝ շէյ օլուր : Օ սուրէթտէ պիզ պու տիւնեատէ մէնֆաաթ օլաճագ շէյլերէ եափըշալըմ : Պազը քէրրէ պու տիւնեատէ քէօթիւ ամէլին տօսթլուղու օլուր . վէ փէք ազիմ տէվլէթիմիզ օլա պիլիր : Էօյլէ օլտուգտան սօնղրա,

պէտխույու սրգը թուծալում, էլտէն չըզարմայալում: Գապահատ ֆաղիլէթատէ տիր քի, ալը վերտիյի էյլիյին սէֆասընը չըզարթմազ: Պու մինվալ իւզրէ, ազըլ ախրէթի ունուծտուզլայն, հասսէլէրէ էսիր օլուր: Վէ ինսանըն կիւվէնէճէք իքի շէյի գալըր. պիրի պէտխույ, պիրի պի գայտ թէմպէլլիք:

Տնը էյ պահատըր էկիտ, տնը: Վէօքսիւնիւ կերմիշ նէրէյէ կիտէյօրտուն: — Վաթանըմը տիւշմէնտէն գուրթարմաղա. վաթանըմ ուզուրունա շէրէֆիմէ էօլմէյէ կիտէյօրում: — Կիւզէլ, էյէր էօլմէզ օլտուզունա ինանըրսան, էկիտլիյին ազըլլըլըզ տըր, սէօզիւմ էօզ: էօլմէզ օլտուզունու պիւտիքտէն սօնղրա՝ գօրգմա, էճէլէ գարչը կիթ: Լաքին հէր շէյին՝ էօմրիւնլէ զայ օլաճագսա, էազըզ էկիտլիյինէ: Վէլ, կէլ, վարբի շաշգըն կիպի էօլէճէյինէ, կէլ ճէսարէթսիզ օլ տա էաշս: Ախրէթի ինքեար էտէն էկիտ՝ էա քէնաի քիպրինտէն, էա էլին իպրէթինտէն, էա քեար թամարնտան, էա ինթիգամ սէվտասընտան, վիւճուտունու՝ էա քէնաի թէլէֆ էտէր, էա էլէ թէլէֆ էթտիրիրսէ, ծնտան պիւյիւք տէլիլիք օլամազ: է՛յ սէֆիլ մայլի խիւլէա գուրպանը, պրագ վաթանըն երգըլըն, պաթսըն, սէն քէնտինի ֆըրթընատան գուրթարմաղա պիր թախթափարչասը պուլ:

— Ե՛օգ , վաթանըմա պօրճըլյում . փա-
տիշահըմըն էմրի տիր . էօլմէլիյիմ :
— Վաթան , փատիշահ նէնէ՞ լաղըմ :
Հեր իւմիտին գանընլա պերապեր ազըփ
կիտէճէք օլտուգտան սօնդրա , սանա ալ-
լահ պիլէ լաղըմ տէյիլ : Ամմա գանընը
տէօքմէյէ ալլահ էմր էաեր իմիշ . իւճրէ-
թինի վերմէտիքտէն սօնդրա , սէն օ միւ-
րիւվվէթսիզ էմրինէ նիչին իթաաթ է-
տէճէքսին : Վիւճուտունու սագլա տա
իթաաթսըղ օլ , մանի տէյիլ :

Իթաաթսըղ օլմագ տէյիլ , հաթթա
իւք էմրինի իթաաթ էթմիշ օլուրսուն :
Իւք էմրի նէ տիր . ահամ , չէնտին սէլ :
(Բ) Պու պապտէ սերպէսթ օլաճագ գաթ-
լերտէ սերպէսթիյէթ գալմայօր : Պի-
զիմ էօմրիւմիւզին պահասը մոլթլու-
լուգ օլմալը տըր : Ե՛օգ , էյեր ֆաղի-
լէթ՝ քէնտի թէլէֆիմիզ իլէ օլաճագսա ,
ֆաղիլէթ տէյիլ , գապահաթ տըր : Խալգ
քէնտի քէնտիլերին գուրպան էթտիքլէ-
րինէ՝ նէ գատար էօյիւնսէլէր , սէն էի-
նէ քէնտի գանընա կիրիր , քէնտի գան-
լըն օլուրսուն :

Ֆաղիլէթին մուպարէք թասվերինտէ՝
պիր կիւզէլիք վար քի , պիզի ճէլպ է-
տեր . վէ պու տիւնեատէ պիլէ ֆերահ
վերիր սէֆալերի վար : Լաքին զաթին-
տէ օլան էյլիքլերի փէք մուպալաղա սէօյ-
լէմէյիլիմ : Պու տիւնեատէ ալտըղը իւճ-
րէթ՝ չէքտիյի սըգընթըլա պէտէլ տէյիլ

տիր : Եյէր ծնտան զիյատէ ու մաճաղը
 եօղուսա, Փաղիլէթ տէն իսէ, պիր Փաի-
 տէլի գապահաթի, վէ քէնտի մէնֆա-
 աթիմիլի տահա էյի սայմալըլը : Ալլա-
 հա ինանմագ նէյէ՛ եարար, էյէր վէրէ-
 ճէյի սէվապը ազապը ինքեար էտէրսէք-
 ծնա սէճտէ էթտիլիմիլ պօշ տէյիլի :
 Քիչինին գալպինի թահրիք էտէն՝ իւ-
 միտ իլէ գօրգու տուր : Պու իքի շէյի՛
 կէլէճէք վագըթտան գալտըրտըղընլա,
 շիմտիքի վագըթտա քէնտինի սէվմէք-
 տէն զայրի շէյ գալմագ : Վար մէմլէքէ-
 թինի աթէշէ վէր . պապան էօլմէյօր,
 պունճա գաման տըր սէնին էէյէճէյին
 միրասըն իւթիւնէ օթուրմուշ եաշայօր-
 վնւր թէփէլէ, վիւճուտունու գալտըր :
 Տիւնեանըն երգըլմասը պէնիմ տէվէ
 թիմի արթըրաճագ օլտուգտան սօնղրա,
 թաշ թաշ իւթիւնէ գալմասըն :

(4) Ղիւնքի Փաղիլէթին էճրի եօղ ու-
 սա, օ նէ միւրիւվլէթսիլ թանղըր տըր
 քի, ինսան Փաղիլէթ ուղուրունա պէղ-
 լի վիւճուտ էթսին տէր : Քիչինին զիմ-
 մէթի՛ կիւնահտան իքրահ էտիփ, գալ-
 պինի էօրսէլէմէնին ասլը՛ նէ : Օ զատ-
 տար զիմմէթի իչէրիմիլտէ նէյէ՛ պէս-
 լէյօրուզ քի՛ պիզի տուրմայրփ հէմ ալ-
 տատըր, հէմ սախթէ սէֆալար ըլա ազ-
 տըրըր : Եյէր օ մուպարէք զիմմէթ տէ-
 տիլիմիլ՝ թապիաթին ադըլտըլ իլգասըլ-
 ըսա, ադըլմըլ նիչին ծնա ույուփ տա,

պիղի իտարե ետեճէք եերտէ՝ խարապ
 էթմէյէ չալը ըօր : Եճօգ , եճօգ , մատամ
 քի պու տիւնեատե պաղը տեՓ'ա Փապիւ
 լէթ պիղի խարապ ետեյօր , կերէք քի ին
 սաննն թէնի եօլտիւքտէն սօնղրա , պիր
 եաշայաճագ շէյի օլա : Չիւնքի ինսան
 մէղարտա մահվ օլաճագսա . չիւնքի պու
 տիւնեատէն զայրի շէյի օլմայաճագսա ,
 արզուլէրի եօյլէ թիւքէնմէզ իքէն , քէն
 տի նիչին պու գատար ազ եաշայօր : Պու
 զամանըմըգտա՝ կէչմիշ զաման , կէլէճէք
 զաման , պիղէ նիչին պու գատար թէ-
 լաշ վերիր : Կէլէճէյի Փէճմ էթմէք՝ գօր
 գու չէքմէք իչին մի տիր : Օլան իտրա-
 քիմիզ՝ տերտիմիզի տույմագ իչին մի տիր :
 ԱՅ Լուսեա , Կերկիզէ , Ֆիւանտրոս ,
 նէ՞ տիր պու չէքտիյիմ այրըլըգ աճըսը .
 տօսթլուգ պիր սաաթ իչին իսէ , տօս
 թուն եաշայաճագը պէօյլէ ազ ըսա , պու
 եիւրէք աճըսը նէ տիր : Տիւնեատե տեվ
 լէթ իսմի իլէ , պու պելալէրի չէքմէնին
 ասլը՝ նէ : Օ պուլամատըղըմըղ տեվլէ-
 թի տուրմայրի արամաննն ասլը՝ նէ :
 Պիզ Տիչ օլաճագ օլտուգտան սօնղրա ,
 Տայվանլար րահաթլարըլա էթտիյի սե-
 Փայը՝ պիղիմ Փիքրիմիզ նէ՞ տէյի պիղէ
 Տարամ ետեր : Ինսան էվլատը՝ պելալէ-
 ըին էն պաշլըլարընա պրազըլմը՝ քէնտի
 Փագիլէթինէ գուրպան մը կիթսին :
 Հանա , եօյլէ Օլտուգլայն ալէմին նիզա-
 մը պօզուլուր , մախլուգաթըն սըրասը

պիր պիրինէ կէչէր , քեանաթ զէնճիրի պին եհրինտէն գըրըլըր . պիւթիւն տիւնեա պօզուլուր , մահլ օլուր : Նէ եանա տէօնսէն՝ հէփ մուսուպէթ տէն իպարէթ . ագըլ տա չարէսիզ գալըր երգըլըր :

Եօգ , եօգ , քիշի թապիաթինի ինքեար էտիփ , գալպինտէ ֆազիլէթի էօլ տիւրմէտիքճէ , հիչ օլմագ սէվտասընտա օլամազ : Հիչ օլաճագ օլտուգտան սօնղրա , թանղըրնըն էլինտէն տէ խէլաս օլմալը : Օ զաման տիւնեատէ թանղըր նէյէ լազըմ . խալգա գօրպու վերմէք իցին մի :

Եյ զաթինտէն այրըլմըլ , տէրէճէսինտէն տիւշմիւշ , ազըն ատամ . նէ ագըն վար , նէ ումաճաղըն . սերպէսթիյէթ թասլար , էսիրլիքտէ եաշարսըն . տիւնեանըն հէմ սահիպի , հէմ ըկզալէթի , կիւթտիւյիւն գօյունլարտան պէթէր՝ գօյուն ագըլը . ագըլ տէրիլիյէթ էպտիլ էտէր , էյլիք ալաթլարիլա քէմլիք էտէրսին . վէ եարատանըն վէրտիյի քէրէմլէրի՝ քէնտի խարապընա գուլլանըրսըն . մէրամըն պույուսա ա՛ զավալըլ , նէ գուլթսուզ էրլարզ ալթընտա տօղմուշսուն . նէ ուղըրսուզ սաաթտա տիւնեայէ կէլմիշին : Սէնին Ֆիքրինի խայալինի հանկի՛ ճին պուլանտըրմըլ քի , հէմ ինսանը , հէմ ինսանըն էյլիքլէրինի , պէօյլէ խարապ էտէճէք զիւիւմիւ գուրմուշսուն : Պէլի , սէն ալթըլ էօլմիւշ-

սիւն , սէնտէ եաշայան սալթ հայվան
տրր : Լաքին ու մտուղուն հիւլիք սահիհ-
մի տիր , էյի պիլիւրմիտին : Ճանրն պու-
ղու կիպի հավայա տաղլլուք , զայ օլաճա-
ղընա սահիհ իսպաթըն վար մը : Էյ
զավալլը , ախրէթի ինքեար էթմէյէ՝ չօգ
ճեսարէթէ միւհթաճ սըն , քէնտինի ի-
նանտըրըն՝ ճայատէք , չօգ զահմէթլէր չէ-
քերսին : Լաքին հէր նէ գատար չալը-
սան , նէ կպտիլիք խաթըրնտան չըգար ,
նէ հիւլիյէ նաիլ օլա պիլիւրսին : Սէն քէն-
տի զաթինի շէքլինտէն չըգարա պիլիւ-
սին , լաքին խարապ էտէմէգսին : Թա-
պիաթ քիթապընտա սահիֆէլէրի փարէ-
քէնտէ օգուրսան , քէնտինի շաշըրըրսըն .
քիթապը պիւթիւն օգու քի , իլգամ օ-
լասըն , ճանրնըն էօլմէզ օլտուղունու անդ-
լայասըն : Օ զաման հէր շէյ աշիքեար
օլուր , վէ ալլահ անղաշըլըր : Էօլմէզ-
լիք՝ տիւնեանըն նիգամընը վէ միւնասի-
պէթինի պէյան էտէր : Հէր շէյ աշի-
քեար օլուր անղաշըլըր , վէ պու եարա-
տըլը՝ նէ պիւյիւք շէյ օլտուղու կէօրիւ-
նիւր : Եարատըլըն անախթարը , վէ
սէնէլէրին զէնճիրի օ տուր . հէր վագ-
թի պիր էէրէ կէթիրիր , միւտաէթլէ-
րինի պիր նէթիճէյէ պաղլար . վէ պու
նէթիճէ տէտիյիմիգ՝ մութլուլուգ օլ-
տուղու տուլուլուր : Կէրէք տիւնեայը ,
կէրէք ինսանլարը , վէ կէրէք ատապը
պաղլայան օ տուր . վէ տիւնեայլա ին-

սանըն նէթիճէսի՝ պու առապէ պաղլը
 օլտուղու կէօրիւնիւր : Պունլար հէփկէ-
 չէճէք տիր , վէ մուգատտէրլէրի եաշա-
 մագ օլան ըուհլար ,, պու տիւնեալար
 նէրէտէ փարլամը ,, տէյի , օ զաման սօ-
 րաճագլար :

Սէն հօլմէյիփ , տաիմա եաշայաճա-
 ղըն՝ սանա աճաիպկէօրիւնիւյօր . եա պիր
 սաաթ պիլէ եաշաման՝ տաիմա եաշաման
 գատար աճաիպ տէյիլմի : Միւճիզէթ
 եաշամագտա տէյիլ , եաշամաղա պաշա-
 մագտա տըր : Ալլահը թապիաթտէն
 այըր , հէր կէօրտիւյիւն էսրար օլուր :
 Ալլահը թապիաթէ տաիլէ կէթտիքտէն
 սօնղրա , թաաճճիւպ էտէճէք շէյ գալ-
 մագ :

Սիւճուտլարըն պահասընըարթըրլփի,
 միւթէպէր էտէն՝ սալթ եաշատըգլարը
 միւտտէթ տիր : Պիր ազիմ ըուհ՝ սալթ
 պիր կիւն եաշայաճագ օլսա՝ նէ իշէ եա-
 րար . մահլ օլտուգտան սօնղրա , իսթէր
 պիւյիւք օլսուն , իսթէր քիւչիւք , իս-
 թէր տիւշտիւն , իսթէր գալգսըն , նէ
 օլուր : Լաքին պիր հօլմէզ զաթ՝ ալլա-
 հըն նագարընտա օլմաղա լայըգ տըր :
 էօյլէ զաթին հէր Ֆիքրինէ՝ ալլահ հէմ-
 շահիտ , հէմ հաքիմ օլմագ , վէ մուգատ-
 տէրինի թէրթիպ կէթմէք լայըգ տըր :
 Հագ թաալա ինսանըն մուգատտէրինի՝
 կէօրիւնմէզ փէրտէ ալթընտա սագլա-
 մըլ տէյիլ , փէրտէնին պիր ուճունու

գալտըրմըշ, էպէտիլլիքտէն պերի, տիւնեանըն եիւղիւնտէ քէնտիլի պիղէ կէօս թէրմիշ տիր: Ճանըմըզըն էօլմէզ օլտուղունա, վէ գըլմէթինէ պահա եէթիշ մէզ օլտուղունա, հէր թարաֆտա քէնտի վարըզը իւզէրինէ եէմինլեր էտեր:

Պու հագ մատտէլերի ինսանա իսպաթ էթմէք իչին, ալլահ նէլէր էթմէմիշ: Տիւնեայը պունուն իչին էարաթմըշ, պունուն իչին սույա պօզմուշ, տիւնեանըն երգըզլարընը պունուն իչին թամիր էթմիշ: Տիւնեանըն փատիշահլարընը էարատրփ էօլտիւրտիլիւ, տէվլէթլերի գօյուփ գալտըրտըզը, հէփ պունուն իչին տիր: Էպի զամանտա ալիմ ատամլար կէօնտերփի, իլմի ատապլերի իլէ տիւնեայը թէրպիլիէ էթտիրտիլի, կէլէճէք զամանտան իսպէր վէրմէյէ՝ փէյզամպերլեր կէօնտերտիլի, պու սէպէպ իչին իտի: Տիւնեայէ սալիհ ճանլար կէլմիշ, շէհիտլեր գանլարըն տէօքմիւշ. վէ տիւնեատէ թապիաթին հիւքմիւնէ գարըշ՝ հէր նէ միւճիզաթ օլմուշ ուսա, հէփ պու նիլիէթէ տիր: Էճէլէ միւպթէլա ինսանլար՝ էօլմէտէն կէօյլերի չըգմըշ ըսա, ալլահ քէնտի պիլէ պու գարանլըգ տիւնեայէ էնմիշ ըըգ վէրմիշ իսէ, սանա էօլմէզ ճանընըն գըլմէթինի պիլտիրմէք իչին տիր: Էօլմէզ ճանընըն գըլմէթինի սանա էօյրէթմէք իչին, ալլահ կէօյտէն չըգըփ, քէնտի մուպարէք էմրինի՝ սա.

նա քէնտի կէթիրտի :

Եւ մէջհեպտիզ ատամ, օլ ազիզ էմրի՝
մէքրուհ ալաղընլա շինէմէտէն իսէ, երև
զինն դօյու եերէ գափան տա, գօրգ քի-
սանա էպէտի էօլիւմ կէօնտէրմէյէ : Օլ
միւպարէք էմրինի նէ սալթանաթլա պէյ-
ան էթտի . կէօքլերի կիւրիւլտէտերէք,
շիմշէքէր երլտըրըմլար փարըլտատարագ
նիտա էթտիրտի : Պիւթին տիւնեա սե-
սինի իշիտիփ թիթիրէտի : Ա Սինա տա-
ղը, սէն քի թէմլլերին սարսըլքի, ալ-
լահ ազիմիւլլան հազրէթլերինին կէլ-
տիլին տույտուն վէ իզրար էթտին . վէ
տաղը նուր ուլա գապլը թէփէսինէ է-
նէն՝ ա էօրֆլիւ պուլուտ, պէն տէ սիզէ
շահիտ իմ : Իսրայէլին էօլու իւզերինտէ
իքի եանա մուալլազ տիվար օլուփ, տիւշ-
մէնի պասըփ զարգ էտէն սուլար . վէ
Նաբուգոդոնոսորուն նաֆիլէ եազըփ՝
զազապընը իճրա էտէմէյէն ալէվ . վէ
իւլ նէֆէր մէքրուհ կիւնահքեարլարըն
պաղը ալթընտա աջըլքի, իւլինիւ տէ
եութուփ գափանան կիրտապ . վէ սիզ
տիւնեանըն ճիւմլէ էնասիրի, ինսանըն
ճանը էօլմէզ օլտուղունա իսպաթ իչին,
հապ թասուանըն էթտիլինի նազլ էտեր՝
ճիւմլէսինէ շէհատէթ էտէրսինիզ . պէն
տէ սիզին շէհատէթինիզի գապուլ է-
տէր, սիզի թաստիգ էտէրիմ : Սէն ա՝
մէջհեպտիզ, տիւշիւն քի տիւնեա եարա-
տըլալտան պէրի, վազըթլար տէվը օլ-

մաղա պաշայալտան պերի, թա պու սէ-
նին տինսիղլիք սաաթինէ կէլինճէյէ-
տէք, հագ թաալա սէնի իլգամ էթմէյէ
չալըչլօր, տիւշիւն պիր քերրէ տէ գօրգ :

Եւքի Ֆէյլէսօֆլարըն քէօր վէ միւ-
թէքէպպիր չըրաղը, սէն օ տինսիղ մէզ-
հէպսիղ խօճալարընա ինանըրսըն, փութ-
լարըն եալան խապէրլէրինի տինլէրսին .
վէ ծնլարլա պերապէր՝ ճան էօլլըր տէյի
վազ էտէրսին : Լաքին եազտըգլարը շէյ-
լէրի օգույուփ հայրան օլտուղուն եէր-
տէ, օլան իլիմլէրինի աճըմնգմըսըն :
Եազտըգլարը խայալի իլիմլէրտէ նէ ալա
Ֆիքերլէր վար, նէ նասիհաթլէր վար .
շէօյլէ քի շուարա գըսմը քէնտիյի նէ գա-
տար աջգա ալտըրսա, օ մաթուհլարըն
իլիմ ճիւնուսիյէէթինէ վարամագ սէօյ-
լէտիքլէրի Ֆէթվալէրէ պագ . » քեամիլ
ատամըն հասսէլէրի աղըր տույմագ . թէ-
նինի փարալայան պրչագ քէնտիյէ պիր
զարար վէրմէզ . իղլիեէթ, իշքէնճէ քէն-
տիյէ սէֆա տըր, խօշունա կէլիը, փուփ-
լա շիլթէտէ տէ եաթսա, գուրու թօփ-
րագտա տա եաթսա, իքիսի տէ պիր
տիր » տերլէր : Պու սէօզլէր՝ էօլտիւք-
տէն սօնղրա հիչ օլուրուզ տէյէն ատամ-
լարըն աղզընա եագըչըրմըր : Պէլի, պուն-
լարը քէնտիլէր փիշին խապէր վէրմիշլէր
իտի, լաքին նէ օլտուղուն պիլմէզլէրտի,
իճրասըն կէօրտիւլէրսէ՝ թաաճճիւպ էթ-
տիլէր : քէնտի քիպիրլէրի իլէ էօյիւն .

տիւքլերի եկլիտլյի՝ քրիսթիանլար էօյ իւնմէյերէք իճրա էթտի : Քրիսթիանլար էզիյեէթ ալթընտա դայրէթ կէօսլթ էրիփ, ալթէշէր իչինտէ Ֆերասէտերլէրտի : Փասիտ զիւիւմտէ իզրար էտէն Ֆէյլէսօֆլար կէօրիւփ, հէմ ժնլարա թաաճճիււ պ էթտիլէր, հէմ քէնտիլէրիւնէ : Քէնտի Ֆիքիւրլէրինտէն իճատ էթտիքլերի եալանլարըն իճրա օլտուղուն կէօրիւփ շաշտրլար . վէ հագգըն գոււլվէթի քէնտի քիպիւրլէրինին եալանլարընտան էքսիք տէյիլ իմիշ տէյի, իզրար էթմէյէ մէճպուր օլտուլար :

Այլ իմտի պագալըմ, պու ագըլտան խարըճ Ֆիքիւրլէր, վէ ինսանըն զաթի թապիաթիւտէն պաիտ զիւիւմլէր, նէրէտէն չըգայօր : Պունլար պիր էօլմէզ ճանըն իլգասը տըր քի, քէնտի գոււլվէթիւտէն մէրթէպէսինտէն շիւպհէ էտիփ, օ վէսվէսէ իլէ խապեր վէրտիյի՝ ինսանըն ագլը եէթիշմէյէճէք հագ մատ տէլէր տիր : Օ հէվաի նէֆս իլէ գարարմըշ ճանլարտան՝ արատա պիր չըգան գըվըճըմլար տըր քի, համագաթ գարանլըղընտա ճա պէ ճա փարլար ըտը : Գալլլլէրինտէ եաթան Ֆիքիւր՝ ալա զիւիւմլէր իճատ էթմէք սէվտասընտա, քէնտի ինանմատըլարը շէյի ալէմէ վազ էտէրլէրտի : Պիր կիւն ինճիլ կիւնէշի կէլիփ, էճէլ կէօլլէսինի տաղըտըփ, ճանըն էօլմէզլլիինի աշիքեար էթտիլի զաման

իճրա օլաճազ մատտէյի, պուհնլար փուլթ
իմամլարընըն էթտիյի կիպի, օլաճազ
շէյի փիշին խապէր վերմէյի ազըլ եօ-
րուփ, իֆթիխար հտէրլէրտի : Սէօյլէ-
տիքլէրի շէյլէր՝ անճազ պիր էօլմէզ ճա-
նըն տուշիւնէ պիլէճէյի շէյլէր իտի . վէ
մուպահէսէյի գօտուգլարը հազ մատտէ՝
պիր վազը իշ օլտու :

Հ Ա Շ Ի Յ Ե Կ

(*) Հազ թառյա ինսանա լազըմ՝ օլան խապէրլէ-
րի հէփ կէճուտէրի, լաքին ինսան գուլազ արարնա
պրազըր : Գալպիմիղին դափուսունու ջալմաաղզ պիր
կիւն, պիր սասթ կէջաիյի վաթ մը : Իճէլ՝ հէր աթը-
մըմըգտա էճնիւմիւզէ չըգար, վէ հիզմէթինէ էօյլէ
մուգուր տուր քի, պու էօլճուլուղումուղուն նիհայէ-
թինի հէր տագիգա կէօղիւմիւզ էճնիւնէ գօր :

Հիշ ճէննէթ էվլասը օլան՝ իւմիտլէրինի պու տիւ-
նէպէ պաղաթըմը . պու տիւնեանըն մալն սէֆասը շիր-
քինտէ՝ ըահաթ հտէ պիլլիրմի : Հաշա . եիւրէքլէրիմի-
զին ըահաթսըզըզը՝ պէնլիմ պու օգուսուղում էպէ-
տիլիյի իսպաթ հտէր, վէ ախրէթի ինքեար էթմաք
շիւպհէքեարըն սալթ պաշընտա օլա պիլլիր . էօգսա
գալպի՝ շիւպհէսինլին եաշան օլտուղունու հէր սասթ
եիւղիւնէ վուրուր :

Փանի օլան սէֆա՝ պագի ճանլարա լայըզ շէյ
տէյիլ տիր : Գուարէթլէրիմիզ պու տիւնեատէ տիրէր
աղ ուլանըր, լաքին մահսուշ վէրմէյի պու թօլրադ-
տան չըգըրփ, տահա պերէքէթլի էէրէ վարլի տիքիմէ-
րի, ծնտա տահա աշա նուրլու կիւնէշին աթէշի իլէ շիւ
լէնիփ, շիէքլէնէճէք տիր : Ա՛հ ալահ, պրագմու քի
պէօյլէ էօլլիւսիւզ տէվլէթի օլան աչըրմ էօլլիւլու օլ

տուն : Ինսան փէք աշգ ըլա արայաճաղը խաղինէլեր ,
պիղիմ՝ գուտրեթ վէ շէրէֆ թեպպիրլէրիմիղին վարա .
մայաճաղը՝ ասրէթ մատէնլէրինտէ տիր : Ֆաղիլէթ
սահալլինէ ճախզ օլան իւճրէթ սանտըլը՝ օնտա տըր .
օնտա վէզնէ քէնտի թարաֆընա պագար . արթըգ ա .
մէլի քէօթիւ օլանլար թարաֆընա պագար : Էպի բօ-
մայըլար՝ օլաճաղ շէյին խապէրինի գուշարըն ուշմա-
սընտան սորարտը . սէն Լօրէնցիոս , քէնտի մուգատէ-
րինի՝ իւմիտլէրինին ուշմասընա սօր , սահա էյի խապէր
պըրսըն :

(Բ) Ըջգ վերմէք վէ գըզարմագ՝ կիւնէշին թա-
պիաթիմտէն օլաուլու կիպի , պիլմէյ իլէ սեվմէք տէ
ճանըն թապիաթիմտէն տիր . վէ էյեր ճանլար հիչ
օլուրսա , տիւնետտէ սեվիլէճէք փէք աղ շէյ գպըր ,
վէ իլմիմիզ , պիլտիյիմիզ փէք աղ շէյ օլուր : Պիր հագ
շէյ պուլմաղա իյնէ իլէ գույու գաղըրըգ . սնճագ
ֆիլքրիմիզ սօղորու օլա , փէք սեվալիմիզ շէյլէր՝ նէ
կըրաճ էտէճէք շէյ օլտուլունու անղարըլ : Հայվան-
լար ըլա միւշթէրէք օլան շէհալէթլէրիմիզ՝ սօյուն
ճայտտէք պէսլէնիյօր տա , գուտրէթլէրիմիղին էն
ալաար օլան՝ պիլմէք վէ սեվմէք՝ աճըգ շէքտիլինին
ասլը՝ նէ տիր : Եիւզտէն պու գատար կիւզէլ կէօրիւ-
նիւպի , միհնէթտէն զայրի մահուլու օլմայան եէրտէ՝
պիղէ պու կըի մուպարէք գուտրէթ՝ սալթ Ֆօտու-
սէֆիլիլիմիղի մաագարա էթմէք իլլին մի վէրիմիլը .
պու օլմաղ . զիրա ինսանտա պիլմէք վէ սեվմէք
հագըրնտա՝ պիր սօյմազ արզու վար , պու կըի գուտ-
րէթիւն տէ մէրամը թիւքէնմէզ . էօյլէ իսէ կըիլինին
տէ արզու էտէճէք թիւքէնմէզ շէյի օլմաղ : Ինսանտա
պոււնճա քէրէմ , պոււնճա տէվէթ օլուպի տա , հէփ
պիւտէն զիտտէ էաշամաղա լայըգ կըէն , նիլլին վարըի
տա հիչլէրտէ զայ օլաճաղըրըլ : Հատէլէր հագըրնտա
հայվանտան պէթէր օլան ինսան ըլա , հայվանըն պէյ-
նիտտէ օլան զարիպ ֆարգը՝ էալընըգ էօլմէղլէթ թա-
րիֆ էտէ պիլիր : Պու միւշքիլի՝ անճագ էպէտիլք
տէն ջըգան նուր հալլ էտէ պիլիր : Էյ էօլմէղլէք
էյ . պու պիլմէճէլէրի էալընըգ օ պուլա պիլիր :
Հայվանը հիչ էտէր , ինսանը քէնտի ալա մէրթէպէ-
սինէ գօր : Էօլմէղլէք օլտուլու եէրտէ , ֆաղիլէթ
պիր պօշ մասալ տէյլ տիր . հէր ֆաղիլէթին պիրէր
աղըր ճէհիլի օլուր . էիւրէք իւմիտ իլէ շաղ օլուր :

Վէ պու ճիւմէն իլէ եէննի հօմիւր շերպէթի աճը կէլիբստ պիւլէ, իչննտէ ճէննէթ սէֆասընըն լէպղէթի տահա չօգ օլմնդլա, սէվէ սէվէ իչիբիբ: Ա՛հ, ալլա՛հ նիչնն պու գատար ճէօմէրտ տիր . էթտիլի քէրէմ ագըլարտան խարիճ տիր . տիւնեա եիւղիւնտէ ճէննէթ սէֆասը սիւրմիւշիւզ տէլի, պիղէ ճէննէթի միւքեա ֆաթ վէրլյօր:

(4) է՛յ Լօրէնցիոս, սէնին ինատճը եիւրէլին տահա տիրէննրմի . զերա պէնիմ սէօյլէտիլիմ հագ մատտէլէրէ շիւպհէ էթտիլիէն միւֆաիտ՝ սէնին եիւրէլինտէ կիղէնմիշ տիր . ագըլն գապահաթի եօգ . գապահաթ սալթ զօրպա կէօնիւլտէ տիր: Ըու մուաննիտ գալլիստէ, սանա դարշը ումմատըլն շա՛խտլըր պուլամ, տէյէճէլին գալլըմը: Պէա սէվատար տիւլեա եիւղիւնտէ ճանը հսիր էթմիշ իքէն, ծնլար պիւլէ՛ ճան ճէննէթ վարիտ տիր տէրլէրսէ, իսքեաթ օլլըրմուսուէն . վէ էօլմէղլիլի պիղէ շիւպհէ էթտիրէնլէր, անճագ իսպաթընը էթտիրէն շէյլէր օլտուղունու կէօսթէրիոսէմ, տահա շիւպհէն գալլըմը: Իպթիտա պիլիլեքըլէ սէվտարնտան պաշլա, ծնու կէօղիւն էօնիւնէ կէթիր թէֆթիշ էյլէ . էթտիլինտէն ութանը սուլը, բապթմարը եաշամար, ուսանճը, աօյմաղ թամար ճէվի պիր եերտէ ճանըն էօլմէղ օլտուղունու շէհատէթ հտէր:

Փէք մէշհուր ասամը եագընտան պիր թէֆթիշ էյլէ տէ, պագ շէօհրէթիլի գըզգանըրմըն . արղու սուլա, արղու էթտիլի շէյլն արասը նէ գատար ուլղունուզ օլտուղուն կէօրիւր ութանըր, կէօրտիլիւ իշլէրսէն իպա հտէր, էտինտիլի շէրէֆ կէօղիւնէ կէօրիւնմէգ . նիչնն . եա զիմէթի քէնտիլի տահա ալա շէրէֆ էտինմէյէ տավէթ էտէյօր գալլիստէ սուլար, ծնուն իչնն: Վէրչի զիմէթին սէօի վէք եալաշ սըր, իտքին վէք սալըր գուրպարսն տա քէնտիլի իշլիթ սիրիբ:

Թամար տէրսէն, պաղ նէ սէօյլէր . գուրմուշ քի մալ իլէ ագըլըրզ պիր շէյ տիր: Չօգ գաման սէն տէ պէօյլէ սէօյլէմէգլի իտին: Ե՛ն մանի, էօյլէ օլլուն: Թապիւթիթիպտէ սէ տալմա հարէքէթ էտէր պիր իլգա մար քի, պիղի պու շէյէ տիրթէր: Անճագ պու իլգալը իտարէ էտիվ, արօյաճաղըլիլ սահիւ մալ նէրէտէ օլտուղունու սուլըզ վէրէճէք ա-

գըլ տըր . շաքին ագըլ պու հիզմէթինի էտա էթմէրէ . եախտ օ սէօյլէր տէ պիզ տինլէմէզուէք , էօ լումուգու շաքըրըզ : Քէօր մարիֆէթ՝ պիզէ ալթուն տան գըլմէթլի խազինէ պիրիքաիրէճէք էօլտան չըգարուփ , պու սաաթլարըմըզ պիր մէճճուչ ինթլյարըզ գայըլարըլլա էօրար , վէ պու տիւնեատէ էպէտէն էաշայաճաղըզ կիպի , պիզէ տիւնեա զսիւրէլէրի կէօրտիւրիւր :

Մտըլըլըզըն պիր թէնպիհի տիր ,, արգուլէմէ ,, տէր : շաքին պու թէնպիհ՝ կիւնէշ կէօրէն շէյլէրին հագգընա տըր : Սէն կէօզիւնիւ Ֆիլէքաէն էուգարը գալտըր , օրատա սրըու էասագ օլմաարընտան մաւա , թէնպիհ օլմուչ տուր : Օրատա թամա՝ պիր րապպանի Ֆազիլէթ օլուր . ախրէթ տէվէթինի պիզէ ալը վէրէն տին էօլունու կէօսթէրիր : Պու տիւնեանըն սըրընը Ֆագաթ ախրէթ աշա պիլըր : Ինսան գալպինտէքի տօյմաղ քէար թամաը նէտէն կէլլօր : էօմիրիւնիւ թիւքէնմէզ օլտուլունա խապէր տէլլըմի : Ինսան Ֆազիլէթ գանաղըլլա կէօյլէրէտէք ուշմաղ իշին էարատըլըզ օլմաա , կիւնաճ կիրտապընա տիւշ մէյէ տէ պու գատար գուարէթի օլմաղտըր : Կէրէք , թամաըլա պիւլիւքըլիք սէվտասը՝ փէք աճը մէյվէլէր վէրիր Ֆիտանլար տըր , շաքին պու ճիւմլէ իլէ քէգըլէրի էօլմէզըքաէ տիր . էօլմէզըք իլէ պէսլէնիր , վէ տէրտ , պէլա , վէ զիմմէթ իսթիրապը կիպի էապանի մէյվէլէր կէօսթէրիրտէ , տին՝ օնլարըն զէհրըլի էօզիւնիւ քէսէր , պիր խօշ թաթըլըլլա աճըլարըն գարըլլար . վէ օ այարըանըլ էօլլէրինի մութլուլուգ գատէ հինտէ փարըլտատըր :

Սէօյլէյէճէյիմ՝ շահիտլէրին իւշիւնճիւսիւ՝ կիլէճէք վագթին տէվէթինի զէվչէնիր , վէ սանա պու տիւնեատէ էալանտան պիր ճէննէթ վատ էտէր : Սնճագ էալանը սէվտիյինէ նիսպէթ , ագըլլէթ պիր կիւն սօղըու սէօյլէր . պուճուն ատը սէֆա տըր : Սէն պու սէֆանըն սէսինէ , վէ օ խաղը պաշտան չըգարան էիւզէ կիւլիւճիւնիւն տալէթինէ՝ էօգ տէալիյին էօլուտու : Պու կիւն տինլէ , սէնիլլէ տօսթանէ սէօյլէշէճէք :

Հասսէլէրին էն պիւլիւք սէֆասընը տուլուփ տա , ութանըլի խնճիլ օլմոյան առամ՝ ինսանըգտան չըգմըլ տըր : Կէրէն սէֆա պիր էլլէք տիր , վէ ինսան

օրհան ի վն ետրատըմը, լաքին էթտիյի սէֆա ճա-
նըննն ըիւթպէսինէ լայրդ օրմալը, ութանաճագ շէյն
օրմալը, վէ թիւքէնիսի սօնու կէլմէմէլ :

Իշթէ տօսթում, շահիտէր թագրեր էթտի, սէն
տէ տալալը տինէտին. իմտի պու տալա զիմմէթ մահ-
քէմէսի սիճիլաթինտէ գայա օլուան, զիրա պու պիր
տէվէթին ետրտընը ֆէթհ էթմէքտէն պիւյիւք պիր
մալահատ թոր : Հագ՝ միւհրուհիւ պասաը, վէ պագ
նէ հիւքմ էտէյօր :

Հէֆինիլգէ մալում օլուան, վէ սիլ հագագ ինան-
մայան մէզհէպիվէր պիրլն քի, ինասնն թապիա-
թինին սըրընը աշիքեար էտիսի, զսթինն միւքիլ-
նի հալլ էտէն՝ էօլմէլլէք տիր. էօլմէլլէք օլմատը-
ճա, ինասնն մէյլն օլան շէյլէրին նըսթինա մանա
վէրիլմէզ. էօլմէլլէք օլմատըճա, ինասնն հէր ֆա-
զիլէթի ըիւյա մագուէտինտէն տիր : Ինասնն կիւ-
նահը պլլէ զաթինին պիւյիւքիւյիւնէ շէհատէթ է-
տէր : Մալէ, սէֆայէ, շէրէֆէ օլան գանմալ սէվ-
տասը՝ թիւքէնմէզ էլլէքէր իլն տօլմուշ օլտուղու-
նու իսպար վէրիր : Վէ սիւնեա էլլէքէրինին թահ-
րիլ էթտիյի սէվտալարը գանտրաճագ՝ թիւքէն-
մէզ շէյլէր օլմասա, սէվտա տէտիլին՝ թանղընն պիր
ապիս իճատը օլմուշ օլուր : Օ սէօլ աղնամալ սէվ-
տալարն խըրսնա՝ պու սիւնեանն էլլէքէր միւ-
նասիպէթ ալմայօր. վէ էօլիւսիւզ արգուէրի՝ պու
տարաճրգ սիւնեատէ իճրա օլմայօր : Մէվտալարըլ-
զն գարթալ գուշու կիպի եուվալարնտան եուգա-
լը ուշմալա պագտըլարը, ճէննէթէ չըգմալա հագ-
գըմըզ օլտուղունու աշիքեար կէօսթէրիր :

Էյ սուգ իւլէմա, սիլ պուգ կիպի սօնմուշու-
նուգ, հէր աթէշի ճէհէննէմաէն չըգմըլ սանրըր-
նըլ : Մէվտալար՝ կերչի սիւնեաննն պօզուգլուղու-
նա էտիր օլմուշ տուր, լաքին պօզուգլուգտան հա-
սըլ օլմուշ տէյլէր : Հաղէթի Ատէմ ճէննէթտէն
գօլմուլմտան, պու աթէշէր օնտա տա էանարտը,
անճագ օրատաքի սէվտալար տահա քեամիլ շէյլէր
հագգընտայօր : Օնտան սօնղրա սէվտալարըմը ֆօ-
տուլ մէշրիգ փատիշահընն խըլմը կիպի, գատեր ուլ-
լահըն խըլմնա կիլիփ, աղըլարլուգա սիւշալէր
խօրանալար. զաթիլէրինտէ օլան՝ ալա շէյլէր ար-
ղուսուսու ունուտուփ, չամուրլարտա չալգանմալա

պաշտարար, վէ տիւնե՛վի պէտ շէյլէրէ մէյլ էտիփ ,
Թապիաթլէրին խորատարար : Անճադ էինէ ադըլա
գուլադ վերսէլէր , էվվէլքի մերթպէլէրինէ չբդա
պիլըլէր , վէ Հավվանըն միււրհաղաարդ սեվտասընա
ույոււփ , տիւնեայը աթէշէ վերմէտէն էվվէլ օլան
մերքէղերինի՛ էինէ պուլա պիլըլէր :

Պու սեվտարար հէր նէ գատար ադըրջ օլա , ադ
ղընըդարը պիլէ , էարատան ալահ պու աթէշէ գաշպ
լէրինտէ էագարղընտա , պիր Թէրթիպի օլուուղունա
էինէ պիր իսպաթ տըր : Էօլմէղլիյի ադըլ խապէր
վերմէտէ պիլէ , սեվտալարըմը՝ Թիւքէնմէզ արղուլէ-
րի իլէ , Թիւքէնմէզ շէյլէր օլուուղունու կէօսթերիր ,
վէ ծոննլա պիր էպէտիլիք միւժտէսի վէրիրէր : Է-
պէտիլիք պու տիւնեանըն հէր գարանըդ շէյլինէ ըջդ
վէրմիշ տիր , օ շէյլէրի ըջդաթմաղլա քէնտիլի կէօս-
թերիր : Էյէր ինսանը էօլմէզ նաղարըլլա պագարսան ,
հէր շէյ անղաշըրը . ինսան գարանըգտան չբդար ,
ադըլ ըջդանըր , հէր Թարաֆը տիրպլին կիպի սեյր
էտէր : Եօգ , էյէր էօլմէր հիչ օլուր նաղարըլլա պա-
գարսան , հէր էանըն գարանըդ օլուր . մուսիպէթ-
տէն լայրի շէյ կէօրէմէզսին , վէ մէյոււս ագընատէրթ-
տէն պէլատէն ղայրի շէյ կէլմէզ :

Պագ ալիւմ Լօրենցիոս նէ սեյլէր ,, Գօ ադըլ իս-
թիրապ չէքսին : Շիսիիքի ադըլար զաիֆ տիր . ա-
գըլ ագըլ էքի զամանըն ագըլարըրմը . պէնիմ
իթիպարմ՝ օնլարըն Ֆէթվապընտ տըր : Աթինանըն
քէմէր ալթը մէտրէսէսի՝ Թէրպիյէ էթտիլի ալիւմ ջը-
րագըր ըլա մէշուր օլմուշ իքէն , ինսան հագգընա
պու սէնին էօյիւնտիլէն էօլմէզլիլի ինքէար էթմիշ ,,
տէր : Պէլի . էօյլէ իմիշ . շաքին ինքէար էթալըլէրի
էէրտէ , իսթէմէյերէք իսպաթ էթմիշէր : Սէօյլէ-
տիյիմ էամլէ մի տիր սանըյօրոււն . տիլէ տէ պագ՝
սանա հագգը նասըլ իսպաթ էտէրիմ : Ինսանըն սալըդ .
լամալարը , Թագսիրաթլարը , վէ պէտ իուղլարընա
վարընճա , հէպի էօլմէզ օլուուղունա իսպաթ տըր :

Լօրենցիոս , տահա ղայրի՝ իսպաթլար իսթէրմիսին ,
վէք էյի . պարի ագըլըր պիր սիւրիւ սուալէր իլէ
էօրայըմքի , էյէր ինսանըն էօմրիւնիւն սօնու մէզար
ըսա , հիչ պիրինի հալլ էսէմէյէսին : Եա հիչ պիր
միււրատէ էրէմէյէն իւմիս՝ Թանղըրըն վատէրինէ էա-
լանտան քէֆալէթ էթմէնին սալը՛նէ : Սգըլ ըլա կէօ-

նիւլ նիշին տուրմայրի ճէնքէշէյօր , էյէր օնլարրն նի ,
զաինին իւճրէթինի պիգէ ալլ վէրէճէք պիր ասրէթ
եօզուա : Կիւնահ գօրգուսու , զիմիէթին կիւնահա
օլան խուսումէթի , նէտէն կէլլյօր : Կիւնահտան
գօրգտուզումուզ , կիւնահըն ճէգտորնա , վէ կիւնահ
տան սագընմաղա պիր խապէր տէյիլ մի : Պիր կէլէճէք
էօմիւր վար տէյի հէր շէյ եա խապէր վէրիւր , եա վատ
էտէր : Վէ պու տիւնեա՝ ասրէթի փիշին խապէր վէ
րիւր պիր փէյլամպէր տիր :

ՕՆ ՊԻՐԻՆՆԻ ԿԼՆԻ

Հ Ի Զ Օ Լ Մ Ա Գ Լ Ը Գ .

Ի օրմեզլէք եալան ըսա պիլէ, փէք սէվտիյիմ շէյ տիր: Պու իւմիտ վերէն եալան՝ գասավէթ էթտիրէն կերչէքտէն էյի տիր: Պարի օնուն վերտիյի իւմիտ՝ հիջ տէյիլ իսէ պու տիւնեանըն սէֆասընը չըգարտըր: Կէլէճէք վագթին հօմրիւ՝ շիմտիքի հօմրիւմիւղէ ճան վերիր: Կէլէճէք հօմրիւ այրըրըսագ, շիմտիքինստէ մէշագգաթտէն զայրի շէյ գալմագ: Ախրէթի ինքեար հտէն աւտամ՝ հպէտի միւտտէթինի իքիյէ պէօլեր, վէ հօթէքի հօմիւրտէն այրըլմագ իչնն, պու հօմրիւնիւ թէլէֆ հտէր. քէնտի զաթինի սագաթլայրփ, տերտիւնի մէշագգաթինի արթըրըր: Վայ էյեր օ իքրաս հթտիյիմ հիչէ գուրպան կիտէճէքսէմ: Վայ պու նէ իւմիտ քէսիքլիյի տիր, պու նէ գարա եաս տըր՝ գալպիմէ չէօքտիւ: Խայալիմի նէ գօրգունճ՝ ֆիքիւլէր պաստը եիւրէյիմի տաղլատը. տերտլէրիմ եինէ այագլանտը: Ա՛ մէյմէնէթսիզ տիւնեա, ա՛ մէրհամէթսիզ ֆէլէք, ինսան հվլատընըն ֆիղանընը՛ տինլէյին:

Կէլէճէք վագթին բահաթի իւմիտի
 իլէ՛ պէն տէրութիւնէ թէսելլա՛ պու-
 լնյօրտում : Օ տա հին մի իմիշ : Էօյլէ
 իսէ՛ պու սրգընթը չէքտիլիմտէն զայրի
 իւմիտ էտէճէք վագթիւմ եօգ : Հայ
 վահ հայ, պու նէ՛ տիւշիւշ տիւր • իւմի-
 տիւմ պէնի նէ՛ պալալէրէ չըգարմըշ ըտը
 սա, ծնտան աշաղա նէ՛ տէրին վարթա-
 լարա տիւշտիւմ : Օ կէօրտիւլիւմ՝ պիբ
 տիւշ իւտիւլսէ պիլէ, ա՛ զալիւմ տօսթ,
 պէնի նի՛ջին ուլանտըրտըն : Ա՛հ, նէ՛ Ֆե-
 նա ուլանտըրտըն պէնի : Պրագ, պրագ,
 պէն եինէ տիւշիւմիւ կէօրէլիւմ : Ա՛հ.
 կիւնէշ թութուլույօր, կէօլէրիւմ գա-
 րարլլօր • գարնըմ աճ, սըրթըմ չըպլագ՝
 գարանըգտա գալտըմ : Հէր Ֆիբրիմէ
 կէլէն շէյ՝ եիւրէլիմէ պիբ խըշտ վու-
 րույօր : Տահա էլի օլմագ իհթիմալիսի
 տիւշ կէօրմէք՝ նէմէ՛ լագըմ ըտը քի,
 շիմտի տէրութիւմի տահա զիատէ աղըր-
 լատլլօր : Սէֆիլ եաշայըփ, թէքրար
 հիշ օլաճագ օլտուգտան սօնղրա, տօղ-
 մագ նէմէ՛ կէրէլիտի : Էօյլէ իսէ եարա-
 տանըն քերէմի Կըլաս էթտիլիւմ՝ ու-
 գուպէթտէն զայրի շէյ տէլիլ մի իմիշ :
 Պու իֆթիխար էթտիլիւմ աբըլ՝ պանա
 թէլաշ վէրմէքտէն զայրի շէյէ եարա-
 մայաճագմըրմըշ :

Ե՛յ թամա էթտիլիւմ պիլկիճիլիք, սէն
 տէն սըտգըմ սըրըլտը, տէճն, եիւզիւ-
 նիւ կէօրմէլիւմ : Մէլիք պիլմէք՝ կէօ-

նիւլ ազապը չէքմէյիմիշ: Սէնին այնէն-
տէ քէնտիմի կէօրիւրսէմ, հիչ օլմուշ
կէօրէճէյիմ: Պիր ալիճէնապ եարատա-
նա պագմաղա հէվէսիմ վար ըտը, եիւք-
սէլիփ քէնտիյէ գատար վարմաղա ճէսա-
րէթ էթմիշ իտիմ. վէ ազամէթինի էօր-
թէն փէրտէնին պիր ուճունու գալտըր-
մը՝ պազը հիքմէթլերինի կէօրէճէյի-
տիմ . . . . էյ վահ, էյ վահ. նէ կէօր-
տիւմ. . . պիր զալիմ հիւքիւմտար, էօմ-
րիւ պէնիմիւսթիւմէ պրագմը, տէվլէ-
թի քէնտիյէ սագլամը, տէվլէթ իգ-
պալ իչինտէ քէնտի զարգ օլույօր. պանա
պարի պիր զէրրէսին օլսուն կէօսթէր-
մէզ քի, քէնտիյէ Փէնա սէօլէմէյիմ:
Էլինտէն հէր շէյ կէլիւր տէ, կէօղիւ
էօնիւնտէ պէն սէՓիլիք չէքէրիմ, հիչ
աճըրփ րահմ էթմէզ: էյ գարանլըզ
կէճէ, գարարթ, գարարթ գարանլըզ-
նը, շու թանղըր կէօղիւմէ կէօրիւնմէ-
սին. կէլիփ եիւրէյիմի օյնաթ մասըն:
Պիր զաման թէսէլլամ ըտը, ծնունլա
չազ օլուրտոււմ. լաքին շիմտի իքրահ էթ-
տիմ. օ հիչլերին սահիպի, օ եալընըզ
եաշայանխույսուզզալիմ՝ վիրանէլերտէն
խօշանըր, տէվլէթինի պիր չէօլտէ սիւր-
մէք իսթէր իմիշ:

Երախտըը շէլերի կէօրմէյիմ. ազա-
մէթինի կէօրիւփ, եիւրէյիմ օյնամա-
սըն: Տիւնեանըն կիւզէլլիյի կիւճիւմէ
կէլիյօր. պագտըզճա տէրտլերիմ ար-

Թայօր : Պէն միհնէթ իչինտէ օլտուգ-
տան սօնդրա , տիւնեանըն կիւզէլիյի
նէմէ եարար . տիւնեանըն տէվրինի տօ-
լաշօփ կէօրմէք , իչինտէքի հիքմէթլէ-
րին էն պիւյիւյիւ՝ քէնտի սէֆիլիւյիմօլ
տուղունու աղլայա աղլայա իգրար էթ-
մէք իչին մի տիր : Իչինտէքի մախլուգաթ-
տէ , չէվրէսինի տօլաշան զաթտէն ղայրի՝
ագլէ մալիք եօղ իքէն , օնտան ղայրի տէ
էլէմղէտէ օլմատրլըն անղամադ իչին
մի տիր . եօգսա ըահաթ արար , ասլա
ըահաթ պուլամաղ , պիր ուզուն էօմիւր
պէլասընա տիւշմիւշ , ագըպէթ իքրահ
էտիփ , էօմիւրտէն իպա էթմէք իչին
մի տիր :

Ը՛ Ֆաղիլէթ , սէն տէլիլիք սին . ին-
սանա իլէնճ սին , ագըմա գապահաթ
սըն . սէնին ուղուբունա չէքիլէն զահմէ-
թին էճրի եօգ : Տին տէտիքլէրի պիր
մասալ տըր : Ամմա ինսանըն պօրճու :
Պօրճնէ իմիշ : Գիշի պու եալան շէլէ-
րի ֆիքրինտէն չըգարմագտան ղայրի նէ՞
պօրճու վար : Եիւրէյիմի թահրիք էտիփ ,
պիր էշքէֆ ղուրուր փէյտա էթտիրէն՝
օ եալանճը իւմիտլէրի , օ պէնի պաշտան
չըգարան արգուլէրի , կէրի աթմագտան
ղայրի նէ՞ պօրճում վար : Պէն նէ՞ շաշ-
գըն ըմըլըմ . քէնտիմի պիր էպէտիլիք վա-
րիսի սանըրտըմ : Վար էյ պօշ իիւլէա
վար . տուրուփ պէնի թաճիղ էթմէ :
Պու գատար գաիբլտըլըմ՝ իւմիտիգ-

լից տիւշմէք իջն մի իմիշ : Ահտ օլ-
սուն , պու հօմրիւմտէն հօթէյէ՛ ար-
թըգ պիր շէյ արղուլէմէյիմ , զերա հէփ-
սի պօշ ումուշ : Ագըլ , իլիմ , պէնտէն
ուզագ օլսուն , ճանըմը հասսէլէրիմ
իտարէ կթսին : Ա՛ տիւնեա սէվտալարը ,
պունտան սօնղրա պէնի գաղայէ պրա-
գըն : Ա՛ համագաթ , թալիիմ իւզերի-
նէ պիր Փաիտէլի փերտէ չէք . պէնիմ
թանղըլլարըմ սիզ սինիզ , ըահաթըմա
սիզ հիւմէթ էտին : Պիզ հայվան կիպի
եաշար , հայվան կիպի հօլիւր իւմիւշիւզ :
Է՛յ ատամ , սէնին մուգատտէրին՝ տիւ-
նեատէ պիր ալ օյնաշըփ , սօնղրա չիւ-
րիւմէք տիր : Տիւնեանըն եարամազը
սաղ իքէն , քեամիլ ատամըն երգընթը-
սընտան գալգընըփ տա , հօլտիւքտէն
սօնղրա եան եանա եաթըփ , քեամիլ ա-
տամըն ըահաթը գատար ըահաթ էթ-
մէք՝ նէ ըէզալէթ տիր , նէ կիւճէ կէլէ-
ճէք շէյ տիր :

Պու նէ տէմէք տիր . ինսան՝ տահա
օլմատան՝ գապահաթ սահիպի՞ մի օլ-
մուշ . ինսան գըսմընըն նէ աֆիլ օլուն-
մաղ կիւնահը վար քի , պիւթիւն ճինսի
իլէ եօղ օլմաղա մուսթահագ օլմուշ :
Եալընըզ ինսանա ,, հէփինիզ հօլիւն ,
հէփինիզ սէֆիլ օլուն ,, տէյի պէօյլէ
եաուզ էմրին ասը՞ նէ : Եօգսա տիւնեա
փատիշահլարը կիպի , ալլահըն տա տէվ-
լէթ մասլահաթլարը վար , ըայասընտան

քէթմ հտէր, վէ կթտիյի զուլումտան
 շէքեայեթէ իղին մի վէրմէզ : Էյ ալլահ,
 սէն գատըր սըն, զիրա պէն սէնին գուտ-
 րէթինտէն զայրի շէյ կէօրէմէյօրում :
 Լաքին գապահաթ տէտիքէրի՝ էլի սէ-
 Ֆիլ կթմէք իսէ, տիւնեայը եարաթտը
 զըն, սանա գապահաթ տըր : Եօզսա
 պէն սանա՝ պէնի եարաթ տէտիմի իտի :

Եա էպէտիլիյի պանա վէր, եա պէն-
 տէն Ֆիքրի ալ : Օթ կիպի պիթիփ,
 օթ կիպի կիթմէյէ պանա Ֆիքր լազըմ
 տէյիլ իտի : Ճանտա ազըլ զէյատէ շէյ
 տիր : Սէն պանա ազըլ վէրտիյին՝ տէրտ-
 լէրիմի տույմագ իչին իսէ, վէ մէշագգա-
 թըմը արթըրմագ, վէ էճէլտէն գօրգ-
 մագ իչին իսէ, կթտիյին էյլէք պուճուն
 նէրէսինտէ տիր : Պէնի հիչէր րահա-
 թընտան չըգարըփ տա, էօմիւր մէշագ-
 գաթըլա էզլիէէթ չէքտիրէճէյինէ, եա
 րատըլմամըզ զաթլէրին եանընտա նէյէ
 պրագմատըն : Պէնի՝ ատամ եարատա-
 ճաղընա, պէնիմ էերիմէ պիր պէօճէք
 զէյատէ եարատայտըն : Պանա էյլէք էիւ-
 զիւնտէն զուլմ հտիփ, Ֆիքրիմի՝ պանա
 էզլիէէթ օլսուն տէյի վէրմիշին, էօմ-
 րիւմիւր՝ էօլմէյէ գուտրէթիմ օլսուն տէյի
 վէրմիշին :

Սէնին թէրթիպինտէ՝ պիզէ տէրտ
 չէքտիրմէք իգթիզա հտէրսէ իտի, տէօ-
 նիւփ թէքրար սէֆիլլիյիմիզէ նիսպէթ
 էթմէսին ասը նէ : Պաշըմըզըն իւս-

Թիւնէ երլտըզար ըլա տօնանմըշ գուպ-
 պէ չէվիրմէք լազմ մըրտը : Մուսիպէ-
 թի գօնտուրմաղա՝ պէջլէ պիր պի նա-
 զիր սարայ իգթիզա հտէրմի իտի : Եէ-
 րի շէնպէտիփ , Թօփրաղա պէրէքէթ վէր-
 տիյին , ինսան հվլատը եէշիլ չիմէն իւ-
 թիւնտէ՝ գօգուլու չիչէքլէր արասըն-
 տա , կէրէք տէրտտէն մէշագգաթտէն
 սօլտուղունու , կէրէք հտէմէյէճէյի սէ-
 Ֆալար իսայլի իլէ , աճու վաճ էթտիյի-
 նի , սէն սէյր հտէսին տէյի մի իտի :
 Կէօք եիւզիւնտէ փարլայան քէվքէպի
 նիզամա գօմուշ ուսան , ինսան հվլատը
 չէքտիյի տէրտին միւտտէթ ինի , երլտըզ-
 արըն տէվրինտէն Տիսապ էտիփ , վագ-
 թինի շալըրմասըն , վէ կէօրտիւյիւ միճ-
 նէթէրին պիր տէմինի դայպ էթմէսին
 տէյլ մի էմր էթմիշին : Աճ , աճ . պի-
 զիմպու գարա պախթըմըզա՝ գարանլըգ
 եէրլէր տաճա էյի եագըչըրտը : Պիզի
 պիր գանլը գույույա աթմալլյտըն , պիր
 գարանլըգ ինէ գօմալլյտըն . . . սէնտէն
 ուզանգ , սէնտէն ուզանգ օլմալլյտըգ :
 Էօյլէ պիր գարանլըգ զընտանտա օլսայ-
 տըգ , Տալա եիւրէյիմիղէ Ճէսարէթ վէ-
 րիփ , արզուլէրիմիզի Թաճրիք հտէն , վէ
 պիզի զօր ուլա զուլումքեար սաճիպիմի-
 զէ տօղըու չէքէն , պու փարլագ գուպ-
 պէնին ալթը գատար տէրտ չէքմէզ ի-
 տիք : Պու աշգլարըմըզըն , պու իւմիտ-
 լէրիմիզին արասընտա , գուրտլար պիզի

եկը արթընա տավելթ հասեր, վէ մերհա մէթսիզ էճէլ իւզէրիմիզէ պիր հպէտի փերտէ չէքէր: Կէլ, էյ էճէլ, կէլ. ին սանըն պիր տանէ տօսթու. եարատանըն պանա ինամ էթտիյի պիրիճիք քէրէմ. կէլ, մէշագգաթըմը գաթ էյլէ, շու եա պանի չէօլտէ եէթէր սիւրթիւնտիւմ, մատամ քի պիր բահաթ կէօրիւփ, թէ նէֆֆիւս հտէճէք եէր եօգ. կէլ պէնի շուրատան գալարը: Ա՛ էճէլ, սէնտէ մի թհպտիլ օլտուն: Պիր գաման սէն տէն եօթէյէ պիր էօլմէզ կիւնէշ կէօրիւրտիւմ քի, կէլիփ շաֆգըլլա մէզալըն գարանլըզընա նուր վէրերտի. շիմ տի մէզար հիչէրին օրթա գափուսույու մուշ, սէնտէն էօթէյէ նէ տէրին գանլը գույուլար կէօրիւյօրում: Ճէննէթ խիւլեասընտա կէզէն ատամա՝ նէ էօրֆիւլէճէննէմ կէօրիւնիւյօր: Հէլէ պագ, հէլէ պագ, աղզընը նէ պիւյիւք աշմըշ, պէնի եութաճագ: Շու քէնտի քէնտիյի թանըյան ճանը, պին պագըլլա տիւնեայը կէօրիւփ, երլարզարը կէզէն ճանը, ճէննէթին էհալիսի իլէ գօնու շուփ, օնլարըն օլտուլու մէրթհպէյէ՝ քէնտի տէ չըգմագ սեվտասընտա օլան ճանը, պիր նէֆէստէ եութաճագ. պու հիքմէթիլի ճան՝ հպէտի էճէլ գույուսունա պաթաճագ: Օ էճէլ կէճէսի տիւնէանըն իւզէրինէ կնիփ, ասումանըն գուպպէսի՝ ինսան գըսմընըն մէզարընը

Կօրթէճէք օլուրսա, օ պիր գափանըփ
պիր տահա չըգըլմայաճագ մէզարըն իւ-
զերինէ՛ պու պէյթլէր եագըլըր :

Մուրատընա էրմէյէն
տէվլէթինէ կիւլմէյէն
Ֆանի տիւնեա սուլթանը :
Պաշար իքէն տէվլէթին
թէմամ էթտի միւտտէթին
խաին Ֆէլէք գուրպանը :
Ճիհանէ սոդտու սուլթան
եէր իլէ օլտու եէքսան
թէնի իլէ հէմ ճանը :
Գուլթսուզ ինսան էվլատը
կէլտի տէրտին աղլատը
հիլտէ գըլտը մէքեանը :

Շունտա պիր ազ տուրալըմ տա, էյեր
թէվարիիմիզ պույուսա, իւզերիմիզ
աղլայալըմ : Եջլէ իսէ պիզ պիր խայալ-
ըզ . կէօլկէ գատար պիլէ եօղ ուզ, հիւ-
լէրին տիպինտէյիզ : Թապիաթ տէտիյի-
միզ՝ պիր չըպլագ սօֆրա տըր, իւզերին
տէ մուսիպէթիմիզտէն զայրի շէյ եօգ :
Պու նէ գօրգունճ շէյ տիր : Տիւնեա ին-
լէր, Թանղըր երգար . եէր եիւզիւ պիր
սալախանէ, եարատան սըղանմըլ պիզի
գըրար կէչիրի . պինլէրճէ պին զաթ
եարաթմըլ, Ֆագաթ հիլլէրէ կէչմէնին
աճըսըն սույուրմագ իչին : Աճապա եա-
րատան պիր էօվքէ արասընտամը իշէ

գալլամբը քի , քէնտխի րեզիլ հտեճէք՝
պէջլէ պիր տիւնեա եարաթմը :

Ս ալ կէլէլիմ շու քիւֆիւրլէրի, վազ
կէլէլիմ . ա՛ մէզհէպսիզ ատամ , շու գա
տար սայըսըզ զաթի նասըլ թարումար
հտեյօրսուն : Եազըզ տըր . շու գատար
կիւզէլ վէ մուպարէք մախլուգաթըն գա
նընա կիրմէ , եազըզ տըր : Եարատան
օնլարը սէնտէն էյի իտարէ հտեյօր .
գուրսլանմըզ ազաճ քիւթիւյիւ կիպի ,
չիլէնէն ֆիլիսինի՛ չիչէքտէ իքէն գու
րութմազ . պու քեաինաթտէ հիչ պիր
չէյ զայ օլմազ : Ալլահ հիչլէրին ալլահը
տըր տեմէք՝ ալլահը թախթընտան էն
տիրմէք տիր , ալլահը հիչ էթմէք տիր :
Սահիհ պիր ալլահ՝ հէր շէյի եարատըրի ,
հէր շէյի սագլայան տըր : Ալլահ քերէմ՝
սահիպի տիր : Գալլախին խօշլանտըզը՝
հէր քէսի մութլու էթմէք տիր : Մութ
լուլարը արթըրմազ իչին՝ ինսանլարըն
սայըսընը արթըրըյօր : Պէլի , ազիզլիմ
ֆիլանտրոս , սէնին էօլմէզ օլտուլունա
գալլալիմ շէհատէթ հտէր , զիրա ֆազի
լէթլէ եաշատըն , սէֆիլիլիքտէ եաշատըն :
Թանդըր սէնին էօմրիւնիւն ֆազիլէթի
նին իւճրէթինի վէրէճէք օլմասայ տը ,
սէնի եարաթմազ ըտը :

Ե՛յ պիր գաչ սաաթտան պրագաճա
ղըմ՝ տիւնեա , պէնիմ գըսմէթիմ սալթ
սէն օլայտըն , թանդըր պանա նէ՛ քերէմ
էթմիշ օլըրտու : Սէնին խազինէլէրին

պօշ տուր . օլան մալինտէն՝ տօսթու օ-
 լանտան ղայրի զէնկին եօգ : Օ տա էլի-
 միգտէն նասըլ գայար : Լուսեամ՝ Ներ-
 կիզէմ՝ Ֆիլանտրոսում, իւչիւ տէ գու-
 ճաղըմտան մէզարա աթլատըլար : Նէ
 եանա պագսամ՝ տիւնեա էթրաֆըմտա
 փարչա փարչա երգըլըյօր, պէն երգըն-
 թը իչինտէ գալըյօրում : Ա՛հ, ա՛հ . պոււն-
 տան սօնղրա կէօզիւմ տօսթլարըմըն օլ-
 տուղու եերտէ տիր . պու սէֆիլ տիւ-
 նեատէ կէօզիւմ գալմատը : Տօսթլա-
 րըմ կիտէլի, տիւնեա տահա սէֆիլ օլ-
 տու : Քեամիլ ատամ՝ պու տիւնեանըն
 սէֆիլ հիւքմիւնիւ թէնինէ պրագըր ,
 ճանընա՝ կէլէճէք էպէտիլիլին տէվէ-
 թինի վերիր . պիւթիւն գաթինի ախրէթ
 ուղուրունա պէզլ էտէր , թէտպիրինի
 պասիրէթինի ծնա պինա էտէր , աչքը
 ծնտա օլուր , վէ մութլու օլմաղա իւմիտ
 էտէր . հեր իչինի ալլահա հավալէ էտէր ,
 վէնէ պախթտան , նէ ինսանտան հիչ
 պիր շէյ մաթլուպ էթ մէզ :

Հ Ա Շ Ի Յ Ե Կ

Լ օրենցիտս , պէն պիւրիմ՝ սէնտէ քիպիր վար . պա՛
 րի քիպրնտէն պիր մէյվէ չըգար : Քիպրին կէօղիւ
 էօմէմէքտէ տիր . հիչ օրնագտան գօրգար : Օլըւփ տա
 օրնագտան գալմագ , հիչ տօլմամագտան պէթէր տիր :
 Սէնին զուրուրուն վար ըսա , պիր դուրտու սանա պէն
 զէթմէնին ալը՛նէ : Սէն էյէր սէՖայէ մալլ իօէն ,
 սէՖալարը մահլ էտէճէք թաղիգէ սիւլըք էթմէնին
 ալը՛նէ : Մալէ սէվտան վար ըսա , իւմիտէրնին մէղար
 թէհլքէտինէ պաղլայըփ տա , էպէտի Ֆագըլըղը իր
 թիքտապ էթմէնին սէպէպի՛նէ : Պիւլիւքըլըք սէվտասը ,
 սէՖա արդուսու , մալ թամար , վէլ-հասըլ սէվտալարը
 նըն հէփիսի ճանընըն էն պիւլիւք արգու էթտալի շէյ՛
 էօլմէմէք օլտու դունա իսպաթ տըր , վէ սիրէթտէ մա
 լըք օլաճաղըն սէՖայը , մալը , տէվէթի խապէր վերիր :
 էյէր թապիւթտէն գալպինէ էաղըմըլ օլան՝ պու իլք
 արդուլու քէօրէմըլ իսէն , էյէր էպէտէն էաշամաղա ,
 վէ էպէտէն մութըւ էաշամաղա իրթիքէապ էթմէգ
 սէն , վէ էյէր էաշամաղը վէ մութըւլուլուն՝ պու պու
 ըամայաճաղըն տիւնէտտէ արարսան , էաղըգ . քէն
 տինի ինսանըգտան չըգարմըլըն : Սէն պէօլէ , էարա
 տանըն իգտամընա դարըլ գօլուփ , էօմիրն օլտու գճա
 ալաճ ըլա ճէնքըլէճէճէք գատապ ազընըղըն վարմը :
 իպլիս պու գատար գալիմ՝ իքէն , սէնին գատար թաշ
 էիւրէքըն տէլիլ : Սէնին պիւթիւն վարըղըն պիր սուճ
 թօփրագ օլմաղա գալըլ մըրն : Թասպիւթ՝ սէնին հիչ
 օլմայը արդուլէտիլինի կէօրտիւքճէ . թիթիրէյիպ սար
 սըլըլօր : Պու արգու՝ կիւնահ էարաշարըլա ճան չէքի
 շէն զիմէթին՝ սօն ինիլթիսի տիր : Պու նէ՛ զէհիր տիր
 սէնին տամարլարնա իլէմիլ : Թասպիւթին իլք արդու
 սու՛ թիւքէնմէգ պիր տէվէթ արար , սէն հիչէրի ար
 զուլէյօրսուն , պէս պէլլի թասպիւթինի չիւրիւթմիւլ
 քէտիսի ինսանըգտան ըէտտ էթմիւսին :

Սէնին էօլուն իթիգատըն պուլուսա , թասպիւրինի
 ըէսմ էթմէյէ սանա նէ՛ դարա պօյալար պուլայըմ .

հէր նէ գատար սկյահ հաղտամ, ապընա պէնդէտէ-
մէմ: Պէօյլէ՛ իւմիալէրի գաթէ հոնի, գուտրէթլէրի-
միզի՛ թէքմիլ օրմատան մահվ հտէն, վէ պալչամարը
մէլէքլէրի՛ պիթմէտէն քիւլ հտէն շէյթանի՛ թարիգի՛
սէնին շէյթանդարա եար օլան իսպալին՝ հանկի՛ ճիննին
եարտըմիլա իճատ հաիի, ճէհէննէմի շէնէթմիլ:

Իօլմիա շ հօգ. ույումուշ հօգ. Թօփրաղը ճանլատան
ճանլար՝ հալա ույանըդ տըլար, հէի հալատա կէղէ-
յօլար. շաքին նէրէտէ վարլի գարար ետէճէքլէր. . .
գըլամէթ պօրուտու տիւնեայը էօթուրիւփ, պիզի
ճէմ հտէճէք օլուրա, եարատանըն թախթը էթրա-
Փընա պիրքիփ, ամմէնին փէտէրի ալահըն նուրօչլա՝
հէփիմիլ նուր կիպի փարըլալըփ, հպէա-է-րապատ
գուճաղընա սարըլաճաղը: Էյէր ճան՝ Փիքրինի կէօյէ
գալըլումալա պու թարիգի օլմտա, պու տիւնեատէ
ջօգ եալչամաղոր, իւմիա քէսիքլէրի իլէ չափուք թէ-
լէՖ օլուրտու:

Հիլ օլմաք գօրգուտու՝ քիշնին էօփիւնտէ հէր
Փիքրի կիրի: Պու տիւնեանըն սէֆաար, (էյէր օ տա
վար ըսա), հէմ ճէֆալարը թահրէք հտէր, հէմ միւն-
տէթի աղ սիւրէր, հէմ պիր քէրրէ կէջաքէտէն սօն-
ղրա, պիր տահա կէլմէլ: Պէօյլէ պիր իսպալն տիւնե-
տէ տօղմաք իսթէյէն պուլունուրմու: Պիր տիւնեա քի,
իշնտէ օլմաք պիր կէօյէ տիր. տուլմաք պիր սիւշ
սիւր, հէմ գօրգուլու տիւշ տիր. պիր տիւնեա քի,
իշնտէ սէրսիմէնտ ինսան՝ պիր ուֆաք գըվըլճըմ՝ կի՛
պի, թանղընըն ղազապը՝ հիլէրտէն Փըլլաթմիլ, հէ-
ման պիր տէմ՝ փարըլալըփ, շիւպհէլէրտէ միւշէվվէլ
ուլուլուգտան սօնղրա, ագըպէթ էթրաֆընը գու-
չատան գարանըդտա դանի ղաֆիլ սէօնէր. վէ օ մու-
գատտէրի օլան հպէտի մէզարա կիրի: Էյ Լօրէնցիոս,
շու սէօղլէրին գուվվէթինէ ագըն էրէյօրմու, էօգտա
էինէ ագըն Փիքրին հիլէրտէ ինթիգամտա մը արը:
Կէրէք սէնտէ, կէրէք սէնտէն տիշարը՝ սէնի հէր թա-
րաֆտան սրգըշարան իսպաթլարտան, իգթիզա հտէն
նէթիճէ պուտուր քի, էյէր ինսան էօլմէլ իսէ, ճէն-
նէթտէ պիր ալահ զար:

Պու պիր էպի մասալ արը, սէր Լօրէնցիոս. պէլի
էպի տիր. շաքին հաք տէտիքլէրի՛ երլանմանալա գուվ-
վէթտէն տիւշմէլ. վէ էյէր պու իսպաթըն հաք օլու-
ղունու կէօրմէսէն, շիմաի էպի տիր տէյի եէրմէլ ի.

տին : Հագ տէտիբլէրի սէնին ճաննն կիպի էօլմէզ տիր . վէ մասալ տէտիբլէրի սէնին պօշ սէֆալարըն կիպի կէչնճի տիր : Ասլընը ալ շընա կէթիր, թամալընըն քէրէմէրինի քէնտի նէքալէթինէ ալաթ էթմէ, վէ ճանընըն էօլմէզլիյնի շանէթէ թէպալիլ էթմէ :

Պանա ինանմա , քէնտի կէօզլէրինէ ինան , ալլահըն էարաթաղը շէյլէրէ ինան , ճանըն նէ գատար միւհիմ շէյ օլաուզընու՝ օ սիւրիւ սիւրիւ շահիտլէրէ սօր :

Ճանալարը էօլիւմտէն դուրթարմադ իչին , աղիմ տէվէթիին շու քէօշէսինաէ , հագ թաալա նէլէր էթմէտի . (համա ու սէնալէր օլաուն) : Ճանըն պա . հա էէթիչմէզ գլմէթի՝ էարասըլըն անտիթարը . էարասըլըն սըրընը սէպէպիինի պէյան էտէր : Տիւննանըն հէր տնվի տնվանը՝ օնուն իւզերինէ տէօնմիւշ տիր :

Պիզի պու հագիր հալմիզտէն սէվէթէ էրտիր . մէք իչին , գարանըգտան այաընըլա , էքսիբլէքտէն թէքմիլլէյէ , իսթիրատէն րահաթէ դօմադ իչին խոի քի , ալլահըն էվլատը ճէհէննէմին գարանլէզ գուպպաի ալթընա էնտի . օ մէլուն իպլիս , պու էօրֆիւ սէյեահը՝ անի անաղ օրատա էէօրիւնճէ , էէրէ գափանտը : Մ՝ Լօրենցիտա , իպլիս գատար էօգ . մուտուն : Շաշգընլարըն գէվգէ ալարը մուպարէք թէվրաթ գանուուու՝ պու նիյեէթէ էաղըմը աղը : Ախրէթի ինքէար էտէն մէզհէտիղլէր , սիվ օ քիթա . պա էլ վուրմատան , իպթիտա գըրգ կիւն օրուճէտին :

Գատըր ալլահըն մուրասընը իճրա էթմէյէ , ճէն . նէթին մէլաիքէսի նէ գատար իհթիմաւ էտէյօրա , ճէհէննէմին տէ շէյթանլարը օ գատար զըտարնա չա . պալայօր : Վայ . շու կէօզիւմէ կէօրիւնէն նէ տիր : Ույան , Լօրենցիտա , ույան , Ֆիքրինի աշ , վէ շու սուրէթէն կէօրիւնէն պիւյիւքիւքլէրի հիշ էտէն աղիմ Ֆիքրի՝ ճանընա սըլաղը : Նէ տիր օ . իքի սիւնեա ճէնքիշիյօր : Իվթօփայալ Աֆրէգա տէյիլ . իայր . է . հալիսի էօլմէզ՝ էօյլէ սիւնեալար տըր . հավալարտա գանաալարըն աշմըշ , շու տարաճըգ սիւնեանըն իւզէրինտէ , պագ նէ հարարէթլէ տէօյիւշիւյօրլար : Տէօյ . իւշտիւքլէրի քէնտիլէր իչինմի տիր . իայր , սէնին իչին տիր . ինանն իչին տէօյիւշիւյօրլար : Պու իքի գօլ խաս . մին պէյնիտտէ օլան էպէտի սէֆէրէ սէպէսի՝ ինանն էվլատընըն էնֆաի տիր : Գավալարըն էթտիբլէրի՝ ինսա .

նըն գումեթի տիր: Պագ նասը վուրուշուշուրար . նէ թապուր թապուր սիւսըլը բուհըսը պիր պիրի իլէ կիւլէ շէյոր . հավա չադանրփ տալլանըյոր . տիւնտայը պիր Փրոթընա սարմըլ . սարուփ եաթըյոր : Ելլի իլէ քեմ լիք՝ եքի մուաննիտ տիւշմէն տիր քի՝ պարըշադ միւմ քին տէյլ . ինսան նէ շաչըն տըր քի՝ արայա կիրիփ , պիր պիրի իլէ պարըշարմասա կեղէր :

Պու Փիքրի՝ տիւշմէ տիր զանն էթմէ . կեջլէրտէ պիր սէֆեր օլտու , հագ թատլա էլլնի ուղատըփ , ստուճաննի փարլագ գուպպէսինտէն աշաղա ասըլը եայընը ալտը , վէ զազապ օգլարընը ճէհէննէմին կիր տապարընա Փրուաթտը : Վեջլուն կիւրիւլթիւտիւնէ գարըլը , ճէհէննէմ տէ կիւրիւլտէյիփ , պիւթիւն աթէշնի տիւշարը սաշար : Տասա ինսան էվլատը՝ պու ճէնքլէրին փէպէպի ալ շէյ տիր տէյի տուրմըմու : Պու գարլաշալըգ՝ հէփ քէնտի մէնֆաաթի իլլնի իքէն՝ քէն , սի տահա պօշ ավարէ տուրմըմու : Պէլլ , ուշուշուգլուղուճու հիւ պիր շէյտէֆ էտէմէյոր : Օնտան սօնըրա տահա ագլընըն էրմտիլի սըրլարա , ճանը սըգըլըն իմ տիր , պու պապտէ քէնտի ուշուշուգլուղու հէփսինտէն պիւլիւք սըր տըր : Ինսան գըմըլ մէլէքլէրէ պու գա . տար գահմէթ վէրիփ տէ , քէնտի հագլարընա քէնտի լէր պու գատար սի գայտ օլտուգլարը չօգ աճաիպ շէյ տէյլլմի :

Վեօղւմիւ հեր նէ եանա շէվիքսէմ , սիւրիւ սիւրիւ . Էէնի իսպաթլար կէօրիւրիւմ՝ Փիւվագը թանդընըն ինսանը պու գատար թէսահիւպ էթմէսի նէտէն կէլլը : Ինսան էպէտի սէֆա վէ էպէտի ճէֆա շէքէ պիլէճէք՝ հէմ շէրէֆլլ , հէմ գօրգուրու գուարէթէ մալըք օլտուղուճուտան կէլլը : Իւգէրին տէքի թօփրաղըն ալթընտա պիր էօլմէգ ճան վար : Մէկտէքէնիս պու գատար զայրէթլէ թարաֆ էթ տիլլի՝ օ ճանըն հագգընա տըր : Ճէննէթ ճանլարը տիւնտայէ նագար էտէրսէ , օ ճանլար իլլնի տիր : Ճանըն գըմեթի՝ օնլարըն իսթըրնտան չըգմադ . հեր ճանըն ճէննէթտէ թարաֆտարըլը վար , վէ հեր Փիքրին թէֆթիւշիլէրի վար . ինսանըն թօփրաղընը , օ շիքրին չամուրու , կեօղէտիր մէլէքլէր վար . վէ սէվտալարընըն հեր պիրինի կեօղէտիր նէվպէթճիսի վար : Վագթլէր տէվը օլմաղա պաշլայալտան պէրի , ինսանըն գըմեթի հագգընա հագ թատլա օթուրմուշ տիվան էտէյոր :

Լօրենցիոս, էյեր եիւրէյին ելմաստան վէք տէյիւ
 Խէ, շու հագ սեօղեւ տինլէ, խաթըննտա թուժ :
 Ըու եքտէն խալի տէյիւ տիր . եա ճէննէթ պիր պահա
 եէթիլմէջ շէյ տիր, եախօտ թապիսթտէ կէօրտիւ
 մի գ շէյէր հէփ խայաշ տըր : Պու սուրէթտէ շու կիւ
 նէշին ալթընտա օլան շէյլէրտէ, վէ կիւնէշին նուրուն
 տան եուգարը՝ կէօղեւմիւգիւն նագարընըն եէթիլմէ
 տիլի շէյլէրտէ նէ պող վար, նէ թէտպիր վար, վէ նէ
 պիր մէրամ վար . վէ ճիհանըն եէքիւնիտէ, աղլըմըգ
 պիր գարանլըգ կէճէտէն զայրի, պիր հիչտէն զայրի շէյ
 կէօրիւմէգ : Պու տիւնէանըն մանասըգ պիւշիւքիւքէ
 ըրի՝ ճէննէթին միրասընա բուպար օլունորմու : Սէնին
 պիր տագիգալըգ պիր պօշ սէֆան, քէնտիլի էպէտի
 ճէֆալըր թէհլըքէսինէ գօտուղունա տէյըմի : Պա
 շընա կէլէճէք օլուրտա, խէլատինն պինլէրճէ տիւնեա
 լար վէրբրաին, շիմտի քէնտիլի օ էպէտի պէլատէն է
 սիրկէմէյէ, պիր օլունճագ շէյի վէրմէզմիսին :

Լօրենցիոս, էյեր կէօղեւնտէ նուր վար ըսա, ալ
 լաճ պէնտէն եանա օլուրղունու կէօրտիւն : Թա
 պիսթ՝ կէրէք զաթի տէվրի իլէ, կէրէք նիղամըն
 տան խարճ հիքմէթէրի իլէ՝ սոնա պու հագ խո
 պէրի վէրտիլիլի կէօրտիւն : Պաշըն իւսթիւնտէ կէօյ
 լէր քիսան եօվեւ րիւ տէյի չաղըտըղընը, վէ եէրլէր
 քիսան եօվեւ րիւ տէյի ճէվապ վէրտիլիլի իշիթտին :
 Պու տիւնեա իլմի իլահիսին թէքմիլ թարիգի տիր .
 օնա աղլ էրտիրմէյէ, մէտրէսէլէրին թալմիլնէ հա
 ճէթ տէյիլ : Քիշի ֆաղիլէթլը օլուրղտան սօնըրա,
 իլմի իլահիտէ թէքմիլէն ալմ օլուր : Պիր րէնճպէր
 ատամ սափանը էլինտէն պրանգմատան, իլմի իլահի
 նին վէք ալիւ իւլէմասընտան օլուր . շիմտի նէ տէր
 սին . եա իթիգատ էթմէյէ, եա իթիգատ էթմէգ
 սէն՝ աղլըր զիմէթիլիլի ինքեար էթմէյէ, սէնի մէճ
 պուր էթտիլմի : Վագրա ինանմաղըգ նէ տիր . հէր
 շէյտէն զէյատէ ճէսարէթէ միւհթաճ՝ պիր իշ տիր :
 Քիշի ալագըղըն պու սօն տէրէճէսինէ վարմապ,
 աղլըր տա ինքեար էթմէլի, արը նամուտու տա : Պու
 էտէպիղլիլի էլէ կէթիլմէյէ, քիշի քէնտիլի չօգ զօր
 էթմէլի, չօգ ճէնըլէճմէլի . վէ իւճրէթի նէ տիր տէր
 սէն, նէտամէթլէ րէզալէթ :

Թանկընըն հագրընա հիքմէթ եօգ սուր, լաքին
 թանկըրը գալարըրըլայն, հէր շէյ հիքմէթ օլուր :

վէ հէր օլան՝ օ սէնին քիպրինին ինանմասորը հիբ-
 մէթտէն պիւշիւք հիբմէթ օլուր : Պու մէշքեուք
 թարգի թուծմաննն ալլընէ քի, օպիրինտէն չօդ
 աւղալըմազ տըր : Հիբմէթ օլմասղգ՝ հիչ պիր շէյ
 կէօրտիւշիւմիւզ եօգ . հէր կէօրտիւշիւմիւզ պիր սըս
 տըր : Պիզիմ ագլըմը օ գատար գըսաս աըր , վէ
 ալլահ օլ գատար պիւշիւք տիւր քի , քիթասպըրտա
 օգուտուղումուղ էն հիբմէթլի շէյլէրի՝ էն սահիհ
 օլանլար սըս տէյի ինանմալըրը : Տին , իթիդատ՝ ագ-
 լըմըը կօրսէլէմէյէ տէյիլ , իլլա րահաթլանտորմաղա
 եարար . ագըլ նէ տիր . սահիհ թարիֆինէ պագարտագ ,
 ճանըն տօղուս հարէքէթի տիր : Ատամ՝ օլ , ատամ՝ օլ ,
 վէ ճէննէթ մէլէյի օլմաղա չարը :

Արիեթի ինքեար էթմէք՝ հէր պէտ ամէլին Ֆի-
 տանը սըր . պէտ սէվտալարմըզ կէլըր օնու գըզտը-
 րըս չիլէնտիրըր : Քիշի Ֆազիլէթ եօլունտա տուրմա-
 ղա արթըգ կիւվէնէճէյի գալմազ . քէնտի քէօթիւ իս-
 թիտատինին էլինտէ գալըր , գտպահաթտան գապա-
 հաթա եուվարըմըր եամթըր :

Ֆազիլէթ տէսիբէրի Ֆագաթ էպէտիլէք Ֆի-
 տանընտա զիլէնիփ լիւէքէնէ պիլըր . վէ պիր աղաճ
 զիւրիւտիւքէյն , մէյվէսի տէ պէրասէր չիւրիւ-
 տիւշիւ կիպի . եախօտ անասը էօլտիւքէյն , րահմին
 տէքի էվլատ սա պիլէսինճէ էօլտիւշիւ կիպի , էպէ-
 տիլէք իթիդատը սա էօլտիւքէյն , Ֆազիլէթ տէ
 պիլէսինճէ էօլըր : Ճանընն էօլմէզ օլտուղունու
 պանա ինքեար էտէն ատամ՝ հէր նէ սէօյլէրսէ սէօյ-
 լէսին , եարամազ ատամ՝ օլտուղունու պանա իգրար
 էթմիշ օլուր : Էօյլէ ատամ՝ քէնտի գալլինճէ , քէն-
 տիտէն զայրիյի սէվմէյէ պօրճլու տէյիլ . էլէ նէ օլուր-
 սա օլտուն , օ սալթ քէնտիյի սիլըր :

Պէօյլէ ստամլար պուլունուրմու . պէլի . ատամ՝
 վար քի , էօլէճէք օլտուգլարընա գանասաթ էթմէյ-
 իփ , մահվ օլմաղա հասէտ էտէր . օյուտա ալլահ
 աախմա վար օլմագ գուտրէթի իլէ ալլահ տըր : Պու
 իթիգատլարընըն ատընը սէպէպինի սօրսան , սանա
 սըս վէրսիլէր , լաքին պիր սըր շէյ տէյիլ տիր . վայ
 ագըլ պիւշիւմիւ վայ : Պու մէղհէպուղէր ճանըլ-
 րընը խօրըրըր , թանղըրյա տօղուս չըգմագ իլին
 ալարգլարը գանատը , իլք ատամը ալտատան երլան
 կիպի գըրըփ , էէր էիւղիւնէ եափըրըփ , թօփրագ չիս .

նէմէյէ կրթիքեապ էտերէր , վէ օ մէքրուհ թարիդէ տալարգճա տալարլար :

Ասամլոգտա՝ աասա՝ շէքլնտան զայրի շէյլէրի եօգ . քէնտիէր տօղրու եիւրիւր , պաշարը կէօյէ պաղար , լաքին մէյլէրի եհրե տիր . եիւրէքլէրի եհրտե սիւրթիւ . նիւր : Սէֆայը մեան էտերէր , ճէֆայէ գուլ օլմուշլար . ագըլ թասլար՝ ագըն տիւշմէնլէրի , քէնտիլէրինի մախլուգաթըն էն ալլաղը էտերէր . վէ էօյէ էտերէր քի , թասպիւթլէրինին ալա ըիւթպէսի՝ ըհզալթլէրինի արթըրը :

Հիւ պիր սէօյէաիքլէրի՝ օպիրինէ ույնաղ . պիր մուխալթիէթ մէճմասար սըրլար : Կէլ Լօրեհնցիոս , շու մէքրուհ էօլտաշըգտան չըգ . սուրբ էվըէմնն քի . թասպըր պրագ (1) տա , սուրբ Պօղոս քիթասլընը օգու , զիրա ծնուն ճանը հէմ ագլըլա , հէմ քէրա . մէթլէ կէօյլէրէ չըգըլի , չօգ զաման էյլէնմը տիր : Ագլընն սէրպէսթիյեթիինի գուլանմագ՝ պիւթիւն շէյնի պիր այրը փարշաարնա իլիւմէյլէ օլմաղ , Ելա Ֆիլք . ըին կէզէ պիլէճէյի մէմլէքէթլէրէ՝ ճանընը սալըլի կէզաիրմէլի : Ինսան գըսընըն գատըր օլտուղու տէվըլի ճէսարէթլէ տօլաշըլի , պու հատտի հուտուտու էօգ քեախնթիին չէվըէսինի կէզմէլ . մէնղիլէրին , վաղըթլարըն , հէր քէօլէսինէ կիրիփ , օլան հիլքմէթլէրինէ կէօզ ալըշորմալը : Վէ պի ալնի քէնտի մէմլէքէթիին տէն ուզաղ օլանը սուլյոագ՝ թամարնա մասլահաթընա լաղըմ օլան փատիլահ կիպի , հէր սըրլարընը տուլուփ անլըամալը . եէքիւնին նիղամընը պու թէքմիլ տալրէ . տէ միւթալաա էթմէլի : Օնտա հագ օլան մատտէլէր աշիքէար օլուր , վէ պիր պիրինի արդալար , պիր գալի թէմէլ , պիր միւշքէմ գուպպէ եափարլար քի , հագլըն պիւթիւն իսպաթը՝ ծնտա թէքմիլ օլուր . պիլ օ գուպպէյէ պաստըգճա , այաղըմըգ ալթընտա գալիլէնիւր . քիւթ թէֆիթիւ էթաիքճէ , Ֆիլքի աչըրը , Ելգամ օլուր :

Իլթէ ինսանա եագըլան՝ Ֆիլքի սէրպէսթիյեթի թէյի՝ պունա աէրէր : Ագլընը պէօյէ իլէտէն ալտաս՝ պիր գէրէյէ գանասթ էթմէղ , կէօղիւնիւ պիր սասաթըգ մէնղիլ տօյուրմաղ : Կէօղիւնիւ եու

(1) Սանիւթլէ մն նամ պիր Քրանա պէյապիւնիին իսփիէ՝ Գիէ գարււ եագըլա պիր Գիւտաղ վար :

գարը գալարը, կէճէնին շու կիւղէլէլինի սէյր էյլէ : Պիր կիւն ճանրնն վարլով կէղէճէլի՝ շու փարլայան քիւրէլէրին եանրնտա, պու տիւնեաննն փա տիւնհըգլարը նէ տիր : Եւ ալլահն սուրէթինէ եարաւորը ինսանն եանրնտա, քիւրէլէր նէ տիր : Օ սուռմանն տարաճըգ մէյտաննտա, պիրի պիրի իււ թիւնէ սրգըլը կիւի կէօրիւնէն սիւրի սիւրի երըտըլը քար՝ ճանրն իչինտէ կէնիշ կէնիշ կէղէ պիւտիքէրինտէն մնտա, տահա ծնլարտան իրի քիւրէլէր, տահա եարաւորմաւըգ էէնի տիւնեալար սըլա պիւր :

Պու զէրէ մագուլէտի տիւնեայէ պիղի պաղլայա, ճագ, պագարմ, տութարտան դայրի եօգ : Լուսեա, Նէրկիղէ, Ֆիլանարոս, իւչիւ տէ տիւնեատէն ուչաու : Ճէհէննէմ գափու ճուսու կիւի (1) մէզար՝ իւչ աղղընը պիրտէն աջգի, օ իւչ էօլէնին սէսի իլէ ճանրմը տավէթ էթտի, վէ օգուտուղում հագ պէյլէրի էօթ տիւրտիւ : Իլթէ՛ էպէտիլլէր տէրեալը Լօրենցիոս, սէնին աղիզ տութուն ծնտա կէղէյօր : Այլը ճանրնը շու տիւնեատան, շու ճանրարն չաթրփ փարալանարըգ գայատան քէս փարալանարնը, տէմիրինի ալ, էէլքէնէլէրինի աչ, թիւղիւարն էօնիւնէ տիւշ, կէօղւնիւ երլ սըղա տիք տէ՛ սահի՛ էօմրէ տօղուլ րէվան օլ :

Ինսանն թապիւթի իքի օլտուղունտան, էօմրիւ տէ իքի տիւրլու տիւր, էօլլու միւ տէ, սօն էօլլու միւ փէք մուսիպէթը տիր : Թէնիմիզին էօմրիւնիւ կիւնէլ պէսլէր. կիւնէլն քէրէմի իլէ մէտարըլա կէլինի թիղ : Ճանրնըն էօմրիւ տահա ալա նաֆագայա միւհ թաճ տըր : Օ տա կէլինէճէլինի կիւնէլի եարատան տան ալըր : Պիղ ճէննէթին կիւնէլնտէն եիւզ չէվիրի սէք, տիւնեանն կիւնէլի տէ պիգտէն եիւզ չէվիրի յի՛ զաման, պիր էպէտի գարաւըլա տիւշէր, իքի իսթ էօլլուրիւգ : Պու էօլլում՝ սօն նէֆէսինի կիւնահ իչին տէ վէրէնլէրին գրամէթի տիր : Պիղ երգմաղա, թանղըր զօր էթմէյէ հաճէթ տէյիլ, պիղ քէնտի քէնտիմիղն խարապ էտէրիգ : Պու պիր սահի՛ թարիգ տիր քի, ալըր շէյ էէրէ էնմէք, թապիւթին հիւքիւ օլտուղու կիւի տիր : Ալլահ ըս ինսան պիր օլմագ իչին, իքիւնիւն պիրի թէպտիլ օլմագ իգթիզա էտէր, զիւր ըջղ

(1) Ճէհէննէմ գափու ճուսու պէպիյի, ֆուլէրէնիւլէրին ճուսլարընգա, իւլ գալլը ածգէր պիր :

ըլա գարանըդ պիր եէրտէ տուրմագ միււթին տէյիւ :
Էջլէ օլտուգասն սօնդրա , ալլահ թէպտիլ օլաճագ
տէյիլ ա :

Էյեր պու իքի գաթ էօլլում սանա գրամէթ օլաճագ
օլուրաս , սագըն ալլահ զալիմ տիր տէմէ : ալլահ ին-
սանը գուլթու էթմէք խթէր , էյեր ինսան գապուլէ-
տէրոսէ : Ալլահ ինսանա վէ ադլը օլան մախլուգաթըն
ձիւմէսինէ , քէնտի վիւր մէրհամէթ մուրասընա
գարըը գօյաճագ պիր աղիմ , շաքին թէհլէքէլի գուտ-
րէթ վէրմիլ : Վէ պու գուտրէթ վէք էլզէմ իտի :
Ձիրա օնուղ կէրէք ինսան , կէրէք մէլէք , ճանաղ
գուրլա կիպի , նէ մէտհէ շայէսթէ օլա պիլիրէր , նէ
հիճվէ մուսթահագ : Քէնտի տէվլէթինի տէ , նէք-
պէթինի տէ քէնտի իրատէսի իլէ եպիա պիլմէք ալլէ
մալլը օլան զաթին թապիաթինտէն տիր : Էջլէ օլ-
մասա , ագըլ նաֆիլէ օլուրասու : Քէօթիւ օլմագ
գուտրէթիմ օլմասըն տէմէք էյի օլմաղա գաստըր օլ-
մալլմ տէմէք տիր : Ալլահ պիղիմ էյի օլմամըղ իս-
թէր , էլլըսի պիղէ սունար , ալլան տէյի տալէթ հոէր ,
շաքին ճէպրի հօգ : Քէնտի էպէտի գըմէթինի եա-
փան՝ քիշի քէնտի տիր . կիրտապատա տիւշէրսէ , քէն-
տի քէնտիլէ աթըլըր վէ ճանընըն էօլմէգ օլտուղունու՝
էճէլտէն խապէր ալմաղա պէքէյէն՝ էլպէթտէ տիւշ-
մէլ տիր , գուրթուլուղու հօգ :

Օպիր տիւնեանըն էօմրիւնտէն շիւպհէ էթմէնին
ասլընէ , էպէտէն եաշամագ թապիաթին արգու էթ-
տիլի շէյ տիր . կէօնլուն հէր արգու էթտիլի շէյի՝ ագըլ
չափուճագ ինանըր տա , պու սրգուսունա նիլին գար-
շը կէլիր : Էյեր տինին շիւպհէտէ իսէ , պիլ քի սէնտէ
պու ալղու էօլմիւշ տիրը . վէ սէպէպիննէ տիր : Սէպէ-
պինի պէն սէօլլէյիմ , ախրէթտէն գօրգուէն օլտուղլայն
արգուն գալմաղ . արգուն օլմատըղլայն ինանմամանըն
էօլունու արարսըն : Պէջլէճէ իթիգաստըղլըղմըղ՝
գապահասթիմիլի մէյտանա չըգարըր : Լօրէնցիտ , Լօ-
րէնցիտս , կիւնահրտան տա ութ անմազսան , պարի իքի
էիւղլիւրիւնտէն ութան :

Ախրէթտէն գօրգուագ . նիլին . հէմ ինանմամագ ,
հէմ գօրգուագ . մասալ մը արը պու , ըիւյա մը արը . . .
հայ հայ , սէնին գօրգուլարըն՝ պէնիմ սէօլլէտիլէրի-
մէ իսպաթ արը : Ինանմաղլըք քէնտի քէնտիլի եալան
չըգարըր . պիր էպէտի էօմիւր վար տէյի , իսթէմէյերէք

ի գրար էտէր : Չոյ աճարպ հիքմէթ տիր . տինտղիք՝
տինտղիք պիր թէմէլ օլույօր , կիւնահըմըզըն իգարբը
օլույօր , վէ մուրթատ առամլար՝ փէք տինտար իլմի է-
լահի իւլմասը օլույօր :

Լօրենցիտս , քէնտին քէնտինէ զըտ , հէմ իգարբը ,
հէմ ինքեարը պիր էերտէ էթմէյի վաղ կէլ : Օ էիւ-
զիւնտէքի միւրախիլք փէրտէտինի էըրթ . զիրա նաֆիլէ
տիր , էօթէ էիւզիւ կէօրիւնիւյօր : Նէ ստիրըսն . միւ-
րախիլք սալթ տինտէմի օլուր . պէա խույուն տա միւ-
րախիլքի վար . վէ պիզիմ միւլիւտիւլէր՝ շէյթանըն
միւրախիլքի տիր : Քէօթիւլիւն սօն տէրէճէտինէ էր-
մէյէ էիւրէքսէն աճ էտէրէք , ամմա խթէտիլքէրէ գա-
տար քէօթիւ օլամսյօլար : Ախրէթ Ֆիլքրի՝ զիարէթէ
կէլիփ . զօր ուլա գալպիլքրինէ կիրտիլի զաման , շէյթան
կիպի ճէսարէթտէն գալըլար , թիթիլքէրէք , իման կէ-
թիրիլքէր : Պոււնտան մուրտար միւրախիլք օլա պլլիթի :
Ինսան գըսընա պոււնտան մուղի միւրախիլք օլա պի-
լիթի . պէօյլէ մէքրուհ , պէօյլէ մէլուն միւրախիլք օ-
լուր մու :

Մէօյլէտիլքէրի մի գարըլամագ իչին , աղըն միւլիւ-
տիւլիլքէր պուլմաղա՝ աղընը էօրմտտան լաս , մէքրէ-
պինի թասահիճ հյլէ տէ , հագըն սէֆասընը չըգար :
Անճագ պու մէքրէպինի թասահիճ էթմտէն նէ հարը
օլուր սէօյլէսէմի . կիւճէնմէղոփսին : Մէնին մէքրէպին
նէ գատար փաք օլուրստ , տինին օլգտտար գավի օլուր :
Ալլահտան զայրիտինի ինքեար էտէն պիր տինտղ՝ զա-
թինտէ էհլի ըրղ առամ օլուրգտան սօնպրա , ինճիլի
շէրիֆին նուրթուլա ճան կէօղիւ աչըլըր , վէ վարա վարա
սգըպէթ քրիսթիյան օլուր : Պու թէպախլաթ օլուրգ-
լայն , պէնիմ սէօհպէթէրիմ հէփ նաֆիլէ օլուր . զի-
րա էօլմէլքիլ իլգամ օլան ճանա տյան աչիքեար կէօ-
րիւնիւր : Քրիսթիյան օլան կիւնէլին իւսթ թարաֆը-
նա կէլէր : Քէնտի նուր իչնիտէ էիւղէր , էօնիւնէ հիչ
պիր պուլուտ չըգմագ , վէ իւմիտինին զայրէթի՝ քէն-
տիլի փիլին ճէննէթէ չըգարը : Վէլ Լօրենցիտս , կէլ
շու փարսլայան կիւնէլին իւղէրինէ չըգ . հիչ պիր կիւճ-
լիլք էօգ . քէնտի տավէթ էտէյօր , սէնի չէքիփ , քէն-
տի չըգտըլը տախիլէ կէօթիւրմիլէ , քէնտի աշապա
հէյօր : Մուպարէք թէվլաթը իպասէթլէ օգու . էօլ-
մէղլիլին իսպաթլարը՝ օնուն հէր սահիֆէսինտէ աշի-
քեար սըր : Մուպարէք քիթապ , տիւնա պիր էերէ

կէլսէ ետաւամազ . վէ տինեա աթէշէ Էանուա , ծոա պիր շէյ օլմազ : Մապպանի ետղըլարը , մէլաիքէնին գաւլ պինէ պասան օլմու՛չ պօզուլմազ եազըլար տըր . ալէմ խարապ օլուա , ծոնուն պիր եազըլար զայ օլմազ :

Ճէննէթին սէճառէ Էթտիլի շէյլ՛ սէն նէ՛ շէքիլ խըր . փալայա պիլիբսին , ա՛ ետէպսիզ . սէնի պէքլէյէն մէլէք , Էթրաֆընտա կէօզ եաշը տէօքէյօր : Պէնիմ օգուտուղում չազ մաստէլէրէ , մէլէքլէր տէ ինասնլար տա աֆէրին օգույօր . շաքին օ զէքի ազըլար կիւլեմնէյիփ զէվլէնիյօրլար , սաթաղըմ՝ կէճէ ըիւյալէրի տիր տէյի զէվլէ ալըյօր : Ա՛յ օ պօզուգ եիւրէքլէրսէն՝ նէ՛ գարա պուղուլար չըգըփ , աղլըն մէքեանը օլան գաֆայը գարարալյօր : Մարիֆէթ սիղի քլպրէ կէթիւրլյօր . քիպիր տէ՛ օլմասըգ քէօթիւլէքլէրէ : Օ սըսըզ մէզ՛էստիզլէք՝ օ զէքի ազըլարըն ալամէթի տիր . մէզ չէպսիզլէյի , ե իյիսլէք չէլէնիլ կիսի ազըլն պաշարընա թազընմըլար , թանիրքայ մէյոան օգումայը մէշգ էտէրլէր : Օ մուհիշ Էմնիյէթ ույլուսունու , քէնսիւլէրին խարապա վէրմէլլէ պուլուրլար :

Զօրնցլուս , էյեր սէնին թութուղուն թալիզ սա՛ չի՛ իսէ , սէնին իսպաթլարըն պէնիմ սայըզլատաղըմ՝ մաստէլէրի եալան չըգարըյօրսա , վէ էյեր ինասնըն վատէսի պու տինեառէ թէքմիլ օլուրսա , սէն պիր մալապ ստամ՝ օլմայը խաթըրնտան չըգարմա , օլմայա քի եանըլա տա ֆաղիլէթ եօլունա տիւշէսին . ֆաղիլէթլէ սէնին զիյանըն չօգ օլուր . ճիշ օլմանըն քեարը՝ կիւնուճ աըր : Մութըն պու թարիգէ քի , հօմիւրտէ թէէսէլա սրադմազ , իւմիտի էօլտիւրլուր , վէ պէտ ա՛ մէլի քիշնին պօյնունա պօրճ՝ գօր : Է՛յ մէզ՛էպսիզլէր , էյեր թութուղունուզ էօլ սօլլուրլուսա , սիր ալայ զայրէթսիզ չըրագլար փէյտա էթմէյէ , քէնտինիլի թէ՛ փէլէմէնին ալը՛նէ : Թապաթըղընը ֆաղիլէթ աշգը , զարտաշ մուհասպէթի , նէրէտէ գալըր : Չէլէ պուլէք շէյ սիպտէ օլմասըղընա , սէն եէմին էաերլում՝

Սիղէ նէ՛ եափըրի տա թէօլպէյէ կէթիւրմէլն . պուտէրին ֆէյլէսօֆլարը՝ պու պէյլէթիւրիմ էօլա կէթիւրիւր տէյիմմի : Էյեր պոնըլարա իէօլպէյէ կէլիւ քիսիւր տէմիշ իսէմ , (1) պիլլն քի օ իւնվանտա օլան իւմիտ քէօ .

1 Ինիլեզճէպէ ալընճը Էէպինճի կէճէլէրին սերմալէմ :
 Թէօլպէյէ կէլմիւ անսիւզ քի :

շէսի՝ սիզին հագգընըզա տըր, պէնիմ՝ հագգըմա սե յիլ : Սիզ պու սերնամեմի եալան չըդարմամագ շէրէ իննէ զայրեթ էտին, պէնիմ սե շէրէ Ֆիմ՝ սիզին եա թիւնիւզէ սեվինիփ, ալլահա շիւքիւրէր էթմէք ու սուն : Լաքին սիզին իլէթինիզ՝ երլլանմըզ պիր մուան նիա իլէթ սիր քի, սալուք վէրտիյիմ թէսիրիլ իլաճ քեար էթմէյէճէք : Պու ճիւմէ իլէ տահա սիզին իսք էտթ էթտիյիմէ ագլըմ էաթմաղա սա, իւմիսիմի սե քէսմէմ : Լաքին ինչա-ալլահ չուա վարնազ, պէնիմ կէճէ սալլուգլարըզլարմ, սիզին եիւրէքլէրնիզի ուլ գոււտան ուլանարըր, վէ սիզին քեամիլիլինիզէ քեամիլ օլմաննն եօլունու էօյրէտիր : Զլրա էօլմէզ ճանլար, սեվլէթ վէ իզպալ իչին եարաալըմը ճանլար, նաֆիլէ եէրէ ճանընն էօլէ պիլմէսինի իսթէմէնին սալլ նէ : Պրա՞գ ստամ, պրա՞գ պրա՞գ քի էօլէմէյէն եաշտալն, վէ սէն թանդըննն նիյէթինի թէրթիպինի վէ եաիտը զընը թէքմիլ էլլէ տէ, մէլաիքէնին սեվինճինի տրթըր . վէ սէն տէ պիր կիւն օ սեվինճէ հիսսէտար օլմաղա ըիզա վէր : Պէնիմ պու պէյթլէրիմ պէյէնիլմէք շէրէ Ֆիմնէ՝ պի իզն իլլահ պոււնուրա նաիլ օլուր . վէ ճէննէթին մէլաիքէտի սեվինէ սեվինէ թեօլլէյէ կէմիւ պիլ քիսիւզ սէյի՝ սէնա էտէրէր :

Ինսան էվլատը՝ սինէ Ֆազիլէթէ նիլին պու գատար Կարը տըր . պագ սեպէպի նէ տիր, պիզիմ կէօզիւմիւ ղէ կէօրիւնէն՝ վա՞գթի հալ տըր . կէլէճէք վա՞գթ՝ քի շիննն գալլիսնէ կէվէք ասգանըր : Եա ինսան օլմաննն եօլու պու մու տուր . հաթթա ինսանըգ պոււնուն զու տըլա օլուր :

Պէն սէնին սեօլլէյէճէլինի պիլիւրիմ . պու տիւն եանըն սեֆալարընը հարամ էթմէնին սալը նէ տիր սէյէճէքսին : Խայր պէնիմ մէրամըմ օ տէյիլ, հաթթա սէնին սեֆանա մէթանէթ վէրմէք սիր : Ըու իւմիտին պիզէ էթտիյի էզլիէթէ պագ : Թամանն թու թտուղու հազըր շէքեարը գաջըրըր, էլլնուքի մէյլէ էիւքիւ տալլ գօյ վէրտիրի, էլտէ թաճլար պիլէ օլա պրապտըրը տա, ուզադտա օլան շէյէ սօթու ուչուրուր . վէ պին զահմէթլէ, պին թէհլքէ իլէ արատըր . նէյլ . . . րահաթը : Եա տիւնէա էլլքլէրնին իւմիտի՝ օ մանաաղգ էօմիւ ըսիւզ էլլքլէրի է սինմէյէ . չէքիլէն զահմէթի մէշարգաթը՝ սեֆայէ թէպտիլ էտէպիլիյօրսա, ճէննէթ իւմիտի նէ եաթմագ

քի , ալը վէրէճէյի էլլըքէր . քէնտի ըրգամըզ օլմատըք ճա՛ էլլմիղտէն գաջմազ . պիր էօլլըխտիւղ տէվէթ իւ միտի , ինսանըն թարի՛ն էտէմէյէճէյի , վէ վագըլթարըն թիւքէտէմէյէճէյի տէվէթին իւմիտի նէ էափմազ :

Պու իւմիտ՝ ախնեանըն էն դըվէթըլի մալը տիր . ինսան՝ ինսանտան ալա պիր շէյ օլուճալա գատար , տիւնետէ պուճտան ղայրի խագինէսի էօզ : Սէվտալարը մըզըն հէր նէ իւնվանըլ իսիմէրի օլա , ե ինէ իւմիտտէն էվվէլ աօթմուճուղ էօզ :

Էօլլէ օլտուգտան սօնդրա , ինսանըն պիւթիւն տէվէթի՛ պիր իւմիտ . վէ պիր խայրըլ ախրէթ աիր տէյէլիմ : Ինչա ալլա՛ս պէնիմ պու իխթիյար էթտիյիմ մատտէ պօշ աուր , հաքիմիշ շէյ տիր տէմէզէր : Է՛յ շիիր տիւշմէնէրի՛ ագիլ ատամլար , սիզ շիիրին հիւսնիւնէ նագմնա իրթիքեապընըլ էօզ . շիիր սիզին թէվտաթ տէտիյինիզ քիթապըն պիր միգտարընը տօնաթմըշ օլտուղունու խաթըրընըլա կէթիրին : Մաղուճունուղ օլտուն քի , փէք հագ մատտէլէր պէյթտէ տէ խօշ կէօրիւնիւր : Սիզ աղըր պաշըլըլը էօյէրսէնիզ , հագգընըլ վար , վէ էյէր էպէտիլէք մատտէսի՛ պիր պէճիտ վէ աղըր մատտէ իսէ , աղըր պաշըլ ատամ՝ օղուտուղու՛մ պէյթէրէ դուլնոգ վէրսին իմտի . վէ պուճտան պէօյլէ , տահա միւշահաղալը , տահա աղըր պաշըլ օլտուն :

ՕՆԻՒՅԻՆՆՆՆԻ ԿԵՆՆԻ

ԿԵՆՆԻՆԻՆ ՎԵ ԹԵՆՆԱԼԸՂԸՆ ՖԱՆՏԵՍԻՍԻ

Թէնհատէ օլմագ եալընըզ գալմագ տըր գըլաս էտէն ատամ՝ նէ ֆալիլէթ տիւշիւնէ պիլիւր, նէ զիհնիսի իշլէտէ պիլիւր, վէ նէ գալպիստէ աշգ օլուր: Եօյլէ ատամ պունլարըն հիշ պիլիւրի ետէմէզ: Եօզսա, պիւր ալլահ, պիւր տէ քիշիւնին քէնտի ագլը, ծնլարտան էյի ահպանպ մը օլուր. նէ խօշ գօնուշմագ տըր օ. օ նէ թաթլը սօհպէթ օլուր: Բիշի տիւնեատէն ուզագ կիթտիքճէ, ծնլար եագըն կէլիւր: Պիւր գաշ կիւն տահա գալտը, ծնտան սօնղրա հէփսի պիլիլ թէրք էտէճէք. ինսանա ալլահ ըլա քէնտի զիմէթիստէն զայրի շէյ գալմայաճագ: Օնլարը սէն իլք կէօրիւշիւնտէ՝ եիւզ եիւզէ կէլիւր, ծնլար սէնի թանըլմատըզ պիւր եապանճը նագարըլա պագաճագլարը նէ գօրգունճ շէյ տիր: Գալգ գալգ, ծնլար ըլա տօսթլաշայըմ, էպէտի պաղլար ըլա պիլիլէրիսճէ պաղլանայըմ: Արգուլէրիմիգի գանտըրմաղա՝ տիւնեանըն պունտան զայրի վէրէճէք շէյի եօզ: Պունտան պաշգա արգու է-

տեճէք՝ պիր շէյիմիզ տահա վար ըսա ,
պիր սատրգ տօսթ տուր . լաքին նէյէ
եարար քի , տօսթլար տա էճէլէ միւս-
թէլա տըր : Ա՛հ խաին արզու . տօս-
թոււմ վար տեմէք՝ թաթլը շէյ տիր . լա-
քին վար ըտը տեմէք՝ նէ զալիմ եիւրէք
աճըսը տըր :

Եւ Ֆիէլէյէ գափըլմը՝ թագսիրաթէ
մաիլ շաչքն շուարա , պէնիմ սիզի՛նլէ
իշիմ եօգ : Ագլըն գաչքըն ասկերի , տէ-
լիլիին պի գարար աչըգլարը . սիզ տիւ-
նեա խիւլէալէրի իլէ օյնաչըրսընը : Աշ-
գընըզ նէշալէնտիքճէ , կիւնիւն աֆի-
թապընը իմտատէ չաղըրըրսընը . պէյթ-
լերինիպի կիւնէշին ըչըղընտա սէօյլէր-
սինիզ , վէ սէսինիզ թապուտուն իչին-
տէ պաթընճայա դատար , պու պօզուգ
տիւնեանըն սէֆալարընը օգուրտուրուր-
սունուզ : Պէն՝ կէճէտէն իմտատ ումա
ըրմ , մուպարէք գարանլըղընը արարմ .
օգուտուղում պէյթլէր՝ սուրուր կիւֆ-
թէլէրի տէյիւ . վէ աչքըմ՝ ագըլ տաի-
րէսինտէն չըգմագ շերէֆինտէ տէյիւ :

Եւ չըգ շուարա աչքընը չօգ տէֆ՝ա ըէ-
զիլ էթմիշ տիր . չօգ տէֆ՝ա հասսէլէրէ
եան չըգըփ , խօր շէյլէրի մէտհ էտիփ
շերէֆ վէրմիշէր : Շիիրին թէ՛ սիրի կիւ-
զէլլէյի պէտխույա սիփէր օլուփ , ա՛հ ,
չիքքինլիյին էօրթմէք իչինմի տիր : (ա)

Պու քէօթիւ ատէթ նէրէտէն չըգայ-
օր . ինսանըն գալպի իքի շէյէ մէյլի տիր ,

իքիսի պիր պիրին է զլու : Ինսանտա պիր
 զուրուր վար , եիւքսէքլէրտէ կեզմէք իւ
 թէր . պիր տէ սէֆայէ խօշլանմագ վար
 քի , քիչլի հայվան կիպի եէրէ եափը
 տրրբի , հայվանըն հասսէլէրինէ հիսսէ
 տար օլմայը՝ տէվլէթ ատտ էտէր : Ին
 սան գըամը հէմ մաղրուր տուր , հէմ
 սէֆայէ մաիլ տիր . հէմ այա օլայըմ ,
 հէմ սէֆա էտէլիմ տէր . Ճանըլա պա
 լալէրէ չըգար , թէնի իլէ եէրլէրտէ սիւր
 թիւնիւր : Լաքին թէնին սէֆալէրի փէք
 գապա տրր . ագլըն նագիք տիմաղընը պօ
 շար : Ինսանըն իշինէ պագ . պէտ ամէ
 լին պէտլլիինի էօրթիւփ , կիւզէլ կէօս
 թէրմէք իշին , իսթիտատինի ֆէնայէ
 սարֆ էտէր : Հիլէպագ ագըլ՝ թէլպիս
 կիպի եէնի էօզիւրլէր պուլուր . էթտիլի
 սէֆա հէր նէ գատար եագըմագ օլսա ,
 իճրա էթտիրմէյէ պագար : Օ հիլէ
 պագ եալանճը՝ սիհիրի իլէ կէօզիւմիւ
 զիւ պաղլար , էթրաֆըմըը իայայաթ
 լէ գուշատըր , վէ թաթլը թաթլը աղու
 լար եութտուրուր : Ճան՝ վարա վարա
 ուլուշուր , կէվլէր , հէմ գուվլէթտէն
 գալըր , հէմ պիւլիւքլիւլիւնտէն : Ազար
 ազար պէտ խույա ալըշըր , գապահատ
 տան խօշլանմաղա պաշլար , սէֆա էտէլ
 օրում զաննի իլէ քէնտիլի ունուտուր :
 Եվլէլքի քիպրի՝ գարըը գօմագ օլուր . վէ
 պիր զաման իքրահ էթտիլի շէյ՝ զարար
 սըզ օլուր : Ինսան սէվինէ սէվինէ պէտ

խոյա տալար , զիմմէթինի տէ ունու-
տուր . վէ գապահաթի նէ գատար հաու-
տէն աշորը օլսա , էօզիւր պուլուր , քէն-
տի քէնտիյէ աֆվ էտէր , հիւ իբրահ
տույմազ : Պահ ազլըն շու մէքրուհ հիւ-
նէրինէ . քիշնին հէմ մէշրէպինի պօ-
զար , հէմ էիւզիւնիւն փէրտէսինի էրը-
թար , հէմ գալպինտէն հիճապը գալտը-
րըր : Քիշի խօրլանտըգճա խօշլանըր ,
րէզալէթի՝ շան աստ էտէր : Հարամ ,
մէքրուհ քիթապ էազան՝ էտէպսիզլիյի-
նէ պէպիւրէնի . ութանմազ պէտ ամէլ՝
խայր ամէլէ լայըգ օլան մէտհի , քէն-
տիյէ իւճրէթ մաթլուպ էտէր :

( ) շէհվէթտէն իպարէթ իլիմ՝ տիւ-
նէայը նէ հարամ քիթապլար ըլա տօլ-
տուրմուշ : Թէնին մէտտահլարը՝ ազլըն
մէտտահլարընտան չօգ զիյատէ տիր : Քի-
շնին իսթիտատի՝ պէտ ամէլ լէքէլէրի-
նի տաիմա պիրէր կիւզէլ ջիէյիլէ էօր-
թէր : Նէ էհլը ըրզ քիմսէլէր՝ հիճապ
գուշազըն կէվէտիփ , սէֆա գատէհի-
նին պիրի պօշանտըգճա՝ օպիրին տօլ-
տուրմազա պագար : Քիշի քէնտի ազ-
լընը նիճէ պէօյլէ խօրլայա պիլըր . ատը-
նը էօյլէ րէզալէթլէ նիճէ սէօյլէտէ
պիլըր :

Եւ քիւն էօյլէ միւֆսիտլէր՝ քէնտի գը-
մէթինի պիլէնլէրին տէ ատընը պօզմա-
պըն : Պէտ խոյու պագը մէտհ էտէնլէր
վար ըա , Փազիլէթի տէ մէտհ էտէն .

Լէր ազ տէյիլ : Պու տիւնեա անըլ քէն-
տի հալինտե , Թապիաթին օրթասընտա
պիր նօգթէ օլտուղուն՝ պիր ատամ կէօ-
րիւփ , վագթին տար մէնգիլինէ իթիպար
էթմէզ , քեաինաթտէ օլան տիւնեալա-
րա պագար , վէ տէրէճէ տէրէճէ զաթ-
լէրին հպէտի փունարընատէք չըգարսա ,
կէրէք իթիպարէ լայրգ օլուր :

Վիշի Փիբը իլէ պու սօն տէրէճէյէ
չըգընճա , պու տիւնեանըն պիւյիւքլիւյ-
իւնէ , կիւզէլլիլինէ նիսպէթէն անըլ
պիւյիւքլիւյիւ՝ մէշրէպտէ արամագ իգ-
թիզա էթտիլինի անղար :

Իյ Լօրէնցիոս , պէնիմ պու սէօզլէ-
րիմտէ՝ պօշ էյլէնճէլէր պուլուրում սան-
մա : Պու պէլթլէրիմտէ հարամ սէվտա
փարալայաճագ շէյ պուլամագըն : Նէ
պէտ խույու մէտօհ էտէրիմ , նէ ասըլ
պիւյիւքլիւք տէտիքլէրի շէյի՝ ինքեար է-
տէրիմ : Արիֆ զարիֆ մէնգըպէլէր ա-
րամա . չիչէքլէր իլէ տօնանմըլ կիւզէլ
միւճէսսէմ կիպի Թագլիտլէր արամա :

Պունտա ազիմ տէրսլէր վար , սահիհ
Թասվիրլէր վար , վէ էճէլ գարանլըղը
կիպի կէօզիւմիւ գարարտան փէրտէնին
ալթընտան պէրի , կէճէլէրտէ երլտըզ-
լարըն տօլանտըղը հավալարտան պէրի ,
ճանըմա տէյէն՝ հպէտի հագ սէօզլէր
վար : Սէնին սօն սաաթինտէ սէն արա-
մատան , ճանընըն էօնիւնէ չըգաճագ՝
հագ շէյլէր վար : Եա ազիզ կէճէ , կէլ

սէն տէ գարանը զընը պէսիմ չի գէճէք
միւճէսսէմիմէ գաթ քի , պէսիմ մէ-
րագի նագլիմ իլէ ըհնքլէրինէ կէօլիէ
վէրիփ , պոյալարընը տահա դուլթու
կէօսթէրսին : Անճագ սիզ էյ սէվիլը
տիվանէլէր , սիզ տարիմա կիւլմէյէ հէ-
վէսլի սինիզ , էյէր մասլահաթլարընը-
զըն էն ազիմինէ պիր ազ մուգայեէտ ի-
սէնիզ , պու տէֆ'ա ինշա-ալլահ , պու մէ-
րագի պէլթլէրիմ գուլաղընըգա կիրիր :
Եօզ , էյէր սէօզիւմէ սիզ պէյէնմէզսէ-
նիզ , պիլին քի քեամիլ օլանլար պու հագ
սէօզլէրիմէ հէմ պէյէնիլը , հէմ գըլմէ-
թինի պիլըր , հէմ պանա հագ վէրիլէր
քի , պէսիմ ինտիմտէ ահմագլարըն մէտ
հինտէն չօզ գըլմէթլի , վէ չօզ շէրէֆ-
լի տիր : Քէնտի շանընը արայըրի , եազ-
տըզը քիթապըն մէյվէսինի' սալթ քէն-
տի շէրէֆինէ պաղլայան միւհլիլիֆ շա-
նա շէօհրէթէ լայըզ տէյիլ : Եօյլէ ա-
տամլար' տէլի կիպի սալթ սէսէ մաիլ տիր-
լէր , կէօլիէ արտընա կէզէրլէր , շաշըն-
լարըն սայըսընը արթըրմաստան զայրի մա-
րիֆէթլէրի Եօզ :

Եյ ալիմ Կիֆիլտ , ճիւմէտէն էվ
վէլ սէնին մէտհինտէն մահրոււմ օլմայըմ'
պանա հէփսինտէն զլյատէ սէնին պէյէն-
մէն լազըմ : Պու ճէսարէթի էթտիլիմ'
քէնտի պաշըմա տէյիլ . թագէ 'սէրկի-

զէյի Թանրըսըն, սէնին եապանճըն տէյ-
իւ. գան վէ Ֆազիլէթ պաղլարը՝ իբինի-
զի պիր եէրէ պաղլամը ըտը. պու պէյթ-
լէրիսի գապուլէ Էթմէնի՝ օ տուր սանա
րէճա հտէն: Սէնի մէտճիմ իլէ մահ-
ճուպ Էթմէմ գորգմա. վէ սէնին մէտ-
ճինի սիւքեուլէ Էթտիյիմ՝ անճագ էպէ-
տի եարատանընքինի օգու մագ իլին տիր:

Պու մուպարէք փունարըն քէնարըն ա
պէնի կէթիրէն՝ սէնմիսին էյ եաշայան-
լարըն փէտէրի. եաշայանլար տօղմա
տան՝ հէփիսինին մայէսի սէնտէ մէվ-
ճուտ ուտու, վէ կէլէճէքլէրին տէվրի՝
հալա կէօղիւն էօնիւնտէ աշիքեար տըր:
Պէնի կէօրիւնմէզ էլինլէ պու փունա-
րըն քէնարընա դօյուփ, ճէննէթ շէրպէ-
թի իլէ պէնի մէճնուն հտէն՝ սէն մի
սին. եօգսա ինսանլարըն րահաթընա մէ-
մուր Էթտիյին, վէ ինսանըն ճանընտան՝
խօր վէ հագիր տիւշիւնճէլէրի տէֆ է-
տիփ, Ֆիքրինի պալալէրէ գալտըրմաղա
թայէին Էթտիյին մէլաիքէնին պիրի մի
տիր: Անճագ հագգա օլան սուսուլու-
ղում տահա գանմըշ տէյիլ տիր ամմա,
սէնին լուլթփունլա՝ ճանըմ չօղտան պէ-
րի երլտըզարըն ըրըղընտա, Թէրպիլէ
եօլլարընը՝ Ֆէրահըլա տօլաշըփ Փաի-
տէսին կէօրիւյօր:

Պէլի, քիշինին հէր շէյտէն զիյատէ
զիհնինի ալան՝ երլտըզարըն ըրըղ տըր:
Քիշինին Ֆիքրի՝ կէճէ ույանըր: Ճա-

նրն կէօզիւ գարանլըգտա աչըլըր , ըջը-
ղը գարանլըգլարտա կէօրիւր : Կիւնտիւ-
զիւն՝ տիւնեանըն հարեքէթի զալէպէ
էտէր , շամաթասը քիշիյի սէրսէմէտէր :
Կիւնիւն ըջըղը չօգ տուր , կէօզլէրի գա-
մաշտրըրը , գալապալըգ տիւրթէր գա-
գըշալըրը , քիշի հասսէլէրին սէրխօշու-
ղունտա չալգանըր , ագըլտան ուզազ գա-
լըր . վէ ճանըն Փիիլի մէճհօւլ օլուր ,
կէօզէ կէօրիւնէն շէյլէրէ գափըլըր , քէն
տիյի շաշըրըր , քեամիլ օլմատան էօլիւր :
Լսքին կէճէ՝ ճան ազատ տըր , քէնտի
քէնտիտէ օլուր : Կէճէնին սուս վագ-
թինտէ սէվտալար եաթըր , Փիքիլլէր
թօի օլուր , քիշինին գալպինէ զիատէ
թէսիր էտէր : Օ զաման թէնին ճանա
հիւքմիւ օլմազ . ճան էսիր կիպի թէնին
հիւքմիւնէ պաղլանմազ , իլլա քէնտի ի-
րատէսի իլէ Փիքիլլէր գուրուփ՝ միւնա-
սիպ կէօրտիւյիւ թէրթիպէ գօր : Ֆիք-
րի սալթ տիւնեայէ գանաաթ էթմէզ .
կէօյլէրէ տէ չըգար , օնտան թէքրար
էերէ էնէր : Պի այսի եօրղուն կէմիճի
կիպի , տէրեա օրթասընտա տէմիւր ա-
թար րահաթլանըր :

Կէճէնին գարանլըգ փէրտէսի էնտիք-
ճէ , թանղըրընըն էլինին կէօլկէսի տիր՝
տիւնեանըն պօշ շէյլէրինի ինսանտան
սագլամագ իչին էնէր սանըրըմ : Օ զա-
ման տիւնեանըն պի գարար օյունլարը
կէօզիւմիւզ էօնիւնտէն գալգար զայ օ .

ըւր . տիւնեայլա արամըգտա պիր թիւ
 քէնմէզ պօշ մէյտան գալըր : Տիւնեա
 չալգանթըրընըն շամաթասը՝ տերինտէն
 պիր կիւրիւթիւ իշտիլըր , նէ իտիյի
 պէլլի տէյիլ , հավայը էօթտիւրիւր , պիզ
 թէհլիքէսինտէն էմին՝ ուզագտան չալ
 գանթըրն տույարըզ , պու րահաթ էմ
 նիյեէթտէ ճէննէթ իլէ գօնուշուր , ալ
 լահ ըլա սէջլէշիրիզ : Տէրս էտէճէյ
 իմիզ քեաինաթ՝ քէնտի գալպիմիզտէ օ
 լուր : Ճանըմըզ զիմմէթ սատրինէ էնիփ
 չըգտըգճա , տիվանտա օթուրմուշ պիր
 փատիշահ կիպի , կէչէնի վէզն էտէր ,
 կէլէճէյի թէրթիպ էտէր : Թագսիրա
 թըմըզը օգշամագ էօգ , պէտ ամէլ՝ հիյ
 լէպպըզըլարընտան ութանըր . կիւնտիւ
 զիւն՝ կէօզիւմիւզիւ ալտատան գաֆթան՝
 իւզէրինտէ էօգ , ճանըն հուզուրունա
 չըր չըպլագ չըգար : Կէճէնին գարանը
 զը հէր շէյի գարարթտըզը կիպի , պէտ
 ֆիլիլին տէ իւսթ գաֆթանըն գարար
 տըր : Պէլլի , կիւնահսըզըզ կէճէնին
 կէօլկէլէրինտէ սըզընըր , օ գարանըզ
 լարտա ազըմըզ կէլըր , էիւրէյիմիզէ օ
 լան հիւքմիւնիւ էլէ ալըր : Ալլահը ին
 քեար էտէն՝ կէճէ ալլահտան վէսվէսէ
 էտէր . լաքին ինանըփ իգրար էտէն՝ քէն
 տիյի ալլահըն հուզուրունտա սանըր :
 Եա՛ ազիզ կէճէ , ինսանա նասիհաթ վէ
 րիր տօսթ՝ սէն սին , վէ ֆագիլէթ ին
 էքսիյինի թամամլարսըն :

Ֆազիլէթ նէ գատար կիւզէլ իսէ, օլ գատար տա նազիք տիր, գալապալըղա կիրտիյի պիրլէ գաիֆ Թապիաթի ինճին մէմէք միւմքին տէյիլ: Տիւնեա Թագսի-րաթլարընա եագըն վարըփ տա լէքէ-լէնմէմէք փէք նատիր տիր: Սապահըն փաքլիլինի լէքէլէմէտէն՝ Ֆիլիլինի Փա-զիլէթինի ագշամա վարտըրան ատամ՝ փէք ազ տըր: Վիւնտիւզիւն՝ պազը ֆի-քիրլէր տաղըլըր, պազը նիյեթլէր պօ-գուլուր, պազը գուրունթուլար՝ կէրի աթարսըն՝ եինէ կէլիր, էլպէթտէ էջլէ օլմամագ միւմքին տէյիլ: Տիւնեանըն շամաթասը, հարէքէթի, կիւնիւն այ-տընըղը, կէօրիւնէն շէյլէրին տիւրլիւ-սիւ, խալգըն գալապալըղը, հէփ Ֆիք-րիմիլի տաղըտըր: Ճան շաշըրըր, քէն-տիյի զայպ հտէր, քէնտի մասլահաթըն իհմալէտէր, հիւքմիւնիւ պրագըր, վէ պիզի պէտ խույուն, Ֆէնա իպրէթին զալէպէսինտէ, սիւահսըղ վէ եարտըմսըղ պրագըր:

Իպրէթ տէտիքլէրի պիր միւֆսիտ տիր քի, ագլըմըղը տէքք իլէ քէնտիյէ չէվի-րիր: Ֆէնա իպրէթտէ պիր ճէլպ հտէր գուվլէթ վար քի, գարըը գօմաղա ճէ-սարէթի օլան փէք ազ տըր: Թամն ա-թէշի՝ Թամն իպրէթինտէն ԹուԹու-շուր: Քեար սէվտասը՝ եումուրճագ մարագը կիպի, եիւրէքտէն եիւրէյէ Թէ-սիր հտէր: Ղատտարըղ վէ փէրհիզ-

սիզլիք խույլարը՝ հավայր հոյլէ պօզար
քի, էթրաֆընտա նէֆէս ալանը պու-
լաշտրըրը: Ինսան ինսանա խայընըզը՝
կիւլէր եիւզ իւլէ հօյրէտիր, քէօթիւ
ֆիիւլէր պիր պիրինէ գարըշըր, մայէլէ-
նիր, պիզի պօզար: Կէօզիւմիւզէ զաֆի-
լէն պիր շէյ իլիշսէ, չօգ տէֆ'ա գալպտե
էա պիր զաֆիլ աշգ, էա արգու, էա
հասէտ փէյտա հտէր. Թէհլիքէսիզ նէ
կէօզիւմիւզ պագա պիլիր, նէ գուլաղը-
մըզ իշիտէ պիլիր, հէր հասսէմիզտէ Թէհ-
լիքէ վար: Պու գապահաթ մէտրէսէ-
սինտէ՝ էա քէօթիւլիւյէ չըրագ էազըլ-
մալը, էա էյիլիյէ խօճա օլմալը: Պէտ
ամէլէ էա շէրիք օլմալը, էա տիւշմէն:
Պիրինի էթսէք՝ գալպիմիզին փաքլիյինի
լէքէլէրիզ. օպիրինի էթսէք, ըահաթի-
նի իթիրիրիզ: Գալպալըգտա էմնիյ-
էէթ օլմալը: Օնուն իչին քէամիլ օլան-
լարըն Թապիաթ իլգասը տըր, Թէնհա
էէր արար, էալընըզըղա հասրէթ է-
տէր, կէօլկէլի էէր արգուլէր:

Մլահ ազիմիւշ-շան հագրէթլէրի
կէճէյի էարատըփ, էըլտըզլարը ասու-
մանէ տիզտի իսէ, ճանլարը ույանտըրըփ,
ֆիքիւլէրի աչըփ, ինսանա քէամիլլիք
աշգը վէրմէք իչին տիր: Լաքին արսըզ
ինսան հէր շէյտէ էարատանըն հիք մէթ-
լի Թէտպիրլէրինէ գարըշը կիտէր, գօ-
տուղու նիզամը պօզար, Թապիաթին
էյլիքլէրինի ալթ իւսթ հտէր: Ինսանը

Ֆազիլէթ եօլունա գօյաճագ՝ թապիա-
 թին Տիքմէթլի էսրար փէրտէսինի, ճէ-
 սարէթ էթտիյի գապահաթա սիփէր է-
 տէր : Եարամազ գըսմը, կիւնտիւզիւն
 եիւզիւնիւ սագլար : Քէսիճի խըրսըզ՝
 կէճէ գարանլըզ պասընճայա գատար,
 ինլէրտէ եաթըր ույուր . շիմտի Տէփի-
 սի ույանըզ տըր, ավլայաճագլարը եօլ-
 ճունուն եօլունու պէքլէրլէր . գարան-
 լըգտա պաշարընը գալտըրմըշ կէզէյօր-
 լար, կէճէնին իւրքիւնթիւսիւնիւ՝ եա-
 ըամազլըզլարըլա արթըրըյօրլար, էըլ-
 տըզլար պիլէ կէօրիւփ գօրգայօր : Խա-
 սիս ատամ թօփրաղը էշիփ, մալինի կէօմ-
 տիւյիւ եէրտէ, խըրսըզ էօթէտէն կէօզ-
 լէր . քէնտի էօթէյէ կիթտիքլէն, իւր-
 սըզ գազըր, մալի չըգարըր, Ֆագըր ա-
 տամ սապահ գալգար քի պիր փարասը
 եօզ : Պու սաաթտա գալիմ տիւշմէն-
 լէր ույանըր, կիզլի Ֆէսատլէրինի շիմ-
 տի թէրթիպ էտէր, պիր աքամա գաստ
 էթմէյէ՝ գարանլըզ կիպի միւնասիպ վա-
 գըթ եօզ : Գանլար ագըտըփ, տէվ-
 լէթլէր էըգմաղա գաստ էտէն եարա-
 մազլար՝ թէրթիպլէրինի գարանլըգտա
 գուրարլար : Պու սաաթտա . . . Տէփիսի-
 նի սէյլէյիմմի սէյլէմէյիմմի : Եըլտը-
 րմլար նէյէ պօշ տուրույօր : Պու սա-
 աթտա օլմատըզ էտէպսիզլիք եօզ : Տօսթ-
 տօսթա խըյանէթ էտէր . ինսան ինսա-
 նա, գուլ եարատանա խուսումէթ է-

տէր : Ահմագ ինսանլար պէօյլէ պէօյլէ
հէմ ալլահա աօի, հէմ քէնտի քէնտիլէ-
րինէ խասմ օլուրլար : Վէ ինսան հու-
զուրունտա՝ իշլէմէյէ գօրգուփ ութան-
տրգլարը գապահաթի՝ ալլահըն հուզու-
րունտա գօրգուսուզ հիճապսրը իշլեր-
լեր : Վէօյիւն երլտըզարը՝ եարամազլա-
րա հիզմէթ էթմէք իշլիմի եարատը-
մը . նուրլարընը կէճէնին գարանլըզ-
նա գարըշտրըփ, եարը այտընլըգ եա-
րը գարանլըգ էթտիքլերի՝ վուրան եա-
րամազը սագլայըփ, պըչաղընը իշլէթ-
մէք իշին մի տիր :

Մհ, օ զէհիրլի պէօճէքլեր՝ նէմիվէ՛
լազըմ . օնլար զէհիր իլէ պէսլէնիր, գա-
րանլըգտա սիւրթիւնիւր, կէճէլերի զէ-
հիրլեր : Տիւնեայէ պիր զաման ալա
զաթլեր կէլմիշ, ասուամանին զէվգինի
օնլար չըգարմըշլար, վէ էյի եօլա գուլ-
լանմըշլար : Ճանլարընսա գուվվէթ վար
ըմը . կէօյլերի միւթալա ետերլեր ի-
միշ : Ինսան գըսմընըն Փիքըինի աչան՝ օ
էսքի զաման իւլէմասը, ասուամանին քիվ
քէպինտէն խապեր սօրարլար, նասիհաթ
իսթերլեր, վէ ճէվապլերինէ իթաաթ
էտերլեր իմիշ : Օ աղիզ Պղատոն, օ ա-
լիմ Արիստոտէլ, օ մէշհուր Չիլերոն, վէ
Սէնէգա Ֆէյլէսօֆլար՝ տիւնեա տուր-
տուգճա ատլարը սէօյլէնէճէք . ասուամ-
նըն թիւքէնմէզ օվալարընտա մէլաիք
կիպի կէզերլեր իտի : Տիւնեատէն իպա

էտիփ, Ֆիլիբոլէրին պալալէրէ գալորը-
մայը՝ օնտա մէջգ էթմիչլէր իտի : Օ մէշ
րէպ ղազիլէրի՝ կէճէլէրտէ ալլահա զնյա-
րէթ էտիփ, պիլէսինճէ գօնուշուրլար
ըտը : Ալլահըն հուզուրունտա ճանլարը
միւշէրրէՖ օլուր էպէտի իւմիտլէր իլէ
պէսլէնիր իտի : Գալլլլէրի շազ վէ միւ-
զէյէէն՝ թանղըրնըն միւքեալէմէսինտէն
չըգըփ, ինսանլար արասընա կիրիփ,
կիւնլէրինին շէրէՖլի տաիրէսինի տահա
զնյատէ ղայրէթ իլէ տէվը էտէրլէր,
Ֆազիլէթ թարիգինտէ տահա զնյատէ
էմնիյէէթ իլէ կէզէրլէր իտի :

Մահթապ՝ հէր տէվլրտէ կէճէլէ-
րէ ըլըգ վէրիբտի . հագ թաալա մահթ-
թապը՝ կէճէ թէֆէքքիւրէ տուրան
քեամիլլէրէ ըլըգ վէրսին տէյի էարաթ-
մըշ . քեամիլլէր հագգը պըն պյտընըն-
տա արար պուլուր : Իլմի հիքմէթի կէօք-
տէն սիֆթահ էնտիրէն՝ Աթինս ալիմի-
նէ՝ պաղ . ինսանլարըն Ֆաիտէսի իչին
իլմի հիքմէթի էէրէ էնտիրտի, վէ հիզ-
մէթինէ մուգապէլէ՝ քէնտիյէ էօտ իչի-
րէն նամքէօր ինսանլարըն մէնֆաաթի-
նէ չալըշար : կէճէնին երլարզլարը՝ պու-
ալիմին Ֆիքրինի տաղըթմայալըմ տէյի,
պաշը իւսթիւնտէն սէսսիզճէ տօլանըրի,
պու տա պիր կիւն պիզիմ պուրճու մու-
գա չըգաճագ տըր տէյի պագտըգլարը

կերտէ, քէնտի թէնհատէ օթուրմուշ՝
 քէմալյեթէ տուալար սունուփ, նա
 սիհաթլեր ալըրտը. պիւթիւն կէճէսա-
 պահարատէք գրմըլտանմազ, զէնճիր ի-
 լէ պաղլանմըշ կիպի տալար տուրու-
 տու : Կիւնիւն տողտուղունա կիւճիւնէ
 կէլիւրտի : Աֆիթապ մախմուր կիպի
 մաշրիգտէն չըգտըզլայն, տիւնեա շա-
 մաթայլա, պօշ լագըրտըլարա տօլար .
 Ֆէյլէսօֆուն ճանընա ըըզ վէրէն՝ փաք
 վէ միւֆերրիհնուրա, աֆիթապըն պու-
 լանըզ շաֆգը խալէլ վէրիւր պուլանտը-
 ըըրտը . Ֆիքրիւի թար ու մար հտէր,
 քէնտիյի տիւնեա կիւրիւլթիւսիւնէ ալ-
 տըրըրտը :

Եւ շինտիսթան էհալիսի, պօշ շէյլէ-
 րէ հէվէս էտէն, կիւնէշէ թափըփ, կիւ-
 նէշին շաֆգընտա տէպէլէնիփ էաթան
 շաշգընլար, կէճէնին հալի՝ պէնիմ ին-
 տիմտէ տահա չօգ ալա տըր, տահա չօգ
 մուպարէք տիր : Կիւնիւն թէլէֆինտէն
 արթա գալմըշ՝ ա՛ մուպարէք թէնհա
 վագըթ, խօշ կէլտին, սէֆա կէլտին :
 Ա՛ լաթիֆ էարը կէճէ, գուտումուն
 մուպարէք օլտուն : Ա՛հ, շու սաաթտա
 գալպիմին սէվինճի՝ նէ գատար փաք,
 վէ սէֆալի տիր : Ճանըմըն ֆերահը՝
 թէքմիլ ֆերահ տըր : Պու կէօրիւնէն
 գարանըգտա մահպուս տէլիլիմ, էօգ,
 էօգ : Պու գարանըգ՝ իւզերիմէ պիր
 միւֆերրիհ սայէպան օլմուշ, պէն ալ-

Թընտա զէվզ Էտէյօրում : Ա՛ թաթը
 գարանըգ , սէնին սայէնտէ Ֆիբրիմ ա-
 չըլըյօր , խայալիմտէ տիւրլիւ թէՖէք-
 քիւրլէր սօղայօր : Կիւնիւն ըջըզ՝ պու
 Ֆիբրիւէրի կէվէտիւր պօզար : Ֆիբրին
 նուրու կիւնէշին շաՖգընտան չըգմազ .
 իլա հէր օլանը եարատան , վէ թէնլէ-
 րէ հարէքէթ վէրէն նուրտան չըգար ,
 ճէննէթ թէՖէքքիւրիւնիւն հնտիյի փու-
 նարտան չըգար : Պէնիմ պէյթլէրիմին
 փիւրի՝ օ թէՖէքքիւր տիւր . կէճէլէրտէ
 կէլիփ պանա զիյարէթ էթմէյէ թէնէզ-
 զիւլ Էտէր . . . անճագ Ֆիբրիմէ նէ շէ-
 տիտ շէյլէր կէթիւրիւր . շէտիտ , լաքին
 էլգէմ շէյլէր տիւր : Իշթէ եինէ կէլտի,
 կէճէնին լաթիֆ սէՖասընը պօզտու :
 Ա՛Տ , ա՛Տ , Ֆիբրիմի պիւր եէրէ կէօթիւ-
 րիւյօր քի , եիւրէյիմին թագըրթըսը
 թէպտիլ օյույօր . . . . ա՛Տ , Ներկիզէմին
 մէզարընա կէօթիւրիւյօր :

Ի՛Տ , նէ գարա եաս տըր՝ եինէ անփ
 անսըզ եիւրէյիմէ շէօքտիւ : Աճապա
 թապիւնթ զաիֆլիյի մի տիւր , եօգսա է-
 ճէլ ըիւզկէարը մը տըր . տամարարըմա
 կիրիփ , գանլարըմը տօնտուրույօր : Պէ-
 նիմ կիպի պէօյլէ անփ անսըզ պիւր ուճ-
 տան պիւր ուճա տիւլմէք՝ հէր ինսանըն
 հալի՝ մի տիւր : Հայ հայ : Զաճիւր . . . .
 ինսանըն հիչ պիւր սաաթի օպիւրինէ ույ-
 մազ կեաճ եիւքսէքլէրաէ ուչուչուրուզ
 կեաճ տէօնէր չուգուրլարա տիւլէրիւզ .

տախմա պիր գարարտա գալմագ՝ պիզիմ՝
 գուվվէթիմիգտէն աշըրը շէյ տիր : Ճա-
 նըմըգ օթուրտուղու եհրէ նէ պահալը
 քիրա վէրիր : Ագլըմըզըն վէրտիյի նա-
 սիհաթլէր՝ նէ պօշ մասգարալըգ տըր :
 Գուտրէթիմիզ օլմատըզընա պիզի գան-
 տըրըփ , տէրտլէրիմիզի աղըրլաթմագ-
 տան ղայրի իշի եօգ : Պու գարանլըգ
 վիլայէթտէ , պու Փըրթընալը տէրեա-
 տէ , պիր ճանտա նէ գատար ղայրէթ
 օլսա , գատերէ գարըը նաֆիլէ կիւլէ-
 շիր . օլտուղու զաիֆ հալտէ , պօշ եհրէ
 չալըշըր տէվիւնիր , տէրտլէրինի պաստը-
 րամագ . եախօտ պիր միգտար պաստըր-
 սա պիլէ , չօգ տայանամագ , եինէ երգը-
 լըր : Պիզիմ իֆթիխարըմըլ՝ արգամըզը
 եհրէ կէթիրմէմէտէ տիր , տուրմայըփ
 գալգընըրըզ , լաքին գալգտըգճա տա
 տիւշէրիզ :

Ինսանտա ինսանտան զէյատէ շէյ ա-
 րամագ նաֆիլէ տիր . Փիքրիմիզէ պասի-
 րէթիմիզէ պու գատար Փօտուլլանտը-
 ղըմըզանիսպէթ , պարի թէճրիւպէմիզ
 պիզի հէր սաաթ եալան չըգարմասա ,
 պիզ գուրուփ եափտըգճա՝ օ պօզար .
 Պիր զաման ճանըմըն աճըսը՝ մէզարըն
 քէնարընտա Փիքրիմի էսիր էթմիզ իքէն
 գուրթուլտոււմ , վէ հավալարա ուչուփ ,
 կէօյիւ էլիմլէ թուլթայօրոււմ կիպի , վէ
 հէր տէրտի էլիմի պաստըրըփ , էպէտի-
 լիյէ նաիլ օլմուշոււմ կիպի , ինսան էվ-

լատլարրնա իզգէթին Էպէտի գափուլա-
 րրն աջըփ, ճէննէթին տէվլէթինէ հեր
 քէսի տալէթ հոէյօրտում. պու կիւն
 գուվլէթտէն գալմըչում, օ պալալէրտէն՝
 անսրզըն պիր էլէմ տերեասընա տիւշ-
 տիւմ... անճագ օրատա կէօմիւլիւփ գա-
 լաճագ տէյիլ իմ ա : Էօմրիւնտէ աղլա-
 մամըչ ատամըն հալի՝ նէ սէֆիլ օլուր :
 Պէն կէօզ եաշումտա խազինէլէր պու-
 լույօրում : Պէն քէնտիմէ էլէմին սալթ
 տերտինի ալըփ, պահա եէթիւմէզ Փաի-
 տէլէրինի թէփէր շաչընլարտան տէյիլ
 իմ : Էօյլէ ատամըն չէքտիլի նաֆիլէ օ-
 լուր : Էօյլէ ատամը՝ Փէլէք պօշ եէրէ
 թէքրար թէքրար վուրուր թէտիպ է-
 տեր . նաֆիլէ տիր , էօյլէ ատամըն ագ-
 լը պաշընա կէլէճէյի եօգ :

Հ Ա Շ Ի Յ Ե Կ

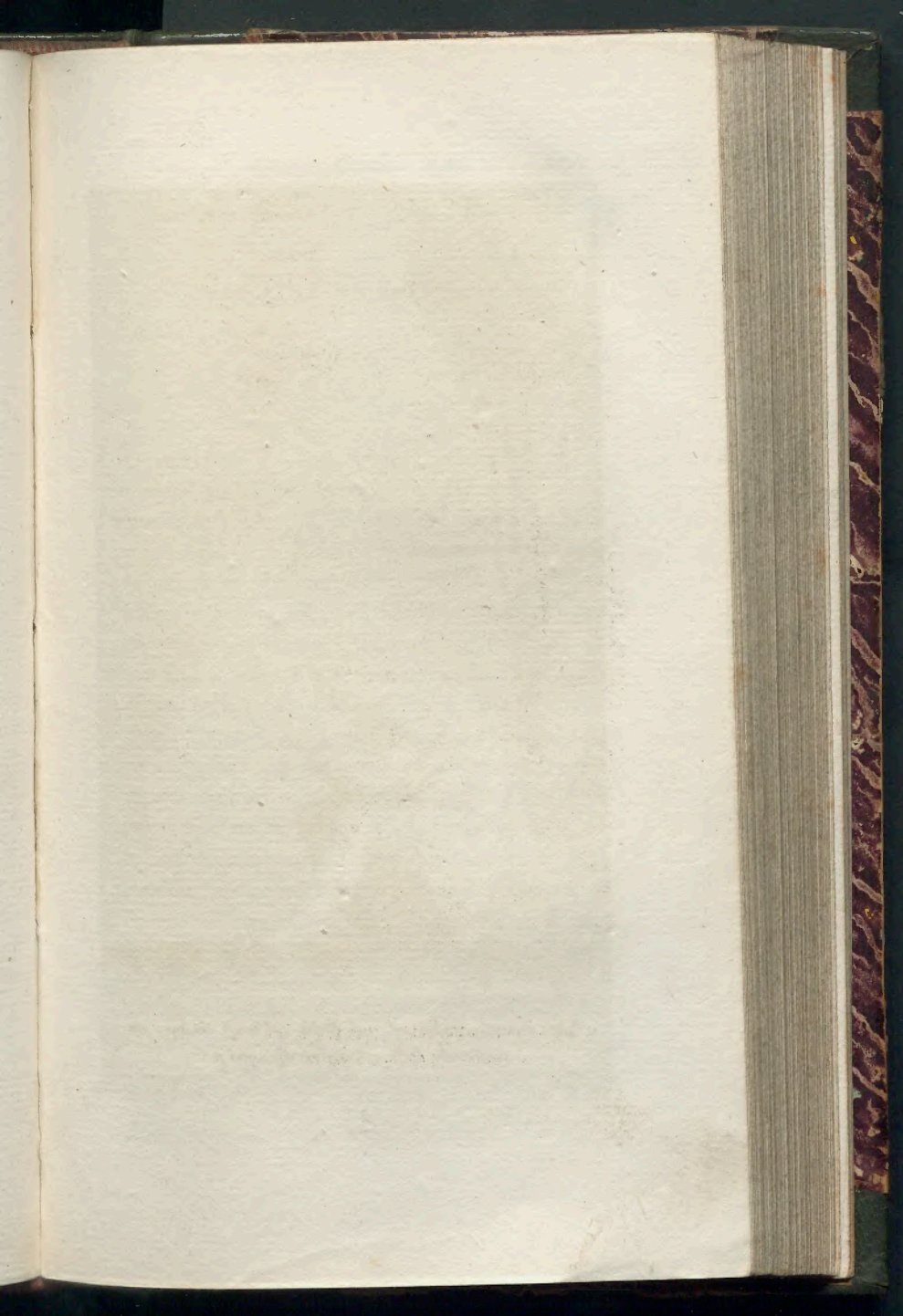
(ա) Ագըլ՝ անըլ փութփէրէսթ տիր քի , հայվանը
 թանգըլ էտեր. պիզ վարըր չամուր իլինտէ մուրտար սէ-
 Փալար արարըզ : Ալազ կէօնիւմիւլգ պոյըր գուշու կի-
 պի եուվաւընը եէրտէ եափար : Չէվգ իլէ քիպիր՝ զա-
 թի պիր պիրլէրինին պաշ տիւշմէնի իքէն , վէ ինսանըն
 գալլինտէ աուրմայըփ ճէնքլէշմէյէ թայէին իքէն , ազ-
 ըն հիւնէրի իլէ պարըլըփ, ուղուրուղ պիր իթթիֆագ
 էտերլէր . վէ էլ էլէ վէրիպ . շէն թապիւթըլ, վէ թա-
 պիւթ սահպի, շէօհրէթլէրի իլէ . ինսանը հեր էտէպ
 սիզ վէ օրանսրզ սէֆայէ տալըրըլար :

ՕՆ ԻՒՉԻՆՆՈՒՆ ԿԵՆՆԻ

ԳԱՍԱԿԵԹ ՎԵ ՖԵԼԱՔԵԹ

Ի օրենցիս, պիր ահ նէ տէյեր, պիւ-
լըմիսին: Սէնին կէօզ եաշը իլմինի օ-
գուտուղուն վա՛ր մը: Օ պիր իլիմ տիր
քի, մէտրէսէտէ էօյրէնիլմէզ: Տիւնեա-
տէ քեամիլլիք տէտիքէրի՝ պիլկիճլիք
տէյիլ տիր: Պին տիւրլիւ իլմէ Տիզմէթ
էտիփ, էօյրէնտիլինի ագլընա սինտիր-
մէյէն՝ օրանսըզ ալիմի աճրրմ. (ա) էլին
Տիւնէրինի եէր եութար, պիրի պիրի
իւսթիւնէ Ֆիքրինի տօլտուրուր. էօյրէն-
տիլի՝ ագլընա նաֆագա օլաճաղընա, իմ
թիլա էտէր, էճէլինէ սէպէպ օլուր:
Պէրէքէթսիզ զանիմէթ իչինտէ Փագըր-
լըզ չէքէր. քէնտի թարլասընը թիմար-
սըզ պրագմըշ, էլին մահսուլունու տէվ-
շիրմէյէ տիւշէր: էօյլէճէ օգուտուշ ա-
տամըն ճանը աճ գալըր, ագլը փասլա-
նըր, վէ զայաթի արթտըգճա՝ քիպրի
տէ արթար. իլմ իլէ պիր քեամիլ ատամ
օլաճաղ իքէն, թէքմիլէն պիր ահմադ
օլուր:

Ի՛յ գասավէթ էյ: չըրագլար սէնին
մէտրէսէնտէ քեամիլ օլուր: էճէլ պիր

Պեր ալլահ, պիր տե քիշնին քէնտի ճանը, օն.
լարտան էյի ահաանս մը օլուր: 258

տօսթու Ելիմիզտէն ալընճա, տէր ագապ
 գալանլար պիզի թէսէլլա Էտէր . լաքին
 ագըլըզ տօսթուզ, կէօյա կէօղիւմիւ-
 զիւն Եաշընը Էօյլէ չափուք սիւմէյ իլէ,
 պիզէ պիր Տիզմէթ մի Էթմիշ օլուր: Ին-
 սան Էլլատը քէնտիյի պիզէ Էճէլի կէօն
 տէրէնտէն զիատէ՞ մի տօսթ սանըր: Գա-
 սավէթի պիզէ կէօնտէրէն թանղըր տըր,
 գալպիմիզտէն պէտ խույուն սախթէ րա-
 Տաթիւի գալտըրըփ, Էէրինէ Փազիլէթ
 Էմնիյէթի գօմագ իչին կէօնտէրի:

Ֆէլաքէթ տէտիբլէրի պիզէ տօսթ
 տուր: Կէճէնին գարանլըղը՝ կիւնտիւ-
 զիւն ըզըղընը սէօնտիւրիւփ, գուպպէի
 ասումանտէ սայըսըզ Եըլտըզլար փարլա-
 տըղը կիպի, իգպալին նուրու կէօզիւ-
 միւզիւ գամաշտըրըփ, կէօրէմէտիյիմիզ
 Տագ շէյլէր տէ՞ զէվալին գարանլըղըն-
 տա կէօրիւնիւր:

Պազիլէթ մէվսիմի՝ մուսիպէթ վագ-
 թի տիր: Քէսքին աճը կէլիփ ճանըմը-
 զը Եագտըգտան սօնղըս, քէամիլ լիք կիւ-
 լէ կիւլէ կէլիւր, կէօզ Եաշըլլա Եըմշա-
 միշ Եիւրէյիմիպտէ թօխումունու քէօք-
 լէտիր . վէ Էքինճիւնին Էլի՝ Եըլըն իւմիտ
 թօխումունու Էքմէտէն, տէրտին Փաի-
 տիլի սափան տէմիրի՝ նէմ թօփրաղը սիւ-
 րէր աչար: Ա՝ Նէրկիզէմ, սէն խաթըր-
 մա կէլտիքճէ՝ Եիւրէյիմտէ տույտուղում
 աճը մուպարէք օլտուն: Չէքտիյիմ Եիւ-
 րէք աճըսընտան պաճ ալպըմ տա, սէլ

օլան կեօզ եաշըմլա մալիմի արթըրայրմ:
 Ճանը գասսավէթտէն գուրթարան՝ խա-
 սիյէթլի Ֆիքիրլէրի, վարայրմ շու տէրտ
 թարլասընտան տէվչիրէյիմ: (Բ) Թու-
 հաֆ չիչէք կիպի, տէմէտլէր պաղլայրփ,
 սէնին մէզարընը տօնատայրմ. վէ իհթի-
 մալ քի վազըթլար կէչսէ պիլէ, օ չիչէք-
 լէր սօլմայա: (Գ) Պիր քէրրէ տէ էօլ-
 միւշէրին մէզարընա ագան կեօզ եաշը-
 նըն փունարընա վարայրմ. կեօզ եաշը-
 նըն հէփիսի պիր փունարտան չըգմայօր:
 Պազը աճը տույար ճանլար վար քի, աճը
 պիրտէն պիրէ տօգանըր, պուլաշըգ մա-
 րազ կիպի թէսիր էտէր, կեօզ եաշը եիւ-
 րէյինէ տօլար, շիշիրիր, կեօզլէրին-
 տէն տիշարը սէլ օլուր ագար, կէրչէք-
 տէն աճը տույար. տիւնեատէ էն ազիզ
 շէյինի իթիրտիյինի անղար: Եօյլէ ա-
 ճըյանըն եիւրէք աճըսը՝ էօլէն տօսթու-
 նուն էն պիւյիւք մէտհի օլուր: Վէ էօյ-
 լէ ատամլարըն աղլամասը՝ եիւրէքլէրի-
 նին աթէշինի սէօնտիւրմէք իչին տիր:
 Պազըլարըն աղլամասը սուրէթէն տիր:
 Տիւնեատէ պիր շէյ սէվէ պիւտիքլէրինի՝
 խալգա կէօսթէրմէք իչին, պազը քէրրէ
 մահգուն օլմալարը իգթիզա էտէր. պա-
 զը տա փէք եիւրէքլի ատամլար վար,
 աճըըր տույմաղա վազթէ միւհթաճ տըր-
 լար: Կէօզլէրինտէն եաշ չըգարմաղա՝
 քէնտիլէրէ զօր էտէրլէր, վէ ատամ էօ-
 նիւնտէ օլմալը տըրլար քի՝ աղլայա պի-

լէկը . էթրաֆ պագայօր տէյի աճը
տույարլար : Թաշ եիւրէքլէրի էթրա-
ֆըն նագարըլա երմշար , կէօզլէրինտէն
տէր ագապ եաշ ագմաղա պաշլար . վէ
նասըլ աճը տույա պիլիյօրուզ տէյի քէն .
տիլէր տէ շաշար :

Քիպրին տէ կէօզ եաշըսը վար : Պա-
զըլար՝ էօլէնին շէրէֆինէ հիսսէտար օլ-
մագ իչին եասըլ գուրուլուրլար . ալահ
բահէն էյէյէ . չօֆ ապաճ ըրը . էֆրաթ աս-
նուճ ուսու ,, տէյերէք , էօլէնին մէտհին
տէն քէնտիլէրէ հիսսէ չըգաճագ մաս-
տէլէր նագլինէ կիրիփ , էօլէնէ տօսթ-
լուզ եիւզիւնտէն՝ քէնտի մէտհլէրինի
էտէրլէր , հիչ ութանմազլար : Պագը
կէօզլէր տէ վար , աղլատըզըն կէօրէնլէ-
րի գէհերլէր . չէհրէնին կիւզէլէյի՝ ա-
տամը կէօզ եաշըլա տա ճէլպ էթմէյի
պիլեր : Նիչէ տուլ գարըլար՝ Եփեսոս
փութունա թազլիտ էտէր : Գալպլէ-
րի ճէլպ էտէն եիւզլէրինէ՝ եաս պիւ-
րիւնճիւյիւնիւ պիր ութալըզլա էօր-
թէրլէր քի , պագան կէօզ իլիշիւր , տու
զաղա թութուլուր : կէօզլէրինին եաշը՝
եանագլարընտան աշաղա՝ էլմաս տանէ-
սի կիրպի , փուրչագ փուրչագ եուվար-
լանտըգճա , եիւզլէրինին կիւլ ըէնկի
տահա կիւզէլէնիւր : Սէվտա վէ սէֆա

1 Եփեսոստա Մնահիտ տէտիլէրի փութ : Էպի զա-
մանտա փութիէրէսթլէր՝ պունա փաբըլք փութու-
տէյի թափարըր ըրը :

իջնստէ հօմիւր իփրանտորմըլ պի նազիր
 Կղէոպատրա՝ ալթուն թաս ըլա միւ-
 ճէվկէր զէհրի իէրբէն, պու աղլայան
 տուլար գատար շիվէքեար տէյիլ իտի :

Ղլամանն տա իքի եիւզլիւլիւյիւ
 վար՝ աճըզլըլըլը թագլիտ էտէր, եիւ
 ըէյինտէքի սէվինճի կէօսթէրմէմէք ի-
 չին, եալանճը եիւզիւնէ պիր եաս փէր-
 տէսի չէքէր : Պազըլար տա կէօզիւնիւ
 էօլիւնիւն թասպուտունա տիքէր, էօլէ-
 նին եէրինտէ քէնտիյի կէօրիւր, էօլէնի
 ունուտուր, քէնտիյի աղլար, վէ տահա
 էօլմէտէն՝ քէնտի էօլիւսիւնիւ գալ-
 տըրըր :

Սաքին էճէլին ագըթտըլը՝ պու կէօզ
 եաշարընըն քեամիլիլիէ նէ՞ Փաիտէսի
 վար : Պէտխույլարըմըլը արթըրմատան
 զայրի իշէ եարամազ : Կէօզ եաշըմըլ նէ
 գատար եիւրէքտէն օլսա, եինէ Փազի-
 լէթէ Փաիտէսի էօգ : Կէօզ եաշընը ի-
 տարէ իլէ ագըտըփ, իշէ եարատա պի-
 լէն քեամիլ՝ փէք նատիր տիր : Պու մու-
 պարէք կէօզ եաշընը՝ ինսան էվլատը
 տէլի կիպի նաֆիլէյէ թէլէֆ էտէր :
 Եազըգ, եազըգ . եիւրէք երմշագըլըլ
 կիպի պիր կիւզէլ իհսան՝ ինսանա սալթ

1 Մըւրը տուլթանը Կղէոպատրա՝ օլու Անտիոքոս
 ուլա պէրապէր փատիլահըլը էտէյօրքէն, տէվլէթի եա-
 ընըլ պէն զասլթ էտէյիմ տէյիտ օլուտու զէհրիլէյէճէք
 օլու . օլու պուտու տուլթուգլայն, քէնտի իչն հա-
 զըլատըլը զէհրի անաընա իչիրաի :

նաֆիլէ եերէ վերիւմիւ : Երեւեք՝ աճը տույտուղու եերտէ , ճան՝ կէօգիւնիւ տիբէր , շաշգըն շաշգըն թապուտա պա գար , կէօրտիւյիւ շէյի հիջ գայտ էթ մէզ . պիր մէյեիթին սուս տիլը՝ քէն տիյէնէլէր ոէօյլէտիյին անղլամազ :

(Դ) Պու քէսքին եիւրէք աճըսը՝ եազ կիւնիւ Փըրթընասը կիպի կէլըր , ծուռն կիպի տէ կէչէր : Իպթիտասը հէր նէ գատար քէսքին կէօրիւնստէ , չափուք երմ շար : Իպթիտասը ըշգըրա ըշգըրա աղ լարլար ըտը , սօնդրա արատա պիր՝ ահ էթմէյէ պաշլատըլար , շիմտի մէքհու մուն չէքտիյինի՝ պօշ վազթտէ էյլէնձէ տէյի նագլ էտէրլէր : Մէյեիթ չանը գուլաղըմըգտա էօթտիւքձէ , գարա խա պէր եարըշնա չըգարըզ : Չանըն սէսի քէսիլտիքլէյն , պիղիմ տէ եիւրէյիմիզ տէն կէլէն սէս քէսիլիր , չանըն էօթմէ սի կիպի չափուճագ հավալարա տաղըլըր կիտէր :

Եւազըզ քի Փէլէք ինսանա գալգ , պօշ ըուլ՝ չէնաինէ պայան պուր տէտիյի եեր տէ , ինսանըն տայանտըղը թաթըլը րա հաթի պօղար . ինսան Փէլաքէթին ալ թընտա գուլվէթլէնիփ գալգաճաղընա , երգըլըր եերէ եափըլըր , թօզա թօփ ըրաղա պուլանըր , թէքըար պիր տայա նաճագ եեր արար . օ տա երգըլըր . վէ պիր սերվինին թէփէսինտէն տիւշտէ , եինէ էօնիւնէ կէլէն սագ թէլինէ գա

նաաթ հտէր, ծնա սարըլըր, եհնի պաղ-
լար ըլա ծնա պաղլանըր: Պիր տուլ գա-
րը աղլայըփ Ֆիղան հտէր, սեվկիւլիւ
էշիմի իթիրտիմ տէյի թհսէլլա գապուլ
էթմէզ. տիւնեատէ քէնտիյէ լայըգ պի-
րի տահա պուլունմազ օլուր: Լաքին չօգ
կէլմէզ, եաս րուպալարընը զարիֆ պի-
չիմէ գօր, տիւնեա եիւզիւնտէ տահա
էօլէճէք պիր զայրի եշ արամաղա չը-
գար: Հաթթա պիր թանըմատըղը ա-
տամա վարըր, հսքի վէրտիյի սեօզիւ՝
իիրանմըշ մուհասպէթէ եհնիլէր, վէ
պուսնըրաքի գօճասըլլա քէնտի տէ կէս
ճէլմէք իսթէր: Պիր հսքի ասմա քիւ-
թիւյիւ՝ պուլտուղու թագէ գարա ա-
ղաճ Ֆիտանընա սարըլըր կիպի, եարը
գուրումուշ տալլարընտան եհնի չիէք-
լէր տէօքէճէյիմ սանըր: Մահլուն Աւ-
րէլէա թհսէլլա օլաճագ պիր տէլի գան-
լը եար պուլունճայա գատար, էօլէն գօ-
ճասընը պէօյլէ աղլատը¹: Վէ տէլի
գանլընը կէլտիքլէյն, հէմ կէօզիւնիւն
եաշընը սիլտի, հէմ աճըրընը սեվկիւնճէ
թհպտիլ էթտի. վէ պիր գաշ կիւնիւն
զարֆընտա, գարա եասը՝ տիւյիւն րու-
պալարընա թհպտիլ էթտի: Լօրեհցիոս
տա կիւզէլ Գլարիցասընը պէօյլէ աղլա-
տը. տիւնեայէ կէթիրտիյի պիր սեվ-

¹ Աւրէլէա, Չիչերօնուն նագլի իւզիէ՝ Եօմալըգ սա-
ատը սէօյլէնմիշ պիր գարը տըր:

կիւրիւ եվլատը՝ անասընը տիւնեատէն չըգարընճա, Լօրենցիոսուն կէօզ եաջը տինմէզ օլտու : Լաքին ա՛հ պէնիմ նեվ ճիվան Ներկիզեմ, պէն սէնի ազլատը ղըմ էօյլէ տէյիլ տիր : Սէնին աճըն եիւրէյիմտէն չըգմատըղընա՝ Ֆէլէք շահիտ տիր : Սէնին աճըն հէր տիւշիւնտիւյիւմ Փիբրէ գարըջըր : Սէնին էօլիւմիւն պանա պիր նասիհաթ խազինէսի տիր : Պէն ծնտան Փաիտէլէր չըգարաճաղըմ, վէ սէնին մուպարէք մէզարընը միհրապ էտիփ, քեամիլ լէյէ իհտա էտէճէյիմ : Տիւնեատէ Փիբրի տիւշիւնճէսի օլմայան ճան՝ սահիպսիզ պօշ էվ կիպի չափուք երգըլըր :

Ինսան չէքտիյի Ֆէլաքէթին հիսապընը՝ պիր պիր վերէճէք տիր . զիրա պիղիմ Ֆէլաքէթ տէտիյիմիզ՝ Ֆէլաքէթ տէյիլ տիր . իլլա պիզի Փագիլէթ էօլու նա գօմագ իչին, գազանըն մախուու թէտարիք էթտիյի գամըլար տըր : Պէլի, Ֆէլէյին պանա ինայէթ էթտիյի քերէմ լէրին էն ալասը՝ պու եիւրէյիմի եարալայան օգլար տըր : Ֆէլաքէթ պիզի իւլահ էտէմէտիքտէն սօնղրա, ալլահըն քերէմ գափուլարը գափանըր, չարէսիզ խասթա կիպի հէքիմսիզ գալըրըզ : Հագ օլան աճըր՝ տույմայան ատամ, եախօտ աճըյա տօյանամայըփ, քէնտիյի գասավէթէ ալտըրան ատամ, րահաթ կէօրմէյէ լայըգ տէյիլ : Պիրինին եիւրէյի

փէք , օպիրինին ճանը կեպշէք . . . . կեօզ
եաշնըն գըմէթինի պիլ ատամ : կեօզ
եաշնը ապլ ըլա գուլլանըրսան , հէր
տամլասը պիրէր Փագիլէթ տիր :

Եւ Տիրմէթ սահիպի ալլահ . քէնտիյի
գասսովէթէ ալտըրըփ , տերտլէրինէ սէ-
պէպ՝ Թանղըր տըր տէյի , շու Թօփրա-
ղըն իլինտէ ատիլ հաքիմինտէն շիքեայէթ
էտէն ատամ՝ էօզրէ լայըգ տէյիլ տիր :
Եւ վլատընը սէվէն փէտէր շէօյէ էյլէ ,
շտիպան սագըն տէյի Թէնպիհ հտէր . լա-
քին հէր զաման սէպէպինի սէօյլէմէզ :
Եւ վլատա տէվլէթ օլան՝ փէտէրինին էմ-
րինի իճրա էթմէք տիր : Հագ Թաայլա
մուրատը ալիեէսինէ Թէքմիլէն էթ տիք-
լէրի իթաաթըն տա իւճրէթինի վէրիր :
Սէնին հէր վերտիյինէ Թէշէքքիւրիւմ
վար , էա՛րապպի , էօրֆիւնէ պիլէ Թէ-
շէքքիւր էտէրիմ : Սէվկիւլիւ Լուսեամըն
էօլիւսիւնիւ աղլատըլըմ էէրտէ , էինէ
սանա Թէշէքքիւր էտէր , պէնիմ տէ էօ-
լիւմիւմ էապլաշտըղընա սէվլինիրիմ : Սէ-
նին զաղապըն կիւրիւլտէտիյի զաման ,
երտըրըմըն պիզէ տէ տօգունա պիլիր
տէյի խապէր վէրիր . պիզի տէօյէն էլլին՝
տէօյէրքէն գուլվլէթ վէրիր . սէնին զա-
ղապըն տէտիյիմիզ պիլէ՝ պիր էյլիք տիր :
Աման ալլահ , տերտլէրիմէ աղլաշտը-
ղըմ՝ տէլիլիք տիր , գապահաթ տըր .
Թէօվպէլէր օլտուն :

(է) Տէրտ մի . էյ . քէրէմ սահիպի ալ-

լահ, տերտ սէնտէն օլամազ : Սէն տերտ
 եարաթմըշ տէյիլ սին : Տերտի ինսան
 եափայօր . սիւրիւսիւյլէ եարատըյօր :
 (շ) Վերտիլին սերպէսթիյեէթի՛ հլին-
 տէ ալաթ-էթմիշ , ծնունլա եափայօր :
 Սէն պու սերպէսթիյեէթի՛ ծնուն իլին
 վերմիշ տէյիլ սին . սէն ճէճէննէմին գա-
 փուլարընը գափամըշ ըտըն, էթրաֆը-
 նա օլմատըք գօրգուլար գօմուշուտուն ,
 տէօրթ թարաֆընտա էմրինին էօրֆիւ-
 սէտասընը էօթտիւրիւր իւտին : Լա-
 քին ազգըն սերպէսթիյեէթի՛ . ծնլարըն
 Տէփսինիպաստըրըփ , ինսան էվլատընա
 ճէճէննէմին գափուլարընը աչտը : Տեր-
 տիմիղի եափան ուսթաքեար՝ քէնտիմիղ
 իզ : Չէքտիյիմիղ Տէփ քէնտի պէտ խույ-
 ւարըմըզ , քէնտի իսեանըմըզ , քէնտի
 տէլիլիյիմիղ տիր , ծնտան սօնղրա տէօ-
 նէր թապիաթէ պիւ Տթան էտէրիզ : Սլ-
 ւահըն Տէր եափտըղը էյի տիր : Գօրգու-
 վերտիլի՛ մէրճամէթ ինին նիշաննէսի տիր :
 Վէօնտէրտիլի տերտ՝ պիզէ նիմէթ տիր ,
 Ֆազիլէթէ տավէթ էտէր : Եճէլ՝ պիր
 էյլըք տիր , պիզի էօլմէզ էտէր . վէ է-
 ճէլ օլմասա , Ֆազիլէթիմիղ նաֆիլէ օ-
 լուրտու : Պիր եիւզտէն գահր օլան՝ օ-
 պիր եիւզտէն ինայէթ տիր : Թէնճէ Փէ-
 նա օլան՝ Ճանա խայըրը օլուր : Նէթի-
 ճէի քէլամ՝ տիւնեատէնէ սահիճ տերտ
 վար , նէ սահիճ տերտիմէնտ :

Պու նիզամ տիւնեանըն Տէր շէյինտէ

պէջլէ տէյիւմի: Պիզ տիւնեանն կիւզէլ շէյլերինտէն, կիւզէլ հավալարն տան խօշանըրը: Կաքին զուհուր էտէն Ֆէնա տէվլերի, գօրգունճ՝ կիւնլերի տէ սահիպինտէն պիւմէլեիզ: Սագիւզը էյետմը՝ էվլէլ պահար գատար իգթիզալը տըր: Պիզի սօլուգ փարըլթը սըլա գօրգուտան երլտըրմ՝ կէօզիւմիւզէ նուր վերէն կիւնէշ գատար լազըմ տըր: Հավատա պիրիքէն տուրդուն պուզուլար չիւրիւյիւփ, հավայը պօզար, էօլէթ փէյտա էտէր. օ պուղուչու տազըտըփ, հավայը փաքլէյէն Փըրթընա ըիւզէեարլարը՝ Փաիտէլի տիր. պանտի սապահ կիպի, թաթըլը օլուր: Եէր ալթընտա մատէնլեր թութուշուփ, աթէշ փիւսքիւրմէսի՝ պիզիմ խայրըմըզ իչին տիր. ալէվլերի եէր ալթընտա սըգըլսա գալսա, տաղլարըն տիպինտէ իշէյիփ, տիւնեանն թէմէլլերինի սարսա պիլիր: Ե՛թնա տաղը՝ աթէշինի փիւսքիւրմէտէ՝ ինսանա հիզմէթ էտէր: Ահմագ խալգըն կէօրիւփ տէ գօրգտուղու գույրուգուր երլտըզա՝ ասընը պիլէն միւնէճճիմ կիւլեր: Կիւնէշ թութուլտուգտան սօնդրա, գարարտան փերտէնին ալթընտան չըգընճա, տահա փարլագ կէօրիւնիւր:

1 Կափօլի մէմլէքէթինտէ Սիշիլիա ատաուրնտա պիր տաղ տըր՝ աթէշ փիւսքիւրիւր:

Արհնէշ՝ Ֆազիլէթէ Թէշպիհ Օլունուր :
 Վաղթի իգպալտէ փերտէ ալթընտա
 կէօկէլի օլուր . Ֆէլաքէթ կէլըսէ փէր-
 տէսին երթար , պուլուտ ալթընտան
 չըգար , Թէքմիլ շաֆգըլա կէօրիւնիւր :
 Իգպալ սերխօշուղուլա կէլէն սէվինձ՝
 պիզի ալտատըր . իգպալ կիպի պօշ տուր ,
 իգպալ իլէ կէլըր կէչէր : Լաքին Ֆէլա-
 քէթտէ կէլէն սէվինձ՝ քիշինին ճանընը
 եիւքսէլտիր գուվլէթ վէրիր : Պու ճէնք
 մէյտանընտա Ֆազիլէթ ճէնքլէշիր եէ-
 նէր : Ճիյերտար փէշլիվանըն Ֆէլաքէթ
 իլէ ճէնկի՝ պիր սէյրան տըր քի , եէրլէ-
 րի տէ , կէօլէրի տէ հայրան էտէր : Քի-
 շի ինսանըգ պօրճունու՝ Ֆէլաքէթ ճէն
 կի իլէ իճրա էտէր . իզզէթի րահաթի
 ծունըլա էտինիր : Պիր եիյիտի ճէնքտէ
 կէօր , պիր ուսթատ գլաղուղու Փըրթը-
 նատա սէյր էլլէ . Ֆազիլէթ սահիպինի
 տէ Ֆէլաքէթ վաղթինտէ կէօր :

Պիզ նէ տէլիյիզ քի տէրտտէն շի-
 քեայէթ էտէրիզ . տիւնէատէ էն տէր-
 տիմէնտ ատամ՝ կէօզ եաշընը կիւլիւմ
 սէյերէք տէօքմէլի (է) : Գասավէթի վազ
 կէչէլիմ պիրատէր , գասավէթի վազ կէ-
 չէլիմ : Գասավէթ էթմէք՝ եարատանըն
 անըմըրգա եազտըղը եազըլա քիւֆր էթ-
 մէք տիր : Եիւրէյիմիզի տաիմա Ֆէրահ
 վէ րահաթ Թուլալըմ , վէ Ֆէլաքէթ
 վաղթինտէ շազ օլալըմ : Ֆէլէք՝ տօս-
 Թումու Ֆէլաքէթ մէտրէսէսինտէ Թէր-

պիյէ կտիփ , Ֆէլաքէթի գուլանմայր , վէ զէվգինի չըգարմայր էօյրէթմէտիք տէն սօնդրա , իդպալ տէվլէթ կէօնտեր մէյէ :

Խայր , պունտան սօնդրա ինսան օլ մագ՝ պաշա պէլա տրր տէմէյիմ : Պունտան պէօյլէ ինսան էօմրիւնէ գօնան ճիւզի պաճը՝ շիքէայէթսիզ վէրէյիմ : Զիրա եա ինսանըղը ըէտտ էթմէլի , եախօտ էօմրիւնէ պաղլը օլան տէրտլերի գապուլ էթմէլի : Իգպալէ չըգաճագ իլք գատէմէ՝ տիւնեատէ չօգ Ֆէլաքէթ չէքմէք մուգթագի օլտուղունու պիլմէք տիր :

ՀԱՆՈՒՅԵՆ

(*) Շու օգուտուչ ատամա պագ . պաշ՝ պագը քի . թապխանէ տիր . վէ հեր պուլտուղու կիւպրէյի թարլասընա տէօքմէյէ , պէրէքէթինի արթըրըրմ սանըր . օյուսա թօփրաղը պօզայօր , թօխումու չիւրիւտիօյր . հասըլ վագթի , թարլայը եապանի վէ զէհիլլի օթլար պասըփ , իշէ եարայաճագ մահսուլա՝ նէ եեր գալըրո նէ գուլվէթ :

Զիհն նէ սէօյլէր . քեամիլ օլմագ ագըլըղարա մախուս տուր տեր : Քէնաի սէօզէ կէլմէզ պիր Ֆօտուլ տուր քի , սալա Ֆազիլէթ գանուտունա պաշ էյմէզ . վէ հաթթա էլինտէն կէլաէ , Ֆազիլէթի պէտ ամէլ էէրինէ կէչերիր : Պայաղը խալքը պիլէ ութանորրաճագ շէյլէր իլէ էօյիւնմէքտէն խօշլանըր . պէն ագլէ պալլը տէյիլ իմ տեր : Ագլը՝ տէվլէթ մասլահաթինէ գարըը զօրպա նաղարըլա պագար . չօդլար ըլա պէրապեր օլաճագ խայրը իրթիքեապ էթմէզ : Քեամիլ օյմաղա պէն թէնէզըլէլ էթտիքտէն սօնդրա , օլա պիլմէք շէրէֆի պանա էլ վէրիր տեր : Վէ պու հալ իլէ քէնախտէն

խօշնուծ, քէնտկի յէվզէ սէֆայէ վէրիր: Պիրի ուշդու-
տան ուշանմազ, օպիրի եէյիփ իշմէտէն վնճուտին իփ-
րանաըմը... քեամիլ աամամ՝ պու զնհին սահրայէրին
տէլտանի պէթէր սայար... քիշն քեամիլլիլի պէյլէ
էօրէրի: Բիշլի սլա էտէն քեամիլլէք տիր. մէլէքլէ-
րին պիլէ պունտան զայրի նէ՞ հիւնէրի վար:

(Բ) Պիր միգտար ախշիւնճէլէր տէվ շերէյիմ՝ քի, պու
պէրէքէթսիզ վէ պէտ տուալը թօփրադտա հասըլ օլ-
մուշ իքէն, ալընրփ ճէննէթ պաղէսինէ տիքլիլըրտէ,
սօրուփ սարարմազ, հաթթա թաղէլէնիւր, տահա կիւ-
զէր օլուր: Օ տիւշիւնճէլէրի սաշան կիւնէշ՝ ազըլ տըր-
ազըլ պիր կիւնէշ տիր քի, տիւնետտէ տէ փարըար,
ախրէթտէ սէ. անճագ պու տիւնետտէ՝ նուրուն փար-
լազըլըր ախրէթտէքինտէն էքսիք օլուր:

(Գ) Սէն եիւրէյինին իշնիլ եօզլատըղն վա՛ր մը: Կէօզ
եաշընըն փունարընը կէօրմիւշմիւսիւն: Կէօրմիւշ տէյիւ
խէն, կէլ պէրապէր վարալըմ կէօրէլիմ: Եաշ փունարլա-
րընը թէֆթիլ էտէլիմ: Տնլարըն հէր պիրի պիրէր ախրիւ-
տիւր. ճանտա տիւրլիւ աղլամագ. օլտուղու կիպի, կէօզ
եաշընըն տա պաշա սպաշագ հաուզլարը վար:

(Դ) Քէօր սէվտալարըմը՛լ պօշ էէրէ պիղէ օրանսըզ
կէզ եաշարըր տէօքտիւրիւր քի, օ կէօզ եաշարը քէնտի-
լէր կէօզ եաշընա միւհթաճ տըր: Տէրտլէրիմիլ տաիմա
պիղէ պիրու հանի սէվնճ փունարը օլաճագ շէյ իքէն,
պիղ հիւ պիր խայրընը կէօրտիւշիւմիւզ եօք: Տիւնետանըն
եարըսընր տօլաշ, կէօրիւրսիւն քի, էճէլին կէօզիւմիւզ-
տէն տէօքտիւրտիւշիւ եաշ՝ քիպիրիմիզի սուլայըմի, ազըլ-
նըզըլըրըր արթըրմագ տան զայրի իշէ եարամագ:

(Ե) Տիւնետար՝ եարատանը մեռհ էթալիլի էէրտէ,
պիր պէտի ատէմին շիքեայէթիսիսի տինէմէլի. շիւքիւր-
լէր իլահիտ օգուշանլարըն ահէնկինի, պիր ինսան էվլա-
տը թէշէք քիսինին փէրտէսիլ ֆիլպանլա պօզսոճմուռ:
Պու թապիր սէնին հադգընա օլա պիրիւր Լօրէնցիտա. լա-
քին պէն իպթիտա քէնտիմէ էտէյիմ՝ զիրա փէք մուս-
թահագըմ: Թանղընըն հէր էմըր էթտիլի, հէր եամտը-
ղը էլի տիր, պանա դըսմէթ էթալիլի սօսթարըր էլիման
պանո՛ ինիէ ալլահ տէյիլի: Թանղըր պիղէ սօսթ՝ վէ-
րիրսէ, պու Փանի տիւնետտէ պիղէ տէվէթ օլուռ
տէյի տիր. մօսթու էլլիմիղտէն սլըրտա, պիղէ ախրէթէ
թէտարիք կէօրմէլէ՛ խապէր օլուռն տէյի տիր: Տէվէ-
թիմիղէ մէթանէթ վէրմիք իշն պիղի թէքարիւր էտէր:

Պիղէ կէօնտերտիլի պէլալէր պիղի տահա պիւլիւբ պէլալէրտէն ոսգլամագ իչին տիր: Էճէլ պիղի էօլիւմտէն գուրթարըր, քիպրիմիղի էնտիրի, գալալիմիղէ պիր Ֆիտիտէլի գօրգու վէրեր: Վէ Ֆիքրիմիղի Ֆիագլիէթ էօլունա չէվրմէյէ մէճպուր էտեր: Ալաճըն էյլլըլէրինի հէր էէրտէ պիլէլիմ: Ալաճ ինսան իչին տիւնեսատէ պիր Ճէննէթ էափմըլ ըտը. պիր տահա ալապընը տա ալարէթտէ հաղըրլայոր քի, կիրէն ինսանըն պիր տահա ջը գաճաղը էօգ:

(Գ) Ինսանըն սերպէսթիլիէթի Ճէննէթին պիքիր գըղը տըր. լաքին Ճէհէննէմ ծնու պաշտան ջըգարմըլ: Էյ ալաճ, միւճիգաթ աղալըլ, սէնին մուհապպէթին տէն սծնղա, միւճիգաթ տէյէճէք շէյ գալըրմը. սէնին էմիրն ագլը էօրմայարագ էօլ կէօսթէրէճէք գլաղըրըլ աուր. սէնին թէմպիհէլըրին թապիաթ գանուռուռան պաիտ, լաքին լաղըմ կէլէն մուգթէգաար տըր. սէն քէրէմ էտիփ, ծնլարը պիղէ պէյան էթտին. վէ պէյան էթ միշ օրմասան, էինէ հագգը հագ, լաքին թէհէլքէսի գիյատէ օրմարու: Սանա քիւլլիլէն թէվէքքիւլ էթ մէյէ, ալ սէպէպլէրիմիղ մի վար: Սէնին էթտիլին թէլէքքիլէ էէր գօմամըլ: Թէրթիպիտէ գուսըրսուգլըւգտան զայրի թագսիրաթ էօգ. էափաղըն շէյլէրտէ, էտէպիգ կիւսահըն մըրըլտանաճագ, վէ ափ շէքէայէթին Ֆէրեստ էտէճէք, պիր սէպէսի էօգ: Ճէննէթ աւումանի մագամլէրինին ահէնկի իլէ սէնի մէտհ էթտիլի կիպի, Ճէհէննէմ աէ Ֆիրեստիին գօրգուճ ինիլթիսի իլէ մէտհ էտէր: Եւ սէն, հէր էյլլիլին փունարընըն, հէ էէրտէ քէրէմ ոահիպի սին, ինթիդամըն պիլէ ինայէթ տիր. սէն պէնի աղապտան գուրթար, էօլիւմտէն խլաա էլլէ, Ճէհէննէմ աթէշինտէն սագլա:

(Ե) Գէաֆիր գասամլէթի գալալիմիգաէն ջըգարըլմէ էօրիւմիղիւ շաղ կէշիրէլիմ. խուսուսա Ֆէլաքէթ վագթինտէ սէվլնճիլ օլալմ: Գայըլը արապընտա պիր էէնիլմէղ ըահաթ սէվլնճ զայրէթին չէլէնկի սիր. օ պիր չէլէք տիր քի, Ֆէլէլին գարա էէլէրինէ տայա նըր, վէ Ֆէլաքէթ գըշընըն փէք շէտիտ զէմհէրիսիտտէ պիլէ ալըլըր: Ինսան օլմագ պէլա տըր տէյէն քիաֆիր մէլէք օլամագ:

ՕՆ ՏԼՕՐՏԻՒՆՆԻԻ ԿԼՂԻ

ՃԱՆԸՆ ՊԻՏԻՒՔԼԻՏԻՏԻՒ

Բիշի քէնտի իւզէրինէ քէօր օլուփ, ճանընըն պիւյիւքլիւյիւնիւ քէնտի զաթինստէ կէօրէմէտիքտէն սօնղրա, տիւնեանըն ազիմ թասվիրինէ կէօլիւնիւ տիքիփ պագմանըն նէ Փաիտէսի վար: Պիր ալայ ագըլըզ մախլուգաթ՝ քէնտիլէրէ հայրան օլուփ պագան ագիլ զաթէ, պագ նէ սէօլէրէր: Ագըն պիր գէրրէսի՝ փարւայան երլտըզարըն սիւրիւսիւնտէն չօգ փարւագ տըր . ինսան էվլատը՝ պիւթիւն քեաինաթը, վէ եարատան ալլահը պերապէր՝ ագընա սըղտըրա պիլիր . ինսանըն ճանը օ հիքմէթլէրին հէփսինտէն պիւյիւք տիւր տէրլէր:

Եւ Լօրէնցիոս, քէնտինի սըգմա, արզուլէրինի արթըր, եիւրէյինի պիւյիւթ, վէ քէնտի պիւյիւքլիւյիւն գատար գուտրէթ կէօսթէր: Սէնի եիւքսէլտէճէք իլգայը, վէ ալա սէվտալարընը, պրագ քէնտի հիւքմիւնէ . ծնլար սէնի ագըլ տիւնէասընա գօմաղա չայըշլլօր . հագ ծնտա՝ սէնի պէքլէր, սանա՝ պիւյիւքլիւյիւնէ լայըգ շէյէր կէօսթէրէճէք:

Սէնին պէօյլէ պիւլիւք ճանըն՝ պու տիւնեանըն էօլ չիւսիւզ թարթըսըզ քիւչիւք լիւլիւնէ գատար նիճէ քիւչիւլիւփ պիւզիւլէ պիւլիյօր: Տիւնեայրլա Տիւլէր արասընտա օլան մէնգիլին պիւթիւնիւ՝ սէնին Փիքրինէ սըղա պիւլիւքէն, պիր զերէ մագուլէսի շէյ՝ սէնին Փիքրինի նասըլ տօլտուրա պիւլիյօր: Սէն էօլմէզ ինսան սըն, պիր տէմ էօմրէ՝ նիճէ գանաթ էտէ պիւլիյօրսուն: Պու գըսսաճըզ էօմիւրտէ արգուլէրինի նիճէ գանտըրա պիւլիյօրսուն: Էօյլէ իսէ սէֆիլ օլտուղունա թաաճճիւպ էթմէ: Ինսան պիր էպէտի տէվլէթ իչին եարատըլմըլ լաքին օ տէվլէթ արգուսու մէրամը պիւլիւք օլան ճանա մախսուս տուր: Աւֆագ շէյլէր, իօր շէյլէր, պիզի Փագիլէթտէն ուզագ տիւչիւրմէյլէ, տերտէ, սէֆիլիյէ եագլաշտըրըր: Փագիլէթ տէտիքլէրի՝ տար եիւրէյէ սըղմազ, հաթթա պէտ ամէլ տէտիքլէրի՝ ճանըն տարըղը տըր, Փիքրին գըսսալըղը տըր:

(*) Աթէշին ալէվի եէրի եալամազ, եիւքսէքլէրտէ եափըչաճագ շէյ արար: Քէզալիք ճանըն տա կէօզիւ եիւքսէքլէրի պագար: Աէ պիզ ճանըմըղը տիւնեանըն Փանի շէյլէրինէ կստիրիփ, պիւ կիւն պրագաճաղըմըլ շէյլէրի պագմաղա ճէպը էտէրսէք, ճան՝ քէնտի թապիւթիւնէ գարըզ զօրա կիրիւր, պիզ տէ ճէզասըն շէքէրիզ: Պիզ իզլէթէ նաիւ օլ-

մնղա պագ. աճաղ իբէն, իզզէթին եէր
 եիւզիւնտէ սիւրթիւնէն կէօլկէսի ար-
 տընա սէյիրտիրսէք, էլպէթտէ քէնտիւ.
 միզի խօրլարըզ: Շու տէրտիմէնտէ պագ,
 ազլընը թէրք էթ միշ, թէնինէ ուլուփ,
 էօլունու շաշրմըշ, սուլուն իչինտէ փար-
 լայան այա հայրան օլմուշ, էլէ կէթիբիւ-
 իմ տէյի սուլա աթըլըր, չամուրա սափ-
 լանըր . պու շաշըն՝ պօշ կէօլկէլէրէ
 թամա էտէն ատամ տըր :

(Բ) Հայ թամա հայ. հէմ էյինին հէմ
 Ֆէնանըն թիւքէնմէզ փունարը . սէն
 ինսանա գուշուն գանատը կիպի սին :
 Գուշ պիր քէրրէ եէրտէն գալգա պիւ-
 տիքէյն, պիր քէրրէ հավայա չըգտըզ-
 լայն, սէյիրտիր պուլուտլարատէք չը-
 գար : Եէր եիւզիւնտէ ուչարքէն, գա-
 նաթ քէնտիյէ աղըրըզ տըր, մէնզիլինէ
 էնկէլ օլուր : Թամա տա քէզալիք ալ-
 չազլարտա խօր շէյլէրէ իլիշիրսէ, ինսա-
 նը եիւքսէլթմէք տէյիլ, այաղընա քէօս-
 թէք օլուր, աղըրլատըր երգար :

Սէն թամարնա գափըլմըշըն, պիւյ-
 իւքիլիլիւ փայէտէ արարսըն : Պագայըմ
 շու եիւրէյինի փարալայան ագ պապա-
 նըն փէնէսինտէն սէնի գուրթարա պի-
 լըրմիլիմ : Էյէր ազլըն սէնի պաղլայան
 զէնճիրլէրի գըրա պիլիբսէ, ազատ օլուր
 սուն : Սէնին գափըլըփ տա հէվէս էթ-
 տիյին շան՝ պիլըրմիսին քի սահիհ պաշ
 պէլատը տըր (4) : Փատիշահ սարայլա-

ըրնտա նկ՛ վար , սէօյլէ պագայըմ : Օ-
պիրլերտէն եիւքսերէք հափիսխաննէլեր ,
աշաղաքի տերտիմէնտլերէ հիւքմ էտեր՝
սօյզատէ քէօլէլեր : Օլտուգլարը սարայ-
տա էսիր կիպի էզլիյէէթ իչինտէ եա-
շայըփ , սարայտան չըգտըգլարը կիւն՝
գապահաթլը կիպի էօլմէք իչին չըգար-
լար (Դ) : Եիւքսէք եերլերտէ իքէն էտէպ-
սիզլիյիլէ խալգտան իթիպար տիլէնիը-
լեր . լաքին չըգ տէՓ՝ա օ թամա էթտիը-
լերի իթիպարը՝ խալգ վերմէյէ իմթինա
էտէր :

Փատիշահլարըն օլտուն , ըիճալինին օլ-
տուն , իսիմլերի պիւյիւք տիւր : Օնլա-
ըն պազը քէրրէ քէնտի լիյագաթլերի ,
պազը տին , վէ պազը նիզամի ալէմ , պի
զէ սուրէթէն իթաաթ էթտիրիր : Վէ
խաքի փայինէ եիւզլէր սիւրմէյէ մէճ .
պուր օլտուղումուզ օ թաճլը գուրպան-
լար՝ խալգըն սալթաննաթլա տօնատրփ ,
պաշընա թաճ կիյտիրիփ , էն էտնա
րայատընըն հիզմէթինէ լթայէին էթտիյի
ատամլար տըր : Լաքին օնլարըն տա պի-
զիմ իթիպարըմըզա հասէտի վար ըսա ,
Փազիլէթ եօրընտա եաշասընլար . զիրա
իթիպար տէտիըլերի՝ լայըգ օլանա մախ-
սուս տուր : Օ պիր խարաճ տըր քի ա-
տամա վերիլիր , փատիշահ վերիլմէզ՝
Եիւքէք՝ Փազիլէթին րայատը տըր . Փա-
զիլէթին հիւքմիւ ալթընտա տըր , Փա-
զիլէթէ պիաթ էտէր : Ատամը պրագըփ

տա փատիշահն ըուպասընա իբրամ է-
տէր՝ շաչքընլարտան զայրի եօգ տուր :
Քիչի սաթըն ալաճաղը աթը պագըփ
անղլամագ իչին , չուլունու հաշասընը
իւսթիւնտէն հնտիրիր էօյլէ պագար
տա , պիր փատիշահն պիւյիւքլիւյիւնիւ
անղլամագ իչին , արգասընտաքի ըուպա-
նըն սալթանաթընա պագմագ՝ շաչքըն-
լըգ տէյիլ մի : Պիր ալայ եապան ատամ-
լարընըն սերտարը , արգամտաքի քիւր-
քիւ նէ սաթըն ալմըչըմ , նէ էյրէթի
ալմըչըմ , էճտատըմտան միրաս տըր տէյի
Ֆօտուլլանըր : Պէն պէօյլէլէրէ պագար
կիւլէրիմ : Պէն սամմուր քիւրք կիլմի-
չիմ տէյի , ճանըմ՝ քէպէ կիլէնին ճա-
նընտան պիւյիւք տիւր տէմէք տէլիլըք
տէյիլմի :

Պիր էօլմէզ ճան՝ տիւնեանըն պիր
փատիշահլըղընա Ֆօտուլլանսըղըն կէօ-
րիւրսէմ , Բօմա իմփէրաթօրու՝ Ներոն՝
տիւնեայէ հիւքմ էտէրքէն , տէվլէթինի
պրագըփ տա պիր նէյզանըն շէրէֆինէ
թալիպ օլմասընա պէնզէտիրիմ : Քիչի-
նին քիպրի՝ ահմագլըգտան կէլիր . Ֆօ-
տուլ ատամ՝ քէնտի քէնտիլի թանըմազ
քէօր տիւր : Կէօզիւ օյուլու գուշա պէն-
զեր . պուլուտլարա գատար չըգար , վէ
գարանլըգտա օլտուղունտան՝ տահա զիւ-
տէ ճէսարէթլէ ուշար :

Եւ Ֆօտուլ ատամ , թամա էթտիլին
տէրէճէ նէրէսի տիր . Ֆէլէք միւսաատէ

կեթտի, իշթէ մուրատընա էր: Շիմտի քէնտինէ պագ. պագ, տահա պիւյիւք օլտոնմու: Եյէր պիւյիւք օլտում տէր սէն, օ քիպրինտէն՝ ալչագ օլտուղուն անղաշըլըր: Եօյլէ իսէ՝ սէն էլէրտէն եիւքսէք օլմաղա՝ պիր տար աղաճընա միւհթաճ ըմըշըն: Այաղըն ներէյէ պասարսա պասըն, սէնին շու պիւյիւքըլւյիւն նէտէ տիր, սանա իթիպար էթմէյէ՝ օնա պագմալը: Պիր ճիւճէյի Ալաման տաղլարըն թէփէսինէ չըգար, կերչի եիւքսէլիր, լաքին պիւյիւմէզ: Օնա նիսպէթէն՝ տէրէ իչնտէ պիր տիքիլի թաշ՝ չուգուր եերտէ օլուր: լաքին պօյու քիւչիւլմէզ: Քէնտի պօյունու պիւյիւքըլւյիւնիւ եափան՝ ինսան քէնտի տիր՝ Քիչնին պիւյիւքըլւյիւ՝ քէնտի Փազիլէթի իլէ էօլչիւլիր:

(Ե) Պիր ազիմ լիյագաթ՝ քիչիյէ էն ալա տէրէճէ տիր: Օ զաման պիւյիւքըլւյիւ սէն արամաղա հաճէթ տէյիլ, պիւյիւքըլւք սէնի արար. փատիշահտան պիւյիւք օլուրսուն, էյիլք սահիպի օլուրսուն: Չէնկին օլմաղա՝ խազինէլէրէ միւհթաճ տէյիլ սին. շան շէօհրէթ էտինմէյէ՝ իւնվանլարա միւհթաճ տէյիլ սին: Ֆէլաքէթ վագթինտէ շէրէֆին սէնտէն այրըլմազ. զիրա շէրէֆ՝ տէօնէք Փէլէյին օյնագըլըրնա պաղլը տէյիլ տիր:

Հագրէթի Հավվայր ալտատան երլան

կիպի, էյրի պիւյրիւ եօլլարտան սիւզիւ-
լիւփ, մալ իջինէ կիրէնլերի աճըրմ :
Սիւրթիւնէ սիւրթիւնէ շէրէֆէ նաիւ
օլուրլար . օնտան սօնղըա տէօնէրլէր քի-
պիրլի պաշլարընը պիզտէն եուգարը գալ-
տըրըփ, պիզլի իըրփալամագ իսթէրլէր :
Ֆէլէքտէն էօտիւնճ ալըփ, էճէլլին պիր
նէֆէսի իլէ քէօրլէնէճէք շէրէֆ՝ Փանի
տիր, իթիպարսըզ շէյ տիր : » Օ կէօզ-
լէրիմիզի գամաշտըրմագ իսթէտիքլերի
փարլագ սօյունթ ուլարընը՝ պիր կիւն է-
ճէլլին էլլինէ թէսլիմ էտէճէքլերինի՝ զա-
լիպա ունուտույօրլար : Պու Փանի տիւ-
նեանըն շէրէֆ նիշանէլերի՝ պիզլիմ գա-
թիմիզտէն տէյիլ տիր, հէփ իւզէրիմիզ-
տէ էյրէթի, ույտուրմա գապուգ տուր :
Պիւյիւք օլանլարա՝ Ֆէլէյին վուրտուզու-
շու պագամ պօյայը սիլէլիմ . արգալա-
րընտան օ պօշ զիյնէթ գաֆթանընը
սըրըալըմ տա, ճանլարընըն տերունինէ
կիրիփ, ճան օլմայանլարը հէփ այըրա-
լըմ . օնտան սօնղըա սահիհ պիւյիւքլիւք-
լերինի քիւչիւքլիւքլերինի՝ գալանտան
պահս էտէլիմ » :

Դասրաման Փաթիհլերին մէշհուր զա-
ղալերի՝ քեամիլ ատամըն ագլընը թաղ-
լիթ էթմէզ : Օ խալզըն ճանըլա օյ-
նայան զալիմլէր՝ ահմագ խալզըն արա-
սընտա թախթ իւզէրինէ չըգըփ, քէն-
տիլերին խալգա կէօսթէրտիյին կէօրիւր-
լաքին օ օյնատըզլարը մուսիպէթլի օյ-

ունլարը՝ կիւրիւթիւյնէ գուրուփ, միւլ
 լեթլերի բէնտի գանընա դարգ, վէ տեվ
 լեթլերի թալան վէ թար ու մար էթ
 տիլինէ՝ քեամիլ ատամ պագար, հէմ ա
 ճըր, հէմ զէվգլէնիւր: Ամէլլերին Փասլ
 էթմէյէ՝ մէզարլարընըն իւսթիւնէ վա
 ըրը. օրատա փերտէյի գալտլըրփ պա
 գար քի, օ տիվ կիպի գահրաման ատամ՝
 քիւրսիւսիւնտէն տեվըիմիշ, քէնտի գա
 թի պօյունու պուլմուշ. էյէր Փաղիլէթ
 քէնտիլի պիւլիւթ միւշ իսէ, պիւլիւք օլ
 մուշ. եօգ էյէր պէտ ամէլլեր քիւլիւթ
 միւշ իսէ, քիւլիւճէք պիւր շէյ օլմուշ,
 անըլ միգտարըն պուլմուշ: Օ ինսան
 գանըլա պէսլէնէն ճէլլատլար, վէ Փիւ
 թուհամթլա պիւլիւք օլուրում դըլա սէ
 տէն շաշգընլար, ինսանըն պիւլիւքիւլիւ
 փատիշահըն քիպրինին պիթտիլի եէրտէ
 պիւլլատըղընը ունուտուրլար տա, իզգէ
 թէ տօղրու սէյիրտիր իքէն, ըհզալէթէ
 քարշը վարըրլար. թէքէրլէնիփ տիւշ
 տիւքլէրի եէրտէ, եուգարը գալգայօր
 ուզ տէյի տիւշ կէօրիւրլէր:

Փուլթփէրէսթլէր՝ փուլթլարընըն միհ
 րապընը ինսան գանըլա մէքրուհ էթ
 միշլէր տէյի, պունտան սօնղրա զէմմ
 էթմէյէլիմ: Քրիսթիյան փատիշահըն
 րընըն՝ ղուրուրլարը ուղուրունա Փիտա
 էթտիքլէրի գուրպան սիւրիւսիւնիւ՝ օ
 փուլթփէրէսթլէր կէօրէճէք օլա, իք
 րահ էտէճէքլէր տիր: Եյ՝ ըահամթըն

տիւշմէնի փատիշաչլար . էլննիզտէն սիւ-
 լահ տիւշտիւյիւ եօգ, ըայանըզն պաշը-
 նա մուսիպէթ եաղտըրբի, էճէլի իւ-
 զերէրինէ տավէթ հտէյօրսունուզ . պիւ-
 լին քի, տիւնեատէ սէֆէրին ատընը
 գալտըրանտան զայրի Ֆաթիհ եօգ տուր .
 Ֆաթիհ տէտիբէրի՝ սիւհ չէքմէյէ մէճ-
 պուր օլուի, գըլըճը էլինէ ալըրքէն աղ-
 լայրբի, գընընա գօրքէն սէվինէն տիր .
 փատիշահ եալընըզ օ տուր . վէ էօյլէ
 փատիշահըն թախթը կէօյլէրէտէք չը-
 գար : Էօմըիւնիւզիւն սօն կիւնիւնիւ
 խաթըրընըզտան չըգարման . կիւնլէրինի-
 զին էն ազիմի օ կիւն տիր : Բայալարը-
 նըզ մէզարըն էթրաֆընտա սիզի պէք-
 լեր, տավանըզը Ֆասլ էտիփ, գապա-
 հաթըլը գապահաթսըզ օրատան իլամ է-
 տէճէք : Սագընըն պու հագ սէօզիւ սս-
 ըայալարընըզտան տիշարը գօվման, եա-
 թագտան գալգարքէն՝ հիզմէթճիլէրի-
 նիզին գալապալըզը նէ գատար չօղ ու-
 սա տա, պիր փարչա եէր տէ էճէլին
 կէօլկէսինէ վէրին, վէ հէր կիւն հու-
 զուրունուզա կէթիրտիփ, պիլէսինճէ
 պիր միգտար հալվէթ էտին : Սիզին միւ-
 տահէնէճի տալ գաուզլարըն քէթմէթ-
 տիյի մատտէլէրի՝ պու սատըգ մուսա-
 հիպ սիզէ խապէր վէրեր . պիւյիւքմիւ-
 սիւնիւզ քիւչիւքմիւսիւնիւզ, օ սիզէ տօս-
 թանէ սէօյլէր : ,, Սէն ըայանա էյլիք է-
 տէճէք պիր տէմին վար, ծնու տա խալ-

զը սէֆիլ կթմէյէ թէլէֆ կտէյօրսունս
 Բայանըն տա փատիշահլարըն տա հէմ
 Իպթիտալարը, հէմ սօնլարը միւշթէրէք
 օլտուղունու տիւշիւն : Տողարքէն թա-
 պիաթտէն իւք իսթէտիյին՝ իքի եու-
 թում սիւտ իւլէ պիր փարչա պէզ տիր .
 վէ տիւնեատէն չըգարքէն սօն իսթէտիյ-
 ին պիր եաթաճագ եէր իլէ իւսթիւնէ
 : պրագաճագ պիր փարչա թաշ տըր : Պու
 պիր պիրինէ եագըն՝ իքի ուճուն արա-
 սընա սըգըշտըղըն եէրտէ, տիւնեանըն
 ֆէթհի՝ սէնին թամարնա լայըգ շէյ
 տէյիլ, տէյի՝ էճէլին կէօլկէսի սիզէ նա-
 սիհաթ կտէր :

Հագ միւթաալ հագրէթլերի թախ
 թի պալասինատէն նազար կտիփ, տիւն-
 եատէ ալագ կէօնիւլ կիպի, վէ փաք
 տէրուն կիպի վագարը շէյ կէօրմէզ :
 Գատըր ալլահըն կէօզիւնէ՝ էյիք սա-
 հիպի ատամըն կիզլի ամէլլերի կիպի,
 վէ պիլինմէտիք Փագիլէթլերի կիպի ա-
 զիզ շէյ օլամազ : Հայօ պիւլիւքլիւք սէվ
 տասընտա օլան ատամըն շէրէֆի հայօ
 թանըլմատըք Փագիլէթ սահիպինտէն
 նէ գատար աշաղա տըր . պունուն նէ
 հասէտճիսի վար, նէ շահիտի վար . ֆա-
 զիլէթինին խապինէսինի քէնտի հիւճրէ-
 սինտէ սագլամըշ տըր : Ինսան կէօզիւն-
 տէն սագլանըփ, թանդըլլա գալպտէն
 գօնուշուր, կիւնլէրինի րահաթ կէչիրի .
 վէ օ տիւնեա էիյիտլերինին զայրէթտէն

գալըփ, իւմիտէրի քէսիլտիյի տար կէ-
ջիտէ կէլինձէ, Փագիլէթ սահիպի՝ եիւ-
րէյի տօլու իւմիտ իլէ վարըր : Քիչինին
պախթը շէրէֆինասըլ օլուրսա օլսուն,
եիյիտձէ ճան վէրէն՝ եիյիտձէ եաշամըլ
տըր : Լաքին օ եիյիտէր՝ փատիշահ սա-
րայլարընը տօլտուրանլար տէյիլ տիր :

Պիւյիւքլիւք սէվտասընտա կէզէն ա-
տամ՝ թէնհատէ օլան շէրէֆէ պէլէն-
մէզ . զիրա թանդըրտան զայրի կէօրէն
եօգ : Խալզըն կէօզիւ իւզէրինտէ օլ-
տուգձա , տիւնեանըն եիւքիւնիւ գալ-
տըրա պիլիւր : Չօգ տէֆ՝ա օլ գատար
գուվլէթ վէ զայրէթ կէօսթէրիւր քի ,
հիչ աղըրլըգ տույմազ , հաթթա եօր-
ղունլուգ ալլօր սանըրսըն : Լաքին պիր
տէ պանգմայա կէօր . պիր քէրրէ խալլ
պապմազ օլսուն , մէտհինի վազ կէչսին,
պագ նէ չափուք գուվլէթտէն գալըր ,
եղգըլըր մահզուն օլուր . վէ նէֆէսի էլ-
տէն ալըր ըմըլ կիպի , էօլլում տէրէձէ-
սինէ կէլիւր : Իսթէր քի պիւթիւն տիւն-
եա եալընըլ պիր մատտէյէ թէմէլ օլ
սուն , ինսանլարըն ճիւմէսի՝ կէօվիւնիւ
օ մատտէյէ տիքսին , վէ օ մատտէ քէն-
տի օլսուն :

Հայ Հայ . ինսանլարըն իթիպարընա
հասէտ էթմէք՝ չօգ թէհլիքէլի շէյ տիր :
Փօտուլլուգ քէնտիյի կիլլէյէմէզ , պէտ
ամէլլէրին էն շաշգընը օ տուր . մէրամը-
մա եագըն վարըյօրում տէտիքձէ , ու-

զագ տիւշեր : Ելին մէտհինի արանտը զընը պէլի Էթմէք՝ մէտհինի արատը զըն ատամըն քիպրինի գապարթմագ տըր : Պիր ատամըն մէտհինի արանմագ՝ քեօ թիւլիւյիւնիւ իճրա Էթմէյի սեպէպ վեր մէք տիր . զիրա Էլի մէտհ Էթմէքտէն իմթինա Էթմէք՝ հէր քէսին պիլէսինճէ տողմուշ պիր իլէթ տիր . սէն ծուն մէտհինի արանըփ , օ իմթինա Էթտիք՝ ճէ , քէստի մէզագընը իճրա Էտէր : Փտուլուգ Էմնալ գապուլ Էթմէզ , հէր քէստէն զիյատէ իթիպարը՝ Էալընըգ քէն տիյէ իսթէր : Լաքին հէր նէ Էթսէ նաֆիլէ տիր . իթիպարը Էլէ կէթիրտիմ տէտիյի Էէրտէ , ատամա կէրի տուր տէր լէր : Վէ Էօյլէ ատամա գարը՝ ալէմ իթթիֆագ Էտէր , քիպրինի Էնտիրմէք՝ քէն տիլէրէ պիր զէվգ օլուր . վէ Էյլիք սա հիպի ատամլարա վարընճա , Թահմագ գուլու խան կիպի , Էարամագ քէսիճի օլուր , քիպրի սօյմաղա տիւշեր :

Ինսան գըսմը Էլի իսթէմէյերէք մէտհ Էտէր , վէ Էթտիյի մէտհէ՝ գաթա պիլտիյի գատար զէմ գաթար . տիւնեատէ շէրէֆիմիզի Էթտիւրէճէք՝ տողրու սէօյլէր պօրուլար վար ըսա , Էալանճընըն տա տիւտիւյիւ վնը , գուլագլարա ֆիսիլտեր : Հագգըմըզա հէր սէօյլէնէնի իշտէ պիլտէք , օ քիպիր ույգուսունտա կէօրտիւյիւմիզ տիւշէրտէն փէք Ֆէնա ույանըրըզ : Տիլտէն տիլէ մէտհ օլուփ

կեզէն իսիմանիէ ճեմիյեէթլերտէ կիզ-
լի զեմմ օլուր . վէ օ սօլույա սօլույա
մէտՏ էտէն աղզըն քէնարընտա՝ պիր
Ֆիթնէլի կիւլիւշ օլուր քի, շէրէֆիմիզի
զէհիրլէր էօլտիւրիւր : Քիշինին քէն-
տիյէ օլան մուհապպէթի՝ գըզգանճ՝ ճում
հուր էհալիսինէ պէնզէր , քէնտիտէն
պիւյիւք ատամը չէքէմէզ . քէնտիտէն
զկյատէ շէրէֆի օլան ատամըն՝ պիր էլի
իլէ պաշընա թաճ կիյտիրիւր , օպիր էլի
իլէ եիւրէյինի արար քի թութուփ եա-
րալայա : Չէզարը էօլտիւրէն գանլը կի-
պի, էօլտիւրէճէյի գուրպանա խըղանէթ-
լէ պիաթ էտէր . վէ գանընը իլմէք ի-
չին , այագլարընա գափանըր :

Սալթ պիւյիւքլիւյէ թամա էտէն շաշ
գըն տէյիլ, իւլէմնտէն տէ պազը ատամ-
լարվար , շան շէօհրէթ էտինէլիմ տէյի
քէնտիլէրին թէփէլէրլէր : Մարիֆէթ-
լի էօրիւմճէք՝ շաշգըն սինէյի ավլայա-
ճադ ազը , քէնտի վիւճուտունտան եա-
փար , քէնտի տէ էսիր կիպի իւզէրինտէ
գալըրսա , պարի իհթիաճընըն իլգասընը
իճրա էտէր . զիրա թապիաթինին հիւք-
միւ տիւր , եէնիտէն եէյէճէք նաֆագա
պուլմագ իչին . օլան վիւճուտունու իփ-
րանտըրմալը տըր : Լաքին իլմէ հիզ-
մէթ էտէն ատամըն՝ չէքտիյի գահմէթին
ույգուսուզուզուն վէճհի նէ՝ տիր : Ճա-
նընը թէփէլէյիփ, եէնիտէն եէնիյէ Ֆի-
բիրլէր իճատ էթմէյէ , պու Ֆիբիրլէրի

պիր պիրինէ պաղլայլոփ, պիր հիւնէրի
 զէմին եափմաղա եօրուլմանըն ասլը նէ,
 շիչ. պիր կէջիճի շէօհրէթ կիւրիւլթիւ-
 սիւ : Վէ պու քէնտի կիպի եուֆ օլա-
 ճադ կիւրիւլթիւնիւն ատընա՝ էօլմէզ լիք
 գօմուշ : շիչ տիւշիւնմէզ քի, հէր շէօհ-
 րէթ սահիպի՝ պիւյիւք ատամ՝ օլամազ :
 Ահրէք ագըլ, կէրէք իսթիտատնէ գա-
 տար չօգ օլսա, ատամը ատամտան պիր
 սահիհ շէրէֆ իլէ Փարգ էտէմէզ : Ագ-
 լըն իսթիտաւըն գանատլլա, իզզէթին
 նէ գատար պալաւընա չըգսագ, գալպի-
 միդտէ լիյագաթ օլմատըգտան սօնղրա,
 թէքէրլէնիր տիւշէրիզ, վէ շանըմըզն
 չըգտըղը թէփէլէր՝ ատըմըզըն ըզգալէթ
 եաֆթասընը եափըշտըրաճագ տար ա-
 զաճը օլուր : Պու մէշուր հէրիֆլէրի
 կէօրիւրսէմ, օ գալպի ալագ, մէշըէպի
 պօզուգ, զէքի ագըլարը կէօրիւրսէմ,
 պիր էօլմէզ ճանըն փարչասը՝ տէրէճի-
 սինտէն տիւշմիւշ, թօփրաղա պուլան-
 մըշ, երգընթըլար արասընտա զայ օլ-
 մուշ սանըրըմ. հէմ աճըր, հէմ թաաճ
 ճիւպ էտէրիմ : Վէ օ սէֆիլ շէրէֆինէ
 հասէտ էթմէք ասլա իչէրիմտէն կէլմէզ :
 Փապիլէթ օլմատըգճա, իսթիտատ տէ-
 տիքլէրի՝ Փօտուլ ատամըն էլինտէ, պիր
 կէօզէ կէօրիւնիւր ալաթ տըր, լաքին
 կէօզէ կէօրիւնիւր գապահաթլար իլչէ-
 մէյէ եարար. վէ իզզէթի ըզգալէթ գաթ-
 մաղա եարար : Տիւնեանըն պիւյիւք պէ-

Լալարը էքսերկյեա պիւյիւք ագըլարտան
 չըգար : Պայաղը պիր ագըլ՝ պիզի էօյլէ
 ազտըրմագ նատիր օլուր : Քիչինին Ֆա-
 զիլէթի օլմատըգճա , ագըլնն չօգըլ-
 դու նէ՝ շէօհրէթ օլա պիլիր : Գալպտէ
 էյրիլիք օլտուգճա , ագըլնն տօղրուլուղու
 նաֆիլէ տիր : Մէտհ օլաճագ շէյ՝ քիչի-
 նին գալպի տիր . գալպի լայըգ տէյիլ
 իսէ , էլին մէտհինի տավա էթմէյէ՝ ղայ-
 րի հիւ պիր սալահիլէէթի գալմագ : Մէտ-
 հէ լայըգ օլմաննն թարիգինի՝ ագըլմըգ
 կէօսթէրմէլի , վէ նէֆալէրիմիգ ղայրէթ
 վէ գուլվէթ վէրիփ , իճրասըն էթտիրմէ-
 լի . անճագ ասըլ նիյեէթիմիգ Ֆազիլէթ
 օլմալը : Նիյեէթիմիգ Ֆասիտ օլուրսա ,
 թարիգինտէ լիյագաթ օլմագ . վէ իճրա-
 սը գապահաթ օլուր : Քեամիլիք տէ-
 տիլէրի՝ նիյեէթին էյլիյինտէ , վէ թա-
 րիգլէրին ույղունլուղունտա տըր : Փա-
 զիլէթ իչին ալտըլը իսթիտատի՝ պէտ
 ամէլէ գուլլանան ատամ՝ նէ պիւյիւք
 տիր , նէ քեամիլ . գուսուր թասլագ
 պիր մախլուգ տուր , ագըլը զաթլէր
 պէյնինտէ՝ պիր եապանի ճանավար սըր :
 Եա ինսանա լայըգ օլան իզգէթ հան-
 կիսի տիր : Եալընըգ քէնտիլէ մախսուս
 օլուփ , քէնտիտէն աշաղա մախլուգաթ-
 լա միւլթէրէք օլմայան տըր : Ֆիլէթու-
 հաթլա , իսթիտատլա էտինիլէն իզգէթ՝
 էօյլէ մի տիր : Հայվանլար տա գուլվէթ-
 լէրինի հիւնէրլէրինի պիզիմ գատար էօյ-

իւնէմէզէրմի (յ) : Տիւնեանըն պօշ շէյ-
լէրինէ , թէնիմիղին հաստէլէրինէ , գա-
նաաթ էթմէյլէ՝ պիւյիւք օլմագ միւմքին
իսէ , հալա տաղլարըմըզտա օրմանլարը-
մըզտա քեամիլէր գահրամանլար տօլու
օլմալը : Լաքին թապիաթ պիղի տօղրու
եափմըշ , ճանըմըզը եերէ էյմէյէ իզնի
եօգ . վէ պիղի հայվանտան Ֆարգ էտէն
սըֆաթ՝ եանընըզ պաշըմըզ եիւքսէքտէ
տուրուփ , կէօպիւմիւզ կէօյլէրէ պագտը-
ղը տէյիլ տիր : Ինսանտա տահա պաշգա
նիշանէլէր վար . պիրի՝ ինսանտա օլան
ագըլ տըր , քի վագթի հալի պրագըփ ,
կէլէճէք վագթին թիւքէնմէզ միրասը-
նը տավա էտէր : Օ տավա էթտիյի
միրաս՝ Ֆազիլէթ տիր , էօլմէղլէք տիր :

Տիւնեատէ էօլմէզ ատամ՝ սալթ պիր
տանէ օլսայտը , օպիրլէր նիճէ գըզգա-
նաճագլարըտը . փատիշահլար իաքի փայ-
ինէ եիւզ սիւրէճէքլէրտի : Շիւտի պու-
ագիզ քերէմ ալէմէ վէրիլմիշ տէյի , ը-
ղիլմի օլույօր : Էյ Ֆօտուլ ատամ , գար-
տաշլարընը թանըմագսըն . գուլլարընը
հիջ էսիրկէմէզ խօրլարսըն , ըրզլարընը
եըգարսըն . պիլիւրմիսին քի էթտիյին միւ-
րիւվլէթսիղլէք՝ հէփ սանա տըր : Նէ
սէօյլէրսին . գուլլարըն մը . ծնլար հէփ
սէնին էմնալին տիր . ծնլար ինսան ըսա ,
սէն նէսին . սէն թանղըրմիւրըն : Պիր
ճինս զաթլէրին արասընա՝ Ֆէլէք պու-
գատար հատտէն աշըը Ֆարգ մը գօ-

մուշ : Պու՛ ինսանը պիր աճախպ սուրէ-
 թէ գօմագ տըր քի, եա ինսան կիյտլյի
 լիպասըն իչինտէ զայպ օլույօր, եախօտ
 ճանը ունուտուլույօր : Ինան պանա, քիսլ-
 րինին հագ օլմասընը իսթէրսէն, սե-
 նի՛ հիզմէթինտէ օլանլարա եագլաշտը-
 րան շէյլէրէ քիպը էյլէ, էմնալինին ճիւմ
 լէսի իլէ մուշթէրէք օլան շէյլէրէ Փօ-
 տուլան : Պագ սէնին պիւյիւքլիւյիւննէ-
 տէ տիր. սէնին պիր էօլմէզ ճանըն, գար-
 տաշարընըն էիւզիւնտէ էօլմէզ տօսթ-
 լարըն, պիր կիւն պիլէլէրինճէ պիր օլա-
 ճաղըն՝ (է) պաշգա թէրթիպտէ՛ ըուհա-
 նի միւթ թէֆիգլէրին, վէ ճիւմլէմիպլն
 փէտէրի՛ ճիւմլէմիպի եարատան պիր ալ-
 լահ, իշթէ սէնին հագ իզզէթին, վէ
 սահիհ պիւյիւքլիւյիւն պունլար տըր :

(ը) Թապիաթին ալթուն եափտըը
 թօփրաղա՛ թանղըը կիպի թափան շաշ-
 գընլարըն տա էիւզիւնէ պագմա : Օ
 հայվան մէշրէպլի ատամլար, քեար թա-
 մալյա թէփէլէնիփ, զէնկին օլալմ տէյի
 պիւթիւն էօմիւրլէրինի, միւճրիմ կիպի
 էզլիէթտէ կէճրիլէր : քէնտիլէրին
 խօրլարլար, ըէզալէթի իրթիքեապ է-
 տերլէր, այըպ օլտուղուն պիլէ պիլմէզ-
 լէր : Օ թամա էսիրլէրի՛ արգալարընա
 լազըմնըզ պիր մատէն տէնկի էիւքլէն-
 միշ, թամա արտլարընա տիւշմիւշ, մէ-
 զարատէք գօվար : Տէլիլէրտէ՛ իքրահօ-
 լունաճագ տէրտիմէնտլէր վար ըսա ,

պունւար տըր :

Եւ ատամ, սէնին անըլ խազինէն նկ տիր : Ալթուն՝ պէն տէյիլիմ տէր . եիւ զիւմիւն փարըլթըր սէնի ալտատըօր : Կէրլի թօփրաղը զէնկինլէտիօրում, լա քին սէնին հագգընա ֆագըր ըմ տէր : Սէնին խազինէն շինտիսթան մատէնլէրինտէ սագլը տէյիլ . խազինէնի սէն քէն տի տէրունինտէ արա . սէնին մալին սէն տէ օլան ղանի ճանտա տըր . Կէօյլէրտէ տօղմուշ, պիր կիւն եինէ կէօյլէրէ տէօնէճէք՝ ալա, ագիլ, վէ էօլմէզ ճանընա տա տըր տէր :

Սէնին հաստէլէրինտէ նկ մալար վար : Եէրլէր տէ, կէօյլէր տէ քէնտի միւքին տիր : Սէն օ հաստէլէր իլէ թապիաթին հասըլա կէթիրտիլի պէրէքէթլէրին զէվ գինի չըպարըրսըն : Հաթթա օ պէրէքէթլէրին գըյմէթինի վէրէն վէ պահասընը պիլէն՝ սէնին հաստէլէրին տիր : Տըմաղընա խօշ կէլէն մէյվէյէ լէզգէթ վէրէն՝ սէնին հաստէն տիր . տաղի աշըգըն սէտասընա ահէնք վէրէն՝ սէնին հաստէն տիր . րէնկինէ մաիլ օլտուղուն ալթունու փարլատան, վէ տիւնէայընու ընէյլա տօլտուրան, ալթուն պապասը կիւնէշէ ըրըզը վէրէն՝ սէնին հաստէն տիր : Կէօզիւնիւն պէպէյի՝ օ աճաիպ զէրրէ, թապիաթին եէքիւն ըէսմինի կէօրիւր, վէ սանա տիւնեանըն հիքմէթլէրինի եարատըր՝ պիր թանղըր տըր : Հաս-

սէլերին օլմատըգճա , ազալարընըն հիւ-
նէրի օլմատըգճա , տիւնեա սանա ըհնք-
սիզ պի չիմսիզ պիր գարըջըգ շէյ կէօրիւ-
նիւր : Սաքին օլտուղումուզ եէր իլէ պա-
շմըգ իւզերինտէքի գուպպէ՝ միւճէսսէ-
մին զէմինի կիպի տիր : Ինսան թասվիր-
ճի տիր , հասսէլէր էլինտէ գալէմ տիր
քի , միւճէսսէմի չիզէր , շէքիլէրի այը-
րըր , վէ ըհնքլէրին չէչիտլէր : Հագ
թասալա ինսանը՝ պու շէյլէրէ էօմիւր վէ-
րիր ճան կիպի եարատըքի , մախլուգա-
թըն օրթա եէրինէ գօմուշ տուր : Միւ
թօն շաիրին նագլի իւզրէ՝ հագրէթի
Հավվա քէնտի քիսվէթինի՝ իւք տէՓ՝ա
սուլուն իչինտէ կէօրիւփ , հայրան օլ-
տուղու կիպի , ինսան քէնտի եափտըղը
շէյլէրի կէօրիւփ , հայրան օլուր : Եա
պու քէնտիտէն տիշարը օլան հիքմէթլէ-
րի կէօսթէրէն ճանը՝ քիչի քէնտի իչէ-
րիսինտէ կէօրմէյէ իրթիքեապ էթմէ-
մէք օլըւրմու :

Վիչինին խայալինտէ տէ նէ մալլէր
վար քի , հասսէլէրինի իչլէթտիլի քեաի-
նաթ՝ տար կէլիւր : Խայալ իչլէր , ճօշար ,
պու տիւնեատէն ալա տիւնեալար իճատ
էտէր : Եէրլէրի վագթլարը աշար , իս-
թէտիլի կիպի եիւքսէքլէրէ չըգար , կիր
տապլարա էնէր , հավալարտա կէզէր ,
պիր Ֆիքրի իլէ տիւնեանըն եարատըլը-
շընը կէօրիւր : Պագէն եարատանըն սէ-
սինի իչիտիր քի՝ տահա եարատըլմամը

մախլուգաթը չաղըրըյօր : Եարատան ը-
լա պերապեր Տիչերին գըրսընա կիտեր
կէլըր, տիւնեալարըն աճէլէ գուրուլ
տուղուն կէօրիւր : Պիր տէ տէօնէր կէ-
լէճէք վագթլարընը կէօրիւր . վարըր
ճիւմէսինի հպէտիլիք գափուսունտա
պէլէր :

Վրյամէթ պօրուսունուն Տէյպէթ-
լի սէսինի իշիտիր : Սիւսիլէլէր պիրի
պիրի արտը սըրա ատիլ հաքիմին հու-
զուրունա չըգըփ, տավարըր Փասլ օ-
լունտուղուն կէօրիւր : Օլմուշու, օլա-
նը կէօրմէյէ գանաաթ էթմէզ, կէօզիւ
էօնիւնէ տահա հիչ օլմայաճագ շէյլէր
կէթիբիր : Օ գուտրէթլի խայալ՝ եէ-
նիտէն տիւնեալարա էմը հտէր եարա-
տըր . սնլար տա Տիչերտէն չըգըփ, Ֆիբ-
րին այնէսինէ եազըլըրլար : Տահա զիյ-
ատէսինի տէ եափար, թանդըրնըն եա-
րատամայաճաղը օլմագ շէյլէր ըհսմ է-
տէր, կէօզիւ էօնիւնէ կէթիբիր :

Հաֆըզատէ նէ խազինէլէր վար : Կէլ-
միշ կէլմիշ վագըթլարը հալա մէվճուտ
տուրլար կիպի մէյտանա կէթիբիր . կէլ-
միշ զաթլէրէ վիւճուտ վերիր, կէօլի-
լէրինէ ճան վերիր, կէլմիշ կէլմիշ շէյլ-
րին էօմըրիւնիւ, ըհնկինի խայալինէ կէ-
թիբիր : Կէլէնլէրին մուգատտէրինի շիւ-
տի թէքըար սէօյլէր . տիւնեա պիւթիւն
մահվ օլուփ, ինսան պօշ եէրլէրինտէ
եալընըզ գալսա պիլէ, պու հիքմէթլի

գուտրէթի՛ տիւնեայը եինն հիչէրտէն
ջգարըր :

Ինսանըն անղլայըը՝ նէ՛ աղիմ՝ գուտ-
րէթ տիր : Խայալին վէ հասսէլերին
սուլթանը , հիւքմիւնտէ օլան պու գուտ-
րէթլերի հուզուրունա կէթիրիր , սօրար ,
սօրուշտուրուր , քիմինի գապուլ էտէր ,
քիմինի ըէտտ էտէր : Օնլարըն թօփ-
լատըղը զախիրէյի թասհիհ էտէր , իչլեր ,
թէմիզլեր , հազ վէզնէսի իլէ խուլասա-
լարըն վէզն էտէր : Օնլարտան սէնաաթ-
լեր , իլիմլեր իճատ էտէր , տէվլէթլեր
եափար , գանուկլար գուրար : Իւնսիյ-
եթ պինասընա թէմէլ պրագըր , տօնա-
տըր , չարիլարընը ճանլատըր , վէ պու
աղիմ եէքիւնտէ՝ հօմիւր սէֆասընը իչ-
լէտիր : Նէթիճէի քէլամ եարատանըն
հիքմէթ լի թէրթիպինի՝ պիզէ պէյան է
տէն՝ պու անղլայըը տըր : Եօյլէ օլտուգ-
տան սօնղրա , ինսանըն մէշըէպ թէրպիյ-
եսինի՝ նէ՛ ուղուրսուզ սէպէպ իլէ իհ-
մալ էտէր :

Ինսանըն գուտրէթլերինտէ նէ՛ աճաիպ
գուվվէթ վար . քէնտիլերին թէքրար
թէքրար վիւճուտէ կէթիրիփ , էքսիք-
լերին թամամլամագ իչին , տուրմայըրի
չալըջըլար : Սէվտալարընտա աղիմ ար-
զուլերի , արզու էթտիքլերի շէյի էլէ
կէթիրմէյի՝ օլան գուտրէթլերի . ինսան
քէնտի սէրպէսթիյեթինտէ , քէնտի
զըսմէթինի քէնտի սէչիփ , քէնտի էլի

իլէ եափտըզը : Իմտի պէջլէ պիր զա-
 թին նէսի՛ էքսիք . միւտտէթի՛ մի . օ տա
 վար . վար , վէ պագը գըսմէթլէրինին
 հէփսինի թէքմիլ վէ հպէտի էտէր : Ին-
 սան էօլմէզ տիր : Պու էօլմէզլէյին նէ՛
 գուսուրու վար . մութլուլուգ . իսթէր-
 սէ , օ տա էլլինտէ տիր : Էյ ատամ , Փա-
 զիլէթի թանըրմըսն : Մութլուլուղու
 շիմտի վէրէն , վէ սօնղըայա վատ էտէն՝
 օ տուր : Կէօրտի՛նմիւ մայլինին խազի-
 նէսինի . հէմ գազայէ միւպթէլա տէյիլ ,
 հէմ իսթէտլէյին կիպի արթըրա պիլիւ-
 սին . վէ իթիբիբիմ վէսվէսէսի եօգ , է-
 մին սին : Պիլլըրմիսին Փազիլէթ իլէ նէ
 սաթըն ալա պիլիբսին . . . ալլահը :

Սէնտէ պու գատար մալ՝ օլտուգտան
 սօնղրա , ալթուէն սէնին նէնէ՛ կէրէք :
 Ալթուէն՝ քիշինին գարնընը աճըգտըրըի ,
 իհթիյաճընը արթըրմագտան ղայրի շէյէ
 եարամազ : Ա՛ զավալը , էլ իչին մալ
 պիրիքտիրմէյէ՛ քէնտինի թէփէլէմէնին
 ասը՛ նէ : Միւճիգաթլա աթան՝ պու
 զաիֆ նապըն տուրտուգլայն , պու է-
 սիր օլտուղուէն մալ՛ եաղմայա կիտէճէք ,
 թար ու մար օլաճագ . էլ էլլինէ , տիւշ-
 մէն գապընա կէչէճէք , վէ սօնղրատան
 սահիպօլանլար՝ քէնտի խաթըրլարը իչին
 վիւճուտ իփրանտըրան շաչընը զէվզլէ
 նէճէքլէր :

Օ կնկինլիքտէ ըահաթ էտէրիմ սան
 մա . մալին արթուլգճա՛ տահա արթըր-

մագ արզուսու տա պերապեր արթար :
 Սէվտանն տիւրթմէսինէ քիմ տայան-
 մըլ տըր : Խամ թամա՝ մէրհամէթսիզ
 մուպաշըր կիպի , տուրմայըփ եհնիտէն
 եհնիյէ սալեանէ պրագըր , իշին կերիսի
 ալընմազ . վերահաթլանմաղա թերթիպ
 էթտիյին կիւնլէր՝ սէն եագլաշտը տե-
 տիքճէ , ծնլար ուզագլանըր : Ֆազըրըն՝
 պարի իհթիյաճընտան զայրի սըգընթը-
 սը եօգ : Չէնկիսին տերտի իքի գաթ
 տըր . իհթիյաճըր կիւնտէն կիւնէ ար-
 թար , արզուլէրի՝ պերէքէթ իշինտէ ի-
 քէն , տուրմազ չօղալըր . հէմ իհթիյա-
 ճընը տիւշիւնմէլի , հէմ արզուլէրինի
 գանտըրմալը :

Հատտէն ալըրը զէնկիսիլէք պիր աղըր
 եիւք տիւր . քիշինին տէվլէթինի եա
 պաստըրըր , եա շաշըրըր : Բահաթլըգ
 օրթա գարսարտա օլուր : Ինսանն ասըլ
 սէֆասը՝ իհթիյաճտա տըր . իհթիյաճըր
 կէշտիքլէյն . սէֆասը գալմազ . ծնտան
 սօնղրա ֆէլէք նէ գատար իհսան էթսէ ,
 հասսէլէր տօլմուշ տուր , զիյատէ շէյ
 գապուլ էթմէզ : Պերէքէթ՝ ինսանա
 պէնտ սույու կիպի , գափուսուն գըրըփ ,
 պիրտէն պիրէ տէօքիւլէ , կերջի իպթի-
 տասը հասսէլէրիմիզէ պիրտէն հիւճում
 էտեր , լաքին շիտտէթի չօգ սիւրմէզ կե-
 չեր : Պիզ թապիաթին գուվլէթինտէն
 զիյատէյէ չըգամայըզ , գուտրէթլէրիմիզ
 տէն էօթէյէ կէչէմէյիզ . իսթէր իսթէ-

մէզ ամմէյե մահսուս օլան հասսէլերին տաիրէսինէ կիրիրիզ : Արը պիզէ պիր հօրնէք տիր . համոխի չիէքլերտէն՝ պալը գուվլէթի գատար ալըր . ինսանըն տա հասսէլերինին հօլչիւսիւ թէքմիլ օլ տուգտան սօնղրա , օլան շէյտէ թաթլըլըզ գալմազ : Օնուն իջին աճ կէօզլիւ լիւյինսիւն տաիմա ճէզասըն չէքեր . սէֆասը օլաճագ շէյտէ՝ պելատէն ղայրի շէյ պուլմազ : Մեվինճ՝ չօղա վարըրսա , աճըյա սէպէպ օլուր . վէ սէֆանըն իֆրաթը՝ հօլիւմ կէթիրիր : Իչպու հալի միզին թէհամիւլ հտէճէյի րահաթլըզ՝ ֆադաթ վիւճուտումուզուն սաղլըղը , ճանըմըզըն գուվլէթի , ինսաֆ իւզրէ խայըրը սէֆա՝ վէ եազ կէճէսի կիպի փաք վէ թաթլը սէվինճ տիր : Իգպալ գատէհի՝ մալիք օլանըն էլինտէ լէպալէպ տօլու տուր . ծնտան զիյատէ նէ տօլ տուրսա սըղմազ . քէնտի հագզընա տէօքիւլիւր , նաֆիլէ զայ օլուր :

Մաղրուր մալտար՝ քեամիլ ատամըն կէօզիւնէ մալինի չօք կէօսթերմէյլէ ալտատամազ . քեամիլ ատամ՝ ծնուն սըրըրընը պիլիւր , քիպրին եալանընա գափըլմազ : Չիյատէ ճէհալէթ ինսանա չօք իլիմ հօյրէտիր . զիյատէ զէնկինլիք տէ , զէնկին ատամա՝ սէֆասը ազ օլտուզընու հօյրէտիր : Մալ՝ հօյլէ ատամըն էլինտէ պիր պօշ օյունճագ տըր քի , տաիմա չօճուգլուզ էթտիրիփ , մէզարա վա-

ընճայատէք էյլէնտիրեր : Քիշի թա-
պիաթին տաիրէսինէ պաղլանտըգտան
սօնդրա , Փագըր օլմազ . լաքին խայալա-
թէ պաղլանըփ , եօլունու շաշըրըսա ,
էլպէթտէ սէֆիլ օլուր : Օ զաման քիշի
Ֆէլէյի քէնտիյէ սէօզ անղլամազ ալա-
ճագլը հտէր , քէնտի Ֆէլէյի պօրճլու օ-
լուր , զաճիլ կէլիփ պէնի սըգըթըրմա-
սըն տէյի եիւրէյի թիթիրէր : Չէնկին-
լիքտէ տէվլէթ արամազ , պիզի թագլիտ
հտէն մայմունուն շաշգընլըզընը թագ-
լիտ էթմէք տիր . քէնտի սուրէթի այ-
նայա վուրուր , կէրչէքտէն մայմուն զանն
հտէր շաշար . կէօզիւնիւ տիքէր պիր էյի
պագար . թութայըմ տէր թութամազ ,
էթրաֆընը սօլաշըր եաթըր , կէօրտիւյ-
իւ կէօլկէ ելէ կէլմէզ , տուրմայըփ գա-
չար , սէպէպի նէ օլտուղուն անղլայա-
մազ :

Ինսանըն խազինէսի ճան տըր : Ինսան
տիւնեայէ մալիք օլսա , խազինէսի արթ-
մազ . տիւնեա պիւթինն երգըսա , պիր
շէյի էքսիլմէզ : Ագլընը գուլլանան քեա
միլ՝ պախթը տա զէվզլէնիւր , էճէլի տէ :
Պիլիթ քի տիւնեանըն շէրէֆի պիթտիք-
տէն սօնդրա , քէնտինինքի տաճա սիւ-
րէճէք տիր : Վազըա ինսանըն պիւլիւք-
լիւյիւնէ նիսպէթէն՝ փատիշահ իւնվա-
նը պիլէ նէ տիր :

Հատուրզ հիսապսըզ սէնէլէր կէլիփ ,
էօմըիւմիւզիւն պիր տէմինի էքսիլթմէ-

մէք . պիր սապահ թի ասլա ագշամը օլ մամադ . պիր մէնզիլ թի կիթտիքճէ կի տերսին , կիտէճէյին մէնզիլ հքսիլմէզ : Պիր թիւքէնմէզ կէլէճէք վագթ . պուն լար ավահա մախսուս գուտրէթլէր տէլ իլ մի : Էյ փատիշահլար , պու գուտրէթլէր ըայանըզն էն էտնասընա տա վէրիլմիշ տիր . էյլէ օլտուգտան սօնդրա , ըայանըզ ըլա պիր թիւթպէտէ օլտուղունուզու քիպրինիղէ անղլատըն : Օնլար տա սիզին կիպի էօլմէզ տիրլէր : Սիզին գարընտաշարընըզ տըրլար , վէ օնլարը սէվմէյէ պօրճուսունուզ . վէ էյեր սահիհ պիւյիւյիւսէսիզ . օնլարը էթրաֆընըզտա քէնտի էմնալինիզ նագարըլլա պագմալըսընըզ :

Հ Ա Շ Ի Յ Ե Ի

(*) Պէն ճէննէթ աթէլինին փարչասըլմ տէյի ճան էյիւնիւր . էյլէ իսէ աթէլ կիտի կէօյէ տօղրու չըգմալը . էլիմիզտէն չըգաճագ շէյլերէ , վէ է ճէլ պիզի սյըրաճագ էլլէլէրէ սարըլմամալը . վէ ճանըն պիւթիւն ճահտի զայրէթի վէ հիւնէրի , կէօլէրէ չըգմագ իչնի , քէնտիլէ քանտա վէրէն զաթէ տօլլու ուչմագ օլմալը : Վաքին քէօր թամա էօլունու շաշըրտըր , չամուրա տալըրըր . վէ ճէննէթտէն զայրի եհրտէ պուլըւնմայան իզզէթին իգուպին ասըլ քէնտի տիր՝ էլէ կէթիրտիմ տէյի , պիր խայսիլ իզզէթ իգպաշ իլէ ալտատըր : Պու ճիւմէ իլէ խալքըն ադըլըլըգ աէտիլի պու տուր : Հէր շէյին զաթիլի թէպտիլ էտիփ , խիւաֆը հագ եհրինէ գօր , վէ պիր եհնի թարզ ադըլըլըգ փէյտա էտէր թի , կէօլմէրլի քիլէյի ալտատըր , վէ հաթթա ադըլը սըրասընտա

օլան ատամլար պիլէ իթիպար էսիփ, մէթանէթ վէրիբէր : Մալթ պիլը շէյտէ ագըլը օլմագ՝ եէքիւնէ նիսպէթէն տէլի օլմագ աըր : պու նիզամ իւզըն էն ագըլը օլան՝ ագըլըդ տըր, էն զէնկին օլան՝ Փագըր աըր : պիւշիւքըլէ իըրսըմ վար տէյէն ասամա՝ հիչ իըրս եօգ : վէլհասըլ պիլը ասամ թախթ իւզէրինտէ օթուրմուշ պիլէ օլսա, էինէ խօր, էինէ հագիր տիր տէյէ պիլըրիզ :

(Բ) Պիւշիւքըլէք սէվտասը, զէվգ սէֆա, քիշիի սա-հիհ մութուռ էտէ պիլըրէրմի : Մահիհ սէֆա՝ փաքըլքտէն զայրի շէյ իլէ օլմագ վէ էիւրէք բահաթի՝ ալչազ կէօնիւտէ օլուր : Շիմոիլէք պիւշիւքըլէք սէվտասըլա սէֆա հագըրնտա սէօյլէշէլմ : Մթինանըն քէմէր ալթը մէտրէսէսինտէ, տէրսլէրինի պու իքի մատտէ իւզէրինէ վէրիբէր իտի . եոււնանի տէվըրէրինտէն սօնըրա, տա պու մատտէլէրի չօգ սէօյլէշտիլէր : Նըքին մասըահաթ հայա Փասը օլոււմուշ տէյիլ տիր : հայա մուպահէսէսի էլլէմ տիր : Վէ պիւթիւն ինսան գըսմընա տաիր պիլը մատտէ տիր : Պէն սէնին տէյէճէյինի պիլըրիմ . պու իքի սէվտատան ազսոտ օլան ատամ հանի, պոււնըրտան միւնէզէհ օլան կըլէյա նէրտէ տիր : Սօն տէյէճէյին պու տէյիլմի Լօրէնցիոս . պոււնտան զայրի սէօյլէյէճէյին վար մը : Պոււնըր տա սանա գարըք տըր : Պիլ էօսիբիւմիւզ օլ տուգճա պաթագըրա կիրիփ չըզըլի, թէհլէքէլէր աթըլըլի, պօշ կէօլկէլէրին արտը սըրա՝ մը սէյիրտէճէյիզ : Պիր ճիւզի իւլըլէի էլին, գարանըն տէրէալըն գազըլընա մէյտան օգուրուփ, իսամ թամարն պիլը մուրտար քէարը իլին, ճէննէթին իւմիտինտէն, ինսանըն ըիւթպէսինտէն ըիւճու էտէլմ մի : Տիւնէալըն վագթի ախրէթին էպէտիլլինի կէօրիւմէզմի էտէյօր : Գըլընըն պիլը գոււմ տանէսի տէնիզին էնկինըլլինի էօրթէրմի : Թօփրալըն պիլը քէսէյի՝ կիւնէլըն քիւրէսինէ փէրտէ օլուրմու : Մալին շէրէֆին պիլը պու տէրէճէտէ քէօրլէյէճէք գոււվէթմի վար : էյ Լօրէնցիոս, մալ շէրէֆ քէնտիլէր քէօր օլուուգըրըն իսպաթ էտէրուէմ, տէյէճէյին գալըր մը : Սէօյլէտիլմէ թասաճճիւպ միւ էտէյօրտոււն : Մանի տէյիլ, սէն էինէ թասաճճիւպ էթմէտէ օլ : Պու իքի սէվտա՝ ինսան գըսմընա ճին կիպի էզլէիէթ էտէր . էզ ճիւմէ սէնին էիւրէյինի զասլթ էթմիլէր քի, կէօլէրինի կէօյէ :

րէ չէ վրէժէյորտուն : Սէն նէ պիրիի թանըրըն , նէ սպիրինի . օնչարք սէն պէնտէն էօյրէն : Պէնիմ պու սօհպէթիմ մասլահաթըրդտան խարր՝ կէօրւնիւր . շաքին ապը պահսիմիղէ միւթապլիւք տիր :

(4) Սէն պիւլիւքըլւք թամարըր թանըմազըն . սէն օնուն սալթ տը էիւզիւնիւ կէօրիւրսիւն . զսթի նէ օլտուղունու կէօրսէն , իքրահընտան թիւլէրին գաւ դար :

Սէնին պաշընա Ֆէլէյին թապտըը սօրղուճ սալլա նըրի , սէնի էլէրտէն սէչէ կէօրսիւն . Ֆաիտէսի նէ թի . ապըլ շէրէֆ օ տէյիլ :

(7) Պիր պոյա փօսթտա օթուրան ատուո՛ պիր Ֆօտուլ տիւլէնճի տիր թի , սասագա տիւլէնտիյի էէր . սէ պիւլիւքըլւք սաթար :

(է) Քիւլիյի էպէտի շէրէֆէ նաիլ էտէն՝ Ֆաղիլէթ տիր : Ֆարաուն թէփէլէրի էըգըլտըգտան սօնըրա , օ շէրէֆ էիինէ էտշար . — պու հագ մատտէնին թէմէլի նէ տիր . ճանըն էօլմէզ օլտուղու տուր :

(4) Ճան քէնտի ալա ըիւթպէսինի թանըրփի , տիւ նեանըն հայլանի չամուրունտան այրըըր . քէնտի մէր թէպէսինէ չըգարաա , օ զաման հաղէթի աաէմին էվլատըրը , գըրլարըրդտա օրմանլարըմըգտա կէզէն ալլիլէրտէն էիյիալէրտէն Ֆարգ օլուրլար տա , ինաս նա էագըջան մագամա կիրիլէր : Պիլ պունա թանն էթմէլիյիլ . պիղի թահրիք էտէն սէվտա պու օրմաըր :

(է) Մէլաիքին թապիւթի պէլքի ինասնըն գըլտա էթտիյի գասար ալա տէյիլ տիր : Չիրա տիւչէ պիլէն՝ տիւշտիւքտէն սօնըրա , գալգա պիլէնտէն ալա նիլէն օլմաըրըր : Մէլաիքտէն սօնըրա ինասն սըր , վէ մէ լաիքաէն ուզագ տէյիլ տիր :

(ը) Պիւլիւքըլւք թամարնտա էանղըըլըըն օլտու մունա՛ սէնի իլգամ էթտիքտէն սօնըրա , մալ թա մարնտա տա փէք ագիլ օլմատըրըր իսպաթ էտէյիմ : Իրատըրըն տէֆթէրինի սանա թասահէ էտէյիմ տէ , ոօղրույա տահա մութապըգ՝ պիր էէնիսին կէսուէն . ըրէյիմ :

ՕՆ ՊԵՇՏՆԱՒ ԿԵՂԷ

ՏԻՒՆԵԱ.

Պիղիմ տիւնեատէ եաշատըլըզըն
իւճրէթի նէ տիր. շամաթատան սեր-
սէմ օլույօրուզ, թօզտան թօփրագտան
պօղուլույօրուզ, իշտէն զահմէթտէն եօ-
րուլույօրուզ, վէ հօմր իւլէ էճէլին ա-
րասընտա օլան գալըն փերտէնին չիւ-
րիւքլիւյիւնիւ հիչ տիւչիւնմէյօրուզ: Փօ-
տուլ ատամս պագարըմ, էօթէ պերի
սերսերի կէզեր, խալգըն նագարընը տի-
լէնիր: Ե՛հլի սէֆա օլան՝ զէվգ ուղու-
րունա վիւճուտունու թէփէլէր: Պուն-
լարտան տէլիսի՝ մալ, պիւյիւքլիւք սէվ-
տասընա սուսայրփ քէօփիւրիւր: Հեր
պիրէ պիրէր պօշ չօճուզ օյունճաղընա
ագըլ վէրմիշ, ըիւզկէտարըն չալգատըղը
զերրէլէր կիպի, հավալարտա չալգանըփ
եաթըրլար: Լաքին չօղա վարմազ, օ
կէօզլէրինտէ փարլայան խայալաթ սա-
ուչուր, իւմիտսիղլիք գարանլըղը պա-
սար. քէնտիլէր տէ նապէտիտ օլուրլար:
Հայ հայ. ինսան տա, հէվէս էթտիլի
շէլէր տէ՝ հէփ պօշ տուր, հէփ Փանի
տիր: Պու տիւնեա պիր խայալ փերտէ-

սի տիր, իչնստէքի կէզէն ինսանլար պօշ կէօլկէլեր տիր. արատրգլարը շէյ քէն տիրէրտէն տէ պօշ տուր: Կէրէք պօշ շէյլերէ սէվինէն ատամ, կէրէք կիւճ օյուն ճագլարա ճիտտէն եօրուլան ատամ, պիր պիրինէ պէնզէր տէլիլեր տիր: Պիրի գուրու շէօլլերի կէզէր, օպիրի շէնքիլ տաղլարը. պիրի վագար սաթարագ, պիրի կիւլիւփ օյնայարագ մահլ օլմաղա կիտերլեր:

Ղօրէնցիոս, մատամ քի էպէտի ալլահ էագլաշլլօր, վէ տիւնէանըն պօշ շէյլերի քէօփիւք շիշէփի կիպի սուլուն էիւզիւնտէն տաղլաճագ տրը. պիզի խօրլայան տիւնէա իւնվանլարը, սօյ քիպարլըզ, ըիւթպէ պիւյիւքիւյիւ նէյէ լազըմ: Սէն րահաթը՝ տիքէն իւզէրինտէ արայօրսուն. սէնին ճանըն խայալաթէ գափըլմըշ, վէ քէնտինի թէփէլէտիյին՝ սահիճ զահմէթլեր եօրզունլուզունտան սօնզրա, ուլուշուր իգպալ ըիւյասը կէօրիւրսին:

Պարի սէնի տիւնէայէ պաղլայան սիճիրի շէօզէյիմ: Սէօյլէյէճէյիմ ալէս-սէվլիյէ տիր. լաքին էյեր ալլահ տուամը գապուլէտերսէ, պէյթլերիմ ալէք-սէվլիյէ օլմաղ: Պիր քէրրէ քէնտինէ կէլիփ, տահա սահիճ էյիլիլեր արզուլէմէյէ պաշլարսան, սէն տէ շաշարսըն: Ահտ օլսուն, սանա արզու էթտիյին շէյլերի՝ իբրահ էթտիրէյիմ: Կէրչի պու պէնիմ

մերագի պէյթլէրիմէ՝ մէշրէպի պօզուգ
ատամլար պէյկէնմէյէճէք, լաքին տ լիւեր
եիւզիւնիւ էքշտիր տէյի, հագ օլանը
սէյլէմէմէլի մի :

Տիւնեանն թէվարիտ քիթապընը՝
պիր քէրրէ աչալամ. պագալամ նէ պու-
լուրուզ : Ֆէլէյին օյնագլղը, թապիա-
թին իհթիյաճը, գարըլարըն խայընը-
ղը, էրքէքլէրին գանստ ու զարագը. պուն-
լարտան գանթի նագար, տիւնեա եիւ-
զիւնտէ հօթէն շէօհրէթ պօրուսու քի,
օ տա էքսէրիյեա պիր մուսիպէթ խա-
պերի տիր : Հէր սէյլէտիյի՝ սէյրինէ
տուրան խալգա, պէնի ատեմին Ֆէլա-
քէթլէրինի նագլ էտէր : Տիւնեանն
եարատըլըշնտան պերի, թէքրար թէք-
րար սէյլէտիյի՝ տիւնեանն մուսիպէթ-
լերի տիր քի՝ սօնու կէլմէզ : Օ տուր-
մայրի տէվը օլան սէնէլէր՝ տէրտիմի-
զի պէլամըզը էվլատտէն էվլատէ նագլ
էթմէյէ էօրղունլուգ ալըր սանըրսըն :
Սաաթլարըմըզ Ֆէլէյին չարխըլա տեօն
տիյիւ եէրտէ, նիչէ ազիմ էօմիւրլէրին
թէլի գըրըլաղըն հէր կիւն կէօրիւր-
լեր : Հէր սաաթըմըզտա պիր մուսի-
պէթլի ագապէնին էանը սըրա, պիր տէ
կիւլէճէք Փըգրա վար : Վապթի էօմիւր
թէվարիտինէ՝ պէյլէ պէյլէ պէնի ատե-
մին տէրտ ու պէլասընը տէրճ էտէրէք կէ-
չէր կիտէր :

Եւ թանղըր, սէն քի պիզէ խայըրը

կէօզ եաշը տէօքտիւրմէյ իչին, պաշըմը զա միհնէթ Թուֆանը եաղտըրըյօրսուն. սէն սէօյլէ, պու տիւնեա նէ տիր: Սէ նին էմրին իլէ հիչլերտէն հավայա չըգմըլ պիր խաֆիֆ պուղու տուր քի, պիր անտէ տաղըլըփ հիչ օլաճաֆ: Կիւնլերի սայըլը, միւտտէթի՝ իչինտէ պէսլէտիյի էվլատլար կիպի Փանի, ծնլար կիպի էօլէճէք. վէ սօն կիւնիւ եազլաշըյօր: Պու ճիւմլէ իլէ ինսան էվլատը, կերէք քէնտի, կերէք տիւնեա, մէթին տիր էպէտի տիր կիպի, իւղերինտէ օյնաշըր տուրուր: Վէ սէն, եա՛ էպէտի ալլաճ, սէն ծնլարա պիր ըիւյա կիպի սին:

Վէ՛ տիր պու տիւնեա, նէ տիր. հիչ մանասը եօգ՝ պիր ալայ խայայլի վիւճուտլար մէքեանը տըր: Պիր Թարլա տըր քի՛ աշըլան չիչէքլերի՛ մէյվէ կէօսթերիր, լաքին վէրմէզ. պիր գօրգունճ չէօլիւթան տըր քի՛ հէր եերինի տիքէն պասմըլ, կէզէն սէֆիլին՝ հէր աթըմտա այաղըն գանա պուլար:

Վէ տիր, նէ. պիր Փըրթընալը տերեա. իւղերինտէ կէզէնլէր՝ ժերվասըզ գուրսանլար տըր. օլան մալլերի՛ սույուն եիւզիւնտէ կէզէր: Ֆէլէք պիր իւֆիւրիւփ, տէնիպի չալգայաճաֆ օլուրսա, պիր ումաճազլարը տաճա գալմազ: Պին Թէքնէտէ քիւրէք չալարլար, հէր պիրիւնին պայրաղը պիրէր ըէնք: Հիչ պիրիւնին եիւրէյի ըաճաթ տէյիւ. էն լիման.

լըզ վաղըթտա գօրգոյուլա իւմիտարաւ սրնտա չալցանըրլար եաթըրլար: Հէ֊ փիտի եէլքէնլէրին տօլտուրմուշ, իգ֊ սլալէ տօղըու կիտէր: Լաքին իլմի էօ նիւնէ փուսուլա էտէն, Փազիլէթիքէն տիյէ երլտըզ թութան, փէք ազ տըր: Հէր քէս՝ ազ չօգ՝ Ֆէլէյին օյնագլըղըն տան շիքեայէթ էտէր. կեահ տալըալարըն թէփէսինէ չըգար, կեահ չուգուրունա էնէր. եօլլարընտան ուզագ գալըրլար: Տալըալարըն արասընտա սըգըլըփ, պիր պիրլէրինէ զըտ նէֆսլէրինին չիւքմիւնէ կէօրէ՝ պիր պիրինէ չաթըլըփ, Ֆէլէյին Ֆէլաքէթինտէն զիյատէ՝ քէնտի ագըլըզլըգլարընըն պէլասընը չէ֊ քէրլէր:

Եւ էօրֆիւ տիշ տէնիզ, սէն ինիլ տէյէն տալըալարընլա վաթանըմը գուլաթմըշ սըն. նիչէ՝ ճանլար, նիչէ նէ֊ Ֆէսլէր եութմուշտուն. ինսան էվլատընը եութմաղա՝ ալգը աչըգ պիր կիրտապ սըն, էճէլ՝ մուսիպէթլի գափուսուլլա սէնտէ չիւքեուլէթ էտէր՝ պիր ազիմ մէզար սըն. պու տիւնեանըն միհնէթի նի, էօմիւրլէրին մուսիպէթինի, այնէ կիպի կէօզիւմ էօնիւնէ գօյօրսուն:

Չաղըմըզըն էվվէլ պահարընտա, վիւ ճուտ սաղլըղը եիւզիւմիւզտէ փարլարքէն, տամարըմըզտա գուլվլէթ ճէվլէլան էտէրքէն, շազլըգ եիւրէյիմիւզտէ չըրիւնըրքէն, վէ էօմիւրտէ թէճրիւպէ

միզ եօզ՝ եաշամնտա տաճա միւպթէտի
 իքէն, իւմիտէրէ գափըլըր, արգուլէրին
 էօնիւնէ տիւշեր, սէվինէ սէվինէ փաւա
 մարը քէսէր, կնկինէ աթըլըրըզ : Շաշ
 գըն շաշգըն կէօրտիւյիւմիւզ ըիւյալէր
 տէ, հէր հաւա, հէր երլտըզ պիզէ եար
 տըր : Հէր քէս աճէմի կէօնիւնիւն ար
 զու էթտիյի մուրատէ էրէրիմ իթիգա
 տի իլէ եօլա չըգար : Լաքին գատէր
 տէրեասընը իսգանտիլ էտէ պիլէն քիմ :
 Պու ագըլըրը տէլի գանլըլարըն չօղու՝
 իմտատըզ հիւնէրսիզ եօլա չըգըի, ա
 գըպէթ թէտպիրսիզ կէմիճիլըլէրինէ
 գուրպան օլուի, թաշա օթուրտուրլար :
 Պազըսը կէմիսին էյի գուլլանլըօրքէն,
 ափ անսըզ պիր գասըրդա չարփար՝ եօ
 լունու շաշըրտըր, տէօնէճէք իւմիտի
 գալմազ : Րիւզկէարլարա տալլալարա
 գարշը ճէնըլէշմիշ ատամ՝ ճէսարէթ
 քէսպ էթմիշ տիր, էինէ եօլունու պու
 լա պիլըր : Օ գատար դայրէթ, օ գա
 տար գաճմէթ լիմանը տէյեր : Օ սըգըն
 թըլար արասընտա լիմանը կէօրիւրլէր :
 Լաքին իշթէ լիմանը պուլտուգ տէյի
 սէվինտիքլէրի եէրտէ, էինէ կէօզլէրին
 տէն զայո օլուր : Տալլալարը նաֆիլէ
 տէօյերլէր եաթըրլար : Քէնտիլէրինի
 կիրտապա չէքէն ֆէլէյին սուլարը՝ քէն
 տի քիւրէքլէրինտէն զօրլու տուր, չէքէր
 պաթըրըր : Լիմանլըզ հաւատա պիլէ
 նիչէլէր պաթմըշ տըր : Տալլալար աջը

լըր... կէմիլէրի տալար... տալա կէ-
 լըր իւզէրլէրինի հօրթէր, ատլարըլա
 սանլարըլա տիպինտէ գալըրլար: Իրթէ-
 սի կիւն՝ տիւնեայէ կէլմիշ օլտուգլարը
 պիլէ պէլիսիզ օլուր: Արտլարընտա
 պրագտըգլարը պիր գաչ կիւնլիւք շէօ՛՛-
 ըէթ՝ էլլէրին նէսինէ հարար: Պաթմըշ
 կէմինին պայրաղը կիպի, սույուն էիւ-
 զիւնտէ պիր ազ տա՛հա սալլանըր, սօնը-
 րա օ տա պաթար: Պիր Չէզար՝ տիլլէր-
 տէ սէօլէնիյօր, լաքին պինի ունուտոււ-
 մուշ, իշթէ պէօլէ միւլահազասըզ տէ-
 լի գանլըլար՝ պունուն կիպի պին թա-
 րիգ իլէ զայ օլուր: Պիր մուվաֆըգ երլ-
 տըզ ալթընտա տօղմուշ, Ֆէլէյին սէվ-
 կիւլիւսիւ՝ եէլքէնլէրին տօլտուրուփ, ար-
 զու լիմանընա տօղրու կիտէնլէրտէ՝ մու-
 րատա էրմիշ գա՛նջ քիշի գալըր. վար ըսա
 տպ՝ չօգ սիւրմէզ, ծնլար տա շէքէայէթէ
 պաշլար: Ինսան տըրլար, ինսան էմին
 օլամազ: Ֆէլաքէթտէն գուրթուլմուշ-
 լար ըսա, թապիաթին էլինտէն տէ գուր-
 թուլա պիլըրլէրմի: Վագըլթլար՝ գուվ-
 վէթլէրինին թէմէլինի սէօքէր. սէնէ-
 լէր՝ էօմիւրլէրինին զաիֆ պինասընա
 տուրմայըփ գազմա վուրուր: Պին գա-
 զատէն գուրթուլսալար, էլպէթտէ է-
 ճէլէ չարփարլար, ագըպէթ պիր Ֆըր-
 թընատա զարգ օլուփ կիթմէլի տիրլէր:
 Օ պէպիւրլէնտիքլէրի իշկիւզարըգ՝ է-
 ճէլին աճըսընը արթըրմագտան զայրի

իշէ եարամազ : Ա՛Տ, տիւնեայր հտիւնէյօրքէն պրագրի կիթմէք՝ նէ կիւճ շէյ տիր . պունճա զահմէթ, պունճա մէշագգաթ ըլա հտինիլէն տեղլէթի՝ տատմա զա հազըրլանըյօրքէն, շունտա իսքեան հտէճէյիմ տէյի, կէօգիւ հօնիւնտէ եա փրլան սարայտան հօլիւսիւ չըգմագ՝ նէ մուսիպէթլի հալ տըր : Ա՛Տ, ա՛հ . թէմէլլի սարայր՝ երլտըզարտան եուգարը գուրանլար եափար :

Տիւնեանըն տերտլերի իւզերինէ պիր փերտէ չէքէլիմ տէ, տէյէլիմ քի պախթ պիզիմ էլիմիղտէ տիր . լաքին զէնկին տէ տիյիմիզ, պիւյիւք ատամ տէտիյիմիզ, վա գիտէ նէ տիր : Ինսանըն սէֆիլլիյինէ կն պիւյիւք իսպաթ՝ ինսանըն կն պախթլսը տըր : Պու կիւն պագարսըն եիւզիւ կիւլէր, եարըն կն հտնա գուլունտան սէֆիլ օլուր : Միւհթաճ օլտուղու կիւն՝ իսային պախթը եիւզիւնիւ աչար, էյի կիւն տօթլարըլլա պերապէր, նէ օլտուղուն պէյան հտիփ, քիշինին եիւրէյինի տաղլար : Մալիլինտէ նէ Փադըրլըզ չէքիլըր . էլտէ հիւքիւմ վար, գուտրէթ եօգ . օ քիպիր ինվանլարը ալթընտա՝ սայըսըզ պէլլար սապլը տըր : Ահլհասըլ պու տիւնեանըն Փըրթընասընա գարչը գօյաճագ՝ Փագիլէթ տէմիրինտէն զայրի եօգ : Քէօփիւրմիւշ տալլալարընտան պիլէ իմտատ պուլան՝ եալընըզ Փագիլէթ տիր : Քիշի Փագիլէթլէ, մէղարա վար-

տըզը վաղըթ պիլէ , սէլամէթ լիմանը-
նա կիրեր կիպի վարըր :

Եւ Լորենցիոս , պէն տիւնեանըն պե-
լալարընը սանա հէփ պիր եերտէ գա-
րըրդ կէօսթերտիմ : Էյէր հէր պիրինի
պաշգա պաշգա ըհսմ հտիփ , տահա սէչ
քին կէօսթերտիմ , տահա մուսիպէթլի
կէօրիւրտիւն : Ինսանը հէր պիր չաղըն-
տա պաշգա պաշգա կէօրտիւքճէ , տահա
զիատէ ահ էտերսին : Սէնին օլլուունու
սէօյլէյիմ , ծնա պագ : Սէնին օլլուն պա-
պալարըն էն էյիսինէ , անալարըն էն Ֆա-
զիլէթլիսինէ լայրգ պիր հվլատ տըր :
Օնուն գըսմէթի՝ սանա նասիհաթ օլ-
տուն : Կերչի ինսանըն եիւրէյի թաշտան
եափըլը տըր , լաքին պապանըն եիւրէյի
երմշագ օլուր : Սէֆիլ հագ՝ քիշիսին հվ-
լատընա տաիր օլտուղու հալտէ , պապա-
նըն գալպինէ զիյատէ թէսիր հթմէք կե-
րէք . ծնուն իչին սէնին տէ գալպինէ տօ-
գանըրփ , ինշա-ալլահ Ֆաիտէսին՝ կէօ-
րիւրսին :

Տահա չօգ օլմատը , սէնին հվլատըն
պիր զաիֆ վիւճուտ՝ հիչէրտէն տիւն-
եայէ կէլտի . պու կիւն պիր ճահիլ չօ-
ճուգ տուր : Տիւնեայէ կէլինճէյէաէք
զահմէթի անասը չէքտի , ծնտան սօնը-
րա սէն պաշլատըն չէքմէյէ : Լաքին սէ-
նին օ մուհապպէթ իլէ գայըրման՝ տիւշ-
մէն կիպի զապթ հթմէք գատար տըր :
Պու սէվտիյին հվլատը՝ աճապա կիւնտէ

գաջ քերրէ՝ մնայուզ չէճրէ իլէ մահ
 գուն հտերսին : Անճագ սէն ծնու պէօյ
 լէ սերթ թուծման լազըմ տըր : Յօ
 ճուգլուգ սեվտալարընը գըրար : Պի
 թագէ ֆիտանը թէճիքէսիգ պիւյիւթ
 մէք իլին , էթրաֆընա պէօյլէ տիքէն
 չալըսը չէքերլէր : Օնու տահա քէնտի
 ագլընա պրագմագ օլմագ . իտարէ հտէ
 ճէք պիր զապթլը գլաղուզա միւճթաճ
 տըր : Գօրգույու պիլլյօր . հաթթա կիւն
 տէ պիր գաջ տէֆ՝ա կիւլ պէնգի սօլար ,
 գօրգագ կիօղլէրինտէ եաշարը փարլար :
 Զավալը չօճուգ , կիւնահարը օլտուղու
 նէյլէ եարար : Տօղան գուտրէթլէրի թէր
 պիլլէ իլէ պաղլանըր . գապահաթ իլլէ
 մէյլէ տահա գատըր տէյիլ իքէն , աղլա
 մագ մէշգ հտէր : Գապահաթլը օլմա
 տան , սէֆիլ օլուր : Հէմ կիւնահարը
 տըր , հէմ մահգուն : Փագըրըն չէքտիլի
 նէ գուլում տուր : Լաքին իղմագ էթ
 սէն , տահա պիւյիւք զուլմ օլուր : Իլթէ
 պիզիմ հալիմիգ պու տուր : Կէլէճէք վա
 գըթ իգպալլնին՝ շիւպհէլի իւմիտինի ,
 շիմտիքի վագթին տերտլէրի իլէ , երւ
 լարճա չէքիլէճէք մէշագգաթ ըլա սա
 թըն ալմալըրը : Պու աճըր չէքմէյլէ պա
 պա օլմագ լաղըմ մը :

( )ղուն պիւյիւտիւ , արթըգ չօճուգ
 տէյիլ . սէնին թէրպիլէն իլէ ֆագիլլէթէ
 մէյիլլի պիր էիլիտ օլտու : Ուսթա զապ
 թընտան չըգտը , քէնտի պաշընա օլտու .

ղունա կիւ վէնիփ, զապթը բապթը պրագ-
տը, տիւնեայէ աթըլտը : Հէլէ շու գա-
տար էօյտիւքէրի տիւնեայը էլէ կէթիր-
տի . օն սէնէ զահմէթ չէքտի ամմա, շիմ-
տի պիւթիւն սէֆասը քէնտիսին օլտու :
Կէֆաիտէ . Էվվէլքի պրագտըղը ուս-
թատան սերթ՝ տիւնեայը պուլտու : Ֆիբ-
րինտէ՝ նէ թապիաթտէն պին մէշագ-
գաթլա էօյրէնտիլի մէշգ գալտը, նէ
գալպիսին իլՏամը . վէ քիթապլարտա
օգուտուղու ֆաղիլէթ տերսլերինի Տէփ
ունութտու : Լաքին չօգ սիւրմէզ, անդ-
լար քի, Ֆաղիլէթին աղըրլըղ՝ պէտ
խույտան չօգ խաֆիֆ տիր :

Եվլատընը տիւնեայէ սօգանլար նա-
սըլատամ տըր : Հէփ տիւնեայէ եափըշ-
մըշ, տիւնեատէ սիւրթիւնիւր, պիր սիւ-
րիւ տիւնեա ատամլարը տըր : Գու մահ-
ճուպ միւսաֆիրի՝ չօդտան պերի արղու
չէքտիլի միւֆերրիճ ճէմլյեէթլերինէ ա-
լըրլար, իքրամ էտերլէր, օգշարլար, սէ-
վերլէր, մուհապպէթ կէօսթերիրլէր .
լաքին օնլարըն նէ խաին օլտուղունու
չափուք անդլար . վէ տօսթլուգ սէտիք-
լէրի շէյի զէվգլէնիփ, եիւրէք երմշագ-
լըղընը թագսիրաթ սայտըգլարընը, վէ
քէնտի ագըլլարըլա՝ եիւրէքլերինտէ ա-
ճըմագ հասսէսինի քէօրլէմիշ օլտուգ-
լարընը, քէնտիլէրի շան ատտ էտեր՝ ալ-
չագ Տէրիֆլէր օլտուղունու կէօրիւր :
Հաղիգաթլըլ ատամ կէօրիւնմէյէ ու-

Թանճուրլար . վէ իւզերլերինստէ պիր էք
սիք պէտ խույ վար ըսա , ծնու տա վար
կրպի կէօսթերմէյի՝ քէնտիւրէրէ իֆթի-
խար սայարլար : Եալանը տօղրուտան
զիյատէ սէվերլեր , տօղրույու , տօղրու
սէօյլէյէճէք եհրտէ պիլէ , թէք Եալան
սէօյլէմիշ օլալմ տէյի , տօղրու սէօյլէ-
մէզլեր . սանըսըն քի , պէտ ամէլ իշէ-
տիքլերի եհրտէ եհրէքլերի խայր ամէլ
ֆէրահը տույար :

Այ Լօրենցիոս , սէն պունլարա թէհամ
միւլ էտէ պիլիւրմիսին : Եալանճըլըգտա
սաչ սագալ աղարթմըշ , ատամ ալտաթ
մատա մահիր օլմուշ , շէյթանլըգտա թէ-
ֆէննիւն էթմիշ հօգգապազլարըն արա-
սընտա՝ էվլատընը կէօրիւրսէն , էօլքէ-
նի զապթ էտէ պիլիւրմիսին : Օնլար թաշ
եհրէքլերինէ պիր Եալտըզ վոււրուփ ,
խըյանէթ լերինի կիզլերլեր , խաին թէտ
պիրլերինէ պիր գալըն փերտէ չէքերլեր .
վէ սէֆէր թէտարիքի կէօրտիւքլերի եհր-
տէ պարըշըգ սօհպէթի էտերլեր . տիւ-
լերի ֆիթնէտէն իպարէթ , գալպլերին
տէ սատագաթ էօգ : Տիւնեատէ կէզ-
մէյէ պաշայալտան պերի , պիր պիրինէ
չաթըփ սիւրթիւնմէտէն՝ եհրէքլերի
նասըր պաղլամըշ , տույմազ օլմուշլար :
Օղլունուն սատըգ տօսթլարըլըգ տէյօր-
լարմը : Եալանճը հիլէպազլար . . . պէ-
լի . . . տօսթլարը տըրլար , իշէրինէ Եա-
րայընճայա գատար : Լաքին հիսսէտար

օլմատորդւարը հէր պիւր էյլէյինէ՛ եիւրէք-
 ւերինտէ գըզգանճլըզ վար, զարար վէ-
 րէճէք պիւր Ֆըրոսանթ պո՛ւլտուգլայն, պաշ
 տիւշմէնէրի օլուրլար: Օղունու աճը-
 րըմ՝ քի, հէր քէսին պաշընա կէլէն՝ օնա
 տա գըսմէթ օլույօր: Սէսին էվլատըն
 գօնուշմատա թաթլը, տօղրուլուղու սէ-
 վեր, տիլի եիւրէյինէ ույղուն, հէր քէ-
 սէ կիւլէր եիւզ կէօսթէրիւր. պիւր էլը
 կէօքսիւնտէ, պիւր էլի ճէպինտէ. քէն-
 տիլի մէտհ էթտիրմէտէն չէքիւիւր, տօս-
 թունտան սըրըրընը էսիրկէմէզ, եիւրէյ-
 ինի աչար: Վա՛հ, վա՛հ. աչըզ եիւրէյ
 իլէ օ եարամազլարըն արասընտա կէզէյ-
 օր, հէր պիւրի պիւրէր օգ վուրույօր սա-
 նըրըմ:

Տիւնեատէ եաշայրի, եիւրէք օյնաթ-
 մալարը չէքէ չէքէ՝ խալգտան էմնիյէե-
 թի գալտըրըի, տիւնեանըն տօլաշըզ
 եօլլարընտա, վէ գալպլէրինի խըյանէթ
 թարիգլէրինտէ, վէսվէսէ իլէ կէզմէյի
 էյրէնինճէյէ գատար, նէ ա՛հ ու վահ-
 ւար չէքէճէք. մութլու, էյէր օնու տա
 էյրէնինճէյէտէք քէնտի Փազիլէթինի
 իթիրմէզսէ: Չիրա տիւնեանըն պօ-
 զուգլուղունտան սագընմագ իլմինի էյ-
 րէնմէյէ, պօզուգլուղա եագըն վարմա-
 լը, վէ եագըն վարտըզլայն էքսերիյեա
 քիլիյէ սիրահէթ հտէր: Պու պապտէ քի-
 շի քէնտիյի հըֆլ էթմէնին պիւր թարի-
 գի վար. ճանընը փէք թութուփ, քէն-

տիյի զապթ Էթմէլի, Եօզսա պիր տելի
 գանլը՝ վարա վարա պազը քէօթիւ իւ
 լէթլեր փէյտա Էտեր քի, ճանընըն զա
 թի այարը թէնպիլ օլուփ, պի էյեի հա
 լին պահասընտան տիւշէր: Ալէմէ ույ
 ուփ, հէր քէս իլէ իւնսիյեէթ Էտէ պիւ
 մէք իչին, մէշրէպիւնի պօզուփ, քէնտիյի
 ալչազլամագ իգթիզա Էտեր: Վէ ըրզ
 սըզլըզա շէօհրէթլի իւնվանլար ըլա շէ
 ըէֆ վէրիլէն տիւնեատէ, ինսան ատընա
 օլան ըհզալէթէ՝ Էաշամանըն Եօլունու
 պիւմէք տէտիքլերի տիւնեատէ, վէ փէք
 զէքի ազըլ՝ փէք պիւյիւք գապահաթ
 լարա Էարայան տիւնեատէ, քիշի պու
 ըհզալէթլեր պահասըլա տըր քի, պիր
 թէմէլլի իթիպար սաթըն ալա պիլըր:
 Զօգ տէֆ՝ա մէլէք ազլը կիպի ազլ՝ շէյ
 թան կիպի պիր ճանտա Էաթըր. վէ
 տիւնեանըն սօն տէրէճէտէ պօզուզըւ
 զու՝ պունտան պէլլի տիր:

Պիր հիլլէլի մուրտար փօլիթիգա Էօյ
 ըէթմէյէ՝Մաքեավէլ տէտիքլերիատամ¹
 Փիքըրինի պու գատար Եօրմագ նաֆիլէ
 իտի: Ինսան Էվլատը քէօթիւլիւյիւ ուս
 թասըզ Էօրէնմիշ. Մաքեավէլ քէնտի քի
 թապլարընը Էանգմատան, նասիհաթլէ
 ըրինի ինսանլար շօգ Էվվէլ ամլէլ զօմուշ
 լար ըտը: Տիւնեա քիթապընըն հէր Եիւ

¹ Մաքեավէլ պիր այլմ՝ վէ ագիւ միւլլէլիֆ տիր,
 լաքին փօլիթիգա հազգընտա Էազըլըլէ հէփ հիլլէ
 տէն իպարէթ տիր:

վիւնտէ պիրէր ֆազիլէթ իսմի կէօրիւր-
սիւն, լաքին սալթ իսմի եազըլը տըր,
գուսուրու պէյազ տըր : Ճէմիլեէթէր-
տէ չէհրէլէր կէօրիւրսիւն, լաքին կէօ-
նիւլէր եօզ, վար ըսա տա կէօրիւնմէզ :
կէօնլիւնիւ աշիքեար կէօսթէրէն շաշ-
գըն՝ խալգա զէվզ օլուր . զիրա սալթ
էքսիբլիլինի կէօրիւրլէր, վէ քէնտի սայ-
ղըսըլըլը քէնտիյէ քեար գալըր : Պէն
պիր ատամ թանըտըմ, եիւզիւ տաիմա
կիւլէրտի, լաքին տամարընտա պիր սիյաճ
զէհր գայնարտը . սաղ իքէն ըսսթ կէլ
տիյի շաշգընա փօճ փօճ էտէրտի . եօլ
տիւյիւ զաման՝ եաշամասընա սէպէպ օ-
լան տօսթա՝ լանէթ օզուտու : Լօրէն-
ցիոս, սէն պու եարամազլարըն եանըն-
տա էվլիյա կիպի սին :

Սաիր տէվլէթ գափուլարընտա կէզէն
ինկիլթէրրալլյա պիր աճաիպ սէյրան տըր .
պիր տէվլէթին պիր պիրինի գըզգանըր
իքի խատէմէսի՝ պիր էլ չափուքուլըն-
լա քէնտի էվլէրինի եափարլար . պիր պի-
րինին եիւզիւնէ կիւլէրէք, պիր պիրինին
սըրըրընը անղլամազ իչին, զարազլարընը
թաթըլ լազըրտըլար ըլա եալտըլլարլար .
իքիսի պիր պիրինի ալտատլօրում տէյի
էօյիւնտիւքլէրի եէրտէ, իքիսի տէ տէք-
քէ կէլիւր . պազը քէրրէ . . . Էյ ատիլ
ալլաճ . . . իքիսի պիր պիրինէ գուրպան
կիտէր : Հայ օ մուրտար սէնաաթլէրի-
նէ՝ քէնտի ըէզալէթլէրի իւճրէթ օլ

տուն : Լաքին տիւնեայր իտարէ էթմէյէ
 օթուրմուշ իքի էհլի ըրչ ատամ՝ պու
 ալչազլարը բուսվայ հտէն թարիգի իր
 թիքեապ հտէրմի իմիշ : Էյլիք էթտիքէ-
 ըի ատամլարըն թէշէքքիւրիւնտէն՝ քէն
 տիլէրին մահրում հտէրլէրմի իմիշ : Ձի-
 րա էյլիք հտէնին գալպի կիզլիտէ օլուր-
 սա՝ թէշէքքիւրիւ նէրէսի իլէ տույար :
 Վիշի եիւրէյինի էօյլէ իհթիյաթլա
 կիզլէմէք՝ աշիքեարէ չըգարմագ տըր :
 Մութլու սանա էյ գալպի տօղրու ա-
 տամ . եալանտան իքրահ , վէ տօղրույա
 տաիմա ըիայէթ հտէրսին : Խալգըն սա-
 նա թագսիրաթ տըր տէտիյի սատէ տի-
 լին՝ սանա իֆթիխար տըր : Գալպինի
 կիզլէմէքտէն իպա էթմէք՝ պիւյիւքիւք
 տիւր , ինսան օլանա լայրգ ամէլ տիր :
 Խուլուսի գալպ՝ ճանըն գուվլէթինէ ա-
 զամէթինէ պէշարէթ տիր : Ինսան արա-
 սընտա մուտարա հտիփ , Ֆիքրինի անդ-
 լաթմամագ լազըմ տըր տէրլէր . լազըմ
 ամմա , էօլլու շէյ միտիր , սօրարըմ : Ան-
 ճագ պու լազըմ տէտիքլէրի լազըմտան
 գուրթուլմաղա՝ պիր սաղ թարիգ վար .
 պիր ալչագ ատամա միւհթաճ՝ օլան իշ՝
 սահիհէն լազըմ օլմատըղընը քիշի Ֆիք-
 ըրինէ գանտըրմալը : Փօփ ալիմ՝ պու սօն
 սէնէլէրտէ տէվլէթին իտարէսինի հօգ-
 գապազլար էլինտէ կէօրիւնճէ , պէօյլէ
 սէօյլէր իտի : Օնուն կիպի տիւշիւնէն
 վար մը : Հագիգաթ օնուն կիպի տիւն-

եաննն պօղուգ եօլարընտա տօլաշըփտա,
ճանընը լէքէլէմէմէք՝ նատիրաթտէնտիր :

Տիւնեաննն գօնուշմասը՝ հէր նէ գա-
տար Ֆէնայըսա, եխնէ ճանա շէրէֆ վէ-
րիր տէրլէր : Տիւնեաննն ճանա օլան
Փատէսի պօշ տէյիլտիր . կէրչի Փաղի-
լէթի քէօրլէյէ պիլիր, լաքին պէտ ա-
մէլտէն տէ իքրա՛հ էթտիրէ պիլիր տէր-
լէր . նէթիճէի քէլամ, տիւնեայը էյի
կէօրիւփ, էյի անղլամագ՝ ինսանը թէր-
պիլէ էտէր տէրլէր իսէ, պէն տէ տէ-
րիմ քի, պու իքի ուճուն օրթասը փէք
թէհլէքէլի էէր տիր : Քեամիլ տէտիլի-
միղ ատամ՝ տիւնեա էիւղիւնտէ թանղ
ըր տէյիլտիր . Փաղիլէթին տէ զաիֆ
քէօշլէրի վար, տէօյիւշէճէք ճէնքլէրի
վար, ինսաննն փիշինէ տիւշմիւշ գօվլար՝
եաուղ տիւշմէնլէրի վար : Փաղիլէթէ
տօսթ օլանլարըն պու շէյլէրտէն թէշէք-
քիսի՝ կէրչի աղ տըր, վէ թէշէքքի էթ-
սէլէր տէ՝ փէք կէճ էտէրլէր . լաքին պու
ճիւմիլէ իլէ՝ էյէր Փաղիլէթին տօսթու
օլանլար աղլաշըրսա, աշնալըզը օլմայան-
լար նիճէ կիւլիւմսէյէ պիլիր : Քեա-
միլլէյին աղլայաճագ շէյի վար ըսա, ճա-
հէլլէք րահաթը նիճէ տավա էտէ պի-
լիր : Եա ճահիլի տէ քեամիլի տէ սըգըն-
թը շէքմէք իգթիզա էթտիրէն սօնղ-
րա, տիւնեատէ րահաթ էտէն՝ շիքեայի-
թի աղ օլան ըսա, վէ րահաթլըգ՝ սապը
էթմէտէ իսէ, վէ չօգ տէֆ՝ա էն եագըն

ուսթլարըմըգաֆվվէ իղմագրմիզէ միւհ
թաճըսա, պէօյլէ էօմրիւն, պէօյլէ տիւն
եանըն նէսինէ, էօյիւնմէլի :

Մ'ութլու տիւնեայը ազ թանրյան ա
տամա : Շու խախն տիւնեա, տուսթլարը
նա սատագաթ էթտիյի եօգ : Ա՛հ, շու
խասիս տիւնեա, պու գատար ազ վէրիֆ'
վէրտիյինի տէ տէր ագապ կէրի ալըր :
Պու ճիւմէ իլէ թանրմասը ֆէնա տէյ
իլ, էա ալտանըփ, էա ուղուրունա գուր
պան կիթմէմէք իչին, թանրմասը էյի
տիր : Լաքին կիւճիւք՝ թանրըփ տա
սէվմէմէքտէ տիր : Քիչի տիւնեայը նէ
գատար ազ սէվէրսէ, զէվգինի օ գատար
զիյատէ չըգարըր : Քեամիլ ատամըն սըր
ըր՝ իշթէ պու քէօլէտէ տիր : Լօրեն
ցիոս, սագըն օլ տիւնեանըն սէսինէ գա
փըլմա : Տիւնեանըն սէսի՝ տէնիզ մէլէյի
նին սէսի կիպի թաթլը կէլիը, լաքին
օնուն կիպի տէնիզին օրթասընտա պին
ֆըրթընա զայաթըլա մէշհուր օլմուշ
պիր տէսքիւնթիւ իւզերինտէ սէօյլեր :

Հ Ա Շ Ի Յ Ե Կ

(ա) Նիճէ, պիւթիւն թապիսթ պէնտէն թարաֆա՛ մը օլմուշ : Եկրի կէջիւ սանա գարշը թապրիբ էթմէյէ պէն մի թահրիբ էթմիշիմ : Ճանըն հօլմէզ օլուուգուման սօնդրա նէն գալըր : Հէր շէյին, Լօրէնցիոս, հէր շէյին : Էջլէ օլուուգուման սօնդրա , պու հօլմէզ ճանը՝ մութլու էթմէյէ : Եօգսա հօլմէզ ճանըր գութսուղ մու : Քիշինին եիւրէյինի օյնաթաճագ պուենտան պէթէր նէ՛ օլա պիլըր : Պու ճիււմէ իլէ, Լօրէնցիոս եինէ տիւնէայէ սարըլմը տուրուր : Մալն միլքի տիւնէասէ տիր : Իֆթիլսար էթմիյի շանը շէօհրէթի՛ օնտա ալըր : Պանա տիւնէա ատամը տէսինէր տէր : Էջլէ պէտ շէօհրէթէ՛ Լօրէնցիոս, նիճէ Ֆօտուլանա պիլիբրսին : Քէնալիէ տիւնէա ատամը տէսիրմէք՝ էվլէլ զամանտա քիշիէ շէօհրէթ տէյիլ, ըէզալէթ իմիշ : Կնսանըր ըիւթպէլէրլին տէն տահա տիւշմիւշ տէյիլ իքէն, ճէննէթ լաֆընտան ութանմաղ իքէն, սէվտալարընը թահրիբ հտիփ, գալպլէրինի սէվնտիրէն՝ քրիսթիյան իսմի իտի :

Պէնիմ էօնիւմէ տիւշիւփ, պէթլէրիմի թէրթիպ է տէճէք՝ սէնին արդուլէրինի թահրիբ էտէն ուղուրուուղ շէյէր տիր : Ատամ՝ տիւնէայէ նէ փէք պէյէնմիշալին : Պիւշիւքլէք թամար՝ ճանընը նէ փէք սարմըշ . ղէվք սէֆա սէվտասը օնտան պէթէր : Կէօրտիւնմիւ գալպիւնէ աբան ղէհիրին փուշարըրընը : Իշթէ սէնին Ֆաղիլէթինի հօլտիւրէն օգլար, պու իւջիւ տիր : Պէթլէրիմի պու իւջ մատտէնին իւգէրինէ պինա էտէրիմ . վէ տիւնէանըն աղընը քէամիլլիյինի տէ խաթրլմտան ջը գարմամ :

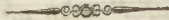
Ա Լօրէնցիոս, սէն նէ ագըլա հիլմէթ էտէրսին . ղէվք մալ վէ պիւշիւքլէք արալարլնտա պէօլիւշտիւքլէրի տիւնէայը , սէն ճէննէթաէն էյի սայայօրսոււն : Պու իւջ ճին նէվպէթէ էաթմըշ . քիշինին գալպիին չալգայլփ . նէֆէս ալարմայարագ էղիյէէթ էտէրլէր : Տալեա թօլու կիպի . քիշիյի էլտէն էլէ աթըլի, օլ գատար էօրարլար քի , տօլաշա տօլաշա՝ պաշը տօլանըփ սէրսէմ օլուր . բահաթըգ արօյլփ , իւմիտսիղ լքտէ էլըլըլա գալըր : Իշթէ Լօրէնցիոսոււն՝ մէլալքէ պիլէ լայըգ կէօրիւլմէյիփ , էալընըղ ինտանա վատ օլուանան աէվլէթտէն

ալա սայալըը տիւնեա՝ պու տուր. սահլիպի. քէնտի կէօք տէն էնիփ կէթիրտիյի տէվլէթէ, քէնտի առալէթի իլէ էսր էթտիյի, վէ մուճիլգաթլերի իլէ պէյան էթտիյի, վէ էօսրիւ վէ էօրլումիւյլէ փիլքէշ էթտիյի տէվլէթէ, Ղօրենցիոս պու տիւնեա գատար իթի պար էթմէյօր: Ագլըմըն պէյէնտիյի պու տիւնեա տըր: Տիքէնտէն եիւզ եատարըը իւզէրինտէ ըահաթըզ աւրայօր: Պի այնի, էյի թէրթիպ օրունամարշ հէքիմ շէր պէթի կիպի, ըիհէրի թէսքին էահճէյնէ, տահա ղիյա տէ գապարտըր, իսայալնէ գօրգուճ տիւշլէր կէթի ըիփ, ուչուգլանա ուչուգլանա՝ քիւլի յայանրգ օրոււ ղունտան ղիյատէ ուչուտունտա էօրսէլէր: Պիլերիմ, պունլար պին քէրրէ սէօյլէնմիշ սէօլ պաշը տըր տէյէ ճէքսին: Էօյլէ տիր, էօյլէ օ լաքին մէֆհուճունտա օյան հադ՝ անղաշընճայա գատար, հէր գաչ քէրրէ սէօյլէնտէ աղ տըր:

Տիւնեայր պիր քէրրէ էյի թանրորդտան սօնղա, էլ պէթտէ եա իսլահ օրուփ, գալպիմիզի ճէննէթէ սօղ ըուլթմալըրը, ետիսօտ տահա պու տիւնեատէ իքէն պիլէ, սաըլը ուսուլու շէյթան օրմալըրը: Կէլ իմտի պապայրմ, շու գատար սէվտիյին տիւնեա, օ ըապրթա սըզ մուհապպէթինի տէյրմի, ղիբա իսթէր քէսիշ, իսթէր հիւքմիտէ էսիր գալ, հէր նէ էթսէն, պէլաղն տան գուրթուլամաղըն. ֆապաթ իքի սուրէթին պէլաը՝ պիր պիրինտէն ֆարգլը տըր: Կէօղնիւ գալարըրփ, սահնհ տէվլէթի, սահնհ սօսթըլու, պու եէր տէն եուգարը արամայան առամ՝ պու տիւնեատէ սօս թուն տէվլէթին կէօղնէսինի պիլէ պուլամաղ:

ՕՆ ԱԿՏԻՆՆԻ ԱՆՆԻ

ՍԷՓԱ ԱԿ ԳԵՆՏԻ ԳԵՆՏԻՅԻ ԷՕԼՏԻՐՄԷԻ :

Սէն տերսին քի (*) ,, պիւյիւքիւք սեվտասընտան վազ կէչտիւմ . օ պիր տէլիլիլիմիչ քի՝ մալի փէք չօղա օլույօր : Լաքին օ կիւլէր եիւզլիւ սէֆայը նէ եաւ փայըմ : Լնսան գըսմընա՝ օնու հանկի՝ մուրապըթ իսճա եասագ էտէ պիւլիչ Խնսան սէֆայէ էսիր տօղմուչ տուր : Խնսան էվլատը՝ սէֆայէ մալիք օլմագ իչին, Թաճը Թախթը Փիտա էտէր , հիչ պիր Թէհլիքէյի սայմագ , հէր պէլայէ աթըլըր : Եա էօլիւրիւմ եա գալըրըմ տէյի՝ սէֆէրէ կիտէն ճէնքճի՝ եիւզ աղարտըր սամ , սէֆա էտէրիւմ իւմիտինտէ տիր : Պիւյիւքիւք սեվտասընտա օլան ատամ՝ շէրէֆէ նաիլ օլուրսամ , սէֆա էտէրիւմ սանըր : Թախթ իւսթիւնտէ օթուրմուչ փատիչաչլար՝ սէֆանըն Փէրմանընա իւթաաթ էտէրիւր : Սէֆանըն ճէլլիինէ քիմ տայանըրի , հիւքմիւնտէն քիմ չըգա պիլիւր ,, տերսին :

Սէֆա աչգը պիր սեվտա տըր քիլինսանտան այրըլմագ . քիչինին Փազիլէթի նէ գատար զալիպ օլսա , պու սեվտայըրան .

Ճագ թարիգա գոյա պիլիր . լաքին թէ-
մէլինտէն տէՓ հտէմէզ : ՍէՓա՝ ինսա-
նըն էն պիւլիւք տէվլէթի տիր տէյի ,
թապիաթ պունտան զլյատտէ սէօյլէյէ պի-
լիր մի : (Բ)

Երա սանա քիմ տէր քի թապիաթին
սէսինի տինլէմէ, սէՓատէն իմթինա էյ-
լէ տէյի : ՍէՓա տէտիյին ճէննէթ մահ-
սուլու տուր . ճէննէթտէքի բուհլարը
ալլահըն մութլուլուզունա հիսսէտար է-
տէն՝ սէՓա տրր : Տիւնեատէ տէ սէՓա
վար : Պիւթիւն տիւնեա սէՓանըն իհ-
եասը տրր : ՍէՓա օլմասա , տիւնեանըն
եիւզիւ պիր սագիւ շէյ օլուր : Իչինտէ-
քի վիւճուտլար քէչէլէնիփ , տօնուփ ,
ուլուշա դալըրտր : ՍէՓա տէտիքլէրի՝
տիւնեանըն բուհու տուր : Տիւնեա օ-
նոնլա եաշար , տիւնեայը գըմըլտատան,
էճէլէ գարշը տուրան , սէՓա տրր :

Տուլմագլըգ հասսէսի օլան զաթլէր՝
հէփ սէՓանըն պէնտէլէրի տօղար : Ին-
սանը՝ սէՓա օլմատրղը եէրտէ , սէՓա-
նըն կէօլկէսի էսիր էտէր : Լաքին սէ-
Փայը Փազիլէթտէ արայան՝ նէ՛ գատար
նատիր տիր : Պէտխուլ սէՓասընըն տիւր-
լիւսիւ՝ գալպլէրի չալգայան սէվտալար
կիպի չօգ տուր . ինսան գըսմը՝ եա ա-
սըլ սէՓա էտէճէք շէյի եանըլըր , եա
սէՓանըն հուտուտինի թէճաուզ էտէր :
Չիրա տիւնեատէ զապթսըզլըգ պիր
տիւրլիւ տէյիլ տիր . ագլըն պէյէնմէտիյի

սէվտաւարըն հէփսինէ զապլթսըզլըզ տէ-
նիր : Եվ յաւընը թէրպիյէ հտէն պա-
պայա պագ . քէնտի պէլքի տասա մուր
տար խույլարա միւպթէլա տըր :

Պիրի մալին թաթլըլըլընա գափը-
լըր , անըլ սահիպինին էլինտէն գափար ,
հարամ ըլա կէչինիր : Օպիրի քէնտիյի
ինթիգամա գուլ հտէր . քիմի աչգ ,
քիմի զարազ պաթագճըլարը՝ Կան ըլա
սէֆա հտէրէր : Նէթիճէի քէլամ , սե-
ֆա տէտիքէրի էյիլէրին տէ՝ քէօթիւ-
լէրին տէ նիշանսկեահը տըր : Եարամազ
քէսիճինին սիլահա տավրանտըրը՝ սէֆա
իչին տիր . մէմէքէթ զապիթի՝ ույգու-
սունու րահաթընը Ֆիտա էտիփ , կէճէ
լէրտէ պիր քէօր Ֆէնէր իլէ մահալէյի
տօլաշտըրը՝ սէֆա ուղուրունա տըր . . .
Խալգը տէրսէն . թամաքեար ատամ՝ սէ-
ֆա իչին ույգուսուն սաթար , մալինին
եանը պաշընտա էօմրիւնիւ իփրանտը-
րըր :

Ղըլընա պէյէնմիշ մուրապըթ , սէֆայը՝
սէֆայա խօր պագմատա պուլուր : Պա-
զը տէֆ՝ա տէրտտէ պէլատէ պիլէ սէ-
ֆա պուլուրուզ : Օ զաման տա սէֆայը՝
չէքտիյիմիզ միհնէթտէ , տէօքտիւյիւմիւզ
կէօզ եաշընտա եա պուլուրուզ , եա պուլ-
մաղա իւմիտ էտէրիզ : Շու ապտալ գա-
լէնտէր՝ տիւնեայը թէրք էթմիշ , չէօլ-
լէրէ չէքիւմիշ իսէ , սէպէպի նէ՝ տիր . օ
տա սէֆայէ պիր գուրպան : Սէֆա տէ-

տիյիմիզ՝ տիւննատէ սէվապըն տա , կիւնահըն տա աթասը տըր : Բէզալէթի տէ իրթիքեապ էթտիրիր , ուգուպէթի տէ . Կօլումիւ պիլէ կէօզիւմիւզէ ալտըրըր : Պու ալէմին սահիպի՝ պէնիմ տէ Էֆէնտիմ տիր . պէնիմ տէ պու մէրազի պէյթլէրիմտէն մէրամ՝ սէֆա տըր :

« Կիրիրիմ , պիզիմ քեամիլլիք թասլայան նազլիք միզաճ միւրաիլերին կիւճիւնէ կէլեր . սէֆանըն մէտհինի էթտիյիմ՝ թէհլիքէլի շէյ տիր տէյի , ճէսարէթիմի զէմմ հտիփ , եիւզլերին էքշտիյօրլար : Ինսանըն թապիաթինտէ՝ սէֆայէ օլան մէյլի եէթիլմէզմի քի , պու տա մէտհի իլէ կէլմիշ , տահա զիյատէ թահրիք էտէյօր . պու նէ միւլահազասըզլըգ տըր տէրլեր : Էյ զէմանէ քեամիլլերի , (էյէր հատտէն զիյատէ քէմալիյէէթ թասլայանլարա քեամիլ տէնիրսէ ,) պէնիմ շու միւլաիմ ճէվապըմը տինլէյին : Ինսան գըսմը հասսէլերինէ ինանմըշ տըր . պիզ՝ ծնլար էալան տըր տէյիփ խալքը ալտատամայըգ . ալտատա պիլէք պիլի , ատամ ալտաթմագ էօլլու շէյ մի տիր : Հանչա . զիրա տօղրունուն կէօրէճէյի իշի՝ էալան կէօրէմէզ : Էօյլէ իսէ տօղրունա իգրար հտին քի , պալ թաթլը շէյ տիր , լաքին իչինէ զէհիր կիրիրսէ , ատամը էօլտիրիւր : Նիճէ . սալթ ֆազիլէթի մի մէտհ էթմէլի : Ինսանտա ֆազիլէթտէն զայրի մէտհ էտէճէք շէյ

եօգ մու : Էջլէ իսէ՛ նիչին սալլըը խասթելիքտէն էյի սայարլար : Թապիա-
 թին սեվտիյի շէյ՝ էլպէթտէ էյի տիր ,
 պիղ սեջլէմէյէ հաճէթ տէյիլ : Վէ
 քէնտինի սագըն տէյի՝ կէլէճէք վագըթ-
 տան պէրի՝ գուլաղընա սէս կէլմէտիք-
 ճէ , կէօրտիւյիւն սէֆա՝ ֆագիլէթտէն
 կէլմիշ տէյիլ իսէ պիլէ , սէն էինէ կէրի
 գալմա :

Սէֆա տէտիքլէրի՝ էօմրիւն մուալէ-
 ճէսի տիր : Եարատանըն քերէմլէրինէ
 թէշէքքիւր տիւր : Եարատան՝ գալպի-
 միգէ պիր լաթիֆ հասսէ վէրմիշ օլմա-
 սայտը , էթտիյի քերէմլէրէ թէշէքքիւր
 էտէրմի իտիք : Սէֆա տույմայան քիշի՝
 նամքէօր տուր : Ինսան՝ սէֆայը պէշիք-
 տէ իքէն պաշլար տույմաղա . տօղտուգ-
 լայն սէֆանըն շէշնիսին տույար , վէ էօ-
 լիւնճէյէ գատար՝ աշգը գալպինտէն չըգ-
 մաղ . քեամիլլիք սէֆայէ տիւշմէն տէյիլ
 սէֆայը չիւրիւթմէք իչին օլմուշ տէյիլ ,
 հաթթա սէֆայէ եար օլուփ , էօլ կէօս .
 թէրմէք իչին տիր :

Թապիաթ ինսանա էպէտէն սէֆա
 էյլէ տէյի չաղըրըր : Չէր թարաֆտա
 հասսէլէրիմիգէ սէֆա էթտիրէճէք շէյ
 կէօսթէրիր : Տիւնեանըն պէրէքէթինի
 պիգիմ իչին եափար : Գատիմի՝ պիր տիւյ-
 իւն թուլթմուշ , ինսան էվլատընա նէ-
 ֆիս շէշնիլէր իլէ էպէտի գիաֆէթ է-
 տեր : Ճէօմէրտ էլի իլէ սէֆա գատէ-

Տին տուրմայրի տօլտուրուր, վէ հագ
 Թարաֆընտան ինսանա սունար: Տավէ
 Թինի գապուլ էթմէմէք նէ տիր պիլըր-
 միսին. պիզէ սէֆա էթտիրմէք իչին ար-
 զուլերի, արգու էտէճէք շէյլերի, վէ
 չէշնի տույաճագ հասսէլերի պիր պիրինէ
 ույտուրան ալլահըն նիմէթինի ինքեար
 էթմէք տիր: Եօգ, Եօգ. Էարատանըն
 քերէմլերինի գապուլ էտէլիմ, քէնսի
 կէօգիւ էօնիւնտէ սէֆասըն չըգարալըմ,
 վէ տույտուրումուլ սէֆա՝ քէնսի քերէ-
 մինէ Թէշէքքիւր օլտուն: Աքճագ հաս-
 սէ գատէճինի օրանսըլ իչմէյելիմ: Ին-
 սանա լայրգ՝ տահա գուսուրսուլ սէֆա-
 լար վար: Ագլընը Թէրպիյէ էթմէք,
 ճանընըն գուտրէթլերինի իչէթմէք,
 Ֆիքրինի Փագիլէթէ ալըշորմագ, վէ
 էյիք էթմէյէ պեր գարար աշգը օլմագ,
 քիշի պունլար ըլա գալպինէ Ֆերահ վէ-
 րիփ, տաիմա սէֆատէ օլուր:

Ս օրէնցիոս, սէն պիր պէճիտ շէյ տիւ-
 շիւնտիւլիւն Եօգ, ամմա էյէր սէֆա հագ-
 գընտա պիր տիւշ կէօրիւփ, սէֆանըն
 Թապիաթինի պիր ճիւզի տիւշիւնէ պի-
 լըրսէն, պէյթլերիմէ գուլագ վէր տէ,
 սէն նէ փէրհիգքեար մուրապըթ ատամ
 օլտուրունա շաշարսըն: Սէֆա տէտիյին
 նէ տիր, պիր միւֆէրրիհ իսմ իլէ անը-
 լըր Փագիլէթ տիր: Տահա էյիսինի սէօյ-
 լէյիմմի. Փագիլէթ պիր Փիտան գալէ-
 մի տիր, սէֆա ուճունտաքի չիչէյի տիր:

վէ քեամիւ Եպիկիւրոս Ֆէյլէսօֆուն խա-
սիմէրինին պու պապտէ սէօյլէտիյի Իֆ-
թիրա տըր : ¹

Ինսան գրամընտա գութլու օլմանըն
սըրընը շիմտիյէտէք պուլմուշ Եօգ : Գու-
րու արզոյլա գութլուլուգ պուլունմազ :
Գութլուլուգ տէտիքէրի՝ նէ պէտիսոյ-
ուն ալապլըղընտա հասըլ օլուր , նէ ալ-
չագ ատամըն պօզուգ գալպինտէ : Օ
պիր սէնաաթ տըր քի , մէշգ էթմէյէ
միւհթաճ . վէ մէշգտէ միւտավէմէթ էթ-
մէյլէ օլուր : Զիրա պիր քէրէ արասընը
սօութտուգլայն , էվլէլքի չէքիլէն զահ-
մէթին մահսուլու զայ օլուփ , մէշգտէ
օլան գուսուրուն արտը սըրա տէրտ իլէ
պէլա կէլիր : Պախթըմըզ՝ պիզ արամա-
տան՝ քէնտի կէլիփ պաշըմըզա շան շէ-
րէֆ Եաղտըրա պիլիր . մալ այաղըլլա կէ-
լէ պիլիր . լաքին քէմալիյէթ է պիզ գար-
շը վարմալըյըզ : Անճագ կէօպիւմիւզիւ
գօրգութմայալըմ . քէմալիյէթի արա-
մագ էլզէմ իսէ , զայրէթի օլան ատամա՝
էլէ կէթիրմէսի տէ շիւպհէսիզ տիր :
Տիւնեանըն սաիր էյլլէրէրի կիպի , պազը՝
արայանտան գաչար մագուլէտէն տէյիլ

1 Իֆթիրա տէյիլ զիրա Եպիկիւրոս Ֆէյլէսօֆ՝ Փա-
ղէթ տէյի զէվէ սէֆայէ տէր . պիր ատամ՝ նէ գա-
տար զէվէ սէֆա էթսէ , օլ գատար չօգ Փաղլէթ սա-
հիպի օլուր տէմէք իսթէր : Լաքին պու պիր պահս տըր
քի , Եունկ Ֆէյլէսօֆ քէնտի տէ գապուլ էթմէյօր :

տիր, քէմալիյէթի արայան ասլա պօշ
չըգմազ :

Սէֆանըն աթասը քեամիլլէք տիր .
Թայասը Թէրպիլէ տիր, խօճասը սապը
տըր . պունլարտա միւտավէմէթ Էթմէյ .
իլէ Թէքմիլսէֆա օլուր : Սէֆանըն Թախ
Թը՝ սալիճ ատամըն գալպի տիր . ծնտա
վագարըլլա օթուրուր, ճանըն Տէր գուտ .
ըթիսէ Թաթը Թաթը Տիւքմ Էտէր :
Գափուսունտա օլան Էթպաի՝ Փազիլէթ
Լէր տիր, Էթրաֆըն գուշատըփ, քէնալիյի
մուհաֆազա Էտէրլէր : Վէ պու իսիմլէ-
րինտէն գօրգտուղումուզ Փազիլէթլէր՝
Տէփ ինսանըն տօսթլարը տըր : Ինսանըն
Էլլիլինէ չալըչըրլար . վէ Էտէճէյի սէֆա-
նըն փէճի վէ փունարը տըրլար : Օնլա-
ըն պիզէ Էթտիլի Թէնպիճնէ՝ տիր . պի
զիմ՝ քէնտի իսթէտիլիմիզ տիր : Մութ-
լուլուղա լիյագաթ փէյտա Էտին քի,
մութլու օլասընըզ տէրլէր : Ա՛՛՛ Թաթ-
ը սէֆա, ա՛ գուտրէթլի ազիզ գանուն
սահիպի, ինսանլարըն ազը օլուփ սէ-
նի ազըլ աչքըլլա սէվսէ . սէնին մուրա-
տըն՝ ծնլարըն պէյէնտիլի շէյէ մութապըգ
օլուրտու, վէ Տէր Էմրին՝ ծնլարըն արըու
Էթտիլի շէյ օլուրտու : Տէվլէթ տէտիթ-
լէրի՝ սէնին Էմրինէ իթաաթ Էթմէք
տիր : Տէրտ պէլա՝ սէնին Էմրինէ իթա-
աթ Էթմէմէնին ճէզասը տըր :

Պիզ ազըլմըզճա՝ Եարատանըն սէնի
տիւնէատէ մէմուր Էթտիլի Թէտպիլլէ-

րինի պօզաճաղըզ : Սէն կէօքտէն կնտին
 իսէ , ինսանը հայվանա պէնդէթ մէք իչին
 տէյիլ , իլլա ինսանը միւշէրրէֆ էտիփ ,
 եարատանընա եագլաշտըրմագ իչին տիր :
 Ա՛ ճէննէթ մէլէյի , սէն կէլիփ արամըզա
 կիրտիյին՝ Ֆերահընլա ագլմըզա գուլ-
 վէթ վէրիփ , պիգէ եարտըմ էթմէք իչին
 տիր : Կէլիր իպթիտա Ֆազիլէթէ էլ
 թութարսըն , օ տա գարշըլըղընա սէնին
 հիւքմինիւ ալգըշար թագվիյէթ վէ-
 րիր : Էօմիւր , մէզհէպ , վէ իւնսիյէթ ,
 հէփ սէնին սայէնտէ եաշար : Տըմաղըմը
 զա լէզիզ կէլէն նաֆագանըն թաթլը
 չէնիսի՛ վիւճուտուճուճու պէսլէմէյէպի
 զի թահրիք էտէր , էլին պիգի մէտհ էթ-
 տիյի՛ խօշուճուճա կէլտիյինտէն , քէնտի-
 միգի խալգա պէյէնտիրմէյէ ճահտ էթտի-
 րիր , վէ հէփիմիզի իթթիֆագտէ թու-
 թար . պու տէվլէթի՛ սալիհ ատամօպիր
 տիւնեատէ պէքլէր իքէն , պու ֆանի
 տիւնեատէ պուլուփ , պուլուրան քէ-
 րէմ սահիպինէ շիւքիւրլէր էթմէք պօր-
 ճու՝ քէնտիյէ սէֆա օլուր :

(4) Եւ մութլուլուգ ֆիտանընը սու-
 լայըպ չիլէնտիրէն մուպարէք սէֆա փու-
 նարը , ճանըմըզա տուրմա ագ : Լաքին
 օ փունարը աչըփ ագըտան՝ անճագ ֆա-
 զիլէթ տիր . գապահաթ՝ պէրէքէթինի
 գուրուտուր : Իֆրաթ ըլա թագսիրաթ՝
 սէֆայը պէտ ամէլէ թէպտիլ էտէր , վէ
 ճէգասընը չէքտիրիր . օրանըզըզ պա-

ըմբռնող սէրսէմ հտէր, աղբը աճը փէյ-
տա հտէր, Կէճէլէ սէպէպ օլուր: Պէհնիմ
պիր տիւշմէնիմ օլսա, Էօլ չիւսիւղ օրան
սրզ սէֆատէ օլսուն տէմէքտէն Ֆէհնա
տուա օգուլամամ: Տօսթ ում, սէֆա գա
տէհինի թօրթուսունատէք տէվիւրիւսէն,
տիպինտէ աճըսըն պուլուրսուն. լաքին
Էօլ չիւսիւն շաշըրմայրփ, թանղըրլա, ին
սանա վէ սանա գարշը օլմատըգտան
սօնղրա, տօյա տօյա իչ. նէ գատար զիյ-
ատէ քէյֆ օլսան, ալլահա օլ գատար
եազըն օլուրսուն: Բլլահա պիլէ՝ սիւր-
տիւլիւ սէֆանըն նէտամէթի օլմամաղ-
լա ալլահա տրը:

Սազըն, պու հալի պէտ ամէլ սէֆա-
լարընտա տա պուլուրում սանմա: Պէտ
ամէլ սէֆասընըն մէյվէսի՝ մութլագա
ազապ տրը, գուրթուլուշու միւմքին տէյ-
իլ: Ինսան էվլատը թանղընըն թէրթի-
պինի պօզուփ, գատէրին էլինտէն գուր-
թուլա պիլըրմի: Եհրի կէօյիւ եարա-
տանըն թէտպիրինէ գարշը սէֆա փէյ-
տա հտէրիմ տէմէք՝ տէլիլէք տիր: Պիր
սազը եափան ուսթա՝ ահէնկիւնի ույտուր-
մագ իչին փէրտէլէրին Էօլէր, նիգամը-
նա գօր. սազը չալար ատամ՝ էլպէթտէ
փարմագլարընը օ նիգամա ույտուրմալը:
Քէզալլէք ինսան էվլատը տա՝ էթրաֆըն-
տա օլան շէյլէրին սէֆասընը՝ եարատա-
նըն գօտուղու նիգամտա գուլլանըրսա
պուլուր: Ինսանըն եաշամասընը՝ եարա-

տան ալլահ ճան ըլա թէնին իթթիֆա-
զընա գօմուշ, սէֆայը տա՛ ճան ըլա
ֆազիլէթին իթթիֆազընա : Ֆազիլէթ-
սիզ սէֆա՛ նէֆէս ալմատան եաշամագ
կիպի, գապիլիզ շէյ տիր : Ֆէլէթ՝ նէ
քէօթիւ ատամա տէվլէթ վերէ պիլիր,
նէ էյի ատամըն տէվլէթինի էլինսէն ա-
լա պիլիր : (Դ) Սէն ֆազիլէթ լի օլ տա,
պագըսընը թանդըրյա հավալէ էյլէ :

Եւամթատան խօշանան ատամլար,
ֆիքիը տաղընըզլըղընտա կէզէն ատամ-
լար, սիզ սէֆա էտէյօրուզ տէյի էյիւ-
նիւրսիւնիւզ . սիզէ տիւնեանըն զէվգի-
նի չըգարըր ատամլար տէրլէր, օյուսա
պէլասընը չէքէր ատամլար սընըզ : Կէօ-
զիւնիւզ տաիմա կէլէճէք վագիթտէ տիր .
նիլին . շիմտիքինտէն խօշնուտ տէյիլ սի-
նիզ, օնուն իլին : Քէնտինիզտէն էյլէ
ուսանմըշսընըզ քի, չէքտիլինիզ տէրտի
սըրը հտէմէզ, հէր սաաթ աշիքեար է-
տէրսինիզ : Բահաթլըզ սիզէ պիր աղըր
էիւք տիւր : Ճան սըզընթընըզ սիզի
էօրսէլէր եաթըր, իչէրինիզին սըզըն-
թըլարընը ույուշտուրմագ իլին՝ ճանը-
նըզը ավընտըրըսընըզ . նաֆիլէ շէյլէր .
տէրտինիզի աշիքեար հտէր, լաքին եա-
րանըզա մէհէմ օլմագ : (Ե)

Ինսան գըսմը գութլու օլտա, կէճէ-
լէրին սուս վագթինի՛ չօճուգ օյունճա-
ղը էլլէնճէլէր իլէ կիւրիւթիւյէ պօղ-
մաղտը : Պէօյլէ օրանսըզ քէյֆլէր՝ քէն

տից պէյկնմիշ խաֆիֆ մուրթէքիպ ճան-
 ւարա մախսուս տուր : Օ քէյֆլէր պիր
 խասթա սէսի տիր քի, պաղիճէ սինիրլէ-
 րի սարսըլըփ, պիր ազ գուվվէթ սուրէ-
 թի կէօսթէրիր կէչէր : Պիր գըտըգլան-
 մա տըր քի՝ իպթիտասը կիւլտիրերիւր,
 սօնդրա կէօղիւնտէն եաշ չըգարտըր : (4)
 Օրանսըզ կիւլմէք՝ քիշինին Ֆիքըրնի տա-
 ղըտըր, էլի թաճիզ էտէր, վէ չօգ տէֆ՝ա
 ֆօտոնլմնոյուզ տէլիւկիզ տէյի՝ քէնտի-
 միզի քէնտիմիզ գապահաթիլը էտէրիզ :
 Պազը քէրրէ էիւրէյի եանան ատամ՝ տէր-
 տիմի տույմայըմ տէյի, քէնտիյի էօյլէ սէ-
 ֆալարա վէրիր : Պէօյլէ պօշ շէյլէրի՝ կէր-
 չէք սէֆա տըր սանմայալըմ : Օնլար պէտ
 ամէլ քէյֆի տիր . պօշ պիր շէյ իլէ մահլ
 օլուր . օ քէյֆ կէչտիյի պիրլէ՝ ինսան
 կէվչէր, վէ էվվէլքինտէն պէթէր մահ-
 զուն օլուփ, տէրտինի տահա զիյատէ
 տույար : Պոռ րապըթասըզ քէյֆ՝ չա-
 մուրլու սէլէ պէնզէր, սուլարը պիրսէն
 թաշըփ, տաղալանըր, եուվարլանըր .
 շամաթայլա տաղըլըր, պիր պաշլար, պիր
 տէ պիթէր . վէ օ պաստըղը օվալարտա՝
 պիլէսինճէ սիւրիւքլէտիյի չամուրտան
 ղայրի շէյ գալմազ : Ֆէլաքէթէ գարըը
 գօյաճագ, ֆագըրըղա կիւլէր եիւզ իլէ
 րիզա վէրէճէք, էճէլին գօրգունճ՝ եիւ-
 զիւնտէն իւրքմէյիփ, րահաթ էիւրէյ իլէ
 գապուլ էտէճէք՝ պու քէյֆլէր տէյիւ
 տիր :

Պուծլուլուզ տէտիքէրի՝ հաստէլէ-
 րին տույաուղու կէչիճի քէյֆտէ տէյիլ
 տիր, իլլա ճաննն պէր գարար օլմասըն-
 տա տրը : Չալգանթը իչինտէ օլան ճան՝
 պէր գարար օլմազ : Պիր սեֆա տաի-
 մա պէր գարար օլմազ իչին, կերէք քի
 թէմէլի գավի, վէ իպթիտասը թէրթիպ-
 լի օլա : Էօյլէ սեֆատա ֆօտուլուզ,
 էտէպտիզլիք օլմազ . իլլա քիչինին թա-
 պիաթինտէ պիրթաթլըլզ օլուր, եիւ-
 զիւ կիւլէր, եիւրէյի երմշազ օլուր, հեր
 քէսի աճըր . վէ էօյլէ ատամըն հալինի՝
 քէնտլի պիլմէյէն շաչգընլար՝ գասա-
 վէթ պէշարէթի տիր սանըրլար : Նէ-
 թիճէի քէլամ, քէնտի մահճուպ, աղըր
 պաշը, վէ եիւրէյի շազ օլուր : Ինսան
 գըսմընըն պունճա տէրտի արասընտա՝
 քիշի պիր զամսըզ սէվինճ՝ կէօթէրմէք
 տէնքսիզլիք տիր : Պիր ատամ արսըզ ար-
 սըզ կիւլմէք՝ էլլէրի խօր կէօրիւնիւր .
 վէ տէրտլինին տէրտինի մասգարա էթ-
 մէք տիր : Լաքին պիր ասըզ չէհրէ՝ տա-
 հա խօր տուր, քիմնէնին պէյէնիի իթի-
 պար էտէճէյի շէյ տէյիլ : Եարատան՝
 գուլունու գուծլու էտէճէք օլմասա՝ եա-
 րաթմաճտը . էօյլէ օլտուգտան սօնղրա՝
 պէօյլէ պիր քէրէմ սահիպինին էօնիւն-
 տէ մէյուս չէհրէ իլէ կէզմէնին ասլը՝ նէ-
 ճանը մէթին օլան ատամ՝ պու իքի ու-
 ճուն օրթասընը պուլուր, վէգնինի շա-
 շըրմազ . գասավէթտէն սէվինճէ՝ գա-

րարնն պօզմայարագ վարըր . վէ պիր եօլ
լու սէվինճտէն պիր խայըրըլ գասավէ .
Թէ տիւշէճէք օլսա , Թէտրիճի Թէտրի
ճի էնէր : Քեամիլ ատամ՝ ալա նէ գա
սավէԹլի մէյուս շէհրէ կէօսԹէրիբ , նէ
գալպինտէ օլան Ֆէրասը՝ օրանսըզ բա
պըԹասըզ սէվինճ իլէ տիշարը տէօքէր :
Իգպալի եէրինտէ օլուր , գալպի Ֆէրաս,
Եիւզիւ կիւլէր , լաբին քէնտիյի տէլիլիյէ
վերմէզ :

Եւ շաշգըն ատամ՝ տիւնեա ահպաւ
պընը պրագ , օյունու էյլէնճէյի Թէրք էյ
լէ : Սազտան օյունտան Թէսէլլա պուլա
մագսըն . Թէսէլլա պուլաճագ շէյի՝ կէլ
պէն սալըզ վէրէյիմ : Գալպինի մահզու
նիյեէԹ պասաբմը . Ճանընը գասավէԹ
սարաբ մը : Ֆիքրինէ պիր հագ մատտէ
կէԹիբ , սէվտալարընըն պիրինի զապԹ
էյլէ , պիր ալիճէնապըզ էյլէ , ճահիլէ
նասիհաԹ էյլէ , պիր տէրտիմէնտին եիւ
զինիւ կիւլտիւր , տօսԹունու Թէրպիլի
էյլէ , տիւշմէնիսէ էյլէք էյլէ , եախօս
աշգ ըլա Ֆիքրինի եարատանա գալտըր ,
եարատանը տիւշիւն . տէր ագապ գասաւ
վէԹին տէֆ օլուր , Ֆիքրին Թաղէլէ
նիր , բուհլարըն ճանլանըր : Տէֆի զամ
էԹմէյի լալի բէնք պատէյի , ահէնըլի սէ
տալարա միւհԹաճ օլմագսըն . վէ Թամ
պուրունուն գըրըլտըղընա , պաղընըն գու
բուտուղունա՝ աճըմագ Թէսէլլա պու
լուրսուն : (է)

Սէն քի կիւլմէյէ հէվէսին վար , պիր տէ քէնտի իւսթ իւնէ կիւլէրմիսին : Սանա պիր նասիհասթ վէրէյիմ քի , սէն տէ շաշասըն : Վար օտանա գափան , թէվրաթը¹ էլինէ ալ օգու . ծնտա եիւրէյինի թէսքին էտէճէք չօգ հագ մատտէլեր պուլուրտուն : Օնլարը հագ թաալա քէնտի եաղտըրմըլ օլմասա պիլէ , եինէ ինսան ագլըլա , սէնէլերին տէվրիլէ պուլունմուշ խազինէլէրին էն ալասըտըր . քեամիլ ատամ² ծնլարը օգուտուգախա հայրան օլուր : (ը) Լաքին սէն տէյէճէքսին քի , օ պիր սադիլ թարիգ իլէ ֆերաս արամուգ տըր : Պէլի . լաքին կիւնէլին տէ իլք շավգը կէօզիւմիւզէ վուրուրսա , խօշումուզա կէլմէգ . պիզի զիլատէ խօշանտըրաճագ շէյլերին իպթիտասը ֆէնա կէլիր : Պիր եօլճու թաթլը ույգույա տալըփ եաթըրսա , եօրզունլուգ սըգընթըրնտան տէյիլմի : Ֆէլէք պիզէ հէր էյլէյի փիլին ագճէ իլէ սաթար . սէֆայը տա մուֆթ վէրմէլ . ինսանըն սէֆասը՝ գըլըճը կըմէյի տիր : Եարատանըն սէֆայէ թագտիր էթտիլի պահա՝ զահմէթ տիր . քիլինին սէֆասը զահմէթտէն սօնդրա օլուր : Փէք աճէլէ էտէն³ (ը) սէֆասընը պօզար . զիրա չիլ օլան սէֆա հիչ տիր : Զահմէթէ տայանըփ , րահասթըն կէլմէսինէ վագըլթ վէրմէլ :

1 Աստուածաշունչ :

Իմտի ինսանըն էտինէ պիլէճէյի էյ-
 լիքէրին էն ալասը՝ սէֆա օլտուղունա
 գարար վերէլիմ. լաքին սէֆանըն սահի-
 Տի իլէ սախթէսինի ֆարգ էտէլիմ: Սա-
 Տի՛՛՛՛՛ սէֆա տէնէճէք՝ ագիլանէ օլան տրը.
 ագլ ըլա կերէյի կիպի թէֆթիշ էթմէ-
 տիքճէ գապուլ էթմէմէլի: Ֆաղիլէթ-
 տէն հասըլ օլան սէֆա՝ գուլլանըլմաղա
 արթար, վագթլէրի եէնէր, վէ իխթիյ-
 արըն միւտտէթի էօմրիւ թէմամ օլուն.
 Ճայա գատար՝ եանընտան այրըլմայըլի,
 ախրէթի աշիքեար կէօսթէրէրէք՝ էճէլ
 գօրգուսունու տէֆ էտէր: Եպէտիլիք՝
 ագչամ կիւնէշի կիպի իխթիյարըն մէզա
 ըրնա պիր փերթէվ սալըփ, թիւքէնմէզ
 պիր կիւնիւն իլք շէֆագը տրը տէյի՝ մէ-
 զարը միւֆերրի՛՛՛ կէօսթէրի: Սախթէ
 սէֆա էպէտիլիքտէն իքրաս էթտիրի,
 վէ հիչ օլաճաղըզ տէյի՝ պիր մուրտար սէ-
 վինճ վերի: քիչլիէ օլտուղու հալտէ պիր
 կէչիճի ճիւզ՛ի ֆէրաս կէօսթէրիսէ,
 պիր տէ կիլէճէք վագթին փերտէսին
 գալտըրըփ, իւրքէք կէօլլերինէ՝ էպէտի
 մուսիպէթի կէօսթէրի:

Ճան, ճան. (չու միւպարէք իսմէ ին-
 սանլար սէճտէ էթսին.) Ճան ճէննէթ-
 տէ տօղմուշ տուր. տիւնեայէ վերէճէք,
 էօզ պահայա սաթաճագ մաթա տէյիլ
 տիր: Ճանըն մուգատտէրի՝ քէնտի պիւյ-
 իւքլիյիւն հըֆզ էտիփ, զաթի ազատէ-
 լիլին սագլամաղ ըտը: Տիւնեատէն պիր

քիչիզատէ եօլճու կիպի, աճէլէթէն կէ-
չիփ, քիպարլըղընա քիը կէթիրմէյէրէք՝
ազլը Ֆիքրի քէնտի վաթանընտա օլմա-
լըյտը. տիւնեա սէֆալարընա պի գայտ,
վէ հօմիւր գատէ՛՛՛հինի գօրգարագ տա-
թըփ, սուսուզլըղընն գանտըրմաղա՝ է-
պէտի սէֆալարա պէքլէմէլի իտի:

Եւ քիւն նէ տըմաղը պօզուգ ատամլար
վար քի, պու Փանի տիւնեանընմա՛հսու-
լարընտան խօշլանըր. ծնլարը հէր շէյ-
տէն էյի սայար: Օ ճէննէթ տէն կէլ-
միշ միսաֆիրլէր՝ էպէտի միրասլարընը
պիր կէչիճի սէֆա իլէ տէյիշ էտէրլէր.
վէ կէչինէճէք պուլմաղա՝ հսիր կիպի
աուճ աչըփ, սօգագ սօգագ տիլէնիրլէր
կէզերլէր: Սօնղրա եա պախթլարը, եա
չաղարը օ եավան կէչինէճէյի քէսէր,
եախօտ ույուշուգ տըմագլարը լէզղէթ
ալմագ օլըրսա, աճ՝ գալըրլար. պիր տէ
ճանլարը օ գըսսա ույգուտան ույանըր,
իւմիտսիզլիք տէ պիլէսինճէ ույանըր,
ագըպէթ տայանամագ օլուփ երգըլըրլար:
Օ նէ կիւճ, նէ զահմէթլի հօմիւր տիւր:
Պու ճիւմիէ իլէ պագըլար խալգը ալ-
տաթմագ իչին, եինէ սախթէ վագարը
էլտէն գօմազլար. օյուսա քէնտիլէրին
ալտատըրլար: Եւքիւն օյունուն սօնունա-
տէք սապը հտիփ, օ եալանտան կիւլէր
եիւզ իւլէ, խայալ փէրտէսինին գալգ-
մասընա պէքլէյէնլէր ազ տըր. չօղու
հօվքէսին զապթ էտէմէյիփ, փէրտէյի

քէնտի էլիլէ երըթար : Վէ էօյլէ թէհ-
լիքէլի կէչիտտէն քէնտիլերինի սազըն-
տըրաճապ՝ կերէք թապիաթին , կերէք
քէնտի զիմիկթլերինին վերտիլի խապէ-
րի գուլապ արտընա գօրլար • վէ քէնտի-
լերին հըֆղ էթմէք իչին , զազապը պաշ-
լարը իւզերինտէ օլան ալլահ էմրի , վէ
տրենեա գանուճու տինլէմէլիփ , պիր կիւն՝
լա իլաճ տիւշէճէքլերի գօրգունճ՝ կիր-
տապ՝ հէր թարաֆտան կէօզլերի էօնիւն
տէ կէօրիւնիւփ տուրուրքէն , հէփիսինի
պասըփ , խըլմ՝ ըլա քէնտիլերինի էօթէ
տրենեայէ աթարլար :

Իլաճի , նէ՞ տիր օ սէս • օ նէ գօրգունճ՝
ինիլթի տիր : Հէլէ շու ատամա պապ • • •
թիւլլերի տիքիլմիշ , կէօքսիւ եարալը ,
գանլարը սէլ օլմոնշ • • • էօլքէսի տահա
կէօզիւնտէն ագայօր • իւմիտսիզլիք խըլ-
մը տահա լէշի իւսթիւնտէ կէօրիւնիւյօր
• • • Լօրէնցիոս , սէնին տօսթուն տէլիլ
մի շու • Աթալմոն տէլիլմի • օ իօշ թա-
պիաթ վէ էհլի սէֆա եիյիտ՝ գանթի
իւմիտ օլմոնշ , քէնտիլի թէփէլէմիշ :
Էօրթ իւսթիւնիւ էօրթ , շու գօրգունճ՝
շէլի կէօրմէլիլմ : Նիչին • սազլամանըն
ասլը՝ նէ : Կէօլիւնիւ գալտըր , պիր քէր-
րէ տէօրթ եանընա պապ : Երու գանլը
պըչազլարա պապ , շու զէհլը շիշէլերինէ
պապ , շու քէմէնտ իփլերինէ պապ , շու
շիլմիշ կէօլերմիշ եիւզլերէ պապ : Քէն-
տի քէնտիլերինի ահէսթէ ահէսթէ էօլ

տիրէնս՝ կհչլի հեվա զապթսրզլարա պագ-
տահա սաղ իբէն չիւրիւմէյէ պաշլամը՝
մեզար գազգընլարը, մուրտար թէնլէրի-
նին պագիյեհսինի տահա քիպը իւէ սիւ-
րիւքլէյիփ, քէսիք իւմիտլէրինի՝ ազղըն-
լըգ տէրեասընտա պօղմաղա. կէօթիւ-
րիւյօրլար : Օ նէ գօրգուենճ՝ սուրէթլէր
տիր . պագ պիր քէրրէ, Փագիլէթէ նէ
քէօթիւ իքրամլար էտէրլէր :

Կէլին ճինլէր փէրիլէր, շու քէնտի
գանընա սուսամըլ գանլընըն վիւճիւ-
տունու գալտրըրն : Օ սիգտէն պէթէր
ճիպիլէթ, օ կէօզիւ տէօնիւք, Փիքրի
սիյահ, էճէլին մէքրուհ տօսթու՝ խըշմ
ըլա ուչտուղու եհրտէ, կէլիշ քէնտիյի
Ինկիլթէրրա ատասընա չարփմըլ : Ահ
վաթանըմ ահ, օ գանլը՝ սէնին ատընը
պօգայօր . ահ սէնին ատան գարատան
ուզագ օլտուղու կիսի, մէշրէպին տէ
ագըլտան մը ուզագ օլմալլատը : Կէր-
չէք էճէլտէն գօրգմագ զայրէթսիզլէք
տիր, լաքին էօմիւրէ տայանամամագ տա-
հա զիյատէ զայրէթսիզլէք տիր, էյ վա-
թանըմ էյ, շէրէֆինէ լէքէ օլան՝ շու քի-
րի իզէրինտէն գալտրը . վէ պու մուսի-
պէթլի մէճնունիյեթլէրին նագլիյաթի
իւէ էվրօփայը իւրքիւթմէտէն վազ կէլ :
Պու ճիպիլէթ՝ իզլիմին իգթիզասը տըր
տէյի պիւհհամն էթմէ : Սէնին եարա-
մագլըղընա նէ կիւնէշին մէտխալի վար,
նէ արղըն տէրէճէսինին : Սէն՝ կիւնէ-

չին կէճէսի կիւնտիւզիւ պերապեր օլան եերտէն ուզագ օլմանղա , ագլընըն գոււվ վէթի էքսիւմէզ , վէ եարատան ալլահ տիւնեատէ ֆազիլէթ գապոււլ էթմէզ եէր եարաթմըլ տէյիլ : Սէնին պետիույ ունու եափան՝ Թօփրաղըն տէյիլ տիր , քէնտի չըլընլըղըն տըր :

Պէլի քէնտի քէնտիյի էօլտիւրմէք՝ տէլիլլիյին պիր նէվի տիր . լաքին Թէմէլի եիւրէյին Ֆէնալըղընտա տըր , եարա մազըղըն սօն գաստը տըր : Վէ սէնէլէրինի միւլահազասըզ կէչիւրիփ , էօմրիւնիւ Թէնինէ էսիր , վէ պիր պէտ խույտան պիր պէտ խույտա տալլի չըգըփ , Տէր եարամազըղըն իֆրաթընը Թէքմիլ էտէն տէլինին՝ սօն գուտուրմասը տըր : Եօգսա էճէլի ճիտտէն տիւշիւնէն աւտամ՝ քէնտի քէնտիյի Թէփէլէմէզ , Պիզիմ պօրճու մուզ շէրէֆիմիզ՝ էճէլի կէօզիւմիւզտէն այըրմայարագ , էօնիւ սըրա գաչմագ տըր :

Ինսան էօլմէյի տիւշիւնտիւքճէ , քէնտիյի Թիթիրէմէ ալըր . վէ Ֆիքրինի էճէլ կիրտապընա տօղրու կէզտիրիփ , չու գուրուսու կէօրէճէք օլուրսա , գօրգուփ կէրի շէքիլիր : Եարատան ալլահ եարաթտըղը մախլուգու պիլիր . ինսան էվլատը էօմրիւնիւ Տըֆզ էթմէյէ՝ չօգ տէֆ՝ ա եաչամագ սէվտասը քիֆայէթ էթմէյէճէյին փիշինճէ կէօրիւփ , էճէլ կիրտապընըն քէնարընա պիր գօրգու գօ-

մուշ, պիր տալ գըրըճ ճատը կիպի՝ կէ-
 լէն ինսանը իւրքիւտիւր կերի գալըրըր :
 Սալիհ ատամը պէօյլէ զապթ էթմէսէ ,
 էպէտիլլէ պիր ան էվիլէ վարայըմտէյի,
 Տիւ պիր շէյ իլէ զապթ օլմնզտը : Տիւն
 եանըն էն թաթըլ սէֆասընտա՝ ուսանճ
 տան զայրի զէվգ պուլամայրի , եաշա-
 մագ եիւքիւնիւ եարը եօլտա պըրագըր-
 տը : Սալիհէր պէօյլէ օլտուգտան սօնդ-
 ըա , քէօթիւլէրի նասըլ զապթ էտիփ ,
 թագտիր օլան վագթինէ պէքլէթմէլլ
 իտի : Գապահաթըն գասալէթի՝ կիւ-
 նահքեարըն ճանընը սարըի , գալպինի
 զիմմէթ էօրսէլէմէյէ պաշարսա , ծու-
 քիմ զապթ էտէ պիլիրտի , Օ գօրգու՝
 եաշամնղա մէճպուր էթմէսէ , գահըրն-
 տան տէմիր զէնճիրլէրի գըրըփ , էճէլ
 գույուսունա աթըլըրտը :

Վօրենցիոս , էյէր սէն տէ իւմիտսիզ-
 լիյէ տիւշմէյիմ տէյի , գալպինտէ տահա
 գօրգու վար ըսա , էյէր մէզարա հայվան
 կիպի կիրիբիմ տէմէզսէն , սէֆանը ին-
 թիսապ էտէճէյին զաման՝ քէնտի զա-
 թինէ պագ , զաթինին եէքիւնինի տիւ-
 շիւն , ծնա կէօրէ հարէքէթ էյլէ : Մա-
 լինի թէնինին սաղըղընա գուլլան . (ժ)
 թէնինի ճանընըն հիզմէթինէ գուլլան ,
 վէ ճանընը ալլահըն հիզմէթինէ : Եա-
 րտըլըշտա օլան պու տէրէճէլէրի կէօ-
 զէտիրսէն , քէնտինէ պիր եըգըլմնզ տէվ-
 լէթ եափարսըն . եօգսա պու , էլզէմ նի-

զամը պօզմագ, պիր սիվըրի թաշը թէփէ
իւսթիւնէ տիքիփ, գավի տուրտուրու-
րում տէմէք տիր:

Պիր էօլմէզ ճան՝ տէվլէթի նէ պէտ-
խույտա պուլա պիլիր, նէ թէն հասսե-
լէրինտէ, վէ նէ գուրտուղու խիւլեալէր
ատէ: Ճիւզի վագըթ սիւրէր՝ կէշիճի
պօշ սէֆալար՝ կէօնլիւնիւն պիւյիւքիւյ-
իւնիւ գանտըրամագ: Խնսանըն գալպինէ
Ֆէրաս վէրիր փաք սէֆայր՝ Փագիլէթ-
տէ արայալըմ. օ սէֆանըն պիթէճէյի
եօզ. Ֆէրասը՝ պիր եանտան վէրիր,
պիր եանտան արթըրմաղա վատ էտէր:
Պու էօմրիմիւզիւ՝ րահանթլա կէշիւմէյի
եարտըմ էտիփ, տէվլէթի՝ էօմրիւն սօ-
նունտա կէօսթէրիր: Պու ճէննէթ սէ-
ֆասը՝ նէ Ֆէլաքէթէ միւպթէլա տըր,
նէ վագթին տէվրինէ, վէ նէ զալիմ էճէ-
լէ. հաթթա էճէլ ծնու արթըրըր պիլէ,
էպէտիլիք ուզանտըգճա՝ օ տա ուզանըր:
Պու սէֆա իւմիտ իլէ պէրապէր տիր.
վէ ինսանըն թօփրաղընա՝ ճէօմէրտ էլ
իլէ, պունճա րապպանի հալ վէ հիքմէթ-
լէր գաթան մէվլայի եագլաշտըրմագ ի-
չին, պիզի գասավէթտէն ուզագ թու-
թար: Էյ ազիզիմ Լուսեա, սէնին ճէմա-
լին պիլէ տէվլէթիմի արթըրամայաճագ.
օ սէֆալի մէքեանտէ, աճապա սէնի կէօ-
րէ պիլէճէքմիլիմ:

Հ Ա Ն Ի Յ Ե Կ

(ա) Տիւնեայէ մէճճանէն թարաֆ թուծան՝ փա-
րսորդ մէտտահը Լօրենցիոս, պագ պէնի զէվզէնէ,
րէք նէ ճէվապ վերիօր . Կ Ֆազիլէթին տէրաւերի
օլտուզունա ինքեարլմ եօգ, սէնին սէօղուն հագ տըր,
լաքին պէտ խուլուն տա սէֆաար օլաուզունու նիչին
սէօլէմէզթին : Եյէր թապիւսթէ ույնագ, թապիւսթին
մէյլինէ կիթմէք պէտ խույ ուսա, էպի զաման Ֆէյլէ-
սօֆլարընն՝ հագ օլարագ՝ պու գատար մէտն էթտիլը-
լէրի թաթը սէֆայա, սէն տէլիլլէ տէմէյէ՝ աղղըն
նասըլ իլէրի վարըր : Պէն օ մէշհուր պիւնէրին եօուը-
նա կիթմէք՝ իֆթիխարլմ աըր . պէն աէ օնլար կիպի,
թապիւսթէ թապի օլուրուլ . — Սէն քէնտի թապիւ-
սթինէ կիթ : Թապիւսթինին էն աղիզ փարչասը՝ կէօն-
լուն տէյլլմի . ինսանա հիւքմէտէն՝ կէօնիւլ տէյլլ մի-
Սէն օնու . պէտ ամէլ իլէ էօրտիւրմիւշսին, պարի խայր
ամէլ իլէ տիրիլթ իմտի : Թապիւսթէ ույնագ պունա
տէրէր, եարատանն սէն մուպարէք սուրէթի օլտու-
զունու պունունլա կէօսթէրմէլսին . — Պիր փաք կէօ-
նիւլ հա . տիւնեա ստամը՝ աորնը իշիթսէ գաչար, եա-
զըր կէօրսէ ճանը պգըրըր, Լօրենցիոս սա զէվզէնիւր
կիւէր : Պու ճիւմիլ իլէ թէմիլ կէօնլուն տէ կիւ-
զէլլէրէրի վար քի, սէնէլէրին տէվլի՝ պօզմատըղընտան
մնտա, տիւպերլիլին արթըրըր : Սէն գալպինի խօշ-
լանտորմագ իչին, փէք կիւզէլէրինտէն պէյէնտիլինի
այըր Կ :

(բ) Լօրենցիոս, սէն սէֆա միւսահիպլէրինտէն սին-
աիւնեա իլմինտէ թէքմիլ մէհարէթին վար . քէնտինի
պիր Տէմօսթէնէս (1) սանըրըն, պէնիմ կէվէք թէ-
քէլլուվուվէ պէյէնմէզթին, սէֆանըն մէտնինի պէնտէն
էյի էաէ պիլլըրմիսին : Զաթինի, աղընը, նէսլնի թա-
նըրմըն : Պէնիմ պէյթլէրիմի տինլէ քի թանըրտըն :

(գ) Սէֆա տէաիլին՝ Յիլրաթ սուլունուն, Վտին (2)
պաղէսի օրթատընտան ագարըր կիպի ագար . սէֆա-
նըն չայը՝ կէչտիլի էէրսէ էէնիտէն ճէննէթ պօղզէլէ-

(1) Ի՛նի քէլամ՝ ըսա մէշհուր՝ Ամինա ճուճհարսանա-
րիճալնիսէն քիբ :

(2) Դրտիս :

րի եափար չաքին օ պաղէլէր ինսանըն տիւշմէսի իլէ զայ օլուր : Պուճտա ինսանըն տիւշմէսի տէսլիխմ նէ օլուուղուն՝ սանա սեֆանըն թապիաթինի թարիֆ էթ-
սլիխմ զաման անղապորն :

(Դ) Փաղիլէթիլ տինտարըգ պիր մի տիր . տէյիլ տիր : Տինտարըգ ֆաղիլէթտէն պիւլիւք տիր . Փաղիլէթին փունարը տինտարըգ տըր , վէ հէր սեվապըն , հէր ֆէրահըն աթասը տըր : Լաքին տիւնեա ատամարը պու աերստէն չէշի պլմաղ . տինտարըգ յաֆղընա կիւ-
լէր : Տինտարըգ՝ տիւնեասէ հէր էյլէյին թէմէլ տիր . աղըլ գուտրէթինին իւք մէյլէսի տիր : Պիղիմ ֆիքրի միզոն ալլահ օլմատրոգձա , հիւ պիր շէյի սահիհ մու-
հապալէթ իլէ սեվէմէյիլ : Տինտարըգ՝ ատամղըն թէ-
մէլ տիր . ատամղը՝ քիշինին իգպալինին պիր միգտա-
րընա սեպէպ տիր : Վէ տինտարըգտա աահա պիւլիւք պիր տէվէթ վար . ալլահա ինսանաղ , մութըլուղա սողըու կիթմէք տիր : Ալլահտան գօրգմաղ , ալլահա իպատէթ էթմէք , մութըլուղա տահա եաղըն վար-
մաղ տըր . ալլահը սեվմէք , թէքմիլ մութըլ օլմաղ տըր : Տինտարըղըն պու իւչ եօլու , սեֆանըն իւչ փունարը տըր :

(Ե) Էյ Լօրէնցիոս , վարըի շաղըղը պիղիմ քիլիսէ-
լէրիմիզոնէ կէօրմէք , տահա սէնին խաթըրնա կէլմիշ շէյ տէյիլ տիր : Քիլիսէտէ իճրա օլուճան իպատէթէր՝ սանա ուղուն կէօրիւնիւյօր , ճանըն սըլըլըր , յաքին ալլահա վաճիպ օլան իպատէթի իճրա էթմէք՝ հաղ տէյիլլի : Հաղ օլուուն օլմաքին , սէն օնու արամաղըն , ֆաբաթ ճանըն սըլըլըր : Տիւնեվի եէրէրտէ տահա էյի էյլէնիրսին . պէյթլէրիմի սանա տինլէթմէք իլին պէն պու գատար զէյնէթլի շէյլէր սեյլէմէմէլլիխմ փէք էյի , խաթըրն իլին , օնու տա էտէյիմ :

(Զ) Կիւլմէք՝ հիւ պիր թարիխտէ կիւնահ սայըլ-
տըղը եօգ , մաղուր օլուուն . պէլլքի սեօղիւմ փէք սեյթ կէօրիւնէ : Լաքին կիւլմէք՝ պիր հիլէ էտէպ ա-
ղըր ատամըն թապիաթինէ զըտ տըր : Օ պիր քիպիրլի՝ պօշ ատամա մախտուս տուրքի , պիր տաման չէօփիւլլէ դըտըրլանըմի , գահգահայլա կիւլէր . օ պիր կիւլիւշ տիր-
քի , ալլամաղ խապէրի վէրիր : Կիւլէն էվ տէրտէվի տիր :

(Է) Պու պիղիմ տիւնեամըգ կիպի տիւնեաստէ՝ օլան սեֆանըն թէմէլլէրի պուճար տըր . անճաղ պուճար պիր վաք , նաղիք , էպէտի , վէ րապպանի սեֆանըն

փոճնարը տըր . ինսանըն ասըլ թասլիաթինէ եագըլ ջըր , ինասըլ մէրալիքէ պէնպէտիր սէֆա փոճնարը տըր . էմին վէ պէճիտ , մէթին վէ թէքմիլ պիր սէֆա թէմէլն տիր քի , ֆէլէք՝ չարխընը թէրա շէվլըմիլէ խալէլ վէրէմէղ : Գագալէրտէն էմին պիր սէվէթ տիր , օ գլլմէթըն ինճի՝ օ տուր . հէփսինի սաթ , օնու սաթըն ալ : Պին զահմէթ իլէ էաինալյին , էտինիփ զէվ գինի չըգարամայաճալըն , վէ էլինտէ գալաճաղընա էմին օլմատըղըն միւշէվլէշ էլլիքլէրի՝ սուճ աջըլ տի . էնմէնին ասըլ նէ : Ասըլ էլլիք , ասըլ սէֆա , պիր զասլթըլ ագըլն մահսուլու տուր : Պու խուսուստա պէնիմ թէրպիլէմ փէք սըգը տըր զանն էթմէ . պէնիմ մէրամըմ՝ սանա սէֆանըն սահիհինի էթտիրմէք տիր , վէ ասըլ եօրուուու կէօսլէթմէք տիր :

(Է) Պէլէթի սէն սանըրըն քի , պու պասպտէ սէնին սալթ ճանընըն սէլամէթի վար : Էլէր պու ֆիքլրտէ իսէն , օլան ագընա նիսպէթ՝ ագըլըլ տիվանն սին : Պիր առամ սէնին շանըն նէ գատար սիյանէթ էթմէ , զիհնէ , ագըլ վէ հագգա պիր ճիւղի իթիպարը օլ տուգտան սօնղա , սանա էլպէթտէ տիվանն սին աէր : Ինսն պանա սօսթում , մուպարէք թէվլրաթ՝ հէմ ճանը խօշլանտըրըր , հէմ կէօնլու . օնու ֆասլ կէօ զիւյլէ տիգգաթըն օգույան առամ՝ տէր ագապ քրիս . թիլան օլուր :

(Ը) Պիլ պիր էիւրէք ֆէրահընա գանսաթ էթմիլիլ . թամարմըլ օնա իթիպար էթմէղ . գափուլու էիւղլենէ գափար : Պիլիմ արատըլըմիլ ճիւմպիւշ տիւր , գալպի թահրիք էտէճէք , ճանը սարասճագ՝ զօրու հարէքէթլէր տիր : Պիլիմ էճէլէ միւպթէլա հալմիլ նէյէ գատըր օլուղուուու պիլմէտիլիմիլգուէն , սէֆասը՝ օրանըլ օլան շէյի՝ օլ գատար օրանսըլ էթմէյէ չալըրըլ քի ագըլպէթ հիւ էտէրիլ : Զիւրա հէր զէվգին իֆրաթըլ րահթիմիլիլ պօզար : Տիւնէատէ իսէ , ինսանըն արղու էտէճէյի էլլիք՝ րահաթըլըգ տըր :

(Թ) Գուլպէսինտէ սաքլն գալպի փաք առամ՝ տիւնէանըն ալմէրիտէն ալիմ տիր , կէրէք տիւնէա հագգընա , կէրէք ախրէթ հագգընա : Պու իքի սուրէթտէ տիւնէա առամլարը իքի գաթ սէլէ տիր : Էօյլէ տիր ամնա , ինանտըրամաղըն : Տիւնէա առամլարը տիւնին թէմէլէրիլնէ տէ պու գատար ինանսագ իսթէր : Օլուսա տիւնիմիլն թէմէլէրի կիպի սահիհ շէյ

օլամազ . վէ սահի՛հ օլամազ միւմբին տէյիւ . նիճէ
քի պէնիւմ տէ օլուտուղոււմ պէյթէր մասալ տէյիւ :
Պիր էպէտի էօմիւր իւմիտինտէն հասրը օլանտան դայ .
րի՛ նէ իգպալտէ մանա վար . նէ ֆագիւէթտէ գոււ
վէթ . հէփսի պու տիւնեա տրր : Եախօտ պու տիւ
նեատէն էօթէյէ շէյ էօգ տուր գըլաս էաէն ատամ՝ էլ
պէթտէ քէնտի մալինէ իֆրաթ իթիպարը օլմալը , ահ .
մագըրընա խօշանմալը , վէ քիպրինէ կիւվէնմիշ օլմա
լը տրր : Եօգաս տիւնեանըն հիչ օլտուղունա իլգամ օլ
մուշ ատամ՝ տիւնեանըն շէյէրինաէ զէվգ պուլամազ :

Օ՛ն ԵԼՏԻՆՆՈՒ ԿԼՂԻ

Զ Ի Հ Ն :

— 0000 —

Ի՛յ պիր պօզուգ տիւնեանըն տէլի ա .
շըգը , (ա) պու տիւնեանըն մանասըլ
պիւյիւքիւքէրինի , ուղուրսուգ սէֆա
լէրինի տահա էօյիւնիւր միւսիւն : Օ սէ
նին պուհուր վէրտիյին փութու՝ իշթէ
պէն կէօգիւն էօնիւնտէ սօյտոււմ , հագ
մոււմուսու էանընա էագըն կէթիւրտիւմ ,
հալինի՛ սանա օլտուճաղը կիպի կէօս
թէրտիւմ : Տահա նէ սէօյլէյիփ տէ էան
չըգա պիւրսին (բ) . . . սէօյլէմէյօրսուն
ա : Պու սիւքեուլէինի ագլընըն գանտը
լընա վէրէյլմի : Խայր . զիրա սէնի ու
թանտըրմագ գօլայ տրր , լաքին իլգամ

էտիփ , տօղրուսունու իգրար էթտիր-
մէք՝ փէք կիւճ շէյ տիր : Սէն զիհնինէ
կիւլէնմիշին . ագլըն գանսա , զիհնին
գանմալ :

Ինճագ քիշի զիհնինի ագլընա ալաթ
էտէրսէ , պիր խօշ գուտրէթ տիր . իլա
ագըլ էէրինէ գուլլանըրսա , իլլէթ օլուր :
Մանասը եօգ Ֆիքիրլէր իլէ օյալանըրի ,
ագլըն եօլունու շաշըրմագ , հէյլէ իլէ
տօղրույա գարշը գօմագ , տօղրույու եէ-
նէմէտիյի սուրէթտէ՝ գաչաճագ պիր
եօլ թէտարիք էթմէք , զիհնին մարիֆէ-
թի պուկլար տըր : Շաշգըն խալգ պու-
ֆասիտ հիւնէրէ պագար , պիր շէյ զանն
էտէր , պէյէնիր հայրան օլուր : Սանըր
քի զիհն պիր պուլունմալ շէյ տիր : Ե՛յ
Լօրենցիոս , պուլունմալ շէյ՝ քեամիլլիք
տիր . զիհն փէք չօգ պուլունուր : Պիր
ատամըն զիհնի օլմաղա՝ իսթիտատի եէ-
թիշիր : Պու զիհն ճօշգունըլուզարը՝ պա-
զը քերրէ շարապ քէյֆի իլէ չօգ իշ կէօ-
րիւր : Զիհնտէ պիր աղ տէլիլլիլիք օլմայ-
ընճա օլմալ : Ինսանըն ըուհլարընը սար-
սան շէյլէր՝ հէփ զիհնի ույանտըրըր .
շէօյլէ քի չօգ տէֆ՝ա պէօյլէ զիհնիլ ա-
տամլարը գըղգանանլար պիլէ պուլու-
նուր : Լաքին սէնին իքրահ էտէճիյին
շէյ տիր . զիրա սէօյլէտիյին կիւզէլ սօհ
պէթլէրի՝ եանղըշ անղլար պիր տիվա-
նէյէ րասթ կէլտիյինէ աճըրսըն :

Լաքին (4) օ հէր շէյին թէմէլինի ա-

րայան քեամիլլիք՝ հեր շէյի վէզն վէ բու-
պար էտէն, վէ հագգը պուլուփ Թու-
Թան քեամիլլիք՝ պիր պուլունմազ շէյ
տիր: Վէ օ քեամիլլիյի սէն գալպա-
լըգտա արամա, օ պիր գաչ քիշիյէ միւյ-
էսսէր օլմուշ պիր գըսմէթ տիր: Զիհն
նէ գատար Թէհլիքէլի իսէ, օլ գատար
տա չօգ տուր, վէ չօգլուղա վէրիլմիշ տիր:

Ինսան պէյնիստէ ատամը ատամ է-
տէն՝ ագըլ տըր. զիհնին մարիֆէթի՝
միւֆսիտլէր մընաֆըգլար փէյտա էթ-
մէք տիր: Պիւյիւք Թաննրմազ, իսթի-
լալ իսթէր, վէ քէնտիյի ֆըրթընա չը-
գարան շիմէլին եէրինէ գօր: Հէմ տէվ
լէթլէրէ մազարրաթը վար, հէմ մէզհէ-
պէ տիւշմէն տիր: Զըլընլըղը պիլէ իր-
թիքեապ էտէր. ագըմըզ պունա գարը
պիր գալգան տըր: Զիհն եէլ պայրա-
ղընա պէնգէր, տէօնտիւքճէ կէօղէ կէօ-
րիւնիւր: Լաքին ագլ պիր աղըր ճէվ-
հէր տիր, զաթինտէ պիր տէյէր պահա
վար: Վէ էյէր զիհն իլէ իշլէնմիշ իսէ,
տահա զիյատէ փարլար. լաքին իշլէնմիշ
պիլէ օլմասա, եինէ պահասընտան տիւշ-
մէզ: Սգըլըզ զիհն՝ էլիք տէյիլ, մա-
զարրաթ տըր: Վէմիյէ պիր զիյատէ եէլ-
քէն տիր քի, տահա չափուք գարայա ա-
Թար: Պիր ատամ Շէսթէրֆիլտին՝ եա-

1 Շէսթէրֆիլտ Ինկիլթերրա ըիճալէրինտէն պիր
ալմ ատամ տըր. լաքին պիր ագըլտա տուրմազ, հէ-
լէտէն գաջմազ, պիր օյնագ ատամ ըմբ:

ըրսը գատար օլսա , պիր թէքմիլ տէլն
օլուրտու քի , տէլիլէր պիրէ երւզ չէվի-
րիփ , քէնտի տէլիլէքէրինէ շիւքր էտեր-
լէրտի :

Հ Ա Ր Ի Յ Ե Ի

(ա) Կէլ իմոի տիւնեա աշգը , կէջլերէ հայրան
օրան սէֆիլն խօրլայան ատամ . շիմտի նէվլէթ սէնին
տիր , պիր աշ տա սէն խօրլան տա ութան : Սէն նէ-
ճի սին . սէն քիմ սին քի էօյիւնիւյօրսուն : Սէնին
տիւնեէվի լիպգաթըն , մասգարա պիւլիւքիւլիւն , պիր
թիւթիւն տիւր քի հավայա չըգար , գարարթըր ու-
ղադտան պիղէ պիր շէյ կէօրիւնիւր , էագընա կէլտիք-
լէն , տաղըրը կէօղ էօնիւնտէ պիր շէյ գալմաղ : Փա-
վելէթ սահիպինին լիպգաթը՝ երւքսէք տաղարա պէն-
ղէր . կէչէն էօլճու՝ էագըն վարարդճա պիւլիւր , թե-
փէսի պուրուտարա կիրիյօր կիպի կէօրիւնիւր : Ճէն-
նէթ էօյլէ ասամա վատ իւրնմուշ տուր . ճէննէթին
իւմիտի իլէ , սէֆասընք պու տիւնեատէ իքէն տույար ,
վէ չօգ սիւրմէզ էպէտէլ-ապատ մալիք օլաճագ տըր :
Ահ , էօյլէ ատամա՝ օ սամթ նէ ուզագ կէօրիւնիւր :

(ք) Իլթէ ըէղիլ օլտուն . մուսթահագընը պուրտուն :
Օ սէնին կէօղիւնիւ պաղլայան տիւնեա՝ սէնին ճէվա-
պընա պէքէր : Սէնին կիպի մէտտահընա չէլէնք հա-
ղըրլայօր , աֆէրինլէր օգույաճագ : Սէն տիլիզ կի-
պի սուս մու տուրաճագսըն : Գօ կէօնիւնիւրահաթ
էթսին . սէնին հիւնէրին զիհիտտէ տիր , վէ զիհն՝ ան-
ճագ պիր թէմէլի սէօյլէյէճէք շէյի օլմասըրը զաման
չօգ սէօյլէր : Սգըլ՝ կէլիփ աթէլինի զապթ էտիփ ,
սու կիպի ագան շագըրտըրընը քէսէմէզ : Չիհն՝ լու-
գըրտընն ալթընտա գալմագ . հիչ պիր շէյ պուլմա-
սա , պուղու տաղարտան երւքսէք չըգար տէլերէք ,
մասգարալըղա քէնալի գուրթարըր :

(գ) Պիլրիմ՝ տիւնեատէ հայվանի ըուհլարտա քէն-
տի քէնտիլի գըրլտանըր՝ պիր թիզ հարէքէթ վար ,
պիր աճաիպ շէրէմէթ վար քի , էթտիլի հարէքէթտէն՝

Ֆիեքրոտ պիր սուրէթ հասըլ օլմաղ . Ֆարաթ խա-
ֆիֆձէ պիր հեվայի սեվնձ տօղար , պիր աղ համան
գանաաղարն չըրփըրըր տուրուր , քիշիլ սեբսեմ էտըր
պրազըր : Ինձէ անիւրէրաէ պիր տիրի օյնայըլ օլուր .
լաբին օնու թասըլըբ հտէն ագըլ տէյիլ , Ֆարգաթ եօւ-
լարննաա ճէվէլան էտէն սուլար ըիւթուպէթէր տիր :
Էյըլէրէին վիճուուու . Իֆրաթ նաղըբ օլուր , վէ փա-
րէլէրի էքսերիյեա պիր պիրնէ ուլլուն օլմաղ . պիր
քէրրէ պօգուլտուղլայն , շաղըգ տա թամամ օլուր :
Մէլէբ կիպի կէօրիւնէն ատամ՝ եարըմ ատամ օլուր ,
եա պիր մուրտար գասապէթէ սիւշէր , եա պիր զալիմ
իւմիտսիղլիյէ :

(Դ) Ճէննէթին տեվլէթի տիւնեա ագըլըլարնըն
գալպինէ հիշ թէ սիր էթմէյէձէքմի . Ճանարընա աօ-
գունան՝ հեման եալան ըլա ահմադըրգըր օլաճագ :
Էպէտիլըբ՝ պիր տէմաէ էանիլըր Ֆիքրի քիշիլ պէ-
ձիս տիւշիւնձէլէրէ գօր . Ճանընը պէպէր . քիշինին
զեվգի աէ շէրէֆի տէ պու հաբ մուտտէյի տիւշիւնէ .
տէ օլուր : Ա՛ տիւնեա ատամլարը , ճէննէթի տիւշիւն-
մէյէ ութանման : Էպէտի տեվլէթ գաղանմագ թէտ .
պիրի՛ ութանաճագ մատտէլէրաէն տէյիլ տիր : Սիզ իս
սալթ պուստան ութանըյօրսուսուղ . չօգ աճախպ րա-
պըթաաըլ շէյ տիր : Սիզ բի քէնտիսիղի ագըլըլ էէրինէ
գօմուշտունուղ , պէնիմ շու սէյըլէայիմ հաբ մատտէյէ
գուլագ վէրին քի , սիղին գուրտուլունուղ՝ հիասալըլ
թէտապիրէրէ կիրաիլի եօգ . վէ աղընըգա կէլոլիքձէ
կէրի աթարսընըլ : Ագըլըլըր ահմագտան Ֆարգ էտէն՝
սալթ պու մատտէ տիր : Պիրի պու Ֆանի տիւնեա
իւզէրինէ թէտապիրէր գուրար , օպիրի էպէտի ախ-
րէթ իւզէրինէ : Քէտմիլ ատամլարն սիղի թարթաը-
ղը վէզնէ՛ պու տուր . վէ էյէր սիղի թարթուտ խաֆիֆ
վէ նագըս կէթիրիլէրէն , թասաճիւպ էթմէն : Հայ
հայ . սիգ սալթ օնլարն իթիպարընա հաճէթսիղ սի-
նիղ . էյըլէ տէյիլմի : Կէլին , կէլին . շու պէյթըլէրիմ
տէ օգուսուղում՝ գօլայ վէ ագլէ եաղըն թէրթիպ
ուլլուն . շանընըղը շէօհրէթինիղ սէլամէթէ չըգարըն .
վէ պու տիւնեանըն զեվգիի չըգարմաղլա , ախրէթին
քիսի վէհէլէյին :

Տիւնեանըն թէտլըլի պիր ճէվապը եօգ վէրէձէք .
լաբին կէօրիւնէնէ իլգամ օլմամագ իջնի վաղըթ կէ-
չըրիւր . վէ մասշէր կիւնիւնիւ եալան չըգարմագ Ի .

չին, դաշընաճադ եօլար արար : Լաքին գալպէրնն օ թէֆթիշի կիւնիւ, քէնտի թագրերէրի քէնտի-լէրէ գարչը օլաճադ տըր : Էյ Լորենցիոս, քեամիլ օլմանը երթէյն պրագմագտան վնդ կէլ : Պիր ան էվ-վէլ ադընը պաշընա կէթիրմէյն չարը, զերա սասթին կէլէճէյինէ կիւվէնիլմէզ : Քեամիլլէյին սանա իլք նա-սիհատի՛ պիր սատըդ տօսթ պուլմագ տըր . օ տօսթ ուսա՛ ճէննէթտէն զայրի եերսէ պուլունմազ :

Սիդ, ա՛ թօփրադ էվլասարը, թօփրագտան զայրի շէյ օլմագ իսթէմէզլինիդ . շիւնքի սիղէ պէյթըր իլէ վնգ էտէն ըուհպանա գուլագ վէրէյօրսուճուզ, վէ շիւնքի շփր՝ պէնիմ մէմուր օլտուղում հիգմէթէ շէրէֆ վէրէյօր գըյասընտա սընըզ, պէն տէ սիղին մէքէպինի-զէ մէյլ էթտիմ . չըգըվ ինձիլ քիւրսիսինտէն ուղէ վագ էաէճէյիմ հագ մաստէլէրի՛ էպեաթ իլէ սէշլէ-մէյն ճէսարէթ էթտիմ : Պէյթըրիմի ունուտուն, շա-քին մէֆհոււմունտա օլան հադ սէօղէրի իսթըրըզտա թուլթուն . պէն սիղին մէսհինիզի իսթէմէմ, էյլլէյինի-զի իսթերիմ : Լաքին պէնի գասալլէթէ գօյան սիղին մէսհինիզ տէյիլ . պաշըմա կէլէճէյի պիլլերիմ, պէն տէ վարըփ Վուրցլուս (1) կիպի ելյիտճէ չուգուրա աթը-լըփ, աաըմը պաթըրայլմ : Կիւնտէ պին ճէսիմ շէյ պաթըփ գայ օլույօր, քիմնէ աճըմայօր : Վար իմնի սէն տէ՛ էյ եալըն գաթ թապագա, աիւշմէնլէրինին արատընա տիւշ տէ, գըսմէթինի ալ : Հագգա գուր-պան կիթալիյինէ պէպիւրլէն : Ինտան գըսմը՛ զազալըն-տան սէնի չօգ էաշաթմազ, վէ էօլաիւքտէն սօնղոս տա ըուհաթ պրագմազ : Ճէհէննէմ գուպպէսի ալթըն-տա, սէնի շէյթանըն տիվանընա չըգարըրլար . շէյ-թան՝ սէնի քէնտի աէվլէթինին խաինի, վէ տօսթու-օլան տիւնէայէ՛ քիւֆր էտիճի տէյի, վէ եօգ պա-

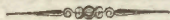
(1) Պիբ Թաբիթաի բօմա շէհրիմպէ պիբ Մեյրան էէբ էա-րւմըւ, գաթամանըն էօլունոս պուլմամըւար : Փոթէրէրնիւ-լէրին ապէլի էալըն՝ քոթարպան նասիհաթ սօրարար . քոթ-լար ճէվադ վէրիբ քի, մէմէտէթին էն ապիւ շէյիի իլնէ պնընլար, լուգուր քէնպի քէնպիյն գաթանըր : Կուրցիոս՝ բօման շէտ մէշուր էիթիթի իթի, հէման սիլահլանըթ, լու-գուրա աթըմըւ, քէբ ագապ լուգուր գաթամըւ տէյի նագէ էպէրլէր :

հայա սիրիւ սիրիւ ապէր դաւորով , պայրազնա սայրազ կէծնիւլիւ ապէր եազորով տիւնեանն սիւշ մէնի տէյի , վէլ-հասըլ ֆրուսիանն ֆրանչայա տուծլուղու կիսի , ազըպէթ-էնսիշ տիւնեանն սիւշմէնի տէյի իլամ հտեր՝ ճէզանը վէրիր :

Կորէնցիոսա պագ նէ սեյլէր : Էյլէ իսէ հէփսի աէլի տիր տէր : Պէլի , հէփսի տէլի տիր . սանա ա ճախպ կէօրիւնէն՝ օգուտուղու՞մ նասիհաթլէրէ ուլանլարտան մանասը , հէփ տէլի տիր : Քեամիլլիին աթասը կէծնիւլ տիւր , վէ քեամիլլիք օլմատըպճա , էն նատիր զիհն տէլիլիք տիր : Տիւնեանն ազըլլըղը՝ իլիմսէ մարիֆէթտէ , ճէնքտէ պարըշտա , չօգ շէյ էթմիշ տիր . վէ տահա չօգ շէյլէր էտէճէք , լաքին կերէք իլիմ , կերէք մարիֆէթ , վէ կերէք սէնին մալին , էճէլ կէլինճէ հէփ սէնի թէրք էտիփ , սէֆիլլիքտէ պրագաճագլար : Ազըմնն փէք եաթտըղը շու տուր քի սէնին ազըլլըղըն հէր շէյի էտէ պիլիւր , լաքին սէնի քեամիլ էտէմէզ : Պէն տալթ սէնին հագգընա՝ պիր սերթ զէմքեարըմ զանն էթմէ , օ էֆէնտին օլաճագ շէյթանա պիլէ՛ տէլի տիր տէրիմ :

ՕՆ ՍԼԻԲԻՕՅԻՆՆԻ ԿԵՂԻ:

Զ Ի Մ Մ Ե՛ Թ Ի Զ Ա Մ Ի Բ Է: ¹

Թէն խասթա օլտուգում՝ ին-
սան հէքիմ արար . լաքին ճանըն խաս-
թալըղընտա պիր ույուշուգլուգ օլուր
քի, քիշի օլտուղու թէհլիքէյի տույմազ:
Էօլիւմ տերէճէսինէ կէլմիշ, եինէ պէն
սաղ ըմ գըյաս հտէր: Քիշի քէնտի իւ-
լէթինի թանըլըփ տույմազ՝ եարը սա-
ղալմըշ օլմազ տըր: Ինսան պէտ խույու-
ատէթ հտիփ, եիւզիւնիւն փերտէսի եըր-
թըլըրսա, թէհլիքէսի սօն տերէճէտէ
տիր: Մ ուրտար կիւնա՛ թօփուզուն վու-
րա վուրա զիմմէթին պաշընը հզէր, տիլի
սէյլէմէզ օլուր: Ճան՝ վարա վարա գա-
պահաթինի տույմազ. վէ եափճա եափճա
պէտ խույլար ատէթ օլուր, թապիաթ
օլուր . վէ քէնտիմիզի խարապ էթտիլի-
միզ եէրտէ, էջիւնիւր իֆթիխար հտէ-
րիզ:

Օ իմմէթիմիզ պէյլէճէ պէտխույ
սէրխօշուղունտա ույուշուր, մէքրուհսէ-

Փանըն գուճաղընա տուչէր, սեվտալարըն տիղկինինի կեվչէք էլինտէն գայտըրըր, պիզի հեվանի նէֆսիմիզէ պրագըր. վէ եօլտան չըգտըղըմըզը կէօրմէմիշ կիպի, տէօնիւփ՝ պիր կէրի տէօն պիլէ տէմէզ: Փուփլա շիլթէ իւզէրինտէ տէրին ույգուլա տալմըշ կիպի օլուր: Անճագ սէն օնուն օ սախթէ ույգուսունա գափըմա, չափուք ույանըր: Սէֆանըն արտընա կիզէնմիշ՝ օ հիլէքէար ղամմազ, հէր ամէլիմիզի տէֆթէրինէ գայտ էտէր, տէֆթէրին հէր եիւզիւնիւ գապահաթլարըմըզա տօլտուրուր: Օ եօրուլմազ չաշուտ, կէօզիւնիւ գուլաղընը պիզտէն այրըմազ: Կէօզիւմիւզէ կէօրիւնմէյէրէք էթրաֆըմըզը տօլաշըր, գալպիմիզին էն կիզլի սէօյլէտիյինի իշիտիր տույար: Էն քիւչիւք էքսիքլիյիմիզի իշարէթէտէր. էն խաֆիֆ խիւլէալէրիմիզ՝ նէ գատար չօգ օլա, քէսքին կէօզիւնտէն գուրթուլուչու եօգ, հէփսինի կէօրիւր: Պիր արզու՝ ֆիքրիմիզտէ տօղար տօղմազ՝ օ տույար. պիր պէտ ամէլիմիզ՝ տահա իճրա օլմատան էն կէօրիւնմէզ եէրինտէն գավար: Օ զալիմին էթտիյի եօզը պիլէ, թամանքէար մուամէլէճինին տօսթլուղունա պէնզէր. գան գույուսուտէֆթէրինի ճահիլ միրասէէտիտէն սագլար, թա էվինի երգաճաղը կիւնէտէք պէքլէր, օ կիւն կէօսթէրիւր: Պիզի պօշ պրագըր, օ պահա եէթիշմէզ վազթի-

միզի ԹէլէՓ հտերիզ . լաբին կերէք պօ-
չա կէչըրտիյիմիզ , կերէք պէտ ամէլ իլէ
մէքրուհ հեթտիյիմիզ վազթին հեր տե-
մինի՝ կէօզիւմիւզտէն ուղագ եհրտէ տու-
րուր գայտ հտէր : Թեվարիիմիզի եազ-
տըզը քեաղիտլէր՝ Թուճտան տայանըզ-
լը տըր : Օ Թեվարիիի՝ էճէլ կէլիփ գա-
պահաթլընըն գուլաղընա օգույաճագ ,
վէ հպէտի հաքիմ՝ տիւնեալարըն ճէմ
օլտուղու զաման , ալէմէ աշիքեար հտե-
ճէք : (ա)

Վիշինին գալլինէ սէօյլէյէն սէս՝ պօշ
խիւլեա տէյիլ տիր : Թապիաթ ծնու ի-
չըրիմիզտէ եափայօրսա , եալան սէօյլէ-
մէք իչին տէյիլ : Վէ քիշի քէնտի հագ-
գընա Փասլ հաթիյի սիճիլ՝ կերի տէօն-
մէզ : Ինսան պու տիւնեատէ իքէն , է-
պէտի հաքիմին վէքիլի՝ գալլինին զիմ-
մէթի տիր . օ ատիլ հաքիմին փօսթու-
տա օթուրմուշ , ինսանըն շէրիաթինի օ
քէսէր : Վէ սօնղրա ծնուն քէստիյինի՝
ալէմին հաքիմի մուգարրէր հտէճէք տիր :

Սութլու ծնա քի սըգճա սըգճա ճա-
նընըն տիվանընա վարըփ , էիւրէյինի զիմ-
մէթէ ալմաղա ճէսարէթ հտէր . զիմմէ-
թին Թագիրլէրինէ տայանըրի , հիւքմիւ-
նէ իթաաթ հտէր . վէ պիր տահա շի-
քեայէթ էթտիրմէմէյէ վաու հտէր : Օ
պիր ճէսարէթ տիր քի , տիւնեա պահա-
տըրլարընա միւյէսսէր տէյիլ . վէ փէք
նատիր շէյ տիր : Ինսան գըսմը մուհան-

նաթ տըր գաչընըր , վէ քէնտի հալինի կէօրմէմէք իչին , խարապընա քէնտի սէպէպ օլուր : Պազը քէրըէ քէնտի քէնտիյի թէֆթիշ էթմէք խաթըրնա կէլսէ պիլէ , նիյեթի էջլէ կէվէէք օլուր քի , տէր ագապ ունուտուր : Հալինի գալպինէ սօրար , լաքին Պիղատոս կիպի գօրգարագ՝ հոգ նէ րի տէյի եարըմ՝ աղըզ սօրար տա , Ճվապընա պէքլէմէտէն գալգար ագլըն թագիրինտէն գուրթուլմագ իչին , աճէլէ վարըր եինէ գալապալըղա կիրիը :

Սօրենցիոս , Փէլէք միւսաատէսի իլէ կէլէն էյլեյէ պիրտէն սարըլմա . պիր աղ կերի չէքիլ , իպթիտա վէսվէսէ իլէ պիր վէզն էյլէ , էյեր էլինտէ գալաճագ շէյիսէ , գուլան : Լաքին չիւնքի սէնին էտինէ պիլէճէյին էյլէք՝ քէնտի եափաճաղըն տըր , վէ չիւնքի ինսանըն եափտըղընտա Փագիլէթտէն դայրի էօլմէզ շէյիօզ տուր , էպէտէն էլտէ գալաճագ՝ Փագիլէթին վէրտիյի սէֆալար տըր : Սէն օնլարը էտինմէյէ պագ քի , Փագիլէթին քէնտի կիպի էօլմէզ օլտուն : Ե՛յ , էյեր սէն ագլընըն հիւքմիւնտէ օլուփ , Փագիլէթին թաթըր սէֆալարընըն լէզգէթիւնի պիլսէն , տիւնեանըն պօշ սէֆալարընա թիթիթէյերէք եագլաչըրտըն . վէ հէր պիրինի կէրէյի կիպի թէֆթիշ էտիփ , զիմմէթինտէն իղին ալմատըղաճա , հիչ պիրինի գալպինէ գօմալտըն : Լա-

քին սէն ագլնա իթաաթ էթմէտիյին տէն , գալպին պիր զապիթսիզ վիւայէթ կիպի տիր : Ֆասիտ արգուէր սիւրիւ սիւ զօրպայէ չըգըփ , տէօյիւշիւփ գըրլըջըրար , ասլա ըահաթին օլամազ . վէ գալպինին օ էյրէթի ֆէրահը՝ հէր տագիգա պօզուուր : Վէ Ֆիքիւրէրին արզուէրին սէնտէն ուզագ՝ էօլլարընը շաշըրփ , ֆըրթընա չալգանթըլարընտա , տէօքիւնթիւ արալարընտա սէֆա արամաղա տօլաշըրար : էօյլէ սէֆանըն մալի՝ փէք պահալը օլուր . վէ պուլմասան՝ սանա տահա քեարը տըր : Պին պէլայլա էլէ կէթիրտիքտէն սօնղրա , պին պէլայլա տա կիւնահընը էօտէմէլի սին : Կէմինի պուլաշըգ մալիլէ էիւքլէտիր , էու մուրճաղը պիլէնճէ կէօթիւրիւրսիւն : Սուսուզուղուն գանաճաղընա՝ տահա զիյատէ արթար . վէ հասսէլէրին կէվլէյիփ , գուվվէթտէն տիւշտիւքտէն սօնղրա պիլէ , էինէ տօյմաղ ֆիքրին՝ տահա իսթէր :

Օ իմէթին ըէտտ էթտիյի սէֆալար՝ թապիաթին խիւաֆը տըր . էօյլէ սէֆանըն էսէրի՝ տէրտ իլէ ուսանճ՝ օլուր : Հագթաալա տիւնեայր տա , ֆագիլէթի տէ , պիր թէմէլ իւզէրինէ գուրուփ , պիզիմ զաթիմիզէ ույտուրմուշ տուր : Տէրունի միւնասիպէթէր իլէ ինսանըն թապիաթինէ պաղլամը . պէյնլէրինտէ միւշթէրէք օլան ումուրլէրի՝ պիր նիգամա ըապթ

կէթմիշ տիր : Պէն ծնլարը այլըրըրմ տէյ-
էն շաշգըն՝ հէմ սըգընթըսըն չէքեր ,
հէմ քէնտի զաթինի խարապ էտեր :

Պու մինվալ իւզրէ ճան ըլա թէն՝
տուրմայրի ճէնքլէշտիքլէրի եհրտէ , էլ-
պէթտէ եա պիրի եարալանըր , եա օպի-
րի : Եքիսինին պիրի սըգընթը չէքէճէք
օլտուգտան՝ սօնըրա , էլպէթտէ ըիւթ-
պէտէ էտնա , վէ հասսէսի նօգսան օլան
չէքեր : Չիւնքի թէնին տուլտուղու՝ շիմ
տիրի հալտէ օլան տըր , սըգընթըր թէն
չէքեր : Ճան կէչէն վազըթտա , կէլէ-
ճէք վազըթտա կէզեր , ծնլարտան պաճ
ալըր . արտընա պազըրի , կէշմիշ սէնէլէ-
րին գարանըգ կիրտապընա կիրմէք , վէ
կէլէճէքլէրի փիշին կէօզիւ էօնիւնէ կէ-
թիրմէք , ճանա մախտուս տուր : Ճանըն
սէֆալարը՝ վազըթլար կիպի , վէ թա-
պիաթին քէնտի կիպի , գաթը չօգ տուր .
վէ զէվգի՝ թէնին զէվգինտէն չօգ ֆէ-
րահլը տըր . լաքին աճըսը տա թէնին .
քինտէն չօգ քէսքին օլուր : Կիւնահըն
աճըսը նէ շէքիլ օլտուղունու՝ նիգրիսին
աղըրլարընտան պասս էլլէ : Պէլի , էյեր
ճան էլէ կէլտէ , վէ ինսան շերիաթի՝ եա
րամազըն ճէզասընը ճանընա չէքտիրի
պիլտէ , տիւնեառտէն սիյասէթ գալգար-
տը , տար աղաճլարընը տէֆ էտերլէր-
տի : Եօյլէ իսէ սէն ճանընը սագլա տա ,
պազըսընը գըսմէթէ հավալէ էլլէ :

1) ագթինին տէմլէրի՝ նապզըն աթմա

սըլա սայրլան հօմր՝ հօլիւ տիւր : քէն տի քէնտիմիզ իլէ տաիմն ճէնքտէ օլմա մագ իչին , վէ քէնտիմիզի սեվէ պիլմէք իչին , քէնտիմիզի թանրմալըրզ : Ինսան իբի շէյտէն եափըմըշ տըր , իքիսինին մէյլն պիր պիրինէ պէնգէմէզ : Ճան Փազիլէթէ մէյիլն տիր , Փազիլէթին կիւզէլլիյինի կէօրտիւքճէ՝ աչգը արթար . թէնին սեվտասը պէտ խույա տըր , Փազիլէթէ տիւշմէն նազարըլա պագար : Թէն հտէպլի օլսա , խօրլանըրըմ սանըր . հագգընա գաիլ օլսա , սօյուլուրում սանըր . տօղրուլուգ էթսէ , Փագըր օլուրում սանըր . պիր մէրտիք էթսէ , երգըլըրըմ տէյի գօրգար : Պու սուրէթտէ թէնին ճանա խասմ օլտուղունու կէօրտիւյինլէ , խօրլայա պիլտիյին գատար խօրլա . եօգ , էյէր զըտ տէյիլ իսէ , իբրամ էյլէ , պէսլէ , սիյանէթ էյլէ : Լաքին Փազիլէթ հմր էթտիքտէն սօնղրա , հիչ պագմա աթէշէ եագ , երթթըճը գուշարա աթ : Չիրա օ գանլը գուրպանը հմր հտէն՝ քիշինին քէնտիյէ օլան աչգը տըր . թէնի գուրթարմագ իչին , Փազիլէթէ իթաաթ էթմէմէք՝ քէնտի քէնտիյէ տիւշմէն օլմագ տըր :

Ծիւլագը պէտ խույ տէտիբլէրի նէ տիր . քիշի քէնտի քէնտիյէ օլան մուհապ պէթտէ եանըլմագ տըր քի , եալան սէֆայը՝ սահիհ տէյի պահալը պահալը եուլթտուրուր : Փազիլէթ տէտիբլէրի

եինէ օ մուհապպէթ տիր, լարին քէնտի մէնֆաթինի պիլիր, քեարը օլմատըգա պազարըղա կիրմէգ: Պու մուհապպէթ՝ եարատանըն քէնտի աչգը տըր. կերէք պու աչգ, կերէք ինսանըն կէօրէ պիլէճէյի էյլիլէր, հէփ եարատանտան սատըր օլմուշ տուր: Թէնիմիզի սէվմէք՝ քէնտիմիզէ կիզլի տիւշմէն օլմագ տըր, վէ էլին զարազընտան թէհլիքէլի տիւշմէնլիք տիր: Իչերիմիզտէ սազը՝ իանէկիր տիւշմէն տիր: Պիզ ծնուն նէ օլտուզունու գըյամէթ կիւնիւ թանըյաճաղըգ. կիւնահքեար ատամ՝ ծնու՝ տոզ տուզունա լանէթ օգույուփ, հիլէրի աըյալաղը կիւն թանըյաճագ տըր:

Մլահ՝ հագգը ինսանըն սծն սաթիւնէ գօմուշ: Ինսան սաղ իքէն պիր սիւրիւ թագտիրաթլար, պէտ ամէլէր աըսընտա՝ ճանը ույուշմուշ օլուր, հագգըն սէս չըգարաճագ հալի օլմագ: Լաքին ալլահ տիւնեալարը եարաթարըղ զաման, օ ճէննէթ մահսուլու հագ՝ քէնտի ըէյի վէ թէրթիպի օլտուզու կիպի, շէրիաթլերինի կէօրտիլիւ զաման տա եինէ ալլահըն ըէյի թէրթիպի՝ օ օլաճագ տըր: Հագ օ զաման ույանաճագ, սագլանտըղը ճանըն իչինտէն չըգըփ, կիւնահքեարըն գուլաղընը՝ էօրֆիլի սէտասըլլա էօթտիւրէճէք տիր: Աթէշ օլուփ, իւզէրինէ եափըչաճագ: Կիւնահքեարա ազապ օլմաղա՝ հագգըն էօրֆիլի պազը

չը եկեթիչըր . գարչըսընա կէլտիքլէյն՝ ի-
չերիսինէ թէսիր հտէր, գալպինի ալթ
իւսթ հտէր, վէ ճանընը եագար (Բ) :
Լօրենցիոս, տօսթոււմ, զիմմէթին սա-
նա նիսպեթ՝ տիլէ չըգմասընա պէքլէմէ :
Պու կիւն սէսի թաթլը իքէն, վէ սանա
Փաիտէսի օլա պիլիքքէն, նասիհաթլէ-
րինէ գուլագ վէր : Վէ շու տէրսի խաթ-
րընտա թուլթ քի, ինսանլար հէր նէ գա-
տար տէլի եաշասա, իսթէր իսթէմէզ՝
ուսլու էօլիւր :

Հ Ա Ր Ի Յ Ե Կ

(ա) Օ զաման թիւքէնմէզ ինիլթիլէր պաշար . քի-
չի գալպինի ուշուլթմանըն սանու պու տուր, Լօրեն-
ցիոս : Վէրտիլի նասիհաթլէրէ գուլագ վէրմէմէնին
ճէզասը պու տուր : Սանա կէլէճէք վագըլթասա վա-
էթտիլի բահաթլըգ պէօյլէ օլուր : Է՛յ Լօրենցիոս,
քեամիլլէնմէյէ տահա վագըլթ վար տէյի տուրուր-
մուսուն :

(Բ) Ճիննէ շէյթանա նէ հաճէթ . հագգըն նուրու
վար, ճէհէննէմ օ տուր : Կէրջի պու տէրսի մէտրէ-
սէլէրտէ էօյլէթմէլլէր, լաքին ճէհէննէմին ասըլ թա-
րիֆի պու տուր : Սէն քի հագգըն սէսի գուլալընա
կիրմէզ, շու սահիֆէյի օգու օգու տա, պիր փէյ-
լամպէրին սէօյլէյիփ, պիր բուհպանըն սանա թէքրար-
լատըլ՝ ինսանլար պէլի ափուրէ եաշայա պիլի, լաիւն
ափուրէ էօլէմէզ Փէհվասընա . պիր քէրլի իման կէթիլի :

ՕՆ ՏՕԳՈՒՑՈՒՆԱՂՈՒ

ԿԼՆԻ

Փ Ա Ձ Ի Լ Ե Թ .

Իստան կվլատընըն պետ խույլարընը
րէամ էթմէքտէն եօրուլտոււմ . պիր տէ
Փագիլէթ սասիպինի նագլ էտիփ , եօր-
զունլուզ ալայրմ (ա) : Պու չիրքին տիւն
եանըն րէսմինին եանընտա , Փագիլէթ
սասիպինին թասվիրի՝ նէ խօշ կէօրիւնէ-
ճէք : Սիզ քի իշիտիփ հայրան օլաճագ-
սընըզ , ճահտ էտին ծնլարա պէնզէյե-
սինիզ :

Ը՛ ճէննէթ մէլէքլէրի , կէլին պանա
սիզ եօլ կէօսթէրին , եէրտէ կէզիփ կէօյ-
տէ եաշայան էօլմէզ ինսանը , վէ տիւնեա
եիւզիւնտէ գալիյօն միսալի տալլալար ի-
չինէ տալլի չըզրփ , տաիմա եիւզտէ տու-
րան Փագիլէթ սասիպինի մէտհ էթմէյե՝
սիզ պանա եարտրմ էտին :

Տիրքինի թէն հասսէլէրինտէն էօ-
թէյէ գալտրը , շու քեամիլ ատամա պագ-
եիւրէյի տաիմա րահաթ , գալլինտէ սեվ-
տա չալգանթըլարը եօգ . քէնտիյի գա-
սավէթէ ալտրումազ . քէնտի իւմիտինէ

սըղընմըշ, կէլէճէք զամանը քօրգուսուզ կէօրիւր . ասլա նէ գօրգու քէնտիլի իւր քիւտիւր, նէ գայլըը՝ տէրտ էտէր, նէ ճէֆա՝ իւմիտինի քէտէր (է) : Տիւնեա նըն իւզէրինտէ կէզէնմուսիպէթլէր քէն տիտէն ուզագ տըր, աթէչլէրի քէնտիլէ տէյմէզ, այալը ալթընտա սէօնէր գալըր : Տիւնեանըն պու պօշ կիւրիւլթիւ սիւնէ պագար աճըր, քէնտի ըասաթի նի պօղմար :

Եիւրէյինին ըասաթի եիւզիւնտէն պէլ լի . պագըչընտա վագար վար : Ֆիքրիւրի մէլէք կիպի տուրմայըփ կէօյլէրէ չը գար կնէր . եարատանընա սէճտէ էթ տիքճէ՝ գալպինտէ պիր թաթլը սէֆա տույար : Օ աշգ ըլա տուալար տունուփ, եարատանըն քէրէմլէրի՝ իւզէրինէ եաղ տըրգճա, եիւրէյի մուհապպէթլէ տօլար : Քէնտի պաշընա թէնհայէ չէքիլմիշ, եալընըզճա պիր ալաս ըլա գօնուշուփ, կէօզիւ քէնտի ճանընտա, սալթ ճանընըն մասլահաթինի տիւշիւնիւր : Ֆիքրինին պու աշգ աթէչի իլէ թութուշուր եանար . պիւթիւն զաթինէ պիր ըուհանի Ֆերահ էայըլըր ճէվէլան էտէր . պու պալա մէսնէտինտէն կէօզիւնիւ էնտիւրիփ՝ տիւնեայէ պագաճագ օլտա, փատիւ շահլարըն թաճլը պաշընը՝ կիւճ իլէ կէօրիւր . կէօրիւր ամմա՝ փատիշահը տա, հիւքմինտէ օլան էսիրլէրի տէ գօյուն սիւրիւսիւ կիպի, պիր գուլթու տէրէ

իչնտէ գարըզդ կէօրիւր : Վէ քէնտիւնին ծնլարա պէնգէր եէրի օլմատըղընա սէվինիբ իֆթ իխար էտէր : Պէլի , ծնլարա պագտըգճա , քէնտի Փագիլէթ ինէ ի նանըր , Փագիլէթ էյի շէյ օլտուղունու թանըր , իգրար էտէր :

Սահիճ Փագիլէթէ եալընը քէնտի մալիբ , ալլահըն սուրէթինի թէքմիլ էտէր , վէ թապիաթին պաշատըղը ազիմ իչէր՝ քէնտի ֆիլիլ իլէ թէքմիլ օլուր : Տիւնեանըն քեամիլ տէտիյի ատամլարըն Փագիլէթի սախթէ սուրէթ տիր . պիր պօյալը պէտ խույ սուր , օ իւթիւնէ պագըմազ ալլագ եիւրէքլէրինէ , եիւզլէրինի փերտէ էթմիչէր : Էյլիբ սահիպի ատամ՝ եիւրէյինի աչար կէօսթերիր . (4) ութանաճագ շէյի եօգ . տօղրուլուգտան էսիրկէյէճէք՝ էյրի պիւյրիւ գաթմէրլէրի եօգ : Փագաթ սէվապընը կէօսթէրմէզ , ճանընըն խագինէսինտէ սագլար . վէ օլան սէվապը՝ հիճապ փերտէսի իլէ էօրթիւլիւ օլտուղունտան , լայրգ օլտուղու մէտհին նըսֆընտան մահրում օլուր : Ինսանլարըն մէտհինէ զեմմինէ պի գայտ , քէնտի իթիպարինէ գանաաթ էտէր , վէ քէնտի զիմմէթինէ կիւվէնիր : Վէ իզլէթ իբրամ կէօրտիւյիւ հալտէ , ինսանըն ինսանլըղընը էօրթէն զիւփօլլարըն աղըրլըղընա Փօտուլլանմազ : Օ էյրէթի զիլնէթի իւզերինտէն աթըրի , քէնտի լիյագաթընը ճանընտա արար .

վէ ինսանտա՛ ինսանտան ալա շէյ կէօր-
մէզ : Քէնտի զաթինէ օլ զատար իբրա-
մը իթիպարը օլուր քի , քիպրէ իրթի-
քեապ էթմէզ :

Տիւնեա ատամընա պիր կիւնլիւք շէ-
րէֆ եէթիշիր : Օնլարըն ճանը՝ շիմտի-
քի օլանտա տըր . քեամիլ ատամ հէր
ֆիքը արար , հէր շէյի սօրար . պիր շէյ
պուստան պին սէնէտէն սօնղրա նասըլ
կէօրիւնէճէք , պահասը նէ տէյէճէք , ծն-
լարըր թասհիհ հտէր : Կէլէճէք զաման-
լարը կէօզիւ հօնիւնէ կէթիւրիւր , վէ հէր
շէյին շիմտիքի պահասընը՝ օ զամանտան
պահա հտէր : Հայ հայ . տիւնեայը նէ
պի գայտ կէօզ իւլէ պագար : Կէօրտիւյիւ
եիւքսէք տաղլար՝ ինտինտէ պիրէր զէր-
րէ տիր : Պիր փատիշահլըզը վէգնէյէ գօր
թարթար , եէրտէքի թօզուլն պիր տա-
նէսի գատար շէքէր : Տիւնեանըն էն կիւ-
զէլ շէյի պիր պէտ պուղու տուր , կէօ-
զիւնիւն նազարընը քէսէր՝ զանն հտէր .
վէ ճահտ ու զայրէթի կէօզիւնիւ ուզա-
զա սալըփ , հօլմէզ շէյլէր կէօրմէք օլ-
տուղուստան , հէման պիր նէֆէս հտէր ,
հօնիւնտէքի պուղույու տաղըտըր : Ել-
լէր կիւնէշին փարլագ թապլասընա պա-
գըրփ , պինասընա հայրան օլուփ գալըրգ-
լարը եէրտէ , օ իլէրի կէշէր , եարատա-
նա վարըր , եարատանը կէօրիւր . . . եէ-
րէ գափանըր սէճտէ հտէր : Եարատա-
նընը սալթ հօյլէ ատամ սէվէր . ինսան

կվլաորնը սալթ հօյլէ ատամ սէվէր :

Տիւնեա ատամլարը՝ գարտաշըմըզը սէ-
վէրիզ տէյի հօյիւնիւրլէր : Քէնտի մէն-
Փաաթլարը իչին կթտիքլէրինի՝ վաթան
ուզուրունա տըր տէյի միննէթ եիւքլէ-
տիփ, շէօՏրէթլէրի իլէ՝ տիւնեայէ թէ-
վաթուր հտէրլէր : Պագ շու եալանճը-
լարա , տօսթոււմուզ տէտիքլէրի ատամը
պիլէ սէվմէզլէր : Պիր կիւն զաֆիլ Փըր-
սաթըմըզ էլիննէ կէչէր տէ , տէվլէթ տէ
տիքլէրի օյունճագ մալլէրի՝ էլիմիգտէն
ալըրլար տէյի , Տէփսիննէ տիւշմէն նազա-
րըյա պագարլար : Պիր քիւչիւք վէսիլէ-
սէ իլէ , պիր ճիւզի՝ գըզգանճըզ ըլա ,
տօսթլուգլարը զարուզա թէպտիլ օլուր .
վէ օլան թամալարը՝ աճըգմըշ ասլան կի-
պի , էլտէն գափտըզլարը Տարամ ըլա
պէսլէնիբա խայր , ինսանիյեթ տէտիք-
լէրի Փագիլէթսիզ օլմազ , վէ Փագիլէթէ
տիւշմէն օլան՝ Տիչ պիր թարիխտէ ին-
սանա տօսթ օլամամըշ : Միւրիւվլէթ
իսմի իլէ կէօսթերտիքլէրի ամէլլէր՝ ալ-
չագ գալլլլէր մաՏսուլու տուր . հօյլէ ա-
տամլարըն միննէթ ինտէն գօրգ : Քիշի՝
Տէր գաչա օլուրսա օլունն , պէն գութ-
լու օլայըմ տէր , վէ տիւնեատէ քէնտի
տէն գութլու ատամ օլմատըղընը սաՏիՏ
անղլամայրնճա՝ քէնտիյի գութլու սայ-
մազ . օ զաման Տասրէթի էօլիւր . գըզ-
գանճըզ րաՏաթինի պօղմազ , գարտաշ-
լարընա զարագ հտէճէք սէպէպի գալ-

մազ : Գօրգաճազ Էնկէլ Եօզ , Տէր քէս
 տօսթ օլուր . Եիւրէյի րահաթ՝ սեվմէք
 սեվտասընա տիւշէր , գալպի մուհասպ-
 պէթ իւէ տօլար : Էյ էյլէք սահիպի ա-
 տամ , էյլէք Էտէր՝ Եալընըզ սէն սին :
 Քէնտի իշինի էյի պիլըրսին , քէնտի ի-
 շինէ մուգայեէտ սին . Էլինքինի գափմա-
 ղա պագմազըն , վէ գարտաշընըն իգպա-
 լինի Կըզգանմազըն : Էլէր նահագ կէօր-
 տիւքլէրի իշէ քէօփիւրիւփ գուտուրուր-
 լար , սէն սապր Էտէր շէքէրսին . կէօզ-
 լէրինի գալտըրրի , ատիլ ալլահա պա-
 գարսըն , ասլա աշաղա Էնտիլիփ , խաթ-
 րընը Եըգանա տիւշմէն տէյի պագմազ-
 սըն : Ղարազ Էտէն առամը՝ տիւշմէն-
 տէն զիւատէ քէնտի ղարազը Էօրսէլէր :
 Վէլ-հասըլ Փագիլէթինէ քէտէր Էթմէյ-
 Էն շէյ՝ րահաթինի տէ պօզմազ : Հայ
 հայ . ինսանլարըն ղատրի , Փէլէյին Փըր-
 թընասը , Փէլաքէթին սարսմասը արա-
 սընտա , քիշի Էպէտի ալլահըն մէրհամէ-
 թինէ սըղընըրի րահաթ Էթմէք՝ նէ խօշ
 շէյ տիր :

Ե քէին օ հագզը՝ մասալա թէպտիլ
 Էտէն պէտխույ առամլար , վէ քէնտի ի-
 շէրլէրինտէ տույմատըզլարը , վէ ազըլ-
 լարընըն Էրմէտիյի Փագիլէթի՝ օլմազ շէյ
 տիր տէյէնլէր , շու հիքմէթի պիզէ տէ
 Կէօսթէրսէնիզ նէ տէրլէր . (Դ) Թա-
 պիաթին մէյլինէ գարըզ գօյան քիմ տիր .
 պու ազըն օլուփ , ագան սեվտալարըմը-

զը՝ եարատան քէնտի թերթիպ էտիփ, գուվկէթ վերմիշ տէյիլ մի. ինսան էվ լատընըն թէմէլտիգ թէտպիրլերինի՝ պի. լէճէ սիւրիւքլէյիփ, ագլըն պիհուտէ զահմէթլերինի թօփրագ ալթընա կէօ. մէն՝ սէվտալարըմըզըն շիտտէթի տէյիլ մի տերլեր :

Այ մուհաննաթ կէվէք ճանլար, օ սիզին խայալի զանն էթտիյինիգ ազիմ ատամ, օ տա թապիաթին արտը սըրա կիտէր, եարատանըն թէտպիրի իւզըն էիւրիւր. լաքին օնուն էթութտուզու էօլ՝ սիյլնքինտէն այրը տըր : Օնուն կիթտիյի էօլ՝ նէֆալերին սէվտալարըն ինսանը չէքիփ չէքիշտիրիփ, ազտըրտը զը էօլ տէյիլ տիր : Օ ատամ՝ ագլընա միւթիւ, ագլընըն նասիհաթինէ գուլագ վերիր (է), սէօզիւնէ գարչը կէլմէզ, վէ ագլընա իթաաթ էթմէտէ ֆերահ տույ. ար : Գայալինտէ թամա՝ ըլա հասէտ՝ թաշ ըլա չագմագ կիպի, պիր պիրինէ չարփրփ թուլթուլմագ՝ նէ օլտուզուն պիւ. մէզ : Ագլը տախմա տուրզուն տուր, շա. շըրաճագ շէյի էօգ, ագլընա հեր կէլէն՝ փաք վէ սէչիին տիր : Հեր պիրինի պիւա զարագ թէֆթիշ էտիփ, հագգ իւզըն ֆասլ էտէր : Հիչ պիր էթտիյի շէյտէ փիւլմանըզ պէլասը չէքմէզ : Ֆիքրի տա. իմա ըահաթ, տախմա պիր գարարտա, ըահաթ նէֆէս ալըր : Հեր գուտրէթի պիր պիրինէ ուլզուն, պիւթիւն էօմրիւ

պիր այարըը սաաթ կիպի գուրուլու իշ-
 ւեր : Ֆազիլէթէ զահմէթ չէքմէզ . գալ-
 պի ալըըզ , նէֆսլերինի զահմէթսիզ եւ-
 նէր (Կ) : Ֆազիլէթ ճանրնա եափըըզ ,
 իգթիզա հիւքմիւլէ կէօնլիւնէ էմր է-
 տէր . կէօնլիւ տէ թապիաթին մէյլինի
 իճրա էտէյօրոււմ տէյի Ֆազիլէթէ իթա-
 աթ էտէր :

Ղան սրգընթըը նէ օլտուղուն պիւ-
 մէզ : Օ ինսանը ահհսթէ էօլտիւրէն զէ-
 հիր , բահաթ էօմրիւնիւ թաճիզէթմէզ :
 Քէնտի տաիմա պիր շէքիւտէ , տիւրլիւ-
 նիւն սէֆասըն չըգարըը : Արզու էթ-
 տիյի շէյի՝ սէնէլէր գօճատամազ . պիր
 եէնի շէյ կէօրիւփ , պիր եէնի սէֆա
 տույմատըը կիւն ազ օլուր : Տիւնէա-
 նըն քիւրէսի տէօնտիւքճէ , պիրի պիրի
 արտը սըրա՝ պիր պիրինտէն կիւզէլ , պիր
 պիրինտէն սէֆալի շէյլէր կէօրիւր : Կէր-
 չէք սէֆա էտէն՝ էօյլէ ատամ տըը (է) :
 Էօյլէ ատամըն իգպալի՝ պիր ալթուն
 թէլ տիր , կիւնլէրինին զէնճիրինի փար-
 լազ կէօսթէրիր : Էօյլէ ատամ՝ նէ կէվ-
 չէք օլուր , նէ տէօնէք : Իգպալի՝ մէթին
 Ֆազիլէթ իւզէրինէ պինա օլմուշ , պա-
 գի վէ փայիտար օլուր : Օ թէմէլէ տայ-
 անըփ , տաիմա տօզրու , տաիմա բահաթ
 տուրուփ , գուլվէթինի կէօսթէրիր :
 Քէնտիտէն խօշնուտ , տէրունտէն քէն-
 տիյէ պէյէնիր , ճանրլա սէվինիր : Սէր-
 մայէտէ զէնկին , քէնտիյի իտարէ էտէր ,

վէ զէվզինի չըզարաճագ՝ քէնտիտէ թիւ քէնմէզ սէֆալար պուլուր : Մասալար տա նագլ օլան Ներկիզ կիպի , քէնտի կիւզէլլիյինէ աշըզ , սէֆասը՝ քէնտի քէն տիյի կէօրմէքտէ տիր : Ֆիքըրինի տաղը տաճագ շէյլերտէն գօրգար , պիր րահաթ սէֆայէ տալմըշ , պագտըզճա քէնտիտէն խօշլանըր (բ) : Եալընըզ էօյլէ ատամ վար ը՛ տէյէ պիլիր , վարլըզընը էօյիւնէ պիլիր : Տիւնքի կիւն իզզէթլի էօմրիւ թամամ ըտը , կիւնլէրինին սայըսը թէք միլ օլմուշ ուտու : Եճէլ կէլտէ՝ հանիա հազըր ըտը : Շիմտի պիր կիւն տահա իլավէ օլտու ... ծնու տա էվվէլքիլերին ֆերահըրլա կէջերիր :

Ղահիլին պօշ վէ զարուր կէջերտիյի էօմիւր՝ քեամիլ ատամա մալ տըր : Հեր տէմինէ թիւքէնմէզ գըլմէթ վերիր . քեամիլին կիւնլէրի պիր նատիր շէյ տիր , սայըսը էքսիլտիքճէ՝ պահասը արթար . հէլէ սօն սաաթինէ հիչ պահա օլմազ : Ե՛յ փատիշահլար , սիզ ծնու սաթըն ալ մաղա՝ թաճլար թախթլար վերիրսինիզ , լաքին տիւնէայը վերսէնիզ , պահասը տէյիլ տիր :

Ելիլտլիքտէ՝ քեամիլ ատամ գատար էօյիւնէ պիլէն վաը մը (բ) : Օպիրլէր էճէլ իլէ կիւլէշիր , լաքին պէա խուլլարա եէնիլիր : Օնլարըն էլիլտլիյի սալթ ճէնք մէյտանընտա տըր . ծնլարը զայրէթէ կէթիրէն՝ շան շերէֆ խիւլեսար

որը : Օ խիւղեա կէշիփ տէ քէնտիլէ-
 րինի թահրիք էտէճէք շէյ գալմատրգ-
 լայն, օ ելիտուէր տէ գալմազ . ինսան
 զաիֆիլիյի մէյտանա չըգար : Լաքին Փա-
 զիլէթ սահիպի ատամ՝ աւլա զայրէթ-
 տէն գալմազ, գարարընը շաշըմազ, նէ
 սէֆայէ եէնիլըր, նէ ճէֆայէ ալթ օլուր :
 Տին՝ քէնտի հազգընա, էճէլ գույու-
 սունուն ազգընա պիր քէօփրիւ պինա է-
 տէր . էճէլին գօրգունճ կիրտապընը էօր
 թէր, վէ պու տիննէայլա ախրէթ գըր-
 սընը պիր պիրինէ պիթիշտիրը : Եօյլէ
 ատամ՝ էճէլին իւզէրինէ, թանդըր կի-
 պի պիր հիւքմ էտինմիշ սանըրսըն . էլին
 տէ թանդըր գուտրէթի վար, հէր իս-
 թէտիլինի եափար . հէր շէյէ տայանըր,
 հէր շէյէ կիրիշիւր, վէ արգասը եէրէ կէ-
 լինճէյէ գատար ճէնքլէշիւր . . . . օնտան
 սօնզրա գօլունտաքի գալգանըն իւզէրի-
 նէ եէնիմ տէյի եազըլըր : Եօյլէ փէհլի-
 վանըն էօտիւլիւ ալլահ տըր . վէ էճէլ՝
 զայրիլէրի էօլտիւրիւրքէն, պունու էօլ-
 մէզ էտէր : Խալգ՝ պէն տէ օնուն կիպի
 էօլէյտիմ տէյի՝ քէնտիլէ տարօս օգուր :
 Օնուն կիպի էօլմէք իսթէրսէն, օնուն
 կիպի եաշա . . . պու քէօշէյէ կէլինճէ,
 հէր քէս տուրուր տիւշիւնճէյէ վարըր :
 Եյ պօշ ատամ, շու նապլիմտի՝ քէն-
 տի թասվիրինի կէօրտինմիւ : Սէնին
 միւշէվվէշ կէօնլուն հիւ պիր շէյտէ գա-
 րար էտէմէզ : Պիր շէյտէն պիր շէյէ,

պիր արզուտէն պիր արզույէ տէօնէր եա-
 թըր, նաֆիլէ զահմէթ չէքէր, հիշ պի-
 րինտոն զէվգ պուլամագսըն : Գըսմէթի-
 նէ տիւչէն՝ ճան սըզընթըսը տըր : Բա-
 հաթըզ սէնի սօգար, վէ ճանընըն սը-
 գընթըսընա՝ հէր նէ էթսէն նաֆիլէ
 տիր : Փէք թէսիրլի սէֆալարա միւհ-
 թաճ՝ սըն : Հասսէլէրին էոյլէ ույուչ-
 մուչ տուր քի, տէլիլքտէն զայրի շէյ-
 տէն չէնի ալմագսըն, վէ պէտ խույ զօ-
 րու օլմատըգճա՝ հիշ պիր շէյ տույմագ-
 սըն : Օ սախթէ տէմին տէվլէթին սէ-
 նին տէյիլ, հէփ էյրէթի տիր : Սէն օ-
 մուհայէէր տէմի տէվլէթի՝ ասլա րա-
 հաթ գուլլանամագսըն : Օ սէնին տէմ՝
 տէվլէթ տէտիյին էյրէթի շէյ՝ օրթա-
 տան գալգտըգլայն, սէնին տէ տէվլէ-
 թին էլինտէն կիտէր : Օ պիր թագէ
 պալըգ տըր՝ էլինտէն գայար. պիր պիրի
 նէ ույմագ, պիր պիրինէ եափըչմագ, պին
 փարչատան պիր շէյ տիր քի, արալարը
 պօշ օլուր : Սէն սէֆիլլէյինէ էօրթիւ
 էթմէք իսթէտիյին շէյ՝ տէլիլք մէքիլի
 իլէ սօգուենմուչ պիր մասգարա փէրտէ
 տիր . Ֆէլլէյին ըիւզկէարը էստիքճէ՝ թէլ-
 լէրինի տաղըտըր, պիր պիր ալըր կիտէր,
 սէնի չըր չըպլագ՝ տէօնէք Ֆէլլէյին էլի-
 նէ պրագըր : Սէնի Գապիլ՝ կիպի, տիր-
 նէա էիւզիւնտէ սէֆիլ վէ տէրտիմէնա՝

սերսերի կեզտիրըր , քէնտինտէն քէնտին իքրահ էտէր , գաչար եաթըրսըն : Սանա տեվէթ՝ տերտին պիրինտէն գուրթուլուփ , օպիրինէ ուղրամագ օլուր :

Ինչագ ինսան էվլատընըն գըսմէթինի աճըրփ , իգրար էտէլում քի , պու սիւրկինն եէրինտէ՝ իւմիտտէն զայրի կիւվէնէճէյիմիզ եօգ . վէ՝ ճէնքլէշմէյէ միւհթաճ՝ օլտուղումուզ միհսէթ կիւնիւնտէ , Փազիլէթ սահիպի՝ պազը քէրրէ պուլուտուլու հավա կէօրիւր . լաքին օնլար կէջիճի պուլուտ տուր , արատա պիր կիւնիւնիւ պուլանտըրսա պիլէ , կէճէ կիպի գարարտամագ : Տիւնեատէ րահաթ էթմէնին սըրըր՝ տիւնեանըն էյլիքլէրինէ կէօնիւլ վէրմէտէն՝ զէվգինի չըգարմագ տըր . պօշ սէֆալարընա պի գայտ օլմագ տըր , Ֆէլաքէթէ սապր էթմէք , վէ տերտ պէլա արասընտա պիլէ՝ եիւզիւ կիւլմէք տիր : Փազիլէթ սահիպի ատամը՝ պու տէրսին իճրասը եափար : (Ժ)

Հ Ա Ր Ի Յ Ե Կ

(ա) Գալսիմ կէօլէրէ մէյիլի , թէքմիէն օլ թարաֆա սօղրուլուփ , քէնտիմի երտըզարա սօղրու տիւրթէն իլգայէ պրագըրմ :

(բ) Զիրա օնուն ինսանաօլան մուհապպէթինի՝ հագ վէզնէ իէ իտարէ էտէն՝ քէամիլլէք տիր . վէ տիւնեատէ տիւլիւմէտիյի պազլարըն՝ ախրէթէ միւթաալիգ օլանլարը սալա կէվէմէզ :

(գ) Էօրթիւնտիւլիւ իրի եափրագլար՝ քէնտինին

տիւշմուշ օրտուղունու խապէր վերտոյի եկրտէ, եր
նէ փաքելյի չըտչարլագ կէօրիւնիւր:

(Դ) Գոււ էօրմէջ առամբ հարսլա կէթիրէն՝ նասրլ ա
ղաճ տրը: Օ պու տիւնէանրն թարլալարրնտա պիթ
մէջ: Մէն օ աղաճը տօղրա թէչրիհ էլլէ, պագ շիւշի
նէ թաաճճիւպ էտէճէյին գալլըմբ:

(Ե) Գանաալարրն կէրմիճ՝ գարթալ գուշու կիպի,
հէր սէվտաար էպէտիլքտէն զայրի թարաճա ուշմաղ:

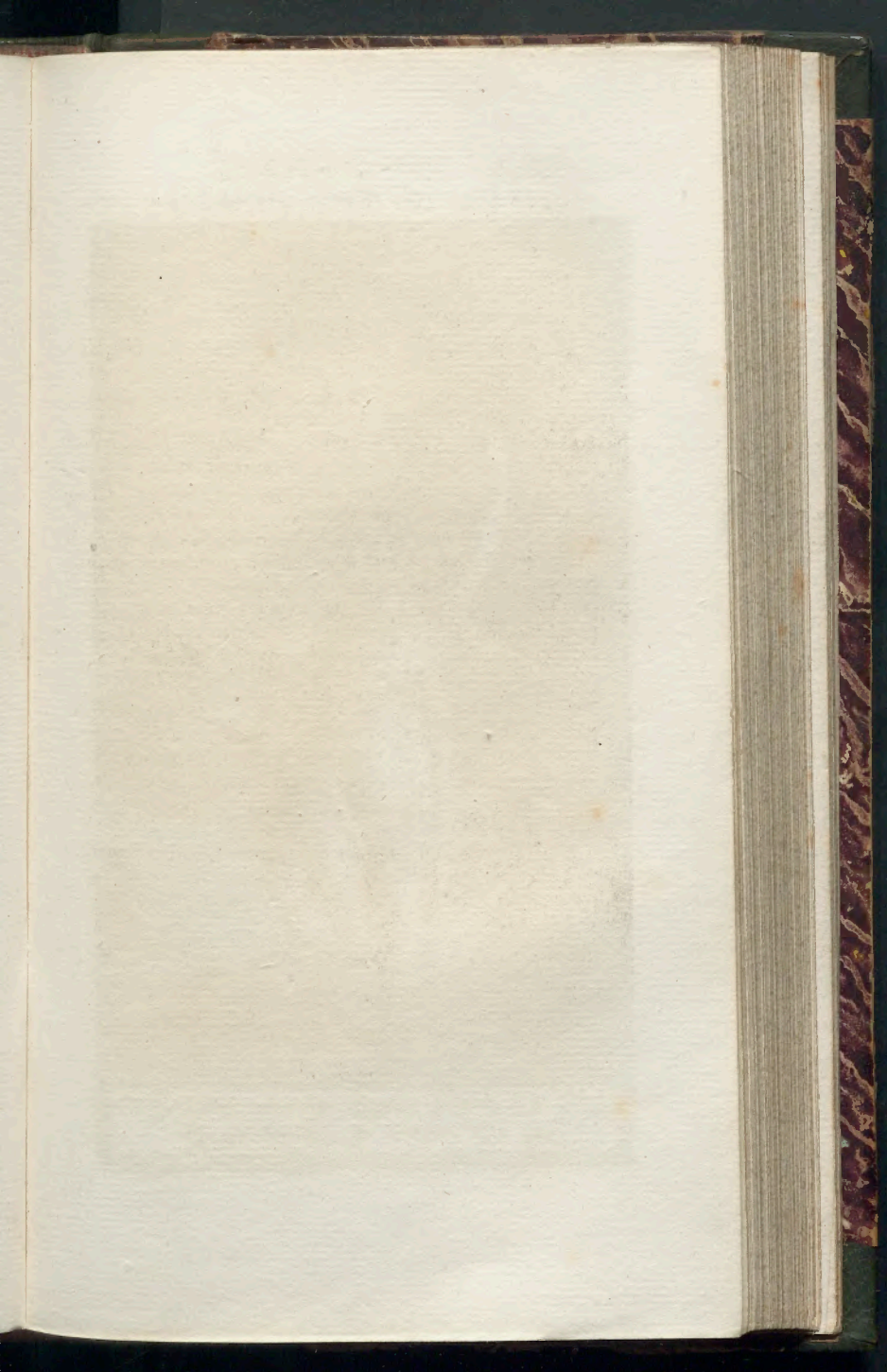
(Զ) Տօսթարը մէլաիքէ՝ կէօքտէն էնիի, մուպա
րէք աթէշի գաշլանտէ պէտլըլէր:

(Է) Քէմալյի կէթին էն այաար՝ տէվլէթին էն աղիթի
տիր: Փաղկէթտէ նէ խօր, նէ ճիւղի, վէ նէ լէղզէթ
փիզ շէ վար: Աբլըն հիւքթ էթտիլի՝ թանղըրնըն էմրի
տիր տէյի միւլահագա օրունտուգտա, գատրըր ալլահըն
էմրի՝ էն ճիւղի իթաաթըրընէ գասար պիւյիւտիւր:

(Ը) Տիւնէանրն էն աղիւ՝ սէֆաար՝ մութուլուղուն
իլք տէրէճէսինէ պիլէ վարամաղ: Օնլարըն րասրթա
սըզ սէվին ճինին պահասը՝ կէլէճէք վագթին իգպալինի
իթիրաիքլէրի տիր: Ղաքին պունուն սէվինճի՝ օ իգպալին
փէհի տիր: — պէնիւմ՝ սահիհ էօմրիւմ տահա պաշ
լանմը տէյիլ տիր տէյի, սալթ պու սէվինէ պիլէր:

(Թ) Էյէր Լօրենցիոս պիր ճէսուր վէ եէնիլմէզ զայրէթ
սահիպինտէն զայրիսինէ պէյէնմէղսէ: Փաղկէթի օլան
առաարն զայրէթի՝ հիշ գօրգու պիլմէզ, Փաղկէթ սա
հիպինին զայրէթի՝ նաղարը գըսաս խալլըն կէօղիւնիւ
գամաղարան՝ տիւնէա պիւյիւքիւշիւնտէն ալա իւճ
րէթլէր իւմիտինտէն հասրլ օլուր:

(Ժ) Բահաթըն թէմէլլէրի պունլար տրը՝ Ղաքին պու
մէրալք տէրպլէրինի՝ սէն ամէլէ գօմաղա ալըրդ տէյիլ
խուն, պու թէմէլլէր սէնտէն չօգ ուզագ տրը:

Կէօք եիւղինստէ տիղիլի պունձա շահիտլըրի՝
պիր սէն եալան մը չըգարածաբ սըն : 421

ՆԻՐՄԻՆՆԻ ԿԵՂԷ

Կ Ի Օ Յ Լ Ե Ր •

Ն Լ Լ Ն Ը Ը Ն Վ Ի Ճ Ն Ե Լ Ն Բ Ը Ն Վ Ն Բ Օ Լ Տ Ո Ւ Ղ Ո Ւ :

Պիր եօլճու առամ՝ պիր ուղուն վէ
զահմէթլի կիւնիւնտէ արատըղը գօնա-
ղը պուլամայրի, ագշամ օլտուգտա՝ իւք
րասթ կէլտիյի գուլիպէյէ գանաաթ է-
տէր : Մահզուն վէ միւքէտտէր՝ իչէրի
կիրիր • իպթիտա օնաֆիլէ չէքտիյի զահ-
մէթի, Ֆիքրինտէ կէզտիրիր • սօնղրա
րասթ կէլտիյի թէսէլլա օլաճագ շէյլէ-
րէ գանաաթ էտէր • օ տիւշիւնճէլէր ի-
լէ պօշունա չէքտիյի զահմէթլէրի ու-
նութմահա պագար : Այգուսու պասրի,
կէօզլէրին գափայընճայա գատար՝ տէ-
ֆիզամ էթմէք իչին թիւրքիլէր օգուր :
Պէն տէ օնուն կիպի էօմրին թագսի-
րաթլարընտան, տիւնեանըն տէլիլքէ-
րինտէն եօրուլուփ, միւստէթիմ նիճայ-
էթիւտէ իւմիտլէրիմին պիհուտէ օլտու-
ղունա իլլամ օլուփ, ագըպէթ քէնտի
հտնա տամըմ ալթընա չէքիլտիմ : Շիմ
տիյէտէք պէնի տէրտլի էտէն արղուլէ-
րի թէրք էտիփ, պու սըղընտըղըմ եհր-

տէն չըգմայլմ տէրի նիշեկէթ էթտիմ : Վէ արգու էթտիյիմ էպետի րահաթ ուլգուսու՝ կէլիփ կէօզլէրիմի գափայլն ճայա գասար , էօմրիւմին ալշամընը շազ էիւրէյիլէ կէչիրմէք իչին, պէճիտ վէ Ֆաիտէլի Թիւրքիլէր օդուլայլմ : Իս Թիյարլըղըն զալիմ տէրտլէրի վար , լաքին պէնիմ աշգըմըն Թիւրքիլէրի՝ օ տէրտլէրի խաֆիֆլէտիր :

(ա) Տիւնեայը կէօզտէն կէչիրտիմ : Եալան, զաֆլէթ, վէ տէրտ պէլա ին սանըն փիշնէ տիւշմիւշ, պու էգիյեկէթ լի էօմրիւնիւն հէր տէմինտէ՝ իւսթիւնէ էիւրիւյիւշ էտիփ պասարլար, գուրթուլ մաղա նէճաթ եօգ : Տօսթլարըմըն էօլ մէսինէ՝ էիւրէքտէն կէօզ եաշը տէօթտիւմ : Աճըլա պիր հալալ էօլջիւ գօտոււմ, հազ սէվինճին Թարիգինի կէօս Թէրտիմ : Եարատանըն մուհապպէթ հիքմէթլէրինի պէյան էթտիմ : Ատիլ հաքիմ՝ ինսանլարըն շէրիաթին կէօրմէյէ, ատալէթ փօսթուլնտա օթուրմուշ կէօսթէրտիմ : Ինսանա՝ էօլմէզ օլտուղունու իսպաթ էթտիմ : Պու սիւրկիւն էէրինտէ րահաթ եաշայրփ, պիր կիւն իւմիտտէն տէվլէթէ կէչմէք իչին, իման կէթիրէճէյիմիզ հազ մաստէլէրի, վէ իճրասընա մէճպուր օլտուղունմուզ Ֆազիլէթլէրի, մուխթասարճա պէյան էթտիմ : Էօմրիւմին պու մէնգիլինտէ աշգըմ պիր միգտար էյլէնիփ, չալըշա չա-

լըշա վասըլ օլտուղուժ տերէճէտէ տու-
 ուր , կէչտիյիմ սարփ եօլլարա կէօզ
 կէգտիրիր , վէ ախրէթէ կէօշմէյէ թէ-
 տարէք կէօրէճէք վազըթ տըր տէյի ,
 պասիրէթիմ խասէր վէրիր : Կէրչի մէն
 զիլիմ օլ քատար ուզուն տուր քի , աշ
 գըմըն զաիֆլիյինէ կէօրէճ տաճա կիտէ-
 ճէք չօգ եօլում վար . լաքին մէշագա-
 թըմըն նիճայէթինէ եագըն վարըյօրում
 տէյի թէսէլլա պուլուր , սէվինճ տույա-
 րում . օրաճաթ լանաճաղըմ սասթի տիւ-
 շիւնտիւքճէ՛ Ֆէրաճ էտէրիմ : Պի այնի
 Տի պիր զայրի եօլճու , եօլ եօրղունլու-
 ղույլա սօլույարագ պիր թէփէճիյէ չը-
 գար , տուրուր էթրաֆընա կէօզ կէգ-
 տիրիր , աշտըղը տաղլարա տերէլէրէ պա-
 գար , կէչտիյի չայլարա օվալարա օրման-
 լարա պագար . եօլճուլուգտան ուսան-
 մըշ , վաթանընը տիւշիւնիւր . ագլը ֆիք-
 րի էվինտէ , տաճա կիտէճէյի մէնզիլը
 տիւշիւնտիւքճէ՛ սասըր թիւքէնիր , աշ-
 գը արզուսու արթար : Ա՛ճ վաթանըմ-
 տան պիր տաճա չըգմայըմ , ալլաճ ճա-
 նըմը ծնտա ալըն տէյի , քէնտի քէնտիյէ
 շարթ էտէր :

Պէն գասավէթտէ փէք իզրար էթ-
 տիւմ : Նաճագ շիքէայէթլէրլիմլէթանը
 լըյը փէք չօգ թաճիզ էթտիւմ : Լաքին
 ագըպէթ էիւրէյիւմ թէպտիլ օլտու . գա-
 զայէ ըիզա վէրիփ , տէրտ իչինտէ կիւ-
 լիւմնէմէյէ ալըշտիւմ : Է՛յ գալլիմին նէ-

շասը, մագամընը թէպտիլ էյլէ. շիմտիլ-
 էտէք տերալի պէյթլէրիմլէ իշէտիլիմ
 գապահաթի պունտան սօնղրա թէսէլ-
 լա կիւֆթիլէրի իլէ էօտէյէճէյիմ: Լա-
 քին շիմտէն սօնղրա իխթիյարլըգ՝ գուվ-
 վէթիմի քէսմիշ, սեվտալարըմ հէփ գալ-
 մըշ, եիւրէյիմ սօումօւշ՝ տիւնեատէն
 չէշնի ալմազ օլմօւշում. գուտրէթլէ-
 րիմ հէփ իփրանմըշ, տօսթլուղա վարըն-
 ճա կէվշէմիշ. էճէլ՝ տօսթլարըմը պիր
 պիր գուճաղըմտան ալըփ, շիմտի պանա
 տա էլ ուզատաճաղը վաման, ահ ազիզ
 կէճէ, շու գալպիմօտէ քիւլ օլուփ, ա-
 րատա պիր ուֆաճըգ գըվըլճըմ աթան
 աշգ աթէշինի՝ սէն եհնիտէն թութուշ
 տուրա պիլըրմիսին: Պու պէյթլէրիմլէ
 Ֆիքրիմէ կիլիփ սէօյլէտիլիմ կիւֆթի-
 լէր՝ հէփ սէնին իլհամլարըն տըր: Օ
 թէնհա սաաթլարտա ինսանլար թաթ-
 լը ույգուտա իքէն, պէն սէնինլէ ույա-
 նըգ տուրուրտում: Վէ պու անէ դատար՝
 սէն հիւրմէթլի հուզուրունլա պէյթլէ-
 րիմէ միւրն օլմօւշ, պանա եարտըմ էթ-
 միշ իքէն, պէն տահա սէնի մէտհ էթ-
 միշ տէյիլիմ: Ահ, պու ազիմ պօրճու-
 մու էտա էթմէյէ, աշգըմա պիր հիմմէթ
 տահա էյլէ: Վէ սիզ Ֆիլէյին չարիլարը,
 սուլթանընըրգ վաճիպ օլան իքրամը՝ լայ-
 րգ իւզրէ էթմէյէ, ահհնկինիզ իլէ պա-
 նա սիզ եարտըմ էտին: Օնտան սօնղ-
 րա շարգիմի ասար, թա մէլաիքէնին ա-

Տէնկի իլէ մէզարտան ուշանրփ , պէն տէ պէյթլէրիմի ծնլարըն իլաճիսինէ գաթմայընճա , հլիմէ ալմամ : Իխթիյարըն օրահատ էտէճէյի՛ տէրտ միհնէթ կիրմէզ էէրտէ , կիւնահըն էճէլին կիրէմէյէճէյի՛ կէճէ պիլմէզ գութլու էէրտէ , շիմտիքի սօլուգ գըվըլճըմ՛ կիպի կէօրիւնէն երլտըզար՝ օրատա տըր քի , գըլաստէն աշըր՝ պիրէր կիւնէշ օլուփ , կէօզ ալըր նուրլարընը հէփ պերապէր՛ ինսան էվլատընըն կէօզիւնէ սաչաճազլար :

Սէն , սէն , էյ վազարը կէճէ , ալէմին ուլու աթասը . կիւնիւն կիւնէշինտէն էվվէլ սօղմուշ , կիւնիւն կիւնէշինտէն սօնղրա տահա եաշայաճազսըն , մախլուգաթըն հէփիսի , կերէք էօլէճէքլէր , կերէք էօլմէյէճէքլէր , հէփ սանա իհթիրազ ըլա պագար : Պէն սէնին մէտհինի նէրէտէն պաշլայըմ , նէրէտէ պիթիրէյիմ : Սէնին գարանլըգ էիւզիւն՝ փարլագ երլտըզար ըլա տօնանմըշ , կէօլ կէլի պուլուտլար գաթմէր գաթմէր գապարըփ , սանա իշլէմէ գաֆթան օլմուշ , կէշտիյին էէրտէ էթէքլէրին մէվճ մէվճ տալլալանրփ , կէօք գուպպէնին էիւզիւնէ եայլըր : էյ կէճէ , թապլաթտէ սէնին գույթու ազամէթին կիպի հէյպէթլի վէ թէսիրլի շէյ էօզ տուր : Մին նէթտար աշգըմըն՝ սանա պէյթլէր պօրճու վար : Շիմտիյէ գատար եագտըղըմ

շէյլեր՝ սէնին մէտհին իլէ թէքմիլ օլա-
 ճագ : Շիմտիլէտէք ըէսմ էթ տիլիմ՝
 մատտէլէրին իւզէրինէ, փիւսքիւրմէ ելլ
 տըզ իշէնմիշ՝ պիր Գօյու ըէնք փերտէ
 չէքիփ, կիւֆթէմի թամամ հտէճէյիմ :

Հայ Հայ . ինսանըն մէտհինէ շայես-
 թէ՛ պունտան զիյատէ նէ՛ վար : Ճէն-
 նէթտէ մէլէքլէր տիւնեանըն եարատը-
 լըշնը օգուր . պիզ տէ պիր կիւն օնլար
 ըլա պերապեր օգույաճաղըմըզ ազիմ ի-
 լահիլի՝ տիւնեատէ իքէն պաշայալըմ :
 Ճէննէթին տէվլէթինէ նաիլ օլտուգ-
 տա , սէֆասընա տայանա պիլմէյէ՛ հաս-
 սէլէրիմիզի պունտան զայրի նէ՛ իլէ հա-
 վըրլայա պիլերիզ : Հագ թաալա քէնտի
 ազամէթինի ինսան էվլատընա կէօսթէ-
 ըէճէք օլմաղլա , նազարընա գուվլէթ
 վէրմէք իշին , իպթիտա պու տիւնեա-
 տէ օլան հիքմէթլէրինի կէօզիւ էօնիւնէ
 Գօր , պիւյիւք շէյլեր կէօրմէյէ՛ կէօզիւ-
 նիւ ալըշտըրըր . վէ պիր կիւն ան-
 սըզ կէօրէճէյի տէվլէթին սէվինճինտէն
 քէնտիլի շաշըմամագ իշին , Ֆիքրինի
 շիմտիտէն պալալերէ գալտըրըփ, իգթի-
 զա էտէն գուվլէթի քէսպ էթսին տէլի,
 ճանընը թաաճճիւպ էտէճէք շէյլերէ
 ալըշտըրըր : Իսթէր քի ինսան կէօյէ պագ-
 տըզճա , քէնտի հուզուրունտա էպէտէն
 միւթէհայեիը օլուփ , էտէճէյի իպատէ
 թէ ալըշմըշ օլունն : Ճանըմըզ տիւնեա-
 տէ նէ գատար ալա օլուրսա , ճէննէթտէ

օլ գատար տէվլէթ հտինիր , օլ գատար սէֆա կէօրիւր :

Մ' կէօյլերին փատիշահը , ինսանա տէվլէթ սէնի կէօրէ պիլմէք տիր . ինսանըն գալպինտէ՝ ճիհանըն պօշ պրագտըղը հօլլիւսիւզ եէրի՝ եալընըզ սէն տօլտուրուրսուն : Յեասէնին հվլատը ¹ կէճէնին պու աթէշլերինէ պագըրի , քէնտիլի թաթլը աչգա ալտըրտըղը զաման , տիլինի սէն աշտըն . էլինտէքի սանթուրա՝ սէն ահէնկ վէրիփ , ճէննէթին մագամընա ույտուրտուն : Պէն տէ պու կիւն եարաթտըղըն շէյլերին էն ալասընը թարիֆ հտէճէյիմ . ճէսարէթիմէ սէն եարտըմ էյլէ . ճանըմը տիւնեանըն հուտուտունտան հօթէյէ կէօթիւր . աֆիթապըն հիւքմ էթտիլի թէնք տարիէտէն տիշարը չըգար . վէ գալպիմի տիւնեանըն պու քէօշէսինտէն գալտըրըրի , ինսան հվլատընըն վարամատըղը ֆիքիւրլէրէ կէօթիւր : Մ' հվլճուտ օլան զաթլէրին հէր տէրէճէսինի տէվըր էթմէնին հօլունու պանա թալիմ էյլէ քի , սէնին օլ թախթըն թէմէլինտէն պաշայըրի , տէրէճէ տէրէճէ սանատէք չըգա պիլէյիմ : Թապիաթին եէքիւնինէ՝ սահիպինն նազարըլա պագմայը պանա հօլրէթ , վէ պու զաիֆ զիհնիմի՝ կէճէնին պիր էրտըղը կիպի փարլաթ : Ելահի :

1 Տալուտ փէյլամպեր :

Ճանրմտա տույտուղում՝ սէնին թէսիրին մի տիր : Ֆիքրիմին տիւշիւնճէլերի՝ պու գարանլըգ եերսէն տիշարը , էպէտի նուր մու սաչաճագ :

Եւ Լօրէնցիոս . կէճէ սէն տէ ույա նըգ տուրույօրսուն , ամմա Փագիլէթ իշէմէք իչին տէյիլ : Էվվէլքի պէյթլէրիմտէ սէնին խայրըն իչին եերիփ զէմմ էթտիյիմ թամմա , վէ տիւնէա սէֆաօր , էօյլէ զալիմ հիւքիւմտարլար տըր քի , գուլվէթինի քէստիքլերի եօրղուն գուլլարընա՝ պիր րահաթ ույգու ույութմազլար : Սէն ծնլարըն ազլընա ույմուշ , կէճէնին վէ կիւնտիւզիւն նիզամընը՝ խաթըրլարը իչին ալթ իւսթ էտէյօրսուն . սէնի՝ տիւնէանըն օպիր եիւզիւն տէքի ատամլարըն սըրասընա զօմալը . սէն մէքրուհ էթտիյին կիւնիւ՝ կէճէնին եարըսընտան պաշլայօրսուն , վէ կիւնէշ տօղարքէն՝ սէնի էտէպսիզլլիյինին պիթմիշինտէ պուլույօր . կիւն տօղտուգտան սծնղրա ույգույա տալարսըն , էօյլէնին ըսըճագ աթէշի՝ սանա կիւնէշին սապահ շէֆագը տըր : Օ հալ իլէ պիր կիւնահտան պիր կիւնահա սէյիրտիփ կիթտիյին զաման , պիր տէ էյլէն նէֆէսալ . վէ էյեր պագմաղա ճէսարէթին վարըսա , կէօզլէրինի պիր քէրրէ գալտըր , օ խաթըրըն երգտըղըն կէօյլերէ նազար էյլէ : Պաշլի իւզէրինտէ միւնագգաշ շէօքէրթմէ թաւան իսթէրսէն , վէ պին .

լերձէ պին գանտիլ՝ զեր նիշան նագըշ-
լարա գաթըլմը՝ պիր միւզէյեհն գուպ-
պէ իսթերսէն, վէ շու սէֆիլ հալինտէ
զէվգ սէֆա արայըփ, կէճէնին գարան-
լըղընտա օլան սէֆայա հէվէսին վար ը-
սա, կէլ, շու ալլահ՝ եափուսու գուպ-
պէնին ալթընա կիր, կէլ : Օսուն կի-
պի հայրան օլաճագ սէֆալարըն չօգլու-
ղունու ներէտէ պուլաճագսըն . սէն սաղ-
լըղընա քէտէր էթմէտէն, մալինի թէ-
լէֆ էթմէտէն, շանընա քիր կէթիլմէ-
տէն, օնլարըն զէվգինի չըգարա պիլիրսին :

Ըֆիթապըն շիրին Կըզգարընտաշընա՛
պագ . գարընտաշըմըն շէֆագըլլա գա-
մաշմըշ կէօզլէրինի՛ պէնիմ հագիմ նու-
րումա չէվիր տէյօր : Պունուն նուրու՛
աֆիթապըն շաֆգընտան թաթլը տըր,
փարլար, լաքին կէօզլէրինի ինճիթմէզ :
Սէնի՛ քէնտի Փաիտէն իչին, քէնտի Ֆէ-
րահըն իչին, քեամիլլիյէ տավէթ էտէր :
Կէօզլէրինի գամաշտըրըփ, նազարընը
քէսմէզ, իլլա ըըզ վէրիփ, կէօյլէրին
տահա իչերիսինէ պագտըրըր . օ թիւ-
քէնմէզ նուրանի օվալարա՛ սէնի սահիպ
էտէր . օլ հիքմէթլէրին փերտէսին գալ
տըրըփ, կիւզէլլիյինի կէօլկէ ալթընտան
տահա թէսիրլի կէօթէրիլ : Օսուն
նուրու՛ անճագ կէճէ վագթինի պէլլի
էտիփ, կէճէնին վագարընը կէօթէր-
մէք իչին, հավալարա պիր տօնուգ փեր-
թէվ սալար :

Հայ հայ. տերեալերին աղըր սույու-
նու՝ թերթիպ իւզրէ կեահ եիւքսեւտիփ,
կեահ հնտիրէն քեւքեպ, վէ կեահ գա-
րայը պաստըրըփ, կեահ տերեպէ չէքէ-
րէք՝ տէվըի տաիւմ իլէ սուլարընը փաք
սագլայան քեւքեպ, պիր ճանը տիւն-
եատէն եուգարը գալտըրըփ, կեայլերէ
սոյըու չէքէմէյէճէք մի: (Բ)

Կէլ Լօրենցիոս, կէլ գալպիւնի գըզ-
տըր: Կէլ, թամաըն սէնի զէնճիրլէյիփ,
էգիւեէթէ գօտուղու՝ շու տար եէրտէն
կեօնլիւնիւ գալտըր: Կէլ, տիւնեա սիհ-
րինտէն քէնտիւնի խելաս էյլէ. վէ պիւյ-
իւքիւք սեվտասընը պաստըրաճագ պիր
դայրէթլի ճան կեօսթէր: Ալթուն տէ-
տիլին շէյի՝ պիւյիւքլէրէ խաքի փայօլուփ
տիլէնէն միւրթէքիպ ճանլարա պրագ:
Սէն կէլ, մալի ճէննէթին աչտըղը կպէ-
տի մատէնլէրտէ արա: Ալ տէմիրինի,
տիւնեա գըրսընտան այրըլ, սանա գլա-
ղուզ պէն օլայըմ. շու գըրսըր եօգ, տէօ-
քիւնթիւսիւ եօգ, կեօք տերեասընտա,
արտըմ սըրա կէլ: Օ տերեատէ սէնի
եօլունտան ալը գօյաճագ՝ նէ տիւշմէն
րասթ կէլիրսին, նէ Փըրթընա: Պիր
տահա տիւնեատէ կէզտիլին ուզուն եօլ-
լարը էօյիւնմէ, զիրա սէն տիւնեատէ
տահա աճէմի սին: Պաչըն իւսթիւնտէ
թապիւսթին քէնտիլիլիլէ չիգիլմիշ՝ էօլ-
չիւսիւզ խարթայէ պագ: Ճանըն կէէ-
ճէյի եէրլէր ծնլար տըր: Կէլ, պու եա-

րատըլմըլ քեաինաթին չէվրէսինի պի-
լէմճէ տօլաչմաղա պաշա տա, սօնղըա
թէքրար տիւնեայէ տէօնէրսէն, շիմտիյէ-
տէք հարէմտէն տիշարը չըգմըլ օլմա-
տըղընը՝ օ վաման իգրար էտէրսին: Քի-
շի քեաինաթին եէքիւնինի կէօրմէտիք-
ճէ, հիչ պիր շէյ կէօրմիւշ տէյիլ:

Կէլ իմտի պագայըմ ազատ օլտոնմոն,
էյ թամաճն սէֆիլ գուրպանը, զէնճիր-
լէրին գըրըլաըմը: Կէլ զէմանէ Պրօմէ-
տէօսու՝, կէլ սէնինլէ վարալըմ, կէօյ-

1 Փուլթիէրէսթըք մասալարնտա նաղ օլունուր
քի, Պրօմէտէօս տէտիքլէրի առամ՝ քէնտի էլ իլէ
պիր ինսան եափաճագ օլտու: Տէօրթ էնասիրտէն պի-
րէր միգտար ալըփ, պիր պիրինէ դարըշարըքփ, պիրէր
միգտար տա ճան գուտրէթլէրի, ճան սէվատալարը
գաթտը. հաթթա շուարա դավլինճէ՝ եիւրէյինի պիր
գաչ հայվանըն եիւրէյնտէն եօղուրտու. թավանըն
գօրգալըղընը, թիլէքինին հիլէքեարըղընը, թաու-
տուն քիպրինի, գափլանըն եըրթըճըղընը, ապանըն
գուվլէթինի եաուղըլունու պիր եէրէ կէթիրտի: Վէ
պու եափտըղը առամը, իրմ վէ մարիֆէթ փուլթու
տէյի թափընտըլարը Աթէնաս նամ փուլթուն հուզու-
րունա կէօթիւրտիւ: Փուլթ պաղըքի իֆրաթ պէյէնտի
վէ պունու թէքմիլ ինսան էթմէյէ՝ փուլթարտա հէր
նէ վար ըա ալը վէրիրմ տէտի: Լպքին Պրօմէտէօս
փուլթարտա օլանը պէն կէօրմէյինճէ, եափաղըմ
առամա միւնասիպ օլանը պիլէմէմ տէտիքտէ, Աթէ-
նաս փուլթ՝ պունու կէօյէ գալըրտը: Պրօմէտէօս
պագտը քի կէօքտէքի վիւճուտլարըն հէփալնտէ պիր
րուհանի աթէշ վար, հէփիսի օնունղա ճանլանըլ եա-
չայօր. պու աթէշ պէնիմ եափաղըմ առամը տա
ճանլատըր աէյերէք, կիւնէչին պիր թէքէրէյինէ՝ ու-
տու ուլա պիր տէմիր չըպըդ ուղտըքի թուլթուշ
սուրտու. վէ եէրէ էնիփ, օ չալտըղը աթէշ իլէ եափ-
արըլը ստամա ճան վէրտի տէյի նաղ էտէրէր:

լէրին աթէշինի՝ կիւնահարգձա՛ չալալամ,
վարալամ Ֆէլէյին մէջ՝ ալէլէրինտէն Փա-
զիլէթ ալէվի ալալամ:

Ֆիքրինի պու հավալարտան էօթէյէ՛
էնասիրին պիր պիրի իլէ ճէնքլէշտլի
եէրտէն եուգարը գալտըր: Եաղմու-
րուն խագինէլէրինտէն, տօլունուն մա-
ղագլէրինտէն, վէ փիւսքիւլ փիւսքիւլ
էնէն գարըն՝ սօուգ օվալարընտան եու-
գարը գալտըր: Շիմէյին թութուշտու-
ղու աթէշլի, երլտըրըմըն էյրի պիյ-
րիւ օգլարընըն տէօյիւլտիւլիւ օճաղը՝
կէրիտէ պրագ. Փըրթընալար ուֆագ
իքէն՝ պէշիքլէրտէ սալլանըփ, սէսսիզէ
պիւլիւլիւփ, գանաթլարընա գուվլէթ
վէրէճէք վագթէ պէքլէտիքլէրի՝ ըիւլ-
կեար ինլէրինտէն էօթէյէ, օ կէօք կիւ-
րիւթիւսիւ, վէ պէլքի չօղա վարմաղ,
կիւնահար տիւնեանըն ալթընը իւս-
թիւնէ կէթիրէճէք՝ ազիմ շիտտէթին
մէքեանընտան իլէրի կէչ: Վէ տիւն-
եանըն ճահիլիք տէվիրլէրինտէ, մուսի-
պէթլէրին ուղուրսուղ խապէրճիսի տիր
գըլաս էթտիքլէրի երլտըրըն՝ էօլիւլիւ-
տէվըրինի էօթէյէ կէչ տէ, ինսանտան
պիւլիւլէ շէյլէր սէյր էյլէ (4): Սէնին
ճանըն՝ եէրլէրին գալըն պուղուսիւլա
շիմտիլէտէք պուրուշմուշ սօլմուշ տու-
րույօր, շիմտի պունտա աչըլըր. օ պիրի
պիրի իւսթիւնէ տուրան քիւրէլէրին ը-
շըղըլա կէօզլէրի կէօրիւր: Վէ սէնին

գուտրէթլերին հարէքէթ հտիփ, աջը-
լըփ, իճրայէ պաշայաճապար. զաթին-
տէ սանա պիր եհնի գուվկէթ զուհուր
հտիփ, պիրի պիրի իւսթիւնէ ալա Ֆի-
քիրլէր սողտուզուն կէօրէճէքսին :

Եարատան ալաճ տիւնեայը եարաթ-
տըղը զաման, օ երլտըզլարա վարըն քնան
էլլաթնա ըլլփ վէրն տէյի հմր էթտի :
Նէ սանըրսըն. ծնլար սանա ըլլփ վերի-
եօրսա, եարամազըղըն իճրա հտէճէյին
մէքրուճ եհրլէրին եօլունու կէօսթէր-
մէք իչին մի տիր. եօգսա սէնին հտէպ-
սիզլիյինէ հէմփա օլմնգ իչին մի տիր :
Օնլար տիւնեանըն եօլլարընը կէօսթէ-
րէճէքլէրի գատար, մէշըէպին տէ եօլ-
լարընը կէօսթէրմէյէ թայէին տիրլէր :
Եյ եօլունու շաշըմըշ ատամ Ֆազիլէթ
եօլունտան ուզագ՝ գարանըգ եօլլարա
նէ տիւշէյօրսուն : Կէլ ա՛ զավալը, կէլ,
շու երլտըզլար սէնի չաղըրլյօր, շուն-
լարըն ըլլփ արտընա՛ կիթ : Սէնի Փա-
զիլէթէ կէօթիւրէլիմ տէյի սանա հիզ-
մէթ թագտիմ հտէյօրլար :

Կէօյէ սօղրու պնգտըգլայն, ճանա
պիր հիճապ կէլիր, պիր թէսիր տույար-
թէսիր քիչինին իչերիսինէ իչլէր, եիւ-
րէյի երմշար : Պու հիքմէթլէրէ հայրան
օլուր, կէլէն քեամիլիյի գարը զօմնգ .
հայրան օլտուզունտան սէֆա տույար,
վէ տույտուզու սէֆա՛ գուտրէթլերինի
պաղլար Փազիլէթին էլինէ վերիր :

Պէլի . տիւ ինչ սէպլէտիքլէրիմի հէփ
 գալպիմտէ տույայորում : Ճանըմ հէ-
 ման շաշըփ , պիր սէֆա տույար քի , նէ
 օլտուղուն պէն տէ պիլմէմ . պիր տէ պիր
 զաֆիլ աշգ տիւրթիւփ , քէնտիմէ կէլի-
 րիմ : Պիր եանտան թաաճճիւպ , պիր
 եանտան մուհապպէթ եիւրէյիմի թաճ-
 րիք հտիփ , թութուշտուրուրլար , եիւ-
 րէյիմտէ պիր աթէշ տույարըմ : Իւհի .
 օ նէ սէֆահաթ տըր . օ նէ հիքմէթլէր
 տիր քի , եարատան թէլէֆ հտէր : Եա-
 րատանըն ծնտա էթտիյի՝ նէ տարաթ
 տըր , նէ սալթանաթ տըր , կէօրմէյէ
 կէօզլէր կէրէք : Ճանը հայրան հտիփ ,
 պիր թիւքէնմէզ աշգ ըլա պու սէյրանէ
 պաղլայան , վէ տուրմայրփ պէր գարար
 սէճտէ էթտիրէն , նէ կիզլի հիւնէր տիր :
 Վիւնտիւզիւն պիր կիւնէշի վար , կէճէ-
 նին պինլէրճէ պին . պապանըն կէօզլի-
 նիւ ալըր , վէ քիշլիյի՝ եարատանըն գուտ-
 րէթինի կէօսթէրէն եօլլարտան՝ փաի
 թախթի էպէտիսինէտէք կէօթիւրիւր-
 լէր : Կէօքտէն աշաղա սայըսըզ նուր փու-
 նարընտան՝ ըլըգ սէլ օլմուշ , կէլիփ հէփ
 կէօզիւմիւն պէպէյինէ ագայօր . . . լա-
 քին ծնտա տուրմատը , կնիփ եիւրէյիմ
 տէ եանայօր տույարըմ : Աշգըմ թու-
 թուշմուշ , զիհնիմ փէրուշան , պիր պի-
 րինէ զըտ՝ իքի հարէքէթ արատընտա
 քէնտիմի հիւմ եէրտէ թօզլարա պուլան-
 մըշ , հիւմ կէօյէ տօզրու հալալանմըշ սա

նըյօրում : Հայ հայ . կէօյլերէ պագըփ
 տա , կիւզէլլիինտէն աչգ տույմայան վար
 մը . հէյպէթինտէն գօրգու տույմայան
 պուլունուրմու : Պագըփ տա , կէօրտիւյ-
 իւնէ գանաաթ հտէն քիմ : Օ ալէմէ
 ճան վերէն՝ ճանսըզ քիւրէլէրի եափան
 գուտրէթ սասիպինէ տօզրու՝ Ֆիքրինի
 գալորմամագ միւմքին մի : Էյ Ֆիքր-
 լէրէ սըղմագ պինա , սէն՝ կերչէք սէնի
 եափան թանդըլա լայրգ շէյ սին . սէնի
 լայրըն գատար մէտհ էթմէյէ՝ ինսան
 տիլի ազ տըր . ինսան ըսա՝ նէ գատար
 էյլք պիւմէզ քի , շու սաաթտա ույգույա
 տալմըշ , իպատէթինի ալլահտան քէթմ
 հտէյօր : Լաքին ույանըզ օլան եալը-
 նըզ պէն տէյիլ իմ . պէնիմէ պերապեր
 կէօրիւնմէզ ճանլար սիւրիւսիւ վար . օլ
 ազիմ միմարըն իզգէթինի՝ ինսանլարըն
 իշիտէմէյէճէյի մագամտա օգույօրլար :
 Պիւթիւն քեաինաթ օնլարըն իպատէթ-
 խանէսի տիր , օնլար օնտա ալլահա սէճ-
 տէ հտէրլէր : Գուպպէսինէ պագ , նէ
 պինլէրճէ ափիզէլէր եանայօր : Պագ ,
 ճանլարա նէ տին , նէ ղայրէթ աթէշի
 վերէյօր : Պէլի , պու իպատէթխանէ՝ ի-
 շերիսինտէ կիլլէտիյի թանդըլը վազ է-
 տեր : Ա՛հ , կէճէնին լիսանի՝ գալպիմէ
 նէ Ֆասիհ քէլամըլա սէօյլէյօր :

Տին տէտիքլէրի՝ իւմի հէյէթին՝ էվ

լատը տըր . տինի օլմայան էհլի հէյ'էթ¹ տիվանէ տիր : Հեր վար օլան վիւճուտ՝ պիզէ թանդըրը խապէր վերիր . վէ տըգ-գաթ էտէն կէօզ՝ ուֆազ շէյլերտէ իսպաթըն կէօրիւրտէ , պիւլիւք շէյլերտէ՝ ճան քէնտիլի քիւլլիյէն ալլահա վերիր , տէր ագապ ալլահ տա ծնու զապթ էտէր : Անի վահիտտէ քիշինին ճան կէօզիւ աջըլըր , հայրան օլուր , գալպի տօյար , հէվէսի արթար , հէր շէյի անդլամագ իսթէր : Կէօզիւնէ զաթլէր չօղալըր . քեաինաթտէ եէնի վիւճուտլար կէօրիւր , վէ ախէր թապիաթտէ եարատըմը՝ թաիֆէ թաիֆէ բուհլար կէօրիւր : Սիզ էյ եըտըզլար վէ սէյեարէլէր , վէ իլլերինտէ եաշայանլար , պու նէ շէյ տիր . պուռնճա հիքմէթլերտէն մերամ՝ նէ տիր : Պու եըտըզլար սիւրիւսիւնիւ գապլայան՝ ա՝ վագարը գուպպէ , սէնին հէր թարաֆըն էօլչիւսիւզ , հէր թարաֆըն նիհայէթ սիզ , ա՝ ալիւլ-ալա ազիմ գուպպէ , էպէտի ալլահ սէնտէ գօնագ էթ-սին տէյլ՝ մի եափըլմըշըն : Պէն նէ սէօլլէյօրում . . . ալլահըն իսմինի վերտիքճէ , օնուն եանընտա՝ սէնին զիյնէթին հիլ օլույօր , էիւքսէքլիլին թէնգիւլ օլույօր . չուգուրլուղուն տիւզլէնիլիօր . նիհայէթ սիզ տէվըին պիւզիւլիւփ , պիւլիւն քեաինաթ պիր նօգթէ օլույօր ,

1 Ասողաբաշխ :

վէ տիվ կիպի Թապիաթ՝ կէօզիւմէ ճիւ-
ճէ գատար կէօրիւնիւյօր :

Լաբին ալլահը պրագըպ , ինսանա պա-
գարսամ , էյ Թապիաթ . ինսանը սանա
րուպար հտերսէմ , սէն նէ չափուք պիւյ-
իւրսիւն . կէօզիւմէ նէ պիւյիւք շէյ կէօ-
րիւնիւրսիւն : Տէր ագապ տէվրին Եայը-
լը , քէնարըն՝ օրթատան օլ գատար ու-
զագ կիտէր քի , պէն պիր Թիւքէնմէզ
օվանըն օրթասընտա , իչինէ պիր ճիհան
տահա սըղաճագ գատար կէնիշ մէյտան-
տա գալըրմ :

Քէզալիք ֆըրթընա խազինէլէրի հէփ
պիրտէն ԹուԹուշուփ փաթլատըզլայն ,
հավա սարսըլըփ տալըլանարագ պիր
կիրտապ աջըլըր , պուլուտլար պիրի պի-
րի իւսթիւնէ Եուվարլանարագ կէրի շէ-
քիլըր , վէ հավանըն տալըլարը պիր պի-
րին տիւրթէրէք՝ չըգըփ գուպպէի ասու-
մանի տէօյէրլէր : Ալլահը տիւշիւնիւր-
սէմ , օ Եըլտըզլար սէօնէր , նէ նուրու
գալըր , նէ պիւյիւքլիւյիւ : Լաբին ինսա-
նը տիւշիւնիւրսէմ , Եըլտըզլարըն տէվրի
պիւյիւր , նուրլարը ալէվլէնիւր , Կօյլէ փա-
րըլտար քի , հէր պիրի ճիհանըն Թանդ-
ըըսը տըր սանըրըմ :

Տիւնեանըն ճիհալէթ վագթինտէ ,
խալգ Թէնին հասսէլէրինտէն վիյատէսի-
նի պիւլմէզ իքէն , պէօյլէ նուր վէ իզզէթ
իլէ միւզէյեէն աճախպ շէյլէրէ Թափըն-
տըզլարը Թաաճիւպ Կաէճէք շէյ մի

տիր : Խայր , զիրա օ երլտըզար Հասսէ-
 ւերիմիգէ պիրէր Թանդըր կիպի կէօրիւ-
 նիւր : Վէ տիգգաթ իլէ պագան ատամ՝
 փուծփէրէսթ լիյին նըսըֆ կիւնահընը
 աֆվ էտէր : Վէ Հաթթա պէնի ատեմ
 տէ պագը գալան՝ Թապիաթ գուվլէթի-
 նի ամէլէ գոյուփ , եէրտէն գալգընըփ ,
 կէօյլէրէ պագմագ՝ օ զամանըն ալիմէ-
 րինտէ պիր Փազիլէթ իտի : Լաքին գուվ
 վէթլէրի զաիֆ օյուփ , երլտըզարտա
 իլիշիփ , փարըլթըլարընտան էօթէյէ կի-
 տէմէտիլէրինտէն , օնլարը քէնտի Թանդ-
 րըլարը տըր սանմըչար :

Վ օրենցիոս , սէն սէնաաթտէն խօշա-
 նըր ատամ ըսան , կէլ շու կէօյիւն՝ պինա-
 սընա պագ , պագ նէ աճաիպ Հիւնէր
 վար , պագ նէ Հէնտէսէ իլէ եափըլմըչ
 տըր . սայըսը , Թարթըսը , էօլչիւսիւ ,
 Հէփ նիզամըլ , Հէփ միքէմմէլ տիր : Պիր
 ատամ քէնտի զաֆինէ նիսպէթէն՝ պիր
 եիւքսէք պինա եափմաղա պաչլարսա ,
 չօգ տէֆ՝ա պինանըն Թէքմիլ օլմասընը՝
 գազայէ գըսմէթէ Հավալէ էտէր : Պու
 պինատա՝ ազըն վէ Հիւնէրին քէմալիյ-
 եթի աշիքեար կէօրիւնիւր . պինանըն
 Հէր Թարաֆընտա՝ սէնաաթ վար . գուվ
 վէթ իլէ մարիֆէթ պիր էէրէ կէլմիշ .
 Տիչ պիր փարլայան շէյ նաֆիլէ տէյիւ .
 Հէր պիրինին պիրէր Հիզմէթի վար : Օ
 իտարէ սահիպի՝ Տիչ պիր Թարաֆա նա-
 ֆիլէ մալ Թէլէֆ էթմէմիշ . սարֆ օլու-

նան մալ հեփ եերինտէ տիր : Օնէ մալ
 իլէ եափըմը, նէ իտարէ իլէ տոնանմը
 կէօսթերիչ տիր : Պագան կէօզլէրին էօ-
 նիւնտէ՝ նէ տիւրլիւլէրէ թէպօիլ օլուր,
 տուրմայրփ պիւլիւր . . . շու կէօյ եօլ-
 ճուլարընա պագ, նէ չափուք մէնզիլ ա-
 լըրար : Օնլարըն եանընտա ելլաբըր-
 մին չափուքլուղու՝ թօսպաղա կիպի սիւր-
 թիւնմէք տիր : Սլտլարը սըրա՝ անճագ
 Ֆիբեր եէթիչէ պիլիւր : Սայսըզ չարի-
 ւարըն իւզէրինտէ թագըմ թագըմ չարի-
 ւար, տուրմայրփ եուգարը չըգար . սայը-
 սըզ չէմպերլէրին իչինտէ՝ հիսապսըզ
 չէմպերլէր, պին եերինտէն պիր պիրինէ
 կէչմէ թէքերլէքլէր տուրմայրփ տէօ-
 նէր : Աէօյլէ քի ազլ ըլա կէօրիւնէն
 շէյէ՝ քիշինին խայալի փերուշան օլուր,
 շիւպհէ ետէճէյի կէլըր : Հատսըզ հի-
 սապսըզ տիւնեալար քի, պիզիմ տիւնեա-
 մըզ՝ արալարընտա պիր կէօրիւնմէզ նօգ-
 թէ տիր . վէ հէր պիրինին օպիրինտէն
 ուզագլըզ՝ թիւքէնմէզ մէսաֆէլէր տիր :
 Պունճա քիւրէլէրին սըղըփ տէվը օլտու-
 ղու եէր՝ նէ ազլա սըղմազ մէյտան տըր :
 Պիր տիպսիզ կիրտապ տըր քի, ինսանըն
 Ֆիբերի՝ իչինտէ պաթար, զայպ օլուր
 գալըր :

Պունլարը կէօրիւփ տէ, պիր նիզամ-
 սըզ շէյ տիր սանմա : Կէօյլէր սէնին կէօ-
 ղիւնէ՝ պիր գարըջգ փարըլթը կէօրիւ-
 նիւր : Հէր պիր շէյինտէ օլան նազիք

պաղլարը, վէ գավի նիշամլարը սէն կէօ-
 րէմէզսին : Օ նէ զիյնէթ տիր, օ նէ
 կիւզէլիք տիր . օ գօճա պինա՝նէ գուվ-
 վէթ իւէ Կըմրտանըր . օ պիր պիրինէ
 գարըջգ քիւրէլէրտէ՝ նէ իթթիֆագ,
 նէ նիզամ վար . թէրթիպինտէ նէ ա-
 ճախպ զէմին վար, թարիգլէրինտէ նէ
 խօշ միւնասիպէթ վար . մէրամտա նէ
 ազիմ մագսատ վար . եէքիւնի նասըլ
 ալէմին խայրընա իչլէր : Եարատանըն
 էմրինէ՝ ինսան էվլատընտան սատըգ տըր .
 թայէին էթտլի թարիգտէն աւլա չըգ-
 մայըփ, Տէփիտի էմրինի իճրա էտէր :
 Հէր պիրինին տէվըր՝ պիրէր թարաֆա,
 սոււրմայըփ պիր պիրին գարըլարըր .
 լաքին պիր պիրինին էօլունու աւլա քէս
 մէզլէր : Պիր պիրինէ քինէթլէնիփ, եի-
 նէ տէր ագապ չէօզիւլիւրլէր : Պիր եէ-
 րէ կէլիփ, պիր պիրինին իչինէ կիրիր
 Կըլաս էթտլիմիզ էրլտըլար՝ էինէ ու-
 սուլ իւէ պիր պիրինտէն չափուճագ պյ-
 րըլըրլար : Նէ նիզամլա պիր պիրինէ
 եագլաչըրսա, օ նիզամ ըլա տա պիր պի-
 րինտէն այրըլըր : Պունլարըն պու պօ-
 գուլմագ նիզամսըզըլընըր՝ թարթըփ,
 էօլունտա թութան՝ պիր գավի նիզամ
 տըր : Լաքին նէ աճխպ տիր . Տէփ կի-
 տիփ կէլմէտէ, Տէր շէյ Տարէքէթտէ,
 պու ագըլ էրմէզ քիւրէլէր էնէր չըգար,
 օ կէճէ կիւնտիւղ տէվըր օլան Ֆէլէյին
 չարիսլարը Տէփ պիրտէն տէօնէր իքէն,

տիւնեատէ օլան սուսլուղա պագ, սէս սէտա եօգ, պիր իզսիզ չէօլէ պէնզէր, նէ պիր մըրըլթը վար, նէ պիր Ֆիսիւլթի: Օ սայըսըզ քիւրէլէր՝ եարատանըն էօսիւնտէ, պիր սէսսիզ իպատէթ իլէ՝ սիւրիւ սիւրիւ կէզէրլէր. եարատանըն թէնպիճի իւզրէ՝ քէնտիլէր ըահատլըզ պիւմէզ, ինսանըն ըահատլընը պօզմազ, պաշը իւզէրինտէն շամաթասըզ սըրըլըփ, Ֆազաթ ույգույա եուամնուշ կէօզլէրինէ պիր սօլուզ ըըզ վէրիւրլէր:

Ը՛հ, պրագ իմտի կէօրէյիմ... պրագ Ֆիքրիմի կէզտիրէյիմ... լաքին կէօզիւմ նէթիճէսինէ եէթիշմէյօր. Ֆիքրիմ փէրուշան օլույօր: ՕԼ Տավալարա տօզրու՝ խայալիմլէ ուշայօրքէն, եարը եօլտա գալլօրում: Եինէ ղայրէթ հտէր Տավալանըրըմ. նէ տիպէրլիյինէ տայանըփ, կէրի տուրա պիւրիմ, նէ իլէրի վարըփ, գաշան նիՏայէթինէ հրէ պիւրիմ: Պագ տույտուղում Ֆէրահ՝ նէ գատար պիւյիւք տիւր. կէզտիլիմ եէրլէր՝ նէ թիւքէնմէզ էնկին տիր: Հայ Տայ, ինսան ըլա մէլաիքէնին պիր պիւրինէ ըասթ կէլտիյի եէր, վէ Տէփիսի պիր աշգ ըլա թուլթուշտուզլարը եէր, վէ տիւնեանըն ատամը՝ ճէննէթին էՏալիսինէ գաուշտուղու եէր, իշթի պուրասը տըր: Օ կէճէ աֆիթապլարընըն պագըլարը՝ նէ ուզագըզտա տըր քի, ըշըղըն օ գատար չափուք եայըլմասընա

նիսպէթէն՝ անապա տիւնեա գուրուլալ
տան պերի, պունլարըննուրու՝ տիւնեայե
եկեթիշմիշ մի տէյի, իմէ հիզմէթ. էթ.
միշ ատամ՝ հալա շիւպհետե տիր. . . .
անհ, պրագ շու դամաշմըշ կեօղլերիմի՝
իհթիբազ ըլա պիր ազ տահա կեզտիրէյ.
իմ: Հատտի հուտուտու էօլլիւյէ կել-
մէզ՝ էնկին վէ տերին, վէ նիհայէթի
կէօրիւնմէզ, հիքմէթ տերեսաընը սէյր
էթմէտէն՝ հաշա քի կեօղիւմ տօյա: Օ
նուր օվասընա պիրի պիրի իւսթիւնէ տիզ
տիյի ելլարզլարը՝ անճագ տիղէն սայա
պիլիբ: Էյ թամա՝ սէն վար պունտան
սօնղրա պու կիղլէնտիյիմիզ զէրրէնին ի-
չինտէ՝ էթտիյին Փիւթուհաթլարը էօյ-
իւնէ կէօր:

Փիբրիմէ պիր զարիպ շէյ տահա կել-
տի: Եա պու կեօլլերի թութան տիրէբ-
լէր նէրէտէ տիր: Տիւնեանըն պու աղբր
եիւքիւնիւ՝ էյիլմէտէն գալտըրան միլ՝
նէրէտէ տիր: Օ էօլլիւսիւզ վիւճուտ.
լարը՝ հավանըն տալղալարընտա չալգայ-
ան՝ նէ ազիմ գուվլէթ տիր, նէ հիբ-
մէթլի հիւնէր տիր: Աճապա եարատան
ալլահ պունլարը ալթուն զէնճիրլէր իէ
մի ասմըշ: Հանա, պիր մուրատըլա՝ հէր
պիրինի քէնտի մերքէզինէ գօյուփ, պիր
գարար չալգանան հավանըն օրթասըն-
տա՝ էլմաս կիպի փէք, վէ էյիլմէզ թէ-
մէլլէր իւզերինէ օթուրթմուշ: Եարա-
տան ալլահ՝ էլմասը տա երմէատա պի-

լիր , խաֆիֆ սուս կրպի էրիտիփ , հավա
կրպի չալլայայ պիլիր : Պուս օ ալլահ տըր
քի , հիւն պիւթիւն շէյ եափար , վէ իս-
թէտիյի զաման պիր պիւթիւն տիւնեայը
պօզուփ հիչ էտէր : Հայ հայ , ալլահըն
վար օլտուղու՝ շու կէօք գուպպէտէնէ
աշիքեար եազըլը տըր : Քէնտի իսմի շէ-
րիֆինի կէօյիւն եիւզիւնէ՝ նուրտան եա-
զըլա եազմը :

Վազթլարըն իպթիտասընտան պէրի
եազըլմը՝ օ փարազ եազըլար (ք) հէմ
սահիհ տիր՝ հէմ պօզուլմազ : Ինսանըն
մէքուհ էլի եէթիշիփ պօզամազ : Պու
երլարզլարը՝ զարիպ սէյրանա թէպտիլ
էտիփ , իւզէրէրինէ պօշ խիւլեալէր գու-
րաճաղըմըզա , պագըփ տա կէօսթէր-
տիքէրի հագ մատտէլէրի օգույալմ :
Կէճէնին սուս վազթիստէ պագըփ միւ-
թալաա էտէն կէօզէ՝ թապիաթ պու
հիքմէթլի սէյրան ըլա , պիր ալլահըն վար
օլտուղունու իսպաթ էտէր :

Պունտան սօնղրա ինսան տահա միւ-
ճիղաթ իսթէր հա՛ . միւճիղաթ նէսի-
նէ լազըմ . թապիաթտէն իւսթիւն , վէ
թապիաթի եարատան , վէ տէվըինի թան-
զիմէտիփ , թապիաթին ագըպէթիօլան՝
պիր զաթ վար օլտուղունու անղլամա-
զա , պունլարտան զէյատէ իսպաթմը իս-
թէր : Կէճէնին փէրտէսի արտընտան
տիւնեայը սէյր էտիփ , « շու փէրտէնին
արտընտա սագըլը էլ քիմին տիր » տէյի

սօրմազ ատամ վար մը : ,, Ըու տիւնեա
լարա հարեքեթ եթ տիրիփ, պէջլէ պիր
ազիմ տօլապըն պիր պիրինէ կէջմէ զէմ
պերեքլէրինի եափան կէօրիւնմէզ գուտ
րեթլի հլ քիմին հլ տիր . պու էօլիւ
սիւզ քիւրեթրի եուվալարի թութուչ
տուրուփ, սապահ չի հինին տամլա տա
նէլէրի գատար մը տեսէմ, եանդըն թու
թուչմուչ պիր շէհրին ալէվինտէն չըգան՝
փիւքիւրմէ գըվըճըմլար գատար մը տե
սէմ, եագըրի եագըրի տա հավալարա ա
թան՝ հանկիլ հլ տիր ,, տէյի, քէստի քէն
տիյէ սօրմայան՝ նասըլ ատամ տըր : Էսքի
կէճկէն չօլլէրի՝ անի վահիտտէ ըջըգլա
նըրի, խալգ ըլա տօլտու . իչի աթէչէն
տի . գալըն փերտէսի երթթըլտը, վէ
սայըսըզ երլտըզար ըլա տօնանտը : Պու
իթաաթլը երլտըզ օրտուտունու չէքէն
սերասքեր քիմ տիր . հէփսինին ատընը
պիր պիր եազար, եերլէրինի թայեին է
տեր, էօլլարընը թերթիպ էտեր, վէ
տէօնիւփ կէլէճէքլէրի նէվպէթէ գա
րար վէրիը : Պու հիքմէթլի Ֆերման սա
հիպի քիմ տիր : Եօգլար մէմլէքէթինէ՝
պիր հիպէթլի սէս էտիփ, գարանըգ
տա ույգույա տալմը՝ պու երլտըզարը՝
պիր էմրի իլէ ույանտըրըրի, հէփսինի
րէնք վէրիփ, փարլատըրի, թերպիյէ է
տէն տէյիլ մի . հէր պիրինէ աթ էչ գու .

շանտրըրփ, սէնին պէտխույլարընա գար-
շը, մէզՏէպսիզլիինէ գարշը՝ ճէնքլէշ-
մէք իչին, հավայի ասումանէ սաֆ սաֆ
տիզիփ տուրտուրան տէյիլմի : Պունլա-
րա հիւքմ հտէն՝ թապիաթ տըր տէյե-
պիլմիմիսին : Թապիաթին հիւքմիւ տե-
տիյին՝ ալլահըն հիքմէթինտէն զայրի նէ՞
տիր : Թապիաթ տէտիյին՝ քէնտի քէն-
տիյէ թէպտիլ օլուփ, սուրէթ տէյիշէ
պիլմիմի :

Միւճիզաթ հա՛ : Էյ քեօր ատամ ,
միւճիզաթլարըն էն պիւյիւյիւ կէօզիւն
հօնիւնտէ տուրույօր : Թապիաթին հիւք-
միւ՛ պիր ալլահը խապեր վէրիր , էն դըս
սա ագըլլարա աշիքեար կէօսթէրիր : Սէն
իլմի իլահիտէ միւպլէտի տէյիլ սին .
սէնին պունտան զայրի միւճիզաթ տե-
տիյին՝ տալղըն ինսանլարը սարսըփ , ույ-
շուգլուգտան ույանտըրմապ իչին , գա-
տըր ալլահըն պիր գօրգու վէրմէտի տիր .
քէնտիյի ինսանլարա անղլաթմաղա , կեր-
չի եէնիտէն իսպաթ տըր , լաքին հվվէլ-
քինտէն զիյատէ իլգամ հտէճէք գուվ-
վէթի եօգ : Պունլարտան զայրի միւճի-
զաթ ինսանըն խաթըրընը խօշ էթտիյի
եերտէ , գապահաթինի եիւզիւնէ վու-
րուր : Էյ մէզՏէպսիզ ատամ , պու թա-
պիաթի պօզուլմազ նիզամը տաիրէսին-
տէ թուլթան էլին գուվվէթի , թապիա-
թին հիւքմիւնէ գարշը գօյուփ , նիզա-
մընտան չըգարըրփ , խալէլ վէրէն գատար

Եօգմուս տուր : Պիր կիւնէշ եափմագ , կիւնէշի պաթըտա ալը գօյուփ , աթէշ փիւքիւրերէք պաթըրմագ տան ազ գուտրէթէմի միւհթաճ : Եօգսա եօրղուն մա՛հթապը՝ միւզէյեէն գուպպէնին օրթաւ սընտա մուալլագ տուրտուրմագ , եարաթմագ տան զիյատէ՛ մի տիր : Պու հիքմէթլէր պիւյիւք տիւր . լաքին եարաթմագ տահա պիւյիւք տիւր : Իւք պապաւ մըզըն սօղտուղու կիւնտէն՝ պու պիզիմ գութսուզ կիւնլէրիմիզէ կէլինճէյէ գատար , միւճիզաթլարըն կերիսի քէսիլմիշ տէյիլ տիր . վէ օ միւճիզաթ զէնճիւրինտէ , հէր կիւն պու կէօզիւմիւզ էօնիւնտէ թագէլէնէն հիքմէթլէրտէն զարիպինի պուլամագսըն : Պիզ պունլարա՛ ա տէթ օլան պայազը շէյլէր տերիզ . պայազը տըր ամմա , կէօրիւփ տէ թէֆթիշ էթմէյէնէ պայազը տըր . հայվան կիպի կէօյէ պագըփ տա , սալթ երլտըզըն փարըլթըսընը կէօրէն՝ շաշգըն կէօզլէրէ ա տէթ տիր :

Վիշի տիւնեատէ ալլահա ագըլ էրտիլրէմէյիփ , ագըլըն եէթիլէտէյի շէյէ էնաւ՛հագ Գէլլիտ Գիր . հիշ էլէ կէօրիւնիւզէն արասընտա Քարգ Եօգ Գոր տէր՝ զաիֆ ագըլլար պուլունտուղու , անապա սահիհ մի տիր : Եա օ գատըր միմար՝ րէսմ՝ էթտիյի պինայը հատսըզ հուտուտուզ պիւյիւտիւփ , իշինէ հիսապսըզ վիւճուտլար սազըփ , եէքիւնինի հիքմէթ իլէ սօլտուր

տուգտան սօնդրա , տիւնեանն չուգու-
րունա՝ ինսան տէտիքէրի աղըր պէօճէյի
էլինտէն տիւշիւրտիւ իւսէ , հէման եկը
եիւզիւնտէ սիւրթիւնիւփ , պու հիքմէթ-
լէրէ կէօզիւ սօուսուն տուրսուն տէյի
մի իտի : Կէօզլէրիմիզի կէօյէ գալու-
րըփ , օ գուպպէյէ ճան վէրիը՝ հիսապ-
սըզ երլտըզլարը կէօրիւրսէք , պունլա-
րը եարատանն գուտրէթինի տիւշիւ-
նիւփ , նիչին քէնտիմիզի ալտըրըփ գա-
լըրըզ : Պիկիճլիք իտտիասը կտէն ա-
տամ՝ ագլընն եէթիշմէտէյի շէյի՝ ալ-
լահտա եօգ տուր տէմէսին տէյի , թա-
պիաթին պիր թալիմի տէյիլ մի պու :
Եարատան ալլահ՝ եարաթտըղը շէյլէր-
տէն աշաղա՝ հիքմէթ մի տիր : Եափան
ուսթա՝ եափտըղը շէյտէն աշաղամը օ-
լուր : Հիքմէթին փէք ալասը՝ փէք պիւ-
տիյիմիզ շէյ տիր իտտիասըլա , եարա-
տըլմը շէյլէրտէն զիյատէ՝ եարատըլմա-
մըշա՝ մը ագըլ էրտիրէճէյիզ : Ալլահ
ագըլ էրտիրմէյէ՝ կէրէք քի , եա ալլահ՝
ալլահ օլմայա , եա պիզ ինսան օլմայա-
լմ : Ալլահը՝ քէնտիտէն զայրիսի անդ-
լայամազ : Ալլահ նէրէտէ , ինսան նէրէ-
տէ : Պէօյլէ պիր մատտէտէ՝ թաաճաիւպ
էթմէքտէն զայրի սահիհ շէյ եօգ , ին-
սանն ագլընը՝ շաշըրտաճագ շէյտէն զայ-
րիսի գանտըրմազ : Ըու երլտըզլար վար
օլտուղունա՝ սատէճէ պիր նագլիլէ ի-
նանա պիլիը մի իտին : Պու հիքմէթլէր

մասալ օլմատըղընա՝ քէնտի կէօգիւն շէ
 հատէթ հտէյօր : Թապիաթէ եազըլմըլ՝
 պու ազամէթ նիշանէլէրի , գատըր աւ-
 լահըն եէմինի կիպի տիր , քէնտի վար
 օլտուղունու՝ ինսանըն ազընա , տիւնեա-
 նըն հիքմէթլէրի իլէ եէմին հտէր : Ալլա-
 հը թապիաթտէն գալտըրտըղընլա , հիչ
 թաաճճիւպ հտէճէք շէյ գալմազ . ինսան
 պիր կիրտապա տիւշէր քի , հիչ պիր շէյ
 կէօրմէզ օլուր :

Ալլահա ինանմայան ատամ՝ քէնտի ի-
 րատէթի իլէ տիւշէր , տիւշտիւյիւ խօր-
 լուգտան խօշանըր : Ե՛յ զավալը , զայ-
 րէթ էլլէ , կէօգիւնիւ պիր քէրրէ կէօյէ
 գալարը տա թուլթուղուն եօլուն չըգ-
 մազ օլտուղունու անղլա , իւմիտինի քէս :
 Ըու սրգըշտըղըն տարաճըգ եէրէ պագ .
 սէնին շիւպհէքեար քիպրինի եէնմէք ի-
 չին , պագ թապիաթ էթրաֆընը նէ շէ
 քիլ մուհասարա էթմիշ : Աշիքեարէլիք
 նուրնույա փարլայան սայըսըղ տիւնեա-
 լար՝ էթրաֆընը գուշաթմըշ , սէնի աւ-
 լահա պաղլայան՝ օ տօլանտըղըն նուրա-
 նի զէնճիրի կէօր քի , էլինտէն գուր-
 թուլուշուն եօգ : Ա՛ գուլթու էսիր ,
 պէօյլէ քիւֆը էթմէյլէ , վէլի նիմէթի-
 նին էլինտէն՝ նէ միւլհիւտիւ թարիգի
 իլէ գուրթուլմաղա սավաշըրսըն : Սէնի
 մուլթուլուղա չէքէն՝ եէնիլմէզ գուլվէ-
 թինէ գարը կիւլէշէ պիլիւրմիտին : Սէնի
 եարատանա տօղու չէքիփ չէքիշտիրէն

Տիբմէ թլերին չօգլուզունա տայանա պիւ
լրմիսին : Տիւնեաննն է թրաֆընտա փա
րըտայըփ, սէնի օրթալարընտա հապս
էտէն քիւրէլէր՝ պիր ալլահը իգրար էյ
լէ տէյի, սէնի մէճպուր էտէյօր : Կէլ
ալլահա տէօն, կէլ : Տահա նանըլ շիւպ
հէ էտէ պիլիյօրսուն . եարատանլարընա
չէհատէթ էտիփ, սէնի ութանտըրան՝
կէօք էիւզիւնտէ տիգիլի պունճա շահիւ
լէրի՝ պիր սէն եալան մը չըգարաճագ
սըն : Օ նէ կիւզէլլէք տիր, օ նէ զօրու
հարէքէթ տիր, օ նէ ույղունլուգ տուր .
պիր պիրինէ կէլմիշ՝ օ քիւրէլէր ճէմիյէէ
թիստէ օլան նիզամ, թէրթիպինտէ օ
լան ըհսիմ, թարիգլէրինտէ օլան ույ
ղունլուգ, նէթիճէսինտէ օլան պիւյիւք
լիւք, նէ աճաիպ կիւզէլլէք տիր : Եհ
քիւնի պիրտէն՝ ամմէնին էյլիլինէ չալը
շըր :

Իստան՝ տիւնեայէ կէօրմէք իչին կէլ
միշ : Ճանընըն ըահաթինէ իգթիզա է
տէնի կէօղիւյլէ պուլուր : Թալիմէ միւհ
թաճ տէյիլ . հէփ քէնտի քէնտիյէ կէլըր :
Պունլարը էլէ կէթիւրմէք իչին, իլմի քէ
լամ, իլմի մանթըգ օգումաղա, թէվա
րիսլէր տէվը էթ մէյէ, թապիաթ պիլի
մէճպուր էթ մէզ : Թապիաթին վէրտիլի
տէրս գօլայ տըր . կէօյլէրէ տօղըու պիր
տիւզ էօլ կէօսթէրիւր, կէօղիւմիւզ տէ,
Ֆիքրիմիզ տէ թապիաթի իլէ՝ օ թարա
ֆա տօղըուլուր, վէ ծնտա պիզէ պօրճուն

օլանը պրանսա օգրա տեր :

Լ՛Տ , շու երլտըզլարա պագտըզճա՝
կէօնլիւմ նանսըլ աչըլըր , նուրլարը ճա-
նըմա թէսիր էտեր , Ֆիքրիմի հագ շէյ-
լեր իլէ տօլտուրուր : Եիւզլէրինէ պագ-
տըզճա՝ փատիշահըմըզ պիղտէն եուգա-
ըլ՝ կէօրիւնմէզ իզզէթ մէքեանընտա օ-
թուրմուշ տուր տէյի , խապէր վէրիբ
իլէիլեր տիր սանըրըմ : Կէօնտէրէն փա-
տիշահտան խապէր կէթիրիփ , ինսանըն
մէնֆաաթինէ էլզէմ տերսլէր վէրմէք ի-
չին , կէօյլէ կէօրիւնէճէք գատար աչա-
ղա էնէն՝ պէօյլէ սալթանաթըլ իլէիլերէ ,
տիւնեանըն Փօտուլ ատամը պիր պար
գուլագ վէրմէզ մի : Ֆիքրինի ույանտըր
էյ Լօրեհիոս , վէ պիր պագըշտա , մէլ-
րիգտէն մաղըրպէ , վէ պիր գուլթուպ-
տէն օպիրինէ կէզտիր : Տէ՛ իմտի պա-
գայըմ , պիւթիւն քեաինաթի սէյր էթ-
տիքտէն սօնղրա , խէճիլ օլմազմըսըն , իլ-
զամ օլմազմըսըն : Եա ազըլտան վազ
կէչ անտամ , եա եէրէ գափան ալլահա
սէճտէ էյլէ :

Կէօյլէ պագմատան ուսանտըն ըսա ,
եախօտ սէրսէմ սին , պագըփ տա անղ-
լայամայօրսան , վէ ալլահըն վար օլտու-
ղունա տահա գօլայ իսպաթ իսթեր-
սէն , իլթէ պու հէփսինէ թէմէլ տիր :
Ֆիքրինլէ թապիաթին պօզուլմազ վէ
եէքփարէ զէնճիրինէ եափըլ : Լաքին
պունու տա տըգգաթ էտէն անղար :

Տիւնեա գալապալըզնտան քէնտինի չէք ,
 զիրա ծնտա Փիբիրլէր տաղըլըր , պիր պիւ
 ըինէ պաղլանամազ : Ճանրնն զափու
 լարնը գափա , տիւշիւնձէլէրինի հէփ
 թօփլա , տէօնէք խայալինի զապթ էյլէ ,
 հասսէլէրինին իւզէրինէ պիր փէրտէ չէք ,
 սէվտալարննն սէսինի քէս , սալթ ագ
 լն ույանըգ օլսուն , հիւքիւմ ագլնտա
 օլսուն : Օ զաման հէմ թապիաթին ,
 հէմ կէճէնին սուս վագթինտէ , ըահա
 թընլա տուր 'տա , պէնիւմ էթտիլիւմ կիւ
 պի , սէնտէ քէնտին քէնտինէ սօր արաչ
 տըր . պագ շիւպհէլէրին նասըլ տէֆ
 օլուր :

Պէն քիւմ իւմ , վէ նէտէն օլմուշում
 պիլմէմ . ֆագաթ վար ըմ , ծնու պիլի
 ըիւմ : Էօյլէ իսէ պիր իպթիտասըզ զաթ
 օլմագ կէրէք . զիրա հիչ պիր շէյ պու
 լունմատըզ պիր տէմ օլմուշ օլսա , հիչ
 պիր վար շէյ ասլա պուլունմամալըյտը :
 Վէ չիւնքի պիր իպթիտասըզ շէյ վար ը
 սա , նէ տիր . ինսան մը տըր : Էօյլէ ի
 սէ ճէտտիմիզ էպէտի օլմագ կէրէք :
 Պունա տա նասըլ ագըլ էաթսըն քի ,
 պիգիւմ զաթլէրիմիզ պու գատար զաիֆ
 տիր , վէ պիզ պէօյլէ շափուք կէչէրիզ .
 զաթլէրին հէր պիրի պիր պիրինէ պաղ
 լը օլուփ տա , էէքիւնի պաղսըզ գալմագ
 ագլէ սըղար շէյ տէյիլ տիր : Տէյլիւմ քի
 էօյլէ օլսուն . լաքին ծնտան տա տահա
 պաչգա շիւպհէլէր զուհուր էտէյօր . պու

պապտէ պիր էնկին տերեա օրթասընտա
 գալլցօրում, եանաշաճագ պիր գըրը պու-
 լամայօրում : Շու տիւնեա օլտուն, շու
 փարայան երլտըղլար օլտուն . նէրէտէն
 չըգայօր . պունլար տա էպէտի մի տիր :
 Կէլ պու շէյլէրի տէ էպէտի տէյելիմ .
 պու երլտըղլարն իպթիտասը եօգ մու :
 Լաքին ծնլարն կէրէք տէվրինտէն, կէ-
 րէք շէքլինտէն՝ ալա թէտպիրլէր, ազիմ
 մէրամլար անղլաշըլըր . մէրամտան հիւ-
 ներ վէ ագըլ անղլաշըլըր . պու հիւնէր-
 լէր քէնտի քէնտիյէ օլմանգ ա . ծնլարը
 եափան ինսան մը տըր տէյելիմ : Եա
 պիթմիշինի կէօրիւփ տէ, մէրամ նէ օլ-
 տուղունա հայա ագըլէրտիրէմէտիյի հիւ-
 ների՝ ինսան քէնտի նանըլ եափմըլ օլա
 պիլիը : Պիգ իսէ շլմաիյէտէք պիւյիւք շէյ
 սայտըղմըգ՝ սալթ ինսան տըր : Եա օ
 հատտէն աշըրը աղըր չամուր երղընթը-
 լարընը՝ հավայա չըգարըփ, հարէքէթլէ-
 րինի վէրէն քիմ : Եա պու պիւքիմսիզ
 թօփրագ երղընընա՝ գըմըլտանըփ, տուր
 տուղու եէրտէն գալլգմագ, վէ պին
 սիւրըլիւյէ պէօլիւնմէք գուտրէթիւնի վէ-
 րէն քիմ : Պունլարա՝ հավալարտա ուչ-
 մաղա քիմ գանաթ վէրմիշ : Եօգսա գը
 մըլտանմագ քէնտի զաթլէրինէ՝ մի մախ
 սուս տուր : Եօյլէ օլտուղու սուրէթտէ,
 հէր զէրրէտէ գուտրէթ օլուփ, գըմըլ-
 տանտըգճա՝ թօզունտան պիր տիւնեա
 եափա պիլմէլի : Եօգ, էյէր թօփրաղըն

քէնտի Թապիաթինտէ գըմըլտանմագ
 էօղ ուսա , վէ քէնտի քէնտիյէ հարէքէթ
 վէրէմէզսէ , օ հիւսնիւնէ գարար օլմագ
 գանաթլը քիւրէլէր , օ փարլագ վիւճուտ
 լար , գըմըլտանմագ Թօփրագ երլընըն-
 տան քէնտի քէնտիլէրինէ նիճէ չըգա-
 պիլմիչլէր : Թօփրագտա գըմըլտանմագ
 գուտրէթինտէն մատա , Ֆիքը , զիհն ,
 Փիրասէթ գուտրէթլէրի տէ մի վար :
 Իլմի հէնտէսէտէ տէ մէհարէթի մի վար .
 երլաղզարըն էօլէիւլէրինի , նիզամլարը
 նը , Նէվթօն ¹ կիպի պիր ատամ ² սատէ-
 ճէ Թախմին էտէ պիլմիչ տէյի , աոր էօլ
 մէզ օլմուչ տա , էօյլէ նիզամլարը գօյուփ
 ուլտուրան ³ օ ճանսըզ Թօփրա՞գ մը տըր :
 էյէր էօյլէ իսէ , քէնտիյի Թօփրագտան
 ագըլը գըյաս էտէն ինսան էվլատընըն
 իւսթիւնէ , աճապա օ ագիլ զէրրէլէր
 նէ գատար կիւլէր : Իմտի էյէր պու քիւ-
 րէլէրի եափըփ նիզամա գօմաղա՝ ինսան
 ագընտան իւսթիւն հիւնէրէ միւհթաճ
 ըսա , վէ պու գուտրէթ՝ հէր շէյին իա-
 մուրունտա օլմագ միւմքին տէյիլ իսէ ,
 տիւնեանըն իւզէրինէ հիւքմ էտէր՝ պիր
 ալլահ վար տըր : էօյլէ օլտուգտան սօնը-
 րա պու ալլահ՝ ընէ մու տուր , կէօրիւն
 մէզմի տիր , էպէտի մի տիր , հէր միւչ-
 քիլ պունտա հալլ օլուր : Լաքին պու
 մատտէ պէնի տահա գարանլըղա տիւ-

1 Մէհար ասողաբաշև :

շիրմեզ մի: Ազլամըն եկեթիշտիյի շէյի՝
 նանըլ Թարամին հտեյիմ . պիր զաթ քի
 իպթիտասը օլմամըլ, վէ սօնու օլաճագ
 տեյիլ: Սէվին, սէվին, ա՛ մեզՏէպսիզ,
 ալատ սըն . սէվին . ալլահ էօզ տուր...
 սէնին պու միւշքիլին ալլահըն վար օլ
 տուղու հագգընա օլմատան ըսա, ինսան
 սիլիլէսինին հպէտի օլմասը հագգընա
 նիլին օլմայօր քի, տահա եիւզ պին՝ հալլ
 օլմագ միւշքիլէրէ միւկթէլա տըր: Էօյ-
 լէ օլտուգտան սօնղրա, կէլ շու պիր
 միւշքիլի օլան Թարաֆը ԹուԹ ալըմ քի,
 օնուն եանընտա օպիրլէր հէփ տէֆ օ-
 լուր, վէ ազլամըլ եկեթիշտիյի եերե-
 տէք՝ շիւպՏէ պուլուտու գալմազ: Ազ-
 լըն նասիհատի՝ վէզնէնին պիր պուղտայ
 զիյատէ չէքէն Թարաֆընը ԹուԹ տեր:
 Պու խուսուստայտա պիր Թարաֆը օպի-
 ըինտէն նէ գատար աղըր չէքեր: Ազլ-
 սանա՝ պիր ալլահա իման կեթիր տէյի՝
 պուենտան զիյատէ սէյլէյէ պիլիմի:
 Պուենտան զայրի խուսուսա զահիպ օլ-
 մաղա՝ եիւզ պին բապըթասըլ միւշքիլ-
 լէր հալլ էթմէք իգթիզա հաէր: Պու
 պիր Թարիգ տիր քի, շաշըն կիպի հեր
 շէյէ ինանարագ տինսիլլիյէ տիւշմէք տիր:
 Վահ, վահ, սէնին պու խարապընա սէ-
 պէպ օլան Թարիգ՝ նէ կիւճ Թարիգ տիր,
 նէ զահմէթլի էօլ տուր: Միւլհիւտիւ-
 լէրին էն զէքիսի, էն մուաննիտի, էօմ-
 բիւ պիւթիւն պէտ խոյ ուլա կիւնահտան

իպարէթ իսէ տէ , մէյտանա չըգօրն կէօրէյիմ , օլան էտէպսիզլիյի իլէ , օլան տիւնէա իլի իլէ , պագայրմ շիւպհէտէն էօթէյէ կէչէ պիլըր մի : Ալլահ օլմասըն տէյի արզուսու օլա պիլըր , իշինէ էօյլէ էարայա պիլըր . լաքին թու թտուղու էօլ տեղրու օլտուղունա՝ գալպինի ասլա ինանտըրամազ : Ալլահըն վար օլտուղունա՝ պիղիմ ագլըմըզըն էէթիշէմէտիյի սըրլար օլտուղու՝ թաաճճիւպ էտէճէք շէյ տէյիլ . զիրա թէնիմիզին ազալէրի՝ պիր ըուհա էէթիշէմէզ . լաքին ինսան՝ ալլահը կէօրէ պիլէճէյի գատար՝ էարաթտըզ շէյլէրտէ կէօրիւր : Ալլահըն աղիմ գուտրէթի հէր թարաֆտա կէօրիւնիւր , կէրէք ինսանտա , կէրէք թօփրագտա , կէրէք կէօյիւն հիքմէթլէրինտէ . վէ տիւնէանըն հէր քէօշէսինտէն նուրանի օգլար աթար քի , տինսիզլիյի էարալար : Շու կէօքտէքի էըլտըզլար՝ նիչէ զաման ինսանլարա սէճտէ էթտիրէն էափմա թանղըրլար , պիղիմ ազղըն ագլըմըզը իթաաթա կէթիլըր , ճանըմըզը քիւլլէյէն ալլահըն հիւքմիւ ալթընա գօր :

Ալլահ կէօյտէ՝ իսլվէթտէ օթուրմուշ փատիշահ տէյիլ տիր : Գափուսունտա չօգ գալապալըզ կէօրիւրիւմ : Թաիլ թընըն էթրաֆընտա սայըսըզ ճանլար , հէփիսինին հիքմէթի՝ ճինսլէրի կիպի պէօլիւք պէօլիւք . տիւրլիւ քիսվէթլէրինն

ալ վէ մայի ընթացքի , ալթունու ինճիսի ,
 իւզերէրինստի փարլայրի , զիսէթ լի ռու-
 պալարընըն սօլմազ ընթացքինի աչար :
 Հէփ գաննաթլարըն եայմըչար , էֆէնտի-
 լերինին էմրինէ պագարլար . վէ իշարէթ
 էթտիքլէն , պիր տէմ կէլմէտէն՝ պիւ-
 թիւն քեաիննաթի տէվը հտերլէր : Սայը-
 լարընըն չօզլուղունու ինսան սայամազ :
 Հէր պէօլիւքտէ պիր մէլէք վար՝ պէօ-
 լիւիւ չէքէր , զայրէթ վերիւր , աչքընը
 արթըրըր , եախօտ ինսան էվլատընըն
 պիր պիլմէտիյի իշի կէօրիւր : Պու քիւ-
 ըլէրին տիշարտան կէօրիւնէնի՝ չօզ
 պիւիւք էթտպիրլէր կէօթէրիւր քի՝ պի
 զէ մալում տէյիլ : Իճէթիմալ քի , ծնւ-
 ըն ճէր պիրի էպէտի փատիշաճըն պիր
 ըիճալլինին սալթաննաթլա օթուրտուղու
 մագամ օլա . ծնտա օթուրմուչար տա ,
 տիւնեանըն իւզերինէ՝ թանղընըն եա
 մուհապպէթ , եա ինթիգամ էմրլէրինի
 իճրա հտերլէր օլա : Զիրա ալլաճ էթէն-
 տէն իպարէթ օլանլարը՝ պու գատար
 իսրաֆ ըլա եարատրի տա , ճանլարը եա
 ըթմաղա կէլինճէ , ճէմ քէնտի գուտ-
 ըթինին ալա էվլատլարը իքէն , ճէմ
 ալլաճըղընըն էն էթքիլ սուրէթի իքէն ,
 վէ սաիր մախլուգաթ ճէփ ծնլար իշին
 եարատրմըլ կիպի իքէն , ծնլարը նիլին
 պու գատար իտարէ իլէ եարաթմալը-
 մըլ : Շու երլտըլ լարըն՝ տիւնեայանիս-
 պէթէն օլան պիւիւքլիւիւ գատար , ին-

սանըն թապիաթինտէն ալա՝ սայըսըզ զաթլէր օլտուղունու, կէօյլէր պէօյլէ խապէր վերիր: Պու բուհլար՝ պաշըմըզ իւզէրինտէ տալզալանըր պուլուտ կիպի՝ սիւրիւ սիւրիւ շահիտլէր տիր . ինսան էվլատը՝ հէր Ֆիլիլինի ծնլարընէօնիւնտէ, պիր սէյր մէյտանընտա կիպի իշլէր . հէր էթտիլինի կէօրմէյէ տուրան սէյրճիլէր՝ օմուզ օմուզա չիթիշմիշ: Կէօզիւմիւզէ վուրան ըշըղըն հէր պիր շաֆգըլա, պինլէրճէ մէլէքլէր էնիփ, կէօզէ կէօրիւնմէտէն՝ ինսանլար արասընա գաթըլմատըղընը նէ՞ պիլիրիզ: Պու Ֆիլիլի՝ հիշտէյիլիստէ՝ քիշլէյէ հիճապ կէթիլիր, վէ եիւրէյիմի հէր թարաֆտան կէօրիւյօրլար տէյի, կէօնիւնտէքի կիւնասը պաստըրըր :

Հ Ա Շ Ի Յ Ե Կ

(*) Լօրենցիոս, պէն տիւնեէվի պօշ սէֆալէրի սանա եասագ էթտիմ իսէ, ևէրինէ ուխտէվի փաք սէֆալէր կէօսթէրսիմ: Ըու սէօյլէտիլմ նասիհատլէրի պիր էյի վէզն էյլէ տէ, պադայըմ ծնտան սօնըրա տահա թութտուղուն եօլա էօյիւնէ պիլիրմիսին . պէտ խուլլարընա իֆթիխար էտէ պիլիրմիսին: Ինշա ալլահ սէնին էտէպսիղլիլին օ տէրէճէյէ վարմաղ: Եօգ, էյեր եինէ եօլընտան տէօնմէզ, օլտուղուն թէհլէքէյի զէվզլէնիր, տէլլիլինանէն ճիտտ օլարագ խօշանըրսան, ինան քի պէնիմ տէ սէնի աճըտըղմ ճիտտ օլարագ տըր:

(Բ) Պու տիւնեանըն պօզուզ գըրըսընըն ջամուրուլա աղըրլաշմը ճանընը՝ չէքիփ չըգալըրփ, պէտ սէվտալար

վէ քեթիւ խուլար ըլա սօգուժուշ գալսինի փաք-
լէյմէյեճէքմի, Օնուն չէքիճի գուժլէթի՝ կեօյլերէ
չըգմայրնճա քսիլիլիլի: Եա սէնին պու գատար կէօ-
նիււ վէրակին տինեա սէփուարը՝ նէյ՛ մինճէք օ-
լուր: Պիր միւքեմմէ կօմիւր վէ ալիւլ-այա տէվլէթ
էտինմէք, վէ չիէյի աղա սօլուդ վիւճուտա նաիլ օւ-
մաք թէքմիլ գուտրէթի՝ եալընը Հասսէ Թօրթուլա-
րընտան այրըլի, կէօրիւմմէզ շէյլերէ արզու չէքէն՝
այա ճանլարա մախտուս աուր:

(Գ) Եպէտիլիք իչին տօլմուշ օլուդունու պիլէն ա,
տամն Ֆիքրի, աշգը, սրգուտու նէ՛ չէքիլ օլուր. աֆի.
Թապըն տէվրինտէն հուգարը ուչար, կէլէճէք մութ.
լուլուզունու կէօրիւր, օլաճագ գըսմէթինի Թախմն
հտէր. վէ քէնտիլի էօյլէ ալըտարըլ եէրտէ՝ նէ Ֆէ-
րաճ տույար: Մէլաիքտէ պիլէ Թագտիրաթ պուլան
Թանդը՝ պէնի կէօրիւյօր տէյի, խաթըրնա կէլաիքճէ,
Ֆիքրիլէրինի նէ չէքիլ գապթ հտէր: Հագ Թաալա
ինսանըն գալսինէ կէօզիւնիւ տիքէր, հէր Ֆիքրիլին
տօղուփ իչէմէսինի ճէննէթ աէֆթէրինէ գայտ հտէր.
օ տէֆթէր գըլամէթ կիւնիւ ալըլի, պիղիմ՝ նէ օւ-
սուլուսմուզ ինսանա տա մէլաիքէ տէ մալուճ օլա-
ճագ սըր,

(Դ) Շու կէօք գուպպէնին էիւզիւնտէ սայրըլ քիւ-
րէլէր տուրմալի տօլանըր, էարատանըն մէտէի իլէ
իլա՛իլէր օգուրար: Վաքին սէպլերի գուլալըմըգ վա-
սըլ օլմալա պիլէ, գարըլըգ տէվլէրի՝ մանէվէ էազը
կիպի, կէօզիւմիւզէ էարատանըն գուտրէթինի կէօ-
թէրիպի, պիր պիրինէ կէլմէլէրի իլէ, գատըր պլաճըն
ազիմ իսմինի ըէսմ հտէրլէր: Հայ օ էազըլար, էազըն-
տա օլան մէլաիքէ՝ նէ իրի կէօրիւնիւր, ուզապտա օ-
լան ինսան պիլէ օգուլա պիլիլի:

Տիւնեանըն էն էիւքէք տալարընը կէօզիւն էօնիւ-
նէ կէթիւր քի թէմէլլէրինտէն գօլմուշ, տէնիղէ ա-
թըլմը, սուլուն էիւզիւնտէ պիրէր քէօիլիւք շէշէսի
կիպի, էախօտ պիրէր թիւյ կիպի, ուսուլ իւզլէ չաւ-
գանըլի տուրույօր. պունլարըն գըմըլտանըլը, Ֆէլէլին
չարիլարը նիգամընա զըստ օլան՝ Հավա իււզիէարա-
լընըն շիտտէթի իլէ օլույօր իքէն, օ տալարըն գըմըլ-
տանըլընա նէ գատար Թաաճճիւպ հտէրսին: Եա օ
սուսան խաֆիֆ ունսուրուն իլինտէ, օ տալարտան
զլիյտտէ ուսուլ իւզլէ. օնլարտուն չօգ չախուք վէ օնլար-

տան ալա սէպէս իջին չարաման քերէկէրի կէօրիւր-
սէն, տահա զկլատէ Թաաճճիւս կ'Թմէզմիսին :

Լօրէնցիոս, կէճէ ԹէՖէքքիւրէրինին աղիմ Ֆիհ-
րիսթի իւէ, կէօլէր քիԹասլընտա էօյրէնիւն տիւր-
լիւ տէրսէրի կէլ սանա օգուտայլմ : Պազը տէրս վար
քի, կէճէնին կէօլէր սրբորնս վագըՖ օլմայան շաշար-
պէլքի մէարէսէսինտէ պէօլէ տէրս օլաճաղընը պիլէ
ումնազ . քէվքէսինտէ ելլարզընտա էօլէ տէրսէր
պուրունաճաղը՝ պէլքի խաթրրնս պիլէ կէլմիշ տէյիւ =
վէ պիր կիւն պիւքիւլւ խարթը կիպի՝ եազըը տէրս-
լէրի իւէ աթէշէ աթըլըփ, կէօղիւմիւզտէն զայ օլաճագ
օլուրսա , օգույաճագ վագըլթ դալմազ :

Կէօլէրտէ նէ օգունուր . ալահըն , վէ ինսանսան
ալա՝ հավալար էհալիսի դաթլէրին վար օլուուղու օ-
գունուր : Վէ պիւլ քի , կէօլէրտէ՝ էպէտիլք եազըը
տըր . անղա տա տահա զկլատէ Թաաճճիւս էյլէ : Է-
պէտիլք . քիմին էպէտիլքի . սէնին Լօրէնցիոս, սէնին ,
վէ սիւթիւն ինսան ճինսինին . վէ սու մէարէսէտէ
սալթ տինէ եարալմ տէյիւ, Փազիլէթ տէ գուվլէ-
թիիի պոււտա պուլուր : Պունտա հէր պէտ ամէլէ
գարըը , պա խուսուս ինթիգամա , քիպրէ , Թամաա ,
վէ Թէն կիւնահինէ գարըը Թէսիլլի իլաճար հասըլ
օլուր :

ՆՌՐՄԻ ՊՐՐԻՆՆԻ ԿԵՂԷ

Կ Է Օ Յ Լ Է Բ :

ՏՐԻՆԵՍԼԱՐԸՆ 204 ԼՈՒՂՈՒ

Սուպահան ալլահ . շու կէօքտէքի քիւրէլէրին գարանլըզ երզընլարընտան ըլլըզ չըգարըփ , թապիաթին պինասընը գուրուփ , պիւթիւն քեաինաթի պիր գըլմէթլի էլմաս կիպի , թախթի փայինտէն աշաղա ասա գոյան զաթ՝ նէ գուտրէթ սահիպի օլմալը : Պու քեաինաթ նէ պիւյիւքլիւքտէ շէյ տիր : Պիր եէրլի երլորգտան աշաղա՝ պիր աղըր շէյ պրագ , կէլիփ եէրէ եէթիշինճէյէ գատար , գանչ պին սէնէյէ միւհթաճ՝ տըր : Պու հօլ ջիւսիւզ պինա՝ նէրէտէ պաշար , նէրէտէ պիթէր : Եաշայանլարըն օլտուղու եէրի գափայըփ , հիլէրի քէսէն տիվար՝ նէրէյէտէք չըգմըլ տըր : Եարատան՝ պօշ եէրլէրին նէրէսինէտէք կէլիփ , պինասընա գարար վէրմիլ՝ արշընընը էլինտէն պրագմըլ : Տիւնեալարը թարթմատան , նիհայէթսիլլիյի հօլմէտէն տուրուփ , քեաինաթին սօն թէմէլինի տիքտիլի՝ Եարատըլըն տիշարը թարափը՝

նէրէսի տիր : Վէ գափուսուստա հիզմէթ
 հտէն ճանլարա ,, եափտըղըմա շունտա
 հուտուտ քէսէր տուրուրում, պունտա ի-
 շիմ թամամ տըր, եարատըլը թէքմիլ օւ-
 տու ,, տէյի հուտուտ կէօսթերիփ . ,, վէ
 սիզ ագլէ մալիք ըուհլար, նէֆէս ալըր
 զաթլէր, վէ քիմինիզէ գարար, քիմինի-
 զէ հարէքէթ վերտիյիմ՝ ճիւմիէ հասսէ-
 սիզ մախուզաթ, եարատանընըզը մէտհ
 հտին ,, տէտիյի սինօր պաշը նէրէսի տիր :

Եւ կէճէ, սէն տիւնեանըն իւզէրինէ՝
 կէօկէլի պիր ըլըզ վէրիւսին . կիւմիւշ
 անախթարընլա նըսըֆ տիւնեամըզըն
 խաղինէլէրին աշարըն քի, էօնիւմիւզէ
 պիր պաշգա տիւնեա եարատըլի, էօյլէ-
 նին գըզգանձ՝ քէվքէպինին արտընտա
 սագըր օլան սայըսըզ երլտըզլարը՝ կէօ-
 զիւմիւզ էօնիւնէ գօր : Ըու հիքմէթլէ-
 ըր՝ թախթը հուզուրունա տիզէն գուտ-
 ըէթ սահիպինի տէ՝ պանա տէրինտէն
 կէօսթերէմէզմիսին : Վէօզիւմիւ կէզտի-
 ըրիփ, օ գուտրէթ սահիպինի՝ սէնին էն
 տէրին քէօշէլէրինտէ արարըմ (ս) : Ա՛հ,
 օ սէճտէ էթտիյիմ ազիզ ալահըն պիր
 շաֆգընը կէօրէ պիլսէմ : Ա՛ ուզուրու
 մէլէյիմ կէճէ, օ փատիշահլար փատիշա-
 հընըն փաի թախթը նէրէտէ տիր, նու-
 ըանի թախթը նէրէտէ փարլար, սէօյլէ-
 սէնէ : Սէն օնա եագըն սըն, պիլիւրսին :
 Մուպարէք քիթապլարտան խապէրիմ
 վար, սէն գօյու ըէնք փերտէնի՝ օնուն

կեօզ գամաշորրոր թախթը կօնիւնէ սի-
 փէր կտէր իմիշ սին : Գափունտա օլան՝
 պազը տեվըի պիւյիւք՝ սէյիրտիմի չա-
 փուք երլորզլար, եօլլարը իւզէրինտէ
 ծնու հիչ րասթ կէլմէզլէր մի : Սիզ, էյ
 սիւրէյեա քէվքէպլէր, վէ գուլթպուն
 աթէշլի արապասընա գօշուլու երլորզ-
 լար, վէ կեօզիւ ճիւմլէտէն քէսքին ճէվ-
 զա երլորզը, վէ տէրեալէրին կնկինին-
 տէ եօլունու շաշըմըշ ինսանը՝ Ֆըրթը-
 նատան գուրթարըփ՝ սէլամէթ լիմանը-
 նա սօգան երլորզլար, սիզ սալըգ վէ-
 րին, եարատանըմը կէօրմէյէ՝ նէ՛ թա-
 րաֆա տօղրուլայըմ : Ա՛հ, պէն ույգու-
 մու հէր կէճէ նաֆիլէ եէրէ սաթարըմ,
 էֆէնտիլէրինին սըրընը՝ պօշ եէրէ ա-
 րաշարըրըմ. ծնլար ասլա սըր վէրմէզ :

Եարատանըն էլինտէն չըգան՝ սալթ
 պու կէօրտիլիւմ տիւնէա մը տըր . եօգ-
 տա կէօզիւմիւն եէթիչմէտիլի հավալար-
 տա, պիր նէֆէս իլէ եարաթտըզ՝ տա-
 հա պաշգա շէյլէր վա՛ր մը : Հիչլէր գույ-
 ուսունտան տահա սայըսըգ տիւնեալար
 չըգարմը՝ մը : Տիւրիւ թէրթիպտէ եա-
 րատըմըշ տիւնեալարըն օրթասընտա,
 քէնտի կիւնէշ կիպի օթուրուփ, հէր պի-
 րինէ շաֆգընը սալմըշ, ծնլար էթրա-
 ֆընտա քէնտի նուրու իչինտէ՝ զէրրէ-
 լէր կիպի ուչուշտուղունու, վէ քէնտի
 նուրունու քէստիքլէն, ծնլար էինէ հիչ-
 լէր գուլուսունա տէօքիւլտիլիւնիւ՝ օ-

Թուրմուշ սէյր էտէր մի :

Օ աթլէրին սօն տերէճէսինէ կրմէյէ՝
 Զանըմա պիր արգու կէլլյօր : Ֆէլլէին
 պիր շարխընտան պիր շարխընա , մէրտէ
 վէն կիպի գատէմէ գատէմէ չըգարըմ :
 Մէրտէվէնին ալթ պաշը ինսանա գա
 տար էնէյօր . ինսան թուլթուլ չըգսըն
 տէյի տիր : Ալթըգ տիւչիւնմէմ . Ֆիթ
 բիմաշգ գանատընա պինէր , հափիստէն
 չըգար կիպի , եէրտէն եուգարը Ֆըրլար
 կիտէրիմ : Տիւնեա կէօզիւմտէն նասըլ
 ուզագլանըյօր , կիթտիքճէ քիւչիւք կէօ
 բիւնիւյօր : Պէն նէ չափուք չըգայօրում :
 Իլթէ մա հիթապը աշտըմ . ասումանըն
 կէօք փէրտէսինէ վարտըմ . ծնու տա կէչ
 տիմ կէրիտէքի պօշ եէրլէրէ կէլտիմ :
 Ե՛՛՛՛՛ Տէյէթին կէօզիւ պուրայա գա
 տար եէթիչի . հիքմէթլի տիւրպինինին
 վարաճաղը պուրայատէք տիր : Եօլում
 իւթիւնտէ հէր բասթ կէլտիյիմ երլտը
 զա՝ տուրուր նուրունու վէրէնի , տաի
 բէսինտէ քէնտիյի տէվը էթտիրէնի սօ
 բարըմ : Պիզիմ տիւնեամըզ կիպի պին
 լէրճէ տիւնեանըն դայպ օլաճաղը՝ զու
 հալ երլտըզընըն էօլչիւսիւզ չէմպէրին
 տէն չըգար , գույրուգլու երլտըզըն ար
 տը սըրա ճէսարէթ էտէր սէյիրտիրիմ :
 Օնունլա պէրապէր կիտէր , քէնտի ը
 չըգլարըլլա փարլայան՝ տիւնեալարըն ճա
 նը , վէ հէր շէյ ծնլար ըլա եաշայան՝ ա
 զիմ կիւնէլլէրին արասընա վարըրըմ :

Պուրասը նէ տիր : Հատտի հուտուտու
 եօգ պիր կնկին , հեր եանտա աթէշ
 փիւքբիւրիւր փունարլար : Պու տիւնեա-
 մըզտան պիւյիւք տիւնեալար , տիւնեա-
 մըզտան եիւքսէք չարիւարտա տէօնէր :
 Հէլէ տահա իլէրի վարալըմ . պէն եօլու
 տահա հէնուզ պաշլամըշ ըմ : Փատիշահ-
 լար փատիշահընըն սարայ գափուտու տուր
 պու էլպէթտէ : Պագ շու շաշգընլըղա .
 փատիշահլար փատիշահը տահա նէրէ-
 տէ . տահա չօգ եիւքսէտէ տիր : Եինէ
 թըրմանըրըմ . պէն չըգտըգճա՝ օ կերի
 կիտէր : Հայ հայ . շու ինսան կիպի պիր
 պէօճէյի գօնտուրմագ իչին , պու հէյ-
 պէթլի պինայը եափան միմար՝ նէրէտէ
 օլուր :

Հէլէ շունտա էյլէնէլիմ , պիր աղ թե-
 նէֆֆիւս էտէլիմ . պէն նէրէտէ իմ .
 եեր նէրէտէ գալտը : Ա՛ կիւնէշ , սէն
 նէրէտէսին . սէնին տէվը էթտիյին տաի-
 րէ նէ քիւչիւք շէյ իմիշ : Պէն պունտա
 թապիաթին էն եիւքսէք թէփէսինէ չըգ-
 մըշ , պիւթիւն չէվրէսինի կէօրիւյօրում :
 Այաղըմ տիպինտէ պինլէրճէ կէօյլէր ,
 պինլէրճէ տիւնեալար՝ փարլագ գում
 տանէլէրի կիպի եուվալանըրի տուրույօր :
 Պէն պու գատար ուզագ կէլտիքտէն
 սօնղրա , պու գատար եէնի մէմլէքէթ-
 լէր կէօրտիւքտէն սօնղրա , պու պէնիմ
 իգլիմիմէ պէնգէմէզ եերլէրին էհալիսի՝
 քիմ օլտուգլարըն անղլամաղա ճահտ

Էթմէզմկիմ : Պուրալարա հիշ պիւ սաղ
ատամ եագլաշամամը :

Պիզիմ կիւնէշն էն թիզ շաֆգը՝ պե-
նիմ սէֆիլ մէքեանրմտան պուրայա կե-
լնա՛հէ, եիւզէրճէ սէնէլէրէ միւհթաճ՝
պէն վաթանրմտան պէոյլէ ուզագ՝ զուր
պէթ չէքէյօրում : Խնսանա թաաճճիւպ
էտէճէք՝ էէնի հիքմէթլէր արայօրում :
Հէր շէյին իթաաթ էթտլի ազիմ տէվ-
լէթ սահիպինին՝ պու այալէթինէ նէ՝
տէրլէր : Ե՛յ ճէննէթ գօմշուլարը, սիզ
էճէլէ միւպթէլա՝ մըսընըզ, էօգսա պի-
րէր թանղը մըսընըզ, էօգսա ճէննէթ-
տէն կէլմէ թաիֆէ մի սինիզ : Թապիւ-
թինիզ հէր նասըլ օլուրսա օլտուն, եա-
շատըղընըզ պիւ պաշգա էօմը օլմագ կե-
րէք, սէոյլէշտիլինիզ պիւ պաշգա լիսան
օլմագ կէրէք, օլան Ֆիքիւրլէրինիզ ին-
սան Ֆիքրինէ պէնղէմէմէք կէրէք . . . .
Եարատանընըն Եաիտըղ շէյլէրտէ՝
նէ չօգ տիւրլիւլէր վար . . . սիզին տիւ-
շիւնճէլէրինիզ նէ թարզ տըր : Սգլէ՝
պունտա իթիպար վար մը . ագըլ՝ հաս-
սէլէրէ հիւքմ էտէրմի : Հասսէլէր՝ ագ-
լըն հիւքմիւնտէն չըգտըղը օլմըմու .
ագլըն մումու սէօնէրսէ, էօլունուզու
կէօսթէրէճէք պիւ զայրի ըլըղընըզ վար
մը : Գուլու տէվլէթլէրինիզ հալա ալ-
թուն տէվիտէ՝ մի տիրլէր ¹ : Իլք աթա-

1 Էքի զաման շիրլէրի՝ տիւնեանըն պիւ բահաթ

Լարընը (Բ) կիւնասարը հալւերնտե
 Գալմը մը : Փաղիլէթ սիղե գօլայ կե-
 լնր մի, թապիաթինիղե մութապըգ մը
 տըր : Եաշայաճազ եերինիզ սալթ պու-
 րալար մը տըր, Եօգսա եեր տէյիշնրմի-
 սինիզ : Եեր տէյիշտիյինիզ հալտե, Էօ-
 լնր տե մի կէչերսինիզ, Եօգսա՝ սանը
 մը կիտերսինիզ : Էօլմէնիզ նէ թարը
 տըր . աղը սըզը խասթէլիք չէքերմիսի-
 նիզ : Սէֆէր մուսիպէթի կէօրտիւյիւ-
 նիզ վար մը : Օ ուզուրսուզ սէֆէր՝
 շու սաաթտա Էվրօփայը խարապ էտէյօր .
 պիր ալայ չըլղըն փատիշահարըն ալթ
 իւսթ էթտիյի տիւնեանըն պիր քիւչիւք
 քէօչէսինէ՝ պիզ Էվրօփա տերիզ : Օ պէ-
 նիմ տօղտուղում տիւնեատե Եաշն չօգ-
 լուզուլա Էճէլին կէլմէսինէ պէքէմէզ-
 լեր : Իսթիյարըղըն Եափաճաղը շէյի՝
 վագթինտէն Էվլէլ փերհիզսիզլիյե Եափ-
 տըրըլար : Էճէլ պագտը՝ պիզի գըրմա-
 յա քէնտի եէթիշէմէյօր, թերքէշինի
 պրագտը, թըրփանընը տիվարե աստը,
 եերինէ փատիշահարը՝ ինսան սալահա-
 նաճըսը նասպ էթտի : Փատիշահարըն
 թամար՝ քէնտի գըլըճընտան զիյատե ի-
 շնէ Եարայօր : Քէնտի սիւրիւլէրինի
 կերէյի կիպի սցտուգտան սօնղըա, պը-
 չագտան կէչիրէն, վէ պիր զիյաֆէթտե

վագթի օլմուշ տէյի գուրմուշար, վէ օ խայալն վագ-
 թին խամնէ՝ ալմուշ քէլլը տէմիշէր :

պինկերձէ ըայասընըն գանընը իչէն փա-
տիշասլար կէօրտիւք տէսէմ, ինանըմըմ-
սընըզ :

Ը՛հ, ա՛հ. պիւմէքլիք նի՛չին կէլմիշ
կէօզիւմիւզիւ աչմըշ քի, տերտլերիմիզին
սէպէպինի թանըյօրուզ. գապահասթի՛
երտըզլարըն պէտ թէսիրինէ վէրմէլի
տէյիլ մի իտիք : Ինսան էվլատընըն իւզէ-
րինէ՝ քէօթիւլիւք՝ մուգատտերտէն եաղ-
սա, տահա էյի օլմըտու : Հիչ օլմազ-
սա՝ իսալըն գըրղընընա՝ փատիշասլարըն
սիւննիւ օլմազտը : Վաթանըմըն տիւշ-
մէնի փատիշասլար, պէնիմ կիպի պիր
ալիճէնապ տիւշմէնին նատիհասթինի տին-
լէյին : Տիւնեատէպիւյիւք օլմագ իսթէր-
միսինիւ, Ֆիլէյին չարիւլարընտա տէվը
օլան երտըզլար կիպի, ատընըզը էօլ-
տիւրմէյիփ, էվլատտէն էվլատէ տիւլեր-
տէ սէօլէթմէք իսթէրմիսինիւ. պիր
զէրրէնին իւզէրինէ պիր պիրինիզլէ չէ-
քիշմէյի վազ կէչին. վէ միւլէթի ախերէ
հազըրլատըզընըզ զէնճիրլէրի՝ սիզէ սէ-
Ֆէրի սէվգ էտէն զալիմ ըիճալինիզլին
պօյնուճա թագըն :

Ը՛յ շու ուզագ տիւնեալարըն էհալի-
սի, սիզի տէ էօլմէյէ կէօնտերէնլէր՝
թախթլարտա՝ մը օթուրուր : Սիզոտ տէ
եագըրի երգմագ խըշմը՝ քիշիյի թանղըր
սըրասընա գօր մու : Գահրաման օլան-
լար՝ շէօհրէթլերինի ինսան գանը տէօք-
մէյլէ մի էտինիր : Եօգսա պէլքի սիզ

կեճելտէն կմին սինիզ, աղըը աճը կէօր-
մէզսինիզ. պէւքի սիզին միւսէլլէմ զա-
թինիզ՝ պիր փաք վէ խաֆիֆ հավատան
եափըլմը, նէ աղըըլըղընըզ վար, նէ պօ-
զուլմաղա միւպթէլա սընըզ. էլպէթտէ
հավալարա չըգար, իսթէտիլինիզ կիպի
մուալլագտա տուրուրսունուզ: Հայ հայ,
սիզին գըսմէթինիզ՝ ինսանընքինտէն նէ
գատար ֆարգըը տըր. պիզիմ եէքիւն զա-
թիմիզ իքի շէյտէն մախլութ օլմուշ,
պիրի ճան, պիրի ճանը էօլտիւրիւր՝ պիր
գապա մուրտար չամուր, պիր պիրի իլէ
իմթիզաճ էտէմէյիփ, կէճէ կիւնտիւզ
ճէնքլէշիրէր: Պիզ պէօյլէ գուլթսուզ
էսիրէր իզ (4):

Սիզ նէ ինսանը անղլամըշսընըզ, նէ
տիւնեասընը պիլլիւսինիզ: Տիւնեա տէ,
տիլլիմիզ՝ քէաինաթին տէլլիւրինին պաղ-
լանտըզը թիմարխանէնին ատը տըր: Օն-
տա ագըլ պիլլէ տէլլի տիր, չօգ տէֆ'ա
նիվանէ թագլիտի էտէր: Շիմտի պէ-
նիմ պու նագլիմ՝ սիզէ նէ գատար ա-
ճաիպ կէօրիւնէճէք տիր: Եարատըլը-
տա պիր ինսան ճինսի օլտուղու հագգը-
նա՝ հիչ պիր շէյ իշթտիլինիզ էօգ մու.
Իտրիսին, իըտըրըն՝ ալէվլի արապասը՝
պու սէմթլէրտէն կէչմէտիմի: Ճէհէն-
նէմին շէյթանը՝ ճէննէթտէն տիւշէր-
քէն, սիզին հավանըն փաքլիլինի հիչ

պօզմատը մը . ծնուն օ հօլչիւսիւզ կէօլ-
կէսի կէչէրքէն , սիզին քիւրէնիզի պիւր
իբի տագիգա օլսուն՝ գարանլըզ կ'թմէ-
տիմի : (Դ)

Երբ տիւնեալարը չօղալթմատա խի-
լաֆըմ վար ըսա տա , պարի պիւր միւշեր-
րէֆ խիլաֆ տըր ա . պիւր հագ շէյէ մէպ-
նի տիր , թէմէլի՝ ալլահըն ազամէթի
տիր : Լաքին խիլաֆ օլտուղունու պանա
քիմ իսպաթ հտէր : Ալլահըն գուտրէ-
թինէ քիմ հօլչիւ գօյա պիլիւր : Ինսան
կվլատը՝ ալլահըն հտէ պիլտիլինտէն զիյ-
ատէսինի տէ խայալինէ կէթիրէ պիլիւր-
մի : Ալլահըն գուտրէթինէ պին տիւն-
եա եարաթմագ՝ պիւր զէրրէ եարաթմագ
գատար տըր : Պիւր քէրէ օլտան տէսին ,
պինլէրճէ տիւնեալար տօղար : Էյ սօուգ
հիճիվքեար , աշգըմա նէ հիճվ հտէր-
սին . պրագ , շու գալպիմի պիւլիւտիւփ ,
աշգ ըլա տօլտուրան ֆիքիւրլէրի՝ քէնտիմ
քէնտիմէ գուրայըմ : Խայալիմ՝ հիլլէ-
րին իզսիզ սէսիզ չէօլլէրինէ տիւշերսէ ,
գալպիմէ գօրգու կիրիւր . օլ սէպէպտէն
հիլլէրին հուտուտունու կերի չէքտիր-
մէք իչին , վարըր օլանլարը չօղալտըր ,
սանըրըմ՝ եարատանըն իզգէթինի ար-
թըրըրըմ :

Պէնիմ պու թախմինիմի թէճրիւպէ-
միզ տէ իսպաթ հտէր : Խուրտէպին պիւլ-
լուրնուլանէ ուֆաճըգ վիւճուտլար կէօր-
տիւք շաշայօրուզ , խաթըրըմըզա կէլ

միշ շէյլէր տէյիլ իտի . վէ ագլումըզըն պու
կէօրիւփ կէօսթէրտիյի շէյլէրէ՝ հայա
խայալիմիզ էրմէզ : Եարատըլըն իքի
ուճու պիր պիրինէ պէնզէր , իքիսի պիր
վէզինտէ տիր : Պու պապտէ քիչինին տիւ
շիւնտիւյիւ՝ նէ փէք պիւյիւք օլուր տէյի
վէսվէսէ կէօթիւրիւր , նէ փէք քիւչիւք
օլուր տէյի : Պու պապտէ իֆրաթտա խի
լաֆ օլմազ , իլլա նօգսանտա օլուր : Սէ
պէպինի տիւշիւնիւնճէ , էսերի իֆրաթ
կէօրիւնմէզ : Էյ գատըր միմար , սէնին
պիւյիւքլիւյիւնտէ՝ ճանրմ իսթէտիյի կի
պի էնէր չըգար , տաիրէի մէրքէզին
տէն աւլա չըգմազ : Սէնին իսմին՝ պէն էմ
տիր . վար օլան՝ հէի սէնին տիր : Սէ
նին ինտինտէ պու եարատըլը պիլէ հիւ
տիր : Պիւթիւն քեաինաթ՝ սէնին հու
զուրունտա , կիւնէշին էօնիւնտէ ճէվէ
լան էտէն խաֆիֆ հավա կիսի տիր :

Սէնին գուտրէթին պիւյիւքլիւյիւնտէ՝
խայալիմ չարգանտըգճա ալէվլէնիր : Ա
ճապա պու տիւնեա՝ պիւթիւն թապիա
թին խարթասընտա , ինկիլթէրրա ատա
սը՝ տիւնեանըն պիր քէօշէսինտէ օլտու
ղու կիպի , պիր փարլազ նօգթէ , լաքին
քեաինաթին իչինտէ կէօզէ կէօրիւնմէզ՝
հիւ մագուլէսի օլտուղու կիպի մի տիր :
Պու տիւնեա՝ քէնտիտէն չօգ պիւյիւք
գարալարտան այրը՝ պիր ատա տէյիլ մի
քի , օնլարըն էհայիսի թանդըրընըն շաֆ
զընա տահա եագըն , վէ միւսէլլէմ ճան .

լարա մալիք , վէ ինսան կիպի Ֆազիլէ-
թէ եէթիշմէյէ եաշըն քէօհնէ (Ե) պա-
հարընա պէքլէմէյէ միւհթաճ տէյիլէր .
իգլիմէրինին խայրըլ վէ պէրէքէթըլ
օլմասընտան , պիր անտէ քէմալիյէէթէ
կրէրլէր . պու տիւնեա՝ ազըլ եէթիշ-
մէզ իգսիզ մէնգիլէր իլէ օ գարալար-
տան այրը՝ պիր ատա տէյիլ մի : Պու նէ
օլսուն . սօրտուղում մախլուգաթըն հիչ
պիրինտէն պիր ճէվապ եօգմու : Թա-
պիաթին պիր քէօշէսինտէն պիր սէս չը-
գըպ , շու սօրտուղում սուալլէրէ պիր
ճէվապ վէրէն օլմայաճազ մը : Եա պէ-
նիմ Ֆիքրիմ պիր պիւթիւն տիւնեանըն
ճէվապընա գանաաթ էթմէյօր , տահա
նանըլ մախլուգ ճէվապ վէրսին :

Աքին պու կիրտապարա տալմանըն
ասը նէ : Կերի տէօն էյ Փօտուլ Ֆիքիր ,
կերի տէօն . ինսանա վէրիլէն էօլչիլիւ
թանը տա , ազ վէրմիշ տէյի՝ եարատանա
պիւհթան էթմէ : Կէօղիւմիւզիւն կէօր-
տիլիւ՝ պիր թէքմիլ եէքիւն տէյիլ մի .
կիւնէչին հիւքմ էթտիյի եէրլէր՝ պիլէ
եէթիշմէյօր մու : Շու իգգէթ թաճը-
նա պագ , նանըլ փարլագ տըր : Օ հա-
վալարըն փատիշահը՝ նուրանի թախթըն
տան նէրէլէրէ շաֆգ սաչայօր , շաֆգը-
նը Ֆիքրին եէթիշէ պիլէճէյի գատար
չափուք վէ ուզագ սալըփ , իթաաթըլ
երտըղարընը՝ էպէտի աթէչի իլէ պէս-
լէյօր : Պու կիւնէչին վիլայէթի՝ մուպա-

ըէք Նիլին զալիմ՝ հիւքիւմտարընըն՝ եափ
տըզը շէհրտէն չօգ եիւքսէք տիր . վն
օ վիւլայէթի երգա պիլէճէք՝ եինէ եա-
լընըզ եափան էլ տիր : Ինսան էվլատը
կիւնէշին ըլըզ վերայի եերլէրտէն էօ-
թէյէ կէշիփ , Ֆիքրինի շաշըմանըն աա-
լը նէ : Քէնտի զաիֆ թապիաթինէ՝
սէյը էտէճէք պիր հիքմէթ , տօլաշաճազ
պիր էպէտիլիք , տէրս էտէճէք պիր ա-
սուման եէթիշմէյօրմու :

Ը տիւնեա ալիմլերի , թապիաթի միւ-
թալաա էտէն՝ զէքի ագըլար . ա՛ն էվլթօ .
նուն չըրագլարը , պանա պիր տիւրպին
վերին , թախթի էպէտիյէ եէթիշին .
պագայըմ , ճէհնէնէմ սուլթանընը զէն-
ճիրէ վուրուփ , ասումանէ թէմէլ օլան
գարանըզ գուպպէյէ պաղլայան քիմ տիր ,
կէօրէ պիլիմիլիմ : Պիր կիրտապըն օր-
թասընտա եարատըլըլ քեաինաթին թէ-
փէսինի կէօրէնի՝ սիզ կէօրէ պիլտինիզ-
մի : Օ ազիմ զաթին , օ հէր զաթի քէն
տիյէ չէքէր ումումի կիւնէշին՝ տէվրինի
պուլա պիլտինիզմի : Էթրաֆընտաքի ու-
ֆագ երլտըզարը՝ սէչէ պիլմիշմիսինիզ :
Գափուսուենտա հիզմէթ էտէն՝ սապա՛հ
երլտըզարընը կէօրտիլիւնիւզ վա՛ր մը :
Ինսան էճէլէ միւպթէլա օլտուգճա ,
թանդըրըլ ֆագաթ արայա պիլիր , լա-
քին պուլամազ : Պանա թանդըրմը պուլ-
տուրաճազ՝ իլիմ տէյիլ , տինիմ տիր :
Թանդըրըլ պուլաճազ ալիմ՝ գալպի փաք ,

Իպատէթքեար ատամ տրր . Եօլունու
կէօսթէրմէյէ նէ էրլտրզա միւհթաճ
տրր , նէ մէլէյէ : Ալազ կէօնլիւն մու-
հապպէթի՛ ֆօտուլ ազլըն վարամայա-
ճաղը եէրէ եէթիշիր , մէ սօղրու վարըր
ճէննէթ գափուսունու չալար : Թապիա-
թին էսրարընը , եախօտ ծնտան զիյատէ
ազըլ էրմէզ Թանղըրընըն էսրարընը՝ անղ-
լամազ . իսթէյէն ազըլըր ատամ՝ տէլի
օլուր :

Ղէննէթին ֆէյլէսօֆլուղու էլպէթ-
տէ տիւնեանընքինտէն զիյատէ տիր : Մէ-
լէքլէրին իլմի՛ ինսանընքինտէն չօգ տուր .
պու ճիւմէ իլէ օնլարըն տախմա էօյրէ-
նէճէք պիր եէնի շէյի օլույօր : Ինսան
չօգ էօյրէնիփ , չօգ պիլմէք իչին սօղ-
մուշ տէյիլ . իլլա կէօրիւփ , սէճտէ էթ-
մէք իչին սօղմուշ : Պէլի , պու երլտրզ-
լարըն հէր պիրի պիրէր իպատէթխանէ
տիր , եարատան ալլահ քէնտիյէ վաճիպ
օլան իւպուտիյէթի՛ հէր քէստէն ծնտա
ալըր : Պէլի , օնլարըն միհրապընտա պու-
հուրլար Թիւթէր , եարատանըն Թախ-
թընա սօղրու չըգարտըր կէօրտիւմ . չարիւ-
լարընըն ահէնկի՛ հէփ պիրլիքտէ մէտհի-
նի օգուրտու իշիթտիմ : Քեախնաթտէ
տիւնեէվի շէյ էօգ , պիւթիւն Թապիաթ՝
եարատանա մախսուս պիր մուպարէք եէր
տիր : (Դ)

Իշթէ պէն ճանըմըն հէր գուտրէթի-
նի ամէլէ գօտում : Իլմի շիիրին խաղի-

նեկերին աչտում, հիշ հսիրկեմէյիփ կեօյ-
 լերէ սաչտում: Գալպիմ նէյէ հայրան
 օլսուն, խայալիմտէ գուրտուղում մը,
 եօգսա ֆիլ-վազը կեօզիւմէ կեօրտիւյ-
 իւմէմի, քէնտի տէ պիւմէզ: Շիմտի
 պիր տէ կերի տէօնէլիմ, կեճէնին սաաթ-
 լարընտա կեչտիյիմ շէյլերի՝ պիր տահա
 կեօզտէն կեչիրէլիմ: Պունլարըն հեփի-
 սինի ճէմ էտիփ, ֆիքրինտէն կեչիրէն
 ատամ ,, պու կեօրտիւյիւմ նէ պիրի պի-
 րի իւսթիւնէ եղըլը տիւնեալար տըր .
 իչի տօլու զաթլեր, ըջըզը քիւրէլեր
 տիր. պու նէ խանէտան տըր . պու նէ
 խանէ սահիպի տիր ,, տէյի շաջըրըփ, եե-
 րէ նասըլ գափանաճաղըն պիւմէզ:

Եւ ալէմին փէտերի, պէնիմ կիպի
 էճէլէ միւպթ էլա պի թապ գուլուն, սե-
 նին ազիմ գուտրէթինի՝ նօգսան վէ գու-
 սուր թապիր էթմէյէ ճէսարէթ էթ-
 տիյիմի ափվ էյլէ:

Հ Ա Շ Ի Ց Ե Կ

(ա) Պիր պիւնիւք օվատա ալճը էլինտէն դաչան կէյ-
կը՝ սիր սու փուհարը արգուլէտխի կիսի , պէնիմ տէ
ճանրմ պու տիւնեաննն իզսիզ չէօլէրինտէ , էարատա
նընը արգուլէր :

(բ) Սիզին հաղըէթի հավանըղ պօղաղընա փեր-
հիզքեանը մըյըտը : Պիղիմ իւք անամըղն Կըզարը՝ ճինս-
լէրինի եալան չըգարմաղ . Կէր շէյի պիլմէք արգուսու՝
Թապիաթաէն կէլմէղմի , պու արղու քիշէյէ էօղըր օլա-
մանղը Կ տէյի ասէմլէրինէ սօրարար : Եօգաս սիզին
տէ անանըղ կիւնահա տիւշտիւ իսէ , սիզ թէքըր սաթըն
ալընսընըղ մը : Սաթըն ալընիւր ըսանըղ , սիզ տէ պիղիմ
կիսի , դուրթարըճընըղա էքրամայըղ մըսընըղ :

(գ) Սիզին թէճըրիւսէ վագթինիզ , ճէնք կիւնլէ-
րինիզ կէչմիշ մի տիր , էօգաս հալա մէչք ալթընտա՝
միւսլթէտի չըրալար մըսընըղ : Սիզին տէ արանըտա ,
ինսանլարտա օլուղու կիսի , պապա միրասինտէն ըր-
ճու էտիփ սաթանլար վար մը :

(դ) Ա՛հ , օ ինսան դըսմընն տիւշմէնի , քէնք էօ-
լու իւսթիւնտէ ըսաթ կէլտիսի քիւրէլէրին պիրինտէ
գան գաթըր գալայար սա , պու տիւնեայէ կէլմէյէ եէ-
թիշմէյէտի քիւ , շինաի քէնսիլէ միւք էտինմիւշ , մուր-
տար գատէմի իլէ տիւնեայը գարարթմիւր ձէքըուհ
էթմիշ :

(ե) Երլըղըր՝ էարատանն էլինտէն չըգտըգտա .
էքրամէն կերի չէքիլիփ , օ թիւքէնմէզ օվալարա սօղու-
ուղանտըլար . սիր էանտան էքրամէն ուղագ կիթտիլէ-
րի եկրտէ , օպիր էանտան սիր թաթը մէ զօրըւ գուվ-
վէթ էագընա ճէլը էտէր , էարատանննուրոյլա փա-
լըտայլի , էթրաֆընտա սօլաչըրար : Պիր էանտան
էաղըլաճաղա ճահտ էտէրէր , սիր էանտան օլան ու-
պուտիէէթէրի՝ քէնսիլէրին կէրի սիւրէր : Եօգաս
հէր պիրի՝ սօղուլուղուտա օլան միլլէթէրին պիրինէ ,
իլ չիւլի իլէ կիթմէյէմի թայիին տիրէր : Իլսահի , կիթ-
ալիլէրի նէ սրղ տըր . տիւնեա Ֆիքրի աֆագընտան՝ չօգ
էօթէյէ տիր : Վէօնտէրիլաիլէրինին սէսէսի նէ տիր .
— Իշթէ պուտա ինսան Ֆիքրինին ճահտը թամամ
օլուր , իլէրի վարամաղ . պէն տէ կինէ էվլէլէրի կիսի ,

եարատանըն թախթը ներէտէ օլտուղունտան խապէր տար օլամատրմ:

Նէ թաաճճիւպ էտէյօրում. եօլումու շաշըմըշմ: Պէն պիր ափրտէ տօլմուշում քի, խալք իպատէ թտէն զլյատէ շէյ էօյրէնմէք սէվտապրնտա տըր: Ճէհէննէմ տէն սագընրփ, ճէննէթի էտիւնմէյէ ճահա էտէճէյիսիզ տէն զլյատէ, ճէննէթին ճէհէննէմին օլտուղու եէրէթը նէրէտէ օլտուղունտա գարաթ վէրմէք իտիխաընտալը:

Պու կէճէ սէյեահըմըղտա, պու կէօրտիւլիւմիւզառն զլյատէ թաաճճիւպ էտէճէք շէյ գալար՝ մը: Պէլի, լօրեն, ցիոս, պունտան չօգ զլյատէ թաաճճիւպէ միւհթում, չօգ զլյատէ իպատէթէ լալըգ շէյ գալար: Պէն օօվալար տա էթտիլիմ սէյեահտան պիր եէնի շէյ պուլուփ կէ թիքմէտիմ մի սանըրուն: Պաք պէն սահա նէ էօյրէն տիմ: Պու էէրէլէրին սահիպի թապիտիմին օլալարընտա հիչ պօշ եէր դամմըշ. մահաուլուղ շէօլէր պրազմա մըշ: Պու քիւրէլէրին հէփսի մէլաիք օլաճաք գլյմէթ լն զաթլէր իլէ տօլու տուր: Քէնտի քէրամէթլն նուրոյ լա հէփսիսին ազլընը պէսէթ, Ֆիպլէթլէրինի արթը ըրը: Աէ էյէր սէվտալարն պուլալըգ հավաընտան քէնտիլէրին սագլայա պիլիլըլէրտէ, վալթի կէլաիքտէ հէփսիսին ճէննէթէ ճէմ էտէճէք տիր: Պէօլէ ալա զաթլէր՝ եարատանըրը խաքի փայլնէ դափանըփ, սէճտէլէր էթմէյի՝ քէնտիլէրէ շան վէ Ֆերահ սատ էթտիլէ տէն սօնղրա, ինտան էվլատը փէք իպատէթքիար օլու ըում տէլի՝ մի գօրդար: Հավալարտա սէյեահ էթմէնին սալը՝ նէ. եարատունա պին թարզ ըլա սէճտէ վէ իպա տէթ էտէն՝ սայըլըգ ելըլալըլարը տիւնեալարը սայմալա նէ հաճէթ: Փագաթ պիլիմ տիւնեանըն լօրենցիոպա ըրնտան մանտա, պիւթիւն թապիտի՝ եարատանընտա պուհուրըրը թիւթտիլըմէյօր մու:

(Կ) Սէնին քէրամէթլն էլնիտէն աչաղա, (եա ըապ պի), պիր պէրէքէթլն ասմա տալինտէն սալը՝ իւ զում սալըլը կիպի, հէր պիլիլնէ գլյմէթլն էօլմէզ լըք տուլունու թապիտի էթտիլին՝ տիւրլու զաթլէր իլէ տօլու ելըլալար, նէ պիր պիլիլնէ շիթիլիշ տիւնեալար տըր. նէ սայըլըգ հիսապալը քիւրէլէր տիր. պիլիլէրճէ պին էլունա կիպի փարըլտայօր: Իւ լահի, օ նէ պիւլիւքլէք տիւր, օ նէ ալըլըգ տըր, հէփիսի՝ եարատանըն սաղ էլնտէ փարըլտան միւհիւրտէ զիլիլ, վէ էօլէ սէչէլն, վէ տէլին, վէ պօղուլմալ

գալէմ իլէ գազըը տըր քի, թիւքէնմէզ գուտրէթիւնին աղիմ սըֆաթըը, վէ գուտրէթինտէն զիտաէ կէօս, Էթրաիլի աղիմ մուհապպէթինի՝ հէր էարաթաըը ըուհա սլամա էտէր : Վէ պէնիմ պու գատարտա տուրտուղում՝ ալլահըն պուճտան էօթէյէ գուտրէթի օլմատըղընտան տէյիլ, իլլա ինսան ագլը պուճտան էօթէյէ վարամատըղընտան տըր : Վէ ագլըմըղըն եէթիլէ մէտիլինէ պու էթալիլիլիլ իգըրա՝ պարի գուտրէթինիլն էօլլիւսիւնիւ թախմին էթաիլը պլլաէ : Խալիբ . քիլն անըլ օլանը անղամատըգճա, նիհայէթիսիլլիլէ ագլը եէթիլաիլիլիլիլ :

Վլլահըն պու էօլլիւսիլիլ գուտրէթինիլն թէֆէքքիւրիւլ՝ ինսանըն ֆիքրինի նէ շէքիլ աչար : Սալթ ինսանըն ֆիքրինի տէյիլ մէլաիլին պլլաէ ֆիքրինի աչար . զիբա ալլահըն քէմալիլիլիլ էթինէ ծնլարըն տա ագլը էրմէլ : Տիւշիւն իմսի, մէլաիլիլիլն սէճտէ էթալիլ թանղընըն ճուղըրուճտա՝ ինսան էլլաաը քէնտիլիլ նէ գատար թահգիլ էթմէք իլլաթիլա էտէր, էօմիլին օլտուգճա իսաթընտան չըգարմա : Պալլ իմսի Լօրէնցիոս, էրլաըզարա չըգալըմ, իպատէթ աթէլլինի ծնտա թու թուշտուրալըմ տէյիլ, սանա ճէսարէթ էթալիլիլ վատի՝ նիճէ իճըա էթաիլիլ :

Պաշա չըգարամատըմը . էթալիլիլ վաս՝ նաֆիլլէ մի օլտու : Սէն էլմաստան տա մը փէք սին : Վէօլլանէ սօգտուղում պուճտա սահիլ իսպաթլարը՝ ելինէ զէվլլէնէրէք ըէտտ էտէ պլլիլիլիլ իտին : Եաղըգ Լօրէնցիոս, էաղըգ, օրապըթատըղ սէվլլնձին՝ փէք աղլայաճագ շէլ սիլ : Վէլ, պուճտան պէօլլէ գալլիլիլ պու էրլաըզլար կիպի փագ թու թմալա, էրլաըզարըն հագըմա, էրլաըզարըն էարատանըն ատընա եէմին էյլէ : Իօլլէ էպօրէսէն, սէն տէ էրլաըղ կիպի փարլարըն . թապիաթըն պօրըլմագ գանուճու իւզը՝ տէրէճէ տէրէճէ էսնա իքէն ալա օլուրտուն, գարանըգտան ըչըլա չըգարըն :

Պու էրլաըզար նէրէտէն չըգմըշ . հիլլէրէ սօր : Փու թիլիլիլ էթէրին թափընտըղը՝ պու փարլագ վիւճուտլար . հիլլ պիլ պիլիլիլիլ իւսիլապլլիլիլ էօլ իքէն, գարանըգարտան պէօլլէ չըգմըշ տըր տէյիլ, հիլլէր սանա իսպիլ վէրէ պլլիլ : Խալիլիլաաը պուճտա վարթալար էօտուճուտան պիլիլիլիլ թաալագ էրըղընլար ըտը, էու . վարլանըվ պիլիլիլ նուրտուղ քիւրէ օլտուլար, սօնղա ազար ազար պիլ սուճուղ ըչըգ կէօսթէրիլիլ, վալա

վարս փարլամաղա պաշտօրը. նիհայեթ հէր Թա-
րաֆտան կեօզէրի գամաշտօրըր նուր սաչմաղա պաշա-
տըրա: Թապիաթ քէմալիեթ տէրեճէսինէ պէօլէ
պէօլէ վարըր: Լաքին ճանրն հալի Թէն կիպի տէլի:
Ճանրն իլէրի կիթմէսի, պիր ազ տա պիզտէն օլմալը: Ճան
ղայրէթ էտէրսէ, ալաչ տա հարաւմ էտէր: Զաթի պիւ-
լիւք օլան ճան՝ տահա պիւլիւր. իրատէթի իլէ քիւ-
չիւք գալան ճան՝ տահա քիւչիւլիւր: Սէն ինսան օլմա-
ղա ճահտ էլլէ քի մէլէք օլաւըն: Սէնին զաթինին եա-
րաւը՝ քէնտի էլինին էմէլի օլա պիլիւր: Սէնի հէվէսէ
կէթիլմէլէ՝ պուռտան ալա նէ՛ Թամա օլա պիլիւր: Քէն-
տի նէքպէթինտէն ըհգալէթինտէն զայրի շէլէ Թամա
էթմէլէն ատամ՝ հէր քիմ իսէն, պէն սէնի երլաղա-
րա չըրագ էտիփ, կէօլէրտէն սանա պէօլէ ազիմ տէրս,
լէր ալը վէրտիքտէն սօնղրա, էիւրէլիտէ տահա զէր-
րէ գատար նէտամէթ տուլմամագ միւմքի՛ն մի: Ա՛ տիւ-
նեանըն մուհաննաթ գուլու, րապրթասըզ սգլընըն
էսիրի, Թանղըրնա սէճտէ էթմէլէ տահա ութանըրը-
սըն: Պագ շու ճէհէննէմին տիպինտէն Թիւթէն մէլ-
ուն քիպրին Թիւթիւնիւնէ: Քիշլի մէտհէ չայրգ էտէն
տինն մէզհէպէ Ֆօտուլմամագ տըր: Քիշի երլաղա-
րըն վէրտիլի տէրսէ գուլագ վէրիտէ, պալալէրէ չա-
փուք չըգար, վէ մէլէք կիպի գանաթլանըրի, շիմտի տա-
հա ագլընըն էէթիլէմէտիլի էէրլէրէ չըգար, վէ սու-
փարլագ երլտըղար՝ սյաղը ալթընտան ուզար գալըր-
ղըն կէօրիւր:

ԵՒՐՄԻ ԻՒՅԻՆՆՈՒ ԿԼՆԻՆ

ԿԻՕՅԼԻՐԻՆ ԱՏԱՊ ՀԱԳԳԸՆՏԱ

ՕԼԱՆ ՍԵՅՐԻ :

Պէլի, կէօյլէրին սէյրի' (ա) պիզի կիւնա հտան չէվիրի, Ֆազիլէթէ եարտըմ էտէր . տիգգաթլիճէ կէօզ տիքիփ պագաճագ օլսապ, Ճանըմըզա պիր կիզլի գուվլէթ թէսիր էտէր տույարըզ . պիր գուվլէթ էտինիրիզ քի, նէ օլտուղուն պիւմէյիզ . վէ պիզ թալիպ օլմայարագ, Ճանըմըզա անսըզըն պիր ղայրէթ կէլըր : Պիր էնկին տէնիզ կէօրսէք, պիր կէնիշ չայ կէօրսէք, պիր գուլթու օրման, պիր պիւյիւք չէօլ կէօրսէք, շաշարըզ . Էֆլաքէ չըգմըզ պիր եիւքսէք տաղ կէօրսէք, ուզագ օվալարա պագար, եախօտ տերեալէրի տէօյէր եիւքսէք գայալար կէօրսէք, հայրան օլուր գալըրըզ . Եէր ալթընտա գուտրէթտէն քէմէրլէր չէվէրիլմիշ՝ գարանլըզ մաղարալար, եախօտ սէնէլէրին տէվըրի իլէ գազընմըզ չուգուր կիրտապլար կէօրսէք, պագար թաաճ ճիւպ էտէրիզ . վէլ-հասըլ ատէթտէն խարըճ պիւյիւք շէյլէր կէօրիւրսէք, պիզիմ տէ Ճանըմըզ պիւյիւք, ճէսարէթլէ

նիր, պիւյիւք շէյլէր տիւշիւնմէյէ պաշլա-
րըզ : Քիշի պէօյլէ քէնտիյի ալտըրտը-
ղը սաաթտա՝ սանըրսըն քի, թապիաթ-
տէ ինսանա եարտըմ էտէր . գուրտուղու
շէյին եարըսընը եափմըշ կիպի օլուր :

Ընճադ կէօյլէրի տիւշիւնիւրսէք, պու-
շէյլէրտէ նէ՞ պիւյիւքլիւք գալըր . իլլա
քի եհրտէքի շէյլէրին կիւզէլլէյի իլէ,
կէօյլէրին կիւզէլլէյինի բուպար էտէ-
ճէք օլսագ, եհրտէքիլէրտէ Տիչ կիւ-
զէլլիք գալմագ : Էյ ինսան Տիւնէրի,
ինսանըն քիպրի՝ սանա՝ պիւյիւք շէյ տէր
Տա՛ . սէն տէ գապարըր, քէնտիինի պիր
շէյ եհրինէ գօմագ իսթէրսլին : Թա-
պիաթին եանընտա սէն նէ՞ սին : Թա-
պիաթին եափտըղը շէյլէրին եանընտա՝
սէնին Տափայա չըգարտըղըն սուտան տի-
րէքլէր նէ՞ տիր . չայլարը Տապս էթ-
տիյին գափի պէնտլէր նէ՞ օլաճագ . տաղ
կիպի օյմա սուրէթլէր, եիւզէր գա-
փուլու շէՏիրլէր, քի սէյրինի էտէճէք
ատամ՝ իւչ կիւնտէ տօլաշամագ, սէնին
աղիմ պինալարըն, եիւքսէք քէմէրլէրին,
Տափատա ասըրը պաղէլլէրին, թապիա-
թին եանընտա պիր իշաէ՛ն մի տիր . Տէփ
չօճուգ օյուէնճաղը շէյլէր տիր : Պու ճիւմ
լէ իլէ կէօրտիւքլէյն իրքիլիւր Տայրան օ-
լուրուզ : Պիր քէպիր իպատէթ խանէյէ
կիրէճէք օլսագ, գալպիսիդէ տօգուէնուր .
եա կէօյլէրէ՞ պագաճագ օլսագ՝ նիճէ օ-
լուր : Քէնտիինի՝ եարատան ալլաՏըն

պինա էթ տիյի ազիմ իպատէթ խանէնին
 գուպպէսի ալթընտա կէօրիւրէն , գալ-
 պինս նէ մուպարէք վաճշէթ տօգունուր :
 Պիր քեամիլ ատամըն եիւզիւ՝ քիշիյի Ֆա-
 զիլէթէ տավէթ էտէրսէ , սէօյլէմէյիփ
 սուս տուրտուղու պիլէ Ֆազիլէթ անդ-
 լատըրսա , Օնու կէօրէն ատամ Տայրան
 օլուփ , քէմալիյէէթէ աճ էտէրսէ , պիզ
 կէօյլէրէ պագըփ , թանդընըն քէնտի
 էլի իլէ եափտըղը՝ օ մուպարէք այնէյի
 կէօրիւփ , քէնտի պիւյիւքլիւյիւնիւն է-
 սէրինի՝ պիզէ տէ աքս էթ տիրէն այնայէ
 պագտըգճա , գայպիմիզ Տիչ գըմըլտան
 մամագ , Ֆազիլէթ եօլունա տահա զիյա-
 տէ ղայրէթ էթմէմէք միւմքին մի տիր :
 Քիշի գաթի՝ իւմիտ օլուփ , ղայրէթտէն
 գալըրսա , թէքթար ղայրէթէ կէթ իրմէյէ
 պիր քէրրէ » կէօյլէրի կէօրտինմիւ »
 տէմէք՝ նիչին քիֆայէթ էթմէյօր :

Եւ նուրանի հալգալը՝ երտըզ գէնճի-
 ըր , ինսանըն գալպինի քէնտիյէ չէքիփ ,
 թախթընըն այաղընա պաղլամագ իչին ,
 եարատան սէնի տիւնեանըն իւզէրինէ
 սարգըթմըշ . սէն պէնիմ ագլմա նէ
 տէրսէր վէրիյօրսուն : Երտըզարըն հէր
 պիրինին տէվըրնտէ իւնսիյէէթ նիգամը-
 լա գուրուլու պիր իթթիֆագ կէօրիւ-
 ըրիւմ : Պիր պիրլէրինէ պիր ումումի տօսթ-
 լուղ ուլա պաղլը տըրլար . պիր պիրլէ-
 ըրնտէն նուր ալըրլար , նուր վէրերէր ,
 շաֆգ ալըրլար , շաֆգ վէրերէր : Հէփի-

սի օպիրւերէ ըլլաք վերեր, հեր պիրի օպիրւերտէն ըլլաք ալըր. հեր պիրի հեմ քէնտիյէ չէքեր հեմ օպիրինէ չէքիւր: Հեփիսի պիր կէօյիւն էհալիսի տիր, վաթանլարընըն գանունունա տաիմա միւթիւ, հիչ պիրի՝ օլան թէրթիպտէն այրըլմազ. ամմէնին մէնֆաաթինէ գարըր՝ հիչ պիրի հարէքէթ էթմէզ: Պունլարըն պիր գարար պիր պիրինտէն նուր ալըփ վերմէք հիզմէթի՝ ինսան էվլատըր գարընտաչարընըր տաիմա սէվիփ, ամմէնին խայրընտա՝ թօգ կէօզլիւ օլուփ, հեր քէսէ էյլըք իսթէմէք հագգընտա՝ կէօզէ կէօրիւնիւր պիր էօրնէք տէյիլ մի: Մաիւ լուգաթ պէյնինտէ՝ հասսէսի օլմայանլարտա պիլէ, եալընըզ քէնտի իչին եարատըլմըչ էօգ տուր: Հեփիսինին կէօսթէրտիյի՝ ինսանըն իլք պօրճու օլան՝ պիր պիրինէ էյլըք էթմէք էօրնէյի տիր:

Սէն, ա՛ եապան ատամը, սէնին կէօզիւն՝ գարտաչընտան ինթիգամ ալմագտա տըր. նէ քիւչիւք շէյէ ինճինսէն, գուտուրմուշ պէօճէք կիպի, զէհիրըլ պիզինլէ սօգարսըն. անճադ պիլ քի ինսանըն էիւրէյի տէ՝ օ կէօրտիւյիւն քիւրէլըր կիպի նիգամըր տըր, վէ սէվմէք իչին եարատըլմըչ տըր: Լաքին ծնու պօզան՝ սէնին միւֆսիտ մուրատըն տըր. ծնուն գաթի օլան մէյլընի ազտըրըփ, քին վէ ատավէթ էթտիրէն՝ սէնին ազըրն նէֆալէրին տիր: Է՛յ առամ, թապիաթ սէնի

ամմէնին խայրընա տավէթ էտէյօր , սէն
 օ թաթլը իլգասընա հիչ ույնայաճագմը
 սըն : Ա՛ զալիմ , կէօզիւնիւ Փիքրինի
 կէօքտէն աշաղա էնտիրտիյին անտէ , հէ-
 ման գարընտաշընըն գանընա կիրմէյէ՛
 էլին նիճէ իլէրի վարըր : Օնտան սօնը-
 րա սէպէպի՛նէ .... պիր փարմագ չամուր :
 Շու երլտըզլարըն սէսինի տինլէ՛ էյէն ,
 գըյա , «էն աէ պիլիմ իիպի էյլէ՛ էյլէ տէյօր-
 ւար : Պէլի . ժնլարըն նուրունուն իքի
 տիւրիւ Փաիտէսի վար . հէմ կէօզիւմիւ-
 զէ ըշգ վէրիւ , հէմ ճանըմըգա :

Ը՛Տ , (Է) շու կէօյլէրէ պագտըգճա ,
 փութփէրէսթ Փէյլէսօֆլարա օլտուղու
 գատար օլտուն , սանա տա Փազիլէթ աշ-
 գը կէլմէզ մի : Օ կէճէ երլտըզլարը-
 նըն ըշգըլլա՛ Սոկրատ կիպի , Պղատօն
 կիպի , Սէնէգա կիպի ալիմէր , կէճէնին
 սուս վագթ ինտէ թէֆէքքիւրէ տուրուր-
 ւար ըտը : Օնլար պիզէ պրագտըգլարը
 մէշուր քիթապլարտա եագտըգլարը
 հագ մատտէլէրի՛ օ երլտըզլարըն արա-
 սընտա տէվչիրմիշէր :

Պու երլտըզլարըն սալթ մէտհինի էթ-
 մէյէ տուրմա . վէրտիքլէրի տէրսլէրէ տէ
 իման կէթիւր : Օ ինսան խօճալարը , չը-
 րագլարընը ալտաթմագ իչին այլըգ երլ-
 ւըգ ալմըշ տէյիլէր . ժնլարըն սանա էօյ-
 րէթտիյի նասիհաթլէրէ պագ , ինսան
 էվլատընըն ագլը չօգ էրմէտիյի իչին տիր
 քի , քէնտիյի գութսուզ սանըր տէրլէր :

Տիւնեատէ իլիմ՝ եւքիւնիւ թէֆթիշ
 Կտիփ, հազգը եւքիւնատէ կեօրմէք տիր .
 Թապիաթէ էյի պագտըգտա, Թապիաթ
 քիշինին գալպինէ փէք ալա Փաղիլէթ
 վերիր, վէ Փաղիլէթի գալլի թէմէլ իւ
 Վերինէ պինա Կտէր . կերէք ալլահ, կե
 րէք պիւթիւն տիւնեա տըգգաթիմիգի
 իսթէր : Եիւզիւնէ պագամատըզմըզ
 կիւնէշ սույա աքս Կտինճէ, սույուն ի
 շինտէ կէօրտիւլիւմիւզ կիպի, եարատա
 նըն տա ագլմըզըն Կրմէտիյի գուտրե
 թինի՝ եարաթ տըզը տիւնեատէ կէօրիւ
 րիւզ : Պիր Կօլմէզ ճան՝ Կօլմէզ թէր
 թիպլէր գուրար . պիր Կօլիւսիւզ ըուհ
 Կօլիւսիւզ մէյտան իսթէր : Ճան՝ ալա
 շէյլէր կէօրտիւքճէ ալա օլուր : Օ ա
 լիմ ատամլարա կէճէնին մէշգ Եթտիյի
 տերսլէր՝ պունլար ըար : Ինսան Կվլա
 տընըն ագլընա՝ կէօլէրտէն իլհամ օլան
 հաք տերս փունարը՝ պունլար տըր :

Ճան՝ կէօլէրտէ կէզմէք իշին եարա
 տըլմըշ . տիւնեա զէնճիրլէրինտէն գուր
 թուլուփ, հափիսխանէտէն չըզրփ, ըա
 հաթ նէֆէս ալաճաղը եէր՝ կէօլէր տիր .
 խիւլեայէ գափըլմայարագ՝ ասըլ պիւյ
 իւքլիւլիւ ճնտա պուլուր : Վէ օ երլտըզ
 լար ըլա տօնանմըշ պաղէտէ ինսան եա
 պանճը օլմազ : Օ հիքմէթլէրին արա
 սընտա, քէնտիյի շաշըմըշ պիր հիքմէթ
 տէ քէնտի օլուր : Օնլարըն պիւլիւքլիւյ
 իւ քէնտի պիւլիւքլիւլիւնիւ խապեր վէ

րիր: Պու քիւրեկէրին նէ թերթիպ իլէ տիգիլմիշ օլտուղու հիւնէրին սըրընը պուլուր: Ե՛հլի մարիֆիթ ուսթա կիպի, տիւրլիւ հարէքէթէրինին թարիգինի անղար: Քէնտիյէ պէյէնիփ, քէնտի զաթինէ՝ հագգը օլարագ Փօտուլլանը: Օ երլտըղլարըն արասընտա՝ քէնտիյի քէնտի մէքեանընտա կէօրիւր. քէնտիյի տահա գուլլէթլի, տահա զինտի պուլուր. վէ պու սիւրկիւն օլտուղու եկրէրէ՝ ազիմ վաթանընալայըգ նազարըլ պագար (4): Սահիհ միւնէ՝ Դճիմիք պու ատապ նիւճումի տիր: Պու նէվ զուհուր մանա իլէ տիր քի, երլտըղլարըն հիւքմիւ ինսանըն թալիինէ թէսիր էտիփ, անըլ պիւյիւքլիւյիւնէ եարտըմ էտէր: Պիւյիւքլիւք եալընըգ ճանտատըր, ճան տա պիւյիւքլիւյիւ՝ պիւյիւք շէյլէրէ պագմանղա պուլուր. պագտըղը շէյլէր նէ գատար պիւյիւք, նէ գատար րապպանի օլուրսա, քէնտի տէօ գատար րապպանիլիք սուրէթի քէսպ էտէր:

Շու երլտըղլարըն արասընտա նէ թաթըլը մախմուրլուղ ուլա կէղինիյօրում. էօրղունլուգ պէնիմ իշին տիյիլ: Հէր պիրինտէ եարատանըմը րասթ կէլիփ, էօնիւնէ շէյլէ չըպլագ չըգտըղըմա գօրգայօրում: Ե՛յ կէյլէրին փարլագ էհալիսի, պու նէ՛ նուր տուր ճանըմա թէսիր էթտիրիյօրսունուգ: Ելլիլինիղի պիլէն կէօնիւլ՝ նէ գատար թէշէքքիւր

կթսէ՛ եերի տիր : Կեօզիւմիւ սիզէ տօղ
 րու գալտըրտըգճա , պիր եհնի սահիհ
 մատտէ կէօրիւրիւմ : Լօրենցիոս , սէն
 տէ պէնիմ կիպի , գալպինտէ վագթին
 էօլչիւսիւնիւ պօզար՝ պիր կիզլի հարէ-
 քէթ տոլյմայօրմոնսուն : Վագթին էօլ-
 չիւսիւնիւ պէյան էտէն չարխլար , պա-
 նա էօլմէզլիք իւմիտի կէօսթէրիյօր : Պու
 եօրուլմազ քիւրէլէրին տէվը էթտիյի նի-
 հայէթսիզ օլլալար , պիր նիհայէթսիզ
 էօմիւր Ֆիքրի կէթիւրիյօր : Պէջլէճէ
 թապիաթին պիր եհնի քերէմի իլէ կպէ-
 տիլիք թասվերի՝ կէօզիւմտէն իչերի ճա-
 նըմա թէսիք էտիփ , ճանըմ էպէտիլլիյի
 զահմէթսիզճէ անղլայօր : Եպէտիլիք պի-
 զիմ օլաճագ օլմասա , կէճէնին էարը-
 սընտա էըլտըզլար պիզէ էպէտիլլիյի խա-
 պեր վէրիւր մի իտի : Թապիաթ պիզտէ՝
 արզուլէրին պու էն շէտիտինի ալէվլէն-
 տիրիփ , պիզի ալտատըր սանմագ՝ քիւֆր
 էթմէք տիր (Դ) : Ինսան՝ տինինին իքին
 ճի մատտէսինէ իսպաթը՝ իշթէ պէջլէ
 պուլուր . պու պիր մատտէ տիր քի , պիր
 ալլահ վար օլտուղու ինանմագ գա-
 տար , վէ ալլահըն վարլըղընը արամագ՝
 իսթըրմըզա կէլմէյէն շէյլէրտէ պիլէ ի-
 թիգատ էթմէք գատար էլզէմ տիր : Վէ
 ճանընըն էօլմէզ օլտուղունու սէն պուն
 տա օգույա պիլիւրսին :

Եւ կէճէլէ միւպթէլա ատամլար , հագ-
 քը՝ պու էըլտըզլարտա սըգճա սըգճա

տէրս էտին : Ֆիբրինիզէ ճնլարա իթ-
թիՖագ էտին : Պունտան տէրին պիր
կէճէտէ , պու երլտըզլարտան ալէվլի վէ
Տէյպէթլի աթէշէր՝ հավալարը եալայ-
արագ՝ կէլտիյնի կէօրմէյէ , վէ պիր
թանղընըն պու գուտրէթ նիշանէլէրի
գարարըփ տէօքիւլիւփ , կէօք եիւզիւնիւ
էպէտիլիք զարը գապլայաճաղը սաաթի
կէօրմէյէ , ճէսարէթլի եիւրէքլէր թէ-
տարիք էտին :

«Պու Ֆիբրին գօրգուսոյլա , օլ գօր-
գունձ սաաթտա ույանըր կիպի , երլտը-
րըմ աթէշինէ պէնգէր պիր ըլըգ՝ անի
անսըզ փարլայըփ , կէօզիւմ աջըլըր , հայ-
գըրըրըմ . » սիզ էյ կիւնլէրիմին երլա-
րըմըն երլտըզլարը , սիզին նուրանի տէվ-
րինիզ էօմրիւմիւն միւտտէթինի էօլէր ,
սիզ սաաթլար ըլա պէրապէր տէօնիւփ ,
ինսանըն ահէսթէ եիւրիւյիւշիւնիւ կէ-
չէրսինիզ : կիւնլէրիմի սայմայը՝ սիզ պա-
նա էօյրէտին , վէ եիւրէյիմի պունտան
պէօյլէ Ֆագիլէթէ վէրմէյի՝ պանա թա-
լիմ էտին . » տէյի չաղըրըրըմ : Պու տէ-
լիճէ թագսիրաթլարըմը տահա արթըր-
մաղա՝ արթըգ վէսիլէմ գալմատը : Սէվ-
տալար կէնձ եաշըմա տուզագ գուրտու-
ղու կիւնլէր , օ տէլի գանլըլըգ հարա-
րէթի պէնի խարապա վէրտիյի վագըթ-
լար արթըգ կէչտի : Նիթիյարըգ պէնի
օ էօլլարտան ուզագ տիւշիւրտիւ . վարա
վարա սէնէլէր պանա քեամիլլիյին էօլու-

նու աչտը : Վայ շու ագ սաչըմա, էյեր
գանըմ տուրուլտուգտան սօնդրա, տե-
լիլիյի տահա սիւրիւփ, իխթիյարըզըն
եափտըզը սելամէթ եօլու՝ եինէ պօ-
զարսա :

Եյ երլտըզլար, սիզ պանա իմտատ
էտին : Եօգ, եօգ . շու տիւնեալարը եա-
րատան խալիգ, դուտրէթինլէ շու աղիմ
սաաթի գուրան ալլահ, սանա նիյազ է-
տերիմ : Եան գատըր ալլահ, շու եափ-
տըզըն սաաթին սայրսըզ չարիւլարը՝ նէ
էպէտի նիզամ ըլա հէփ պերապեր տէօ-
ներ : Այան ալիքեար եիւրիւյիւշիւ՝ կիւն-
լերիմիզին կիտիփ տեօնմէյէճէյինի պէյ-
ան էտեր : Աջ կեօզլէրիմի աչ, ա՛ հէյ-
պէթլի հաքիմիմ . Եճէլ կէլիփ գափամա-
տան՝ կեօզլէրիմի սէն աչ . եարաթտըզըն
մախլուգաթտա՝ կեօսթերտիյին տիլիզ
տերսի օգուճաղա, սէն պանա եարտըմ
էյլէ . հէր պիրինի՝ տիւնեանըն եալան
այնէսինտէ՝ թէպտիլ սուրէթտէ կեօրէ-
ճէյիմէ, կեօզլէրիմի աչ քի, ասըլ օլ-
տուզլարը հալտէ կեօրէյիմ : Վագթ իլէ
էպէտիլիյի՝ կեօզիւմ էօնիւնէ գօ : Իքի-
սինին տէ հիսապընտա եանըլմագ՝ չօգ
թէհլիքէլի շէյ տիր, խարապըմըզա սէ-
պէպ օլուր : Սէն լութֆուճուճ վեր քի,
իքիսինի տէ պիր սահիճ վէզնէ իլէ վէզն
էտիփ, թարթըլարընըն Փարգընը անդ-
լայըմ : Վագըթ՝ կեօզիւմէ զաթինտէ օլ-
տուզըլ կիպի, պիր ուչար տէմ կեօրիւն .

սիւն , վէ կպէտիւլյին թիւքէնմէզ տաի-
րէսի՝ ճանըմէօնիւնտէ տէվը օլուփ , պէ-
նի կէօյլէրէ տօղրու շէքսին : Ա՛Տ , ա՛Տ .
շու կէօրտիւլիւմ տիւնեատէն կիւզէլ
պիր տիւնեա տա՛հա՝ նէ՞ զաման կէօրէ-
ճէյիմ : Սէնին խաքի փայինտէ՝ եարատը
լըշն զաթիսինի՝ նէ՞ զաման կէօրիւփ
տէ , պուրատաքի թազլիտ սուրէթի պէյ-
էնմէտէն վազ կէչէճէյիմ : Շու պէն-
տէն խարըճ թօփրաղը իւզէրիմտէն նէ՞
վազըթ սիւքէճէյիմ : Շու էթ տէն ըու-
պայը՝ ճանըմ նէ՞ զաման իւսթիւնտէն
աթըփ տա , փէտէրինին գուճաղընա վա-
ըրփ , տէվէթինէ նաիլ օլաճազ :

Հ Ա Ր Ի Յ Ե Կ

(ա) Կէօյլէրին սէյրի՝ քիշէյէ կէօնիւլ ալազլըը կէ-
թիրիւր , էիւրէք փաքլէյի վէրիւր , վէ կպէտի շէյլէրէ
աշգ կէթիրիւր : Պոււնլար իւչ Ֆաղլէթ տիր քի , էէր
էիւզիւնտէ էօլմիւշ կիպի տիր , լաքին ճէննէթան փէք
մադպուշ շէյլէր տիր : Պոււնլարա հէր նէ գատար հայ-
րան օլանն , էէրի տիր :

(բ) Քէշէի քրիսթիյանըարն տա , հիչ օլմազա՝
փութփէրէսթ գատար տին զայրէթի օլայոր : Պու-
տուա կէրչի ասիրիմիղէ ըէզալէթ տիր , լաքին փէք հապ
տուա տըր : Իլմիմիզ արթարգճա , տինիմիզ էքսիւլյօր :
Մէշըէպ հազգընտա՝ պու պիր զարիպ շէյ տիր քի ,
հիքմէթ հազգընտա , կիւնէշ ըորճադլըղընա նիտպէթ՝
պիղի տօնտուրտա , էախօտ պիր էէրլի էրլորը պիղի
դըշորտա , պոււնտան զարիպ օլամաղ :

(գ) Լօրէնդիտս , կէօք գուպպէյէ պիղ նէ՞ խիմ վէ-
րէլիմ : Չիւնքի էէր՝ թէնի պէտէտիյի կիպի , կէօյլէր
սէ ճանը պէսէր , էօլմէզ էօմիւնէ նաֆադա վէրիւր :

Ճանրն նէֆիս Թաաւր տէյէլիւմ . զիրա ճանն օնտա կէ-
զէր . օնտա գու վլէթ պուլուր . օնտա սէ վնիկր , քէնտիյի
օնտա Ֆիքիւր աչգընա վէրիւր : Եախօտ Թանդըրնըն պաղ-
չէսի տէյէլիւմ , զիրա օնտա ագըլա նաֆագա օլաճագ .
ճէննէթ մէյվէլերի հարըլա կէլիւր : Խայր , շէյիսին (1)
օիննէպէնտի տէյէլիւմ . զիրա իւղէրինտէ ճէվաճիլլեր
ըշըտար . ինսանլարա փէք էլլէմ օլան սուալէրէ ,
եանըլմազ ճէվապլէր իսապէր վէրիւր : Վէ էյէր րաճա-
Թիմիզի տէվէթիմիզի իսթէրսէք , սէօզիւնէ ույմասը-
ղըրգա փէք Ֆէնա ետէրիլ :

Օ՛ պիւր Ատին (2) տիր . պիր ճէննէթ տիր քի , պի-
զիւմ հագգըմըգա զայպ օլմուշ աէյիլ (3) : Ա՛հ , շու-
էօմիւր աղաճընա նիճէ եէթիլլէմէյօրում . օ աղաճ
պոււնտա պիթէր , վէ մէյվէսինի տաթմագ՝ ինսանն
եասագ աէյիլ . պու պաղչէնին գափուսոււնու՝ աթէշ-
տան զատտարէ իլէ մէլաիք պէքլէմէզ . վէ մէյվէսինի
տէվէրէն աուամ՝ էպէտէն եաշար :

Շիմոի սէն՝ սէօճպէթի սափըթօրմ սանըրսըն :
Խայր . հաթթա անըլ նիշան ալըրղըմ եէրէ վուրտում :
Պէնիւմ մէրամմ՝ սէնին իպատէթիմի տիրիլթմէլտի .
վէճէնին գարանըլընա նէ գատար շիւքը կթմէլիլիւմ
քի , տիւնէայը պիր աղիւմ իպատէթիկեաճ էտէր , վէ
պիզէ այա վէ րուհանի Ֆիքիլլեր իլճամ էտիփ , եէրին
պուրաշըգ հաճասընա գարշը իլաճըր ըլա պիզի իհեա
էտէր : Չէր նէ թէհիլլէտէ օլագ , եախօտ պաշըմը-
զա հէր նէ պէլա կէլսէ , տուա կիսի թէսէլլի օլամազ .
տուա էթմէյէ տաճա նաճըլ իպատէթիկեաճ օլտուն :
Պէօյլէ պիր իպատէթիկեաճտա ալլահտան զայրի քիւմ
օլտուն : Հայ հայ , շու կէօյ նէ ճանըր եափար , պու-
մուպարէք աթէշլէրին արասընտա , Լօրէնցիտուն ճա-
նը՝ տաճա պուլզ կիսի սուուգ տուրո՛րմու : Ա՛ կէճէ
գըլըլճըմլարը , ա կէօյլէր օճաղընտան եաման քէօզ .
խուտանի լէմէէզլին պիր նէֆէսի իլէ եանար , պիր

(1) Քահանայապետին :

(2) Դրամար :

(3) Միւլտն նամ ինիլիզ զաիր , զայպ օլան ճէննէթ
չէօհրէնի իլէ : Կարէնի Արէմի Դրամարան օթըւրտողու-
Քասըլ՝ պիր գաստիսէ էնիւշ պիր , դոա սէօյլէնէն օնա նիս-
պիլէն պիր :

նէճէսի իլէ սէօնէր՝ քիւլ աթէշի, կէլնն պանա եար-
սում էտին . պիւթիւն թէսիրինիդի Լօրենցիոսուն եիւ-
րէյինն տէօքիւն : Չօգտան պերի տիր ծուուն եիւրէյինի
չէյթանլար զապթ էթմիշ . կէլնն շէյթանը գարնընտան
ջըգարնն , քէնտիյի ատամ շէքլննէ գօյուն : Լօրենցիոս
տահա ինատ էտէրմի . անտամ , պիւկիճլիք քիւրի՝ հագ-
գա գարշը դօմալամ մը մէճպուր էտէյօր սէնի : Պագաս-
նա քի պու ինատ ըլա , օ պիւկիճլիյինի խօրըյօրսուն .
վէ ադընըն քէօրլիւյիւնտէն զկյատէ գալպինին ալջագ-
լըղըն աշիքեար էտէյօրսուն : Տինի օլմայան եիւրէք՝
նէ՛ խօր շէյ օլուր , նէ ալջագ շէյ օլուր : Օ նէ տար
էէր տիր քի , իչնն պիւյիւք շէյ սըլմոզ , չէման պիր
զէրրէ իլէ տօլար : Սալթ քէնտիյի պէյէնմէյլէ շիւմիշ,
էօլմէզ ճանընըն մասլահաթլարընը՝ սալթ թէնն մէշ-
լուլ քիւրինն Ֆիտա էտէր : Ագըն եարդըննա միւհ-
թաճ օլմայարագ , սանա աղիմ՝ իւմիսլէր վէրէճէք իւ-
գալարը սէվտալարը քէօրլէր . վէ եարատանըն մուհապ-
պէթիւնին թիւքէնմէզ ինայէթլէրինի կէօսթէրէն՝ գա-
տեր , վէ հիքմէթ , վէ քէրէմ , վէ նիգամտան իպարէթ
օլան՝ ագըլ տիւնեսաընըն գապիուսունու , սէնին հայ-
րան օլմուշ ագընա աչըմի , արգու էթմէյէ լայլգ՝ էպէ-
տի շէյլէր վատ էտէր : Ճան՝ պիւյիւք շէյլէր կէօրտիւք-
տէ , աչըլըր . փասը շէօղիւլիւր , փաքէնիւր , վէ երլարգ-
լարտան պիւյիւք շէյլէրէ սարըմաղա հազըրլանըր :
Պիր ատամըն ճանը պիւյիւք օլուրսա , էլպէթտէ լիյա-
գաթ սահիպի օլուր : Բապպանի շէյլէրէ պուգարագ ,
քէնտի տէ րապպանի օլուր :

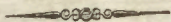
(Դ) Ա՛հ , շու կէօք գուպպէ , կէօղիւմիւզ էօնիւնէ ,
նէ թագըմ՝ թագըմ՝ հագ շէյլէր եայար : Գիշի պաշըր
պօրճլարընը թանըլըմի , քեամիլ օլա պիւլտիքտէն սօնդ-
րա , կէօյիւն ինսանա վէրտիյի տէրպէրտէ քեամիլլիյին
նէ էքսիք շէյի օլուր : Կէօյիւն Փաիտէսի սալթ էօյրէթ-
մէք տէյիլ , կէօյիւն սէյրինտէ եիւրէյէ սօգունուր
պիր վագար վար քի , եիւրէքլէրիմիդի զապթ էտէր ,
գըզարըր , հէօքմիւ սլթընա ալըր : Օ եանան դութ-
պուն փարըլթընտա չօգ գուլվիլթ վար , չօգ շէյ սէօյ-
լէր : Օ տիւլիզ վաիզ , նէ թէսիր իլէ վագ էտէր . օ
սէօյլմէյէն տիլի՝ հէմ տիւնեսատէ անղաշըլըր , հէմ
երլարզարըն իւսթ թարաֆընտա , հէմ ճէհէննէմին
տիպինտէ : Ճէհէննէմին քիւրի՝ մէտհ էթմէք պիւլմէզ
իքէն , կէօյիւն կիւզէլլիյինն հայրան օլմաղա մէճպուր

տուր : Հեման տիւնեամբ ճէհէնէմտէն պէթէր ճէ-
հէննէմ օլուուն : Կէօյլէրէ հայրան օլմազ, կէօյլէրի
մէտօ հթմէզ առամլար՝ տիւնեա եիւզիւնուէ պուլուն-
սունմու :

Ստիր շէյլէրէ հայրան օլան Լօրէնցիոս, մահիթապա-
ապա պիր շէյ սօրսուզու եօզ . շու երլտրզարըն պիրի
իլէ ապա պիր միւնասիպէթ փէյսա էթմիշ տէյիլ . օ
նուր իչննուէ կէզէն փուլթար սուլթանընա՝ պիր միհ-
րապ գուրուփ, տէվէթինէ ապա պիր ուպուտլիյեթ
էթտիյի եօզ : Չօգտան պէրի տիր պիւթիւն ուպուտի-
յէէթի՝ մահիթապլզգ խտտիապընտա օլան՝ եէր մահի-
թապարընա տրր . օ ուլուրսուզ երլտրզար՝ միւնէճճիմ
լէրիին պաշընը տօլանտըրփ, ագըլարընը ալըրլար,
գալպէրինի պօզարլար, բահաթլէրինի աէ շէրէֆլէրինի
աէ՝ սէֆա տէտլքէրի տէլիլիէ ֆիտա էթտիրլրէր : Պու-
պիր փուլթաիէրէսթլք տիր քի, էլլէրինի մահիթապա
սօլըու գալարըրփ, էօփիւփ անլարընա գօյանլարտան
պէթէր, վէ Հիւրմիւզա տէտիքլէրի պաշ փուլթուն
միւրապընա գանլար տէօքէնլէրտէն պէթէր տիր : Էյ
պարի խուտա, սահիհ Հիւրմիւզա սէն սին, ինսան գըւ-
մընա՝ իլմ սէն էօյրէտիրսին, օգուլթուուզուն էն աղմ
քիթապ՝ պու կէօյլէր տիր : Եազըլարը սիւլիւս գալէմի
իլէ եազըլը արր : Կէօղիւմիւզ սէչաին տէյի՝ օ կէօյլան
ալթուն հարֆլարընտա այլար երլտրզար փարլար, պիլ
պագըրլա օգուունուր . վէ օգուրքէն անղաշըլըր : Եալընը
եահուտի վիլայէթինտէ, եախուտ եալընը քրիսթիյան
մէմլէքէթինտէ օգունսուն տէյի եազըլըր տէյիլ . պիր
ումուսի լիսանտէ եազըլըր տրր քի, ալէմ՝ անղայա
պիրլըր : Մլէմ՝ օլանըն հագգընա՝ ֆատիհ եազըլմըշ . վէ
գօյունու կիւաէն, շէֆտի սիւրէն, հարմանը տէօյէն
րէնճպէր հագգընա, սյայաղը տիրտէն եազըլմը տրր .
ինսան գըմընա սէօյլէրէն էքպէր զաթէ լալըգ պիր լի-
սան տրր : Կէօյլէր՝ մուպարէք թէվաթըն տիպաճէսի
թէֆսիրի տիր քի, օգուլան սուամա՝ քիթապըն իլք
տէրսի կիպի, տախու կէօյլէրէ պագ տէյի խապէր վէրիր :
Վէ քիթապըն պու տիպաճէսի օգունմուտրգճա, պիւ-
թիւն թէվաթ՝ անղաշըլմաղ խուրաէլէր տիր : Մլէ-
մէ իմ էօյրէտիր հըրմէթլի քիթապ . վէ պու քիթա-
պը կէօղիւմիւզ էօնիւնէ աչան, էյ աղիլ կէճէ, սէնիլ
մուպարէք էլին տիր :

ԵՒՐՄԻ ԻՒՉԻՆՆՈՒԿԵՆՆԵՐ

ՀԱԳ ԹԱԱԼԱՅԵ ԻԼԱՅԻ :

Մէտո՛ս տէտիքլերի շէյի՛ տաճա տէվ-
լէթ գափուլարընտա սիւրթիւնտիւյին
կէօրէյիմ մի : Միւտաճէնէ մագամըլա
պիւյիւքլերին գուլաղընը օգշայրի , քէն
տիյի ալթուն ուլա սաթտըղընա տաճա
սապը հտէյիմ մի : Պիր մէրճամէթսիզ
զէնկինտէն ըէզալէթլէ պիր լօգմա էք-
մէք տիլէնտիյինի , վէ Փազիլէթ ճագ-
գընտա հօլմիւշ՝ պիր ալազ եիւրէյէ պու-
հուր վէրիփ , թաթլը գօգուսունու պիր
հօլմիւշ լէշին էթրաֆընա սաչտըղընը
կէօրիւփ տէ թէճամմիւլ հտէյիմ մի :

Ե՛յ ազիզ մէտո՛ս , չըգ սէն օ տէվլէթ
եափուլարընտան , օրալարըն սանա զիւլ-
լիւ վար : Պէտ ամէլ փատիշաճարա միւ-
տաճէնէ էթմէքտէն վազ կէլ , սանա ըէ-
զալէթ տիր : Կէլ , սէն քէնտի փունա-
րընա չըգ , աղըզլարա տիլ գօյան , Փի-
քիրլերէ գուվլէթ վէրէն , ճանլարա ճայ-
աթ վէրէն՝ ազիմ գուտրէթ սաճիւլինէ
տօղրու չըգ : Եարատան ալլաճըն հու-
զուրունտա՛ ինսան՝ ինսանա իսաթի փայ
օլուր , չամուր չամուրա , կիւնաճ կիւ-

նահա պուհուր վերիւր : Վէ սէն եա՛ ազիզ
ալլահ, սէն ինսանլարը եարատան , վէ
ինսանլարըն նէթիճէսի իքէն , ինսանլա-
րա գանուն վերիփ, պիր կիւն ամէլլերի-
նի Ֆասլ էտէճէք հաքիմ իքէն , իպա-
տէթլերինտէն սէն մահրում սուն : Եա
հեր շէյին սահիպ մութլագը սէն տէյլիլ-
միսին . ալէմ սէնին տէյլիլմի : Պէլը ,
կիւն սէնին կիւլլաշիւն տիւր , վէ պու-
փարլագ տիւնեալար ըլա տօնանմըլ վա-
գարըլ գարանլըգ՝ գաչլարընը չաթտը-
ղընտան օլուր :

Ա՛հ , եարատանըմըն մէտհինի քէս-
տիլիմ կիւն , պէնիմ տէ նէֆէսիմ քէսիլ-
սին . էյլլէյի ունուտան նամքեօրլերտէն՝
պէն թէշէքքիւրիւմլէ ինթիգամ ալա պիւ-
սէմ : Ա՛հ , սէնին մէտհինի նէրէտէն
պաչլասամ քի ասլա պիթմէսէ . կէօզլէ-
րիմի հեր նէ եանա չէվիլսէմ , պիւթիւն
թապիաթ՝ եարատանը մէտհ էյլէ տեր :
Կէճէնին գարանլըղընը նէ հիքմէթլեր
իլէ տօնաթմըլ : Նիչէ պին նուրանի
տիւնեալարլա տօնանմըլ գութպուն՝ պի-
րինտէն օպիրինէ աթըլան հէյպէթլի
քէմէր , նէ սալթանաթըլ շէյ տիր : Պի-
զիմ հագըրմըլա օ նէ սէֆահաթըլ սալ-
թանաթ տըր : Լաքին էյ գատըր ալլահ ,
սէնին ինտինտէ հէփիսի հիչ տիր :

Սէն ալլահ , կէլմիշի , կէլէճէյի , վէ
շիմտիքի գամանը կէօզիւն էօնիւնտէ կէօ-
րիւրսիւն , ինսանլարըն պու իւչէ պէօլ-

տիւյիւ՝ սէնին հօնիւնտէ պիր տէմ տիր :
 Հէր շէյի Թանըր վէ քէնտի հիչ Թա-
 նըլմազ՝ եալընըզ սէն սին : Կէրչի սէն
 կէօրտիւնմէզսին, լաքին հէր շէյտէ քէն-
 տինի պէյան հտէրսին . կէրէք էն ու-
 ֆազ եարաթտըզըն շէյլերտէ, կէրէք
 էն իրիլերտէ քէնտինի պիւտիրիսին :
 Եափրադլարըն չիչէքլերին հէր պիրի
 տիւնեա գատար վիւճուտլար ըլա տօլու
 տուր, հէփիսինի պէսլերլեր . վէ պուն-
 ճա հօլիւսիւզ քիւրէլեր, սայըսըլ իա-
 նէտանլար ըլա տօլու, հէփիսի սէնին
 գուտրէթինի պէյան հտէր : Հէր պիրի-
 նէ ֆիքը իլէ սօրտուգլայն, հէփիսի պիր
 քէտէրլերինին ատընը վերիր :

Սէն օլ ամմէնին փուկնարը սըն քի,
 հէր զաթին հօմրիւ, հէր զաթին տէվ-
 լէթի սէնտէն տօղար, սէնտէն Թագ-
 սիմօլուր : Սէն ինսանա քէլամ գուվլէ-
 թի վերմիշսին, լաքին քէլամ սէնին իս-
 մինի Թապիր հտէմէյօր : Սէն սէօյլէ իմ-
 տի սէն սէօյլէ, իսմին նէ տիր : Հազրէ-
 թի Մուսա Թուլթուլմուշ չալը իչինտէ
 կէօրտիւյիւ կիպի, պէն տէ սայըսըզ կիւ-
 նէշլերտէ փարլատըզըն կէօրտիւյիւմ գա-
 թէ նէ իսիմ վերէյիմ : Ճանըմա սէն
 գուվլէթ վեր, սէնի տիւշիւնէ պիլէյիմ .
 զիրա պէնի քէնտի հալիմէ Կօրսան, սէ-
 նին իզգիւ ճէլալէթինէ տայանաճազ
 գուվլէթիմ Եօզ :

Վ. Էմալլիյեթլերին ճէմ'ի՛ ազիմ եէ

քիւն . սէպէսլերին սէպէսլի , սէպէսլ-
 սիզ սէպէսլ . հէր անղլայանըն վէ անղ-
 լաջլանըն , հէր կէօրէնին վէ կէօրիւնէ-
 նին , հէր օլանըն վէ օլաճաղըն Եարատա-
 նը . Թապիաթին տալլարընըն Էպէտի
 քէօքիւ . շէյլերին , վէ Թիւքէնմէզ մախ-
 լըւգաթ զէնճիրինին իլք միւճիտի . աճա-
 պա պու զէնճիրին սօն հալգասը նէրէ-
 տէ տուրմուշ , պիլէն վար մը : Պինլեր-
 ճէ պին սուրէթտէ շէյ իլէ իշլէնմիշ ,
 քիմի սըգ , քիմի սէյրէք , քիմի գարան-
 լըգ , քիմի այտընլըգ . քիմի պիր կէօրիւն-
 մէզ զէրրէտէ , քիմի Էօլչիւսիւզ Եէրլեր
 տէ Եայրլը տուրուր : Պու հիսապա կէլ-
 մէզ Եէքիւնիւն Եարատանը , սէն Եա-
 րաթտըղըն Էն իրի շէյլերտէ՝ ինսան Էվ-
 լատընա նասըլ անղլաջլմազ սըրը ըսան ,
 Էօյլէ տէ ուֆագ շէյլերտէ անղլաջլմազ
 սըն : կէճէնին շու քիւրէլերի հէփ սէ-
 նին Էլինտէն չըգմըշ , սէնին ազամէթի-
 նի կէօսթէրմէյէ՝ ծնլարըն Էն քիւչիւյիւ
 Եէթիշիր իտի : Վէ ինսան Էվլատընը
 ծնլարըն արասընա պրագմըշ ըսան , պա-
 գըփ հայրան օլուփ , սանա սէճտէ Էթ-
 սին տէյի տիր : Սէն բուհլարըն փէտէլի
 սին , օ ֆանի Թէն փատիշահլարը , օ սէ-
 նին ճէլալէթինին Էօրնէքլերի , վէ գուտ-
 րէթինին միւշէրրէֆ Էվլատլարը , ծնլա-
 րա վէրտիյին գուլթլու գուտրէթ՝ սէնին
 Էմրինի Թանըմայարագ՝ սատէճէ պիր
 իթաաթ Էթմէք իչին տէյիլ , իլլա քէն

տիւրիսնի սանա պէյէնտիրմէք իչին տիր :
 Պու ագլէ մալիք զաթլէրին սիւրիւսիւ՝
 Թա սանա էն եագըն օլանլարա վարըն-
 ճա՝ հէփ պիր պիրինտէն ալա տըր . գու-
 բուլու Թէնլէրին գուբու, Թօփրաղընա
 Թէսիր էտիփ , սէնին ճան վէրէն նու-
 բունուն՝ քիմի ազ , քիմի չօգ փարլագլը-
 ղը՝ հէր պիրինին էօլլիւսիւնէ կէօրէ ,
 քիմինէ իլգա վէրմիշ , քիմինէ ագըլ վէ
 իտրաք : Օնլարըն սիւրիւ սիւրիւ էհ-
 լիւ այալլէրի՝ սէնին մուպարէք էլինլէ
 պինա էթտիյին տիւնեա սարայընը տօլ
 տուբմուշ : Հէր ճինս՝ քէնտիյէ Թայեին
 էթտիյին տաիրէտէ օթուբուր . հէր իգ-
 լիմ Թապիաթինին Թարղընա ույմուշ .
 հէր հանկիսի եերինի Թէպտիլ էթսէ ,
 էլպէթտէ զայ օլուր :

Եւա էպէտի փատիշաս , սէն նէրէտէ
 օլուբսուն . ահ , պէնիմ վէլի նիմէթի-
 մին գօնաղընը նէրէտէ պուլա պիլիբիմ :
 Սէնին օլտուղուն եերի պուլմագ իչին
 կիրտապլարամը էնսէմ . սէնի կիւնէշէ՝
 մի սօրսամ : Ըու ինլէյէն ըիւզկեարլար՝
 էարատանլարը՝ նէրէտէ օլտուղուն՝ խա-
 պէր վէրիբլէրմի օլա : Կէօքտէ իշիթտիյ-
 իմ կիւրիւլթիւ՝ աճապա ծնուն սէսի՝ մի
 տիր : Գայլարըն իւզերինէ պինմիշ , ա-
 լէվլի արապասընը՝ Ֆըրթընալարըն շիտ-
 տէթինէ մի չէքաիրիյօր :

Իլահի , նէ սէյլէյօրում . ալլահ պէն-
 տէն պու գատար ուզադ մը տըր : Հա՛

չա, քիւֆը կ'թտիմ : Ատամլար, եկրէ
գափանըն, ալլահ պունատ տըր : Պէն
ալլահտա իգամէթ կ'թմիշ, մէտհինի օն-
տա օգույօրում : Պիր կէօզ զըփմատա՝
պիւթիւն թապիաթի եարատան վասֆ
օլունմազ զաթին, պու քեաինաթ՝ թաիւ
թընըն պիր նօգթէսի տիր : Քեաինա-
թի թութան՝ կլինին կէօկէսի տիր :
Կիւլէր եիւզիւնիւ պիր քէրրէ չէվիւսէ,
տէր ագապ պիւթիւն քեաինաթ էրիր
մահվ օլուր : Տիւնեատէ էն եիւքսէք օ-
լան շէյ՝ օնուն ինտինտէ փէք տէրին
կիրտապտա սիւրթիւնիւր : Հատսըզ հու-
տուտսուզ մէքեանլար պիր աուճունա
սըլմըշ տըր :

Աքին պէն նէյիմ . էճէլէ միւպթէլա
պիր ատամըն աչքը՝ ազամէթ սահպի
ալլահըն խաթըրըն ինճիթմէզմի : Իսսան
էվլատը՝ թանդընըն եարաթուրը շէյ-
լէրէ պագըփ, հայրան օլմագ քէրէմինէ
նաիլ օլմուշ տէյի, զէրրէ գատար տիւն
եանըն իչինտէ, պիր զէրրէ տէ քէնտի
օլտուղուն ունուտուփ տա, թօփրաղըն
ալթընտան էպէտի ալլահըն մէտհինի մը-
րըլտանմագ՝ քէնտիյէ չօգ տէյիլմի : Ալ-
լահա լայրգ օլաճագ Ֆիքիրլէրի՝ պէն նէ-
րէտէ պուլայրմ : Ֆիքրիմի նէ եէր ալ-
թընա էնտիրսէմ, նէ ասումանըն գուպ-
պէսինէ գալտըրսամ, թապիաթին հիշ
պիր թարաֆընտա ազամէթինի ըէսմ է-
տէճէք պիր սուրէթ պուլամամ : Քեա-

ինաթին մալինտէ նուրունտա, սէֆիւլ
լիքտէն գարանլըգտան զայրի շէյ կէօրէ-
մէմ : Ըու երլտըզլարըն իլհամ էթտիյի
էն ալա ֆիքիւրէր՝ պիր շէյ տէյիւ, վեր-
տիքիւրի գուվլէթ՝ սալթ զաիֆիւք տիր .
թութուշտուրտուզլարը էն թէսիրլի աշգ
էինէ տօնմուշ պուզ տուր :

Եւ մէտհինի օգուտուղում գատըր
ալլահ, գալպիմէ իլհամէտէն քէրիմալ
լահ, իսթիյարլըգտա գուվլէթիմ, ճա-
նըմըն մալի վէ թամար, ինսան էվլատը-
նա էօլմէղլիյի վէրէն ալլահ, շու թէշէք-
քիւրիւմտէ սէնի նէ իամ իլէ եատ է-
տէյիմ : Ա՛հ, սանա լայըգ պիր իսիմպու-
լամայօրում, պարի իզին վեր, գալպիմէ
էն ազիզ օլանը սէօյլէյիմ . . . սանա ին-
սան տօսթու տէյիմ : Իլթէ աշգըմ սօն
համլէսին իճրա էթտի, վէ պէյթլէրիմ
գալպիմին թէսէլլասըյլա թէքմիլ օլտու :
Պունտան սօնղրա անթըգ կիւնահտան
զայրի շէյտէն գօրգմամ, վէ էճէլ գօր-
գուտունու՝ պու սէնին մէտհինէ իհտա
էթտիյիմ պերկիւզարըն ալթընա կէօմ
տիւմ :

Պէյթլէրիմ հագգընա սիզի շէրիաթ-
ճը գապուլ էթմէմ, ա սուգ ճանլար,
սիզ էօյլէ կէվշէք սինիզ քի, ճանընըգա
պիր շէյ տօգունսա, եօրուլուրսունուզ .
աշգընըգ հարէքէթ էթսէ գօրգարսընըգ .
իպատէթիսիզտէ տայմա պիր գարար,
պիր աշգ հարարէթի, պիր ճան հարէքէ-

Թի՛ զԱՖիւլ ըրահաթինիզի պողար տէյի
 գօրգարսընըզ : Էօյլէ կէվէէք իւլէմա՛
 պէնտէն ուզազ օլսուն . պիր ճանսըզ
 սէօյլէյիշ իւլէ Փազիլէթ վազ էտերլէր ,
 վէ ճանլարընըն ույուշտուղու Ֆիւթուր
 տէն ասլա չըգտըգլարը էօզ : Նիճէ .
 պէօյլէ պիր մատտէտէ քիշինին աշգը
 Թութուշմագ էասագ մըլըմըլ : Եարա .
 տանա սէնա էթմէք՝ սալթ ագլէ՛ մի մախ
 սուս տուր . զիհնին աշգը կիւնահ մըլը-
 մըլ : Պու պապտէ կիւնահ՝ հարէքէթ
 էթմէյիփ , սուգ տուրմագ տըր : Պու
 պապտէ ագըլ տէտիքլէրի՛ եալընըզ սէվ-
 տա տըր , քեամիլլիք տէտիքլէրի՛ աշգ
 Թաշընըղը տըր . պիր պուհուր էան .
 մայընճա , Թաթլը գօգուսուն սաշար մը :
 Ահ , շու իխթիյարըզ՝ աշգըմը նիճէ
 սէօնտիւրտիւ , զիհնիմի նիճէ ույուշտուր
 տու : Եաղըզ քի էիւրէյիմ տահա փաք
 տէյիլ , տիլիմտէ զիյատէ Թէսիր էօզ :
 Սուգ օլան իպատէթ՝ իպատէթ օլմազ ,
 քիւֆը օլուր : Պիր ճան աշգա կէլիփ ,
 աշգըն աթէշլի դանատընա պինտիյի գա-
 ման տըր քի , ճէննէթին ըուհլարը տա
 սէտասընա ճէվապ վէրիփ , ահէնքլի սազ-
 լարըն՝ ինսանըն մագամընա ույտուրուր-
 լար :

Պուլաղըմա ուզապտան ահէնքլի սէ-
 տալարը կէլիյօր . կէրէէք իշտիյօրմույ-
 ում , էօգսա ըիւյա՛ մը տըր : Մագամա .
 ըընըն ահէնկի կէօյլէրտէն աշաղա էնիփ ,

գուլաղմը խօշանտըրտըզլարը սահիճ
 մի տիր . երևէյիմի շէնլէտէն՝ նէ խօշ
 սէֆա տըր : Ա՛հ, կճէլ նէ զաման էօ-
 նիւմէ տիւշիւփ տէ , պէնի օ մէճիսէ
 կէօթիւրէճէք : Պէնի օնլարըն ահպապ-
 լըղընտան եատ էտէն թօփրաղը՝ կճէլ
 նէ զաման կէլիփ տաղըտաճագ : Հէփ
 պիր թապիաթտէ զաթլէրի՝ նէ զաման
 պիր եէրէ կէթիւրէճէք : Կնսան էվլատը-
 նըն հապս օլտուղու՝ պու այրը ատատա,
 պէն տահա չօգ մէնֆի գալաճագ մըլըմ :
 Մութլու շու պաթտըղըմըզ գարանլըզ
 փարալայաճագ կիւնէ : մութլու շու գէն-
 ճիրլէրիմիզի գըրըփ , բուհլարըն ճիւմ-
 լէսինի՝ փէտէրլէրինին եանընա կէօթիւ-
 րիւփ , կէօզիւ էօնիւնէ տիղէճէյի կիւ-
 նէ : Ա՛ սալիհ ատամ , պոյնուէն պուրուգ
 տուրմա . սէնին մահզուէն օլմանա՝ եա-
 րատանըն կիւճէնիր : Պաշընը եուգարը
 գալտըր , ինսան ըլա էօրլէզլիյին արա-
 սընտաքի փէրտէնին էրգըլմասընա պագ :
 Էճէլին էլինտէն գուրթուլուփ , օթու-
 րաճաղըն թախթ՝ մէգարըն մուսիպէթ-
 լի էրզընթըրնտան չըգտըղընը կէօր :

ՀԱՇՒՅԵԻ

Մէն, սէն հպէտի ալահըն իբնիճի զաթը, հպէտի ալահըն միսի. էօլմէղլիք քերէմինի սէնտէն պիլիբիզ. սէն էօլմէղլիյի պիր թիւքէնմէզ պահայա սաթըն ալահըն: Մէն պոունճա տիւնեալար էարաթարն, լաքին սաթ պիրինի սաթըն ալահըն: Իլահիյեէթին հպէտի սուտուրի վագըթլարտա էօլչիւլիւ, լաքին զաթինտէ էօլչիւսիւզ հիւքմիւն, ճէվահիրտէն գալիլ թէմէլ իւղէրինէ պիտա օլմուչ, մէ հպէտեւլասպատ ճէվահիրէրտէն թախթլարտան աշա շէյլերէ հիւքմէտէր. սէնին հուզուրուն տա մէլէքլէր հիճապլարընտան գօրգուլարընտան թիւթիրէրէր: Մէ սէն իլահիյեէթին իւչիւնճիւ զաթի իքիսինտէն նէչէթ. էտէն շաֆգ, իքիսինտէն պրըլմայարագ. իքիսինտէն Ֆարգ օլուփ, իքիսի իլէ պէրապէր պիր ալահ: Մէն, սէն. ագըլարա սըլմնոզ շէյինտան թօփրաղընա գարըշարն. քէնտի պիւլիւքիւլիւնիւ քիւչիւլթմէյերէք՝ ինտանլըլ իրթիքեապ էթտին. ինտանըն գալպինէ գօմնագ՝ սէնին Ֆէրահըն աըր, էյեր գալպի փաք իսէ. տիւնեալը ճէնիւթէ պաղպայան տիւլիւմ սէն սին: Ումարմ պու սուտամա կիւճէնմէզ սին. պու սուտամ սանա, օպիր իքի զաթէ. . . քիմէ՝ քիմէ՝ էյ հիքմէթ. անղլաշըլմնոզ իւչիւլիւք, պէյան օլմուչ սուն, լաքին ազլէ սըլմնոզըն. ըրդտա գարանըլ, պիրլիքտէ սալը, պու նէ սըր աըր: Հէմ սէվինճիմիզին սէպէպի, հէմ գօրգումուզուն, քէթիւ օլանը հաշք էտէր՝ իւչ սղըզը գըրըճ. էյի օլանը իհեա էտէր՝ իւչ գաթ կիւնէչ: Պաթըրը էօգ՝ ճան կիւնէչի, ուրը թանղըլ, իւչ զաթտէ պիր ալահ. աղնը իսմին նէ տիլ իլէ սէջլէնիբր, նէ Ֆիքըր իլէ անղլաշըլըր: Մղամէթին հէր աղամէթտէն իւթիւն տիւր, քէրէմին՝ հէր քէրէմտէն աղմ տիր, մէ մէրհամէթին կիսի մէրհամէթ օլամազ:

ԵՒՐՄԻ ՏԼՕՐՏԻՒՆՆԻ ԿԵՆՆԻ

Թ Ե Ս Ի Լ Լ Ի :

Ու գարանը գլարտա ճանըմ ըջգ պուլուփ, կեճհնին իպատեթ կեթիբիբ սուսլուղու իլհամլյա, հագ մատտեկեր թեֆեքիւր էտերէք թեսկլի օլուփ, վարավարա գասավեթիմրահաթաթեպ տիլ օլտու : Աջգրմ՝ կեճհ կեզէն մէյմէ նեթսիզ գուշարըն ուչտուղու հավալար տան եիւքսէք չըգտը : Ուճու կելմէզ աֆագէ եեթիշմէք սեվտասըլա, երլտըզլարտան եուգարը վարտը : Լաքին եիւրէք՝ եերլերտէ սիւրթիւնտիւքտէն սօնդրա, ֆիքիւր՝ պալալերէ չըգմանըն ֆատէսի՛նէ : Փագիլեթին նէ գատար տութու վար ըսա, օ գատար տա տիւշմէնի վար : Փագիլեթի մէտճ էթմէք գօլայտըր, լաքին իճրասընը էթմէք կիւճտիւր : Պագ տութում, պօշ լաբըրտըյա իլիշիփ տուրմա, Փագիլեթի ամէլերին լէ մէտճ էլլէ :

Թապիաթին քիթապընը պէն սէնին էօնիւնէ աչտըմ . էն կէօրիւնիւր սահի-

Ֆէլէրինի կէօզիւն էօնիւնտէ կէլտիմ.
 վէ հագ օլանը սէնին գալլինէ գօմագ
 իչին, հասսէլերինի հէվէսէ կէթիրիփ,
 գուլաղընը պանա չէվերթմէյէ չալըտըմ:
 Պու պէնտէն տինլէտիյին տերսլէր՝ պէ.
 նիմ տիր զանն էթմէ: Պէնիմ պէյթլէ.
 ըիմ՝ թապիաթին սէսինին պիր զաիֆ
 ըհատի տիր աքս էտէր: Թապիաթ սա.
 նա տուրմայըփ՝ ,, պէնտէն պիւյիւք պիր
 ալլահ օլտուղունա իման կէթիր ,, տէր.
 ,, պէնտէ օլան մախլուգաթըն ճիւմլէսի՝
 ալլահըն նագարը ալթընտա տըր, հիմայ.
 էթի սայէսինտէ տիր. քէնտի էմրինի մախ.
 լուգաթա պիլտիրմէյէ, պէնի մէմուր էթ.
 միշ, ըահմէթինի ճիւմլէյէ քէնտի սա.
 չար: Ինսանլարըն էն կիւնահքեարը՝ քէն
 տիյէ թէվէքքիւլ էտիփ գուճաղընա վա.
 ըա պիլիր. իմտատընը տիլէյէն աճիզի՝
 ասլա մահրում էթմէզ. վէ քէնտի գու.
 ճաղընտա ըահաթ արայան սէֆիլէ՝ էլ.
 պէթտէ պիր սըղընահագ էէր կէօսթէ.
 ըիր: Ըու թէսարրուֆուժտա օլան տիւն.
 եալարըն էհալիսի՝ հէր նէ ճինս օլա,
 հէր նէ տիւրլիւ գուտրէթէ մալիք օլսա.
 լար, հէր թարաֆտա տէվլէթին թէ.
 մէլը ֆագիլէթ տիր. վէ սիւրկիւնլէրի.
 նին վագթի թամամ օլտուգտա, ֆագի.
 լէթ հէր պիրինի եարատանը հուզուրու.
 նա կէօթիւրիւր. եարատան տախի հէր
 պիրինէ՝ չէքտիյի զահմէթին զանի զանի
 էճրինի վէրիր: Կէչէն զահմէթլէրի իսա.

Թըրարընա կէտիքճէ, նաիլ օլտուգլա-
 րը տէվլէթին սեֆասը արթար . վէ պաշ-
 ւայան իգպալէրինին՝ մինպատ սօնու կէլ-
 մեզ ,, տէյի թապիաթ խապեր վէրիր :
 Պէօյլէ իւմիտ՝ քիշինին գալպինէ նէ՛ Ֆէ-
 րահ վէրմեզ : Հագիգաթ , իւմիտ՝ գալ-
 պին (ա) զաթինէ միւնասիպ շէյ տիր .
 արզուլէրիմիզի գանտրրաճագ , սեվտա-
 լարըմըզը խօշնուտ էտէճէք , վէ ագլըմը-
 զը իրզա էտէճէք , անճագ իւմիտ տիր :
 Կէլ պագալըմ սէնին Ֆանի մալինէ . օն-
 լարտան սանա նէ՛ խայր օլույօր : Ճանը-
 նը քէօրլէյիփ , րահաթինի պօզայօր .
 արտլարը սըրա սիւրիւյիւփ կէթիրտիք-
 լէրի՝ տէրա իլէ պէլա տըր : Տէրտտէն
 տէրտէ , պէլատէն պէլայէ , պիր գաչ սէ-
 նէ Ֆէլէյին էյլէնճէսի օլտուգտան սօնը-
 րա , չըրըպլագ՝ եիւզին իւթիւնէ գա-
 լըրսըն . նէ թէսէլլան վար , նէ եարտը-
 մըն , սօն սաաթինտէ իւմիտ քէսիքլէյի-
 նէ գուրպան կիտէրսին : Տիւնեա՝ եիւ-
 զինիւ կիւնէշտէն չէվիրինճէ , իչինտէ
 օլանլարը գարանլըզա պրագըր : Կէօք
 եիւզինտէ փարլայան նուրլար՝ կէօլկէ-
 լիքտէն կէօրիւնմեզ օլուփ , թէնհա կէ-
 ճէ՛ էվի երգըմըշ տուլ խաթուն կիպի ,
 գարա եասա կիրիր , աճըսընըն շիտտէ-
 թինտէն սէսի նէֆէսի չըգմագ օլուր :
 Տիւնեանըն չէվրէսինէ պիր սիյահ զար
 չէքիլիր . պիւթին թապիաթ մահգուն
 օլուր : Իշթէ ալլահտան եիւզինիւ չէ-

վերէն ճան տա պունուն կիպի, վէ պունտան պեթեր գարանլըղա տիւշեր. գարանլըգ եերտէ նէ եանա կիտէճէյին պիւմէզ, թիթիւրէր տուրուր. տէվէթ տէյի խայալլերէ սարլըր. տերտտէն պէլատէն զայրի շէյ ըսթ կէթիւրէմէզ: Հէր պիր համլէսինտէ տերտի թարագգի գօր, գօրգունսու արթար: Հալինի քէնտի տէ չէքէմէզ օլուր, իւմիտի քէսիւր, էճէլտէն իմտատ արար, մահլ օլմագ իսթէր:

Պէտ խույ ատամըն թասլատըղը սախթէ քիպիր՝ նաֆիլէ տիր. պիզի ալտաթմագ իչին սուրէթէն կէօսթէրտիլի եիւրէք ըահաթը պօշ տուր: Օ եիւրէյինի տօլատըղը փերտէյի պէն երթթտըմ. իչինի կէօրտիւմ. էթտիլինտէն քէնտի ութանլըյօր, վէ կիզլի կիզլի քէնտի քէնտիլի խօրլայօր: Չիրա պէտ խույ ատէթի՝ գալպին սէսինի պաստըրըյօր, լաքին քիւլլիէն քէսէմէյօր:

Տիւնեատէ ինսան եաշամամըլ քի, էճէլի կէլինճէ, օ. արթըգ եալան կէօթիւրմէզ գօրգունճ սաաթտէ, եաշատըղը վազըթ խօշանտըղը շէյլէր հէփ պօշ ումուշ, հէփ տերտ իլէ պէլայըմըլ տէյի իգրար էթմէյէ: Սէն օ սաաթտէ նէ հագ կէօրէ պիլէճէքսին, նէ իւմիտ. նէ ըահաթ պուլա պիլէճէքսին, վէ նէ տօսթ: Վայ, օ նէ գօրգունճ գարանլըգ տըր. օ նէ իւրքէճէք ինիլթիւր տիր.

օ նկ եագըճը ալէվլէր տիր : Արգուլէ-
 տիլին պո՛ւ մույուտու . շան շէօՏրէթ
 սայտըղն , իլմին մարիֆէթին պո՛ւ մու-
 տուր : կէլ , կէլ , սէն տէ հօլիւմ սաա-
 թինտէ օլան կիպի տիւշիւն . տիւնեանըն
 մանասըզ օյունճագլարընը , վէ հպէտի
 աճըլարտա գարար հտէն սէֆալարընը ,
 տիւնեատէ պախթ արար ավարէլէրէ
 պրագ , գօ ծնլար՝ մալ , նուֆուզ , վէ շէ-
 ըէֆ թամարլլա ինլէսին եաթսըն . վէ
 սահիՏ մալ արայան քեամիլի՝ տէլի տիր
 տէյի զէվգլէնէ կէօրսիւն : Անճագ ֆի-
 լանտրոս կիպի , Նէրկիզէ կիպի , Լուսիա
 կիպի Տէնուզ թապուլթտան չըգան ճա-
 նըն , Տագ՝ կէօղիւ հօնիւնէ կէլտիքլէյն ,
 նէ գատար շաշաճագ տըր : Օնտան ին-
 տան էվլատը իւզէրինէ պիր նազար է-
 տիպ , էօլմէք իգթիզա էթտիյի խուսուս-
 տա , պիւթիւն էօմիւրլէրինի քէնտիլէ-
 րին ալտաթմաղա պէզլ էթտիքլէրինէ՝
 նասըլ թաաճճիւպ հտէճէքլէր տիր :
 Եօմրիւմիւզիւն գըսսա վատէսի թէմամ
 օլունճա , վէ ինթիգամ ալըճը զիմմէթի-
 միզ՝ կէլիֆ ֆէնա կէչիւրտիյիմիզ կիւնլէ-
 ըին ճէզասընը պիզէ շէքտիրէճէք օլուն-
 ճա , օ շաշգընլըզ Տէֆիմիզին պաշընա
 կէլէճէք : Օլ մուպարէք Տագ՝ մէյտա-
 նա չըգըփ , պիզէ տիւշմէն օլտուղուն
 պէյան հտէճէք օլուրսա , ինսանտան ին-
 թիգամ ալմաղա հպէտիլիյի տավէթ է-
 տէճէք օլուրսա , պիզ ծնու պունճա զա-

ման թանճմագ իսթեմէյիփ, կերի աթ տըղըմըզա՝ նէ ազապլար չէքէճէյիզ : Ֆիքրիմիզ օ զաման պիզէ՝ չէքէճէյիմիզ ազապ օլաճագ . լաքին շիմտի պիզի ազապտան գուրթարա պիլիր : Քեամիլլիք պիզի թութուփ , պիզէ ազապ օլմանտան , պիզ տավրանրի քեամիլլիյի թութալըմ : Մախլուգաթըն հեմ էն ազիմի, հեմ էն պօշու ատամ . գուտրէթին նէ գատար պիլիլիք տիւր . լաքին մուրատըն նէ գատար կէվչէք տիր : Գօրգունճէ պէտիլլիք՝ սէնին տէվլէթինին վէ նէքպէթինին թօխումունու գալպինէ էքմիշ իքէն , վէ իսթետիյինի սէչմէյէ մուրատընը սէնին էլինէ վէրմիշ իքէն , կէօզին էօնիւնտէն տըզլայարագ պիր պէօճէք կէչսէ , տէր ազապ Ֆիքրին տաղըլըր , վէ պու ազիմ մասլահաթընը ունուտուր սուն : Ազլէ մալիք գաթ պէօյլէ մի օլուր . ազլը օլանըն փէք պէնզէր սուրէթի՝ պու պէտ թասվիր մի տիր :

Երօգ Լօրենցիոս՝ Եօգ , էյէր ինսանլարա՝ ազլըն պիր ճիւզի հիւքմիւ վար ըսա , վէ կէճէնին շու տիլիզ երլտըզարը նուրունտա , իսալգ տուտագ գըմըլտաթմայարագ՝ ըապըթասըզ ըիւյալէրէ տալմըշ իքէն , պէնիմ օգուտուղում պէյթլէրտէ պիր միգտար թէսիր վար ըսա , սէն պունլարը իսթըրնտան չըգարմազըն : կէճէնին ախըր քէրամէթի պաչլայօր , տիգգաթ էլէ , շու անտ վէրտիյիմ էէմիլի

ընճամը տինէ :

Լօլիւմ սըֆաթը օլան շու սուսլուգ՝
կիւնահըն հպտի գըսմէթի օլան շու
գարանլըգ , էճէլին սուրէթի օլան՝ ալէ-
մին ույգույա տալընլըղը , վէ կէճէլէր-
տէ քիշինին Ֆիքրինէ վէ հասսէլէրինէ
տօգունան հէյպէթլի շէյլէր , վէ գա-
րանլըգտա ըջըլտայան պու էօլմէզ նուր-
լար , հէփ եարատան ալլահը խապէր վէ-
րիը , վէ սէճտէ էյլէ տէյի սանա ճէպը
էտէր : Օ երգըլան մամուր տէվլէթ-
լէր , վէ հալա հայաթտէ օլան՝ կիօզիւ
տօյմազ փատիշահլարա էօրնէք օլաճագ՝
Փանի շէօհրէթլէրի պալասընտան տիւ-
շէն մէշուր փատիշահլար , հէփ խապէր
տէյիլմի : Ա՛հ , Լօրէնցիոս , շու իլք ա-
տամտան պու անէ կէլինճէյէտէք էօլէն
ինսանլարըն խաթըրը իչին օլտուն . հալա
գուլաղըմտա էօթիւփ , պու սաաթտա
սօն նէֆէսինի վէրմէք իւզրէ օլան՝ սայը-
սըզ ինսանլարըն ախրէթէ կիօչտիւյիւ-
նիւ խապէր վէրէն չանըն հագգը իչին
օլտուն . վէ սէն տէ արաըմըզ սըրա կէ-
լիօրստուն տէյի՝ սանա օ ճանլարըն վէր-
տիյի խապէր իչին օլտուն (էյէր սէնտէ
տէ սէսլէրինէ գուլագ վէրէճէք գատար
ագըլ վար ըսա) Լօրէնցիոս , քեամիլ օլ :
Մէզարլարըն իչինտէ , էճէլին գարա
պայրագլարը ալթընտա , պիբի պիբի իւս-
թիւնէ չիթիշմիշ՝ խայալիմէ կէլէն աս-
քէրին սօլմուշ սարարմըշ եիւզլէրի իչին

օլտուն . եկնի մեզարլար գազըմագ իչին ,
 եօրուլմագ մեզարճընըն քիւրէքլէյի տի
 շարը աթտըղը , փատիշասը գօրգուտան ,
 մեզարճըր պէսլէյէն՝ ինսան թօփրաղը-
 նըն խաթրը իչին օլտուն , ազլընը պա-
 շընա կէթիր : Կիւնիւն ըլըղընտան գա-
 չար՝ եասլը ճէնագէ ալայլարը հագգը
 իչին . օ գարա եասլար , օ սիյահ մու-
 լար , վէ եաշամնագտան գալմը ինսան
 թօզունա՝ քիւրիմիզին կէթալի զիյնէթ-
 լը իչին օլտուն . վէֆաթ կէթմիշ փատի-
 շահլարըն թիւրպէսի , վէ իչէրինտէ պիր
 գույթու ըլըղ ըլա՝ քէնտի պաշընա եա-
 նան գանտիլի իչին օլտուն . մեզարլարըն
 տիպինտէն կէօզիւնէ կէօրիւնիւյօր գը-
 աա կէթալիին , վէ ինիլթիւերի գուլաղը-
 նա կէլէյօր սանտըղըն՝ գուրու քէմիք՝
 գօրգունճ լէշէրին հագգը իչին օլտուն .
 իւմիտլերի գաթ օլտուղու եհրտէ , էօլ-
 մէյի՝ չէքաիքլէրի սէֆիլիքտէն վէ կէօ-
 նիւլ ազապընտան թաթը սայրփ , էճէ-
 լի տապէթ հտէն՝ գութսուզ գուրպան-
 լարըն ֆիղանը իչին օլտուն . հասըլը քէ-
 լամ շու մահիթապըն գանա պօղուլաճա-
 ղը կիւն , վէ կէօլէր երգըլըփ , երտըղ-
 լարըն պաթաճաղը կիւն հագգը իչին .
 կէօյիւն սօն կիւրիւլթիւսիւ՝ ալէմին մահվ
 օլտուղունու խապէր վէրտիլի կիւն իչին
 օլտուն . վէ կիւնահքեարլարըն ճէմ օ-
 լուփ , իլամլարըն ալաճագլարը՝ գազա
 կիւնիւ հագգը իչին օլտուն . ալէմ եինէ

գարըլ պուրուշ պիր պիրինէ կէջիփ,
 օլաճագ էպէտի կէճէնին հագգը իչին
 օլուն , Լօրենցիոս , Փազիլէթ էտինմէյէ
 պագ : (Բ)

Պէնիմ արթըգ նէ սանա պօրճում
 գալըր , նէ Ֆիլանտրոսա , իբինիղէ տէ
 պօրճումու էտա էթտիմ : Մաղ օլան տօս
 թումա , տօսթլուղումու էտա էթտիմ .
 էօլմիւշ օլանն տա մերամընը իճրա էթ-
 տիմ : Չիրա պիլ քի պէն ծնուն վասի-
 սիլիմ . օ էօլիւրքէն՝ սանա միրաս օլա-
 րագ՝ պու հագ մատտէլէրի պանա էմա-
 նէթ պրագտը : Պէն քէնտի պօրճումու
 էտա էթտիմ , շիմտի սէնինքի պաշար :
 Ֆիլանտրոսուն նասիհաթլէրինի տինլէ ,
 թանղըրնն սէսինէ գուլագ վէր : Տօսթ-
 լուգ սանա Փազիլէթ ղայրէթի վէրսին ,
 ագլընա էարտըմ էթսին : Տիւնեա սէն-
 տէն՝ տօսթունուն ատընը պօզմայաճագ
 աթվարէ պէքլէր : Սէնին պիր օղուն
 վար Լօրենցիոս . տէվլէթի սէնին էլին-
 տէ տիր : Իպրէթին՝ ինսանլարա չօգ թէ-
 սիրի վար , էզ ճիւմլէ պիր պապանըն
 էվլատընա : Պէտ խույուն իպրէթի՝ Փա-
 ղիլէթինքինտէն թէսիրլի տիր . վէ պիր
 պապա պէտխույ օղունճա , էվլատընտան
 խայր օլմայաճաղը՝ հէման մուհագգագ-
 տըր : Էյէր սէնին՝ էվլատընա մուհագ-
 պէթին վար ըսա , սէն աթվարընա գա-
 րար վէրինճէյէ գատար , էվլատըն գօր-
 գուփ թիթիւրէյօր կիպի կէօզիւն էօնիւ-

նէ կեթիր : Սէն ծնուն սեպէպի հայա-
թի սին , պագ քի էօմրիւնէ սեպէպ օլա-
նա լանէթ օգուժաղա մէճպուր էթմէյե-
սին . վէ էվլատըն քէնտի նէքպէթինի՝
քէնտի էլի իլէ գուրմասըն : Քէնտինի
էվլատըն իչին սէվ . էվլատըն պապասը-
նը , վէ Ֆիլանտրոսուն տօսթունու սէլա-
մէթէ չըգար . քէնտինի մութլու օլմագ
թէհչիքէսինէ գօ :

Սանա րէճա էտէն՝ սէսին տօսթուն
տուր . շու ախըր կիւնլերինտէ , պայլըն
սէս իլէ սէնտէն իսթէտիյի սօն քէրէմ՝
սէսին քէնտի տէվլէթին տիր (Գ) : Իմտի
պէն պու պալալերէ ուշտուգտան սօնը-
րա , չէքտիյիմ եօրղունլուղա թաաճաիւպ
էտէյիմ մի : Պէնի զայրէթէ կէթիթէն՝
եարատանըմըն իզգէթի՝ իտի : Եինէ օ
արզու տուր պէնի թահրիք էտէն : Քէչ-
քի աչգըմը թէքրար գըզտըրա պիլսէմ ,
Ֆիլանտրոսուն մէզարը իւզերինտէն՝ սա-
նա պիր միգտար տահա հագ մատտէլը
տէվչիրիրտիմ : Լաքին եազըգ , Ֆիլթուր
կէլտի , կէվչէտիմ . Ֆիքրիմ թութուգ ,
գուվլէթիմ քէսիք , բուհլարըմ սէօնիւք
տիր : Ույգու պաստը , կէօզլէրիմ գա-
փանըօր : Ույգունուն արտը սըրա վա-
րան րահաթլըգ տըր . չէքտիյիմ պունճա
մէշագգաթըն թէտախիւլ օլան իւճրէս
թինի՝ ինշա ալլահ ալաճաղըմ : Ա՛ թաթ-
լը ույգու , չօգտան պերի տիր սէմթի-
մէ ուլըատըղըն էօգ . կէլ իմտի կէլ .

սէն չիՖԹճիլի գուլիպէսինտէ, կէմիճիլի սալընճաղընտա, ճէնքճիլի չատըրը ալ թընտա ույուտուրսուն, ծնլարըն էօյլէ սագիլ. եէրլէրինտէն գալընմատըգտան սօնղրա, կէլ պիր տէ պէնիմ կէօզլէրիմէ էն : Կսքին պէնի պունճա զաման Թաճիզ էտէն գօրգունճ խիւլէալէրի պիլէնճէ կէթիրմէ . կէթիրիրսէն, Թաթլը ույգու ըիւյալէրի կէթիր . ինսանա Ֆէրաս վէրէճէք, վիւճուտունա գուլվլէթ վէ զինտէլիք վէրէճէք ըաճաթլըգ փէլէսէնիսի՝ կէլ ճաստէլէրիմէ սիւր : Արատա պիր սէն կէլիփ իմատ էթմէտիքճէ, ինսանըն էօմրիւ տաճա չափուք պիթէր : Ինսան պիր կիւնիւն զաճմէթինտէն էօրուլուփ, սէն կէլիր թէքրար Թամիր էտէր, իրթէսի կիւնիւնքինէ ճալըրլարսըն : Սէնին Թէգայէիւտիւնլէ էօմրիւմիւզ տուրմայրփ էնիլէնիւր, վէ Թա խասթէլիք կէլիփ, վիւճուտուն չարիւլարընը պօզունճայա գատար, էախօտ էճէլ կէլիփ Թէլինի գըրըփ, տէվրի տուրունճայա գատար, կիւնլէրիմիզին Թէլի՝ էումայընտան չէօզիւլիւր կիպի ուզանըր տուրուր . . . աճապա պէնիմ չարիւլարըմըն տէվրի նէ զաման տուրաճագ :

( )նու էալընըզ սէն պիլիրսին էալիմ ալլաս . տիւնէանըն ճէր Թարաֆընա տալըտըփ, գարարսըզ գըամէթլէրիւնէ տիւրիւ շէքիլէր վէրտէլին՝ Թէնլէ-

րին վէ ըուհլարըն կելիփ կէլմէսինի ,
 եալընըզ սէն կէօրիւրսիւն : Իսթէր վագ-
 թին կէչիճի ըրմաղընտա , Իսթէր էպէ-
 տիլիյն գըլըսըզ տէրեասընտա , սէնին
 մուպարէք նէֆէսինին գալաըրըրփ էն
 տիրտիյի կիպի , կեահ Ֆըրթընտա , կեահ
 լիմանըզտա , տիւնեալար ըլա պէրապէր՝
 հէփիսի այաղըն ալթընտա չալգանտը-
 զըն կէօրիւրսիւն : Օթուրտուղուն է-
 պէտի թախթտան՝ մէրհամէթլի կէօպիւ-
 նիւ չէվիր . շու թիւքէնմէզ էնկինլէր-
 տէն պէրի , շու ասընը պիլմէտիյիմիզ
 թարրգէրտէն աշաղա , սէնին պիր էմ-
 րինպէ մահվ օլան՝ հիքմէթլի զաթլէրին
 պի շիւմար սիւրիւսիւնտէն պէրի , գոււմ
 կիպի կիւնէշլէր սաչտըղըն օվալարտան
 աշաղա , պիր քէրրէ նազարընը չէվիր .
 շու կիրտապտա նէֆէս ալաըրտըղըն պիր
 աուճ՝ թօփրաղա՝ պիր թանղըր նազարըլ-
 լա պագ . թագսիրաթընա գալմա , ֆա-
 զիլէթլէրինի պիլէ աֆվ էյլէ . զիրա պիգ
 տէ ֆապիլէթ տախի թագսիրաթ տըր ,
 լաքին տահա խաֆիֆ տիր : Կէրչի կէ-
 ճէ կէչէյօր , կիւնլէրէ ըլըզ վէրէն կիւ-
 նէշին շէֆագը աչըլըյօր . լաքին չօղա
 վարմազ , հալա պու աչա պիլտիյիմ կէօգ-
 լէր՝ օ կիւնէշի կէօրմէզ օլաճագ . պիր
 մէրհամէթ նազարընլա՝ սէնին լութֆու-
 նա լայըզ օլուփ , տէվլէթէ նախլ օլա-
 ճաղըմը՝ պանա խապէր վէրմէտիքճէ ,
 կէօզլէրիմի գափաթմա : Եա քէրէմ սա-

հիպի ալլահ, ինսան ազապտան իբրահ հ-
 տեր . ազապ՝ կեչիճի պիլէ օլսա , եի-
 նէ գօրգաճագ շէյ տիր : Ա՛հ ըապպիմ ,
 լուծֆ էյլէ , քերէմ էյլէ . թապիաթին
 պէնի եազլաշտըրտըլը , վէ խասթէլիյին՝
 թապիաթտէն աճէլէ պէնի շէքիշտիր-
 տիյի շու սօուգ եաթաղա , շու թօփրագ
 տէօշէյիմէ , պէնի պիր էշրէֆ սասթտէ
 եաթըր : Օ զաման թագտիր քիթապը-
 նըն պէնի Ատէմ ֆասընտա եազըլան
 հագ սէօզլէրի՝ մէզարըմ իւզէրինէ եա-
 զըլը . եանի ,, ինսան ճանը տերտի իչին-
 տէ նաֆիլէ չապալանըր . հէր տիւրլիւյէ
 տէօնէր տօլաշըր , լաքին նաֆիլէ տիր .
 քիշի ըահաթինի ֆագաթ սէնտէ պու-
 լուր : Պու տիւնեատէ իքէն ըահաթի իւ-
 միտտէ պուլուր , էօլտիւքտէն սօնղրա
 թէքմիլ տէվլէթտէ ,, տէյի մէզարըմ է-
 ճէլէ տէլլալ օլուֆ , պու հագ մատտէյի
 ալէմէ խապէր վէրսին . ապիլէ ալիմէ
 մէշգ էթսին : Սատըգ ըիճալ հէր կէճէ
 փատիշահընըն գուլաղընա օգուսուռն : Վէ
 պէնիմ հաստէլէրիմ սէնին սայէնտէ ույ-
 ուշուֆ , տերին ույգույա տալաճագլա-
 ըրնա եագըն , պու հագ տերսլէր գալ-
 պիմէ տահա զիյատէ թէսիր էթսին քի ,
 ճանըմ սէնին գուլաղընտա ըահաթ է-
 տէ պիլսին : Խայր , տէվլէթէ նաիլ օլ-
 մագտան իւմիտիմի քէսմէմ : Ալլահ վար
 ... անամ , սէվին : Ա՛ թապիաթ , թէ-
 շէքիւր էյլէ , ալլահ հէր շէյէ գատըր

տորը . . . . վէ ալլահ ինսանըն տօսթու
տուր (†) : Ալլահըն ինսանա օլան մու-
հապպէթի՝ Կճէլին Կօլիւմիւ տիւր , իւ-
միտսիզլիյին իլաճը տոր , վէ Կպէտի սու-
րուր իլահիլէրինին սէպէպի տիր :

Իշթէ աչքըմ սօն համլէսին իճրա Էթ-
տի . Էմէյինի Թէսէլլայլա Թէքմիլ Էթ-
տի . պուլայ քի Թէսէլլա՝ պէնիմ պու
պէյթլէրիմտէն , օգույանլարըն գալպինէ
Թէսիր Էտէ : Խօջճա՝ գալ ազիզ Կէճէ ,
խօջճա՝ գալ : Արթըգ սէնին , գարանլըգ
Կէօլկէնտէ տէյիլիմ . պիր Էպէտի կիւն
պաչլատը . ճանըմը սէվինճ ալտը : Պիր
ճիւզլի մէշագգաթտէն նիճէ շիքեայէթ
Էտէյիմ քի , հիչտէն տօլմուշ իքէն , շէք-
տիյիմ մէշագգաթըն Էճրի՝ Կպէտի տէվ-
լէթ իլէ Էօտէնէճէք : Ա՛ ճանըմ , պիր
ազ տահա վագթիմ վար իքէն , Կճէլի
տիւշիւնիւփ , Էօմրիւն շէշիսինի տահա
ալլըմ : Տիւնեատէ րահաթ Էաչլըփ ,
րահաթ Էօլմէնին Էօլու պու տուր : Իւ-
միտ՝ սէվինճիմի պէսլէսին . Փազիլէթ .
իլմիմ օլսուն . պէն իւճրէթիմի՝ կէօք Էիւ-
զիւնտէ շու փարըլտայան Էըլտըզլարը՝
պաչընըն Թաճընտան տէօքէն՝ ճէօմէրտ
ալլահտան պէքլէրիմ :

Սէն տէ Էօրէնցիոս , ույան . շու Կէճէ
վագթիտէ , սէվտիյին Փիլանտրոս սէնի
չաղըրըօր : Ինսան Էվլատը ճէննէթ իլէ
տէրունէն գօնուչմազա միւնասիպ՝ իշթէ
պու սահաթ տոր . հաղգըն նուրու գալպ-

Երէ Թէսիր էտէճէք սաաթ՝ պու սաաթ տըր : Ույան իմսի ույան քի, տաիմա ույանըգ գալասըն : Ալէմ ույգույա տալըն ճա, վէ շու փարլայան երլտըզլար մում կիպի սէօնիւնճէ, վէ վնգթի զէման՝ զօրլու Սամօն կիպի, զաղապը արասընտա տիւնեա տիրէքլէրինի տէվիւրիփ, երգընթըսը ալթընտա քէնտի կէօմիւլիւն ճէ, վէ տիւնեանըն պօշ գալան եէրինի՝ պիր էպէտի կէճէ պասընճա, սէն եինէ ույանըգ գալասըն :

Հ Ա Շ Ի Յ Ե Ե

(*) Սէն քիմ օտուղունու պիլլըմիսին : Պիր էօլմէզ ճանըն գըլմէթիանէ տիր պիլլըմիսին : Վէճէնին շու եանն նուրարընա պագ . շու սիւրիւ սիւրիւ քիւրէլէրի տիւնեալարը կէօրլըմիւսիւն . կէօյիւն շու սալթանաթընա պագարմըրն : Պու կէօրտիւլիւն երլտըզլար՝ տուհա պիւլէրճէ երլտըզլար գաթ, հէփսինի պէրապէր ճանըլա թարթ, եինէ ճան աղըր կէլըր . եալընըզ պիր ճան՝ պու փարլայան ճանսըզ շէյլէրին հէփսինտէն գըլմէթլի տիր :

(Բ) Լօրենցիոս, տին նէ տիր, պիլլըմիսին : ագըն իսպաթը տըր : Սէնին ագընա քիպրինէ նիսպէթ՝ սէն պու տիւնեատէ էն գըսա ագըլը ատամտան աշաղա սըն : Պէն պու իսպաթլարըլա, սանա ագըլըզ տէմէյէ մէճպուր օլոյօրսամ, գապահաթիմ վար մը . պէն սանտ եագընայաճագ շագըրտըլը ապա աղզըմտան չըգարմամ : Իլսհի . սէնին գալպինէ եա հիճապ, եա գօրգու թէսիր էթմէյէճէքմի : Տահա պիր մուրտար պէօճէք կիպի չամուրտա տօլանըր տուրմուրմուսուն : Իշթէ պէն՝ սէնի մուհաֆազա էտէն մէլէք կիպի գանատլանըփ, սէնի եէրտէն սյըրարմ, երլտըզլարըն օրոտուսունա չըգարսըմ . մէլէք կիպի սէնի էն իրի երլտըզլարըն ա .

բուսնաս կեզտիրտիմ, իբի եանրմը սրա սրա երւ
տըղար. պուր.տար այաղն ալընտա, սէնի էպէտի
ալլանըն սարայընը կեզտիրտիմ, թախթընա եազընա
տէք կեթիւրտիմ: Սէն տահա օ սէֆա տէտիլն զէ
հիրտէն վաղ կէճմէղմիսին . օ սէֆա տէտիլն պիր դայ
նար քէօմիւք տիւր, գայնամատան տուրտուգլայն,
տիպինտէ պիր աճը էօտ դալըր: Սօնու կէլէն սէ
ֆա՝ պիր էօլմէղ զաթէ լալըգ շէյ տէյիլ տիր: Տօղարքէն
էօլէն սէֆայը՝ սէֆա տէնմէղ: Պիր տէնտէ կէլիփ
կէչիփ, գալլատէ հիճապ նէտամէթ սրադան սէֆայէ
սէֆա տէնմէղ: Սէն շէրէֆի պու գատար սէվէյօքէն,
օ սօֆու տէտիլն ասամարը խրրիսալայարագ, հաթթա
քէնտի նէֆտիի խրրիսալայարագ, էպէտի շէրէֆիտէ
տահա պէօլը գատու էսէրմիսին:

(Գ) Պու րէճա՝ գապուչ օլունոյաճագ րէճա տէյիլ
ասնըրմ. լաքին հայ ինտան դըմընըն համադաթի հայ.
պու պիր րէճա տըր քի, քիշլոյէ հիւ պիր շէյ թէսիր էթ
մէյինձէ: Ինտան ինտանա պու րէճայը էտէր: Սանա
եէնիսէն իսպաթար կէթիլոմէյէ՝ տահա, հարարէթ.
լէնէյիմի: Ֆիլանարոտ էօլուքտէն սօնղա, սանա
էթտիլն նասիհաթլէրի թօնթտուրմողա, պէն վարա
լըմ սանա եէնի մատտէլէրմի արայըմ:

(Դ) Պէն արթըգ մէտհլէրիմի քէսէր, սուս օլուրում:
Պէօլը կէվէք մէտհլէրէ սէն կիւճէնմէղմիսին, ա՝ քէ
րիմ ալլահ, սէն հէմ ալլահ սըն, հէմ ինտան սըն, հէմ
ինտան իչին ալլահ սըն: Ինտանըն տիւշուհի իսպատէթ
էտէճէլի՝ անճագ սէն սին: Սէն փէտէրինին գուճաղըն
տան էնիփ, կէօլէրին կէօյի.նիւ՝ Էէր իլէ ուղաշարը
տըն: Ճան շէքիշէրէք պի կիւնահ ճանընը թէպիմ էթ
տին: Էճէլն հիւքիւմ աստընը՝ հազընըն աղաճընա վու
րուփ դըրտըն: Էճէլ ինտան գըրտիմ տիւ կէչիլըն իքէն,
սէն շէքիփ աղզընտան ալըն: Ճէննէթ գափուլարընը
քէնտի տիւշմէնլէրիտէ աշտըն, վէ էղիլէթտէ օլան իւճ
տաշարընը՝ պու թիւքէնմէղ պօրճա պէտէլ օլան իւճ
րէթլէրին ալմաղա կէօնտէրտին: Ինտանըն գապահաթի
օլգատար պիւլիւք քի, էօտէմէսի միւմքին տէյիլ իքէն,
սէն՝ իւմիտ քէսիքիլիտի եասագ էպիփ, իւմիտիղլէյ
տահա պիւլիւք գապահաթ՝ սայայօրտուն, վէ սէվինձի
պօրճ գօյօրտուն: Հասըլը քէլամ օ վասֆ օլունմաղ մու
հասպէթինտէն, պէնի Ստէմ արտայնտա օլմագտան
խօշանըրըն: Պու նէլլսան տըր, ճէննէթտէն մի էնիլը:

ինսան էվլաորնա, կիւնասքեար ինսանա, պէջլէ շէյ
 սէջլէնմիշ մի տիր: Պու սէնին մուհապպէթինէ նիս-
 պէթէն՝ տիւնեանրն հիքմէթլէրի հիքմէթ մի տիր: Պու
 մուհապպէթ՝ էճէլին էօլուսիւ տիւր, իւմիտսիղլէյին
 իլաճը տըր, վէ էպէտիլլէթտէ շաղլըգ իլահիլէրինին սէ-
 պէպի տիր: Պու սէօզլէր մէլաիքէնին ահէնքլի մագա-
 մընտան թաթլը տըր. քիշինին գալպինէ տէվա օլուր,
 վէ կէճէնին գարանլըղը կիպի գարա տիւշէնճէլէրէ
 տալմըշ պիլէ օլա, էինէ սէվինտիրիւր շաղ էտէր. թէք-
 միլ մութլուլուղուն՝ պիղէ վիշինճէ շէշիսին ալաըրըր,
 վէ ճանըմըղ թէնսէն այրըմատան, պիղի մութլուլուղա
 նաիլ էտէր:

ԿԷՃԷԻԿԻՐԻՆ ՍՕՆՈՒ:

ՄԼՏՇԼԻՐ ԿԻՒՆԻՒ

Գ Ա Ս Ի Տ Ի :

Գ Ի Ր Ի Ն Ճ Ի Ֆ Ա Ս Լ

Ի վեր՝ պիւրիւքերին պախթընը, Փաթիշէրին շանընը մէտհ էթտիլի եհրտէ, տէվէթլերին թալիհի, վէ ինսան գուտրէթինին օ սալթանաթ ինվանլարընը օգուտուղու եհրտէ, պէն վագըթլարըն ախրընատէք վարդի, ինսան էվլատընը կէօղիւ հօնիւնէ, կէլէճէք զամնտա օլաճագ՝ տահա աճաիպ Փասըլլար աջլի, պիղիմ ճէնք մէյտանլարընտան գօրգունճ սէյրանլար կէօթէրէյիմ: Միլէթլերի ճէմ էթտիրէճէք պօրունուն հիքմէթլի սէսինի գուլադլարընա էօթտիրէյիմ: Ճան չէքիշէն թապիաթին սօն ինիլթիլերինի իշիթտիրէյիմ. տիւնեանըն գարդաշալղընը, եհրին կէօյիւն երգըլտըղընը կէօթէրէյիմ: Էճէլին հիւքիւմ ասասը գըրըլտըղըն կէօրսիւնլեր. էօլիւլերի տիշարը աթմագ իչին, մէզար տիպլերինին չալգանտըղըն կէօրսիւնլեր. էպէտի հաքիմ կէ-

լիփ , ճիւմլէսինսին շերիաթինի Փասլ ,
վէ էպէտի գըսմէթլէրինի հիւքմ էթ-
տիյին իշիթսինլէր :

Գօրգո՛ւյլա սէվինճ արասընտա մոււալ-
լագ տուրուփ , ճէսարէթիմէ պագար ,
պու թէտպիրի պէն մի գուրտում տէյի ,
քէնտիմ քէնտիմէ թիթիրէյերէք սօ-
րարըմ : Չիրա կիւնտիւզիւն կիւնէշի ,
կէճէնին եըլտըզարը , հէր նէ քի կէօր-
միւշ իսէ , պէնիմ պու թէտպիրիմտէն
չօք աշաղա տըր : Պէն պու թէտպիրի
գուրալտան պէրի , ինկիլթէրրանըն թա/ւ-
թընտա գուտրէթինտէ՝ նէ պիւյիւքլիւք
կէօրիւյօրում , նէ սալթանաթ . պէնիմ
թէրթիպ էթտիյիմ պէյթլէր՝ պու օլ-
տուղում տիւնեայա սըղար շէյ տէյիլ :
Տա՛րի քեաինաթտէ տաղընըգ տիւնեա-
լար , էթրաֆըմը սիլ գուշատըն . վէ սիլ
մէլէքլէր , զաթընըլ ըիւթպէնիլ հէր
նասըլ ըսա , օլտուղունուլ մէքեան հէր
նէ գատար ուղալ ըսա , կէլին , պէն կի-
պի պիր աճիլ ինսանա եարտըմ էտին :
Մէտհինի օգույաճաղըմ՝ էպէտի էֆէն-
տինիզին իզզէթի տիր :

Ե՛յ զաթլէրին սահիպ մուլթլագը ,
մէլէքլէրին գափանըրի սէճտէ էթտիյի
թանղըր . սէնին մուրատընըն պիր իշա-
րէթի իլէ , շու կէօրիւփ հայրան օլտու-
ղումուլ շէյլէր , շու կէօք եիւզիւնտէ ը-
շըլտայան տիւնեալար , կէճէ գարանըլ-
ղընտան , հիչլէր կիրտապընտան սիւրիւյ-

լէ տիշարը ուղըայրժի, պօշ եհրլէրէ տի-
զիւմիշէր իսէ, օ գուտրէթինին էսերի-
նի պանա տա տույուր. հասսէլէրիմին
չալգանթըսընը, ճանըմըն գարանլըղը-
նը տէֆ էյլէ. ճանըմա իլհամ, իգտամը
մա եարտըմ, վէ զի հնիմէ պիր գուլվէթ
վէր քի, սէօյլէյէճէյիմ մատտէնին պիւ-
իւքիւիւնէ ույղուն օլսուն:

Մտամ, կէօղիւնիւ գալտըր, ճիհանըն
կիւզէլլէինի սէյր էյլէ: Շու եհր եիւ-
զիւնէ պագ. օվալարընըն շնլէյինէ պագ.
էվվէլ պահարըն չիմէն իլէ չիէյիլէ տէօ-
շէտլի հալըյա պագ. կիւզ այլարըն տօ-
նաթտըղը պիշքին մահտուլարընա պագ:
Տէրեալէրին ինիլթիսինի տինլէ. լիման-
լըգտա գըմըլտանմայան կէմիլէրի՝ սիւ-
րիւքիլէյիփ եիւրիւտէն տաղ կիպի տալ-
ղալարընա պագ: Տաղլարըն թէփէլէ-
րինտէ էֆլաքէ սէր չէքմիշ օրմանլարա
պագ. տէվլէթլէրէ սինօր քէսիփ, իզ-
լիմլէրի այրբան՝ սէլ կիպի ագար չայլա-
րա պագ. տէվլէթլէրին խազինէսի՝ ալ-
թուն կիւմիւշ մատէնի՝ չուգուր տէրէ-
լէրէ պագ. էթրաֆընա կէօլկէ սալմըլ՝
հէյպէթլի թէփէլէրէ պագ: Շու ազիմ
շէհիրլէրի, եհր կէօթիւրմէզ օրժուլար
ապէրինէ, սայըյա կէլմէզ տօնանմա սէ-
ֆինէլէրինէ պագ. վէ Նւլպիյօն՝ պօղազ
լարընտա եաթըրի էվրօփայա հիւքիմ է-

տէն՝ ազիմ՝ տօնանմայր կէօր: Էյեր պիւ-
թիւն տիւնեայր կէօրմէյէ կէօղիւնիւն
նազարը եէթիշմէզսէ, սալթ Ինկիլթէր-
րա ատասընտա՝ տիւնեանըն մուխթասար
ըհամինի կէօր:

( )նտան սօնդրա կէօղիւնիւ կէօյլէրին
հիքմէթլէրինէ գալտըր, կիւն տօղուտուն-
տան կիւն պաթըսընա պագ: Օ կէօք
գուպպէնին չէվըհսինի՝ կէօղլէր կիւճ
իւլէ կէօրէ պիլիը. Փըրթընալար՝ խըշ-
մընը իճրա էտէճէք, վէ թանդըր՝ զա-
զապընը կէօսթէրէճէք՝ թիւքէնմէզ օ-
վալար: Գութպու փարլատան մէշ՝ալէ-
լէրէ պագ, հեր պիլի մէվսիմլէրէ եօլ
կէօսթէրիփ, սէնէլէրի տէվը էտեր.
տիւնեա գուրուլալտան պերի՝ պէօյլէ ը-
շլտայրփ, նուրլարը գաթ՝ա թէնդիլ օլ-
մուշ տէյիլ: Տէվիլէրինին պիթիփ պաշ-
լատըղընա պագ. տէվը էթտիլէրի տաի-
րէ՝ նէ թիւքէնմէզ մէնգիլ տիր: Պու
պինլէրճէ երլտըղլարըն պիլի պիլի իւս-
թիւնէ տօլանըրի կէզտիյի՝ նէ էօլչիւսիւզ
եէրլէր տիր: Պու պինալարըն պիւյիւք-
լիյիւնէ, թէմէլլէրինին մէթանէթինէ
պագըրի հայրան օլմաճ մը սըն: Պունլար
էպէտի եաշամաղա լայրգ շէյլէրէ պէն-
զէմէզ մի: Հայ հայ. օյուսա հէփ մահվ
օլաճագ, հէփ պիշքին թօխում տանէլէ-
րի կիպի տէգթիւլէճէք. շէօյլէ քի տիւն-
եանըն օլտուղու մէքեանը, կէօք գուպ-
պէնին գապլատըղը եէրի, արայրփ պու-

լամայաճազլար : Նէ կեօյլերտէ պու երլէ
տըզ սիւրիւսիւնիւն պիր իզի գալաճագ,
նէ եերտէ Սթուար : սոյունուն հիւքմ
էթտիյի եերլերին պիր էսերի : Վագըթ-
լար հիչ օլաճագ . պիւթիւն տիւնեա սի-
լինիփ , եերինտէ պիր զերրէ պիւլէ գալ-
մայաճագ :

Կէլէճէք վագթին պիր տէվրինտէ,
վագթի՝ թէզ մի կէճ մի , գատէր տէֆ-
թերինտէ սըր տըր . պէլքի թօփրազըն
եիւզ պին տէֆ՝ա տաճա մաճսուլու ա-
լընտըգտան սօնդրա , պէլքի տիւնեա ֆա-
սըլլարը պին տիւրլիւյէ տաճա թէպտիլ
օլտուգտան սօնդրա , էքի տէվլէթլերին
երգընթըսընտան եէնիլեր զուհր էտիփ ,
սաիր Պուրպօնլար ² , վէ էյեր ինսանլար
լայրդ օլուրսա , սաիր Աննալար ³ կէլիփ ,
սաիր մէմլէքէթլերտէ հիւքիումէթ էթ-
տիքտէն սօնդրա , ազըն ինսան գըսմը՝
իքի պին երլ մուգատտէմ օլան թարիգ-
տէ չալգանըփ , պիր պիրլերինի եէտիք-
լերի կիպի , շիմտիքի ինսանլար տա տիւն-
եանըն եըգըլաճազընը , կիւնէշին սէօնէ-
ճէլինի , խաթըրլարընա կէթիումտիքլէ-
րի անտէ , օլ մուսիպէթլի կիւն կէլէ-
ճէք տիր . . . ույանըն տիւնեալար , ույ-
անըն . միլէթլեր սաճիպլերի , իշտին
տէ թիթիրէյին . . .

1 Ինկիլթերրա գրալընըն սոյ ատը տըր :

2 Պուրպօն ֆրանչա գրալընըն սոյ ատը տըր :

3 Աննա՝ օ վագթին ինկիլթ գրալընատը տըր :

Պիր գալըն պուլուտ գալգրփ կիննէ-
 չի գափար, տիննեանըն մէմէքէթլէ-
 րինի պիր զաֆիլ կէճէ պասար: Բիւզ-
 կեարլար գալգրփ, օրմանլարը երգար
 տար տաղըն էտեր. օ մէթին տաղլար
 գըմըլտանըփ, թէփէլէրինտէքի սերվի-
 լեր կիպի, հավատա սալլանմաղա պաշ-
 լար. տերէլեր եարըլըփ, կիրտապլար ա-
 չըլըր. տէնիզ՝ թա տիպինտէն չալգա-
 նըր, տալղալարը՝ ինէյերէք աթըլըփ,
 էօնիննէ սէտտ օլան գըլըլարը պասար:
 Այըն պէյազ չէհրէսինի՝ գանլը լէքէ-
 լեր էօրթիւփ գըղարտըր. կիննէչին նու-
 րանի քիւրէսի՝ գարանլըղա պաթար:
 կէօք տուրմայըփ տերինտէն կիւրիւտէր,
 կիւրիւթիւսիւ տիննեանըն պիր ուճուն-
 տան պիր ուճունա թէքէրլէնիւր կիտեր:

Պիր տէ գազա պօրուսու՝ եարըսը
 պուլուտ իչինտէ, եարըսը աչըգտա գօր-
 գունճ սէտասըն էօթտիւրմէյէ պաշլար.
 կիւրիւթիւսիւ եէր ալթընա իչլէյիփ,
 տիննեանըն թէմէլլէրին սարսաճազ...
 գօրգուլարընտան՝ սաղլար էօլիւփ, էօ-
 լիւլեր տիրիլէճէք: Թապիաթի գօրգու-
 տաճազ՝ էօյլէ պիր հէյպէթլի սէս իշի-
 տիւմիշ տէյիլ տիր: Աէյթան հավալար-
 տա տուրուփ, եարատան ըլան ճէնքլէշ-
 տիյի զաման,¹ նէ չալընան պօրուլարըն

¹ Միլթօն շաիրին զոյո օլտի ճէնէի ֆասընտան
 պահս էտեր:

սէտասը, նէ շէյթանլարըն պաշընա չա-
թըրտայան երլտըրըմլարըն շամաթասը,
նէ ճէհնէմէ տէօքիւլլըրքէն օ զօրպա
ասքերին չըղըրշմասը, էօյլէ գօրգունճ
տէյիլիտի:

Մէլէքլէր օ գօրգոյլա տէօքիւլտիւ-
լէր իսէ, թօփրագ էվլատլարը նիճէ է-
մին օլուփ թիթիրէմէյէճէքլէր: Ֆազի-
լէթ տէտիքլէրի՝ թէմպէլլի իլէ օլմազ,
ղայրէթ իլէ սաթըն ալընըր: Ֆազիլէ-
թի էտինիփ սագլամաղա՝ զահմէթ մէ-
շագգաթ չէքմէլի, զայրէթի էլտէն գօ-
մամալը: Մէզարըն պերիսինտէ՝ կիւ-
նահսըզ վէ րահաթ տէվլէթ օլամազ.
գազալար պիր պիրինի գօվալար: Տիւն-
էատէ պիգիմ արայաճաղըմըզ՝ պարըջգ-
լըղըն րահաթ սէֆասը տէյիլ, իլա ճէնք
իչինտէ զազանըն րահաթսըզ սէֆասընը
արամալըյըզ:

Վիշի մուգատտէրինէ ըիգա վէրսէ,
թապիաթի տաիրէսինի թէճաուզ էթ-
մէսէ, զէվգ սէֆա՝ քէնտլի պաշտան չը-
գարաճաղը զաման, վէ կիւզէլլիք՝ էիւ-
զիւնէ կիւլտիւյիլ զաման, վէ մուրտար
թամա՝ գուտրէթի նուֆուզու թաթլը
կէօսթերտլի զաման, քիշի պու կէլէ-
ճէք վագթի տիւշիւնսէ, վէ օ գօրգունճ
կիւնիւն ճէյպէթլի թէթիւմնաթինի կէօ.
զիւ էօնիւնէ կէթիըսէ, իշթէ պօրուճուն
սէսի գուլաղըմա կէլլիօր, իշթէ էօլիւլէր
մէզարլարըն տիպինտէն թիթրէյերէք չը-

գայօր տէյի, խայալինտէ գուրսա, գալլի
 նէ էօյլէ տերին թէսիր հտէրտի քի, տիւն
 եատէնիյեէթինի պօղտուրաճագ շէյ պու
 լունմազ ըտը. վէ ճէննէթ ճանլարընա
 րէֆագաթ էթտիմ գըլաս հտիփ, տիւն
 եայէ իբրահէն պագարտը: էօյլէ ա
 տամա էճէլ նաֆիլէ գօրգու վէրիբ, էօյ
 լէ ատամ՝ եէնէճէյինի սահիճ պիլիփ,
 էճէլէ քէնտի մէյտան օգուր, վէ կէօրէ
 ճէյի սէֆանըն իւմիտինի՝ չէքտիյի պէլա
 լէրտէն պահս հտէր:

Պու գըլամէթ կիւնիւնիւ պու գատար
 գօրգուլու հտէն՝ կիւնաս տըր: Սէն կիւ
 նահտան սագըն տա, պէն օ հօրֆիլի
 կիւնիւ սանա թարիֆ էթտիյիմտէ գօր
 գու տույմագըն:

Ելլան պիզէ զարար վէրէճէք օլտուգ
 ճա, հեր կիւզէլլիյի գօրգունճ կէօրիւ
 նիւր. պիր սըգ չիմէնէ պիլէ եագլաշմա
 զա գօրգարըզ. լաքին տիշէրի տէօքիւ
 լիփ զարար վէրէճէք շէյի գալմայընճա,
 կէօզիւմիւզէ կիւզէլ կէօրիւնիւր. կէօ
 զիւնիւն շէրէմէթինէ հայրան օլուրուզ,
 տերիսինին տիւզլիյիւնէ ալաճասընա,
 փուլլարընըն մինէ կիպի փարլամասընա
 պէյէնիրիզ. պաշընը տիքէր, գույրու
 զունու գանդալլար, վէլհասըլ էվվէլքի
 գօրգտուղումուզ շէյլէրինէ՝ սօնղրա խօշ
 լանըրըզ, իբրահէն էթտիյիմիզ շէյլէրինի
 սէվմէյի պաշարըզ:

Ելէլ իմտի կէլ, ա պէսիմ նէշամ, սէ

նին մերագի մշտեպին գասավէթի սե-
վեր, գորգունճ շէյլթտէն խօշանըր.
սէն էքսերիյեա մեզարլար արասընտա,
գարանլըգ եերլերսէ, սերսերի կեզեր-
սին: Կէլ օ գորգուլու սաաթի պանա
րէամ էյլէ. գորգուլու իւմիտսիզլիյին
օ սօն տերէճէսինի, տիւնեա գուրուլա-
լը կէօրիւլմէտիք՝ օ էօրֆլու տէմի սէն
թարիֆ էյլէ. օ կիւն տիւնեա եիւզիւն-
տէ նէ թէպտիլաթ օլաճագ, ինսանըն
գալպինի նէ զարիպ հալլեր չալգայա-
ճագ, անղլաթ պագայըմ անղլաթ:

ՄՆ. տիւնեա նանըլ թէպտիլ օլտու.
չօգ աճլլաճագ շէյ տիր: Պիր զաման
քէնտի միհվերինէ եաթմըշ, ազիմ վա-
գար ըլա տէվրինի տօլանըփ տուրուր-
տու: Սայըսըզ երլտըզար էթրաֆընտա
տէօնիւփ, ալայ կէօսթերիլլերտի. քի-
մի սէնէ մէվսիմլերինին հիւքմիւնիւ իճ-
րա էթտիրիր, էվվէլ պահարըն վէ կիւզ
այլարըն պիրի պիրի արտը սըրա թաթ-
լը թէպտիլաթինի կէթիրիր, քիմի տէ-
րեա էնկինլերինտէ սէֆինէլերին կեզ-
տիրիր. պիրի տերեալերին սուլունու
կեահ գալտըրըփ կեահ էնտիրմէյէ թայ-
եին. օպիրի շաֆգըլլա տիւնեայէ ըլըգ
վերիփ, տիւնեանըն իքի եիւզիւնէ նէվ-
պէթ իլէ նուրունու կէզտիրմէյէ մէմուր:
Թանղըրըն պէօյլէ նազարընտա օլան
տիւնեա, էարատանըն պու գատար րահ-
մէթ եաղտըրտըղը եեր, զէվգ սէֆա

մէքեանը , շիմտի եիւզտէն տիւշմիւշ ,
 գարանլըգլարա պաթմըշ , իւմիտսիզ մու-
 սիպէթէ տիւշար օլմուշ : Բշըգ վէրէ-
 ճէք պիր կիւնէշի եօգ , հալատա ու-
 չուշան երտըրըմլարըն փարըլթըսընտան
 զայրի ըշըգ կէօրմէյօր . տաղլարը տէվ-
 րիւմիշ , էն մէշհուր չայլարընա վարընճա
 գուրումուշ . պիւթիւն եիւզիւ պօզուլ-
 մուշ գարըշ մուրուշ պիր երգընթը , հիշ
 պիր շէյէ պէնգէմէյ՝ վիրանէ օլմուշ :
 Թանղըրընըն թախթը ալթընտա՝ գօր-
 գուսուզ օլաճագ հիշ պիր շէյ եօգ :

Եւ տիւնեա էյ . իշթէ սէնին սօն գըս-
 մէթին : Սանա հիւքմ էտէն կիւնահ-
 քեար սահիպինէ՝ օ զաման նէ՝ թէսէլ-
 լան վար էտէճէք , օ հալինտէ՝ սըղընա-
 ճագ պիր էմին եէրին վա՛ր մը կէօսթէ-
 րէճէք : Օ ատամ , օ սէնին փատիշահ-
 ըգլարընա ֆօտուլլանան ատամ , հատ-
 տինի պիլիփ , քիպրի նէրէլէրէ էնէճէք
 տիր : Եէրլէրտէ սիւրթիւնէն պէօճէք-
 տէն քէնտիյի ֆարգ էտէն՝ ալա էնտա-
 մընա , վագարը թավընա , լանթ օ-
 գույաճագ տըր : Եէրին գուրտու տա
 քէնտի էմնալի օլտուղունու , օ տա քէն-
 տի եափըլտըղը չամուրտան եափըլմըշ
 օլտուղունու , շիմտի անղլար : Թիթի-
 րէյէն եիւրէյի նէ գօրգուլար շէքէճէք :
 էյ գատըր ալլահ , էլինին էմէյինի նի-
 չին պէօյլէ եիւզտէն պրագըյօրսուն : Սէն
 ա պէնիմ գուրթարըճըմ , սէն քի սաաթ

սաաթ ճան չէքիշիփ, էճէլ աղըըլարը՝ սէնին օլ թիթիրէյէն տամարլարընըն հէփիսինէ իշէտի, սանճըլարը սըզըլարը հէր հասսէնէ մըխ կիպի սանչտը . զալմ էճէլ՝ սէնի գարանլըզ մէմլէքէթլէրինէ պիլէ կէօթիւրտիւ . վէ էճէլէ միւպթէլա ինսանըն չէքտիյի՝ նէ մուսիպէթլի սըրը օլտուղուն անղլատըն . պէնիմ օ տար սաաթիմտէ՝ պէնի սէն հըֆզ էլլէ :

Փատիշահընա խըյանէթ էթմիշ պիր սէֆիլ՝ զագապընտան գօրգօր, փատիշահըն հուզուրունա չըգամայաճաղընը ագլը քէսէր, գօրգուսունտան՝ եիւրէյի տուրմա գաչ տէյի էօյիւթ վէրիր . վաթանընը թէրք էտիփ, տիյարի ախէրտէ վարըփ սէլամէթին արայաճագ ամմա, փատիշահ Ֆէրմանը էօնիւնիւ քէստիրմիշ, շէտիտ էմիրլէր լիմանլարը գափամըշ . լա իլաճ վաթանընտա հապս օլուր գալըր . վէ օ սէլամէթինի ումտուզու լիման քէնտիյի ճէլլատ էլինէ վէրիր :

Եւջլէ տէ օ կիւնտէ, ինսանլար՝ մէշրիգտէն մաղըիպէ, զիւհուրտէն գութուպէ սէյիրտիփ, ալլահըն զագապընտան գուրթուլաճագ էէր արայաճագլար : Աթէշէր՝ պիզի էօրթիւն . տէրեալէր՝ պիզի եուլթուն, տաղլար գայալար՝ պիզի տիպինիգտէ սագլայըն տէյի հայգըրաճագլար : Լաքին կիւնահէքարլարը տէնիզլէր տիշարը աթըփ, մուգատտէրլէրինէ կէօնտէրէճէք . տաղլար

տա սագլարսա, հապսէտիփ, ազապ վագ-
թի իչին սագլայաճագ:

Կէլ իմտի ա թամա, օլան պիւլիւբ-
լիւբէրինի մէյտանա տէօք: Ա՛ զէնկին-
լիք, հինտիսթանըն մալինի էօնիւմէ տէօք:
Նագըլ կիպի տօնանմըշ ասմալար պաղը,
կէլ շերպէթինին թաթլըլըղընը մէտհ
էյլէ: Չէհրէ կիւզէլլէյի, կէլ օլան շիրին-
լիյինի կէօսթէր: Հայ հայ, էպէտի էյ-
լիքէր արզուսու խաթըրմա կէտիքճէ,
վէ ճանըմաչք ըլա թութուշուփ, հագ-
ըէթի էլլէպին եանար արապասը կիպի,
կէօյլէրէ տօղըու չըգտըգճա, հէփիսին-
տէն իպա էտէրիմ: Եճէլ գօրգուսու-
նու կիւլիւմսէյերէք կէօրմէք, թէնիմ
չիւրիւսիւն տէյի ահ էթմէք, թէնի խա-
րապա եիւզ թութտուղունա սէվինմէք,
մէզարըն եագլաշտըղընա խօշլանմագ,
էյ ազիզ տին, պունլար հէփ սէնիլլէ օ-
լուր. տիւնեա եիւզիւնտէ հէփ սէն սին,
գուսուրու հիչ տիր. վէ պէն պու տիւն-
եատէ՝ ճանըմլա ալլահըմտան զայրի շէյ
կէօրէմէյօրում:

Ի՛ ճանըմ, շու ճանսըզ մախլուգլա-
րըն իթաաթ էթտիյի թանղըրլա՝ սէն տէ
տուրմայրփ սէճտէ գըլ: Օնլար թանղ-
ըրընըն թայեին էթտիյի նիզամտա կիթ-
սէլէր տէ, նիզամտան չըգսալար տա,
եինէ օ թանղըրընըն էմրինի իճրա էտէր-
լէր: Աթէչէր՝ եագըճըլըղըն թէխիթ
էթմիշ իսէ, սուլար՝ փէքիշմիշ տուրմուշ

ուսա, թանդընըն հմրի իլէ տիր: Գան-
լարա սուսամը՝ տերեա ճանավարլարը,
թանդընըն մուրատընըն պիր իշարէթի
իլէ զապթ օլուր, վէ եապանի թապիա-
թինի թէպտիլ էտիփ, ինսանա տօսթ
օլուր: Սէն ա՛ Սգիզ, ատա պալըղըն գար-
նընտա, կէճէ գարանլըղը կիպի գօր-
գունճ եէրտէ, տիշ տէնիզին տալըպա-
րը՝ պաշընտան եուգարը կիւրիւտէյիփ
չալգանտըղը եէրտէ, սէն իւչ կիւն կէօ-
միւրիւ գալտըղընա՝ շէհատէթ էտէրիմ:

Կէօք կիւրլէր, շիմշէք չագար, գայ
չըգմը՝ տէնիզին եիւզիւնտէ ըիւզկեար-
լար ճէնքլէշիր, տաղ կիպի տալըպար
քէօփիւրմիւչ, հավայա չըգտըգճա հէն-
տէքլէր աչար, էճէլ սէյիրտիր, քէնտիյի
չաշըրմըլ կէմիճիլէրին էօնիւնէ չըգար:
Փագըրլար թիթիւրէյերէք կէշմիշ ամէլ-
լէրինի պիր քէրրէ կէօզլէրի էօնիւնէ կէ-
թիրրլէր, գօրգուլարընտան ղայրէթ-
լէրի քէսիւր, էլլէրի այագլարը պաղ-
լանըր, տիլլէրի թուլթուլուր, գանթի իւ-
միտ գալըրլար: Փըրթընայը հնտիրմէյէ
նէ աղլամանըն Փաիտէսի վար, նէ եալ-
վարմանըն: Կէմիյի մալ իլէ եիւքլէթմիշ-
լէր, ծնու տա գուտուրմուշ տէնիզէ վէ-
րիրլէր: Պարի պունոււնլա օլտուն՝ ճան-
լարըն գուրթարա պիլսէլէր իսայր, Փըր-
թընանըն տինէճէյի էօգ, կէմի պանթայ-
օր . . . . ղայրի չարէ էօգ . քէնտիւրին
գուրթարմագ իչին, Փագըր Փէյլամայկ-

րի թուծարլար տէնիզէ աթարլար : Փէյ
ղամպեր տիպէ չէօքեր , սուլար իւսթիւ
նիւ հօրթեր՝ կէչեր հօլմիւշչեր սըրասընա :

Աքին փէյղամպեր հօլմէտի . սահիւ
պի մէրհամէթ հթտի . գուտրէթլի էլինի
ուզատրի , գուլունու գուրթարտը : Էմր
հթտի , Փըրթընայը կնտիրտի . տալղա
լարա թհմպիհ հթտի , գուլունա պիր
րահաթ եաթագ պուլտուրուփ , հօրսէ
լեմէյերէք սագլաթտը . տերեա ճանա
վարլարընը զապթ հթտի . ճանավարլար
իքրամէն կերի չէքիլիփ , շիքեարը կհօր
միւշ իքէն , երրթըճը օլտուգլարըն ու
նութտուլար . պու եէնի կէլէն միւսա
ֆիրլերինէ՝ պիւա զարազ պագըփ , հթ
րաֆընտա օյնաշմաղա պաշլատըլար :

Իշթէ պիր հիքմէթ տահա . սահիպի
սէսինի տէնիզին տիպինէտէք իշիթտիր
տի . ա՛ գօճա ատա պալըղը , թանղըր սէ
նի չաղըրըյօր , իշիտի՛յօրմուսուն : Պէլի .
սուս օլուփ , սէսինէ գուլագ վերիր . սա
հիպինին էմրինի իշիթտիքլէյն , սէվին
ճինտէն աթըլըր , տալղալարըն արասըն
տա օյնաշըր , սուլարը Փըրթընա կիպի
չալգար . կէզտիյի եերտէ տէնիզին գու
մունու սույունա գաթըփ պուլանտըրըր .
տալղալարընը սալայըփ սալայըփ գըլըյա
չարփար :

Պիր տէ չէնէլերին այըրըփ պօղազըն
աչար քի , իչերիսի զէլզէլէ զօրունտան
փաթլամըշ կիրտապա պէնզէր . Փէյղամ

պէր իչերիյէ տողու պագրփ, էթրաֆը-
նա կէօզ կէզտիրբր, զալիմ տիշէրինին
գըլաղըսնտան գօրգար • Տէլէ իչերի կի-
րիր, օ ճանլը գալլիօն ուլա՝ տերեալերին
կեա՛հ եիւզիւնտէ, կեա՛հ տիպինտէ կէզ-
մէյէ պաշար :

Կարա եէլ Ֆըրթընասը կիւրիւտէ-
տիյի եերտէ, կեա՛հ տալըալարըն թէփէ-
սինէ չըգրփ, կեա՛հ Ֆըրթընանըն չալ-
գայամատըղը՝ տէնիզին տիպ սուլարընա
գօրգուսուզ կնիփ չըգմագ, պէնի Ատէմ
պէյնինտէ՝ եալընըզ պու Փէյզամպերէ
գըսմէթ օլմնւտուր : Տերեալերին տայ-
անտըղը տիպ թէմէլէրէ, տիպին կիր-
տապ գույուլարընա, եալընըզ օ կնմիչ :
Պու Փէյզամպեր՝ իսգանտիլին կնմէտիյի
եերլերտէ եաշատը, վէ էճէլին թէնճա
մէմլէքէթլերինտէ սաղ սէլիմ կէզտի :

Պու Տիքմէթտէ իքի կիւն իքի կէճէ
եաշայրփ, մերճան օրմանլարընտա, գում
օվալարընտա, քիմնէնին կէօրմէտիյի թէ-
փէլերտէ վարթալարտա կէզտի եաթտը :
Իւլիւնճիւ կիւնիւն շէֆագը՝ գըրըլարը
սէչտիրիփ, սուլարըն եիւզիւնիւ ըլլ-
տաթմաղա պաշայրնճա, տերեալերին
փատիշա՛հը՝ սուլուն եիւզիւնէ չըգրփ,
եարատանըն կմանէթ էթտիյի, օ նա-
զիք վէ մուպարէք միւսաֆիրի՝ ուսուլ
իլէ գարայէ թէսլիմ էթտի :

ՄԱՏՇԼԻՐ ԿԻՒՆԻՒ

ԻՔԻՆՃԻ ՖԱՍԼ:

Իշթէ պէնի Ատէմ շիմտի ույանըր . պինլերճէ սէնէտէն պերի եաթտըղը եաթադտան շիմտի գալգար . օն պին սէնէտէն պերի տալտըղը ույգուտան շիմտի այըլըր տա , պիր եէնի տիւնեա գըլըսընա տօղըու ուզանըր : Պէնիմ աշգըմ՝ քիմի չօպանլարը , քիմի փատիշահլարը մէտհ էտէնլերին աշգը կիպի տէյիլ : Իլլա քէնտի նէշաթինէ ույուփ , թիւքէնմէզ էպէտիլիյէ չըգար . սէօլէտիլիմ մատտէ՝ ալէմէ տաիր տիր , վէ օգուտուղում պէյթլէր՝ ինսան գըսմընա էլզէմ տիր :

Պօրու պիր տահա չալընըր : Պու տա՝ տիւնեատէ եաշայանլարըն ճիւմլէսի ճէմ օլմաղա խապեր տիր : Ալէմին ճէմ օլաճաղը օվայը աչըփ հազըրլայան շէտիտ գայլար գասըրղալար՝ էօնլերինէ կէլէն շէհիրլէրի օրմանլարը , տաղլարը թէփլէրի եըգըփ տէվիրիփ պիր տիւզ մէյտան աչարլար :

Իշթէ մէզարլար աչըլըփ , էմանէթլէրին տիշարը վէրիօր : Իշթէ թօփրագ

Ճանլանըրյօր . գուրու քէմիքլէր , տաղը
նըգ ազալար գըմըլտանըյօր , պիր պիրին
արայըփ , պուլուշուփ , պիր օլուփ , հօլ
մէզ թէնլէր օլույօր :

Բօմա ճումհուրու ալէմէ հիւքմ էթ .
տիյի եէրտէ , քէնտի՝ Պոմպէոսուն՝¹ հիւք
միւ ալթընտայըտը : Պոմպէոս կիպի տիւն .
եանըն սա հիպի ատամ , պիր կիւն զայպ
էթմէյլէ² քէնտի տէ զայպ օլուփ , ալէ
մէրուսվայ օլտու . պիր աճընաճագ հալէ
տիւշտիւ քի , տիւշմէնի պիլէ աճըտը :
Պիր խախն էլի իլէ գուրպան օլտու . պիր
գանճըգ գանլընըն գըլըճընը՝ գանլյլա
պօյատը , գանընը մուֆթա տէօքտիւ :
Պարի օ ճէսուր ճանընը ճէնք իչինտէ
վէրմիշ օլայտը : Օպիր հօլէնլէրին ինիլ
թիսի , ճէնք պօրուլարընըն սէտասը , պու
եիյիտին սօն նէֆէսի իլէ պէրապէր չու
գըփ , հօլիւսիւնէ պիր իքրամ օլայտը ,
խայր . հէմ իքրամնըգ , հէմ ինթիգամ
սըգ հօլտիւ կիթտի : Էթէ եանտա Չէ
զար՝ խասմինին պաշէյլա տիւնեանըն հիւ

1 Բօմա ճումհուրունուն գօնսօրսու :

2 Բօմա հիւքիւմէթինէ թալիպ օլան Չէզար պիր
թագրիպ րօմսլյը ճէլպ հափի , պիր միգաար աքէր
իլէ Բօմա իւթիւնէ կէլիքտէ , Պոմպէոսուն սա
քէրի իըյանէթէն եիւլ չէվրիփ , պօզըւն վէրբի :
Պոմպէոս ճանընը գուրթարմագ իչին , պիր կէմի
իլէ Մըսըրա գաչար . Մըսըր փատիշահը Պոլոմէոս պու
նու գարըլլամաղա իքի քիշի կէմտէրբի . վէ կէմտէն
սանտալա գօյուփ , գարայա կէթիւրիւրքէն , հօլ
տա թէփէլէրլէր :

քիւմէթինի քէնտիյէ հետիյէէ հտէն
գանլը էլէրէ՝ թիթսինէրէք պագտըղը
եէրտէ, պունուն պաշըղ կէօվտէսինի՝
եալը քէնարընտա տալլալարտէօյէրեա-
թըրտը : Օ պաշ ըլա օ կէօվտէ, հէր
նէ գատար տէնիզլէր աշըրը մէմլէքէթ-
լէրտէ օլսա, եինէ պիր եէրէ կէլէճէք :
Օլ ազիմ՝ իշարէթ վէրիտիքլէյն՝ կէրէք
հավատա, կէրէք տիւնեա եիւզիւնտէ,
տիրիլիփ գըմըլտանմազ՝ պիր զէրրէ պի-
լէ գալաճագ տէյիլ :

Եւազըն կիւզէլ կիւնիւնտէ պիր սիւ-
րիւ արը պիր պիրինէ պաղլը կիպի, հա-
վատա տիզիտէր եաթըր, պիր գօնա-
ճագ եէր պէյէնմէզ . լաքին պիր պագըր
գապ չալընսա, սէսինէ մաիլ օլուփ, թա-
գըմ՝ թագըմ էնէր, եագընտա պուլտու-
ղու աղաճըն տալինտէն աշաղա՝ պիր խօշ
ասըլըր տուրուր :

Եօյլէ տէ թէնլէր կէնճէլտիյի զաման,
ճանը պէլքի գուլթպէ եագըն տօլաշըր
տուրուրտու . պէլքի աթէլ կիպի եանան
երլտըզլարըն արասընտա շաշմըլ կէզէր-
տի . պէլքի թէնինին եաթտըղը եէրտէ
գարար էթմիշ տուրուրտու . եախօտ հէմ
գօրգու հէմ արգու չէքէրէք՝ էպէտի մէ-
քեանընըն էթրաֆընտա տօլաշըփ, գըս-
մէթինի պէքլէրտի . օ զաման թէնի իլէ
պիրլէշմէյէ պէքլէյէն ճան՝ կէլիփ էօլ-
մէզ օլմուշ թէնի իլէ, պիր տահա այ-
ըլմամագ իչին պիր օլուր : Եվլէլքի կի-

պի համրիւնսիւ ի թիրմէք գօրգուսու եօգ .
 Թէնսի արթըպ պիր ի փրանսրը հօմրըսիւզ
 շէյ տէյիւ . ճնտան սօնղրա վիւճուսու
 նու հպէտ-հէւապատ գըմըլտատաճազ ա
 զալարընը՝ ելլար իւզիւփ ի փրանտըրա
 մազ :

Պի այնսի պիր միմար՝ Ֆիքրինտէ գուր
 տուղու պինայը՝ մէշէ թէմէլէք , մէր-
 մէր տիրէքլէր իւզէրինէ օթուր թմատան ,
 տէմիր քինէտլէք իլէ , փիրինճ գուշագ-
 լար ըլա պաղլայըփ , սէնէլէրին շիտէ-
 թինէ գարը զօյաճազ՝ պիր մամուր պի-
 նա էթմէտէն , իպթիտա թէմէլսիզ պիր
 էյրէթի էօրնէյինսի եափաղը կիպի տիր :

Պու մուպարէք հաքի քէմէրին ալթը
 նէլէր կէօրէճէք . տէվլէթլէր գափու-
 սունտան , եախօտ օրտուլար իչինտէն չը-
 գան Ինկիլթէրրա ելիտլէրի՝ հէր նէ
 ըիւթպէտէ օլսալար , իլիմլէրի Փազի-
 լէթլէրի հէր նէ տերէճէտէ օլսա , վա-
 ըրփ պիր կիւն գուրտլարը պէսլէմէյի ,
 տաղըրփ թօփրագ քէսիլմէյի կիտէճէք-
 լէրի՝ մէշնուր գուպպէնին ալթընտան ,
 վէ տիպինտէ եաթան փատիշաշլարընը՝
 ըայասը այագ ալթընտա չինէր՝ պաշը
 թաճը հօլիւլէր մէքեանը տիւնեա ալ-
 թընտան պիր սիւրիւ սուլթանլար , վէ
 սահիպ գրանլար չըգըփ , իւսթիւնիւ տօլ-
 տուրտուղլարըն կէօրէճէք : Օնտա քի-
 շիէ թաճ վէրէն զազա գըլըճը տէյիլ ,
 իլլա Փազիլէթ տիր : Գիշի հօմրիւնտէ

նէ գատար էյի եաշամը ըսա, տիրիւտէյի
զաման տա օ գատար ազամէթ լի Կաւ
գար :

|| է ինսանլարըն սիւրիւսիւ սալթ մէ-
զար իչէրինտէն, մէզարիսթան թարլա-
լարընտան չըգաճագ տէյիւ, իլլա էվլատ-
լարընըն սէֆահաթ եէրլէրինէ թէմէլ
օլմոնչ՝ սիւրիւ սիւրիւ աթալարըմըզըն
քէմիքլէրի՝ պիզիմ սալթանաթլը սարայ-
լարըմըզըն, սէֆամըզա վագֆ էթտիյի-
վիզ՝ սէյր վէ էյլէնճէ եէրլէրիմիզին տի-
պինտէն տէ չըգար : Եէր եիւզիւնտէ
էօլիւ կէօմիւլմէտիք արսա եօգ . տէնի-
զին տիպինտէքի Կում պիլէ, ինսան լէ-
չի իլէ գարըչըգ տըր : Տիւնեանըն հէր
թարաֆը՝ ինսան գըրընթ ըսլլա տօլու
տուր : Վէ օ գըլամէթ կիւնիւնտէ, ին-
սան գըսմը ալայ ալայ օ թութուշան
մէզարլարտան տիրիւտի տիշարը ուղրայ-
աճագ :

|| աքին հէփիսի պիրտէն տիրիւմէզ,
հէփ պիր Ֆիքիրտէ ույանմազ . քիմի կէօ-
զիւնիւ զօր ուլա աչաճագ, կիւնիւն ըշը-
ղընտան իւրքիւփ, մէզարտան չըգտըղը-
նը աճըլըփ, կէճէնին գարանլըղընը ա-
րայաճագ : Քիմի տէ չօգ զաման թէճ-
րիւպէ չէքիփ, Փագիլէթի էլտէն գօմա-
մըչ, նէֆսինի եէնմիշ, պէտ խուլարա
գարըզ գօմոնչ, գավի մուրատը՝ զէվզին
սէֆանըն թաթլըլըղընա մէյլ էթմէմիշ,
զալիմին զուլմոնտան գօրգուփ, քէօ-

Թիւլիւյէ ըրզա վէրմէմիշ . պու գլամէթ
կիւնիւնիւ գորգուսուզ կէօրիւփ , հեր
պիրի եարալանմազ մէլէք կիպի , եաղան
երլարրըմլարըն արասընտան սէլամէթ
կէչէճէք : Բահաթ եիւրէքլէրինի՝ նէ
տէօքիւլէն երլարզլար գըմըլտասա պի-
լէճէք , նէ սարսըլան էէր : Եէրին տա-
ղըլտըղընա , կէօյիւն երգըլտըղընա , կիր-
տապլար աջըլտըղընա , վէտիւնեայը երգ-
մաղա սիւահլանմըշ թապիւթէ՝ րահաթ
եիւրէյիլէ պագաճագլար : Պու ճանլար
օ կիւնիւն սապահընա տուա էտէճէքլէր ,
վէ էտինէճէքլէրի տէվլէթ կէճիքտիյի-
նէ կիւճլէրինէ կէլէճէք :

( ) Նտա պիւյիւքլիւք քիւլիւլիւր . գոր-
տա գուվվէթ գալմազ , Ֆուգարա սէվի-
նիր . կիւզէլլիք խօրլանըր , եիւղիւնիւ
սագլար : Քրիսթիյան , Եահուտի , Միւս-
լիման վէ Փութփէրէսթ , հէփ գաճմա-
գարըլ պիր սիւրիւ՝ էֆէնտիլէրինին հու-
զուրունա վարըրլար :

Ընճագ իւմիտ իլէ սէվինճ՝ ճիւմլէ-
տէն զկյատէ՝ ինսանա էյլիք էտէնլէրին
տիր : Եա պէն քի չօգ սէնէ տէյիլ տիր ,
պիր գուրտ գատար եօղ ուտում , պիր
զէրրէ , պիր կէօլկէ իտիմ . պու երլարզ-
լար սէօնտիւքտէն սօնղրա , կէրչէք պէն
եաշայաճաճըմըլմ : Տիւնեատէն սօնղրա
պէն տահա եաշայըփ , մէլէքլէր կիպի
կէզէճէքմիյիմ : Եարատանըն հուզուրուն
տա տիվան տուրուփ , պէլքի պիր կիւն

ինսան գրամընըն սերէնճամընը նագլ է-
տէճէք՝ էէնի տիւնեալար եարաթտըղըն
կէօրէճէքմիյիմ :

Աքիւն պու տէվլէթ պաշլամատան,
վէ ճանլար տահա պու էպէտի մէքեանա
վարմատան, կէօյլէր կիւրիւտէյէրէք,
հաքիմ տիր էնէր, ինսանլարըն ճիւմլէսի
հուզուրունտա տիգիլիւր տուրուր :

Պու աղիմ մասլահաթը հէլէ պիր դա-
պաճա րէսմ էտէյիմ : Էյ պէնտէսի օլ-
տուղում սուլթան, սէօյլէյէճէյիմէ իպա-
տէթլէ գուլագ վէր : Գալլլէրէ տօդա-
նըփ, տըգգաթ էթտիրմէյէ՝ մարիֆէթ
եարտըմընա միւհթաճ տէյիլ իմ : Խալ-
գըն Ֆիքրիսի հայրէթէ գօմաղա՝ նէ
տիւզմէ նագիլլէր լագըմ, նէ եափում հիք-
մէթլէր :

Պա՛գ շու կէլէն ալլահ՝ եալան փու-
թա պէնզէրմի . հա՛շա . սահիհ ալլահ
տըր . ալլահ կէլիյօր տէյի եարաթտըղը
սայրսըգ տիւնեալար սուս տուրուփ պէք-
լէյօրլար :

Ինսանլար վարըփ գըսմէթլէրիսի ա-
լաճագ մէյտանա պագ . էթրաֆընը գօլ
գօլ՝ էօլմէզ րուհլար գուշաթմըշ : Հագ-
րէթի Ատէմ էվլատլարը՝ տէնիզ տալլա-
սը կիպի պէօլիւք պէօլիւք կէլիփ, օ՛ նի-
հայէթսիզ օվայա եայրլլայօրլար : Հեր
տէվրիս, հեր տէվլէթ ին իսալը կէլիփ
օրայա պիրիբէյօր . փատիշահ վէլատէթի
թարիխլէրիսի՝ այլըան տէվլըլէր, հէփ

պիր պիրինէ գարըմը: Նեմրօտ¹ ուլա
Պուրպօն² գալապալըղա գաթըլմը. հագ
ըէթի Ատեմ էն քիւչիւք եվլատըլլա սե
լամլաշըյօր:

Իլիմ, մարիֆէթ, Փազիլէթէ եարա,
մատրգտան սօնդրա, պօշ շէյ տիր: Պիր
մէշհուրատամըն տօղտուղու կիւնիւ պոււ
մաղա, էճտատընըն թէվարիխինի եազ-
մաղա, նէ վագըթլար դայպ օլմուշ. ա-
լիմէր գալէմի իլէ նէ ճիւտ ճիւտ քի-
թապլար եազըլմը: Տիւնեանըն եվլիլ
վագըթլարընտա տօղան օ մէշհուր քիմ
սէլէրի՝ պու կիւն ալիմէր կէօզլէրի իլէ
կէօրիւնճէ, նէ գատար սէվինէճէքլէր
տիր: Լաքին էյ վա՛հ էյ վա՛հ. օ ալիմ-
լէր պու կիւն տահա չօգ էլզէմ մասլա-
հաթա մէշղուլ տուրլար. Չէզար³ պիլէ
հօնլէրինտէն կէչսէ, պագաճագ վագիթ-
լէրի եօգ:

( ) նէ գալապալըգ տըր. նէ եալը քե-
նարընտա փարալանան տալղալարա պէն
զէր, նէ օրմանլարտա թիթիրէյէն եափ-
րաբլարա պէնզէր. կէօք գուպպէտէ ը-
շըլտայան գանտիլէր սայըլըր, պունլար
սայըլա կէլմէզ: Պիր տէվլէթի երգըփ
պիրինի եափան՝ հէյպէթը օրտուլար,
տաքէրինին հօնիւ չին սապահ ճէնք մէյ-

1 Տիւնեատէ փատիչահըը իճատ էտէն Պաղտաս
փոտիչահը:

2 Ֆրանչա գրալը:

3 Բօմանըն իլք իմիէրաթօրու:

տանընա եկեթիշմիշ իբէն, կերիսի տաճա
 քարանլըգտա եիւրիւյէն թապուրլար.
 Սերսէնին՝ սիւրիւքլէտիյի՝ եեր կէօ-
 թիւրմէզ ասքէր. Թունուս մէմլէքէթին-
 տէրօմա ճումհուրու՝ Մաղըրպ տէվլէթի-
 նի պօզարբէն, քէնտի պիր պօզուլուփ,
 էջլէ պիր պօզըուն քի, պիր տաճա պօ-
 զուլսա, րօմանըն վատէսի թամամ՝ օ-
 լուփ, տիւնեայը տէօրտիւնճիւ փատի-
 շահլըգտան մահրում էտէճէք՝ կաննա
 օվալարընտա տէջիւշէն ասքէրին ճիւմ-
 լէսի. Պլէնհայմ վէ րամիլլի՝² օվալարընը
 տօլտուրան օրտուլար. հէփիսի պունտա
 տըր ամմա, խալգըն գալապալըղընտան՝
 օնլարըն չօգլուղու կէօրիւնմէյօր. սույ-
 ուն տալգասը կիպի, տիշ տէնիզտէ հէ-
 փիսի զայպ օլույօր:

Ինսան էվլատլարը, շերիաթա հաղըր
 օլուն տէյի, հավատա պիր եաուզ սէս
 էօթէր: Եեր եինէ պաշար սարսըլմա-
 ղա. խալգտա պիր գօրգունճ ինիլթի ի-
 շիտիյօրում, ճէհէննէմին մաղարալարը
 էօթէյօր:

Սէն էյ ատամ, հէր քիմ իսէն, երլ-
 տըղլարըն էն էշրէֆի ալթընտա տօղ-
 մուշ՝ փատիշահլարըն էն գուտրէթլիսի

1 Աճէմ շահը:

2 Պրի Պավէերա մէմլէքէթինտէ պիր գասապա,
 օպիրի Ֆլէմէք սէմթինտէ պիր քէջ տիւր քի, իքիսին-
 տէ տէ մէշուր ճէնքէր օլուփ, Ինիլթիլէր Ֆրանգալը
 լարը եէնմիշէր տեր:

իտին . պատթաւը գըլըճընը՝ գընընտան
 հիչ նաֆիլէ եհրէ չեքմիշ տեյիլ իտին .
 նիչէ տեվլէթլէրի հիւքմիւն ալթընա ալ
 մըշըտըն . սէն քի ֆիւթուհաթ կիւնլէ
 ըինտէ , թանդըը իսթէրսէ հիւքմիւնիւ
 կէօյլէրտէ իշլէթսին , պու ճիհան պե
 նիմ միլքիմ տիր , տէր իտին , գօրգ իմ
 տի գօրգ , պու սաաթտա . սագըն կէօզ
 լէրինի գալտըրմա . . . էյ աչքըմ , սանա
 ն-օլույօր . սայըսըն մը պուլաճագսըն ,
 էօլ չիւսիւնմիւ պուլաճագսըն :

Այիւր տէ անսըզըն գըրմըզը պուլուտ
 լար տըր կէօք եիւզիւնիւ գապլար . ա
 ըասը պիր ազ կէչէր , օ աթէշտէն փէր
 տէ եարըլըր , օ քէնտիլի կէօսթէրմէյէ
 ըէք տիւնեալարը իտարէ էտէն ալլահ
 կէրիտէն կէօրիւնմէյէ պաշլար : Օթու
 ըուփ թապիաթի իտարէ էթտիլի եհր՝
 օրասը տըր . օրատան պիր նաղսը էտիփ
 եարաթտըզը շէյլէրի հէփ կէօրիւր . օ
 ըատան եարատըր , օրատան պէսլէր , օ
 ըատան երգար պօզար . օրատան պիզի
 սէյր էտէր , վէ հավատա մուալլագ ասը
 լը տիւնեանըն եիւզիւնտէ՝ գարընճա կի
 պի սիւրիւ սիւրիւ ավարէ կէզտիլիմիզի
 կէօրիւր :

Ալլահըն էվլատը օ մուպարէք միհ
 ըապտան չըգայօր : Ալլահ . պու կէօզ
 լէրիմի գամաշտըրան նէ նուր տուր . պիր
 թաիթի ըէվան իւզէրինէ օթուրմուշ ,
 եիւզիւնտէ՝ տիւնեայը եարաթտըզը կիւն

կիպի վագար վար, վէ մէլայիբէյի ճէ-
 Տէննէմէ աթտղը կիւն կիպի էօրֆ վէ
 Տէյպէթ վար: Պէլինէ երլտըզտան գու-
 շագ գուշանմըշ. կիւնիւն նուրու չէՏրէ-
 սինտէ, կէճէնին գարանլըղը գաշարընը
 չաթմասընտա, էյէր ինսան էվլատընա
 պիր խօշ քէրէմ նազարըյլա պագմաղա
 իրթիքեապ էտէրսէ, ինսանա տէվլէթ
 տիր, էա մութլու օլուր, էա մութլու
 օլմաղա պէքլէր: Լաքին մաղ-ալլահ էօվ
 քէլի կէօզլէրին չէվիւրիփ, զազապ աթէ-
 շի իլէ պագաճագ օլուրսա, վայ Տալիմի-
 զէ, մուսիպէթ պիզի պասար: Սօլ էլին-
 տէ գատէր քիթապը, սաղ էլինտէ զա-
 զապ գըլըճը փարըլտայարագ կէլիւր:

Իլթէ պու ալայ ըլա տըր քի, էօմրին
 վէ էճէլին սահիպի, շիմէքլէր երլտը-
 ըրմլար արասընտա, կէօյլէրտէն աշաղա
 էնէր: Մէլէքլէր սիւրիւսիւ էօնիւնտէն
 սաֆ սաֆ ալայ կէօսթէրիփ, թաթլը
 մագամլար ըլա իզգէթին օգույարագ կէ-
 լիւրլէր: Երլտըզար եիւքսէքլիյինէ գա-
 տար կէլինճէ, օրատա տուրուր. օրատա
 պուլուտլար պիր էէրէ կէլիփ, իքի գօլ
 օլուր. վէ քիմի ալ, քիմի սարը մէվճ
 մէվճ տալղալանըփ, պիր գօլու գարայէ
 տայանըր, պիր գօլու տէրեայէ: Տէնի-
 զին տալղալարը թութուշուփ, սուլարը
 գայնամաղա պաշար, վէ տիպինէ գա-
 տար ագ փաք քէօփիւք քէսիլիւր: Պու
 իքի գօլ պուլուտուրն իւզէրինէ, Տաքիմ

Թախթընը գուրար . կէօյլէրին փէք Թէ-
միզ մահի ըհնկինտէն էթրաֆա պիր զար
չէքիլը , վէ օ պիլլուր կիպի գուպպէ-
տէն աշաղա , պուլուտլարըն էթրաֆըն .
տա տալլալանըր տուրուր : Թախթըն
այաղը տիպինտէ , էճէլ ղէնճիրպէնտ ,
գըրըգ գըլըճընըն փարչալարը իւզէրին .
տէ պաղլը եաթըր :

Ապէտի հաքիմ պէօյլէ Թախթտա օ .
Թուրմուշ , ըպպաննի ճէլալէթինի օն .
տա կէօթէրիր . գաֆթանը փիւր երլ-
տըզ՝ հիքմէթլի պիր իչլէմէ նագըլ . այա-
ղը ալթընտա պիր նուրաննի կիւնէշ փար-
լար :

( ) զաման մէլաիքէնին պիրի տին պայ-
րաղըն աչար քի , սալլանըփ տալլալան .
տըգճա , կէօյիւն կէա՛ պիր Թարաֆըն
էօթթէր , օպիրին աչար , կէա՛ օ Թա-
րաֆըն էօթթէր , պէրիսին աչար :

Այ հէյպէթլի սալթանաթ վայ . կիւ-
նահքեարըն կէօզիւնէ ազապ սըն : Տուր
էյ միւլահազասըզ աշգ , օ արատա գա-
պահաթլընըն խայալինէ կէլէն գօրգունճ
ֆիքիւրլէրի՝ աշիքեար էթմէ : « Շու
կէօրտիւյիւմ՝ տիւշ օլայտը , ճանըմ տա
թէնիմլէ հիչ օլայտը , եախօտ ալէմէ
հիւքմ էթմէք՝ ալլահըն էլինտէն ջըգայ-
տը » տէտիքլէրինի սագըն սէօյլէմէ :
Օնուն եէրինէ , պու ղարիպ սէյրանը
կէօրտիւքտէ , քիչի պիր Թաթլը աշգ
տույաճաղընը՝ նէ վէճ՛ իլէ ումա պիլըր ,

էյեր պիլիբոսէն, օնու սէօյլէ: Ա՛ճապա սատրդ Թէօվպէտէն զայրի եօլու վա՛ր մը. պէտխույլարընը իղմազ էթմէ՛լ սը-
զը զիմմէթտէն զայրի վա՛ր մը. փիւշ-
մանլըզ, կէօզ եաշըսը, զապթ, փերհիզ,
վէ տուա գուվվէթինտէն զայրի վա՛ր մը:
Հու սաաթտա պու միւլահազայը հտեր-
քէն, ճանըմ պիր պիլմէտիք աշգ ըլա
զայրէթէ կէլտի. էիւրէյիմի եարատա-
նըմըն խաքի փայինէ Թագտիմ հտերիմ.
վէ պու կէօք գուպպէնին գապլատըզը
եէր, կէրչի սահիպինին պիւյիւքըլէյիւ-
նէ նիսպէթէն փէք տար տըր, լաքին
պէնիմ հագգըմա փէք աղիմ իպատէթ-
կեահ տըր, օնտա էիւրէյիմի ալլահըմա
փիշքէշ սունուփ, քէնտի ալագամը քիււ-
լիյէն գաթ՝ հտերիմ:

Ա՛յ սէն. էլինտէքի վէզնէն իլէ տաղ-
լարը Թարթարսըն, նէֆէսինլէ սու տէ-
րեաընը աթէշ տերեասը հտէ պիլիբ-
սին, սույունուն տալլալարընը աթէշ
տալլալարընա Թէպտիլ հտէ պիլիբսին.
իշթէ Թօփրագ էվլատլարընըն էն աճի-
զի, Թիթիրէյիփ աղլայարագ, մուպա-
րէք այագլարընա գափանըփ, մէրհամէ-
թինի նիյազ հտերիմ: Ա՛հ, քերէմ է-
տիփ, ըիւզկեարլարա էմը էյլէ, կիւնահ-
լարըմը վէ կէշմիշ կիւնլէրիմի, ալըփ եօգ-
լարա կէօթիւրիւփ ունութտուըսունլար:
Պէն կէրէք սէնին գուտրէթինի, կէրէք
քէնտի զաիֆլիյիմի մինպատ խաթըրտան

չըզարմայրմ, վէ ճանրմ քիւլլիյէն սէնին
օլունն . մուրատրմ սէն հիւքմ էյլէ .
սէվտալարրմ սէնին մուրատրն իւզրէ՝
իսթէրսէն թահրիք էյլէ , իսթէրսէն
զապթ էյլէ : Էօվքէմ գապարաճագ օ
լուրսա , ղազապրմ պէտխուլլարրմա օլ
սունն :

Երկրէյիմէ մէրհամէթ վէր , տեր
տիմհնտէ սէֆիլէ իմտատ էտիփ , երւ
քիւնիւ խաֆիֆլէթմէյէ չալըչայրմ . սէ
նին պու տէրսլէրի իշարէթ էթ տիյին քի
թապ՝ տաիմա կէօզիւմ էօնիւնտէ օլունն ,
էօմրիւմ օլտուգճա՝ օգոււմատան տուր
մայրմ : Հէր սէնէ՝ էվվէլ պահարը պիր
կէնճ՝ գրգ կիպի ջիչէքլէր իլէ տօնատրփ ,
եազ կիւնլէրինի եէնի կէլին կիպի կէօս
թէրէն քիւմ տիր : Պէրէքէթլի կիւզ այ
լարրնը մէյվէլէր իլէ տօնատրփ , սօնղրա
գրը կէօնտէրիփ , սօյտուրան քիւմ տիր
Օսմանլը փատիշահը տէյիլ տիր , Մօս
գօվուն չարը (գրալը) տէյիլ տիր , պի
ղիւմատամըզտան Էվրօփայա՝ պարըը սէ
ֆէրի կէօնտէրէն Գրալիցա տէյիլ տիր :
Մ՛հ , տիւնեանըն հէր շէյի՝ եարատա
նը խաթրմա կէթիրի . տէնիզին ինիւ
թիսինի , կէօլէրին կիւրիւլթիւսիւնիւ
իշիթտիքճէ , ղազապրնըն էօրֆիւ՝ գալ
պիմէ ֆաիտէլի գօրգու վէրիր : Էյ՝ ճա
նրմ , եէր երւզիւ ջիչէքլէր իլէ տօնան
տրղըն կէօրտիւքճէ , կէօք երւղիւնտէ
երլտրղար փարըլտատրգճա , եարատա

նա սեճտէ էթմէյի խաթրընտան չը-
գարմա :

Տիւնեանըն հէր հալինտէ , եւ՛ ըսպ-
պի , կէրէք պարըջըզըզ ըահաթինտէ ,
կէրէք սէֆէրլիք իխթիլալինտէ , զէն-
կինլիք սէֆասընտա , ֆագըրըզ ճէֆա-
սընտա , ֆիքրիմ սէնին իզգէթինտէ օլ-
տուն . վէ հէր ամէլիմ սէնին նիյէէթին-
տէ օլտուն : Վէ կէրէք էթտիյիմիզ ֆիւ-
թուհաթը՝ ասմալարըմըզն կէօլկէսի ալ-
թընտա օգուտուղումուզ վագըթ , ֆիւ-
թուհաթիմիզին շէրէֆինի տէ , պաղա-
րըմըզն պէրէքէթինի տէ սանա փիշքէշ-
տունմալըրզ : Սամանըն իւզիւմիւնիւ գու-
րուտան տա սէն սին , գըզարտան տա-
եայլար սէնին էմըինլէ կէրիլըր , օվլար
սէնին էմըինլէ աթըլըր , վէ պիզիմ զա-
գի ասքէրիմիզ տէրեալէր աշըփ , Սպիյօն
՝ գրալիցասընա՝ շիմալ հիւքիուէթինի
սէնին էմըինլէ ալը վէրիւ :

Եւթֆունու վէր քի , հէր սապահ շէ-
ֆագ աթարքէն , գալըրփ՝ տօղան կիւ-
նիւմիւ տուայըլա պաշայըրի , պիւթիւն
կիւնտիւզիւմիւ սանա ֆիտա էտէյիմ .
ույգուտան ույանըրքէն՝ ճանըմ սէնին
մէտհինի օգուտուն , վէ կիւնիւմիւզէ նուր
վէրէն աֆիթապ ըլա պէրապէր՝ այագ
այագ գուպպէի ասումանէ տօղու չըզ-
սըն . վէ վարա վարա օնուն աթէշի արթ-

տրգճա, պէնիմ տէ սանա մուհապպէ-
թիմ աթէշի արթսրն . վէ օ պաթտրգ-
տան սօնղըմ տախի՝ եինէ պէն իպատէթ-
տէ տէվամ էտէյիմ :

Շու կէճէյէ իզին վէր , տիւնեանըն
իւզէրինէ վազարլը փերտէսին չէքտիյի
զաման, պանա սէնին ազամէթինի նագլ
էթսին : Պաշըմըզ իւզէրինտէ սէսսիզճէ
տօլանան կէճէ երլտըզլարը՝ ճանլարա
պիր խօշ նուր վէրիփ, թապիաթի պիզէ
տահա պիր րահաթ կիւնտէ կէօսթէր-
սինէր : Ահ, շու սաաթտա Ֆիքրին չսւ
գանթըսնէ շէքիլ թէպին օլույօր : Ճան
երմշայրփ, Փազիլէթին թաթլը թէսի
րինի նիճէ տույայօր : Շու երլտըզ քէ-
մէրինին տէվրի իլէ, կիւնլէրին սահիպի
վէ փատիշահլար փատիշահը թանղընըն
սարայընա գատար չըզրփ, ազամէթինի
կէօրմէք, վէ քերէմլէրինէ թալիս օլ-
մագ, ծնտան տա կէօղլէրին էստիրիփ,
ույգույա տալմըշ տիւնեայը սէյր էթ-
մէք, նէ խօշ վէ նէ ալա մէշցուլիյէէթ
տիր :

Այ ալլահ, տիւնեանըն թէմլէրինի
սարսա պիլէն՝ սէն տէյիլմիսին : Կէլ իմ
տի օ գուտրէթինլէ շու պէնիմ զօրպա
կէօնլիւմիւ զապթ էյլէ : Սէն, տերեալէ-
րին շիտտէթինի զապթ էտերսին, պէնիմ
տէ հասսէլէրիմին ազղընլըզընը զապթ
էյլէ . կերէք սէֆանըն ճէլպինէ, կերէք
ճէֆանըն ճէպրինէ, հէր պար պիր գա-

ըարտա գարշը գօմաղա պանա գուվվէթ
վէր: Արղուժ տաիմա սէնտէ օլսուն •
ճանրմտա եանան՝ տին աշգը օլսուն • ճա-
նըմը իւմիտտէ սագլա , վէ էպէտիլիքտէ
սագլատըղըն միւքեաֆաթը՝ պանա շիմ-
տիտէն պիլտիր : Իւճըէթլէրին թագ-
սիմօլտուղու ազիմ կիւնտէ , գազա քի-
թասլընըն աջըլտըղընը գօրգուսուզ կէօ-
րէ պիլէյիմ • վէ օնտան՝ էպէտի տէվլէթ
մէքեանինէ վարըփ , պէնիմ սէնաքեար
նէֆէսիմի՝ մէլաիքէնին ահէնկինէ գաթ-
մաղա նաիլ օլայըմ :

ՄԱՏՇԼԻՐ ԿԻՒՆԻՒ

ԻՒՉԻՒՆՃԻՒ ՓԱՍԼ:

Իշթէ գատէր քիթապընըն աջըլտըղըն
օգույաճաղըմ . մէլաիբէնին վէ ասհասի
Փազիլէթին միւնէվվէր վաթանընը սէօյ-
լէյիճէյիմ . կիւնաճքեարլարըն մուսիպէթ-
լի զընտանընը , ազապլար էզիյեէթլէր
մէքեանընը նագլ էտէճէյիմ : Իշթէ աշ
գըմըն սօն համէսի պու տուր , էն կիւճ
իճրասը պունտա տըր : Աշգըմ շիմտի
շէօհրէթին սօն տէրէճէսինէ վասըլ օլա
ճագ , եպիստ էպէտ-էլ-ապատ պաթըփ
ունուտուլաճագ : Իշթէ աշգըմ ճանլա-
նըյօր , մէնզիլինին պիթէճէյինէ եագըն
ղայրէթէ կէլտի . եըլտըզը գութուպ-
տէն եուգարը չըգայօր : Քէնտի եու-
գարը ուչտուգճա , տիւնէա կէօզիւնէ
քիւչիւլիյօր , կիւնէշ ուգազլանըյօր , սէօ-
նիւփ կէօրիւնմէզ օլույօր : Կէօյլէրին եէ-
նի փարըլթըրնտան կէօզլէրի գամաշ-
մըշ , ըշըղընա պագամայօր : Մէլաիբէնին
սուրուր մագամլարը գուլաղընա կէլի-
օր , սէտալարը թապիաթէ աքս էտիփ ,
ճէվապ վէրտիլին իշիտիյօր :
Կեահ ծն պին պօրու պիրտէն չալը-

նրր, կեահ սէսէր քէսիւր, պիր սուս-
լուգ փէյտա օլուր : Մէլաիք վէ ինսան
սուս օլուի տուրուր : Եուգարտան հէյ-
պէթլի հաքիմ էթրաֆընա կէօզ կէզտի-
րիը : Կէօլէրին հէր եանը՝ իզզէթին
նուրոյլա փարլար : Գազա քիթապընը՝
էսրաֆիլէր՝ էօնիւնտէ թութմուշ տու-
րույօր, հէման էլինի քիթապա վուրուր,
միւհրիւնիւ գօփարըր, օ արատա ումու-
մէն պիր ինիլթի գօփար : Ա՛հ, պէնիմ
ճանրմ, սէն տէ օրատա պուլունաճաճ-
մըսըն :

Եւր էտէր, տէր ագապ ինսանլար
սիւրիւսիւ իքիյէ պէօլիւնիւր : Սօլա՛ պագ,
սօլա՛ պագ, հէփսինին պէլի պիւքիււ-
միւշ, եիւզէրի քիււ քէսիւլմիշ, չարփըւ-
մըլ եիւզէրինտէ էօլիւ սըֆաթընտան
պէթէր պիր շէյ վար : Պագ նէ եիւրէք
օյնաթմասը չէքէյօրլար, եիւրէքէրի նա-
սըլ թիթիրէյիփ աթայօր տա, գօրգու-
լարընտան եիւզէրինի էօթէյէ չէվլիւի-
յօրլար : Գուտուրմուշ կէօզէրինի՝ գօր-
գուլարընտան թիթիրէյէրէք տէվլրտիք-
լէրի՝ նէ ճան աճըսը չէքտիքէրին կէօս-
թէրիը . հէր պագըլարը : հէր գըմըւ-
տանըլարը ճանլարընըն աճըսընտան օրը .
օ իւմիտ քէսիքլիյի իլէ տուրուի տուրուի
հայգըրըրլար : է՛յ, պու պէյթէրիմի օ-
գույան ատամ, էյէր կիւնահքէար ըսան,

պու մուսիպէթլի թասվիրի՝ պէնտէն պէք.
լէմէ, քէնտի գալպինտէ արա :

Տիւնետտէ եաշարքէն սէնինլէ պիր
իշտէ պիր արզուտէ պիր եիւրէքտէ օլան՝
պապան, գարտաշըն, սէվկիւլիւ էՏլին,
վէ եարանըն եօլտաշըն, է պէտ-էլ-ապատ
սէնտէն այրըլտըլըն կէօրիւրսէն, վէ
գութսուզ վէ սէֆիլ՝ եալընըզ սէն գա-
լաճագ օլուրսան, օ նէ մուսիպէթ տիր :
Վագըթլարա ալարըտըլըն պիր կիւնիւ,
պիր սասթի, պիր տէմի, թէքրար էլէ
կէթիրմէյէ՝ օ զաման նէ վէրմէզսին :
էյ վահ՛. տէնիզին ագընթըսընը թութ-
մայը ում, հավատա ֆըրթընա ըիւզկեար-
լարընը գապթ էթմիյի ում, կիւնէշի
տէվրինտէն ալը գօմայը ում . լաքին օ
տէմի էլէ կէթիրմէյի ումմա :

Պիր տէ սազա պագ, նէ սէվինճլի կիւ-
լէր եիւզլէր, կէնճէլմիշ չէ հրէլէրինտէ
եարատանըն թասվիրի կէօրիւնիւր. եիւզ
լէրինին ըէնկի, կէօզլէրինին փարլագը-
ղը, էօլմէզ նուրլար տըր : Օ նէ վագար-
լը տուրուշ տուր . օ նէ ճէսարէթլի պա-
գըլ տըր : կէօզլէրինի օ էօրֆիլ հաքի-
մին թախթընա տիքմիչէր, փիւր զագապ
չէ հրէսինէ գօրգուսուզ պագայօրլար :
էյ ատիլ ալահըն իզգէթի . շու տաղը-
լըփ թօփրագ օլան ինսան գալըպլարը
պունլար մը տըր : Լաքին չէ հրէլէրինտէ՝
սէվինճլէրինի պօզար՝ պիր ազ տահա
գօրգու նիշանէլէրի վար :

Հազրէթի Ատէմին իւք էվլատընտան սոն էվլատընա վարընձա՝ հէփ պունտա ճէմօլմուշ, իքի պէօլիւք տուրույօրլար . պէօլիւքլէրինի այըրան՝ սալթ Ֆազիլէթ . լէ գապահաթ տըր : Շէօհրէթ պիր պիւլիւք շէյ տիր տէյի, ուղուրունա էօմրիւնիւ թէլէֆ էտէն ատամ, կէօզիւնիւ գալըր տա, շունտա ինսան գըսմընըն շէրէֆ տէյի թափընտըղը շէյն իզինի արա . մէտհի իլէ քիթապլար սօլտուր . տուգլարը իշկիւգարլըգլարըն նիշանէսինի պուլ : Մէզհէպլէր իձատ էտէնլէր, թաճլար գազանըփ, թաճլար վէրէնլէր, միլէթլէրինի քէնտի իսիմլէրի իլէ սէօլէտէնլէր, նիլէ մէշհուր տէվլէթլէրի հիւքիւմլէրի ալթընա ալանլար, տաղլարը տէվիրէնլէր, տէրէլէրի սօլտուրանլար, չայլարա ագաձագլարը էօլու կէօթէրէնլէր, միւքէմմէլ տօնանմալէրի իլէ տէրեալէրի զապթ էտէնլէր, հէփիսի պունտա պիր պիրինէ գարըղըգ տուրույօր : Հայ հայ, պու պիր հագ մատտէ տիր քի, փատիշահ սարայլարընըն տիւ վարլէրինէ էազըլմաղա լայըգ :

Իլթէ գատըր ալահըն էպէտիտէն պէրի կէօզլէտիյի սաաթ կէլտի, տիւնէայը էարաթմաղա, տիւնէանըն խայր վէ շէր վագ՝ալէրինի վագըթ վագըթ կէօնտէրմէյէ, քիմինի էափըփ քիմինի էրգըփ քիմինի հըֆը կթմէյէ, շարգ վէ ճիւնուպ տէվլէթլէրինի էրգըփ, գարանըն հիւ-

քիռումէթինի զարպ վն շիմալէ վերմէյե
գարար վերտիլի, հէփ պու մուսիպեթլի
սաաթ իչին իտի, իշթէ կէլտի :

Եւուգարտա տէվլէթ մէքեանը՝ պիւ-
թիւն ազամէթի իլէ կէօրիւնիւյօր . պու
կիւնիւն զիյնէթի, ալլահըն էվլատը՝
տիւշմէնի եհնտիքտէն սօնդրա, էճէլ
գարանլըզընտան չըգըփ, հավալարտան
եուգարը մուգաֆֆիէր չըգարքէն, ճէն.
նէթ գափուլարը աչըլըփ, մէլէքլէր զա-
զի օգույարագ գարշըլատըգլարը կիւն.
տէն չօգ զիյատէ տիր :

Ըշաղասը պիր գօրգոււնճ եէր, գա-
րանլըգ գարանլըգ իւսթիւնէ, ազապլար
էզիյեթլէր պիր պիրինէ զէնճիր օլմուշ .
օրթասընտա պիր հնկին քիւքիւրտ տէ-
րեասը, հէր եանտան ալէվլէնմիշ, տօլա-
նըփ տօլանըփ՝ շիքեարըն գափմաղա տի-
շարը ուղրար : Պու գօրգոււնճ հէյէթի
կէօրիւնճէ, սալիհ ճանլար սէլամէթ
պուլմուշ իքէն պիլէ, գօրգուլարընտան
էպէտի ալլահըն թախթը էթրաֆընա
սըգըլմաղա պաշարլար :

Իշթէ ինսանլարըն իւմիտինի գօրգու-
սունու գաթ՝ էտէճէք ֆասլ պու տուր :
Պու ֆասլըն կէրիսի . քիմին հատաի վար
քի սէյլէյէ . . . հէլէ պէն, գալէմ էլիմ
տէ թիթիւրէյօր, ալալէրիմ թուլու-
տու, տիւնեա պաշըմա երգըլլօյօր : Ս-
ման, պու նէ գօրգու տուր : Իշթէ, իշ-
թէ . ատիլ հաքիմ փիւր զազապ գաշա

րընը չաթտը . էպէտի էզլյէէթլէրին
թագըմը կէօզիւմ էօնիւնէ տէօքիւլիւյ-
օր : Աման պագամայօրում . շիմտի պայ-
ըըր տիւշէրիմ : Գանլարըմ տօնտու . Նէ-
ֆէսիմ թութուլտու : Պու ուգուպէթին՝
պէնի սալթ խայալի էօլտիւրիւյօր :

Պագ կիւնահքեարըն սէսինէ . „ շու բա-
հաթ եաթտըղըմ մէզարըն թաշընը՝ հան-
կի՛ զալիմ գալտըրտը : Ա՛ միւրիւվլէթ-
սիզ էճէլ, սէնին պանա կէօսթէրաիլին
եէր՝ ազ վագըթ իչին իմիշ . պէնի պիր
գաչ կիւն գուճաղընտա սագլատըղըն՝
պիր քինկիւզար թանղըրընըն զագապընա
վէրմէք իչին իմիշ : Ալէվէր արասընտա
զէնձիրպէնտ օլտում, պէնտէ պիր սէս-
տէն զայրի շէյ գալմատը , օ տա՛ ճանը-
մըն աճըսընտան հայգըրմագ իչին : Շու
եանան կէօզլէրիմ՝ պունտան պէօյլէ պէ-
նի գաուրան աթէչին ըշըղընտան զայրի
նուր կէօրմէյէճէք „ :

„ Քէնտի տէվլէթիմ իչին՝ թանղըրընըն
պանա պաղըշլատըղը գուտրէթլէր , ագ-
լըմ , ֆիքրիմ , հաֆըզամ , հէփ պանա
գարշը , պանա տիւշմէն , պանա սիյա-
սէթ էթմէյէ իթթիֆագ էթմիշլէր :
Պունտան սօնղրա սալթ ազապ չէքմէք
իչին մի եաշայաճաղըմ . պիր եօրղուն-
լուգ ալմայաճագ մըլըմ . հիչ թէնէֆ-
ֆիւս էթմէյէճէքմիլիմ . կէօյլէրին պիր
թարաֆընտան՝ պանա պիր իւմիտ քէօ-
չէսի կէօրիւնմէյէճէք մի : Եա օ գատար

մերհամէթլի ալլահ նհրէտէ գալոր ,
 Թախթընտան Կնտիմի ,, :

„ | յօգ , եօգ . պուենտան պեօյլէ հիչ պիր
 Իւմիտ եօգ . . . . վայ գօրգուենճ սէտա
 վայ . քիչնին Ֆիքրինի տիպսիզ կիրտապ .
 Լարա աթար . քէշքի հիչ տօլմուշ օլմայ .
 այտըմ , կիւնահ իշէմէգտիմ , շիմտի պու
 մուսիպէթէ տէ տիւշմէգտիմ : Պէնի՛
 Ճանսրզ մախլուգաթըն սայըսընը ար .
 Թըրմաղա նիչին պրագմամըշար : Պիր
 չայա տարղա օլսամ , պիր չայըրա չիէք
 օլսամ , նէ՞ օլուրտու : Ե՛յ ինսանլարը ա .
 ճըլյան Թանղըր , պէնի՛ եաթտըղըմ Թօփ
 րագտան գարանլըգտան չըգարըփ տա ,
 եաշամագ սիյասէթինէ , շու կէօրտիւյ .
 Իւմ գարա կիւնէ գօմանըն ասլը՞ նէ :
 Եպէտի սիյասէթտէ եաշաթմաղ իչին ,
 Թօփրաղըմը սէնին քիսվէթինէ գօմագ
 լաղըմըրտը : Հայվանլար պէնտէն էյի
 տիր . տօղար , եաշար , վէ րահաթ եօ .
 լիւմէէ եօլիւր : Տէրտ միհնէթ ինսան ի .
 չին տիր ,, :

„ | յ՛յ ալլահ , սէնին օ իգպալին քէմա .
 լինտէն՝ պէնիմպու սիյասէթ գույուսու .
 նա պաթտըղըմը կէօրմէյէ՛ կէօնլիւն չէ .
 քէրմի : Պու աթէշ տէրեասընտան եու .
 գարը՝ սանա կեահ փէտէր տէյի նիյազ
 էթտիլիմի , կեահ գուտրէթինէ լանէթ
 օգուտուղումու , տինլէյէ պիլըմիսին :
 Սէնին իֆթիխարըն՝ պէնի կզէյեթտէ
 կէօրմէքմի տիր : Եյէր մէրամըն ինթի-

գամ արմաղ ըսա, երկտրորմլարընը Ֆըր-
լաթ, տիւնեալար խարապ էյլէ տէ, պիւ-
թիւն գուտրէթինի՝ պէնիմ կիպի պիր
սէֆիլ զէրրէնին պաշընա եաղտրմա :
Ունո՛ւթ պէնի ունո՛ւթ . պրագ քի սէ-
նին պիւյիւքիւյիւնտէ զայ օլայըմ, եօգ-
սա պրագ թէքրար էօլէյիմ : Կէճ գալ-
տըն ա՛ զավալլը, օ վագըթլար կէչտի :
Արթըգ կիւնասքեարա իւմիտ եօգ :
Պունտան սօնդրա արթըգ տարղըն ալ-
լահըն զաղապընը՝ էպէտ-էլ-ապատ չէք-
մէլի սին :

Եթէ եանտա էօլմէզ սալիճ ճանլար՝
սէվինէ սէվինէ չըգըի գութլու մէքեան-
լարընա վասըլ օլուրլար, վէ ասի մէլէք-
լէրին պօշ պրագտըղը թախթլարը զապթ-
էտիի օթուրուրլար :

Արթըգ պէնիմ պու նագլիմի զայրի-
լէր թէքմիլ էթսին . զիրա պէնիմ գուվ-
վէթիմ գալմատը, Ֆիքրիմ եօրուլ-
տու, չըգտըղը հավալարտա տուրամայ-
օր : Պունտան քիւչիւք պիր մատտէ պու-
լալըմ, լաքին օգունմաղա լայըգ օլտուն :
Կէլ, տիւնեանըն եանտըղընը վէ էնա-
սիրին մահվ օլտուղունու նագլ էտէյիմ :

Կըլամէթ սաաթի կէլտի . թապիաթ
սօնունա եագըն սարսըլմաղա պաշլայօր :
Կէօք կիւրիւթիւսիւնիւն զաֆիլ զա-
ֆիլ չաթըրտամասը՝ խապէր տիր : Հա-
վանըն աթէչլէրի թօիւլանմաղա պաշ-
լար . եերէ պինլէրճէ շիմէքլէր կնէր ,

էկը թուծուչուր : Հավայը գալնն պու-
լուտար գապար, տիւնեայը գարար-
տըր : Եանդընըն թիւթիւնիւ իչինտե՛
տիւ տիւ աթէշ ալէվի գարանլըգտա փա-
րըլտար . հավատա պիր սուրուգ ըըգ կե-
րիւնիւր : Տիւնեանըն տէօրթ քեօշէսին-
տէն տէօրթ մէլէք՝ էօլմէզ նեֆէսլէ-
րի իլէ շտիտ րիւզկեարար իւֆիւրիւր :
Եանդըն պիւյիւր, ալէվի եայըլըր, գա-
պարըր չալգանըր հավայը սօլտուրուր :
Աթէշ՝ օ եանտա գասըրզա կիպի գալ-
գար, շէհիրլէրի օվալարը պիր պիրինէ
գաթար . պու եանտա թօփ կիպի պիր
ուզագ այալէթին իւթիւնէ տիւչիւփ
տիպի տիւզ եադար : Էօթէ եանտա թէ-
մէլի քիրէճ՝ օլմուշ հէյպէթլի տաղարը
տէվիրիփ, երգընթըսլլա տէրէլէրինի
սօլտուրուր :

Շու քիւթիւրաիւյիւ իշիթտինմի .
տիւնեանըն թէմէլլէրինի էօթտիւրտիւ .
թամուր՝ վէ Աթլաա՝ տաղարը երգըլ-
տը, ծնուն կիւրիւլթիւսիւյտիւ : Օ հէյ-
պէթլի տաղարըն թէմէլլինի՝ թանդըր
քէնտի կլիլլէ գօմուշ ուտու, երգըլա-
ճագ շէյլէրէ պէնզէմէգտի, պու ճիւմլէ
իլէ տէվրիտի, քիւլ իւլէ թիւթիւն օլ-
տու :

Փատիշահարըն կէլիփ մալ տիւնն-

1 Արնսուտուրուգտա պիր մէշուր էիւքոնէ տաղ
տըր :

2 Թուհուստա պիր մէշուր էիւքոնէ տաղ տըր :

տիյի, տօսթլուղունու նիյազ էթտիբէ-
րի, էախօտ տիւշմէնտէն ինթիգամ՝ ալ-
մաղա՝ իմտատընը արատրգլարը մէշհուր
ատա՝ նէրէսի տիր, կէօսթէրսէնէ .
Թանդընըն օ գատար նազարընտա օլան՝
Խնկիլթէրրա տէտիբէրի էէր՝ նէրէտէ
տիր . պուլամնա : ԱՏ էթրաֆընը գու-
շատան սուլար շու արատա հըֆզ էտէ-
մէյօրմու : Հայ հայ, սուլար, շիմտի օ-
նուն էթրաֆընը գուշաթտրգլարը՝ օ
պինաղի ատայը եութմագ իշին տիր :

Եւեանըն հուտուտու նէրէտէ իտի,
Էլրօիանըն պէրէքէթլի գըրլարը նէրէ-
սի իտի տէյի, մէլաիքէ պիր պիրինէ սօ-
րաճագ . Արապիսթան չէօլիւ նէրէյէ-
տէք վարըրտը, ալթուն ճէվահիր՝ շին
տիսթանըն նէրէսինտէ չըգարտը տէյի
սօրաճագլար : Տիւնեանըն հէր էէրի,
հէր փատիշահըղը պիրի պիրի իշինէ եը-
գըլըփ, պիր թուֆանտա էրիյիփ տաղը-
լըփ, պիր պիրինէ գարըշաճագ : Թամն
սէպէպի իլէ պիր պիրինտէն այրը տու-
րան տէվլէթլէր՝ պու եըգըմ՝ ըլա պիր
էէրէ կէլէճէք : Եէրտէ կէզէն, սուտա
էիւզէն, հավատա ուչան, վէ հազրէթի
Ատէմին իսիմ գօտուղու հայվանաթըն
ճիւմլէսի, հէփ աթէշտէ էանտըլար
կիթտի :

Եւքին տիւնեանըն քիւլ օլմասըլա
աթէշ սէօնէրմի . հաթթա շիտտէթի
տահա արթար . ալէվի հավալանըր կէյ-

լերէ չըգար : Կիւնեշի , այլ , երլտըզա-
րը հէփ եագար քիւլ հտեր : Օ ազիմ
նուրանի գուպակէնին նիշանը պիլէ գալ-
մագ : Գատըր ալլահըն ալթը կիւնտի
եարաթտըղը՝ իշթէ պիր սաաթտա մահվ
օլտու կիթտի :

ԼԵՍՐԻՒՆ ԹԼԵԹԻՒՇԻ

Քիչի կէջմիշինի խաթըրնա կէթիր-
մշտիքձէ , քէնտիյի էյի կէօրէմէզ : Իշին
հարարեթի արասընտա նէ էլի անղայա
պիլիր , նէ քէնտիյի : Կէօրտիւյիւ շէյ-
լէր՝ եա սէվտալարընը թահրիք հտեր
եա կէօրմէտէն ազլը պիր եանա գան-
մըշ օլուր՝ Ֆիքրի թութուլուր : Լաքին
ասուտէ հալ իլէ կէջմիշ ամէլլերինի կէօ-
զիւ էօնիւնէ կէթիրիփ թէֆթիշ հտերը
սէ , օ զաման պիր պիթարաֆ սէյիրձի
օլուր , սօղըույա կիւճէնմէզ . վէ էվլէլ-
տէ քէնտիյի խասիմ կէօրիւնէնէր՝ օ զա-
ման խասիմլիքտէն չըգար , կերէք էլի ,
կերէք քէնտիյի պիլա զարազ Փասլ հտեր :
Վեամիլլէք՝ թէճրիւպէնին մէյվէսի
տիր . թէճրիւպէ տհտիքլերի չալըմագ-
լա օլմագ , իլլա չալըշտըղը շէյին իւզերի-

նէ Ֆիբիր իշէթմէյլէ օլուր : Պիր չալըշ-
ղան առամ քեամիլլիյին թօխումունու
եքեր , լաքին ամէլէրինին իւսթիւնէ
Ֆիբրինի իշէթմէտիբճէ , մահսուլու-
նու ալամազ . երլարընը սիւրիւքէր ,
էօմբիւնիւ թէլէֆ էտէր , անճագ եա-
շընը ալմըշ օլտուղունու՝ վիւճուտինին
իլէթլէրինտէն , սօղտուղու կիւնիւն
թարիսինտէն , վէ խալգըն եիւզ չէվիւ-
տիյինտէն անղար : Հայ հայ . պիր իս-
թիյարըն խալգտան իթիպարը օլմատըգ-
տան սօնղրա , նէսի գալըր . հիչ :

Տօսթում , պիզ սէնինլէ պերապեր եօ-
լա չըգտըգ . վէ քէնտի իսթիտատըմըգ-
տան զիյատէ , պախթըմըզըն իգթիզա-
սը՝ պիզի պաշգա պաշգա եօլարտան կէ-
թիրտի , պիզ մէնզիլիմիզի սօշաշտըգ ,
շիմտի մէնզիլ պաշընա եագլաշտըգ : Կիթ-
տիյիմիզ ուզուն էօլուն էօրղունլուղուն-
տան , վէ անթըգ թամա սէվտասը տույ-
մատըղըմըգտան , վէ բու հլարըն հարարէ-
թի թէսքին օլտուղունտան , շիմտի ան-
թըգ կէօղիւմիւզ բահաթըգ արամատա
տըր : Պու պօշ իշիզ վագթիմիզտէ ,
կէլիշլէրի տիւշիւնմէք թապիաթէ մու-
թապըգ տըր , վէ Ֆաիտէլի շէյ տիր :
Շու տէնիզին ֆըրթընասընա պագ , սօ-
լուղանլարը արշա չըգայօր . շու տուր-
ղուն կէօլուն սուլունա պագ , պիր խա-
ֆիֆ եափրագ պիլէ իւզէրինտէ գըմըլ-
տանմայըի տուրույօր : Պիրի չալըմը-

զնն էօյլէ վագթի , օպիրի ըահաթ ազշա մընըն թասպիրի տիր : Կէնճլիք չաղը՝ հարէքէթ մէվսիմի տիր , իխթիյարլըգ՝ թէֆէքքիւր վագթի տիր : Պագը պէօճէքւեր վար՝ շէքլինի թէպտիլ էտեր , կէօրիւր թասաճիւպ էտերիզ . ինսան գըսմը պի այնի օնլարա պէնզեր . չաղընըն սապահընտա էիւզիւ իւսթիւնէ սիւրթիւնիւր , չօգ կէչմէզ գուվլէթինի տէնէմէք իսթէր , չապալար եաթըր : Էօյլէյի վարընճա գանատլանըր ուչար . ազշամըսը տօնար քէչէլէնիւր , սիւրիւքլէնիւփ գաւանլըգ քէօշէլէրտէ կիզլէնիւր , ուլուշուր տուրուր . եախօտ արատա պիր այըլըրսա , էօնիւնտէքի մէնզիլ փէք գըստա օլտուղունտան , թապիաթի իլէ տէօնէր արտընա պադար , կէչմիշլէրի տիւշիւնիւր : Կիւնլէրիսին ազշամընը , էօմրիւնիւն թէվարիսինի քէնտի քէնտիյէնապլ էմէյլէ կէչիւրի : Պու թէվարիսին մէֆհումու նէ գատար պօշ օլսա , նէ գատար մանասըզ օլսա , ատապ վէ թէրպիյէթէտաիր պիր մէֆհում չըգարա պիլիսէ , օ գատար օլսուն իշէ եարար , կէլէճէք վագըթտա տահա քէսուիլ օլմաղա մէտար օլուր :

Պու թօիրադտա չօգ շէյ վար : Նէ մանասըզ տօսթլուզլար , նէ նահադ աւտալէթլէր , նէ ֆիւզուլի իտտիալար , նէ միւրթէքիպ իսաթըր կէօղէթմէլէր , նէ ալչադ միւտահէնէլէր , նէ ըրգա է-

տեպէ եագըշմազ իշէր, նէ ագըշըզ
 թէտպիրլէր, նէ պօշ իւմիտլէր, նէ պի-
 լինմէտիք թարիպլէր, նէ հլտէն գաշ-
 մըշ Ֆըրսաթլար, նէ զայպ օլմուշ էյլիք-
 լէր . քէմլիքլէր, նէ իթիպար վերիւմիշ
 օյունճադ շէյլէր . պիզէ տիւշիւնիւփ թէ-
 Ֆէքքիւր էտէճէք՝ նէ իլէթլէր, նէ էք-
 սիքլիքլէր վար . գօնուշմալարըմըզտա նէ
 թամալարըմըզ օլմուշ . էլլէրտէն տիլէն-
 տիյիմիզ տէվլէթի՝ քէնտիմիզէ քէնտի-
 միզ ալը վերէ պիլէճէյիմիզի՝ Տիշ միւլա-
 հազա էթմէմիշիզ : Նիշէ՛ քէրրէ քէնտի-
 միզի երգարըզ տէյի, պիր էյլիք էթմէյի
 գօրգմուշուզ : Ագճէ տէտիքլէրի՝ քի-
 շինին էլինտէն չըգըփ պիր խայրը իշէ
 գուլլանըլմատըգճա՝ մալ սայըլմատըղը-
 նը, վէ էլիմիգտէն չըգմատըգճա, սասիւհ
 քէնտի մալիմիզ՝ օլամատըղընը տիւշիւն-
 մէմիշ իզ : էլին իթիպարընը նէ խըրս
 ըլա արամըղը . օյուսա եարատան ալ-
 լահըն իթիպարընա լայրգ օլամատըգ-
 տան սօնղրա, սալթ ինսան իթիպարը՝
 տիւնեանըն օլա կէլէն էն պիւյիւք Փօ-
 տուլլուղու տուր : Հայ հայ, ինսանլա-
 ըն մէտհինէ թամա՝ էթմէք կիպի թէհ-
 լիքլի շէյ օլմատըղընը՝ շիմտի անուլայօ-
 ըում . էյեր օ էթտիքլէրի մէտհ տէ Փի-
 քիրտէն իքրահ տէյիլ իտէ :

Համագաթըմըզն սօն տերէճէսինի
 շունտա այան աշիքեար կէօրիւյօրում .
 մուզաիգամըզ տէրտլի տէրտլի սէօյլէյիփ

չիբեայեթ էթմէք՝ նէ տելլելլիմիշ : Մու-
զաիգատէն չիբեայեթ էթմէք՝ պախթըն
եօլունտան չիբեայեթ էթմէք տիր . չին-
քի մուզաիգա օլմատրգճա արզու օլա-
մազ , արզու օլմատրգճա սեֆա օլմազ .
ինսան էվլատընայսա սեֆասըզ պախթ
օլմազ , զիրա եարատըմըզ զաթլերին
պախթը՝ սալթ սեֆատէն հասըլ օլուր :
Վէ համադաթըմըզ հէր շէյտէն զեյա-
տէ թաստիգ էտէն՝ ազըմըզ արզուէ-
րիմիզէ ալտըրտըզմըզ տըր : Գանջ տէ-
ֆա արզուէրիմիզին շիտտէթինի՝ մաս-
լահաթին հուսուէ կէլէճէյինէ պեշա-
րէթ սանմըզզ . օյուսա տիշարտան պա-
գանլար պիթմէզ շէյ օլտուզունու աշի-
քեար կէօրիւրէր իմիշ : Արզու պիզի
պու գատար քէօր էթտիքտէն սօնդրա ,
ճան չէքիշէն ատամ՝ տահա եաշարմ
տէյի իւմիտ էտէրսէ , թաաճճիւպ էթ-
մէյելիմ : Վիւզ այլարըն զազէլ եափրա-
զը կիպի սարարմըզ սօլմուշուզ , պիր
ճիւզի ըիւզիեար էսսէ գօփուփ տէօքիւ-
լէճէյիքէն , տահա հալա քէնտիմիզի հէ-
նուզ չիլէնմիշ կէօղիւն՝ էէնի աջըմըզ
էէշիլ եափրազընտան գալի սանըյօրուզ :

Պիզի տիւնեայէ պաղլայան տիւյիւմի-
րին էն գապիսի , վէ էն լաթիֆի տօսթ-
լուզ տուր : Եճէլ պիր քէրրի օ պաղը
գըրտըգտան սօնդրա , թէքրար պիր էէ-
նիսին պաղլամազ նէ տելլիլիք տիր . տօս-
թուն էօլմէսինտէն կէօղիւմիւզ աջըմըզ

իբէն , կէօնլիւմիւզիւ թէքրար օ եալան խիւլէայէ ալտրումազ , տէլիլիք տէյիլմի : Էօմբիւմ իչինտէ կէօրտիւյիւմ շէյլէրտէ , էճէլին կէօրտիւյիւ իշլէրտէն զիյատէ նէ շէյ կէօրմիւշիւմ : Պազ շու զալիմին Ֆօտուլանմասրնա : Պիլէմիզճէ նիլէ օթուրուփ զալգան տօսթլարը , պիլէմիզճէ եէյիփ իչիփ , զէֆգ սէֆա էտէն տօսթլարը , պիր զաման պիզ սէվէր , պիզ գուճագլար ըտըզ , շիմտի գուրուքէմիքլէրինի մէզարըն թօփրաղը սարմըշ : Մէզարլարընըն թարիխլէրի թօփլանսա , պիր պիւյիւք ճիլտ օլուր . վէ էյէր էյի օգուճուրսա , չօգ նասիհաթլէր էօյրէնիլիր : Էօլէն տօսթլարըն պիզէ պրագաճաղը էն ազիզ միրասլար՝ անճագ օ տէրսլէր տիր : Հայ հայ . ինսանըն քեամիլլիյի՝ էքսէրիյեա չէքտիյի աճըլարըն աճը աճը մէյվէլէրի տիր :

Եյ տօսթոււմ . պազ էօմբիւմիւզնէ չափուք կէշէր : Շու տիւնեա մէյտանընտան ինսանլար պիր պիրինի նէ աճէլէ գագըշտրըրի գօվալայօր : Հանի օ պիւյիւք ատամլար , շան շէօհրէթ թարիգլէրինտէ եըլտըզ կիպի փարըլտայըփ , պիլի գըզգանտրըան , պիզէ հասէտ չէքտիրէն ատամլար նէրէտէ գալտը : Նիսան պըն պի գարար կիւնէշինին կէօլկէսի կիպի , էախօտ գըշ կէճէլէրի իխթիյարըն օճագ պաշընտա օթուրուփ զէվզ իչին նագլ էթտիյի մասալլար կիպի , կէ-

լիփ կէ՛մէտիլէր մի : Թալաշ աթէշինին
 գըվըճըմլարը կիպի, պիւրէր պիւրէր սեօն
 տիւքլէրին կէօրմէտիք մի . շիմտի քիււ
 լէրինտէն զայրի նէլէրի՛ գալտը : Պարի
 օ քիււլէրինի կէօզ եաշըլա ըսլատաճա
 ղըմըգա, գարըշտըրալըմ, Թէքրար Թու
 Թուշսուն տա, օնլարըն աթէշինտէն՝ ագ
 լըմըգա ըըզգ վէրմէյէ քեամիլիք մումու
 նու եագալըմ :

Ալին իթիպարընա հասրէթ չէքէրիզ,
 լաքին տէյէր պահասընը վէրտիյիմիզ եօգ :
 Ուճուզ պահայլա մուհապպէթինի էտին
 մէյէ իւմիտ էտէրիզ, լաքին իւմիտիմիզ
 սալթ տիւնեատէ օլտուղունտան, չօգ
 քէրրէ իթիպարտան տա մահրու՛մ օլու
 րուզ, մուհապպէթտէն տէ : Տիւնեա
 խասիս տիր, վէրկիլէրինտէ հիսապի տիր .
 վէրտիյի՛ սալթ եօգ տէյէմէյէճէյի շէյ
 տիր : Իթիպարը՛ զօր ուլա ալընըր, լա
 քին մուհապպէթի ալընմազ . Փագաթ
 իթիպարընը էլէ կէթիրտիքտէն սօնդ
 րա, մուհապպէթի տէ ումուլուր . վէ
 օ զաման մուհապպէթի փայիտար օլուր :
 Ալէմիշ կիւնլէրիմի կէօգիւմ էօնիւնէ
 կէթիրբիմ . տէվամսըզ մանասըզ մու
 հապպէթ կիպի պիր շէյ կէօրիւրիւմ քի,
 խալք օնա իֆրաթ Թափընըյօր : Սէօ
 զիւմ՝ պիւյիւք ատամլարըն մուհապպէ
 թինէ տիր : Նէ շաշքըն ըմըշըմ . օնլա
 րըն պիր մանասըզ տօսթլուզ նիշանէսի
 նէ գարըըլզ, պէն սահի՛ճ մուհապպէթ

վերերտիմ . լաբին եթտիյիմէ փիւշման տէյիլ իմ : Ֆագիլէթ իճրա եթտիյիմէ փիւշման օլամամ : Չիրա գարտաշ մուհասպպէթի իքի տիւրլիւ տիւր տօսթում , հանկիսի զիյատէ սէվապլը օլտուղունու Ֆասլ եթմէք՝ փէք գօլայ շէյ տէյիլ տիր :

Գարտաշընը աճրմանըն՝ իքի պօրճու վար իճրա օլունաճագ . պիրի՝ Ֆագըրը կէշինտիրմէյէ եարտըմ եթմէք , օպիրի՝ զէնկիսի սէֆալանտըրմաղա : Չէնկիսլէրին՝ սաիրլէրին իւսթիւնէ պիր զիյատէ տէրտի վար . եանի , մալտէն ումտուգլարը տէվլէթի՝ մալ ինատ էտիփ վերմէյիփ : քէնտիլէրին ալտաթտըղը տըր : Չանվալլըլար , ագճէ քէսէսինի տօլտուրտուգճա , իգպալ գատէհի տէ քէնտիլէրէ օ էօլչիւտէ տօլաճագ սանըրլար : Անճագ մուհասպպէթի պէօյլէ իսրաֆ էտէն զէնկիսլէրտէն՝ շունու էօյրէնտիմ քի , պիր շէյին տիպինի արաշտըրմագ՝ թէհլիքէլի շէյ իմիշ . փէք չօգ արաշտըրմաղլա , պիզիմ քէնտիլէրէ եթտիյիմիզ իթիպարը քէսմէյէ մէճպուր օլա պիլիյօրուգ : Մէճլիստէ իգթիզա էտէն՝ եիւզտէն փէք չօգ իքրամ , գալպտէն փէք ազ իթիպար տըր : Պիւթիւն էօմբիւմտէ շունու թահսիլ եթտիմ քի , իթիպար տավասը՝ լայրգօլանա հագ տըր . լաբին լայրգ օլան տանէ գատար նատիր տիր պիլըրմիսին : Իթիպար՝ վաճիպ իսէ , էտա եթմէլի . տէյիլ իսէ տէ , եինէ մուհասպպէթի քէսմէ-

մէլ . քիմնէյի Փարգ Էթմէյերէք ինսան-
լար պիր պիրինի սէվմէք Էմրի՝ պիր Թէն-
պիՏ տիր քի , ինսանլար պիր պիրինտէն
իքրահ Էթմէք մարազընա գարշը՝ պիր
Թէսիրլի իլաճ տէյի ըմմարլանմը տրր :
Պիր ատամըն նէ գատար Էքսիբլէյի օլ-
սա , նէ գատար գապահաթի օլսա , եինէ
քիպրիմիզէ նիսպէթ՝ սէվմէյէ պօրճլու-
ուզ : Սալթ պօրճ տէյիլ , ագըլ Թէտպլյ-
րի տիր . եօգսա պիզ նէ հագգ ըլա ,
խալք պիզիմ Էքսիբլիմիզէ գալմասըն
տէյէ պիլլրիզ : Պիզէ Էլին Էքսիբլէյի-
նի կէօսթէրէն՝ քէնտի Էքսիբլիբլէրիմիզ
տիր . վէ Էլին գուսուրունա գալման տէյի
պիզէ ԹէնպիՏ Էտէր : Չիրա չօգ տէ-
Փ՛ա Էլին գալպինտէն Էթտիյիմիզ շիւպ-
հէ՝ քէնտի Փիքրիմիզտէ՝ օնու պիզէ Թէշ-
պիՏ Էթտիյիմիզտէն հասըլ օլուր : Էօյ-
լէ օլտուգտան սօնդրա , օնլարա աֆվ Էթ-
մէմէք՝ քէնտի գապահաթիմիզի իլամ
Էթմէք տիր . . . շիւքր օլտուն պու Փիք-
րի պանա վէրէնէ :

Ունտա պիր Թէֆէքքիւր տահա
վար , օնա փէք կիւճիւմէ կէլլյօր , զիրա
գօրգարըմ պանա Էագըշըր օլմայա . պա-
գարըմ իխթիյարլարըն ատէթի տիր , քէն
տիլէրինի էյի ատամ գըլաս Էտէրլէր .
սագըն , Էլլէրտէն զիյատէ Թէտպիր սա-
հիպի , Էլլէրտէն զիյատէ պէտ ամլտէն
սագընտըղլարը իչին տէյիլ , իլա պէտ
ամլլ քէնտիլէրտէն Էլ ջէքտիյի իչին ,

Ելլերտէն էյիյիզ սանըրլար : Իւզերէրին-
տէ տէլի գանլլըզ Թագսիրաթլերի օւ-
մատըղընտան, քէնտիլերինի Փազլիթ
սահիպի զանն էտերլեր : Գուտրէթսիզ-
լիքլերինի նուսրէթ էերինէ գօրլար .
ճէնկէ կիրմէտիքլերինի, վէ տիւշմէնէ
րասթ կէլմէտիքլերինի զաֆէր ատտ է-
տերլեր : Պազըլար տա վար քի, կէնճ-
լիքլերինի գուսուրսուզ կէջիրիփ, տէլի-
լիյի իթիյարլըղա սագլամըլար սանըր-
սըն : Պու հէփսինտէն զիյատէ աճընա-
ճագ շէյ տիր : Սէնէնին մէվսիմլերի կի-
պի, հէր չաղըն՝ քէնտի զաթի Թագսի-
րաթլերի վար . ճնլար՝ օլտուգճա պիր ազ
էօզրէ լայըզ տըր . լաքին վագթինտէն
խարըճ Թագսիրաթ՝ պիր ալչագ ճիպիւ-
լէթ տիր քի, քիմնէ էօզը էթմէզ :

Եւս չօճուգլուղումուղտա, պի կիւ-
նահ տէտիքլերի չաղտա պիլէ գուսուր-
սուզ տէյիլ իտիք . օ չաղտա պէտ խույլա-
րըմըղ տօղանտըր . սօնըրա չափուք չա-
փուք պիլէմիզճէ պիւյիւր, էաշարըմը-
ղը աշար, պիզտէն էվվէլ մէյտանա չը-
գար : Քէամիլլիյի արզուլէրտիք, լաքին
քէամիլլիյին գապուլ էթմէտիյի շէյի՝
քէամիլլիքտէն զիյատէ սէվէրտիք . վէ
քէամիլլիյին պէյէնտիյի շէյի՝ վագթի
ախէրէ պրագլըրտըզ : Պէտ խույլարը-
մըղա չօգ տէՓ՝ա նիզալէշտիյիմիզ վար,
լաքին նիզամըզ՝ քէսիշմէք տէրէճէսինէ
վարմըշ տէյիլ տիր :

ՏԻՐԼԻՒ ՄԱՏՏԵԼԻՐ ԻԻԶԿՐԻՆԷ

Թ Լ Ֆ Լ Բ Բ Ի Բ Լ Լ Բ

Ի Խ Թ Ի Յ Ա Ր Լ Ը Գ

1

Հագ թաալա պիզի պու տիւնեատե
ատեթ ոլան միւտտեթտէն զիյատե եա
շատըրսա պիզե քերէմ մի եթմիշ ոլուր :
Ինսան գըսմընըն անեթա եաթըփ րա
հաթլանաճաղը սաաթտէն սօնղրա, պիզ
պու զաիֆ տիզէրիմիզ իլէ տահա այագ
տա տուրուփ թիթիբետիլիմիզ՝ փէք խօշ
լանաճանգ շէյ մի տիր : Ալլահըն պու
գասար չօգ եաշաթտըղը ատամ՝ պէլքի
էլլերտէն զիյատե եաշամաղա լայըգ ու
մայան տըր :

2

Իխթիյարըն հագգընա տիւնեա իփ
րանմըշ տըր : Տիւնեանըն հագգընա իփ
թիյար իփրանմըշ տըր : Երգըլմաղա

Երև թու թան հվի՝ ֆարէլէր թէրք էթ-
տիցի կիպի, տիւնեա տա իխթիյարը
թէրք հտէր: Պիզ իշիմիզի պիւր առամ-
լար օլսագ, արը՝ պալընը ալտըղը չիչէյի
պրագըրի կիթտիցի կիպի, պիզ տէ վագ-
թի իլէ տիւնեատէն չէքիլիւտիք: Գա-
լապալըղա կիրիփ՝ սագիլ հուզուրու-
մուզա խալգա սըպընթը վէրիփ, թա-
ճիզ էթմէտէն իսէ, կէլ Երևզիւմիւզիւ
սագլայալըմ, քիմսէյի կէօրիւնմէյիլիմ:
Քէնտիմիզի ըհզիլ էթմէմէք իչին, կէօզ
հօնիւնտէն փիշինճէ՛ գալգամալըղը: Պիզ
Եաշըմըղը ունութտուգճա, էլէր տահա
զիյատէ կէօրիւր: Պիզ կէնճիւրէ ույա-
լըմ տէտիքճէ, կէնճիւրին կէօզիւնէ տա-
հա իխթիյար կէօրիւնիւրիւզ:

3

Իխթիյարըղգտա Եէնիտէն տօսթ ա-
րամանըն լութֆու նէ: Պէնի Եութա-
ճագ մէզարըն քէնարընտա պաղլանան
տօսթլուգ՝ պիր սագիլ շէյ տիր: Պիրէր
այաղը չուգուրտա՝ իքի քիշի աղայա աղ-
լայա պիր պիրինէ սարըմատա նէ՞ զէվգ
վար. հօլիւմիւն աճըսընը արթըրմագ
տըր. իքի գաթ այրըլըգ աճըսը փէյտա
էթմէք տիր: Պու այրըլըգ՝ ճանըն թէն-
տէն այրըլմագ աճըսը գատար վար. Ի տէ-
լի գանլընըն տօսթլուզընա նաֆիլէ Եէ-
րէ թալիպ օլուրտուն: Օնլար սէնի ա-

րարսա, զեղբայրսն չըզարմազ իջին արար. եախօտ թէվարիս քիթապը կիպի, կեչմիշ զամանն վագ'ալերինի էօրէնմէք իջին արար: Տօսթու՝ քէնտի եաշտաշն իխթիյարլարտա արա, էօգսայ տօսթ պուլուրուամ տէյի իւմիտ էթմէ:

4

Իւմիտ՝ քիշինին էօմրիւնէ ախթէք տիր. չօգ քերամէթլեր եափար: Քիշնի տեղէթսիզ տեղէթ սահիպի էտէր: Իլք սէնէլերիմիզին զեղբի նէ՞ իտի. իւմիտին պիզէ եարննն ատլյա, գաթ'իլէն էթտիլի պիհուտէ վատլերինտէն՝ կերչէք տեղէթ մի իտի: Լաքին իխթիյարլըգտա իւմիտ էօլիւր:

5

Իխթիյար ատամ՝ պօշ իւմիտլերինի, Նուհ փէյզամպերին կիւերճինի կիպի, քէնտիտէն տիշարը տեղէթ արամաղա էօլլար. օ տա տիւնեատէ գօնաճագ էէր պուլամազ, թէքրար քէնտի կէօնլիւնէ տէօնմէք իգթիզա էտէր:

6

Ըլիլէք պիզի տիւնեատէն ուզագ գօլ տուղու զաման, եախօտ խասթէլէք պի-

Վէնտիյի տահա տիւնեալոց գըլաս
էտիփ՝ տահա ատամ սըրասընտայրմ
տէյէն իխթիյար, կիւնիւնիւ Ֆըջը ալ-
թընտա ագշամ էտիփ, սօնդրա չըգա՛ր-
քէն, պաթան կիւնէչի կէօրիւփ, հէ-
նուզ տօղայօր գըլաս էտէն մախմուրա
պէնդէր :

Սաթին գաչտա օլտուղունու սաաթ
քէնտի ագրէպի իլէ պիզէ կէօսթէրիփ,
քէնտինին խապէրի օլմատըղը կիպի, եա-
չընը ալմըշ ատամ տա, հօմրիւնիւն սաա-
թի գաչտա օլտուղունու՝ իլէթլէրի ի-
լէ կլէ կէօսթէրի, լաքին քէնտի կէօր-
մէզ: Պու եագըն վագըթլարտա պիր
մէշհուր ատամ պունամըշ ըտը. պիր պյ-
նա հօնիւնտէն կէչտիքճէ՝ » զավալը
իխթիյար » տէյի աճըրտը. օյուսա պիւ-
մէզտի քի, կէօրտիչիւ իխթիյար քէնտի
տիր: Իշթէ ինսանըն հալի պէօյլէ տիր:

Ինսանըն հօմրիւ նէ օլտուղունու թա-
պուտլարա սօր: Տիւնեայը թանըմագ՝
քէնտիմիդի տիւնեատէն չէքտիրի: Վէ

հօմրիւն թէճրիւպէլէրի՝ պիղի մէզար ը-
լա տօսթլաշտրըր : Փալամարըն քէսէն
կէմի՝ պիր մուվաֆըզ ըիւզկեար ըլա եօլ
աչըզլըզ արատըզը կիսի , պէնիմ տէ
գալպիմին պաղարը շօզիւլտիւ , վէ ճա-
նըմ եէլքէնլէրին տօլտուրմուշ , կիտէն
տէճնիւփ կէլմէտիյի լիմանա տօղրու ըէ-
վան օլմաղա , կիւնլէրիմին սաճիպինին
իշարէթինէ պէքլէյօրում : Եյ եաշտա-
շըմ իխթիյար , ա՝ տօսթում , ա՝ պէնիմ
ագրապամ (զիրա պէնիմ գանտան ագրա-
պամ Տիչ գալմատը) կէլ գուճագլայըմ
սէնի . սէն Տէր ներէտէ իսէն , իքի գօ-
լումու պօյնունա տօլար , սէնի գուճագ-
լարըմ : Ճանլարըմըզ՝ նէ եէր այլրա
պիլըր , նէ թօփրագ : Արամըզտա չալ-
գանան տերեալէր նաֆիլէ տիր , ճանլա-
րըմըզ պիր տիր , վէ պիր պիրինէ տօգա-
նըր : Իշթէ պու սանա սօն վէտամ տըր :
Խօշճա գալ , Խօշճա գալ , չօգ եիւզ երլ-
լարատէք ալլահա էմանէթ օլ :

Ս Է Փ Ա :

Տիւնեատէ՝ գալպին զիմէթինէ տօ-
գանմայարագ , գաթը չօգ պի կիւնահ
սէֆալար վար : Եպիկիւրօս Ֆէյլէսօֆ
պաղչլէրինի սէվէրօի . վէ քեամիլ ա-
տամլարըն Տէփսինին զէվգի պաղչէ իտի :

Ֆիլվագր պիր ատամըն տեվլեթ վե քեմալիյեթ սահիպի օլմասընա նե լազըմ. Ֆիբրինի իլչտե պիլմեք, վե եիւրեյի րահաթ օլմագ տեյլիմի : Հեվեսի օլան ատամ՝ իքիսինի տե պաղչեսինե թիմար էթտիյի եերտե պուլուր : Պաղչենին նիզամընը, թիմարընը, պերեքեթինի, օլան սեֆասընը, եապանի եերլերե, գուրու վե տիքենլի տաղլարա րուպար էյլե. պայաղը խալգ ըլա, էյլեք սահիպի ատամլարըն էօրնէյինի կեօրիւրսիւն : Պաղչե իչնտե հեր կեօրտիւյիւմիւզ շէյ՝ եարատանըն քերեմլերինի խաթըմըզա կեթիրիր : Պաղչե տետիքլերի՝ ինսանըն էլինտե Ատին՝ պաղչեսինին պիր պագիլեէսի տիր :

Պատի սապահ՝ չիչէյին գանտիլլերինի սիւքիփ, ալըփ կէնգիմիզե կեթիրտիյի պահար գօգուլարը՝ թանղըրընըն նե պահասըզ քերեմի տիր : Թութամթութամ չիչէքլերինտե, կեօքտէն րահմէթ եաղտըգձա, իլէյիմ սաղմանըն հեր ընկիլինի պիրեքինե պօյամըշ կիպի, տիւրլիւ չեչիտլերի նե խօշ կեօրիւնիւր : Պաղչե իչնտե քիչնին քեօթիւ սեվտալարընը հիչ թահրիք էտեձեք շէյ եօգ : Հեփիսի ագլը թերպիյե էտեր, եիւրեյե Ֆերահ վերիր, վե հասսեկերի խօշլանտըրըր : Լաքին տիւնեա ատամընըն հագ.

գընա՝ նէ լալէտէ ընք վար, նէ կիւտէ
 գօգու . . . ծնլարնն հաստէսի՝ պէոյլէ պի
 կիւնաս սէֆալար հագգընա հօլմիւշ
 տիւր . պէոյլէ նագիք շէյլէր տույաճագ
 հաստէլէրի գալմատրգտան սօնդրա, հիք-
 մէթլէր իւզերիննէ՝ ֆէյլէսօֆանէ ֆիքիւր
 իշլէթմէյէ, վէ պիւր չիմէն իւզերինտէ
 կէզինիքէն օլան ֆերահը տույմաղա,
 եախօտ պիլոււր կիպի պիւր պերրագ սույ-
 ուն չաղըլթըրնտա, գամարիյէէ կիպի
 պիւր եէշիւ աղաճլըգ կէօլկէսինտէ, օլան
 սէֆայը տույմաղա հաստէսի օլըւրմու .
 տալլարննը եէրէ սարգըթմըշ աղաճըն՝
 տումանը իւթիւնտէ մէյվէսին կէօրէ
 պիլըրմի . եախօտ պիւր չիէյին եէրտէն
 եուգարը պոյ վէրէն՝ քէօրփէ շահընա
 տրգգաթ հտէ պիլըր մի :

Ա Գ Լ :

Մ գընա պէյէնէն ատամը՝ լագըրտլը-
 լա իսքեաթ հտերիմ տէյի ումմագ, փէք
 չաղըրըր տա՝ տաղըն աքս հտէն սէսինի
 քէսերիմ տէմէք կիպի տիւր : Տախմա սէօ-
 զիւն սօնու ծնլարտա գալըր :

Մ քըլ՝ սօն տերէճէ իտտիասընտա օ-
 լուփ, ինսան տա սէօզ սահիպի պէն օ-
 լայըմ տերսէ, մարիֆէթ տէյիլ՝ համա-
 գաթ տըր, աճընաճագ, իպա օլըւնա-

Ճագ շէյ տիր : Նիչէ՛ ատամլարըն՝ ագլը
պիր աղ տահա աղ օլսա , տահա չօգ վիյ-
ատե իթիպար պոլլուրլար :

Է Ճ Է Լ :

Լիւքի մանեօթլարըն՝ եաթաղա գա-
րանլըգտա կիրտիքլերի կիպի , պիզ տե
մէզարա՝ կէօզիւմիւզ գափալը կիտէյօ-
րուզ :

Լիթիյարլարտա ատամ վար քի , Նէս-
տորուն ¹ եաչընա վարմըչ , տահա Պարի-
սին ² զարիֆլիյինի էլտէն գօմազ : Պէյն-
լերինտե ատամ վար քի , Ճէնազե տա-
վէթինի՝ տիւյիւն տավէթի փայեսլյլե
տինլեր . Ճէնազէյէ՝ էյլէնՃէ տէյի կի-
տէր , վէ տօսթլարընըն մէյիթինի՝ քէն-
տի էյլէնմէք իչին , վազըթ կէչիւմէք ի-
չին մէզարա կէօթիւրիւր :

¹ Նէստոր՝ Մօրա սէմթինտե պիր մէմլէքէթ գրա-
լլիւրը . Հօմէրոս շարին նագլինէ կէօրե , իւչ եիւզ
սէնէ եաչամըչ :

² Պարիս՝ Իւքի սթամպօլլուզ գրալընըն օլլու տուր .
էպի զաման շարլէրինին նագլինՃէ , հէմ եիյիտլէքտե
մէչնուր տուր , հէմ կիւզէլլէքաէ :

S O U Թ Լ Ո Ւ Գ :

1

Քեթիւնիւնն տօսթլուղու գարան
լըգտա պաղլանըր , փիւրիւղիւ տիւյիւ
միւնիւ այտընլըղա չըգարմաղա դօրգար
լար . Ալֆէա վէ Արէթուզա¹ տէտիքլէ
րի չայլար՝ սուլարընը պունլարըն տօսթ
լուղու կիպի , եէր ալթընտա կէօզ կէօր
մէզ գարանլըգտա պիր պիրինէ գաթար
լար :

2

Փաք մուհապպէթ չէչնիսին ալմայան
ատամ՝ պիր կիւզէլ մահպուպէ քիչնին
պաչընա նէ տէվլէթ գօնտուրա պիլէ
ճէյինի տահա անղլամամըջ տըր : Թա
մասըզ պիր սատըզ տօսթլուղուն լէզ
զէթինի պիլմէյէն ատամ՝ պիր ատամըն
պիր ատամտան գազանա պիլէճէյի տէվ
լէթ նէ օլտուղուն պիլմէզ :

1 Պիրի Սեջիւէա ատաընտա՝ պիրի Մօրա ատաընտա
մէչհուր չայլար տըր քի , փու.թփէրէսթ մասալարընտա ,
իքիսինն սույու եէր ալթընտան պիր պիրինէ գարըզըր
տէրէր :

Չօգ առամ, տօսթու՝ գումարպազըն
 օյուն քեաղիտի կիպի գուլլանըր : Գա-
 զանմաղա իւմիտլերի օլտուգճա, էլտէն
 պրագմազար : Օյունլարը պիթտիքէյն,
 օնու սիւփրիննթիւյէ աթարլար, եէրի-
 նէ պիր եէնիսին իսթէրլէր քի, օնու տա
 էօյլէ էթսինլէր :

Ք Ի Ր Է Մ :

Պիր եիւրէյի օլան զէնկին, պիր սիւ-
 րիւ սէֆիլին աճ թագսիր գըրըտըղըն
 կէօրիւրսէ, օ քէնտի ուսանմըլ մալինի՝
 պօշ սէֆալարա թէլէֆ էթմէյէ կէօն-
 լիւ շէքէրմի : Եվիմիզին իտարէսինէ պիր
 նիզամ վէրէճէք օլսագ, մասրաֆըմըզ
 էքսիլթմէյէ պագար, իտարէ էտէյօրուզ
 սանըրըլ . օյուսա ֆուզարայէ եէնիտէն
 պօրճ էտէրիզ . թէտախիւլ պիրիքտիրիր,
 ճէվապընա պօրճիւլ օլուրուզ : Ելիմիզ-
 տէ զիյատէ օլան՝ ֆուզարանըն հագգը
 տըր . պիզ իրատըմըզ քեահեալարըմըզ-
 տան թալէպ էթմէք՝ նէ գատար շէրի
 իսէ, ֆուզարա տա պիզտէ զիյատէ օ-
 լանը իսթէմէք՝ օ գատար հագ տըր :
 Վէ պու պօրճ՝ գումար պօրճու կիպի

տէյիւ տիր քի, վերմէյէնէ զիւլիւ օլ
մայա :

Գ Ա Լ Գ Զ Ի Մ Մ Ի Թ Ի :

Իգպալ սերխօշուղու քիշիյի սերսեմ
էտեր . գալպին Թազիրըլէրինի կեվէտիփ ,
զիմմէթի ույուշտուրա պիւր . լաքին Ֆէ-
լաքէթ վագթինտէ պիր գապահաթլը
եիւրէք՝ քիշիյէ փէք աղըր եիւք օլմագ
կերէք :

Գ Ի Ի Յ Ի Ի Ք Լ Ի Ի Ք Ի Տ Տ Ի Ա Ս Ը :

Պիւյիւքլիւք իտտիասը՝ պիր խօշ Թա-
պիաթ իլէ ըասթ կէլէ պիւր . լաքին
բրգգանճըգ՝ գալպտէ քէօթիւլիւք կէօս
Թէրիր :

Ս Ի Փ Ա Հ Ա Թ :

Լթալարըմըգ շիմտի մէգարտէն չը-
գըփ , արամըգա կէլտէ , մէմէքէթին

I խղճմտանք :

պիր շէնլիք կիւնիւնէ ըրաթ կէտիք սա-
նաճաղար: Պու սեֆահաթ տելիլիքլէ-
րի՝ կիւնտէլիք իլլէթ օլտուղունա ինս-
նամայաճաղար:

Է Օ Մ Ր:

Ինսան՝ էօմրիւնտէ վագըթ վագըթ
չէքտլի տերտլէրի, տօղարքէն հէփ պիր-
տէն կէօրէ պիլսէ, իքրահընտան եաշա-
մայը գապուլէթ մէզտի:

Կէչէն սեֆալարընըն տելիլիքլէրինի՝
հէր քէս կէօրէ պիլիր. լաքին տահա
կէօրմէյէ իւմիտ էթտիլի սեֆալարըն տե-
լիլիքլէրինի կէօրմէյէ՝ քիշի հազըէթի Սիւ-
լէյմանտան ազըլլը օլմալը:

րա պիւր քի զեզգ տէտիքէրի տէ, պա-
զը իրի ճիւտ քիթապար կիպի, մուս-
թասար եազըլըրսա՝ ղեյատէ Փաիտէլի
օլուր:

Ելլեր կիպի՝ պաղէլէրի, կեզէճէք
եերէրի վար, իչէրինտէ մաղարալարը
սերսէպիլլէրի վար. օյմա սուրէթլէրի,
եազմա միւճէսսէմլէրի վար, լաքին զեզգ-
լէրին էլլերտէն էյի չոգարըր. էլլերին-
քինտէն էյի, էլլերինքինտէն պաճալը օլ-
տուղու իչին տէյիլ, իլա սահիպինին տէյ-
երի էլլերտէն ղեյատէ օլտուղու իչին,
Թասվերլէրին կիւզէլլէյի՝ եազան ուս.
Թանըն հիւնէրինտէն տէյիլ տիր. օյմա-
լարը ճանը կիպի կէօրիւնիւրտէ, սահի-
պինին գալլի կիւզէլլէյի տիր քի, իչին
ուսթալըղընը մարիֆէթինի արթըրըփ,
Թապիաթտէ՝ պայաղը կէօլլերին կէօրի-
մէտէյի կիւզէլլէյի կէօթէրիր: Կերէք
Փիքիրտէ կերէք հասսէլէրտէ օլան շէյ-
լէրին կիւզէլլէյինին չօղու, քիչինին գալ-
պինին կիւզէլլէյինտէն հասըլ օլուր: Կիւ-
նէշ կիպի կիւզէլ շէյ օլամաղ քի, պիր
շէյի հէմ կէօթէրիր՝ հէմ փարազ կէօ-
թէրիր: Քեզալլէք Փաղիւն կիպի էյի
շէյ օլամաղ քի, զեզգին սէֆանըն շէշ-
նիսին արթըրըր. հաթթա Փաղիւն
քէնտի՝ ճիւմլէտէն լէզիզ սէֆա տըր:
Քիչի թէնին սէֆալարընըն շէշնիսին
տուլմազ իչին, ճանընըն գուտրէթլէրի-
նի թէրպիյէ էտիփ, օնլարը էյլէնտիրմէ-

լի . վէ պիր քեամիլ ագըլ՝ հաստէլերին
սէֆասընա եարտըմ հտէր :

Եւզէպետս կէլէն իգպալի՝ էլէ տահա
զիյատէ էյլէք էթմէյէ պորճ նազարըլա
պագար . պիր պինա եափտըրաճագ օլսա ,
քիպրինտէն տէյիլ , էլէ էյլէք էթմէք ի-
շին տիր . պէսլէտիյի իշճի Փուգարանըն
սայըսընը սէվինէ սէվինէ սայար , վէ իշ-
լէտիքլերի թաշը՝ էքմէյէ թէպտիլ էթ-
տիյինէ խօշանըր : Պիլիր քի՝ թանդըր
քէնտիյէ նէ դատար քէրէմ էթմիշ իսէ ,
խալգ տա քէնտիտէն . օ դատար քէրէմ
ումար : Աէ էլլերտէն պիւյիւք օլմուշ
ուսա , էլլերտէն տէ Փաղիլէթլի օլմալը
տըր : Ելինտէքի մալ՝ Փուգարանըն էլի-
նէ կիզլի եօլլարտան ագար : Պէսլէյէն
էլի՝ պէսլէտիյի Փագըրա կէօսթէրմէզ :
Քէնտի կէօրիւնմէտէն՝ դապահաթսըզ
տէրտիմէնտին հափիսխանէսին աչար ,
պուգաղըսըն գըրար : Աէ էյլլիյինի կէօ-
րէնլեր , էյլլէք էտէնի պիլմէտիքլերին-
տէն , մահճուպու օլմաղլար : Պիլիր քի ,
պիւյիւքլիւյիւն քիշիյէ գազասը թէհլի-
քէսի վար , պիւյիւքլիւք քիշիյի պիւյիւթ-
մէտիյի հալտէ խօրլար , ըիւթպէսինտէն
տիւշիւրիւր : Պիլիր քի , Փօտուլուղուն
իճատ էթտիյի Փարգլարա նիսպէթ՝
թանդըր հէր ըիւթպէսին տէվլէթինի
պիր պիրինէ պէնզէտիր . պէտ-ամէլ գէն-
կինլեր , Փայտէսիզ մալտարլար , փութ
կիպի միւքէլլէֆ փութխանէլլերինտէ նա-

Ֆիլէ օթուրուրլար . էյլիք սահիպի օլ-
տուգլարընը պէյան էթմէտիքտէն սօնդ-
րա , քիմսէ վարրփ թափընմազ : Մըըը
փութփերէսթլէրինին թափտըղը մայ-
մունլար կիպի մասսգարա , եախօտ թիմ-
սախլար կիպի զկյանքեար փութ օլուր-
լար : Ինսանըն տէվլէթի՝ էթտիյի էյլիք
գատար օլուր . վէ ատիլ թապիաթ՝ էն
ազիմ պօրճուն միւքեաՓաթինի՝ քիչինին
գալպինին էն ազիմ Փերասըլա էօտեր :

Եւզէպեօս զէվզի սէՓայը սէվեր , լա-
քին ագլըլա իտարէ էտեր : Չէվզի
սէչեր . քիմինէ աչգ ըլա սարըլըր , քիմի-
նի սագընարազ էտեր . քիմինտէն տէ իք-
րասէն գաչար : Քէօթիւ ատամըն զէվ-
զի՝ էտերքէն եուՓ օլուր , սօնդրա Ֆիք-
րինտէ նէտամէթտէն զայրի շէյ գալմազ :
Եւզէպեօսուն էթտիյի սէՓալար՝ պիթ-
տիքտէն սօնդրա տա սիւրեր , վէ խաթ-
ըրնա կէլտիքճէ , սէՓայը էթտիյի վազթ
գատար Փերաս տույար :

ԱՄԱՏԱ ԹԻՎԵՔԻՔԻՒԼ ԷԹՄՈՒՔ 1

ԻՆՎԱՆԻ ԻԼԷ ԹԵ՛ԼԻՓ ԵԹՏԻՑԻ ԳՍՍԻՏԵՏԵՆ ԻՌՐԱՃ

ՕԼՈՒՆՄՈՒՇ:

1

Սանա մեզարըմըն քենարընտան եա-
 զայօրում: Իխթիյարըզ պէնի գալէմիմ՝
 իւզերինտէ ույուշտուրմուշ, չաղըմըն գը-
 շը աշգըմը տօնտուրմուշ, իսթիտատտէն
 գալմըշըմ: Պիր գալըն տուաման՝ կէօզիւ-
 միւն նազարընը քէսմիշ: Թափօրը կլիմ՝
 մէրամըմը իճլա եթմէյօր, եազտըզընը
 եազաճքէն Թիթիրէյօր, շանըմա զիււ
 կէթիւրմէմէք իչին, Թէքրար պօզմագ իգ-
 Թիգա ետէյօր: Էճէլ զէՏիւրլի տիշինի
 պու զապուն Թէնիմէ անթըզ կէչիւտի.
 Նէյէ պէքլէր տէ փարալամագ պիւմէմ:
 Մէրհամէթօնիզ զալիմ, կիւնլէրիմի ու-
 զատրի, պանա էօմրիւմիւ տահա սիււ

1 Պաւ գասիտէ Եունկուն սօն Թէլիֆի տիր. էօլմէտէն
 իւշ սէնէ մուգատտէմ 1762 սէնէսի Թարիխինաէ եազ-
 մըշ. փէք ուզուն գասիտէ տիր. վէ եազալը շէյլէրին էն
 էանաօր սըր: Իշ պու Թէրճիւմէ էթսիլիմ՝ Թէրճիւմէյէ
 լայրգ կէօրաիւլիւմ փարչսլար սըր տէյի՝ Ֆրանգօղլապ
 Թէրճիւմէ էսէն խապէր վէրիւր:

ըրեքլէտիյօր : Նու՛հ փէյղամպէր պիր տիւնեաննն պաթտրղընը , օպիրինին տօղ տուղունու կէօրտիւլիւ կիպի , պէն տէ տօղտուղում տիւնեաննն՝ կէօղիւմ հօնիւնտէ թէպտիլ օլտուղուն կէօրտիւմ . լաքին պու եէնի տիւնեատէ պանս արթըգ զէվգ գալմամը :

2

Ղէսուր ատամ՝ Ֆէլաքէթին կէօղիւ միւզիւ գօրգութտուղու մուսիպէթ փէր տէսինի երրթար :

3

Իլթէ սէնի թէսէլլի էտէյիմ տէտիլիմ եէրտէ , պէն թէսէլլիյէ միւհթաճ՝ օլտում :¹ Վնյ գարա խապէր : Ա՛ չօգտան պերի սէվտիլիմ Բիշարտսն . . . . լաքին պէն արթըգ կէօզ եաշը տէօքմէմէյէ նիլեթ էթմիշիմ . . . էօյլէ ամմա , պէօյլէ պիր տօսթ իթիրէն՝ աղլամամագ միւմ քին մի : Ա՛լլահ , պանս սէն դուվլէթ վեր : Վա՛հ , վա՛հ , նէ աճըլարըմտա պէնի թէսէլլի էթմիշ իտի : Օ զէքի աղը՝ չօգ տէՓ՝ա եաղտրղըմ շէյլէրէ ըէմնագ վերմիշ , եանղըշարըմը պիլէ կիւզէլլէթ .

¹ Պու գասիտէյի՝ պիր տօսթունու թէսէլլի էթմէք իշին եաղտըլը եէրտէ , Բիշարտսն նում ալիին էօլմիւշ խապէրին ալըր :

միշ իտի : Սեվտալարը Թահրիբ Էտեր , վէ քիչինին գալպինտէ սեվտանըն էյիլէ-
րինի Փարգ Էտեր , ծնուն կիպի վար մը-
լտը : Եիւրեքէր անախթարընը՝ Թա-
պիաթ ծնա տողարքէն վէրմիշ իտի . . . .
լաքին եինէ պէնիմ հագգըմա , օ ատամ
էօլմիւշ տէյիլ տիր : Կերչի արամըզտա
տիւնեալար վար , լաքին եինէ պիր պի-
րիմիզի անղլարըզ :

4

Լօմրիւմիւզին վագ՝ալէրինի եարա-
տանա հավալէ Էտէլիմ . ծնուն սէշտիյի՝
պիզիմքինտէն էյի տիր : Պիզ նիչէ՛ տէ-
Փ՛ա պէլամըզը արզուլէրիմիզին իճրա օւ-
մասընտա պուլմուշուզ : Փէք խայրըլը եշ-
լէրիմիզին իւսթիւնէ՛ նէ՛ կէօզ եաշլարը
տէօքմիւշիւզ :

5

Իխթիյար օլտուղումուզ զաման , շէ-
րէֆիմիզ՝ Թանըլմամագտա տըր , վէ մէտ-
հիմիզ՝ խալգըն խաթրընտան չըգմամըզ
տըր : Քեամիլ ատամ չիչէքէր կիպի Էթ-
մէլի , կիւնիւն էյլէսինտէ աչըլըփ՝ պիւ-
թիւն կիւղէլլիյին կէօսթէրմէլի , վէ ագ-
շամ օլտուղլայն գափանմալը տըր :

6

Մլաճըն գուտրէթինի, աղամէթինի, մուհապպէթինի, պու գըսա ագլըմըլըն եթիշտիլինտէն պահս էթմէք, սույուն պիր տամլասընտան՝ տիշ տէնիզին տէրինլիլինի սորմագ տըր. գումուն պիր տանէսինտէն՝ տէնիզին գըլըսընը պահս էթմէք տիր :

7

Տաղիլէթսիզ առամ՝ էօլիւ տիր. թախթ իզէրինտէ օթուրմուշ փատիշահ պիլէ օլսա, արգասընտաքի լիպաս՝ մէյեթ քէֆինի տիր :

8

Պէն պիր չաղտա եազայօրում քի, օ եաշտա քիմնէ էլինէ գալէմ ալմաղա ճէ սարէթ էթմիշ տէյիլ, Լաքին պէնիմ տէ վազթիմ փէք թամամ տըր. պէն տէ խաթմ էթմէլիլիմ. արթըզ իլիմէ գալէմ ալմամալըլմ . . . մէյեր մէզարըմա պիր թարիխ եազմապ իչին օլա :

Ֆ Ի Հ Ր Ի Ս Թ

Պերբնձի հեճէ :	. . . . .	7
Իբնձի հեճէ : Տօսթլուգ :	. . . . .	52
Իւլիւնձի հեճէ : Վազթ :	. . . . .	46
Տէօրբնձի հեճէ : Կերկիզէ :	. . . . .	68
Պելիւնձի հեճէ : Էճէլ գօրգուսունա գարշը իլաճ :	. . . . .	82
Ալիւնձը հեճէ : Էճէլի ունութմադ :		131
Եէպիւնձի հեճէ : Էճէլին հալի :	. . . . .	152
Սէտիւնձի հեճէ : Էօլմէզլիք :	. . . . .	164
Տօգուպունձու հեճէ : Էօլմէզլիք : Թա- պիաթատէն իսպաթլար :	. . . . .	184
Օնունձու հեճէ : Էօլմէզլիք Խոսանըն հալինտէն ալընմըշ իսպաթլար :		198
Օն պերբնձի հեճէ : Հիչ օլմազլըգ :	. . . . .	234
Օն Իբնձի հեճէ : Կէճէնին վէ լթէնհա- լըղն Փաիտէսի :	. . . . .	258
Օն Իւլիւնձի հեճէ : Գասալէթ վէ Փէլաքէթ :	. . . . .	276
Օն պէօրբնձի հեճէ : Ճանըն պիւլիւք- լիւլիւ :	. . . . .	291
Օն պելիւնձի հեճէ : Տիւնեա :	. . . . .	319
Օն ալիւնձը հեճէ : Սէֆա վէ քէնտի քէնտիլի Էօլտիւրմէք :	. . . . .	339
Օն Եէպիւնձի հեճէ : Չիհն :	. . . . .	364
Օն պէտիւնձի հեճէ : Չիմէթի գամիւրէ :		371
Օն Կօգուպունձու հեճէ : Փազիլէթ :	. . . . .	381
Եէրբնձի հեճէ : Կէօլէր :	. . . . .	393

